

ლოდერის პროცესის
გამყარება ბაზარზე

ინოვაციების

კვალიდაკვალი

მმართველობითი ანგარიში
და ფინანსური ანგარიშგებაები **2024**

20
24

გავუმარტივოთ ადამიანებს ცხოვრება

თიბისი ბანკი¹

წამყვანი ფინანსური ჯგუფი
საქართველოში

¹ თიბისი ბანკი გულისხმობს სს თიბისი ბანკს (ბანკი) და მის შვილობილ კომპანიებს (ერთად – ჯგუფი).

სარჩევი

8 - 147

მმართველობითი ანგარიში

მიმოხილვა		როგორ ვქმნით ღირებულებას ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისთვის	
თიბისი ერთი შეხედვით	8	ჩვენი მომხმარებლები	50
ზრდისა და მომგებიანობის დადასტურებული გამოცდილება	10	ჩვენი თანამშრომლები	54
სს თიბისი ბანკის აღმასრულებელი კომიტეტი	12	ჩვენი საზოგადოება	62
		ჩვენი ინვესტორები	66
ხედავ ზევიდან		დამატებითი ინფორმაცია	
თავმჯდომარის განცხადება	14	რისკების მართვა	72
გენერალური დირექტორის წერილი	16	ძირითადი არსებული და მოსალოდნელი რისკები	78
ჩვენი სტრატეგიული მიდგომა		ESG სტრატეგია	106
ჩვენი საოპერაციო გარემო და ცვალებად ბაზარზე მოქმედ ტენდენციებთან ადაპტირება	18	კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაცია 2024	114
ჩვენი ბიზნესმოდელი	20		
ჩვენი შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები	24		
ბიზნესის მიმოხილვა	28		

150 - 165

მმართველობა

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა ბიოგრაფიები	150
კორპორაციული მართვა	154

168 - 311

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა	168
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	174
კონსოლიდირებული მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	175
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	176
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	177
ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	178
ინდივიდუალური მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	179
ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	180
ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	181
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	182

314 - 321

დამატებითი ინფორმაცია

ტერმინები	314
შესრულების ალტერნატიული მაჩვენებლები	316
აბრევიატურები	321

...

მმართველობითი ანგარიში

თიბისი ერთი შეხედვით

ვინ ვართ ჩვენ

წამყვანი ფინანსური მომსახურების ჯგუფი საქართველოში

ფინანსური სერვისების ყოვლისმომცველი სპექტრი

- თიბისი ბანკი: საცალო, MSME, CIB და WM
- თიბისი ლიზინგი

38.5%

ბაზრის წილი¹ მთლიან სესხებში
39.3% 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

38.1%

ბაზრის წილი¹ მთლიან დეპოზიტებში
40.1% 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები²

+11% წ/წ	-0.3 პპ წ/წ	-0.5 პპ წ/წ
1.2 მლრდ	25.1%	5.8%
წმინდა მოგება	უკუგება პაპიტალზე (ROE)	წმინდა საპროცენტო მარჟა (NIM)
+0.8 პპ წ/წ	+14% ³ წ/წ	+8% ³ წ/წ
32.8%	25.0 მლრდ	21.9 მლრდ
ხარჯების შენეებასთან თანაფარდობის კოეფიციენტი	საპრაფიტო კოორდინატი ⁴	სადაპოვო კოორდინატი

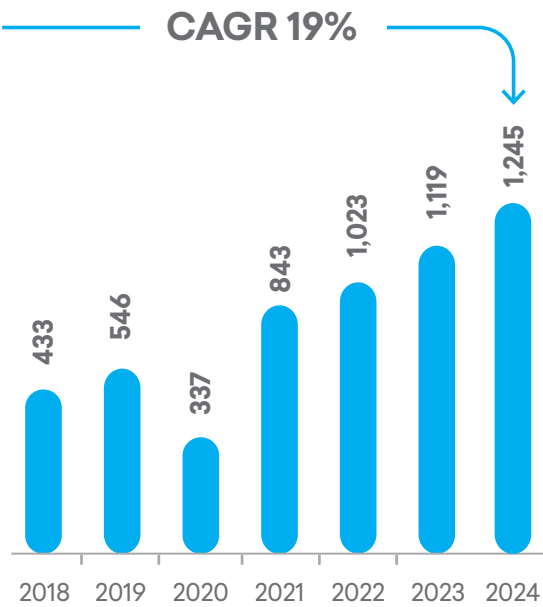
ჯგუფის ძირითადი საოპერაციო მაჩვენებლები²

+6% წ/წ	+6% წ/წ	+14% წ/წ
3.5 მლნ	1,701 კ	1,050 კ
უნიკალური რეგისტრირებული მომხმარებლები	ყოველთვიურად აქტიური მომხმარებლები	ციფრული MAU
+17% წ/წ	+1 პპ წ/წ	-4 პპ წ/წ
494 კ	47%	63%
ციფრული DAU	ციფრული DAU/MAU	NPS ⁵

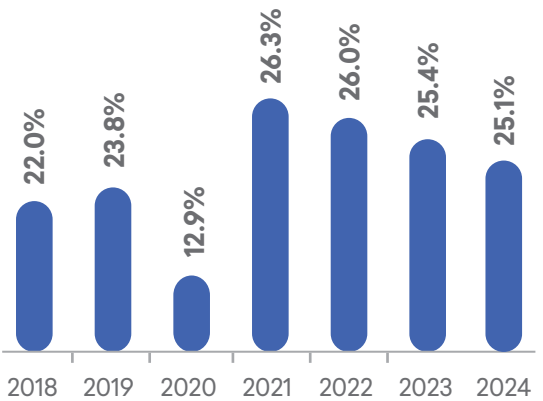
1 საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ ანალიტიკურ ინსტრუმენტში Tableau 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოქვეყნებული მონაცემების საფუძველზე.
2 შეფასების ალტერნატიული მაჩვენებლების (APM) განმარტებები და დეტალური გაანგარიშება მოცემულია „შესრულების ალტერნატიული მაჩვენებლების“ ქვეშ.
3 ზრდა მუდმივ ვალუტაში.
4 მოიცავს ფინანსური იჯარის პორტფელს.
5 საცალო მომხმარებლების ლოიალობის ინდექსი (NPS) შეფასდა 2024 წლის დეკემბერში დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიის „სონარი“ მიერ ჩატარებული კვლევის საფუძველზე.

ზრდისა და მომგებიანობის დადასტურებული გამოცდილება

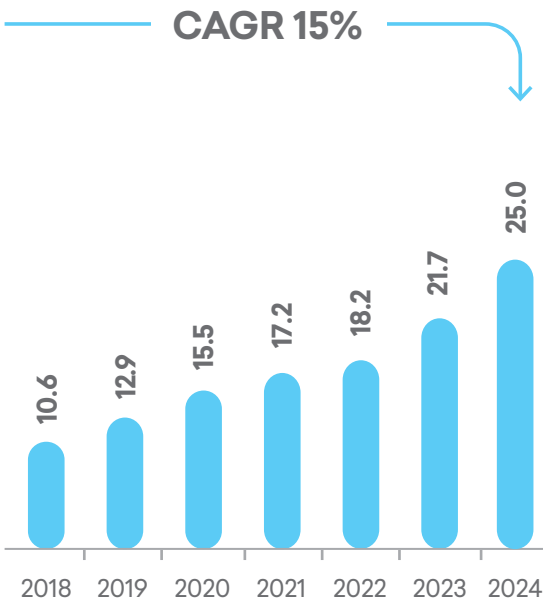
წმინდა მოგება (მლნ ლარი)

უკუგება კაპიტალზე (ROE)

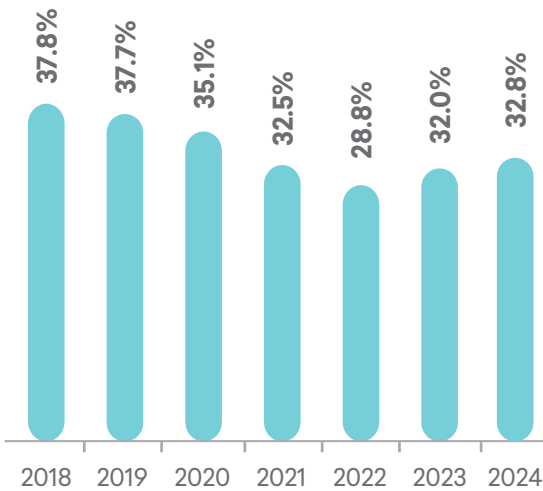

საკრედიტო პორტფელი
(მლრდ ლარი)*

* მოიცავს ფინანსური იჯარის პორტფელს

ხარჯების შემოსავლებთან
თანაფარდობის კოეფიციენტი

სს თიბისი ბანკის აღმასრულებელი კომიტეტი

ვახტანგ ბუცხრიკიძე
გენერალური დირექტორი

ნინო მასურაშვილი
გენერალური დირექტორის
მოადგილე, რისკების მართვის
დირექტორი

გვანცა ბურღულიანი
ადამიანური კაპიტალის
მართვის განყოფილების
ხელმძღვანელი

გიორგი თხელიძე
გენერალური დირექტორის
მოადგილე, კორპორატიული და
საინვესტიციო საბანკო მომსახურება,
დაგროვილი კაპიტალის მართვა

გიორგი მავრალიშვილი
გენერალური დირექტორის
მოადგილე, ფინანსური დირექტორი

ბიძინა მაცაბარიძე
ინფორმაციული განყოფილების
დირექტორი

თორნიკე ბოგიაშვილი
გენერალური დირექტორის
მოადგილე, MSME და
მაღალშემოსავლიანი სეგმენტის
საბანკო მომსახურება

ნიკოლოზ ღვბაბერიძე
საცალო დაკრედიტების და
ოპერაციების დირექტორი

2024 წელი ძლიერი ზრდის და რეკორდული მომგებიანობის პერიოდი იყო თიბისი ბანკისთვის, რაც ბაზარზე ხანგრძლივი ლიდერობით იყო განპირობებული. ამ შედეგების მიღწევა შესაძლებელი გახდა საქართველოში, და ზოგადად რეგიონში, არსებული რთული გეოპოლიტიკური ვითარების მიუხედავად.

თავმჯდომარის განცხადება

კაბივცაჟულო დაინთარასაჟულო მხარაჟო,

მოხარული ვარ გაგიზიაროთ თიბისი ბანკის კიდევ ერთი წარმატებული ფინანსური წელი. ჩვენმა წმინდა მოგებამ 1.2 მილიარდი ლარი შეადგინა წლიური 11% ზრდით, ხოლო უკუგებამ კაპიტალზე კვლავ 25%-ს გადააჭარბა.

აღნიშნული მიღწევები განსაკუთრებით შთამბეჭდავია მიმდინარე რეგიონული გეოპოლიტიკური გამოწვევების და, კერძოდ, 2024 წლის ბოლოს საქართველოში მომეტებული პოლიტიკური დაძაბულობის ფონზე. შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე, ხელმძღვანელთა გუნდი ორიენტირებული იყო ჩვენი ბიზნესების სტაბილურობაზე. ამ მიზნის მისაღწევად შემუშავდა ყოვლისმომცველი სცენარები და სამოქმედო გეგმები, რათა შეგვემცირებინა პოტენციური ნეგატიური გავლენა, დაგვეკმაყოფილებინა მომხმარებელთა საჭიროებები და შეგვენარჩუნებინა სტაბილური და ძლიერი შედეგები დაინტერესებული მხარეებისთვის.

სტრატეგიული მიზნების ხელშეწყობა

ჩვენი სტრატეგია საგულდაგულოდ არის შექმნილი, რათა უზრუნველყოს მდგრადი და მომგებიანი ზრდა, მაქსიმალურად გაზარდოს დაინტერესებულ მხარეთა ღირებულება და წარმატებით შეასრულოს ჩვენი მისია - გავუმარტივოთ ადამიანებს ცხოვრება.

- **ჩვენი მოწინავე პოზიციის გაძლიერება ქართულ საბანკო სივრცეში.** საქართველოს ბაზარზე მოწინავე ოპერაციები თიბისის სიმყარეს განაპირობებს, რაც აისახება აქტივებში, სესხებსა და დეპოზიტებში დაახლოებით 40%-იანი ბაზრის წილით¹. ჩვენ სიამაყით ვემსახურებით 1.7 მილიონ ყოველთვიურად აქტიურ საცალო მომხმარებელს, რაც საქართველოს საბანკო პოპულაციის ორ-მესამედს წარმოადგენს. ამ წელს ჩვენი საბალანსო უწყისი მნიშვნელოვნად გაიზარდა ყველა სეგმენტში, შედეგად კი გაიზარდა ჩვენი მომგებიანობაც. ამ შედეგს კი ხელი შეუწყო სტაბილურმა საპროცენტო შემოსავალმა და კაპიტალეფექტური საკომისიო შემოსავლის გაზრდილმა წილმა.
- **ციფრული ჩართულობის გაზრდა.** დიגיტილიზაცია კვლავ რჩება ჩვენი ღირებულების შეთავაზების ერთ-ერთ მთავარ მამოძრავებელ ძალად. 2024 წელს კიდევ

უფრო გავაფართოვეთ ჩვენი ციფრული სერვისები, რამაც მნიშვნელოვნად გაზარდა ონლაინ პლატფორმების გამოყენება. შედეგად, ციფრული MAU 14%-ით გაიზარდა და 1.1 მილიონი შეადგინა, ხოლო ციფრული DAU/MAU 47%-მდე გაუმჯობესდა, რაც 1 პროცენტულ პუნქტიან (პპ) ზრდას წარმოადგენს.

მმართველობის გაძლიერება და სტაბილურობის უზრუნველყოფა

გასული წლის განმავლობაში ჩვენ თანმიმდევრულად გავაყარეთ სტაბილური ზრდის საფუძვლები. მნიშვნელოვან პროგრესს მივაღწიეთ ჩვენი კორპორატიული მმართველობის ჩარჩოს გაძლიერებაში, რაც, გამკაცრებულ რისკების მართვასთან, შიდა კონტროლთან და შესაბამისობის სტანდარტებთან ერთად, ზრდის ჩვენს მოქნილობას როგორც შიდა, ისე გეოპოლიტიკური გამოწვევების მიმართ. კორპორაციული მმართველობის, რისკების მართვის და კონტროლის საუკეთესო პრაქტიკების ორგანიზაციის მასშტაბით ინტეგრირებით, ჩვენ განვივითარეთ კომპლექსური სიტუაციების დავდაჯერებულად მართვის უნარი.

პარალელურად, ტალანტების მართვა, საქმიანობის შედეგების შეფასება, ანაზღაურებისა და მოტივაციის სისტემები სრულ შესაბამისობაში მოვიყვანეთ სტრატეგიულ მიზნებთან. ჩვენი ამბიციიდან გამომდინარე კი ეს მიმართულებები მომავალშიც პრიორიტეტული დარჩება. ადგილობრივი და საერთაშორისო გამოცდილების მქონე სპეციალისტების სხვადასხვა დონეებზე დაქირავებამ, თანამშრომლების კარიერული განვითარების გეგმის გაძლიერებამ და თიბისი ბანკის აღმასრულებელი კომიტეტის შექმნამ, ხელი შეუწყო მოქნილი, ანგარიშვალდებული და მომავლისთვის მზადმყოფი ორგანიზაციის შექმნას. მტკიცე მმართველობითი მოდელის საფუძველზე, ჩვენ კვლავ ვუწყობთ ხელს ინკლუზიურ ზრდას, ESG ინიციატივების განვითარებას, ახალგაზრდების, მცირე და საშუალო ბიზნესების გაძლიერებას, ასევე ციფრული შესაძლებლობების გამოყენებით მდგრადი ღირებულების შექმნას.

საბოლოოდ, ჩვენი ერთგულება ტექნოლოგიური პროგრესისა და ხელოვნური ინტელექტის ეთიკური გამოყენების მიმართ, ქმნის მყარ საფუძველს ჩვენს ბიზნეს პროცესებში ტექნოლოგიის მეტად ინტეგრირებაში. კვლავ დიდ ყურადღებას ვაქცევთ ჩვენი კიბერუსაფრთხოების ინფრასტრუქტურის გაძლიერებასა და მონაცემთა ანალიზის ფუნქციის გაუმჯობესებას, რათა უზრუნველყოთ ჩვენი მზადყოფნა მატერიალური შედეგების მისაღწევად.

მდგრადი მომავლის შენება

თიბისიში ფინანსური შედეგები ჩვენი წარმატების ერთადერთი საზომი არ არის. ჩვენ პასუხისმგებლობას ვიღებთ გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი საკითხების განვითარებაზე. 2024 წლის მნიშვნელოვანი მიღწევებია:

- **მდგრადი დაფინანსება.** ჩვენმა მდგრადობის პორტფელმა 1.7 მილიარდი ლარი შეადგინა, რაც წინა წელთან შედარებით 41%-იან ზრდას წარმოადგენს და ჩვენს სამიზნე მაჩვენებელს 1.4 მილიარდი ლარით აჭარბებს.
- **მრავალფეროვნება და ინკლუზიურობა.** ჩვენ კვლავ ერთგულნი ვართ მრავალფეროვნების ხელშეწყობის მიმართ, რაც დასტურდება იმით, რომ ჩვენთან საშუალო რგოლის ხელმძღვანელი პოზიციების 37%-ს ქალები იკავებენ².
- **განათლება და ცნობიერების ამაღლება.** ჩვენი საგანმანათლებლო პლატფორმის, ESG აკადემიის, ფარგლებში შევექმენით მწვანე ცნობიერებისა და მწვანე დაფინანსების კურსი ჩვენი თანამშრომლებისა და მომხმარებლებისთვის. 2024 წელს ამ კურსით 300-მა თანამშრომელმა და მომხმარებელმა ისარგებლა. ეს ინიციატივა შექმნილია კლიმატთან დაკავშირებული რისკების, მდგრადი ბიზნეს-მოდელებისა და პრაქტიკების შესახებ ცნობიერების ასამაღლებლად.

სამომავლო გეგმები

განვლილი წლის წარმატებების გათვალისწინებით, ჩვენი სტრატეგიული ფოკუსი კვლავ მკაფიოა - დავაშენოთ უკვე ძლიერ ფუნდამენტზე საქართველოში. ჩვენი ციფრული საბანკო სფეროს განვითარებამ და ფინანსურმა სტაბილურობამ კიდევ ერთხელ წარმოაჩინა ჩვენი შესაძლებლობა, მოვერგოთ მომხმარებელთა ცვალებად საჭიროებებს. ამ მიღწევების უზრუნველყოფაში მნიშვნელოვანი წვლილი მიუძღვის ჩვენს ხელმძღვანელთა გუნდს, რომელიც მრავალწლიანი საერთაშორისო გამოცდილების მქონე პროფესიონალებისგან შედგება. მათი ხედვები საშუალებას მოგვცემს, რომ დავრჩეთ მოქნილები, ინოვაციურები და ღია ახალი შესაძლებლობების მიმართ.

არნე ბერგერენი
თავმჯდომარე

1 აპრილი, 2025 წელი

- ¹ სეზონის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების საფუძველზე.
- ² ფილიალის მენეჯერები, განყოფილებების და დეპარტამენტების ხელმძღვანელები, ასევე ჯგუფის შვილობილი კომპანიის საშუალო ხელმძღვანელი რგოლის თანამშრომლები.

წმინდა მოგების 11%-იანი ზრდით და 25.1%-იანი უკუგებით კაპიტალზე (ROE), ჩვენ კვლავ განვაგრძობთ ჩვენი ბიზნეს მოდელის სიძლიერისა და სტრატეგიის ეფექტიანობის დემონსტრირებას.

გენერალური დირექტორის წერილი

2024 წლის საოპერაციო გარემოს მიმოხილვა

2024 წელი თიბისი ბანკისთვის უაღრესად წარმატებული იყო. ჩვენ მივალწიეთ მოგების რეკორდული მაჩვენებელს, რაც ბალანსის ძლიერმა ზრდამ გამოიწვია. მიუხედავად იმისა, რომ წლის განმავლობაში საქართველოში გეოპოლიტიკური და საშინაო ვითარება გამოწვევებით იყო სავსე, მაკრო გარემო დადებითი ტენდენციებით ხასიათდებოდა. მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ) ზრდამ 9.5% შეადგინა, რაც განაპირობა ტურიზმიდან მიღებულმა მაღალმა შემოსავალმა და რეალურმა საკრედიტო ზრდამ.

უმაღლესი ხარისხის უზრუნველყოფა

ჩვენ ვრჩებით მაღალმოგებიანი ბაზრის ლიდერად საქართველოში. მიუხედავად მონეტარული პოლიტიკის ციკლისგან გამოწვეული მარჟის ზეწოლისა, სესხების პორტფელის 14%-იანმა წლიურმა ზრდამ მუდმივი ვალუტის პირობებში, შეუწყო ხელი წმინდა მოგების 11%-იან ზრდას და უზრუნველყო გამორჩეული 25.1%-იანი უკუგება კაპიტალზე (ROE). ჩვენი ბაზრის წილი სესხებში, დეპოზიტებსა და აქტივებში დაახლოებით 40%-ს შეადგენს, თუმცა ჩვენ მუდმივად ვისწრაფვით ჩვენი მომხმარებლების ყოველდღიური საბანკო გამოცდილების გაუმჯობესებისკენ. 2024 წლის დეკემბერში ჩვენი ლოიალობის ინდექსი (NPS)¹ 63% იყო, რითაც გავიმყარეთ პოზიცია, როგორც 1.7 მილიონი მომხმარებლის მიერ არჩეულმა ბანკმა. რაც შეეხება წლის განმავლობაში ჩვენს პროდუქტებში განხორციელებულ ინოვაციებს, ჩვენ გამოვუშვით განახლებული თიბისი ბარათი, რომლითაც მომხმარებლებს შევთავაზეთ გაუმჯობესებული ყოველდღიური საბანკო მომსახურებები და განახლებული ლოიალობის პროგრამა.

კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების (CIB) სეგმენტში გავამარტივეთ საკრედიტო პროცესები, 30%-ით შევამცირეთ თანხის გაცემის დრო (time-to-cash), დავნერგეთ გაცვლითი კურსის დაანგარიშების ახალი მეთოდები და ჩავატარეთ საქართველოში პირველი კაპიტალის ბაზრის საერთაშორისო კონფერენცია. ამასთან, MSME საბანკო მომსახურების მიმართულებით წამოვიწყეთ წინასწარ, ციფრულად დამტკიცებული სესხების

პროექტი და თითქმის გავაორმაგეთ მაქსიმალური ლიმიტი 0.5 მილიონი ლარი ავტომატურად დამტკიცებული სესხებისთვის.

ჩვენმა პროგრესმა ციფრულ ტრანსფორმაციაში კიდევ უფრო გაამყარა ჩვენი პოზიცია ბაზარზე. ციფრული MAU რაოდენობამ 1.1 მილიონი შეადგინა, რაც წინა წელთან შედარებით 14%-იან ზრდას წარმოადგენს, ამასობაში ციფრული DAU რაოდენობაც წინა წელთან შედარებით 17%-ით გაიზარდა და 494 ათასი შეადგინა, რაც ხაზს უსვამს ჩვენს ციფრულ პლატფორმებში მომხმარებელთა ჩართულობის მაღალ დონეს. დღეისათვის ჩვენი პროდუქტების და მომსახურებების უმეტესობაზე წვდომა ციფრული გზით ხდება: მაგალითად, სრულად ციფრული ფორმით გაცემული სამომხმარებლო სესხების რაოდენობა 13 პპ-ით გაიზარდა და 73% შეადგინა 2024 წელს, ხოლო ციფრული ფორმით გაცემული სესხები წინა წელთან შედარებით 75%-ით გაიზარდა. სამაგიეროდ, იკლო ფილიალში განხორციელებული ოპერაციების საშუალო რაოდენობამ. წინა წელთან შედარებით იგი 25%-ით შემცირდა. ეს გვაძლევს შესაძლებლობას, გარდავექმნათ ჩვენი ფილიალების ქსელი ტრადიციული სერვისული ფილიალებიდან საკონსულტაციო ჰაბებად, რომლებიც დამატებითი ღირებულების მქონე პროდუქტებსა და სერვისებს სთავაზობენ მომხმარებლებს.

ჩვენ სულ უფრო და უფრო აქტიურად ვიყენებთ ხელოვნურ ინტელექტს ჩვენს ოპერაციებსა და მომსახურებებში. ეს აპლიკაციები მოიცავს ამოცანების ფართო სპექტრს - საკრედიტო შეფასებიდან და პერსონალიზირებული შეთავაზების გენერირებიდან დოკუმენტების ფართომასშტაბიან შემოწმებასა და ავთენტიფიკაციამდე.

ფინანსური მაჩვენებლები

ფინანსური მაჩვენებლების მხრივ, 2024 ბრწყინვალე წელი იყო. ჩვენი საოპერაციო შემოსავალი წინა წელთან შედარებით 11%-ით გაიზარდა და 2,374 მილიონი ლარი შეადგინა. ეს ზრდა ფართომასშტაბიანი იყო, რაზეც ძირითადად იმოქმედა წინა წელთან შედარებით ძლიერმა 19%-იანმა ზრდამ საკომისიო შემოსავალში და 6%-იანმა ზრდამ წმინდა საპროცენტო შემოსავალში. ტექნოლოგიებში ჩვენი უწყვეტი ინვესტიციის შედეგად ჩვენი ხარჯების შემოსავლებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი 32.8% იყო. რისკის ხარჯმა 0.5% შეადგინა, რაც ადასტურებს ჩვენს გონივრულ რისკის მართვის პრაქტიკას და ძლიერ ეკონომიკურ ზრდას იმ ქვეყნებში, სადაც ჩვენ ვფუნქციონირებთ. შედეგად, ჩვენი წმინდა მოგება 11%-ით გაიზარდა და 1,245 მილიონი ლარი შეადგინა, ხოლო უკუგება კაპიტალზე 25.1% იყო, რაც ხაზს უსვამს ჩვენ

ბიზნეს მოდელის მომგებიანობასა და სიმტკიცეს. ამასთან, ჩვენი კაპიტალის პოზიცია კვლავ მტკიცეა. ჩვენი ძირითადი (CET1), პირველადი (Tier1) და მთლიანი საზედამხებველო კაპიტალის კოეფიციენტები შესაბამისად იყო 16.8%, 20.4% და 23.8%, რაც აღემატება მინიმალურ მარეგულირებელ მოთხოვნებს და ხაზს უსვამს ჩვენი კაპიტალის საიმედოობას.

ჩვენს ხალხში ინვესტირება

ჩვენი ნიჭიერი გუნდი ჩვენი წარმატების მამოძრავებელ ძალაა, რომელიც 9,200 ადამიანისგან შედგება. ჩვენი აღმასრულებელი ხელმძღვანელობა მრავალფეროვანი გლობალური გამოცდილებით გამოირჩევა და მის წევრებს აქვთ ევროპისა და აზიის წამყვან საფინანსო დაწესებულებებში მუშაობის გამოცდილება. აღნიშნული მაღალი ხარისხის ტალანტების ბაზა მეთვლეებს ჩვენს უნარზე, მოვიზიდოთ მსოფლიო დონის პროფესიონალები, რომლებიც ჩვენს გარემოში ინოვაციური იდეების განვითარებისა და თანამშრომლობის შესაძლებლობებს ხედავენ.

სამომავლო გეგმები

2025 წელში ენერგიულად ვაბიჯებთ, ვგრძნობთ იმ შესაძლებლობებს, რომლებიც წინ გველოდება, თუმცა ამავედროულად ვაცნობიერებთ ჩვენს წინაშე არსებულ გამოწვევებსაც. ჩვენი მაღალი დონის რისკის მართვისა და შედეგებზე ორიენტირებული კულტურით, დარწმუნებული ვართ ჩვენს უნარში გავუმკლავდეთ გაურკვევლობებს, ვისარგებლოთ ზრდის შესაძლებლობებით და ჩვენს დაინტერესებულ მხარეებს შევთავაზოთ მდგრადი ღირებულება. ჩვენ განვაგრძობთ ბაზარზე ლიდერობის გაღრმავებაზე ზრუნვასა და ინოვაციების დანერგვას, მომხმარებელთა მზარდი მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად. მყარი ფინანსური საფუძვლით, ნიჭიერი და მრავალფეროვანი გუნდითა და ნათელი ხედვით, ჩვენ შეგვწევს ძალა მაქსიმალურად გამოვიყენოთ მომავალი შესაძლებლობები და შევასრულოთ ჩვენი სტრატეგია.

ვახტანგ ბუცხრიკიძე
გენერალური დირექტორი

1 აპრილი, 2025 წელი

¹ საცალო მომხმარებლების ლოიალობის ინდექსი (NPS) შეფასდა 2024 წლის დეკემბერში დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიის „სონარი“ მიერ ჩატარებული კვლევის საფუძველზე.

ჩვენი საოპერაციო გარემო და ცვალებად ბაზარზე მოქმედ ტენდენციებთან ადაპტირება

საქართველო

3.7 მლნ

მოსახლეობა

35-39

საშუალო ასაკი

\$ 33.8 მლრდ

ნომინალური მშპ 2024

\$ 9,146

მშპ ერთ სულ მოსახლეზე

\$ 28,177

მშპ ერთ სულ მოსახლეზე PPP

\$ 4.4 მლრდ

მთლიანი საერთაშორისო რეზერვები

8.0%

მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი (დეკემბერი, 2024)

1.9%

ინფლაცია (დეკემბერი, 2024)

Ba2

ნეგატიური

Moody's

საპარადიტო რეიტინგი

ეკონომიკა

2024 პოლიტიკურად აქტიური წელი იყო საქართველოში. 2024 წლის ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ გააფხულები მიმდინარე პროტესტებმა დაძაბულობა გაზარდეს, რამაც შეასუსტა ლარის მიმართ ნდობა და წარმოშვა ადგილობრივი და საგარეო გაურკვევლობები. ოქტომბერში ეროვნული ვალუტის გაუფასურების მოლოდინების გამო, ბანკის მომხმარებლებმა 2024 წლის აგვისტოდან აქტიურად დაიწყეს თავისი დეპოზიტების დიდი ნაწილის უცხოურ ვალუტაში კონვერტირება, ამასთან გაიზარდა მოთხოვნა ლარში სესხებზე, რამაც გამოიწვია ამორტიზაციის წნეხი და ლარის ლიკვიდობის დეფიციტი ბაზარზე. ამავდროულად, მანამ სანამ შემოსული უცხოური ვალუტის მაჩვენებელი კვლავ მაღალი იყო წლის განმავლობაში, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მნიშვნელოვანი ინტერვენცია განახორციელა სავალუტო ბაზარზე, რითაც ლარის კურსი სტაბილურად შენარჩუნდა 2.70-2.80 ნიშნულზე დოლართან მიმართებით. წლის ბოლოს გამწვავებულ პოლიტიკურ დაძაბულობას შეზღუდული ნეგატიური გავლენა ჰქონდა ტურიზმზე, სამომხმარებლო დანახარჯებზე, ხანგრძლივი მოხმარების პროდუქტებზე, ასევე ფულად ნაკადებსა და ზოგადად ეკონომიკურ სტაბილურობასთან დაკავშირებულ მოლოდინებზე. აღნიშნული გამოწვევების მიუხედავად, საქართველოს რეალურმა მშპ-მა მყარი პოზიცია შეინარჩუნა დეკემბერში. ის 6.7%-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით, მაშინ, როდესაც სრული 2024 წლის ჯამური ზრდა განსაკუთრებით ძლიერი იყო და 9.5% შეადგინა.

თიბისი ბანკს აქვს სტრეს-ტესტის ყოვლისმომცველი ჩარჩო, რათა გაზრდილი არასტაბილურობის ფონზე ეფექტურად შეძლოს რეაგირება. ამასთან, ჯგუფმა შეიმუშავა სხვადასხვა სცენარი არჩევნების შემდგომი პერიოდისთვის, რაც მას საშუალებას აძლევს პროაქტიულად მართოს ლიკვიდობის პოზიცია და ეფექტურად შეამციროს კაპიტალსა და პორტფელის ხარისხზე შესაძლო რისკები.

ბაზრობა

ტექნოლოგიური პროგრესი კვლავ განაგრძობს საფინანსო მომსახურების სექტორის გარდაქმნას. 2024 წელს თიბისი ბანკმა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა ციფრული ტრანსფორმაციის, კიბერუსაფრთხოებისა და მონაცემებზე დაფუძნებული ინოვაციის მიმართულებით. ძირითად მიღწევებს შორისაა ღრუბელზე დაფუძნებული საგანგებო აღდგენითი ინფრასტრუქტურის შექმნა და ცენტრალიზებული DDoS-თავდასხმებისგან დაცვის სისტემის დანერგვა, რაც უზრუნველყოფს სისტემის გამძლეობას. ასევე, ციფრული პლატფორმების ინსორსინგი, რათა გააუმჯობესოს განვითარების შესაძლებლობები და მოდერნიზება გაუკეთოს სისტემის არქიტექტურას მემკვიდრეობითი რისკების შესამცირებლად. კიბერუსაფრთხოება კიდევ უფრო გაძლიერდა უსაფრთხოების საოპერაციო ცენტრის ცენტრალიზებით, რათა საფრთხეებზე რეაგირების პროაქტიული ღონისძიებები მოიცვანოს შესაბამისობაში საერთაშორისო პოლიტიკებთან. ამასთან, მონაცემთა ღრუბლოვანმა პლატფორმამ და AI ინოვაციებმა ააჩქარეს გადაწყვეტილების მიღების პროცესი და პერსონალიზებული სამომხმარებლო გამოცდილებები, ხელი შეუწევს მონაცემების საფუძველზე თანამშრომელთა უფლებების და შესაძლებლობების გაფართოებას.

მარაგულირებალი ცვლილებები

ეროვნულ ვალუტაზე მოთხოვნის ნასახალისებლად (ლარიზაცია) 2024 წლის დეკემბერში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) 400,000 ლარიდან 500,000 ლარამდე გაზარდა უცხოურ ვალუტაში გაცემული არაპეჭირებული სესხების ზედა ზღვარი, რაც ძალაში შევიდა 2025 წლის 1 იანვრიდან. ამასთან, 2024 წლის დეკემბერში სებ-მა 5 პპ-ით, 25%-მდე გაზარდა რეზერვის მოთხოვნა უცხოურ ვალუტაში არსებული ვალდებულებებზე, რაც ძალაში 2024 წლის 19 დეკემბრიდან შევიდა. ამ რეგულაციების მიზანია საფინანსო სექტორში ლარიზაციის დამატებითი ხელშეწყობა.

თიბისი ბანკმა მიიღო ყოვლისმომცველი ზომები, რათა უზარეზოდ შეესაბამებოდეს განახლებულ საკრედიტო კრიტერიუმებს. გადახვედა საკრედიტო პოლიტიკებს, სისტემებსა და პორტფელს, რათა დარწმუნებულიყო, რომ ყველა სესხი, რომელიც განისაზღვრება შესაბამის ჩარჩოში, სრულ თანხვედრაშია ახალ რეგულაციასთან. სარეზერვო მოთხოვნების 25%-მდე ზრდა იწვევს „ceteris paribus“ ნეგატიურ ეფექტს ბანკის კაპიტალსა და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე. თუმცა, ბანკმა შეძლო კაპიტალისა და ლიკვიდობის მართვის მოსალოდნელ ცვლილებებთან ადაპტაცია.

კონკურენტული გარემო

საქართველოს საბანკო სექტორი ხასიათდება კარგად ჩამოყალიბებული დუოპოლიით, სადაც ბაზარზე დომინირებს ორი ძირითადი მოთამაშე - თიბისი ბანკი და საქართველოს ბანკი. ეს ინსტიტუციები ერთობლივად სექტორში მთლიანი აქტივების დაახლოებით 80%-ს¹ აკონტროლებენ, რაც მაღალი კონცენტრაციის მქონე კონკურენტულ ლანდშაფტზე მეტყველებს.

2024 წლის განმავლობაში თიბისი ბანკმა კიდევ უფრო მეტად გაამყარა ლიდერული პოზიციები CiB სეგმენტში და ბაზარზე შეინარჩუნა ყველაზე დიდი საბანკო წილი ყველა ძირითად პროდუქტში, მათ შორის სესხებსა და დეპოზიტებში 39.2%² და 40.8%-ის² ოდენობით, შესაბამისად. ბანკმა ასევე გაიმყარა ლიდერის პოზიცია MSME საბანკო მომსახურების სფეროში, სადაც ახლად რეგისტრირებული კომპანიების 66%³ ანგარიშის გასახსნელად ირჩევენ თიბისი ბანკს.

მაღალშემოსავლიან სეგმენტში თიბისი კონცეპტმა შეინარჩუნა ლიდერის პოზიცია, წინა წელთან შედარებით საკრედიტო პორტფელის 8%-იანი ზრდით, მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში. თიბისი ბანკი ასევე ლიდერია ბაზარზე სწრაფი სამომხმარებლო სესხების (FCL) ზრდით. ბანკის FCL პორტფელი წინა წელთან შედარებით 50%-ით გაიზარდა და ბაზრის წილმა 29.2% შეადგინა⁴. საქმიანობის ამგვარი შედეგები ხაზს უსვამს თიბისის მიზანს გაზარდოს თავისი არეული არაუზრუნველყოფილი დაკრედიტების სფეროში, დამატებით გაამრავალფეროვნოს პორტფელი და გააფართოოს ბაზარი.

1 საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოქვეყნებული მონაცემების საფუძველზე.
2 საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოქვეყნებული მონაცემების საფუძველზე; მოცემულ კონტექსტში კორპორატიული გულისხმობს იურიდიულ პირებს.
3 შიდა შეფასებების საფუძველზე სრული 2024 წლისთვის.
4 შიდა შეფასებების საფუძველზე, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ჩვენი ბიზნესმოდელი

ჩვენი ბიზნეს მოდელი ეფუძნება ამბიციას, რომ მომხმარებლებს შევთავაზოთ საუკეთესო ფინანსური მომსახურებები საქართველოში, რაც, თავის მხრივ, გვცხმარება ახალი მომხმარებლების მოზიდვაში.

განვლილი 30-ზე მეტი წლის განმავლობაში საქართველოში, ჩვენ შევქმენით ქვეყნის წამყვანი ფინანსური სერვისები, რომელიც მოიცავს საცალო, MSME და კორპორატიულ მომსახურებებს რიგ დამატებით მიმართულებებთან ერთად, როგორებიცაა გადახდები და ლიზინგი.

ჩვენ მთავრობა	სინერგიები ჯგუფის დონეზე ჩვენი ბიზნეს ერთეულები ურთიერთდაკავშირებული არიან და აძლიერებენ ერთმანეთს, ქმნიან ერთიან ეკოსისტემას, რომელიც ზრდის ეფექტურობას, მომხმარებლისთვის მიწოდებულ ღირებულებას და ხელს უწყობს ინოვაციებს. ერთობლივი გამოცდილებით, ციფრული შესაძლებლობებითა და ცენტრალიზებული მმართველობის გამოყენებით, ჩვენს მომხმარებლებს უხარვეზო გამოცდილებას ვთავაზობთ.			
	ფინანსური მომსახურებები • საცალო საბანკო მომსახურება • MSME საბანკო მომსახურება • CIB და WM საბანკო მომსახურება • გადახდები • ლიზინგი			
როგორ მთავრობა	ციფრული უპირატესობის სტრატეგია უწყვეტი ციფრული ინოვაციები ბიზნესში, რომელიც მოიცავს ხელოვნური ინტელექტის ახალი გადაწყვეტილებების ჩართვას	რისკების გონივრული მართვა რისკებზე მორგებული მომგებიანობის მიდგომა გადაწყვეტილების მიღებისას, რომელიც უზრუნველყოფს ჯგუფის მიერ ადაპტაციის მაღალი დონის შენარჩუნებას.	მონაცემებზე დაფუძნებული მიდგომა მონაცემთა ანალიზის უახლესი შესაძლებლობების მეშვეობით მოსახერხებელი და უხარვეზო მომსახურებების შეთავაზების შექმნა და ბიზნეს-პროცესების ოპტიმიზაცია	გამორჩეული გუნდი საუკეთესო ტალანტების მოზიდვა, განვითარება და შენარჩუნება
	კოლეგები პროფესიულ განვითარებაში ჩვენი კოლეგების მხარდაჭერა და მათთვის წარმატებული კარიერული ზრდის შესაძლებლობების მიცემა	მომხმარებლები ჩვენი მომხმარებლებისთვის ინდივიდუალურად მორგებული გადაწყვეტილებებისა და საუკეთესო სამომხმარებლო გამოცდილების შეთავაზება	საზოგადოება ბიზნესის განვითარების მხარდაჭერა და სამუშაო ადგილების შექმნის ხელშეწყობა. ასევე, სოციალური პასუხისმგებლობისა (CSR) და გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობის (ESG) აქტივობებში მონაწილეობის მიღება	ინვესტორები ღირებულების შექმნა ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისთვის მდგრადი უკუგების მეშვეობით და კრედიტორებისთვის ეფექტიანი, გრძელვადიანი ურთიერთობების შენარჩუნებით

ჩვენი სტრატეგიული პრიორიტეტები

• • •

ჩვენი სტრატეგია მიზნად ისახავს შესრულდეს ჩვენი მისია - გავუმარტივოთ ადამიანებს ცხოვრება.

ჩვენ ამ მიზანს ვაღწევთ საქართველოში ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის მაღალხარისხიანი ფინანსური მომსახურების მიწოდებით.

ჩვენი თითოეული პრიორიტეტი გულდასმით არის შერჩეული და გაანალიზებული, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ის ხელს უწყობდეს ჯგუფის მაღალი მომგებიანობის, ძლიერი ზრდის პოტენციალისა და მომხმარებელთა ნდობის შენარჩუნებას.

ბაზარზე ლიდერის პოზიციის გამყარება

- ბანკის პოზიციის გამყარება მასობრივ საცალო სეგმენტში და ლიდერი პოზიციის შენარჩუნება პერსონალური, MSME, მაღალშემოსავლიანი საცალო და კორპორატიული საბანკო მომსახურებების სეგმენტებისთვის
- კაპიტალეფექტური საკომისიო შემოსავლების ზრდა გადახდებზე ძლიერი ფოკუსით
- დაკრედიტების ხარისხის გაუმჯობესება მოწინავე ხელოვნური ინტელექტისა და ანალიტიკის საშუალებით
- საუკეთესო ტალანტების მოზიდვა და განვითარება

ციფრული ჩართულობის გაძლიერება

- ფოკუსი ფიზიკური არხების განტვირთვასა და ციფრული გადანაცვეტილებების განვითარებაზე
- ციფრულად აქტიური მომხმარებლებისა და მათი ყოველდღიური ჩართულობის გაზრდა
- პროდუქტიულობისა და ეფექტურობის ზრდა ციფრული, ავტომატიზირებული პროცესების მეშვეობით

ჩვენი მომხმარებლების მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება

- საიმედო პარტნიორობა ჩვენი ფიზიკური პირებისთვის და ბიზნეს მომხმარებლებისთვის
- ჩვენი მომხმარებლებისთვის ინდივიდუალური მორგებული ფინანსური სერვისებისა და პროდუქტების შექმნა, რომლებიც უხარვეზოდ მიეწოდება ყველა არხით
- ინოვაციური ციფრული გადანაცვეტილებების განვითარების დაჩქარება, რითაც შეიქმნება ხელოვნურ ინტელექტზე დაფუძნებული პერსონალიზებული სამომხმარებლო გამოცდილება

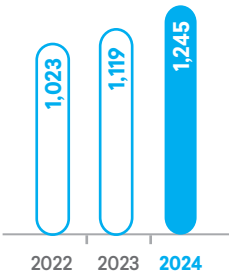
ჩვენი შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები

ჩვენ ვიყენებთ სხვადასხვა ფინანსურ და არაფინანსურ მაჩვენებლებს იმისათვის, რომ შევძლოთ ჩვენს საქმიანობაზე მონიტორინგი და ვიქონიოთ ისეთი დაბალანსებული შეხედულება, რომელიც ჩვენი ყველა დაინტერესებული მხარის ინტერესებს გაითვალისწინებს. სამეთვალყურეო საბჭო შესრულების ძირითად მაჩვენებლებს (KPIs) რეგულარულად განიხილავს, რათა დარწმუნდეს, რომ ისინი კვლავ ასახავენ ჩვენს სტრატეგიას და უზრუნველყოფენ ჯგუფის გრძელვადიან მდგრად ზრდას. აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის ანაზღაურებისთვის ყველაზე შესაფერისი KPI-ების შერჩევასაც სათანადო ყურადღება ეთმობა, რათა მათი ინტერესები უკეთ მოერგოს ჩვენი დაინტერესებული პირების ინტერესებს.

ჯგუფის ფინანსური KPI-ები

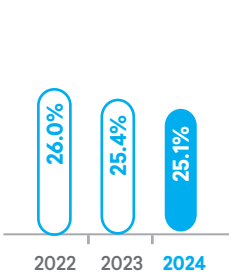
ქლიარი ზრდა და მომგებიანობა

წმინდა მოგება
(მლნ ლარი)

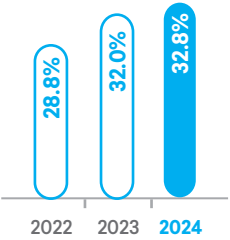
ჩვენი წმინდა მოგება წინა წელთან შედარებით 11%-ით გაიზარდა, რაც განაპირობა შემოსავლის ძლიერმა ზრდამ ყველა მიმართულებით.

უკუგება კაპიტალზე
(ROE)¹

ჩვენი მაღალი უკუგება კაპიტალზე (ROE) განაპირობა სტაბილურმა წმინდა საპროცენტო მარჟამ და აქტივების მაღალმა ხარისხმა.

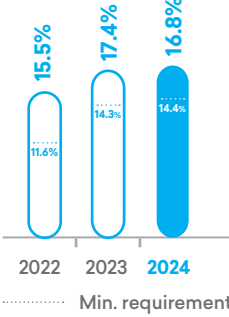
ხარჯების შემოსავლებთან
თანაფარდობის
კოეფიციენტი¹

ხარჯების შემოსავლებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის ზრდა განაპირობა ტექნოლოგიებში ჩვენმა უწყვეტმა ინვესტირებამ. ჩვენ კვლავ ერთგულნი ვრჩებით საოპერაციო ეფექტიანობის ოპტიმიზაციისა და ზრდის სტრატეგიული ინვესტირების მიმართ.

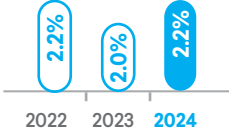
მყარი საბალანსო უწყისი

ძირითადი პირველადი
კაპიტალის კოეფიციენტი^{1,2}

მინიმალური მოთხოვნები ჩვენი CET1 კაპიტალის კოეფიციენტი მნიშვნელოვნად აღემატებოდა მინიმალურ მარეგულირებელ მოთხოვნებს. ჩვენ ვრჩებით ერთგულნი ძლიერი კაპიტალის ბუფერების შენარჩუნების მიმართ, რათა უზრუნველყოთ ფინანსური სტაბილურობა და გამძლეობა.

უმოქმედო სასხაბი
(NPLS)^{1,3}

ჩვენი აქტივის ხარისხი კვლავ მაღალია. ჩვენი მიზანია რისკების გონივრული მართვა, რაც ხელს შეუწყობს შემოსავლების მდგრად ზრდას და სტაბილურობას.

¹ APM-ების განსაზღვრება და დეტალური კალკულაცია მოცემულია სექციაში „დამატებითი ინფორმაცია“, „შესრულების ალტერნატიული მაჩვენებლების“ ქვეშ.
² 2023 წლის 1 იანვრიდან, საზედამხებდევლო კაპიტალის კოეფიციენტები ეფუძნება ფასს-ს, ხოლო წინა წლების რიცხვები გაანგარიშებულია აღრიცხვის ადგილობრივი სტანდარტების მიხედვით.
³ მოიცავს ფინანსური იჯარის პორტფელს.

სპეციფიკური KPI-ები

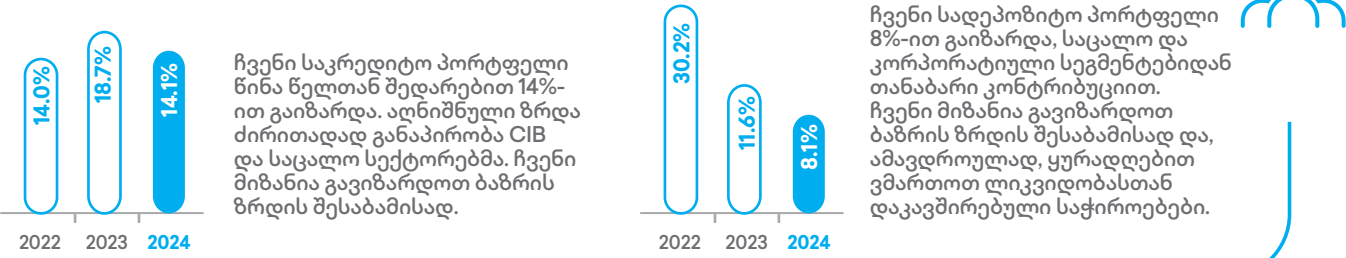

შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები

სტაბილური ზრდა

საკრედიტო პორტფელის ზრდა მუდმივი სავალუტო კურსით¹

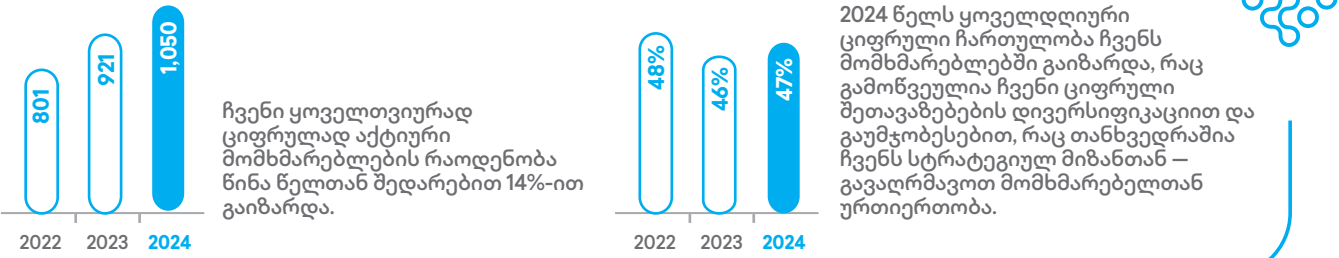
სადეპოზიტო პორტფელის ზრდა მუდმივი სავალუტო კურსით

ციფრული პროდუქტების გამოყენების ინტენსივობის (ციფრული კვალის) ზრდა

ყოველთვიურად ციფრულად აქტიური მომხმარებლები² ('000)

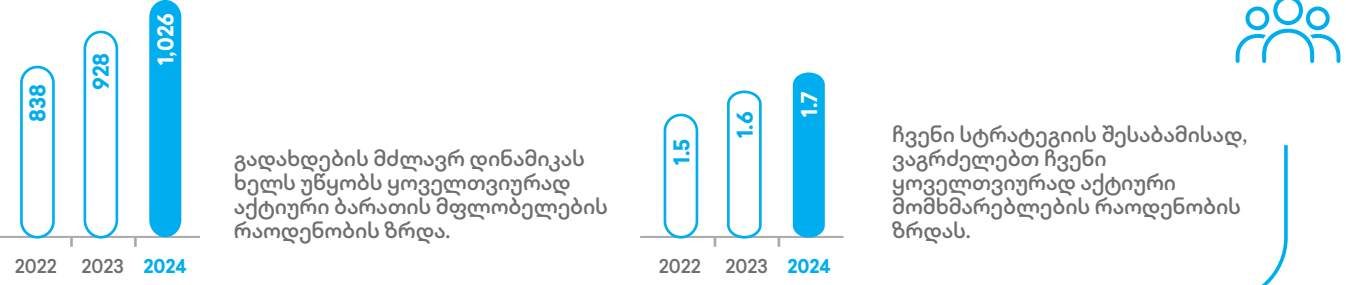
ყოველდღიურად ციფრულად აქტიური მომხმარებლების თანაფარდობა ყოველთვიურად ციფრულად აქტიურ მომხმარებლებთან (DAU/MAU)²

მაღალი მომხმარებელთა ბაზა და ჩართულობა

ყოველთვიურად აქტიური ბარათის მფლობელები³ ('000)

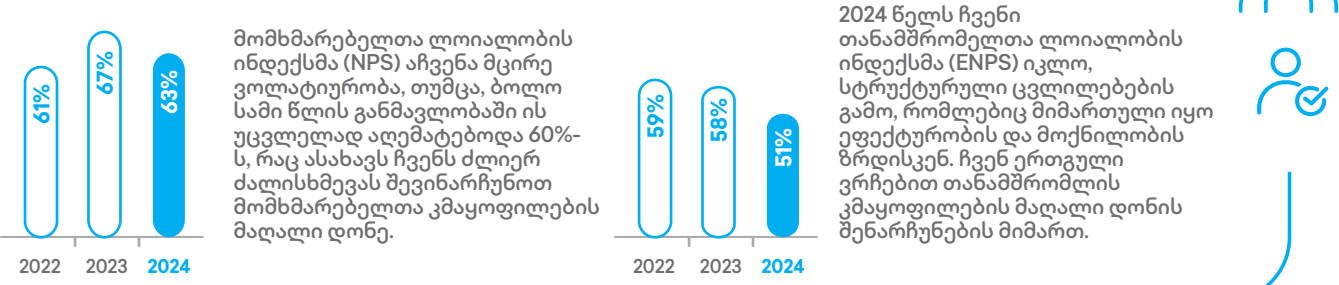
ყოველთვიურად აქტიური მომხმარებლები⁴ (მლნ)

თანამშრომელთა და მომხმარებელთა კმაყოფილების მაღალი დონეები

მომხმარებელთა ლოიალობის ინდექსი (NPS)³

თანამშრომელთა ლოიალობის ინდექსი (ENPS)⁴

1 მოიცავს ფინანსური იჯარის პორტფელს.
2 ტერმინები განმარტებულია სექციაში „დამატებითი ინფორმაცია“, „ტერმინების“ ქვეშ.
3 საცალო მომხმარებლებისთვის ლოიალობის ინდექსი (NPS) შეფასდა 2024 წლის დეკემბერში დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიის „სონარი“ მიერ ჩატარებული კვლევის საფუძველზე.
4 ბანკის თანამშრომლებისთვის ლოიალობის ინდექსი (ENPS) შეფასდა დამოუკიდებელმა კონსულტანტმა 2024 წლის ბოლო კვარტალში.

ბიზნესის მიმოხილვა

თიბისი ბანკი არის წამყვანი ფინანსური მომსახურების ჯგუფი საქართველოში, საცალო, კორპორატიული და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) სეგმენტებში. ჩვენ ვფლობთ ბაზრის წილის დაახლოებით 40%-ს, როგორც საკრედიტო, ისე - სადეპოზიტო მიმართულებით. ჩვენი ძირითადი საბანკო მომსახურებები მოიცავს საკომისიო შემოსავლის მაგენერირებელ საქმიანობას, მათ შორის გადახდებს, დაზღვევას, ლიზინგს და ციფრულ პროდუქტებს.

საქართველო

მნიშვნელოვანი მიღწევები

ლ 25.0 მლრდ

საკრედიტო პორტფელი¹

+14% წ/წ²

ლ 21.9 მლრდ

სადეპოზიტო პორტფელი²

+8% წ/წ²

ლ 1,245 მლნ

წმინდა მოგება

+11% წ/წ

25.1%

უკუგება
კაპიტალზე (ROE)

-0.3 პპ წ/წ

1,050 კ

ციფრული
MAU

+14% წ/წ

47%

ციფრული
DAU/MAU

+1 პპ წ/წ

საბანკო მომსახურებები

საცალო
საბანკო
მომსახურება

წამყვანი საცალო
საბანკო
მომსახურების
ფრანჩიზა

მიკრო, მცირე და
საშუალო საწარმოების
(MSME) საბანკო
მომსახურება

ტოპ არჩევანი მიკრო,
მცირე და საშუალო
ზომის ბიზნესისთვის

კორპორატიული
და საინვესტიციო
საბანკო
მომსახურება

კორპორატიული და
საინვესტიციო საბანკო
მომსახურებისა (CIB) და
დაგროვილი კაპიტალის
მართვის (WM)
წამყვანი ფრანჩიზა

დამატებითი მომსახურებები

თიბისი ლიზინგი

ლიდერი ლიზინგის
მომსახურების სფეროში

1. მოიცავს ფინანსური იჯარის პორტფელს.

2. ზრდა მუდმივ ვალუტაში.

საჯალო საბანკო მომსახურება

2024 წელს ჩვენი საჯალო საკრედიტო პორტფელი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, რაც განპირობებული იყო როგორც იპოთეკური, ისე სამომხმარებლო სესხის ზრდით. განსაკუთრებით გამოირჩეოდა სწრაფი სამომხმარებლო სესხების სარგებლიანობა, რაც განპირობებული იყო გაყიდვების პროცესების გაუმჯობესებით.

საჯალო

მასობრივი საჯალო

- წამყვანი პოზიცია მასობრივ საჯალო სეგმენტში;
- ფინანსური პროდუქტებისა და მომსახურების სრული ნაკრები;
- აღიარებული ციფრული არხები;
- ეფექტური, მოსახერხებელი და მომხმარებელზე მორგებული თანამედროვე ფილიალები.

მაღალშემოსავლიანი საჯალო

- ნომერი პირველი არჩევანი მაღალშემოსავლიანი მომხმარებლებისთვის;
- მომხმარებელზე მორგებული ინოვაციური და მოქნილი ნაკრებები;
- ძლიერი პოზიცია lifestyle შეთავაზებებში.

2024 წლის წარმატების საგომი

წლის მიმოხილვა

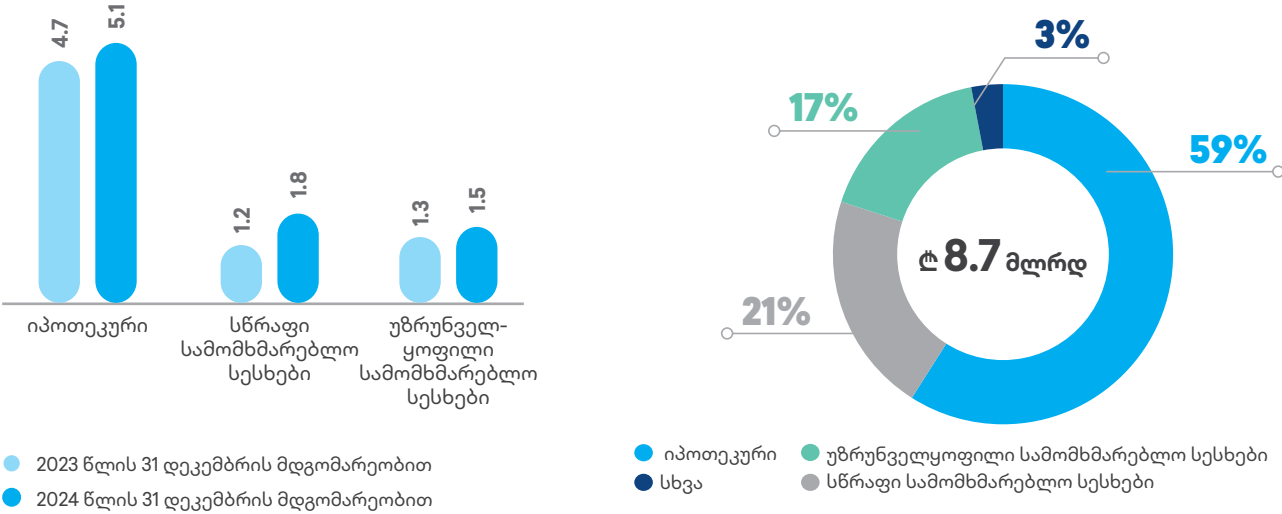
საჯალო სავაჭრო ლიდერის პოზიციის გაყარება

2024 წელს ჩვენი საკრედიტო პორტფელი წინა წელთან შედარებით 15%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში. ეს განპირობდა როგორც იპოთეკურმა, ასევე არაიპოთეკურმა დაკრედიტებამ. იპოთეკური პორტფელი 8%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში და მთლიანი საჯალო საკრედიტო პორტფელის 59% შეადგინა, რამაც გაამყარა ჩვენი წამყვანი პოზიცია იპოთეკურ ბაზარზე. არაიპოთეკური სესხები, რომლებიც ძირითადად შედგება უზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხებისა და სწრაფი სამომხმარებლო სესხებისგან, 28%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში. აღსანიშნავია,

რომ სწრაფ სამომხმარებლო სესხებში დაფიქსირდა საკმაოდ მაღალი ზრდა, რაც განპირობებული იყო ჩვენი გაყიდვების პროცესების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებით. ამან გამოიწვია 50%-იანი ზრდა სწრაფ სამომხმარებლო სესხებში, რითაც ეს მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად უსწრებს ბაზრის სხვა მოთამაშეების მიერ დაფიქსირებულ 35%-იან ზრდის მაჩვენებელს. მაღალი ზრდით ჩვენი საჯალო დეპოზიტებიც გამოირჩეოდა, რომელიც წინა წელთან შედარებით 11%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში. შედეგად ჩვენი ბაზრის წილმა¹ საჯალო სესხებსა და დეპოზიტებში შესაბამისად 37.6% და 35.9% შეადგინა.

საჯალო საკრედიტო პორტფელი (მლრდ ლარი)

საჯალო საკრედიტო პორტფელის გადაანალიზება პროდუქტების მიხედვით 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ჩვენმა მაღალშემოსავლიანმა სეგმენტმა, თიბისი კონცეპტმა, რომელიც დაახლოებით 128,000 მომხმარებელს ემსახურება, განაგრძო ძლიერი შედეგების დაგეგმვა და შეინარჩუნა ლიდერის პოზიცია ბაზარზე მაღალშემოსავლიანი ლოიალობის ინდექსით² - 69%. თიბისი კონცეპტის საკრედიტო და სადეპოზიტო პორტფელები მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში წინა წელთან შედარებით 8%-ით და 13%-ით გაიზარდა და შეადგინა ჩვენი საჯალო სესხების 60%, ხოლო საჯალო დეპოზიტების - 54%.

ციფრული არხები კვლავ რჩება ჩვენს მთავარ პრიორიტეტად

2024 წელს მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწიეთ ჩვენი ციფრული პლატფორმის ხარისხის, ხელმისაწვდომობის, მოქნილობისა და მასშტაბურობის გაუმჯობესების მხრივ, ჩვენი ბექ-ენდ სისტემებიდან მიკროსერვისების არქიტექტურაზე გადასვლით. დეცენტრალიზებული მიდგომა ჩვენს გუნდებს საშუალებას აძლევს დამოუკიდებლად კიდევ უფრო სწრაფად განავითარონ ინოვაციები და ამავე დროს, თანხვედრაში იყვნენ კომპანიის ფართო სტრატეგიული მიზნების განვითარებასთან.

ჩვენ ასევე თანაბრად ვართ ორიენტირებული მომხმარებელთა მიერ გამორჩეული გამოცდილების მიღების უზრუნველყოფაზე. ციფრული პროდუქტის განვითარების პროცესის ყოველ ეტაპზე - თავდაპირველი კონცეფციიდან დანერგვამდე და ა.შ - ხარისხის უზრუნველყოფის პრაქტიკის და პრინციპების დანერგვით, ჩვენ უზრუნველყოფთ ჩვენი პლატფორმების უმაღლეს სტანდარტებთან შესაბამისობას. ეტაპობრივი განვითარება, მონაცემებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მიღებისა და A/B ტესტირების კომბინაცია საშუალებას გვაძლევს მუდმივად დავხვეწოთ და გავაუმჯობესოთ ჩვენი ფუნქციები, მომხმარებელთა რეალური უკუკავშირის საფუძველზე.

2024 წელს ჩვენ დავნერგეთ რამდენიმე ახალი ფუნქცია ჩვენი მობაილ ბანკის აპლიკაციაში, მათ შორის ადაპტაციის ახალი ციფრული ფუნქცია, რომელიც 3-8 წუთიდან 1 წუთამდე ამცირებს დამუშავების დროს, სწრაფი მომენტალური გადარიცხვა, ავტომატიზირებული დამატებითი ფუნქციები, QR კოდის საშუალებით განვადების გამოტანა და ანალიტიკოსების საინვესტიციო რეკომენდაციები. აღნიშნული განახლებები ხელს უწყობენ ყოველთვიური ციფრული MAU-ს რაოდენობის ზრდას, რომელიც 14%-ით გაიზარდა და 1.1 მილიონი შეადგინა. ამასთან, ჩვენი ციფრული DAU/MAU 2023 წლის 46%-დან 2024 წელს 47%-მდე გაუმჯობესდა, რაც ნიშნავს ჩვენს ციფრულ საბანკო მომსახურებებში ყოველდღიურად ჩართული მომხმარებლების სიმრავლეს. გარდა ამისა, ჩვენ მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწიეთ ციფრული გაყიდვების სტრატეგიაში. მომხმარებელთა გამოცდილების გაძლიერებისა და საკრედიტო აპლიკაციის დამუშავების პროცესის გაძლიერებით ჩვენს მობილურ აპლიკაციაში, ჩვენ წარმატებით გავზარდეთ ციფრული გზით გაყიდული სწრაფი სამომხმარებლო სესხების წილი 73%-მდე, რაც 2023 წელს 60%-ს შეადგენდა.

1 საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ანალიტიკურ პლატფორმაში Tableau გამოქვეყნებული მონაცემების საფუძველზე. ამ კონტექსტში საჯალო გულისხმობს ფიზიკურ პირებს.
2 ლოიალობის ინდექსი (NPS) 2024 წლის დეკემბერში შეფასდა დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიის „სონარი“ მიერ ჩატარებული კვლევის საფუძველზე.

მობილური აპლიკაცია, რომელიც ამარტივებს მომხმარებლების ყოველდღიურ ცხოვრებას

ყოველდღიური საბანკო მომსახურება

- ტრანზაქციები
- მომენტალური გადარიცხვა (2024)
- გადახდები
- ლოიალობის ქულების განაღდება (2024)
- ფულადი გზავნილები
- ავტომატური გადახდები და გზავნილები
- გამოწერები
- ავტომობილთან დაკავშირებული დამატებითი ფუნქციები (2024)
- ბარათის ელექტრონულად შეკვეთა და განახლება (2024)

საკრედიტო პროდუქტები

- სრულად ონლაინ სამომხმარებლო კრედიტი
- წინასწარ დამტკიცებული საკრედიტო ლიმიტები
- იყიდე ახლა, გადაიხადე მერე
- სესხის წინასწარი გადახდა
- სესხის რეფინანსირება
- QR განვადება (2024)

ინვესტიციები

- საინვესტიციო ანგარიშის გახსნა
- ონლაინ ვაჭრობა
- საინვესტიციო პორტფელის მართვა
- ინვესტირება ავტოპილოტით
- ანალიტიკოსის რეკომენდაციები (2024)

დანაზოგები

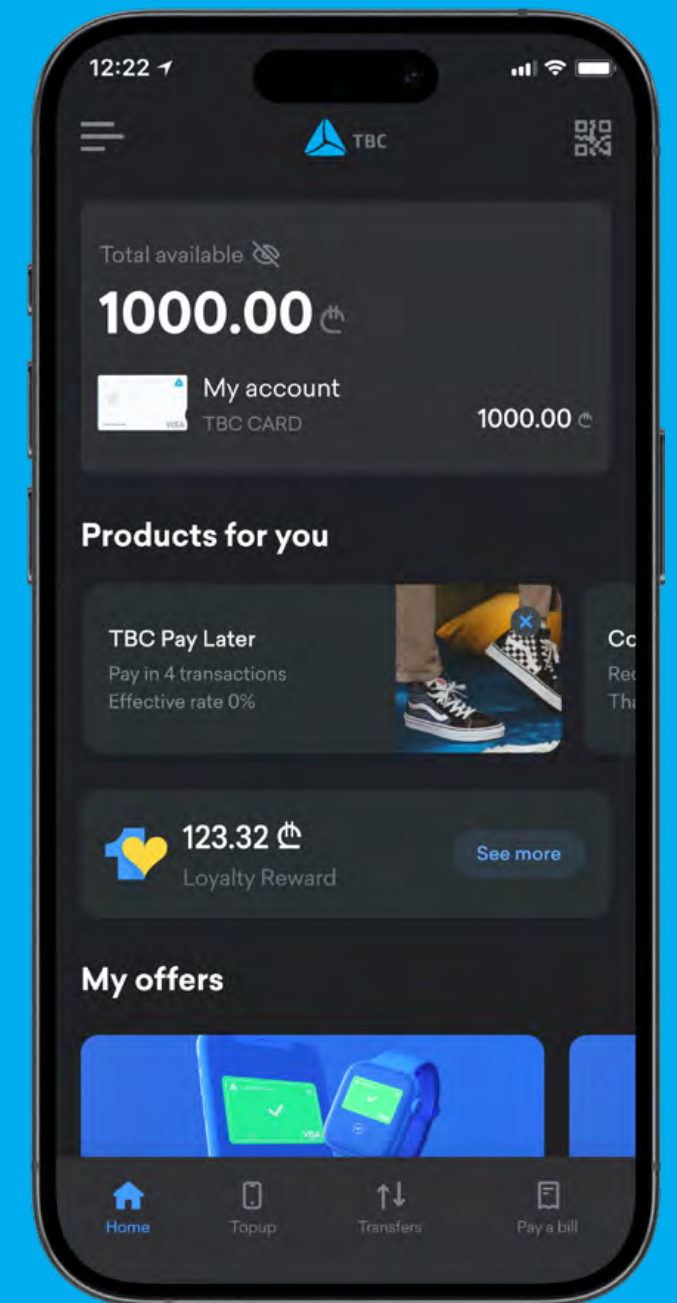
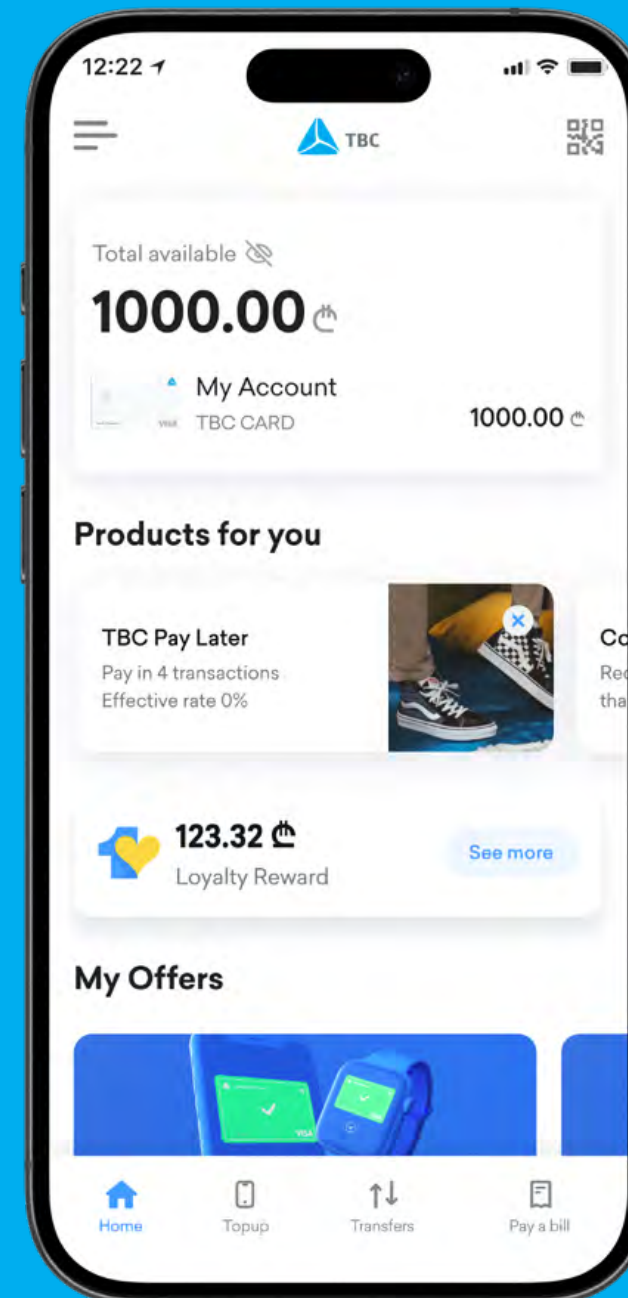
- სრულად ონლაინ დეპოზიტი
- „ჩემი სეიფის“ აქტივაცია
- ონლაინ დეპოზიტების ვადაზე ადრე გამოტანა (2024)

ცხოვრების სტილი და ლოიალობა

- შეთავაზებები პარტნიორი მეწარმეებისგან
- სპეციალური შეთავაზებები მაღალშემოსავლიანი სეგმენტისთვის (2024)
- Lifestyle : აეროპორტის სერვისები, კონცეპტის ღონისძიებები (2024)

მეტი, ვიდრე უბრალოდ საბანკო მომსახურება

- ონლაინ ჩატი (2024) საკრედიტო პროდუქტები
- საპენსიო დანაზოგის ჩვენება
- სხვა ბანკების ანგარიშებთან დაკავშირება (ღია საბანკო მომსახურება)
- დაზღვევის აქტივაცია: მგზავრობა, MTPL, Casco

თიბისი ბარათი

ახალი თიბისი ბარათი შექმნილია მომხმარებლებზე ორიენტირებული მიდგომის საფუძველზე, რომელიც ისეთ გამორჩეულ სარგებელს სთავაზობს მათ, როგორიც არის ქეშბეკი ყოველ ტრანზაქციაზე, თანხის საკომისიოს გარეშე განაღდება ნებისმიერ ATM აპარატზე საქართველოში და მრავალი სხვა. ეს არის ბარათი, რომელიც ცვლის კომფორტის შესახებ წარმოდგენას და ფოკუსირდება მომხმარებელზე.

ფილიალის მოდელის ტრანსფორმაცია

ჩვენი დიგიტალიზაციის სტრატეგიის მიხედვით, ტრადიციულ ფილიალებს საკონსულტაციო ჰაბებად გარდავექმნით. ჩვენი უპირატესი მიზანია განვავითაროთ ისეთი ინფრასტრუქტურა და დაფარვის მოდელი, რომელიც უზრუნველყოფს ფილიალების გამოყენების ოპტიმიზაციას, გამორჩეული სამომხმარებლო გამოცდილებისა და თანამშრომელთა მაღალი კმაყოფილების შეთავაზების მიზნით. ამის უზრუნველსაყოფად, ჩვენ დავინერგეთ frontline ფუნქციების ხელახლა განსაზღვრის პროცესი, სპეციფიკურ პროდუქტებში პერსონალიზებული საკონსულტაციო მომსახურებების ხელშესაწყობად. ამასთან, ჩვენ ვცვლით ნახალისების სქემას და ვწერავთ სამომხმარებლო გამოცდილების განახლებულ საზომებს, როგორც შესრულების ძირითად მაჩვენებელს ჩვენი თანამშრომლებისთვის. ეს მაჩვენებელი უზრუნველყოფს ჩვენი ოპერაციების საფუძვლად მომხმარებლებზე ორიენტირების დარჩენას.

მომხმარებელთა ლოიალობის ამაღლება

2024 წლის ბოლოს ჩვენ გამოვეშვეით განახლებული სადებეტო ბარათი - თიბისი ბარათი, რომელიც ცვლის კომფორტის შესახებ წარმოდგენას და ფოკუსირდება მომხმარებელზე. ამ პროდუქტის დიზაინის პროცესი მთლიანად ახლებურად იქნა შემუშავებული, ტრადიციული საბანკო მომსახურებიდან მომხმარებლებზე ორიენტირებულ მიდგომაზე გადასვლით, მომხმარებლების საჭიროებებისა და სურვილების ინოვაციურად გათვალისწინების გზით. ეს ახალი შეთავაზება მოიცავს განახლებულ ლოიალობის პროგრამას, უნიკალურ საჩუქრებს, ხარჯების სრულფასოვან ამონაწერს და ყოველდღიურ საბანკო მომსახურებებს, რომლებიც უხარვეზოდ არის ინტეგრირებული ერთ აპლიკაციაში. განახლებული ბარათის გეგმები მოიზიდავს არსებულ და ახალ მომხმარებლებს, ხოლო ამასობაში ჩვენი მასიური საცალო და მაღალშემოსავლიანი სეგმენტები ისარგებლებენ პრემიუმ შეთავაზებებით, რომლებიც მორგებული იქნება საშუალო და მაღალი შემოსავლის მქონე მომხმარებლებისთვის.

ამასთან, 2024 წლის მეორე ნახევარში ჩვენი ლოიალობის პროგრამა მრავალდონიანი პროგრესული მოდელიდან უბარიერო ჯილდოების სისტემაზე გადავიტანეთ, რისი გამოყენებაც ჩვენს ყველა მომხმარებელს შეუძლია. ჯილდოს სტრუქტურა დაგროვილი ქულებიდან მომენტალური ქეშბეკით შევცვალეთ, რომელიც ერთგული ლოიალობის ანგარიშებზე ირიცხება და შესაძლოა პირდაპირ მომხმარებლების საბარათე ანგარიშებზე გადაირიცხოს. ამ ცვლილებას ხელი შევუწყოთ ფართომასშტაბიანი კამპანიით, რომელმაც მნიშვნელოვნად გაზარდა მომხმარებლის ჩართულობა. „გადარიცხე ანგარიშზე“ ფუნქციით პროგრამის ამოქმედებიდან პირველ ოთხ თვეში უკვე ისარგებლა 460,000-ზე მეტმა მომხმარებელმა.

ჩვენი შესაძლებლობების კიდევ უფრო მეტად განსავითარებლად, დავწერეთ მონაცემებზე დაფუძნებული ახალი პლატფორმა, რომელიც აუმჯობესებს შეთავაზებების მართვის პროცესებს და უზრუნველყოფს ავტომატიზებულ კომუნიკაციას ყველა არხში. 2024 წელს წარმატებით მოვახდინეთ ამ პლატფორმაზე ჩვენი შეთავაზებების მართვის პროცესების უმრავლესობის მიგრაცია, რითაც შევქმენით საფუძველი მეტად ეფექტური, ავტომატიზებული სამუშაო პროცესისთვის. 2025 წლისთვის ჩვენი მიზანია ინტეგრაცია გავუკეთოთ ვაჭრობის ყველა მნიშვნელოვან პროცესს ავტომატიზებულ საკომუნიკაციო არხებში - უხარვეზო, გონივრული და მომხმარებლებზე ორიენტირებული გამოცდილების საშუალებით.

ჯილდოები

Euromoney

საქართველოს საუკეთესო
ციფრული ბანკი 2024

Global Business and Finance Magazine

საუკეთესო
ციფრული ბანკი
საქართველოში 2024

საუკეთესო
ციფრული საბანკო
მომსახურების ბრენდი
საქართველოში 2024

ყველაზე ინოვაციური
ციფრული ბანკი
საქართველოში, 2024

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების საბანკო მომსახურება

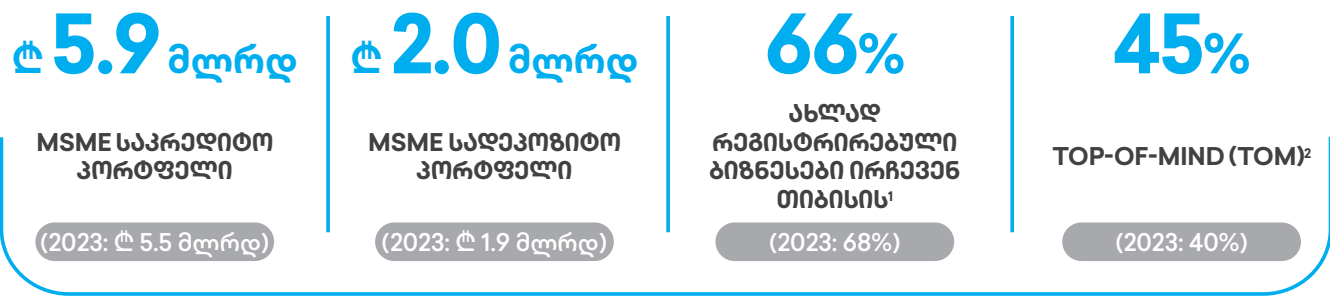
2024 წელს თიბისი ბანკმა გაიმყარა ლიდერი პოზიცია მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტში, ჰქონდა მნიშვნელოვანი ზრდა სესხებში და ამავდროულად შეინარჩუნა ბრენდის მიმართ მაღალი ლოიალობა და მომხმარებელთა ნდობა.

MSME

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები

- ფინანსური პროდუქტების და გადაწყვეტილებების ფართო სპექტრი - სტარტაპებიდან წარმატებულ ბიზნესებამდე;
- სესხის სწრაფი დამტკიცების პროცესი, რომელიც მაღალი ავტომატიზაციის დონითაა უზრუნველყოფილი;
- მოსახერხებელი გამოწერის მოდელი;
- ბიზნესის მხარდამჭერი საუკეთესო პროგრამა.

2024 წლის წარმატების საზომი

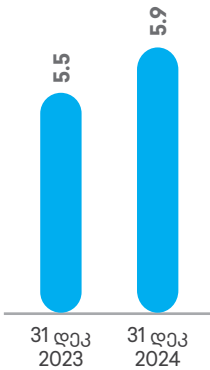
წლის მიმოხილვა

ტოპ არჩევანი მიკრო, მცირე და საშუალო კლიენტებისთვის

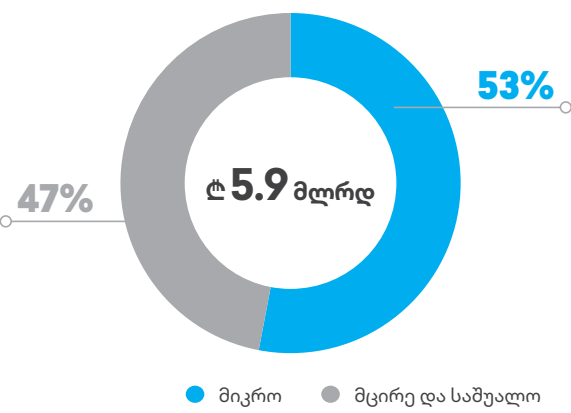
ჩვენ კვლავ ვრჩებით მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესის მომხმარებელთა პირველ არჩევნად და თვეში ვემსახურებით დაახლოებით 61,000 აქტიურ მომხმარებელს³. 2024 წელს რეგისტრირებული ახალი ბიზნესების 66%-მა თიბისი აირჩია მთავარ ფინანსურ პარტნიორად. 2024 წელს ჩვენი ბრენდის ცნობადობა - Top-of-mind (TOM)² 45% იყო, რაც ჩვენს ძლიერ პოზიციასა და მომხმარებელთა ერთგულებას მიუთითებს.

2024 წელს ჩვენი MSME საკრედიტო პორტფელი წინა წელთან შედარებით 8%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში, რაც მიკრო ქვე-სეგმენტმა განაპირობა. აღსანიშნავია, რომ მიკრო სესხების წილი მთლიან MSME საკრედიტო პორტფელში იზრდებოდა და წლის ბოლოსთვის 53% შეადგინა, რაც წინა წელთან შედარებით 2 საბაზისო პუნქტით მეტია. იმავე პერიოდში, MSME დეპოზიტები წინა წელთან შედარებით 6%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში.

MSME საკრედიტო პორტფელი (მლრდ ლარი)

MSME საკრედიტო პორტფელის განაწილება ქვე-სეგმენტების მიხედვით 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ჩვენი ციფრული გადაწყვეტილებების გაუმჯობესება

წელს ჩვენს ბიზნეს ინტერნეტ ბანკის პლატფორმაზე დავამატეთ სესხის გაცემის ფუნქცია მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის. ეს ფუნქცია მომხმარებლებს შესაძლებლობას აძლევს წინასწარ დაიმტკიცონ სესხი პირდაპირ ციფრული არხებით, რაც ეფექტური და უხარვეზო პროცესს წარმოადგენს. იმ მომხმარებლებს, რომლებსაც არ აქვთ წინასწარ დამტკიცებული სესხი, სისტემა სთავაზობს მარტივი ონლაინ განაცხადის შევსებასა და ავტომატური დამტკიცების გზაზე მაჩვენებელს, განსაზღვრული რისკ-პარამეტრების ფარგლებში. გარკვეულ შემთხვევებში შესაძლოა მაინც გახდეს საჭირო ფილიალში ვიზიტი. ამ ფუნქციის მიზანია მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის სესხზე წვდომის გამარტივება, მოქნილობის გაზრდა და საერთო სამომხმარებლო გამოცდილების გაუმჯობესება.

2024 წელს მცირე და საშუალო საწარმოებს ჩვენი ინტერნეტ ბანკის პლატფორმაზე ბიზნეს-გეგმების ციფრული ფორმით გამოწერის საშუალება მივეცით. აქამდე მომხმარებლები ფილიალში უნდა მისულიყვნენ სასურველი გეგმის ასარჩევად, ახლა კი მათ შეუძლიათ თავად აირჩიონ და გამოიწერონ მათთვის ყველაზე ხელსაყრელი ვარიანტი, მთლიანად ონლაინ რეჟიმში. ეს ბიზნეს-გეგმები მომხმარებლებს სთავაზობენ უხარვეზო მეთოდს - მომსახურებებისა და ოპერაციების ერთ გეგმაში გაერთიანებას დამატებითი საფასურების საჭიროების აღმოფხვრის საშუალებით. აღნიშნული ციფრული ტრანსფორმაცია ზრდის SME მომხმარებლებისთვის კომფორტსა და მოქნილობას.

ავტომატიზაციის დონის გაუმჯობესება

2024 წელს ჩვენ მნიშვნელოვნად გავაუმჯობესეთ სესხის დამტკიცების პროცესი, ავტომატურად დამტკიცებული სესხების მაქსიმალური ლიმიტი 200,000 ლარიდან 500,000 ლარამდე გავზარდეთ. ამ გაუმჯობესებამ საშუალება მოგვცა ამ სესხებისთვის დადასტურების დრო 4 დღიდან სულ რაღაც 7 საათამდე შეგვემცირებინა. დამტკიცების აჩქარებული დრო მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს მომხმარებელთა გამოცდილებას, რაც საშუალებას მისცემს ჩვენს მცირე და საშუალო ბიზნეს კლიენტებს, ჰქონდეთ წვდომა საჭირო დაფინანსებაზე უფრო სწრაფი და ეფექტური ფორმით.

გარდა ამისა, ავტომატიზებული გახდა 15-ზე მეტი სესხთან დაკავშირებული პროცესი, რომლებიც მანამდე ხელით მუშავდებოდა. ამგვარად ჩვენ დამატებით დავხვეწეთ ოპერაციები და გავაუმჯობესეთ მომხმარებელთა გამოცდილება. ეს მიღწევები ხაზს უსვამს ჩვენს ერთგულებას ეფექტიანობისა და მოქნილობის გაუმჯობესებისკენ, რაც მცირე და საშუალო ბიზნესებისთვის უფრო კომფორტულ და სწრაფ მომსახურებას უზრუნველყოფს.

ჩვენი სავაჭრო გამოცდილების გაუმჯობესება

წელს გამოვეშვიტ ახალი საგადახდო პროექტი სახელწოდებით „QReat“, რომელიც კონკრეტულად სასტუმრო, სარესტორნო და კვების სექტორზეა მორგებული. QReat, რომელიც საქართველოში ექსკლუზიურად თიბისი ბანკშია ხელმისაწვდომი, ბიზნესებს საშუალებას აძლევს მიიღონ გადახდები QR კოდებით, რა გზითაც აღარ იქმნება POS ტერმინალის გამოყენების საჭიროება. ეს ინოვაცია ამარტივებს გადახდის პროცესს კომპანიებისთვის, ამცირებს ხარჯებს და ზრდის მოქნილობას, საოპერაციო საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.

1 სრული 2024 წლისთვის შიდა შეფასებების საფუძველზე.
2 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიის „ACT“ 2024 წლის დეკემბრის ჩატარებული გარე კვლევის საფუძველზე.
3 მოიცავს ყოველთვიურად აქტიურ MSME იურიდიულ პირებს.

სკა

ზრდისა და გაფართოების გზა

2019 წელს დაფუძნებული „სკა“ გამორჩეული ლიდერი გახდა საქართველოს ჯანსაღი კვების კაფეების ბაზარზე, რომელმაც რეპუტაცია ინოვაციებითა და მაღალი ხარისხით მოიპოვა. თიბისი „სკასთან“ თავიდანვე თანამშრომლობდა. 2019 წელს ბანკმა ამ საწარმოზე სტარტაპ სესხი გასცა, საქმიანობის დაწყების მხარდასაჭერად. მას შემდეგ ჩვენ განვაგრძობთ მისი ზრდის და წარმატების მხარდაჭერას.

2024 წელს, თიბისის უწყვეტი მხარდაჭერით, „სკა“ საერთაშორისო მასშტაბით გაფართოვდა და გახსნა ორი ფილიალი პრაღაში, რაც მისი ზრდის ისტორიის მნიშვნელოვან ეტაპს წარმოადგენს.

ჩვენ განვაგრძობთ ჩვენი სავაჭრო ჰაბის პლატფორმის გაუმჯობესებას, მეწარმეებისთვის ღირებული ანალიტიკური ინფორმაციის მიწოდებაზე ფოკუსით. ერთ-ერთი საკვანძო განახლებაა ერთჯერადი ავტორიზაციის (Single Sign-In) დანერგვა, რაც მომხმარებლებს სავაჭრო ჰაბზე წვდომის საშუალებას ინტერნეტ ბანკში ავტორიზაციით აძლევს. ამასთან, ახალი ფუნქციები მოიცავს ლოიალობის პროგრამის ფარგლებში ტრანზაქციების ანგარიშგებას, ჩაის ანალიტიკას რესტორნებისა და კაფეებისთვის და ამონაწერს ერთი ანგარიშიდან მეორეზე განხორციელებული ოპერაციების შესახებ. ეს განახლებები შექმნილია მეწარმეთა გასაძლიერებლად - ბიზნეს ოპერაციების შესახებ უკეთესი ცოდნის, გადაწყვეტილების მიღების გაუმჯობესებისა და ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად.

ახალი პროდუქტების და ტექნოლოგიური გადაწყვეტილებების დანერგვასთან ერთად, ამ წელს ჩვენ შევქმენით ანგარიშის მენეჯერთა გუნდი, რომლებიც 24/7 რეჟიმში არიან ხელმისაწვდომი ჩვენი მეწარმეების დასახმარებლად. ეს ინიციატივა უზრუნველყოფს მეწარმეებისთვის დახმარების დაუყოვნებლივ მიწოდებას საბანკო საჭიროებებთან დაკავშირებით, აუმჯობესებს ჩვენს სამომხმარებლო მომსახურებებს და ხელს უწყობს ჩვენს კლიენტებთან უფრო მჭიდრო ურთიერთობების განვითარებას.

ჩვენი ბიზნეს მხარდაჭერის პროგრამის გაფართოება

განვლილი ათწლეულის განმავლობაში, თიბისიმ ბაზარზე შექმნა ბიზნესის მხარდაჭერი წამყვანი პროგრამა, რომელიც რამდენიმე მნიშვნელოვან კომპონენტს მოიცავს:

- სტარტაპების მხარდაჭერა: სპეციალურად შექმნილი საკრედიტო პროდუქტი და გამოწერის გეგმა საწყის ეტაპზე მყოფი სტარტაპებისთვის; სპეციალური კურსები და მენტორობის შესაძლებლობები. 2024 წლის ბოლოსთვის ჩვენ გვყავდა 383 კლიენტი რომელთა სასესხო პორტფელი 100 მილიონ ლარს შეადგენდა;
- ბიზნეს განათლება: 2024 წელს ჩვენ ჩავატარეთ 36 ტრენინგი და საკონსულტაციო სესია, რომლებსაც 4,020 ბიზნეს მფლობელი და მენეჯერი დაესწრო. სესიების მიზანი იყო მათი უნარებისა და ცოდნის გაღრმავება;
- ყოველთვიური შეხვედრები საზოგადოებასთან: 2024 წელს თბილისსა და სხვა რეგიონებში 9 შეხვედრა დავაორგანიზეთ, რომლებსაც 900-მდე ადამიანი დაესწრო. შეხვედრების მიზანი იყო ადგილობრივი ბიზნესების დაკავშირება და მათი თანამშრომლობის ხელშეწყობა.
- ყოველწლიური ბიზნეს დაჯილდოება: ცნობიერების ამაღლება და წარმატებული ბიზნესების გამორჩეული მიღწევების აღნიშვნა.

2024 წელს ჩვენ წარმოვადგინეთ ახალი პროექტი ქალი მეწარმეებისთვის.

- ბიზნესში ქალების მხარდაჭერა - ახალი საკრედიტო პროდუქტი, რომელიც კონკრეტულად ქალი მეწარმეებისთვის არის შექმნილი. იმის აღიარებით, რომ საქართველოში სესხის უზრუნველყოფა ქალებისთვის მნიშვნელოვან ბარიერს წარმოადგენს, ეს პროგრამა ქალ დამფუძნებლებს სთავაზობს 500,000 ლარამდე სესხს უზრუნველყოფის საგნის გარეშე. ამ პროგრამას მხარს უჭერენ კრედიტორები და სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამები. გარდა ამისა, მას აქვს სარგებელი ფასის მხრივ, რაც საშუალებას აძლევს ქალებს სესხი აიღონ მაქსიმალურად დაბალი საპროცენტო განაკვეთით. ეს ინიციატივა ხაზს უსვამს ჩვენს ერთგულებას, გავაძლიეროთ ქალების ბიზნესში გაძლიერებისა და სამეწარმეო სფეროში მათთვის ხელშეწყობის მიმართ.

ჩვენ კვლავ ერთგული ვრჩებით ხელი შევუწყობთ ეკონომიკურ ზრდას რეგიონებში და გავაუმჯობესოთ სამუშაო პერსპექტივები, ადგილობრივი ბიზნესებისთვის ხელსაყრელი და ხელმისაწვდომი ფინანსური გადაწყვეტილებების შეთავაზების გზით. ისეთ მნიშვნელოვან სახელმწიფო ინიციატივებთან თანამშრომლობის გზით, როგორიც არის „აწარმოე საქართველოში“ და „შეღავათიანი აგრო კრედიტი“, ჩვენი მიზანია ადგილობრივი ინდუსტრიების, კერძოდ კი სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობა. ეს პროგრამები ბენეფიციარებს ფინანსურ შეღავათებს სთავაზობს, მთავრობის მიერ მხარდაჭერილი საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით. 2024 წელს ჩვენ დაახლოებით 2,000 ამგვარი სესხი გავეცით, რამაც ჯამში 515 მილიონი ლარი შეადგინა.

ჯილდოები

Global Finance

მცირე და საშუალო საწარმოების
საუკეთესო ბანკი საქართველოში 2024

საქართველოს მთავრობის განცხადებით

კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურება (CIB) და დაგროვილი კაპიტალის მართვა (WM)

2024 წელს კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების საკრედიტო პორტფელი წინა წელთან შედარებით 17%-ით გაიზარდა, სხვადასხვა სექტორში დივერსიფიკაციისა და დაბალი კონცენტრაციის რისკის შედეგია. ამასთან, ჩვენმა ფოკუსმა ტრანზაქციულ საბანკო სერვისზე და ისეთ ციფრულ ინოვაციებზე, როგორიც არის გამოწერებზე დაფუძნებული უცხოური ვალუტის შეფასების მოდელი, არასაპროცენტო შემოსავლის მნიშვნელოვანი ზრდა გამოიწვია.

CIB & WM

კორპორატიული

უმსხვილესი და ყველაზე სანდო პარტნიორი იურიდიული პირებისთვის წამყვანი პოზიციით, როგორც სესხების, ისე - დეპოზიტების მიმართულებით.

დაგროვილი კაპიტალის მართვა

აღიარებული დაგროვილი კაპიტალის მართვის ბიზნესი მზარდი ფინანსური საკონსულტაციო და საბროკერო ფრანჩიზით.

საინვესტიციო საბანკო მომსახურება

„თიბისი კაპიტალი“ - წამყვანი საინვესტიციო ბანკი კორპორატიული სასესხო კაპიტალის ბაზრის (DCM) ტრანზაქციებსა და კვლევებში.

2024 წლის წარმატების საზომი

წლის მიმოხილვა

კორპორატიული საბანკო მომსახურება

ფართომასშტაბიანი ზრდა, ბაზრის წილის გაზრდით

ძლიერი აქცენტი უმაღლესი ხარისხის სამომხმარებლო მომსახურებების და გამოცდილების შეთავაზებაზე, თიბისის კორპორატიულმა საბანკო მომსახურებამ წარმატებას მიაღწია მაღალი დონის სამომხმარებლო ლოიალობის და კმაყოფილების ხელშეწყობაში. 2024 წელს ეს აჩვენა ბრწყინვალე 82%-იანმა ლოიალობის ინდექსმა¹, რაც ასახავს ჩვენს მიზანს, შევთავაზოთ თითოეულ კლიენტს ინდივიდუალური და ყურადღებიანი მომსახურება, რაც აყალიბებს ხანგრძლივ ურთიერთობებს.

2024 წელს კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების საკრედიტო პორტფელი წინა წელთან შედარებით 17%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში. ის კარგად დივერსიფიცირებული იყო ქართული ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორებში. ჩვენ ვიხილეთ განსაკუთრებულად მაღალი ზრდა ისეთ სექტორებში, როგორიც არის მშენებლობა, წარმოება, სამომხმარებლო საქონლით ვაჭრობა და ტურიზმი. შედეგად, 2024 წლის ბოლოსთვის კორპორატიულ სესხებში ჩვენმა ბაზრის წილმა² 43.5% შეადგინა. მასთან, სესხების პორტფელში მსხვილი მსესხებლების კონცენტრაცია დაბალია - ტოპ 10 მსესხებელი მთლიანი პორტფელის 6%-ზე ნაკლებს შეადგენს. გარდა ამისა, რისკების დივერსიფიკაციის მიზნით, ვზრდით სინდიცირებული სესხების წილს, რაც დადებითად აისახება ჩვენს საკომისიო შემოსავალზე.

ჩვენ განვაგრძობთ სავაჭრო ფინანსების ბაზარზე ლიდერის პოზიციის შენარჩუნებას 2.8 მილიარდი ლარის საგარანტიო პორტფელით, რომელიც წინა წელთან შედარებით 14%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში, რაც ბაზრის წილის³ 48.1%-ს შეადგენს. ჩვენი ფაქტორინგის პორტფელმაც მაღალი ზრდა აჩვენა. მან 243 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც წინა წელთან შედარებით 18%-იან ზრდას წარმოადგენს მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში.

ტრანზაქციული საბანკო სერვისების ზრდა ყველა მიმართულებით

ჩვენმა სტრატეგიულმა ორიენტირებამ ტრანზაქციულ საბანკო მომსახურებაზე განაპირობა წინა წელთან შედარებით არასაპროცენტო შემოსავლის 23%-ით გაზრდა. ამაზე იმოქმედა უცხოურ ვალუტაში გამოწერებზე დაფუძნებული შეფასების მოდელის გამოშვებამ ჩვენს მობილურ და ინტერნეტ ბანკინგის პლატფორმებზე. ეს ინოვაციური ფუნქცია კლიენტებს საშუალებას აძლევს ციფრული ფორმით განახორციელონ ტრანზაქციები, ჰქონდეთ წვდომა პერსონალიზებულ გაცვლით კურსზე და იმუშაონ სავალუტო რისკის მენეჯერის ჩარევის საჭიროების გარეშე.

ასევე დავნერგეთ დამატებითი FX ფუნქცია ბიზნეს კლიენტებისთვის კომფორტის გაზრდის მიზნით. ეს ახალი ფუნქცია ბანკს საშუალებას აძლევს მოამზადოს შეთანხმებული FX შეკვეთები კლიენტის სახელით და მოათავსოს ისინი პირდაპირ მათ ინტერნეტ ბანკის პლატფორმაზე. კლიენტებს შეუძლიათ შემდეგ დაადასტურონ ეს შეკვეთები თითქმის ერთი დაჭერით. პროცესი არა მხოლოდ დროს ზოგავს, არამედ მნიშვნელოვნად ამცირებს ტრანზაქციის ხანგრძლივობას და ხარვეზების შესაძლებლობას, რადგან ის მთლიანად ციფრული ფორმით სრულდება და დაცულია შეცდომისგან, რაც შეიძლება ინფორმაციის შექცევად შეყვანამ გამოიწვიოს. ამ ინოვაციების წყალობით, უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ტრანზაქციების მთლიანმა მოცულობამ 28.8 მილიარდი ლარი შეადგინა 2024 წელს, რაც წინა წელთან შედარებით 33%-იან ზრდას წარმოადგენს.

ნაღდი ფულის მართვაში ჩვენს კლიენტებს ვთავაზობთ უნიკალურ შესაძლებლობას ისარგებლონ დიდი რაოდენობით ნაღდი ფულის მიმღები ექსკლუზიური მანქანებით (CDM), რაც დიდი რაოდენობით ნაღდი ფულის უპრობლემოდ მართვის საშუალებას იძლევა. ჩვენ 100-ზე მეტი CDM დავაყენეთ ფილიალების მასშტაბით, რომელიც მომხმარებელთათვის საჭირო სერვისი გახდა. 2024 წელს, გაზრდილ მოთხოვნაზე პასუხად, ჩვენ გავაფართოვეთ ეს მომსახურება, ჩვენს CDM-ში აშშ დოლარის მიღების ფუნქციის დამატებით. შედეგად, ნაღდი ფულის მართვის მოცულობა კორპორატიული კლიენტებისგან წინა წელთან შედარებით 13%-ით გაიზარდა და 7.8 მილიარდი ლარი შეადგინა. ეს სერვისი საკომისიო შემოსავლის მნიშვნელოვან დამატებით წყაროს წარმოადგენს და კიდევ უფრო მეტად აძლიერებს ჩვენს შემოსავლის წყაროებს.

ციფრული გამოცდილების გაძლიერება

2024 წლის განმავლობაში ჩვენ ვმართავდით საკრედიტო პროცესს ციფრულ გარემოში, ვნერგავდით ავტომატიზაციას ყველა ეტაპზე - პროექტის დამუშავებიდან მის დასრულებამდე. ამგვარი ოპტიმიზაცია ახდენდა თითოეული ეტაპის დიგიტალიზაციას, მნიშვნელოვნად ხვეწდა ოპერაციებს და ამალავდა ეფექტურობას. ამ ციფრულმა ნაბიჯებმა 30%-ით შეამცირა სესხის გაცემის დრო, აამალა ზოგადი ეფექტურობა და შექმნა უფრო სწრაფი და უხარვეზო გამოცდილება ჩვენი კლიენტებისთვის.

2023 წელს ჩვენ დავნერგეთ ციფრული პლატფორმა, რომელიც ჩვენს კლიენტებს სამართლებრივი დოკუმენტების დისტანციურად, მთლიანად ონლაინ რეჟიმში ხელმოწერის საშუალებას აძლევს. 2024 წლისთვის ყველა ხელშეკრულების 76% ელექტრონულად გაფორმდა, რაც კლიენტის დროს ზოგავს და აღმოფხვრის ათასობით ფურცლის დაბეჭდვის საჭიროებას. ეს მიღწევა ხაზს უსვამს ჩვენს მიზანს - უზრუნველყოთ კომფორტულობა, ეფექტურობა და მდგრადობა.

1 ლოიალობის ინდექსი (NPS) შეფასდა კომპანიის შიგნით 2024 წლის დეკემბერში.
2 შიდა შეფასებების საფუძველზე 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.
3 საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოქვეყნებული მონაცემების საფუძველზე.

Silk Real Estate

...

Silk Real Estate არის სილქ როუდ ჯგუფში შემავალი უძრავი ქონების მართვის წამყვანი კომპანია, რომელიც კურირებს უმაღლესი კლასის სასტუმროებს, ელიტურ საცხოვრებელ პროექტებს, ცნობილ რესტორნებსა და გასართობ ობიექტებს. სტუმრების მიმართ ინდივიდუალურ მიდგომაზე და მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებული კომპანია მართავს სასტუმროს „რედისონ ბლუ“ თბილისსა და ბათუმში და „რედისონ ქოლეშენს“ წინანდლის მამულში. Silk Real Estate ახლახან შეუერთდა მდგრადი სასტუმროების ალიანსს ეკომეგობრული პრაქტიკების ხელშეწყობის მიზნით.

თიბისი ბანკი 2016 წლიდან Silk Real Estate-ის სანდო პარტნიორია და მხარს უჭერს მისი საქმიანობის გაფართოებას თბილისში ახალი ხუთვარსკვლავიანი სასტუმრო „ტელეგრაფი“-ს განვითარებით. ეს 239-ნომრიანი ობიექტი, რომელიც Republic Square-ის პროექტის ნაწილია, მოიცავს ბარსა და რესტორნის სივრცეებს, ღონისძიებების დარბაზებს, სავარჯიშო დარბაზს და ჯაზ კლუბს – რაც მნიშვნელოვნად გაამდიდრებს თბილისის ურბანულ გარემოს.

ამასთან, თიბისი კაპიტალმა Silk Real Estate-ის პირველ ობლიგაციების განთავსებაში წამყვანი მენეჯერის ფუნქცია შეასრულა. ამ ტრანზაქციამ 40 მილიონი აშშ დოლარი და 7 მილიონი ევრო მოიზიდა. ეს მიღწევა დიდ ინტერესს იწვევს როგორ ადგილობრივ, ისე უცხოელ ინვესტორებს შორის, რაც კომპანიის წარმატებას მანიშნებელია. თიბისი ბანკი კვლავ ერთგული რჩება სილქ როუდ ჯგუფის ზრდის და განახლების მიმართ ქართულ სასტუმრო სექტორში.

საინვესტიციო საბანკო მომსახურება და დაგროვილი კაპიტალის მართვა

თიბისი კაპიტალი საინვესტიციო საბანკო სფეროს წამყვანი პროვაიდერი და საქართველოს უმსხვილესი კვლევითი ორგანიზაციაა, რომელიც საბროკერო და ფინანსური საკონსულტაციო პერსონალიზებული მომსახურებების ფართო სპექტრს გთავაზობთ. ჩვენ ვემსახურებით მაღალშემოსავლიან პირებს, საცალო ინვესტორებს, იურიდიულ პირებს და საფინანსო დაწესებულებებს მთელს საქართველოსა და კავკასიის რეგიონში.

კაპიტალის ბაზრის განვითარებისა და ინოვაციების წახალისება საქართველოში

საქართველოს სავალო კაპიტალის ბაზარი განაგრძობს განვითარებას, რაც გამოწვეულია ადგილობრივი კორპორატიული ემიტენტების მზარდი ინტერესით. ამ წლის განმავლობაში თიბისი კაპიტალმა შეინარჩუნა დომინანტი მოთამაშის პოზიცია, დაახლოებით 60%-იანი ბაზრის წილით¹ და გაამყარა ჩვენი ლიდერობა სავალო კაპიტალის ბაზარზე.

2024 წელს ჩვენ წარმატებით შევასრულეთ რამდენიმე მნიშვნელოვანი ტრანზაქციის წამყვანი ხელმძღვანელის ფუნქცია. ეს მოიცავდა სს ნიკორა ტრეიდის პირველ ტრანშს 120 მილიონი ლარის ობლიგაციების პროგრამაში - 60 მილიონი ლარის გამოშვებას, რაც წლის განმავლობაში ლარში გამოხატული კორპორატიული ობლიგაციების უმსხვილეს მაჩვენებელს წარმოადგენს. ამასთან, თიბისი კაპიტალმა წამყვანი მენეჯერის როლი შეასრულა თეგეტა მოტორსის ოთხ საჯარო ემისიაში, რომელიც წარმატებით იყო დივერსიფიცირებული ლარში, აშშ დოლარსა და ევროში. აღსანიშნავია, რომ ქართული საწარმოები აქტიურად მონაწილეობდნენ ევროობლიგაციების ბაზარზე 2024 წელს, სამი გამოშვების განხორციელების გზით. თიბისი კაპიტალმა ასევე მონაწილეობა მიიღო მდგრადი ფინანსირების ხელშეწყობაში. სს „ჯორჯია გლობალ იუთილითიზის“ მიერ 2024 წლის ივლისის თვეში გამოშვებული მწვანე ობლიგაციები, რომელშიც ჩვენ ვასრულებდით თანა-მენეჯერის ფუნქციას 300 მილიონი აშშ დოლარიან ემისიაზე, რომელიც დუბლინის საფონდო ბირჟაზეა განთავსებული. ჩვენ ასევე აქტიურად ვიყავით ჩართული ადგილობრივად ბაზისბანკის მიერ მდგრადობის ობლიგაციების გამოშვების პროცესში. თიბისი ბანკის მიზანი - მხარი დაუჭიროს საქართველოს კაპიტალის ბაზრის ზრდას უცვლელი რჩება.

ინვესტიციებზე წვდომის ზრდა ინოვაციური ციფრული გადაწყვეტილებებით

2024 წელს ჩვენ განვაგრძეთ საინვესტიციო პორტფელის განვითარება თიბისის მობაილ ბანკში, მეტი საკონსულტაციო და ავტომატიზებული პორტფელის მართვის სერვისების დამატების გზით. პლატფორმა მომხმარებლებს სთავაზობს მარტივად, საკომისიოების გარეშე ინვესტირების შესაძლებლობას 6,500-ზე მეტ აქციასა და ბირჟაზე ვაჭრობად ფონდში (ETF), რომლებიც წარმოდგენილია ამერიკულ საფონდო ბირჟებზე. ეს ასახავს ჩვენს ერთგულებას უფრო ფართო დემოგრაფიული ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი გაცხადოთ განვითარებული ფინანსური სერვისები.

წლის განმავლობაში ჩვენ ასევე დავენერგეთ ახალი მრავალფუნქციური სავაჭრო პლატფორმა მოწინავე სავაჭრო და ანალიტიკური ინსტრუმენტებით, რომლებიც შექმნილია თიბისი კაპიტალის მეტად გამოცდილი კლიენტებისთვის. პლატფორმა შექმნილია ეფექტური და დაბალ ხარჯიანი ჯაჭვის გათვალისწინებით, რაც ჩვენს კლიენტებს კაპიტალის გლობალურ ბაზარზე უპრობლემო წვდომის საშუალებას აძლევს.

დეტალური კვლევის ჩატარება

ჩვენი კვლევითი განყოფილება უზრუნველყოფს გადაწყვეტილების მიმღებ პირებს ამომწურავი და დროული მაკროეკონომიკური და სექტორული ანალიზით, რომელიც მოიცავს როგორც საქართველოს, ისე რეგიონის ფართო კონტექსტს. ეს მოიცავს რეგულარულად გამოქვეყნებულ კვირეულ, თვიურ და კვარტალურ პუბლიკაციებს. ჩვენ მუდმივად ვაფართოვებთ ჩვენი ინფორმაციის სპექტრს და ვთავაზობთ ახალ ექსკლუზიურ ანგარიშებს ჩვენს კლიენტებს. 2024 წლის განმავლობაში თიბისი კაპიტალმა ჩაატარა 40-ზე მეტი ინდივიდუალური და ფართომასშტაბიანი პრეზენტაცია და კონფერენცია კლიენტებისა და ფართო აუდიტორიისთვის, ისეთ საკითხებზე, როგორიც არის ენერგეტიკული და სადამბევეო ინდუსტრიები. მთლიანობაში, თიბისი კაპიტალმა 200-მდე პუბლიკაცია გამოსცა 2024 წელს. ამ პუბლიკაციების სრული სია შეგიძლიათ იხილოთ ვებგვერდზე: www.tbccapital.ge. გარდა ამისა, წლის განმავლობაში თიბისი კაპიტალმა რამდენიმე ფართომასშტაბიან კონფერენციას უმასპინძლა საქართველოში, ინვესტიციის განხორციელებით დაინტერესებული ადგილობრივი და საერთაშორისო პირებისთვის.

ჯილდოები

Global Finance

საუკეთესო სახაზინო ფასიანი ქაღალდების და ფულადი სახსრების მართვის ბანკი 2024	საუკეთესო FX ბანკი საქართველოში, 2024	საუკეთესო საინვესტიციო ბანკი საქართველოში, 2024	საუკეთესო კერძო ბანკი საქართველოში, 2024
--	---------------------------------------	---	--

Euromoney

საუკეთესო კორპორატიული ბანკი საქართველოში, 2024	ბაზრის ლიდერი და საუკეთესო მომსახურების გამწვევი ვაჭრობის დაფინანსებაში საქართველოში, 2024	საუკეთესო FX ბანკი საქართველოში, 2024	საუკეთესო კერძო ბანკი საქართველოში, 2024
---	--	---------------------------------------	--

ჩვენი ჩართულობის გაფართოება და გადაწყვეტილებების გაუმჯობესება დაგროვილი კაპიტალის მართვის სფეროში

ჩვენი დაგროვილი კაპიტალის მართვის გუნდი განაგრძობს ჩვენი კლიენტებისთვის პერსონალიზებული საბანკო და საინვესტიციო პროდუქტების ფართო სპექტრის, ასევე ექსკლუზიური lifestyle ბენეფიტების შეთავაზებას პრემიუმ ღონისძიებებისთვის ქვეყნის მასშტაბით. 2024 წელს ჩვენ ორიენტირებული ვიყავით ახალი კლიენტების მოზიდვაზე, ასევე ჩვენი სერვისებისა და პროდუქტების შეთავაზების გაფართოებაზე.

- ჩვენ მნიშვნელოვნად გავაძლიერეთ ჩვენი გუნდი დაგროვილი კაპიტალის მართვის სამსახურის ახალი ხელმძღვანელის დანიშვნით. საერთაშორისო საბანკო სექტორში 25-ზე მეტ წლიანი გამოცდილებით, ჩვენს ახალ ხელმძღვანელობას აქვს მრავალწლიანი გამოცდილება დაგროვილი კაპიტალის მართვის მიმართულებით, რაც უხარვეზო პროცესს ქმნის იმისათვის, რომ ჩვენს კლიენტებს შევთავაზოთ გამორჩეული მომსახურება და სტრატეგიული ზრდა. ეს ახალი ხელმძღვანელობა საკვანძო როლს ითამაშებს ჩვენი კლიენტებისთვის გამორჩეული ღირებულების შექმნასა და ინდუსტრიაში ჩვენი ლიდერის პოზიციის გამყარებაში.
- ჩვენ გავზარდეთ ძალისხმევას არარეზიდენტი კლიენტების მოსაზიდად, ანგარიშის გახსნის გამარტივების და პროცესის უფრო მოსახერხებლად ქცევის გზით. ამ მიზნით ჩვენ შევქმენით ვიდეო ადაპტაციის პლატფორმა ჩვენი დაგროვილი კაპიტალის მართვის კლიენტებისთვის, რომელიც საშუალებას მოგვცემს გავხსნათ ანგარიშები და მივწოდოთ მომსახურება დისტანციურად, ბანკის ფილიალში კლიენტის ფიზიკური ვიზიტის გარეშე.
- გარდა ამისა, ჩვენ უფრო მრავალფეროვანი გაცხადეთ ჩვენი საინვესტიციო პროდუქტების ფართო სპექტრი, გამოვიყენეთ მრავალი სტრატეგია კლიენტების მზარდი საჭიროებებისა და პრეფერენციების უკეთესად დასაკმაყოფილებლად. ასევე გავაფართოვეთ ჩვენი დაფარვის ზონა საქართველოს ტერიტორიაზე ბათუმში, საქართველოს სიდიდით მეორე ქალაქში, ახალი ფილიალის გახსნით, რითაც გავაძლიერეთ ჩვენი წარმომადგენლობა ქვეყნის მასშტაბით.

ამ ინიციატივების შედეგად, ჩვენი დაგროვილი კაპიტალის მართვის ქვეშ მყოფი აქტივები 20%-ით გაიზარდა 2024 წელს და წლის ბოლოსთვის 4.4 მილიარდი ლარი შეადგინა.

2024 წელს ჩვენ ვუმასპინძლეთ დაგროვილი კაპიტალის მართვის ფორუმს. ამ ღონისძიების მიზანია საქართველოს, მისი საბანკო სექტორის და ბანკის დაგროვილი კაპიტალის მართვის შესაძლებლობების შესახებ ცოდნის გაღრმავება ჩვენს საერთაშორისო პარტნიორებსა და საერთაშორისო პერსპექტიულ კლიენტებს შორის. კონფერენციის მიზანი იყო საქართველოს, როგორც მომხიბვლელი საინვესტიციო ადგილმდებარეობისა და დაგროვილი კაპიტალის მართვის ცენტრის პოპულარიზაცია და ჩვენი ადგილობრივი და საერთაშორისო საინვესტიციო საბანკო და საბროკერო მომსახურებების გაცნობა, ასევე ქვეყნის უნიკალური კულტურის და სტუმართმოყვარეობის დემონსტრირება.

¹ 2024 წლის ბაზრის წილის დაანგარიშება მოიცავს როგორც საჯარო, ისე კერძო კორპორატიული ობლიგაციების განთავსებას ადგილობრივ ბაზარზე, გარდა back-to-back ტრანზაქციებისა, რომლებიც მოიცავს საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების და ევროობლიგაციების ტრანზაქციებს.

CAPITAL MARKETS
INTERNATIONAL
CONFERENCE

MARCH 2024
LISI

PANEL DISCUSSION

Perspectives of Regional Fixed Income Market

Moderator: **George Tkhelidze**

J.P.Morgan

George Tkhelidze

Deputy CEO
Corporate, Investment
Banking and Wealth
Management

Ahmet Berkmen

Executive Director,
CEEMEA Debt Capital
Markets

Dmitriy Kononov

Director, CEEMEA Debt
Capital Markets

Viktoria Beromelidze

Head of EMEA Debt Capital
Markets, Bank of China |
Member of the Supervisory
Board at TBC Asset
Management

კაპიტალის ბაზრების საერთაშორისო კონფერენცია

ადგილობრივი კაპიტალის ბაზრის დინამიური ზრდის პასუხად, თიბისი კაპიტალმა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საქართველოს პირველი ყოველწლიური კაპიტალის ბაზრების საერთაშორისო კონფერენციის მასპინძლობით. კონფერენციას 350-ზე მეტი ადამიანი დაესწრო, რომლებიც ადგილობრივი და საერთაშორისო კაპიტალის ბაზრების წამყვანი კომპანიების წარმომადგენლები იყვნენ, მათ შორის J.P. Morgan, Citi, Fidelity Investments, საქართველოს ეროვნული ბანკი, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, Baker McKenzie, Dentons, BLC Law, Amundi, აზიის განვითარების ბანკი, ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია, ქართველ ემიტენტებთან და სხვა სტუმრებთან ერთად. კონფერენციის დროს მონაწილეებმა განიხილეს კაპიტალის ბაზარზე საკუთარი გამოცდილებები, მიმდინარე ბაზრის ტენდენციები და მომავალი განვითარების პერსპექტივები.

თიბისი ლიზინგი

2024 წელს ჩვენ ორიენტირებული ვიყავით ჩვენი პოზიციის გამყარებაზე როგორც მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებში, ისე საცალო სეგმენტში. შედეგად, ჩვენი მთლიანი სალიზინგო პორტფელი წინა წელთან შედარებით 17%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში და 444 მილიონი ლარი შეადგინა.

2024 წლის წარმატების საწილი

ერთი შეხედვით

თიბისი ლიზინგი, თიბისი ბანკის სრულად კუთვნილი შვილობილი კომპანიაა, რომელიც ჩვენს საცალო და MSME კლიენტებს სთავაზობს დაფინანსების ალტერნატიულ წყაროს. 2024 წლის ბოლოს მდგომარეობით, მას ჰქონდა სალიზინგო ბაზრის 86.3%-იანი წილი¹.

ჩვენი ტექნიკური გამოცდილება და სპეციალიზებული ცოდნა საშუალებას გვაძლევს ჩვენს კლიენტებს შევთავაზოთ აქტივების ფინანსირების ალტერნატიული გზები და სხვა დამატებითი საკონსულტაციო მომსახურება, მათ შორის ფინანსური ლიზინგი, საოპერაციო ლიზინგი, გაყიდვები და დაბრუნებადი იჯარა. ჩვენ ვემსახურებით მომხმარებლებს მთელს საქართველოში, ავტორიზებული წარმომადგენლობითი სადილერო კომპანიების, მომწოდებლების, პირდაპირი გაყიდვების არხებისა და თიბისი ბანკის ფილიალების მეშვეობით. თიბისი ბანკის ფართო გაყიდვების ქსელთან მიერთების შესაძლებლობა გვაძლევს მნიშვნელოვან კონკურენტულ უპირატესობას.

წლის მიმოხილვა

2024 წელს ჩვენ ორიენტირებული ვიყავით ჩვენს გაფართოებაზე როგორც მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების, ისე საცალო სეგმენტში. ბაზრის ღრმა ანალიზით და კლიენტებთან მჭიდრო თანამშრომლობით მივიღეთ ღირებული ინფორმაცია ჩვენი მომხმარებლების არსებული ფინანსური საჭიროებების და პრეფერენციების შესახებ.

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტის მხარდაჭერის მიზნით, 2024 წელს ჩვენ შევძელით მოგვეზიდა სოლიდური ფინანსური რესურსები ჩვენი პარტნიორი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებისგან, მათ შორის 10 მილიონი ევროს საკრედიტო ხაზი საერთაშორისო განვითარების მიმართულებით იტალიის უმსხვილესი ფინანსური ინსტიტუტისგან Cassa Depositi e Prestiti (CDP). ეს მნიშვნელოვანი გარიგება CDP-ის პირველი ინვესტიცია იყო საქართველოში, რითაც ქვეყნის ფინანსურ სექტორში ისტორიული პრეცედენტი შეიქმნა, ახალი საერთაშორისო ინსტიტუციური კაპიტალის მოზიდვის მხრივ. საკრედიტო ხაზის მიზანია ფინანსური ინკლუზიურობის გაძლიერება და ადგილობრივი მეწარმეობის ხელშეწყობა.

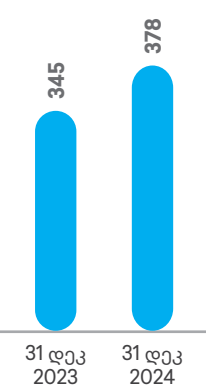
საცალო სეგმენტში რამდენიმე მომსახურება დავწერგეთ:

- ავტოსატრანსპორტო საშუალებების trade-in: ეს ინოვაციური მომსახურება საცალო მომხმარებლებს ძველი ავტომობილის გადაცვლის გზით, ახალი ავტომობილის შეძენის საშუალებას აძლევს, უხარვეზო და მარტივი პროცესით. თიბისი ლიზინგის ნებისმიერ ფილიალში მომხმარებლებს შეუძლიათ მიიყვანონ ავტოსატრანსპორტო საშუალებები შესაფასებლად, რის შემდეგაც შეფასებული ფასი დააკლდება ახალი ავტომობილის ღირებულებას. დარჩენილი ნაშთი შესაძლოა დაფინანსდეს ლიზინგის გზით, რათა შექმნას უხარვეზო და მომხმარებლებზე ორიენტირებული გამოცდილება.
- მოტოციკლის ლიზინგი: ეს სერვისი მომხმარებლებს ერთ დღეში შერჩეული მოტოციკლის დაფინანსების შესაძლებლობას აძლევს. ის არ მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფის საგანს და მინიმალურ წინასწარ შენატანს საჭიროებს, რაც აჩქარებს და ხელმისაწვდომს ხდის ფინანსებს მოტოციკლის მოყვარულებისთვის.
- სპეციალური სალიზინგო პროდუქტი ტაქსის მძღოლებისთვის: ეს შეთავაზება მომხმარებლებს ახალი ავტომობილის შეძენის ან არსებულის განახლების შესაძლებლობას აძლევს.

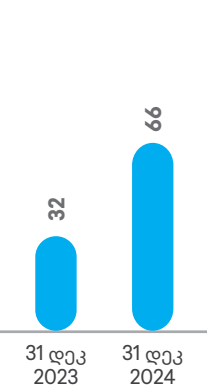
ამასთან, სხვადასხვა არხში საკონტაქტო წერტილების გაზრდით ჩვენ გავაუმჯობესეთ მომხმარებლების ჩართულობა. ჩვენი სამიზნე მარკეტინგული ინიციატივების შემადგენელი ნაწილის სახით, ჩვენ ვუშვებთ რეკლამებს რადიო პლატფორმებზე. ბრენდის ცნობადობის ასამაღლებლად, კინოთეატრის მაყურებლები ჩვენს რეკლამებს ფილმამდე უყურებენ, რათა მოვიცვათ მრავალფეროვანი დემოგრაფია, ასევე ვიყენებთ Google Ads სტრატეგიულად სამიზნე პოტენციურ მომხმარებლებთან ციფრული არხებით დაკავშირების მიზნით. გვაქვს რეკლამები TikTok პლატფორმაზე, რაც არა მხოლოდ ბრენდის ცნობადობას ამაღლებს, არამედ, პოტენციურ მომხმარებლებსაც იზიდავს. გარდა ამისა, ჩვენ ვთანამშრომლობდით ინფლუენსერებთან და YouTube-ერებთან, რათა გავაფართოვოთ აუდიტორია, ავამაღლოთ ბრენდის ცნობადობა და მოვიზიდოთ მომხმარებლები.

შედეგად, 2024 წელს ჩვენი მთლიანი სალიზინგო პორტფელი წინა წელთან შედარებით 17%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში და 444 მილიონი ლარი შეადგინა. მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების პორტფელი წინა წელთან შედარებით 8%-ით გაიზარდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში და 378 მილიონი ლარი შეადგინა 2024 წელს, ხოლო საცალო პორტფელი 110%-ით გაიზარდა იმავე პერიოდში მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში, რაც მოიცავდა ახალ მანქანებს, მეორად მანქანებს და სხვა საცალო პროდუქტებს.

MSME სალიზინგო პორტფელი (მლნ ლარი)

საცალო სალიზინგო პორტფელი (მლნ ლარი)

სამომავლო გეგმები

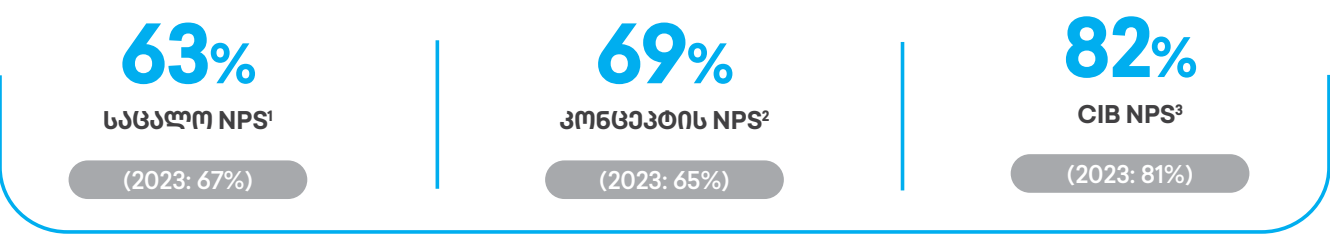
საქართველოს სალიზინგო ბაზარი 7.3%-ით გაიზარდა ბოლო 5 წლის ნაერთი წლიური ზრდის ტემპის მიხედვით. შედარებით დაბალი პენეტრაციის გამო არსებობს მნიშვნელოვანი ზრდის პოტენციალი. დღეისათვის ლიზინგის მოცულობა ქართული მშპ-ის მხოლოდ 1%-ს წარმოადგენს, რაც მნიშვნელოვნად დაბალია ისეთ შესაძარის ქვეყნებთან შედარებით, სადაც ლიზინგი მშპ-ის 4-5%-ს² შეადგენს. ჩვენ გვჯერა რომ თიბისი ლიზინგს აქვს ყველა შესაძლებლობა, რომ ბაზრის მუდმივი სტრუქტურული ზრდისგან მიიღოს სარგებელი.

1 შიდა შეფასებების საფუძველზე.
2 „UK Good Governance Fund“-ის სალიზინგო ბაზრის კვლევის საფუძველზე.

ჩვენი მომხმარებლები

ჩვენ ორიენტირებულნი ვართ რომ გავუმარტივოთ მომხმარებლებს ცხოვრება. ინოვაციური ციფრული გადაწყვეტილებებით და პერსონალიზებული სერვისებით, ფიზიკურ პირებსა და ბიზნესებს ვუქმნით უხარვეზო გამოცდილებას.

2024 წლის წარმატების საზომი

მომხმარებელთა გამოცდილება (CX) თიბისისთვის მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს და ჩვენ ჩვენი მომხმარებლების ვქმნით ისეთ პროდუქტებს და სერვისებს, რომლებიც თანხვედრაშია ჩვენი მომხმარებლების საჭიროებებთან. ციფრული და ფიზიკური გზებით ჩვენ მხარს ვუჭერთ ფინანსურ ინკლუზიას. გვაქვს ფილიალების, ბანკომატების და თვითმომსახურების ტერმინალების ფართო ქსელი საქართველოში, მათ შორის დისტანციურ სივრცეებში. ამავდროულად ჩვენ განვაგრძობთ ჩვენი ციფრული სერვისების გაფართოებას, რაც განაპირობებს ციფრულ ადაპტაციაში მნიშვნელოვან ზრდას, რომლის შედეგიც არის 2024 წელს ყოველთვიური აქტიური მომხმარებლების რაოდენობის 14%-იანი ზრდა.

მომხმარებელთა გამოცდილების და კმაყოფილების მართვა

ჩვენ გვაქვს მომხმარებელთა გამოცდილების კომპეტენციის ცენტრი (CX ცენტრი), რომელიც პასუხს აგებს ბანკის მასშტაბით მომხმარებელთა კმაყოფილების, ლოიალობისა და ჩართულობის სტრატეგიების შემუშავებასა და განვითარებაზე. CX ცენტრში შედიან მომსახურების კულტურის ხელმძღვანელი, მომხმარებელთა გამოცდილების სისტემის ხელმძღვანელი, ასევე მომხმარებელთა გამოცდილების პარტნიორები (CX პარტნიორები) და თანამშრომელთა გამოცდილების პარტნიორი. ხელმძღვანელები სხვადასხვა პროექტებით და ინიციატივებით პასუხს აგებენ კომპანიის მომსახურების კულტურის და მომხმარებელთა გამოცდილების (CX) მართვის სისტემების გაუმჯობესებაზე. CX პარტნიორები ჩვენს მომხმარებლებსა და შიდა გუნდებს შორის ხიდის ფუნქციას ასრულებენ. აგროვებენ მომხმარებელთა უკუკავშირებს ახალი პროდუქტების განვითარების მიმართულების შესარჩევად და არსებული პროცესების გასაუმჯობესებლად. ამასთან, თანამშრომელთა გამოცდილების პარტნიორი არეგულირებს თანამშრომელთა პრობლემებს, უზრუნველყოფს მათთვის საუკეთესო გამოცდილებას კომპანიაში.

ჩვენ ასევე გვაქვს CX კომისია აღმასრულებელ დონეზე, რომელშიც შედიან უფროსი ხელმძღვანელები საკვანძო ბიზნეს ერთეულებიდან და CX პარტნიორები. ეს კომიტეტი მიმოიხილავს CX პარტნიორების მუშაობას, უზრუნველყოფს ფართო სტრატეგიულ მიზნებთან შესაბამისობას. CX პარტნიორები რეგულარულად წარუდგენენ ანგარიშს CX კომიტეტს, რომელშიც განსაზღვრავენ პრობლემატურ საკითხებს, მათი მოგვარების გზებს და უწყვეტად გასცემენ მომხმარებელთა გამოცდილების გაუმჯობესებისთვის რეკომენდაციებს.

ჩვენი მომსახურების კულტურის გასაუმჯობესებლად, გასული წლის განმავლობაში CX შესაბამისობის ცენტრმა რამდენიმე მნიშვნელოვანი ინიციატივა წამოიწყო:

- ჩაუშვა მიკრო-ბაგების სისტემა, რომელიც ჩვენს თანამშრომლებს სწრაფი რეაგირების საშუალებას აძლევს პროდუქტებთან თუ მომსახურებებთან დაკავშირებული პრობლემების დროულად აღმოსაფხვრელად.
- დანერგა TBCX ჭილდოები იმ თანამშრომლების წასახალისებლად, რომლებიც მომხმარებელთა კმაყოფილების შედეგების მიხედვით, წარმატებულად შეასრულებენ თავიანთ ფუნქციას.

- სერვისის გაუმჯობესების მიზნით front-line შუა რგოლის ხელმძღვანელებს ჩაუტარდათ სემინარები, რათა მომხმარებლის გამოცდილება კვლავ შეფასდეს ჩვენს კონტაქტ ცენტრებსა და ფილიალებში.
- ხელი შეუწყო სამახსოვრო ურთიერთობის დამყარებას, ჩვენი „WOW გამოცდილების“ მეთოდური რეკომენდაციებით, რომლის ფარგლებშიც 180 მეთოდური რეკომენდაცია დაგენერირდა, საიდანაც 10 საუკეთესო იდეა დაჯილდოვდა.
- შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის ფილიალებისა და ონლაინ არხების ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად დაიწყო მუშაობა, მათ შორის დაინერგა სტანდარტები შეზღუდული მხედველობის მქონე მომხმარებელთა მომსახურების განვითარების დაკავშირებით.

ჩვენ გვაქვს საჩივრების მართვის სრულფასოვანი სისტემა, რათა ყველა მომხმარებლის პრობლემაზე შევძლოთ ეფექტური რეაგირება. მომხმარებლებს შეუძლიათ საჩივრების წარდგენა სხვადასხვა არხების გამოყენებით, მათ შორის ფილიალებსა და ონლაინ პლატფორმებზე. ყველა საჩივარი ფასდება სამართლებრივი, მეთოდური რეკომენდაციების შესაბამისად და დროულად რეგულირდება. 2024 წელს ჩვენ 7,040-მდე საჩივარი დავამუშავეთ, საჩივრების მოგვარების 62%-იანი მაჩვენებლით, რაც დამატებით უჩვენებს მომხმარებელთა კმაყოფილების და პრობლემების სწრაფად მოგვარების პროცესს. იმავე პერიოდში მომხმარებელთა მხარდაჭერის დეპარტამენტმა გამოავლინა და რეაგირება ჰქონდა 816 მტკივნეულ საკითხზე, რათა პროაქტიულად აღეკვეთათ საჩივრები და პრობლემები.

კლიენტთა უკუკავშირის რეგულარულად მიღება კრიტიკულ როლს ასრულებს ჩვენი ძალების მუდმივ გაუმჯობესებაში. ყოველ წელს გამოვკითხავთ ნახევარ მილიონამდე მონაწილეს შიდა და გარე კვლევებში, რათა გავაკონტროლოთ ჩვენი მომხმარებელთა კმაყოფილების ინდექსი (CSI). ამასთან, ჩვენ ვიყენებთ Medallia-ს, წამყვან საერთაშორისო CX მართვის პლატფორმას, რომელიც ჩვენი მობილური და ინტერნეტ ბანკინგის პლატფორმებიდან ტრანზაქციის განხორციელებისთანავე გვცხმარება რეალურ დროში უკუკავშირების მოგროვებაში, რაც მომხმარებელთა პრობლემებზე დროული რეაგირების საშუალებას გვაძლევს და გვცხმარება გავაუმჯობესებთ მათ საერთო გამოცდილებას.

ლოიალობის ინდექსი (NPS) საკვანძო მაჩვენებელია, რომელსაც ვიყენებთ მომხმარებელთა ლოიალობისა და კმაყოფილების შესაფასებლად. 2023 წლიდან წამოვიწყეთ ლოიალობის ინდექსის დანაწევრება ბიზნეს მიმართულებების მიხედვით. ამ მიდგომამ უფრო დეტალური ინფორმაცია მოგვცა თითოეული სამომხმარებლო სეგმენტის უნიკალური საჭიროებების და თანამშრომლობის შესახებ, რაც საშუალებას გვაძლევს სტრატეგიები მეტად მიზანზე ორიენტირებულ გაუმჯობესებებსა და მომხმარებელთა უფრო მყარ ურთიერთობებს მოვარგოთ.

მომხმარებელთა პერსონალური ინფორმაციის დაცვა

ჩვენი ციფრული ინფრასტრუქტურის გაფართოებასთან ერთად, კვლავ გვაქვს ვალდებულება დავიცვათ ჩვენი მომხმარებლების, თანამშრომლებისა და საქმიანი პარტნიორების პერსონალური ინფორმაცია. ჩვენი სრულფასოვანი მონაცემთა დაცვის პოლიტიკა (DPP) უზრუნველყოფს ყველა რელევანტურ რეგულაციებთან, მათ შორის მონაცემთა დაცვის გენერალურ რეგლამენტთან და პერსონალური მონაცემების დაცვის შესახებ ადგილობრივ კანონმდებლობასთან, შესაბამისობას. ბანკის მონაცემთა დაცვის ოფიცერი მიმოიხილავს მონაცემთა დაცვის შესაბამისი პოლიტიკის მოთხოვნებთან შესაბამისობას და მჭიდროდ თანამშრომლობს ყველა დეპარტამენტთან, კონფიდენციალურობის კულტურის ხელშეწყობის მიზნით. მარეგულირებელი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, რეგულარულად ვაფასებთ რისკებს, განვსაზღვრავთ მიტიგაციის სტრატეგიებს და ვახორციელებთ შეთანხმებული სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგს. ამასთან, ჩვენ მჭიდროდ ვთანამშრომლობთ Bird & Bird მონაცემთა დაცვის გენერალური რეგლამენტის წარმომადგენლობით სამსახურებთან (SRL), ჩვენს წარმომადგენელთან ევროკავშირში, მონაცემთა დამუშავების, საჩივრების განხილვისა და მარეგულირებელ უწყებებთან ურთიერთმოქმედების მიზნით.

თიბისის ასევე აქვს ინფორმაციული უსაფრთხოების სრულფასოვანი პოლიტიკა, რომელშიც განსაზღვრულია კომპანიის ინფორმაციის დაცვის მიდგომა. ჩვენი ISO 27001 სტანდარტით სერტიფიცირებული ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემა (ISMS) მოიცავს პოლიტიკებს IT ოპერაციების, ღრუბლოვანი უსაფრთხოების, კიბერუსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინციდენტების მართვის, საქმიანობის უწყვეტობის და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკის მართვის შესახებ.

ჩვენი მონაცემთა გაჟონვის პრევენციის სისტემა აქტიურად აკონტროლებს პოტენციურ დარღვევებს, ხოლო ჩვენი წვდომის კონტროლის პოლიტიკა უზრუნველყოფს იმას, რომ თანამშრომლებს წვდომა ჰქონდეთ მხოლოდ მათი ფუნქციების შესაბამის მონაცემებზე. აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ 2024 წელს მონაცემებთან დაკავშირებულ არსებით დარღვევებს ადგილი არ ჰქონია. რისკის ძლიერი კულტურის შენარჩუნებას კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს ჩვენთვის და თანამშრომელთა გადამზადებას არსებითი მნიშვნელობა აქვს ამ მხრივ. ჩვენი პერსონალი რეგულარულად გადის ტრენინგებს მონაცემთა უსაფრთხოების პროტოკოლების შესახებ. 2024 წელს ჩვენ კიდევ უფრო გავაძლიერეთ ჩვენი უსაფრთხოების ღონისძიებები, რაშიც მონაცემთა კონფიდენციალურობასთან დაკავშირებული სპეციალური ტრენინგის ჩატარება დაგვხმარა, რომელიც თითქმის 7,200 თანამშრომელს ჩაუტარდა.

1 ლოიალობის ინდექსი (NPS) 2024 წლის დეკემბერში შეფასდა დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიის „სონარი“ მიერ ჩატარებული კვლევის საფუძველზე.
2 ლოიალობის ინდექსი (NPS) 2024 წლის დეკემბერში შეფასდა დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიის „ანოვა“ მიერ ჩატარებული კვლევის საფუძველზე.
3 შიდა შეფასებების საფუძველზე, ქართული კორპორატიული ბიზნესებისთვის 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

TBCX ჭილდო

...

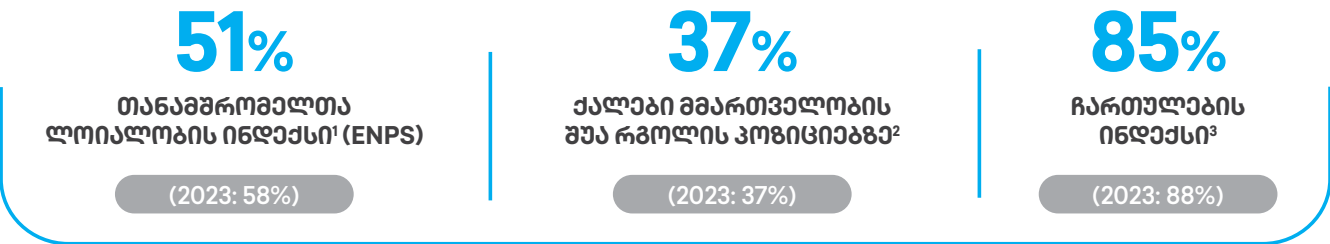
TBCX დაჭილდოება, რომელიც ყოველწლიურად იმართება, იმ პირების და გუნდების დამსახურებებს აღნიშნავს, რომლებიც გამორჩეულად ზრუნავს მომხმარებლებისა და კოლეგებზე. 2024 წელს TBCX დაჭილდოებაზე პატივი მივაგეთ გამორჩეულ წვლილს მომხმარებელთა გამოცდილებაში, მათ შორის:

- მომხმარებელზე ორიენტირებული საუკეთესო თანამშრომლები - ფილიალებსა და მომხმარებლებზე ზრუნვის ცენტრებში, რომელიც ეყრდნობა მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევებზე;
- შიდა მომსახურების გამორჩეული გუნდები, რომელთა დამსახურებაც კოლეგებისთვის განსაკუთრებული მხარდაჭერაა;
- გუნდები, რომლებიც აგვარებენ მომხმარებლებისა და თანამშრომლების ძირითად მტკივნეულ საკითხებს;
- **WOW** გამოცდილების ჭილდო - დადებითი და დასამახსოვრებელი სამომხმარებლო გარემოს შექმნისთვის.

ჩვენი თანამშრომლები

ჩვენ გვაქვს ვალდებულება შევქმნათ უსაფრთხო, კომფორტული სამუშაო ადგილი, სადაც წახალისებულია პერსონალური ზრდა, ღირებულებების მრავალფეროვნება, თანასწორობა და ინკლუზიურობა, რომელიც აძლიერებს გუნდის ყველა წევრს. ამგვარად, ჩვენ გვჯერა რომ ჩვენი თანამშრომლები იღებენ უმაღლესი დონის მხარდაჭერას და ასევე მათ ვაძლევთ განვითარების შესაძლებლობებს.

2024 წლის წარმატების საზომი

მიმოხილვა

თიბისიში ჩვენი ვალდებულებაა ხელი შევუწყოთ ორგანიზაციულ კულტურას, რომელიც ერთდროულად მხარდაჭერი და მამოტივირებელი იქნება. ჩვენი ხედვაა უზრუნველყოთ თანაბარი შესაძლებლობები პროფესიონალური ზრდისთვის და ამავდროულად ჩვენი თანამშრომლებისთვის შევქმნათ ჯანსაღი ბალანსი სამსახურსა და პირად ცხოვრებას შორის. ჩვენი მიზანია შევქმნათ ინკლუზიური გარემო, რომელშიც ყვავის თანამშრომლობა, პატივისცემა და კულტურული მრავალფეროვნება. გლობალური ტენდენციების წახალისებით, ჩვენს გვსურს თანამშრომლებს შთავაგონოთ ინოვაციები და ხელს ვუწყობთ განუვითაროთ კუთვნილების გრძნობას.

ჩვენი მენეჯმენტი, გენერალური დირექტორის ხელმძღვანელობით, საკვანძო როლს თამაშობს ჩვენი კორპორაციული ღირებულებების ფორმირებასა და დაცვაში. რეგულარული კომუნიკაციის, სტრატეგიის განახლების და მნიშვნელოვანი მიღწევების გაზიარებით, ჩვენ უზრუნველყოფთ თანასწორობას და ჩართულობას ორგანიზაციის მასშტაბით. ჩვენ ასევე ვატარებთ სხვადასხვა ღონისძიებებს, რათა შევავსოთ უკუკავშირები და შევინარჩუნოთ დინამიური კულტურული გარემო, რომელიც სრულად უპასუხებს ჩვენი გუნდის ღირებულებებსა და მოლოდინებს.

თანამშრომელთა მიღწევების აღიარება ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, სწორედ ამიტომ, ჩვენ რეგულარულად ვაზიარებთ წარმატების ისტორიებს შიდა საკომუნიკაციო არხებით და დავნერგეთ დაჯილდოების პროგრამები, მომსახურების სრულყოფისა და მომხმარებელთა კმაყოფილების ხელშესაწყობად.

თანამშრომელთა უკუკავშირი ჩვენი სტრატეგიის ქვაკუთხედი. ყოველწლიურად ტარდება სრულად ანონიმური თანამშრომელთა ჩართულობის კვლევა, რომელიც მნიშვნელოვან ინფორმაციას იძლევა კმაყოფილებისა და სამუშაო ადგილთან დაკავშირებული მოსაზრებების შესახებ. სტრატეგიული გადაწყვეტილებების მისაღებად კვლევის შედეგები წარედგინება აღმასრულებელ გუნდსა და სამეთვალყურეო საბჭოს. 2024 წელს ჩვენი თანამშრომელთა ლოიალობის ინდექსი წინა წელთან შედარებით 7 პპ-ით შემცირდა და 51% შეადგინა. კლება უკავშირდებოდა ეფექტურობასა და მოქნილობაზე ორიენტირებულ სტრუქტურულ ცვლილებებს. ჩვენ ერთგულად ვასრულებთ ჩვენს მოვალეობას, შევინარჩუნოთ თანამშრომელთა კმაყოფილების მაღალი დონე.

ჩვენი მთავარი სტრატეგიული პრიორიტეტები

თანამშრომელთა მოზიდვა და ანაზღაურება

ჩვენ ვავითარებთ ნიჭიერი კადრების მოზიდვისა და პროფესიული განვითარების მსოფლიო დონის ეკოსისტემას. ჩვენი პროაქტიული მიდგომა მოიცავს საქართველოსა და საერთაშორისო ბაზრებზე შრომის ბაზრის ტენდენციების მონიტორინგს. ეს ფართომასშტაბიანი მეთოდი საშუალებას გვაძლევს მოვიზიდოთ პირველი კლასის პროფესიონალები მსოფლიოს მასშტაბით, კონკრეტულად ისეთ საკვანძო სფეროებში, როგორიც არის ბიზნეს-ოპერაციები, ფინანსები, რისკების მართვა და ინფორმაციული ტექნოლოგიები.

მომავალი თაობის განვითარებისათვის, ჩვენ დავნერგეთ მაღალი რეპუტაციის მექანიზმები პროგრამა, რომელიც განკუთვნილია ჩვენს ბექ-ოფის ოპერაციებში, საწყისი პოზიციებისათვის. ეს ინიციატივა საშუალებას გვაძლევს აღმოვაჩინოთ და დავასაქმოთ წარმატებული სტუდენტები ქართული წამყვანი უმაღლესი სასწავლებლებიდან. ერთწლიანი სტაჟირების წარმატებით გავლის შემდეგ, საუკეთესო კანდიდატებს ვთავაზობთ დასაქმებას სხვადასხვა მიმართულებებში მათ შორის ფინანსების, რისკების მართვის, კორპორატიული ბიზნესის, მარკეტინგის, ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა ანალიტიკის დეპარტამენტებში.

გარდა ამისა, ჩვენ აქტიურად ვთანამშრომლობთ ადგილობრივ უნივერსიტეტებთან და კოლეჯებთან, ვატარებთ დასაქმების ფორუმებს, ვგეგმავთ ქვეყნის მასშტაბით ვიზიტებს უნივერსიტეტებში და აქტიურად ვმონაწილეობთ სხვადასხვა მარკეტინგულ აქტივობებში. აღნიშნული თანამშრომლობა მიზნად ისახავს კურსდამთავრებულების მოზიდვას სხვადასხვა პოზიციებზე, მრავალფეროვანი და დინამიური სამუშაო ძალის შექმნისათვის.

ჩვენ თანამშრომლებს ვთავაზობთ სრულფასოვან კონკურენტულ ანაზღაურების პაკეტებს, რომლებიც მოიცავს ფიქსირებულ ხელფასს, სამუშაოს შესრულებაზე დაფუძნებულ პრემიებს და ბენეფიტების პაკეტს, რომელშიც შედის: ჯანმრთელობის დაზღვევა, კრიტიკული დაავადებების და სიცოცხლის დაზღვევა, ანაზღაურებადი ბიულეტენი, ასევე ექვსთვიანი სრულად ანაზღაურებადი დეკრეტული შვებულება როგორც დედებისთვის, ისე მამებისთვის. დამატებითი შეღავათები მოიცავს სოციალური დახმარების პაკეტს ქორწინების, მშობიარობისა და ოჯახის წევრებზე ზრუნვის შემთხვევაში, ანაზღაურებად შვებულების დღეებს ყველა თანამშრომლისთვის და დამატებით ანაზღაურებად დასვენების დღეებს ორზე მეტი შვილის მშობლებისთვის, ასევე სპეციალურ სოციალურ ანაზღაურებას თანამშრომლებისთვის, ვისაც ჰყავთ ოთხი ან მეტი შვილი.

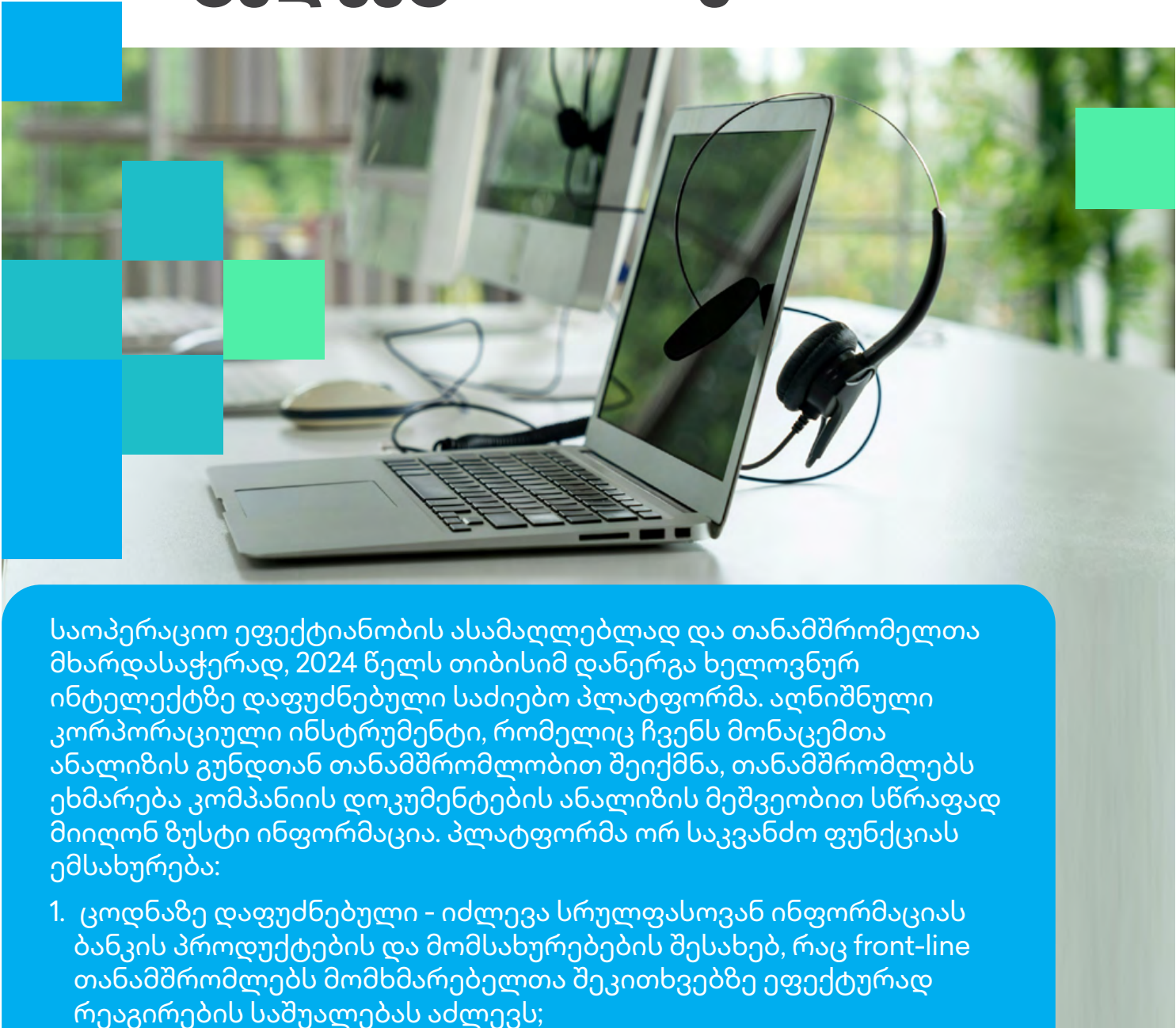
სწავლა და განვითარება

თიბისი თავის თანამშრომლებს სთავაზობს სასწავლო და განვითარების რესურსების ფართომასშტაბიან სპექტრს თიბისის აკადემიაში, ასევე ინდივიდუალურ ლიდერობის განვითარების პროგრამებს, IT განათლებას და საერთაშორისო კვალიფიკაციებს.

- თიბისის აკადემიამ წელსაც შემოგვთავაზა ისეთი კურსები, როგორებიცაა ბიზნესი, ეჭაილ უნარები, კანონმდებლობა და BrandX, რომლებშიც მონაწილეობა მიიღო 850-ზე მეტმა თანამშრომელმა;
- თიბისის ლიდერობის აკადემია სამუშაო რგოლის მენეჯერებს სთავაზობს სასწავლო პროგრამებს მაღალ რეიტინგულ ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ერთად, როგორიც არის Bled School of Management და DEVELOR International. ამ კურსებში ჯამში 186-მა ლიდერმა მიიღო მონაწილეობა. კურსები მოიცავდა ისეთ კრიტიკულ საკითხებს, როგორიც არის სტრატეგიული აზროვნება, კოლაბორაცია, პერსონალური განვითარება და კეთილდღეობა, კომუნიკაცია, გუნდის ხელმძღვანელობა და თვითანალიზი სამუშაო სივრცეში;
- 2019 წლიდან ჩვენი შიდა IT აკადემია წარმოადგენს ტექნოლოგიური განათლების ცენტრს, რომელიც მსმენელებს სთავაზობს კურსებს front-end და back-end დეველოპმენტში, DevOps-ის და სხვა საკითხებზე. ეს კურსები უფასოდ არის ხელმისაწვდომი როგორც ჩვენი თანამშრომლების, ისე პოტენციური კანდიდატებისთვის. გამოცდილი პერსონალისა და დარგის პროფესიონალების ხელმძღვანელობით, აკადემიამ ტრენინგი ჩაუტარა ორგანიზაციის გარედან მოსულ 2,000-ზე მეტ პირს და 2,000 ადამიანს ორგანიზაციის შიგნით, რის შედეგადაც თიბისი ჯგუფი გამდიდრდა 400-ზე მეტი კვალიფიციური პროფესიონალით;
- ჩვენს თანამშრომლებს ვთავაზობთ ფინანსურ მხარდაჭერას სხვადასხვა გარე კურსებზე დასასწრებად და ისეთი საერთაშორისო სერტიფიკატების მოსაპოვებლად, როგორიც არის: MBA, CFA, FRM, ACCA და სხვ. 2024 წლის განმავლობაში ამ პროგრამებში 1,450-ზე მეტმა თანამშრომელმა მიიღო მონაწილეობა;
- საოპერაციო ეფექტიანობის ასამაღლებლად და თანამშრომელთა მხარდასაჭერად, 2024 წელს თიბისიმ დაწერა ხელოვნურ ინტელექტზე დაფუძნებული საძიებო პლატფორმა. აღნიშნული კორპორაციული ინსტრუმენტი, რომელიც ჩვენს მონაცემთა ანალიზის გუნდთან თანამშრომლობით შეიქმნა, თანამშრომლებს ეხმარება კომპანიის დოკუმენტების ანალიზის მეშვეობით სწრაფად მიიღონ ზუსტი ინფორმაცია. პლატფორმა ორ საკვანძო ფუნქციას ემსახურება:

1 ბანკის თანამშრომელთა ლოიალობის ინდექსი (ENPS) შეაფასა დამოუკიდებელმა კონსულტანტმა 2024 წლის ბოლო კვარტალში.
2 ფილიალის მენეჯერები, განყოფილებების და დეპარტამენტების ხელმძღვანელები, ასევე ჯგუფის შვილობილი კომპანიის სამუშაო ხელმძღვანელი რგოლის თანამშრომლები.
3 ბანკის თანამშრომლების ჩართულობის ინდექსი შეფასდა 2024 წლის დეკემბერში დამოუკიდებელი კონსულტანტის მიერ და გაიზომა, თუ რამდენად გრძნობენ თანამშრომლები თავს ჩართულად და ერთგულად თიბისი ბანკის მიმართ.

ძიების პლატფორმა ხელოვნური ინტელექტის ბაზაზე

საოპერაციო ეფექტიანობის ასამაღლებლად და თანამშრომელთა მხარდასაჭერად, 2024 წელს თიბისიმ დანერგა ხელოვნურ ინტელექტზე დაფუძნებული საძიებო პლატფორმა. აღნიშნული კორპორაციული ინსტრუმენტი, რომელიც ჩვენს მონაცემთა ანალიზის გუნდთან თანამშრომლობით შეიქმნა, თანამშრომლებს ეხმარება კომპანიის დოკუმენტების ანალიზის მეშვეობით სწრაფად მიიღონ ზუსტი ინფორმაცია. პლატფორმა ორ საკვანძო ფუნქციას ემსახურება:

- 1. ცოდნაზე დაფუძნებული - იძლევა სრულფასოვან ინფორმაციას ბანკის პროდუქტების და მომსახურებების შესახებ, რაც front-line თანამშრომლებს მომხმარებელთა შეკითხვებზე ეფექტურად რეაგირების საშუალებას აძლევს;
- 2. HR ოპერაციები - ადამიანური რესურსების მართვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე სწრაფი პასუხის გაცემით აუმჯობესებს შიდა პროცესებს, როგორებიცაა საშვებულებო პოლიტიკას, დაზღვევა და ბენეფიტები.

- ცოდნაზე დაფუძნებული - იძლევა სრულფასოვან ინფორმაციას ბანკის პროდუქტების და მომსახურებების შესახებ, რაც front-line თანამშრომლებს მომხმარებელთა შეკითხვებზე ეფექტურად რეაგირების საშუალებას აძლევს;
- HR ოპერაციები - ადამიანური რესურსების მართვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე სწრაფი პასუხის გაცემით აუმჯობესებს შიდა პროცესებს, როგორებიცაა საშვებულებო პოლიტიკას, დაზღვევა და ბენეფიტები.

2024 წელს თიბისიმ წარმატებით წამოიწყო თანამშრომელთა კეთილდღეობის პროგრამა, რომელიც ჯგუფის 440 თანამშრომელს მოიცავდა. ეს ინიციატივა მიმართული იყო მენტალური და ფიზიკური ჯანმრთელობის შესახებ ცნობადობის ამაღლებისკენ, ისეთი აქტივობების გზით, როგორიც არის არტ-თერაპია, სამოტივაციო სემინარები და მასტერკლასები. ყველა ამგვარი ინიციატივა შემუშავებული და დანერგილია ჩვენი თანამშრომლების პირდაპირი უკუკავშირის საფუძველზე.

სამუშაოს შესრულების მართვა

ჩვენი სამუშაოს შესრულების შეფასების მართვის სისტემა შექმნილია თანამშრომლების პროდუქტიულობის გასაზრდელად. ის ხელს უწყობს ღია კომუნიკაციისა და კონსტრუქციული უკუკავშირის კულტურას. ჯგუფის სტრატეგიული მიზნების შესაბამისად, ხაზს უსვამს სიცხადეს, სამართლიანობასა და გამჭვირვალობას. დასაქმებულის ინდივიდუალური მიზნებისა და თიბისის პრიორიტეტებისა დაკავშირებით, ჩვენ ვქმნით გარემოს, სადაც განვითარება შეუძლია თანამშრომლებსაც და თავად ორგანიზაციასაც. ეს მიდგომა მხარს უჭერს პერსონალურ განვითარებას და ამაღროულად უზრუნველყოფს ორგანიზაციის წარმატებას ჩვენი საერთო ხედვის მიმართულებით.

შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები (KPI) ჩვენი შესრულებული სამუშაოს შედეგების მართვის სისტემის საფუძველს ქმნიან, რაც მოიცავს ჯგუფის ყოვლისმომცველ სტრატეგიულ გეგმებს და კონკრეტულ, გაზომვად შედეგებს თითოეული თანამშრომლისთვის. ეს შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები პირდაპირ ერგება თიბისის ძირითად ამოცანებს, როგორიც არის ფინანსური შედეგები, მომხმარებელთა კმაყოფილება, ბაზრის გაფართოება და საოპერაციო ეფექტურობა. ლიდერები ამ პროცესში მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ. ისინი მაღალი დონის სტრატეგიულ მიზნებს ქმედითუნარიან, გაზომვად გეგმებად გარდაქმნიან.

SMART (სპეციფიკური, გაზომვადი, მიღწევადი, რელევანტური და დროში შეზღუდული) KPI ჩარჩოს გამოყენება უზრუნველყოფს მოლოდინების სიცხადეს და პასუხისმგებლობას შედეგებზე. ეს მიდგომა თანამშრომლებს გზას უკვალავს წარმატებისკენ და ამაღროულად უზრუნველყოფს პროგრესის ეფექტურად მიკვლევადობას და შეფასებას. საქმიანობის მიმართულებიდან გამომდინარე, შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები და მიზნები შესაძლოა განისაზღვროს თვეში, კვარტალში ან წელიწადში ერთხელ, რაც მოქნილობის საშუალებას იძლევა ამ დეპარტამენტის მოთხოვნების დაკმაყოფილებისთვის.

თანამშრომელთა ზრდისა და განვითარების ხელშეწყობისთვის, KPI-ების შესრულების პროცესში, ჩვენ ვიყენებთ როგორც ინდივიდუალური განვითარების გეგმას (IDP), ასევე 360-გრადუსიან უკუკავშირის პროცესს. ეს ინსტრუმენტები გუნდის თითოეული წევრისთვის პერსონალური განვითარების შესაძლებლობებს და საქმიანობის შედეგების შესახებ სრულყოფილი ინფორმაციის მიწოდებისთვის არის შექმნილი.

- უშუალო ხელმძღვანელებთან ერთად, თანამშრომლები ქმნიან ინდივიდუალურ განვითარების გეგმებს (IDP), რომლებშიც მათი პერსონალური განვითარების გეგმები ორგანიზაციის საჭიროებებზეა მორგებული. ეს გეგმები პერსონალიზებული საგზაო რუკების ფუნქციას ასრულებენ უნარ-ჩვევების განვითარებისა და კარიერული ზრდისთვის. მენეჯერები აქტიურად არიან ჩართული ამ გეგმების გადახედვასა და განახლებაში, რათა გეგმები იყოს პრაქტიკული, მიღწევადი და თანამშრომლების მისწრაფებებზე მორგებული. საჭირო რესურსებისთვის და მხარდაჭერისთვის, მენეჯერები თანამშრომლებს საშუალებას აძლევენ მიაღწიონ განვითარებასთან დაკავშირებულ მიზნებს და განვითარდნენ ორგანიზაციის შიგნით.
- 360-გრადუსიანი უკუკავშირის პროცესი სრულფასოვან შეფასების სისტემას წარმოადგენს, რომელიც საქმიანობის შედეგებსა და კომპეტენციებზე ჰოლისტიკურ შეხედულებას იძლევა. მოსალოდნელია, რომ ლიდერები არა მხოლოდ უკუკავშირის გასცემენ, არამედ ასევე ხელს შეუწყობენ მუდმივი გაუმჯობესების კულტურას. ეს პროცესი აძლიერებს გამჭვირვალობას, ხაზს უსვამს ინდივიდუალურ ძლიერ მხარეებს და განსაზღვრავს განვითარების შესაძლებლობებს, ქმნის კულტურას, რომელიც ერთდროულად ხელს უწყობს პროფესიულ ზრდასა და გუნდურ ერთიანობას.

მრავალფეროვნება, თანასწორობა და ინკლუზიურობა

ჩვენ ვვლავ ვქმნით მრავალფეროვან სამუშაო ძალას, რომელიც ქმნის ინოვაციებს, აუმჯობესებს გადაწყვეტილების მიღების პროცესს და ახალისებს დინამიკურ სამუშაო გარემოს. სხვადასხვა გამოცდილებების და პერსპექტივების ერთობლიობით, ჩვენ უკეთ შევძლებთ გავიაზროთ მომხმარებელთა მრავალფეროვანი საჭიროებები, მოვერგოთ ბაზარზე ცვალებად მოთხოვნებს და განავითაროთ ინკლუზიური გადაწყვეტილებები. ჩვენ განსაკუთრებულ ყურადღებას ვაქცევთ ქალთა უფლებების დაცვას და მხარს ვუჭერთ მათ პროფესიონალურ ზრდას. ამასთან, ჩვენ შევიმუშავეთ გრძელვადიანი

როგორ ვქმნით ღირებულებას ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისთვის - ჩვენი თანამშრომლები **გაგრძელება**

მიდგომა ქალებისათვის საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობის დონეზე და დავამსხვრიეთ ბარიერები სფეროებში, სადაც ტრადიციულად მამაკაცები დომინირებენ, მაგალითად ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები და ფინანსები. პროგრესის უზრუნველსაყოფად, ჩვენს ESG სტრატეგიაში განსაზღვრულია მკაფიო მიზნები და ამ მიზნებზე მორგებული სამოქმედო გეგმები. საკვანძო ინიციატივები მოიცავს გენდერის ნიშნის მიხედვით შემუშავებულ ანგარიშგების სისტემის დანერგვას ტენდენციების მონიტორინგისთვის, ადაპტირების ტრენინგის ჩატარებას საშუალო რგოლის მენეჯერებისა და HR სპეციალისტებისთვის ისეთ საკითხზე როგორიცაა გენდერის მიმართ სენსიტიური საკითხები, კანდიდატებს შორის გენდერული ბალანსის უზრუნველყოფას და სამუშაო პირობებში გენდერის მხრივ ინკლუზიური ენის დანერგვას.

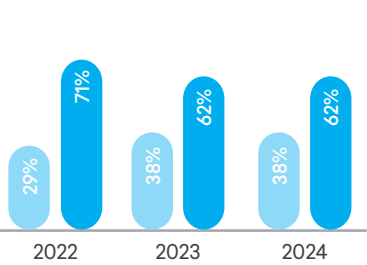
ჩვენ ვხელმძღვანელობთ ჩვენი მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ინკლუზიურობის პოლიტიკით, რომელშიც განსაზღვრულია ამ პრინციპების ინტეგრირების ჩარჩო ჯგუფის საქმიანობის ყველა სფეროში. ეს მოიცავს ინკლუზიურობის ხელშეწყობას კომპანიაში, მრავალფეროვნების წახალისებას ბაზარზე და დადებითი გავლენის მოხდენას ფართო საზოგადოებაზე. პოლიტიკა ხელმისაწვდომია შემდეგ ბმულზე: www.tbcbankgroup.com.

ჩვენ, როგორც ქალთა უფლებების დაცვის პრინციპების (WEPs) მხარდამჭერები, პირობას ვდებთ, რომ მხარს დაუჭერთ გენდერულ თანასწორობას, ხელს შეუწყობთ თანამშრომელთა მრავალფეროვნებას და ამ ყოველივეს გამოვხატავთ საჯარო ღონისძიებებზეც. ჩვენ ყოველწლიურად ვიღებთ მონაწილეობას ქალთა უფლებების დაცვის პრინციპების ხელმომწერი კომპანიების ყოველწლიურ კვლევაში, რომელსაც ატარებს გაეროს ქალთა ორგანიზაცია. კვლევა მოიცავს ჩვენი მონაცემების, პროგრესის და ისეთი თემატური აქტივობებისა თუ პროექტების შესახებ ანგარიშის წარდგენას, რომლებიც თანხვედრაშია თითოეულ პრინციპთან.

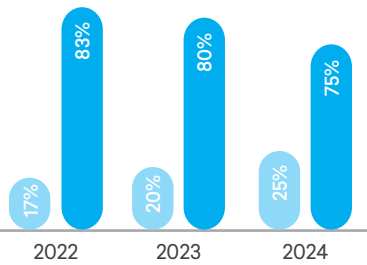
თანასწორობის, მრავალფეროვნებისა და ინკლუზიურობის მიმართ ჩვენი მხარდაჭერის ფარგლებში, წელსაც დიდი ყურადღება ეთმობოდა სატრენინგო ინიციატივებს, რომლებიც ამაღლებენ ცნობადობას და ცოდნას ჩვენს თანამშრომლებს შორის. თიბისიში ყველა თანამშრომელი გადის სავალდებულო ტრენინგს ისეთ საკითხებზე, როგორიც არის გენდერული თანასწორობა, მრავალფეროვნება, სექსუალური შევიწროება, სტერეოტიპები და დისკრიმინაცია, ასევე ძალადობის სხვა სახეები. გარდა ამისა, ჩვენ ვაწყობთ ინტერაქციულ პირისპირ სესიებს, რომლებიც ხელს უწყობს ჯანსაღ და ინკლუზიურ სამუშაო გარემოს. ამ სესიებზე თეორიული ცოდნა ერთიანდება პრაქტიკულ გამოცდილებებთან, სადაც აქტიური მონაწილეობა და აზრიანი განხილვები წახალისებულია და საფუძველს უქმნის ორგანიზაციაში დადებითი ცვლილებების განხორციელებას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში ნაჩვენებია ჯგუფის დონეზე მონაცემები

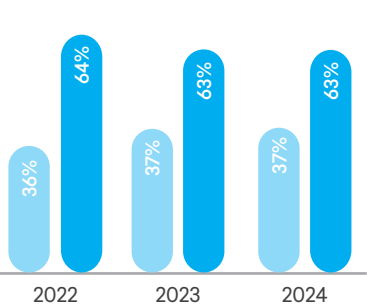
სამეთვალყურეო საბჭო*

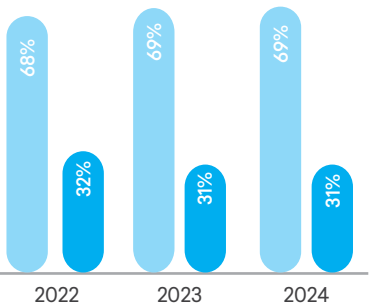
აღმასრულებელი კომიტეტი**

საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა***

ყველა თანამშრომელი

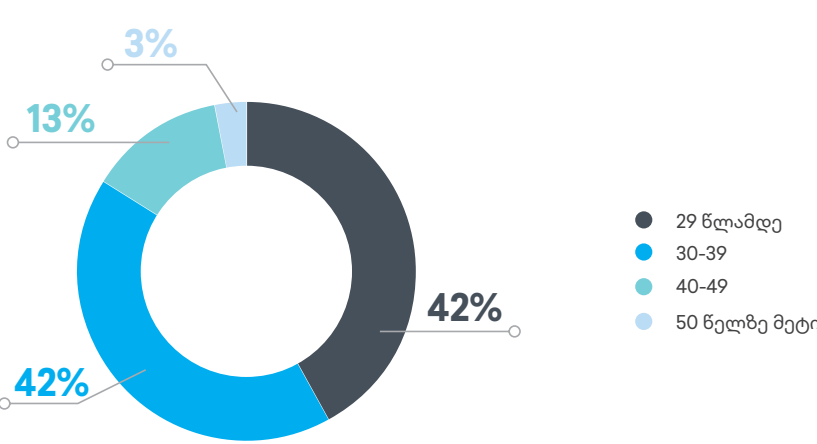

* 2022 წლის განმავლობაში ჩვენ გვყავდა სამი ქალი არააღმასრულებელი დირექტორი, სანამ მარია ლუიზა ჩიკონიანმა არ დატოვა საბჭო 2022 წლის სექტემბერში. 2023 წლის 26 ივნისს, ჯანეტ ჰეკმანი დაინიშნა სს თიბისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად
** 2022 და 2023 წლების მონაცემები წარმოდგენილია აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის გუნდისთვის. აღმასრულებელი კომიტეტი 2024 წელს შეიქმნა
*** ფილიალის მენეჯერები, განყოფილების და დეპარტამენტის ხელმძღვანელები, ასევე ჯგუფის შვილობილი კომპანიების საშუალო რგოლის ხელმძღვანელი პოზიციები.

● ქალი ● მამაკაცი

ჩვენ გვყავს მრავალფეროვანი გუნდი, რომელიც შედგება გამოცდილი პროფესიონალებისა და საქართველოსა და საზღვარგარეთის საუკეთესო უნივერსიტეტების კურსდამთავრებული ნიჭიერი ახალგაზრდებისაგან. ჩვენ მტკიცედ გვწამს, რომ ეს ასაკობრივი ნაზავი ხელს უწყობს დინამიკურ, მაღალი ხარისხის გუნდს უკეთესი შედეგების მიღწევაში.

ასაკობრივი მრავალფეროვნების სტატისტიკა 2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით

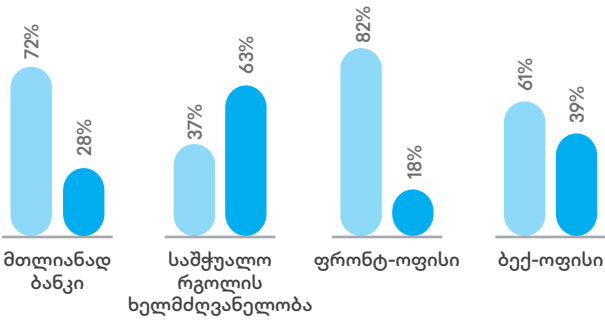

ანაზღაურების გენდერული სხვაობა¹

ჩვენ რეგულარულად ვამოწმებთ ანაზღაურების დონეს და უზრუნველვყოფთ, რომ ქალებსა და მამაკაცებს ერთნაირი სამუშაოს შესრულებისთვის თანაბარ ანაზღაურებას უხდიდნენ. 2024 წელს ჩვენი საშუალო გენდერული სხვაობა ბანკის თანამშრომლებს შორის 2023 წლის დონეზე - 44% შენარჩუნდა, რაც იმას ნიშნავს, რომ, საშუალოდ მამაკაცები იღებდნენ უფრო მაღალ ანაზღაურებას, ვიდრე ქალები (საშუალო გენდერული სხვაობა საათობრივ ანაზღაურებაში). ეს ძირითადად განპირობებულია დაბალ თანამდებობებზე დასაქმებული ქალების მეტი რაოდენობით, მათ შორის ფრონტ-ოფისში კლიენტთა მომსახურების პოზიციებზე. რაც შეეხება საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობას, საშუალო გენდერული ანაზღაურების სხვაობა - 3% 2024 წელს და -17% 2023 წელს, რაც ნიშნავს, რომ ქალებს უფრო კარგი ანაზღაურება ჰქონდათ, ვიდრე მამაკაცებს. ჩვენ კვლავ ვცდილობთ, მივაღწიოთ უკეთეს გენდერულ ბალანსს და გავზარდოთ მაღალ და საშუალო დონის თანამდებობებზე მომუშავე ქალების წილი.

1 ანაზღაურების გენდერული სხვაობა დათვლილია 2024 წლის აპრილის მდგომარეობით.

გენდერული გადანაწილება სხვადასხვა პოზიციებზე*

* ამ ცხრილში მოცემული მონაცემები წარმოდგენილია მხოლოდ ბანკისთვის

● ქალი ● მამაკაცი

ეთიკის, მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და პასუხისმგებლობის ვალდებულება

თიბისი ბანკის მიზანია აწარმოოს მაღალ ეთიკურ სტანდარტებზე დაფუძნებული საქმიანობა, პატივი სცეს ადამიანის უფლებებს, იზრუნოს გარემოსა და საზოგადოებაზე და ხელი შეუწყოს საკუთარ თანამშრომლებს, იმოქმედონ კეთილსინდისიერად, პასუხისმგებლობით და ურთიერთპატივისცემით ერთმანეთის და სხვა დაინტერესებული მხარეების მიმართ.

ამ მიზნით, ჩვენ შევიმუშავეთ სხვადასხვა პოლიტიკები ჯგუფის დონეზე, რომლის დაცვაც მკაცრად კონტროლდება. აღნიშნული პოლიტიკები რეგულარულად განახლებადია რათა მუდმივად უზრუნველყოთ მათი ეფექტურობა და შესაბამისობა.

პოლიტიკების ეს ჩამონათვალი მოცემულია ჩვენს ვებგვერდზე: www.tbcbankgroup.com და ის მოიცავს შემდეგს:

- ქცევის და ეთიკის კოდექსი;
- მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ინკლუზიურობის პოლიტიკა;
- ადამიანის უფლებების დაცვის პოლიტიკა;
- ფინანსურ დანაშაულის საწინააღმდეგო პოლიტიკა;
- ინციდენტებზე რეაგირების პოლიტიკა (მხილების პოლიტიკა);
- მონაცემთა დაცვის გლობალური პოლიტიკა;
- გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა.

ბანკში ასევე გვაქვს თანამშრომელთა დისკრიმინაციისგან, ძალადობისგან და შევიწროებისგან დაცვის პოლიტიკა, რომელიც შეგიძლიათ იხილოთ ბმულზე www.tbcbank.com.ge.

2024 წელს ჩავატარეთ სავალდებულო ტრენინგ სესიები, რომლებიც თანამშრომელთა სხვადასხვა ჯგუფზე იყო მორგებული და მათ სპეციფიკურ სამუშაო პასუხისმგებლობებს ეხებოდა, შემდეგ სფეროებში: ჯანსაღი სამუშაო გარემო, გარემოსდაცვითი საკითხები, ქცევის კოდექსი, მონაცემთა და ინფორმაციული უსაფრთხოება, თაღლითობისა და საოპერაციო რისკები, კორუფციასთან, თაღლითობასთან ბრძოლა, ეთიკური საკითხები და ფულის გათვორებასთან ბრძოლა და სანქციები. წლის ბოლოსთვის 8,100-ზე მეტმა თანამშრომელმა წარმატებით გაიარა ეს ტრენინგ-პროგრამები.

ჩვენი საზოგადოება

ჩვენ ვაცნობიერებთ პასუხისმგებლობას, რომ ხელი შევუწყოთ პოზიტიური სოციალურ ცვლილებს და ორიენტირებულები ვართ შევქმნათ უკეთესი მომავალი, იმ საზოგადოებისთვის, რომელსაც ვემსახურებით. ჩვენი ეფექტური და მდგრადი კორპორაციული საზოგადოებრივი ინიციატივების (CSR) ფართო სპექტრი ორიენტირებულია ბიზნესის ზრდის ხელშეწყობაზე, ახალგაზრდებისა და ქალების გაძლიერებაზე და კულტურისა და სპორტის მხარდაჭერაზე.

ჩვენი CSR საქმიანობა

MSME ბიზნესის განვითარებისა და მეწარმეობის წახალისება

მუდმივად ცვალებად ბიზნეს გარემოში, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები (MSME) მნიშვნელოვან როლს თამაშობენ ეკონომიკურ ზრდასა და მეწარმეობის განვითარებაში. თიბისი ბანკმა კარგად იცის, თუ რა სპეციფიკური გამოწვევების წინაშე დგანან MSME-ები და ცდილობს გააძლიეროს ისინი, რაც დახმარება მათ რომ განვითარდნენ და წვლილი შეიტანონ ერის კეთილდღეობაში. დეტალური ინფორმაცია აღნიშნულ ინიციატივებთან დაკავშირებით შეგიძლიათ იხილოთ ჩვენს MSME თავში, 36-39 გვერდებზე.

ახალგაზრდა თაობის მხარდაჭერა

მთელი თავისი ისტორიის მანძილზე, თიბისი მუდმივად უჭერდა მხარს მიზანდასახულ ახალგაზრდებს, რომელთაგან ბევრი ჩამოყალიბდა როგორც წარმატებული ხელოვანი, მეცნიერი და პროფესიონალი სხვადასხვა სფეროებში, როგორც საქართველოს შიგნით, ასევე საერთაშორისო მასშტაბით. 2024 წელს თიბისიმ გააგრძელა ახალგაზრდა თაობის მხარდაჭერა შემდეგი ინიციატივებით:

- თიბისის სტიპენდიის პროგრამა ნაყოფიერად დასრულდა, 2018 წელს მისი დაწყება საქართველოში სოციალური პასუხისმგებლობის ერთ-ერთი უმსხვილესი ინიციატივა იყო. წლების განმავლობაში, 14 პარტნიორ ორგანიზაციასთან თანამშრომლობით, რომლებიც ბავშვთა განათლებასა და განვითარებაში არიან სპეციალიზებული, თიბისი სტიპენდიას სთავაზობდა მეცნიერების, სპორტისა და ხელოვნების სფეროებში სხვადასხვა ნიჭით დაჯილდოებულ 400-მდე სკოლის მოსწავლეს.
- 2024 წელს თიბისი კვლავ იყო თბილისის წიგნის საერთაშორისო ფესტივალის გენერალური სპონსორი. ეს არის 27 წლიანი ისტორიის მქონე ღონისძიება, რომელიც გაფართოვდა და გახდა ერთ-ერთი უმსხვილესი და გავლენიანი საგანმანათლებლო ბაზრობა საქართველოში. აღსანიშნავია, რომ ფესტივალი გახდა ჩვენი ერის ახალგაზრდების დიდი შთაგონების წყარო, მისი დამსწრეთა თითქმის 40% Gen Z თაობას მიეკუთვნება.
- თიბისის მხარდაჭერითა და გენერალური სპონსორობით, საქართველოში ჩატარდა TEDxBilisi-ის იუბილესადმი მიძღვნილი ღონისძიება, რომელმაც თავი მოუყარა ახალგაზრდა მოაზროვნეებს და ინოვატორებს. ფართომასშტაბიანი TEDxBilisi ღონისძიებები არის ადგილი ახალგაზრდებისთვის მათი იდეების და პერსპექტივების გასაზიარებლად. ეს ღონისძიება მიზნად ისახავს ახალგაზრდა თაობების კრეატიულობის და თაობებს შორის დიალოგების ხელშეწყობას.
- „ჯეოლაბთან“ თანამშრომლობით, ტექნოლოგიური სკოლის პროგრამის ფარგლებში, თიბისიმ მთლიანად დააფინანსა „ტექ-სკოლა“ - ონლაინ ტექნოლოგიური კურსები მე-9-მე-12 კლასის მოსწავლეებისთვის. ეს არის კომპანიის ერთ-ერთი უმსხვილესი საგანმანათლებლო პროექტი, რომელსაც საქართველოს ყველა რეგიონში ჰყავს ბენეფიციარები. პროგრამა მოიცავს სამთვიან დისტანციურ კურსებს შვიდ სხვადასხვა ტექნოლოგიურ სფეროში. 2024 წლის ბოლოსთვის, ტექნოლოგიურ სკოლას 1,000-ზე მეტი კურსდამთავრებული ჰყავდა საქართველოში.
- თიბისის IT აკადემიამ წელსაც სრულად დააფინანსა ინტენსიური კურსები, ყველაზე მოთხოვნად - ინფორმაციული ტექნოლოგიების (IT) სფეროში 18 და მეტი წლის ფიზიკური პირებს. ეს კურსები წარმატებით დაასრულა მთელი საქართველოს მასშტაბით 2,000-ზე მეტმა სტუდენტმა. ეს ინიციატივა ასახავს თიბისის მიზანს წაახალისოს ნიჭი და აღმოფხვრას ხარვეზები ინფორმაციული ტექნოლოგიების სწრაფად განვითარებად სფეროში.
- Technovation Girls არის პროგრამა, რომელიც მზარს უჭერს 13-დან 18 წლამდე ასაკის გოგონებს და

ეხმარება მათ ტექნოლოგიური და სამეწარმეო უნარ-ჩვევების გაძლიერებაში. 2023 წლიდან თიბისი ამ ინიციატივის გენერალური სპონსორია. ონლაინ სწავლის პროცესში შექმნილი ტექნოლოგიური გადაწყვეტილებების დახმარებით, პროგრამა მონაწილეებს სთავაზობს რეალურ ცხოვრებაში არსებულ გამოწვევებთან გამკლავების შესაძლებლობას.

- თიბისი კამპუსი არის პროგრამა, რომლის მიზანია უფასო პროფესიული კურსებს შესთავაზოს 18-24 წლის ახალგაზრდებს მთელს საქართველოში და სტუდენტებს განუვითაროს საჭირო უნარებით ისეთ მაღალ მოთხოვნად სფეროებში, როგორიც არის UI/UX დიზაინი, გრაფიკული დიზაინი, სარეკლამო კონტენტის შექმნა, ციფრული მარკეტინგი, SEO, ბიზნესი და მეწარმეობა, IT პროექტების მართვა და მონაცემთა ანალიტიკა. პროგრამა სრულად ფინანსდება თიბისის მიერ და დისტანციურ რეჟიმში მიმდინარეობს, რაც ფინანსურ და გეოგრაფიულ ბარიერებს არღვევს და მთელი ქვეყნის მასშტაბით ახალგაზრდებს აძლევს წვდომას შესაძლებლობას სფეროს წამყვან ექსპერტებთან. პროგრამა სხვადასხვა საგანმანათლებლო და პროფესიული გამოცდილების მქონე სტუდენტებს კოლაბორაციის, ერთობლივ პროექტებში მუშაობისა და მრავალფეროვან გარემოში გამოცდილების მიღების შესაძლებლობას აძლევს. 2024 წლის ოქტომბერში დაწყებულ პროგრამაზე პირველი მიღებისას 310 სტუდენტი დარეგისტრირდა.

თანაბარი შესაძლებლობების შექმნა ქალებისთვის

2024 წელს ჩვენ კვლავ ვუჭერთ მხარს შემდეგ სფეროებს:

- თიბისის და USAID-ის ეკონომიკური უსაფრთხოების პროგრამა მეოთხე წელია ერთობლივად ატარებს გრეის ჰოპერის დაჯილდოებას, სადაც წარმატებული ქალები ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების (ICT) ექვს კატეგორიაში ჯილდოვდებიან. ეს ჯილდო ასევე გადაეცემა პირებსა და ორგანიზაციებს ICT ინდუსტრიაში ქალების გაძლიერებაში შეტანილი წვლილისთვის და ამ სფეროში პოზიტიური ცვლილებებისთვის საქართველოში.
- პროექტი „500 ქალი ტექ სფეროში“ მნიშვნელოვანი ინიციატივაა, რომელიც მიზნად ისახავს ტექნოლოგიურ დარგში გენდერული მიკერძოების აღმოფხვრას საქართველოში. თბილისის ბიზნესისა და ტექნოლოგიების უნივერსიტეტთან, გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან და ნორვეგიის მთავრობასთან თანამშრომლობით შემუშავებულმა 18-თვიანმა პროგრამამ შესაძლებლობა მისცა ქალებს შეესწავლათ სხვადასხვა პროფესიები ტექნოლოგიურ სფეროში. პროგრამის ერთ-ერთი მთავარი მიზანი იყო უწყვეტი სწავლითა და განვითარების შესაძლებლობით გაეძლიერებინა ქალები. აღნიშნული მისიის განსახორციელებლად, პროექტის კურსების დასრულების შემდეგ, თიბისის IT აკადემიაში 60-ზე მეტმა მონაწილემ აიმაღლა კვალიფიკაცია.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა

- 2003 წლიდან თიბისი არის ლიტერატურული პრემია „საბას“ მთავარი სპონსორი, რომელიც ყველაზე მასშტაბური და მნიშვნელოვანი ლიტერატურული ღონისძიებაა საქართველოში. წელს განიხილა 400-მდე წიგნი და 12 სხვადასხვა კატეგორიაში გამოვლინდა 16 გამარჯვებული, რომელთა საპრიზო ფონდი 70,000 ლარს შეადგენს. თიბისი და საბა ასევე თანამშრომლობენ www.saba.com.ge-ზე ქართული ელექტრონული და აუდიო წიგნების უმსხვილეს ონლაინ პლატფორმაზე. პლატფორმაზე 2012 წელს დაარსდა და დაახლოებით 400,000 მომხმარებელს სთავაზობს წვდომას 7,500 აუდიო და ელექტრონულ წიგნებზე. 2024 წელს თიბისი იყო იტალიის საელჩოს მიერ ორგანიზებული გამოფენის „ეტრუსკების სამყარო. საგანძური კიუზის, კიანჩანოს და ფლორენციის მუზეუმებიდან“ სპონსორი. გამოფენაზე წარმოდგენილი იყო ეტრუსკულ ცივილიზაციის მნიშვნელოვანი ნაკეთობები, რომლებიც ვანში არქეოლოგიური გათხრების დროს არის ნაპოვნი.

რაგბის მხარდაჭერა საქართველოში

თიბისი ბანკი სიამაყით აგრძელებს საქართველოს რაგბის ფედერაციის მხარდაჭერას - თანამშრომლობს ეროვნული გუნდის ყველა ღონესთან, როგორც მამაკაცების, ისე ქალთა გუნდისთვის. ჩვენი პარტნიორობა კლუბის დონეზეც ვრცელდება. ჩვენ ვართ საქართველოს რაგბის პირველი ფრანშიზული გუნდის „შავი ლომის“ მხარდამჭერი. „შავი ლომი“ 2021 წელს ჩამოყალიბდა ქვეყანაში პროფესიონალური რაგბის განსავითარებლად. „შავი ლომი“ ასპარეზობს ისეთ პრესტიჟულ ტურნირებში, როგორიც არის ჩელენჯ თასი და რაგბის ევროპის სუპერთასი. გუნდი სიამაყით წარმოადგენს ქართული რაგბის უნარებს და პოტენციალს საერთაშორისო ასპარეზზე.

თიბისი ასევე მხარს უჭერს საქართველოს მორაგბეთა ეროვნულ ახალგაზრდულ გუნდს, რაც გადამწყვეტ როლს თამაშობს სპორტის განვითარებაში ქვეყანაში. 20-წლამდელთა გუნდი წარმატებულია საერთაშორისო შეჯიბრებებში, რეგულარულად მონაწილეობს რაგბის 20-წლამდელთა მსოფლიო ჩემპიონატში და 20-წლამდელთა თასში, სადაც გუნდს საუკეთესო რეიტინგი აქვს.

თიბისი კამპუსი

სრულად დაფინანსებული, ონლაინ ბიზნეს კურსები
სტუდენტებისთვის მთელი საქართველოდან

თიბისი კამპუსი არის თიბისის მიერ ინიცირებული, სრულად დაფინანსებული ონლაინ პროგრამა, რომელიც მთელ საქართველოში, 18-24 წლის ახალგაზრდებს სრულიად უფასო პროფესიულ კურსებს სთავაზობს. პროგრამა მოიცავს ისეთ მაღალმოთხოვნად სფეროებს, როგორიც არის UI/UX დიზაინი, გრაფიკული დიზაინი, სარეკლამო კონტენტის შექმნა, ციფრული მარკეტინგი, SEO, ბიზნესი და მენარმეობა, IT პროექტების მართვა და მონაცემთა ანალიტიკა. თიბისი კამპუსი 2024 წლის ოქტომბერში ამოქმედდა, რომლის მიზანიც არის განუვითაროს სტუდენტებს საჭირო უნარები, გაზარდოს სფეროს წამყვან ექსპერტებთან წვდომა მომავალი თანამშრომლობისათვის სხვადასხვა პროექტზე, მოშალოს ფინანსური და გეოგრაფიული ბარიერები.

ჩვენი ინვესტორები

ფინანსური მიმოხილვა

ფინანსური მაჩვენებლები

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათას ლარში	2024	2023	ცვლილება წ/წ
საპროცენტო შემოსავალი	3,135,908	2,689,427	16.6%
საპროცენტო ხარჯი	(1,544,916)	(1,193,831)	29.4%
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	1,590,992	1,495,596	6.4%
საკომისიო შემოსავალი	677,004	571,391	18.5%
საკომისიო ხარჯი	(278,914)	(236,915)	17.7%
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	398,090	334,476	19.0%
წმინდა შემოსავალი ვალუტის დერივატივებიდან, უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებისა და კონვერტაციისას	367,783	272,303	35.1%
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	16,515	29,080	-43.2%
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	574	657	-12.6%
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი	384,872	302,040	27.4%
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(109,510)	(130,380)	-16.0%
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური მუხლებისთვის და არაფინანსური აქტივების წმინდა გაუფასურება	(22,462)	(17,054)	31.7%
საოპერაციო შემოსავალი მოსალოდნელი საკრედიტო და არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალის შემდეგ	2,241,982	1,984,678	13.0%
პერსონალის ხარჯები	(439,830)	(385,471)	14.1%
ცვეთა და ამორტიზაცია	(118,283)	(99,643)	18.7%
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(221,371)	(196,648)	12.6%
საოპერაციო ხარჯები	(779,484)	(681,762)	14.3%
წმინდა მოგება დაბეგვრამდე	1,462,498	1,302,916	12.2%
მოგების გადასახადი	(217,782)	(183,858)	18.5%
წმინდა მოგება	1,244,716	1,119,058	11.2%
წმინდა მოგება, რომელიც მიეკუთვნება:			
- თიბისი ჯგუფის აქციონერები	1,244,661	1,119,025	11.2%
- არამაკონტროლებელი წილის მფლობელები	55	33	66.7%
სხვა მთლიანი სრული შემოსავალი, გადასახადის გამოკლებით:			
პერიოდის სხვა სრული შემოსავალი/(ხარჯი)	26,179	7,450	NMF
პერიოდის მთლიანი სრული შემოსავალი	1,270,895	1,126,508	12.8%

კონსოლიდირებული საბალანსო უწყისი

ათას ლარში	31-დეკ-2024	31-დეკ-2023	ცვლილება წ/წ
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,818,110	3,691,232	-23.7%
მოთხოვნა სხვა ბანკების მიმართ	20,153	11,135	81.0%
სავალდებულო ფულადი ნაშთები სებ-ში	2,576,731	1,572,506	63.9%
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, გადახდილი ავანსები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	24,620,005	21,329,327	15.4%
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,369,290	3,479,665	54.3%
გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	140,058	-	NMF
საინვესტიციო ქონება	9,752	15,235	-36.0%
მიმდინარე მოგების გადასახადის წინასწარ გადახდა	50,892	53	NMF
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	485	395	22.8%
სხვა ფინანსური აქტივები	426,005	281,861	51.1%
სხვა აქტივები	1,199,043	1,008,808	18.9%
არამატერიალური აქტივები	396,569	352,722	12.4%
გუდვილი	28,197	28,197	0.0%
სულ აქტივები	37,655,290	31,771,136	18.5%
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	7,316,632	4,346,951	68.3%
სამომხმარებლო ანგარიშები	21,941,222	19,942,516	10.0%
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	373,905	276,496	35.2%
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება	62	66,703	-99.9%
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	50,220	50,957	-1.4%
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები*	1,172,101	1,264,085	-7.3%
სხვა ვალდებულებები	197,945	206,989	-4.4%
სუბორდინირებული ვალი	1,148,374	868,730	32.2%
სულ ვალდებულებები	32,200,461	27,023,427	19.2%
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	21,014	21,014	0.0%
საემისიო შემოსავალი	521,190	521,190	0.0%
გაუნაწილებელი მოგება	4,979,871	4,285,662	16.2%
სხვა რეზერვები	(67,498)	(80,354)	-16.0%
მშობელი კომპანიის მფლობელებზე მიკუთვნებადი კაპიტალი	5,454,577	4,747,512	14.9%
არამაკონტროლებელი წილი	252	197	27.9%
სულ საკუთარი კაპიტალი	5,454,829	4,747,709	14.9%
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	37,655,290	31,771,136	18.5%

* გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს დამატებითი ძირითადი კაპიტალის (AT1) სუბორდინირებულ ფასიან ქაღალდებს

როგორ ვქმენით ღირებულებას ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისთვის - ჩვენი ინვესტორები [გაგრძელება](#)

	31-დეკ-2024		31-დეკ-2023	
უმოქმედო სესხების (NPL) ანარიცხის დაფარვის კოეფიციენტი	რეზერვის დაფარვა		რეზერვის დაფარვა	
	სულ დაფარვა		სულ დაფარვა	
საცალო	138.1%	201.1%	120.4%	179.5%
CIB	34.4%	106.0%	46.9%	110.6%
MSME	42.2%	126.3%	57.5%	136.0%
სულ უმოქმედო სესხების დაფარვა*	61.7%	138.5%	74.5%	145.3%

* სულ უმოქმედო სესხების დაფარვა მოიცავს ფინანსური იჯარის პორტფელს, აზერბაიჯანს და ქვე-სეგმენტების ელიმინაციებს

რისკის ხარჯი	2024	2023	ცვლილება წ/წ
საცალო	0.9%	0.8%	0.1 პპ
CIB	0.1%	0.1%	0.0 პპ
MSME	0.5%	1.4%	-0.9 პპ
სულ რისკის ხარჯი*	0.5%	0.7%	-0.2 პპ

* სულ რისკის ხარჯი მოიცავს ფინანსური იჯარის პორტფელს, აზერბაიჯანს და ქვე-სეგმენტების ელიმინაციებს

სადეპოზიტო პორტფელი

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სადეპოზიტო პორტფელმა 21,941.2 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც წლიურ ჭრილში წარმოადგენს 10.0%-ს ან მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში 8.1%-ით ზრდას.

ათას ლარში სამომხმარებლო ანგარიშები	31-დეკ-2024	31-დეკ-2023	ცვლილება წ/წ
საცალო	8,478,788	7,469,587	13.5%
CIB	11,308,306	10,200,321	10.9%
MSME	2,043,554	1,900,459	7.5%
MOF	214,426	515,079	-58.4%
სულ სამომხმარებლო ანგარიშები*	21,941,222	19,942,516	10.0%

* სულ სამომხმარებლო ანგარიშები მოიცავს ქვე-სეგმენტების ელიმინაციებს

დეპოზიტების ეფექტური განაკვეთი	2024	2023	ცვლილება წ/წ
ლარი	7.8%	8.4%	-0.6 პპ
უცხოური ვალუტა	1.4%	0.9%	0.5 პპ
სულ დეპოზიტების ეფექტური განაკვეთი*	4.7%	4.5%	0.2 პპ

* სულ დეპოზიტების ეფექტური განაკვეთი მოიცავს ქვე-სეგმენტების ელიმინაციებს

რისკების მართვა

...

ბიზნესი

ჯგუფში მოქმედებს ბიზნესზე ორიენტირებული რისკის მართვის მძლავრი და დამოუკიდებელი ჩარჩო. მისი მთავარი მიზანია საბალანო უწყისის გრძელვადიანი რენტაბელურობის დაცვა რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული შემოსავლების საფუძველზე. ეს მიზანი მიიღწევა რისკების მართვის ეფექტური ჩარჩოს დანერგვის გზით. ჯგუფმა თავისი ძირითადი მიზნების უკეთ განსახორციელებლად მიიღო რისკების მართვის ოთხი ძირითადი პრინციპი:

- რისკების გამჭვირვალედ მართვა, რათა უზრუნველყოს რისკის გარემოს კარგად გაგება, ფუნქციათაშორისი მისადაგება რისკის მართვის პრაქტიკაში და დაინტერესებული მხარეების ნდობა. რისკთან დაკავშირებულ პროცესებსა და პოლიტიკაში გამჭვირვალობა და თანმიმდევრულობა ქმნის ეფექტური რისკის მართვის საფუძველს და განამტკიცებს დაინტერესებული მხარეების ნდობას. რისკის მიზნებისა და სტრატეგიული პრიორიტეტების შესახებ მმართველი ორგანოების ინფორმირება და ანგარიშვალდებული სახით ყოვლისმომცველი შემდგომი მოქმედებების უზრუნველყოფა წარმოადგენს მთავარ პრიორიტეტებს რისკის მართვაზე პასუხისმგებელი პერსონალისთვის;
- რისკების გონივრულად მართვა შემოსავლების გრძელვადიანი ზრდისა და მედეგობის ხელშესაწყობად. რისკის მართვა აბალანსებს შემოსავლების გასაზრდელად რისკის სტრატეგიულად აღებას და დაცვის საიმედო მექანიზმებს ბაზრის შეფერხებების წინააღმდეგ, რაც ჯგუფს საშუალებას აძლევს გამოიყენოს შესაძლებლობები და ამავდროულად გაუძლოს სტრესულ მოვლენებს.
- იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის მართვა სტრატეგიის განხორციელების ფუნდამენტური ნაწილი იყოს. რისკის მართვის ფუნქცია მთელი ორგანიზაციის საქმიანობის განუყრელი ნაწილია, რათა დაეხმაროს მას თავისი სტრატეგიული მიზნების მიღწევაში. იგი ახალისებს რისკების გამოვლენასა და მართვას ყველა დონეზე. რისკების მართვის ფუნქცია უზრუნველყოფს ჩარჩოს, რომლის ფარგლებშიც დაინტერესებული მხარეები უფლებამოსილი არიან მიიღონ რისკზე დამყარებული გადაწყვეტილებები რისკების იდენტიფიცირების, რაოდენობრივი განსაზღვრისა და სათანადო ფასების დადგენის გზით. იგი ასევე ქმნის რისკების შემცირების ქმედებების შემუშავების პირობებს, რაც ხელს უწყობს სასურველი მოგების გრძელვადიან მიღებას და დაგეგმილი მიზნების მიღწევას;
- რისკის მართვის გამოყენება კონკურენტული უპირატესობის მოსაპოვებლად. ინსტრუმენტების შეთავაზება უფრო სწრაფი გადაწყვეტილებების მიღების და ბიზნეს ოპერაციების მხარდაჭერისთვის, გრძელვადიანი შემოსავლების ზრდისა და ბიზნეს მოდელის გამძლეობის უზრუნველყოფა რისკების მართვას ჯგუფის კონკურენტული სტრატეგიის უმთავრეს კომპონენტად აქცევს.

რისკის მართვის ჩარჩო

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ჯგუფი იყენებს რისკების მართვის კომპლექსურ ჩარჩოს და დიდ ყურადღებას უთმობს მთელ ორგანიზაციაში რისკების მძლავრი კულტურის განვითარებას. ეს ჩარჩო სტრატეგიულად შემუშავებულია იმისთვის, რომ უზრუნველყოს მმართველობის იმ ეფექტური შესაძლებლობების და მეთოდოლოგიების არსებობა, რომლებიც ხელს უწყობენ რისკების გონივრულ მართვას და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას.

ჯგუფის მთავარ სტრატეგიულ მიზნებთან შესაბამისობაში, რისკების მართვის ჩარჩო ადგენს სტანდარტებსა და ამოცანებს და ამავე დროს, განსაზღვრავს როლებსა და პასუხისმგებლობებს. ჯგუფის ძირითადი რისკები, რომლებიც დეტალურად არის განხილული წინამდებარე თავში, სისტემატურად კონტროლდება და იმართება რისკების მართვის ჩარჩოს ფარგლებში, რაც ხელს უწყობს თანმიმდევრულობას მთელ ორგანიზაციაში და მის შვილობილ კომპანიებში.

რისკების მართვის დირექტორის ხელმძღვანელობით, ჯგუფის რისკების მართვის დამოუკიდებელი სამსახურის მიერ შემუშავებული ჩარჩო გადის ყოველწლიური განხილვის და დამტკიცების პროცესს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ეს მოიცავს რისკის მართვას ჯგუფის „დაცვის სამი ხაზის“ საოპერაციო მოდელის მიხედვით.

ჯგუფის რისკის აპეტიტი, რომელიც განმტკიცებულია პრინციპების, პოლიტიკისა და პრაქტიკის საიმედო კომპლექტით, განსაზღვრავს სხვადასხვა რისკის მიმართ ტოლერანტობის მისაღებ დონეს. ეს სტრუქტურირებული მიდგომა განსაზღვრავს რისკის მიღებას დადგენილ საზღვრებში, რაც უზრუნველყოფს პროაქტიულ და დისციპლინირებულ პოზიციას რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

ჯგუფი მუშაობს იმ პრინციპით, რომ ყველა გუნდი ინაწილებს პასუხისმგებლობას რისკების მართვაზე, და ის განსაკუთრებულ აქცენტს აკეთებს იმ რისკებზე, რომლებიც ღებება კლიენტის წინაშე. თუმცა, რისკების მართვის ფუნქცია გადამწყვეტ როლს ასრულებს რისკების მართვის საქმიანობის ზედამხედველობასა და მონიტორინგში. ეს თავის თავში მოიცავს ჩარჩოს შემუშავებას და მხარდამჭერი პოლიტიკის, სტანდარტებისა და საოპერაციო პროცედურების დაცვის უზრუნველყოფას. რისკების დირექტორი რეგულარულად აცნობებს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს ჯგუფის რისკის პროფილის, შედეგების და ასევე ჯგუფის შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტურობის შესახებ.

გარდა ამისა, ჯგუფმა დანერგა მკაცრი პროცესი არსებითი და განვითარებადი საფრთხეების გამოსავლენად და სამართავად. სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულარულად ეცნობება იმ საფრთხეების შესახებ, რომლებიც პოტენციურად ნეგატიური ეფექტის მატარებელია ჯგუფის მიერ სტრატეგიული მიზნების შესრულებისთვის. ჯგუფის პრაქტიკული, კომპლექსური მიდგომა ითვალისწინებს არსებითი და განვითარებადი საფრთხეების ურთიერთდამოკიდებულებას და აუმჯობესებს დაინტერესებული მხარეებისთვის მიწოდებულ ზოგად ინფორმაციას რისკების შესახებ.

მართვა

ჯგუფის რისკების მართვის სტრუქტურა შექმნილია იმისათვის, რომ უზრუნველყოს საიმედო ზედამხედველობა და სტრატეგიული გადაწყვეტილებების მიღება რისკების მართვის ფარგლებში. თავისი არსით, რისკების მართვის კომიტეტები და ფუნქციები გადამწყვეტ როლს ასრულებენ მთლიანობაში ჯგუფის მიზნით და მის ცალკეულ შვილობილ კომპანიებში რისკების მართვის ეფექტური პრაქტიკების ორგანიზებაში.

იმის მიუხედავად, რომ სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე საბჭოები პასუხისმგებელნი არიან რისკების მართვის ზედამხედველობაზე, ზოგიერთ შემთხვევაში, რისკების მართვისა და კონტროლის საქმიანობა გადაეცემა რისკების კომიტეტებს მათ ეფექტურად სამართავად. პასუხისმგებლობები მოიცავს რისკის მართვის პრაქტიკების ჰარმონიზაციას სტრატეგიულ მიზნებთან, რისკის აპეტიტის განსაზღვრას, რისკის მართვის პოლიტიკის განხილვასა და დამტკიცებას, რისკის პასუხისმგებლობიანი აღების კულტურის ფორმირებას და რისკის გამოვლენის და შეფასების პროცესების მონიტორინგს. კომიტეტებს ევალებათ იმ განვითარებადი და ძირითადი რისკების რეგულარული შეფასებების ზედამხედველობა, რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს ბიზნეს მოდელზე, შესრულების მაჩვენებლებზე, გადახდისუნარიანობასა და ლიკვიდობაზე. მათი, როგორც წინამძღოლის როლი, გადამწყვეტია რისკების ეფექტური მართვისა და ჯგუფის გრძელვადიანი სიცოცხლისუნარიანობისთვის.

დირექტორთა საბჭოს დონეზე, კომიტეტები იღებენ გადამწყვეტ როლს თიბისის შვილობილ კომპანიებში რისკების ეფექტური მართვის უზრუნველყოფაში. იქნება ეს რისკების ერთი თუ მრავალი კომიტეტი მოქმედების უფრო დეტალური სფეროებით (მაგ. ფინანსური რისკები, რეპუტაციული რისკი ან ინფორმაციული უსაფრთხოება), მათი პასუხისმგებლობა მოიცავს რისკის შემოქმედების საფუძვლიან ზედამხედველობას და რისკის შემცირებისა და კონტროლის შესახებ საკვანძო გადაწყვეტილებების მიღებას. მიუხედავად იმისა, რომ კონკრეტული მოვალეობები შეიძლება განსხვავდებოდეს, საერთო მისია უცვლელი რჩება: რისკების მართვის პრაქტიკის შესაბამისობაში მოყვანა მარეგულირებლის მოთხოვნებთან და რისკების მიმართ ტოლერანტულობასთან. იმ შემთხვევებში, როდესაც ჯგუფის მცირე ზომის კომპანიებს არ ჰყავთ რისკის კომიტეტები, ამ პასუხისმგებლობას საკუთარ თავზე იღებს დირექტორთა საბჭო.

რისკის კულტურა და დაცვის სამი ხაზი

ჯგუფის რისკების მართვის ჩარჩოსა და პრაქტიკებს საფუძვლად უდევს რისკების მართვის ძლიერი კულტურა, რომელიც ხაზს უსვამს დაწესებულების მიერ რისკის გონივრულად და სტრატეგიულად აღების ვალდებულებას. ჯგუფი მოელოის, რომ მისი ხელმძღვანელები რისკის მართვის ძლიერ ქცევას, რისკების აღების სასურველ დონეზე სიცხადის უზრუნველყოფას, მათი შესაბამისი შესაძლებლობების და ჩარჩოების შემუშავებას ავლენენ და ახდენენ თანამშრომლების მოტივირებას, მიიღონ რისკზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებები.

რისკების მართვის კულტურის მარეგულირებელი ძირითადი პრინციპები ჯგუფის ყველა შვილობილ კომპანიაში მოიცავს შემდეგს: საბჭოს ხელმძღვანელობა (საბჭო იძლევა ტონს და ქმნის საფუძველს რისკების გაცნობიერების კულტურისთვის მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით); თანამშრომელთა ცნობადობა და ანგარიშვალდებულება (ჯგუფი უზრუნველყოფს, რომ ყველა დონეზე თანამშრომლებმა გააცნობიერონ დაწესებულების მიდგომა რისკების მიმართ და ჰქონდეთ იმის ცოდნა, რომ ფიზიკური პირები ანგარიშვალდებულნი არიან თავიანთი იმ ქმედებების გამო, რომლებიც ეხება რისკის აღების ქცევებს,

რომლებიც შეესაბამება ჯგუფის სტანდარტებს); კომუნიკაცია (ღია, გამჭვირვალე და ეფექტური კომუნიკაცია ფუნდამენტურია ჯგუფის რისკის კულტურისთვის); და ანაზღაურების ნახალისება (ჯგუფი აძლიერებს თავის რისკის კულტურას იმით, რომ ანაზღაურების სტიმულები შესაბამისობაში მოჰყავს რისკის მართვის გონივრულ პრაქტიკასთან).

რისკის კულტურის მიმართ ეს ჰოლისტიკური მიდგომა უზრუნველყოფს იმას, რომ ჯგუფი და მისი შვილობილი კომპანიები შეიარაღებულნი არიან მდგრადი და პროაქტიული აზროვნებით, რომელშიც რისკების მართვა მყარად ზის ორგანიზაციის საქმიანობის წარმმართველი ფაქტორების ერთობლიობაში.

რისკების სრულყოფილად მართვის მიზნით, ჯგუფი იყენებს დაცვის სამ ხაზიან მოდელს:

- დაცვის პირველი ხაზი: ბიზნეს ხაზები, რომლებიც გამოდიან დაცვის წინა ხაზზე, მონაწილეობენ რისკის აღების საქმიანობაში, აცნობიერებენ რა რისკებზე მათ გავლენას, რომლებმაც შეიძლება ხელი შეუწყონ ან შეაფერხონ ჯგუფის მიზნების მიღწევა. კარგად ჩამოყალიბებული რისკის კულტურა წარმოადგენს რისკის აღების გადანყვეტილებების მიღების საფუძველს.
- დაცვის მეორე ხაზი: რისკების მართვის ფუნქციები უზრუნველყოფს რისკების ეფექტურ მართვას და კონტროლს გამოცდილების კონსოლიდაციით, რისკების გამოვლენით, გაზომვით და მონიტორინგით და პირველი ხაზისთვის დახმარების განწევით. ისინი მოქმედებენ ბიზნეს მიმართულებებისგან დამოუკიდებლად და უზრუნველყოფს რისკების ეფექტური მართვის ჩარჩოებსა და ინსტრუმენტებს.
- დაცვის მესამე ხაზი: შიდა აუდიტის ფუნქცია სამეთვალყურეო საბჭოს უზრუნველყოფს იმ გარანტიით, რომ დაცვის როგორც პირველი, ისე მეორე ხაზის რისკების მართვისა და კონტროლის ძალისხმევა აკმაყოფილებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ მოლოდინებს.

რისკის აპეტიტი

რისკის აპეტიტი განისაზღვრება, როგორც მისაღები ზღვრების ერთობლიობა, რომელიც აყალიბებს რისკის კომბინირებულ დონეს, რომლის მისაღებადაც ჯგუფი ან მისი მთავარი შვილობილი კომპანიები მზად არიან მოგების მიღების და ღირებულების შექმნის მიზნით, დამტკიცებული სტრატეგიის შესაბამისად. ჯგუფის რისკის აპეტიტის ჩარჩო, რომელიც მართავს სამეწარმეო რისკის მართვის პროცესს, ადგენს ჯგუფის საქმიანობის შედეგების სამართავად დასაშვები დონის რისკის აღების მასშტაბს და პროცესს.

ჯგუფის მუდმივად ცვალებადი რისკის პროფილის გათვალისწინებით, ჯგუფის და მისი ძირითადი შვილობილი კომპანიების რისკის აპეტიტის ჩარჩოები რეგულარულად განიხილება, ახლდება და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ისინი შესაბამებოდეს ჯგუფის რისკის აღების სასურველ დონეს.

რისკის იდენტიფიკაცია

რისკების იდენტიფიცირება წარმოადგენს ფუნდამენტურ ეტაპს ჯგუფის რისკების მართვის პროცესში. ეს პროცესი სისტემატურად აღიარებს და ახდენს დოკუმენტირებას იმ ნებისმიერი შესაძლო პირდაპირი ან არაპირდაპირი რისკის, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს ორგანიზაციული მიზნების მიღწევაზე. ამ რისკების ამომწურავი, პროაქტიული გამოვლენის უზრუნველსაყოფად, ეს პროცესი იყენებს ამოსავალ მონაცემებს როგორც ჯგუფის დაცვის ხაზებიდან ორგანიზაციის შიგნით, ისე გარეშე დაინტერესებული მხარეებისგან.

ჯგუფში რისკის იდენტიფიკაციის პროცესი რეგულირდება რისკის რეესტრის ჩარჩოს მიხედვით. რისკების რეესტრის რეგულარული მიმოხილვა და კორექტირება ხორციელდება მისი მუდმივი აქტუალურობისა და ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად.

რისკების შეფასება

ჯგუფი მნიშვნელოვან აქცენტს აკეთებს რისკის შეფასების მიმართ ყოვლისმომცველ მიდგომაზე, რაც შეესაბამება მის ვალდებულებას რისკის მართვის პროაქტიული პრაქტიკის მიმართ. თითოეულ გამოვლენილ რისკის მიმართულებას თან ახლავს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი გაზომვის ინსტრუმენტები. პროცესი დინამიკურია და მუდმივად ადაპტირდება ფინანსური ლანდშაფტისა და მარეგულირებელი გარემოს ცვლილებებთან. რეგულარული მიმოხილვები და შეფასებები უზრუნველყოფს რისკების გაზომვის ინსტრუმენტებისა და მეთოდოლოგიების ეფექტურობას.

რისკის მითიგაცია

რისკის მითიგაცია არის პროაქტიული მიდგომა, რომელიც მიზნად ისახავს რისკების შესაძლო უარყოფითი შედეგების მინიმუმამდე შემცირებას. ყველა არსებითი რისკის მიმართ პროაქტიული მიდგომის გამოსავლენად, ჯგუფი შეიმუშავებს და ახორციელებს ჰარმონიზებულ რისკების პოლიტიკასა და ჩარჩოებს, რომლებიც ასრულებენ საკვანძო როლს შემდეგის მეშვეობით:

- სტანდარტებისა და სახელმძღვანელო პრინციპების განსაზღვრა – რისკების პოლიტიკა განსაზღვრავს ორგანიზაციის შიგნით რისკების მართვის სტანდარტებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს და უზრუნველყოფს სტრუქტურირებულ მიდგომას რისკების პრობლემის მოგვარების, თანმიმდევრულობის და მარეგულირებელ და შიდა მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად.
- როლებისა და მოვალეობების განსაზღვრა – რისკების პოლიტიკა განსაზღვრავს სხვადასხვა პირისა და დეპარტამენტის როლებსა და მოვალეობებს რისკების მითიგაციის პროცესში.
- პროცედურების ჩამოყალიბება – რისკების პოლიტიკა უზრუნველყოფს რისკების მითიგაციის ღონისძიებების პროცედურების შემუშავების სახელმძღვანელო ჩარჩოს.

ყველა პოლიტიკა ექვემდებარება რეგულარულ მიმოხილვასა და განახლებას, რათა დროთა განმავლობაში მოერგოს ახალ გამოწვევებს და დაიხვეწოს მისი რისკების მართვის სტრატეგიები.

რისკების მონიტორინგი და ანგარიშგება

რისკების შესახებ ანგარიშგება წარმოადგენს ჯგუფის რისკების საიმედო მართვის ჩარჩოს ქვაკუთხედს. ჯგუფს და მის შვილობილი კომპანიებს ევალებათ დაწერგონ რისკების შესახებ ანგარიშგების საიმედო პროცესები. ეს პროცესები მიზნად ისახავს სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს, ასევე უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობის რეგულარულ ინფორმირებას არსებითი რისკების ზემოქმედებისა და რისკის საერთო პროფილის შესახებ.

რეგულარული მონიტორინგი აუცილებელია დადგენილ რისკის აპეტიტთან და საზედამხედველო ლიმიტებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად ის წარმოადგენს პროაქტიულ ღონისძიებას რისკების პრევალირებადი გარემოს განვითარებაზე დასაკვირვებლად. ჯგუფი ხაზს უსვამს რისკების ანგარიშგების მიმართ სტრუქტურირებულ მიდგომას, რომელიც მოიცავს მონიტორინგს, რისკების ეფექტურად გამოსავლენად, შესაფასებლად და შეტყობინებისთვის. ეს უზრუნველყოფს მკაფიო და დროული ინფორმაციის მიწოდებას, ზრდის ანგარიშვალდებულებას დაინტერესებულ მხარეებს შორის რისკების მართვისა და მოგვარების სფეროში.

გარდა რეგულარული ანგარიშგებისა, რიგგარეშე ანგარიშგება შეიძლება გამომწვეული იყოს მოწყვლადობის მთავარი შემთხვევებით, მნიშვნელოვანი რისკების გამოვლენით ან რისკების მიზნობრივი პროფილიდან გადახვევებით. ეს მოქნილი მიდგომა უზრუნველყოფს იმას, რომ რისკების შესახებ ანგარიშგების მექანიზმი კვლავ ოპერატიულად ირეაგირებს წარმოშობილ რისკებსა და ცვალებად გარემოებებზე.

შიდა კონტროლი

თიბისი ჯგუფს დანერგილი აქვს კონტროლის უზრუნველყოფის ოპტიმიზირებული ინტეგრირებული ჩარჩო, შეუფერხებლად ათანხმებს ერთმანეთში რისკის მართვის, კონტროლის, შესაბამისობის და შიდა აუდიტის ფუნქციებს მთლიანობის, ეფექტურობისა და მარეგულირებლის მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნებისთვის. ეს ყოვლისმომცველი ჩარჩო უზრუნველყოფს პოლიტიკისა და პროცედურების ზედმიწევნით დაცვას, აკმაყოფილებს რა ჩვენი პროდუქტებისა და მომსახურების მრავალფეროვან საჭიროებებს. ეს ასევე საშუალებას იძლევა შეიქმნას დაცვის პირველ, მეორე და მესამე ხაზებზე და მარეგულირებელ და იურიდიულ ფუნქციებში გენერირებული აუდიტის გამოვლენილი ფაქტებისა და რისკებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ინტეგრირებული, ერთიანი საცავი, რომელიც ასახავს ჩვენს ერთგულებას გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების მიმართ.

შიდა კონტროლის ჩარჩო ვრცელდება მაღალი და კრიტიკული რისკის პროცესების შეფასებაზე, ტესტირებასა და მასზე შემდგომ დაკვირვებაზე და ამავე დროს, აქცენტს აკეთებს რისკის შესახებ ცნობიერების ამაღლებაზე და შიდა კონტროლის გაუმჯობესებაზე. უწყვეტი მონიტორინგისა და გაუმჯობესების ინიციატივები წარმოადგენს განუყოფელ კომპონენტებს, რომლებიც აძლიერებენ ოპერაციულ ეფექტურობას ჩარჩოს ფარგლებში. ეს მიდგომა ხელს უწყობს შიდა კონტროლის კულტურის განვითარებას და აჩვენებს ჩვენს მისწრაფებას შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის მიმართულებით სრულყოფისკენ.

სტრეს-ტესტი და გაუთვალისწინებელ ვითარებებში მოქმედებების დაგეგმვა

აუცილებელია, რომ ჯგუფმა შეისწავლოს თავისი ფინანსური მაჩვენებლები იმ პირობებში, რომლებიც განსხვავდება საბაზისო მოლოდინებისგან. ამ მიზეზით, ჯგუფი საკუთარ თავს უქვემდებარებს ხოლმე სხვადასხვა სტრესულ სცენარს სუსტი მხარეების გამოსავლენად, შესაძლო დანაკარგების რაოდენობის განსაზღვრისთვის და რისკების მითიგაციის ზომების საკმარისობის შესაფასებლად. ამჟამად, ბანკმა ჩამოაყალიბა საკუთარი ყოვლისმომცველი სტრეს-ტესტის ჩარჩო, რომელიც მოიცავს მთელ რიგ სცენარებს

თავისი მდგრადობის შესაფასებლად. ეს მოიცავს კაპიტალთან, ლიკვიდობასთან, კრედიტთან, კიბერ და სხვა რისკ-ფაქტორებთან დაკავშირებულ სცენარებს, რომლებიც შეესაბამება რისკების პრევალირებად გარემოს. სტრეს-ტესტს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ისეთი არასასურველი პირობების მიმართ მედეგობის შესაფასებლად, როგორიცაა ეკონომიკური კრიზისი, ბაზრის არასტაბილურობა და გაუთვალისწინებელი მოვლენები. რეგულარული მიმოხილვები და კორექტირებები აუცილებელია სტრეს-ტესტის ჩარჩოების მუდმივი აქტუალობისა და ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად.

ბანკი რეგულარულად ატარებს სტრეს-ტესტებს. სტრეს-ტესტები ტარდება ან წინასწარ განსაზღვრულ ჩარჩოებში, მაგალითად, ICAAP, ILAAP და გაჯანსაღების გეგმა, და/ან ერთჯერადად, რათა შეფასდეს მთელი სისტემის მასშტაბით გარკვეული ან იდიოსინკრაზიული მოვლენების გავლენა ბანკის კაპიტალზე, ლიკვიდობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მიუხედავად იმისა, რომ სტრეს-ტესტების საერთო მიდგომა თანმიმდევრულია, სტრესული სცენარების სერიოზულობა განსხვავდება შესაბამისი ჩარჩოდან გამომდინარე.

გარდა სტრეს-ტესტების ანალიზისა, გაჯანსაღების გეგმა წარმოადგენს სტრატეგიულ გეგმას როგორც სამეთვალყურეო საბჭოსთვის, ასევე ხელმძღვანელობისთვის, რათა უზრუნველყოს მზადყოფნა კონკრეტულ სტრესულ პირობებში. გაჯანსაღების გეგმა უზრუნველყოფს გაჯანსაღების მკაფიო ვარიანტებს იმ კონკრეტული ნაბიჯების მითითებით, რომლებიც უნდა გადაიდგას, მათ შორის შიდა და გარე დაინტერესებული მხარეების გამჭვირვალე და დროული შეტყობინება. ჩარჩო ექვემდებარება რეგულარულ მიმოხილვებს და კორექტირებებს, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მისი თანმიმდევრული აქტუალობა და ეფექტურობა.

ბანკს ასევე დანერგილი აქვს ბიზნესის უწყვეტობის გეგმა. ეს გეგმა უზრუნველყოფს იმას, რომ ორგანიზაცია მზად იყოს ეფექტური რეაგირება მოახდინოს შეფერხებებზე. შეფერხებების დროს შემოსავლების ნაკადების შენარჩუნებისა და ფინანსური დანაკარგების მინიმუმამდე შემცირების სტრატეგიების დასახვით, ეს პრაქტიკები ხელს უწყობს ორგანიზაციის ფინანსური სტაბილურობისა და გრძელვადიანი სიცოცხლისუნარიანობის დაცვას.

ძირითადი არსებული და მოსალოდნელი რისკები

...

რისკების მართვა არის ჯგუფის სტრატეგიის უმნიშვნელოვანესი ელემენტი. მნიშვნელოვანია იმ განვითარებადი რისკებისა და გაურკვევლობების გამოვლენა, რომლებმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიონ ჯგუფის მუშაობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და პერსპექტივებზე. ამ ნაწილში გაანალიზებულია ჯგუფის წინაშე არსებული არსებითი ძირითადი და წარმოშობილი რისკები და გაურკვევლობები. თუმცა, ჩვენ არ შეგვიძლია გამოვრიცხოთ, რომ ჯგუფის საქმიანობაზე გავლენა შეიძლება იქონიოს ქვემოთ ჩამოთვლილის გარდა სხვა რისკებმა და გაურკვევლობებმა.

სამეთვალყურეო საბჭომ განახორციელა ჯგუფის წინაშე არსებული როგორც ძირითადი, ისე მოსალოდნელი რისკებისა და ჯგუფის საქმიანობის გრძელვადიანი სიცოცხლისუნარიანობის გულდასმითი შეფასება, იმის დასადგენად, უნდა იქნეს თუ არა გამოყენებული ფუნქციონირებადობის პრინციპი ბუღალტრული აღრიცხვისთვის.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

საკუთრი ფოკუსი 2024 წელს

1. ჯგუფის საქმიანობას შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მისი საქმიანობის ქვეყნებში შიდა პოლიტიკური დაძაბულობის და გაურკვევლობების პოტენციურმა უარყოფითმა ეფექტებმა.

რისკის აღწერა

ჯგუფის საქმიანობა უაღრესად მოწყვლადია ქართულ ბაზარზე განვითარებული გეოპოლიტიკური მოვლენების მიმართ.

26 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ პოლიტიკური კლიმატი საქართველოში დაძაბული იყო, რადგან ოპოზიციური პარტიები არ დაეთანხმნენ არჩევნების შედეგებს. 28 ნოემბრის შემდეგ დაძაბულობა გაიზარდა, როდესაც მთავრობამ გამოაცხადა ევროინტეგრაციის მოლაპარაკების დროებითი შეჩერება 2028 წლის ბოლომდე. ამ განცხადებამ გამოიწვია პროტესტი, რომელიც თბილისის ქუჩებში დაიწყო და საქართველოს მთავარ ქალაქებში გავრცელდა. უკვე მრავალი კვირაა, მიმდინარეობს ქუჩის დემონსტრაციები, რასაც მოჰყვა სამართალდამცავი ორგანოების რეაგირება და პროტესტის ზოგიერთი მონაწილის დაპატიმრება. ამის შედეგად ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა, გაერთიანებულმა სამეფომ და რამდენიმე ევროპულმა ქვეყანამ პერსონალური სანქციები დაუწესა ზოგიერთ სახელმწიფო პირს, ხოლო ევროკავშირმა უვიზო მგზავრობა შეუჩერა ქართველ დიპლომატებს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯერჯერობით ქვეყნის ან მისი ინსტიტუციების მისამართით სხვა ზომები არ გატარებულა, უწყვეტი დაძაბულობა და ზოგადი გაურკვევლობა პოლიტიკურ გარემოში 2025 წელსაც პოტენციური რისკის წყაროდ რჩება.

2024 წლის პოლიტიკური დაძაბულობის ყველაზე აღსანიშნი ეკონომიკური შედეგი იყო მომატებული ზეწოლა ლარის გაცვლით კურსზე. არჩევნებთან დაკავშირებით ოქტომბერში ეროვნული ვალუტის გაუფასურების მოლოდინის გამო, 2024 წლის აგვისტოში ბანკის მომხმარებლებმა დაიწყეს თავიანთი დეპოზიტების არსებითი ნაწილის კონვერტაცია უცხოურ ვალუტებში, როცა მოთხოვნა ეროვნულ ვალუტაში გაცემულ კრედიტებზე გაიზარდა, რამაც განაპირობა დაღმავალი ზეწოლა ლარზე და ლიკვიდობის დეფიციტი – ბაზარზე. ამავდროულად, მიუხედავად იმისა, რომ უცხოური ვალუტის შემოღინება წლის განმავლობაში მეტწილად მძლავრი დარჩა, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) აქტიური ინტერვენცია მოახდინა სავალუტო ბაზარზე, და დახარჯა დაახლოებით 700 მილიონი აშშ დოლარი სექტემბერ-ოქტომბერში, რათა ლარის კურსი სტაბილურად შეენარჩუნებინა 2.70-2.75 აშშ დოლარის დიაპაზონში, რასაც მოჰყვა 153 მილიონი აშშ დოლარის შესყიდვა ნოემბერსა და დეკემბერში. პოლიტიკურმა დაძაბულობამ ჰიკს მიაღწია ნოემბრის ბოლოს, როდესაც საპასუხოდ ლარი გაუფასურდა აშშ დოლარის მიმართ, და 4 დეკემბერს 1 აშშ დოლარზე მიაღწია 2.87 ლარს , ხოლო წლის ბოლოსთვის 2.80-ის გარშემო დასტაბილურდა. ამავდროულად, ამ მოვლენებმა შექმნა ბუფერი ლარის სამომავლო გაუფასურებისთვის, რადგან უცხოურ

ვალუტაში დეპოზიტები მოსალოდნელია რომ კვლავ დაკონვერტირდება ეროვნულ ვალუტაში და ბაზარს უზრუნველყოფს უცხოურ ვალუტაში ლიკვიდობით, რაც გაამყარებს ლარს. უფრო ზოგადად, წლის ბოლოსთვის პოლიტიკურ დაძაბულობას ჰქონდა უარყოფითი, თუმცა საკმაოდ ზომიერი ეფექტი ტურიზმზე და ხანგრძლივი მოხმარების საქონელზე მომხმარებელთა ხარჯვაზე. საერთო ჯამში, მიუხედავად იმისა, რომ პოლიტიკურად მერყევ დეკემბერში ეკონომიკური შენელების ნიშნები გაჩნდა, ეკონომიკური და საკრედიტო აქტივობა ჯერჯერობით მაინც მძლავრი დარჩა, რეალური მშპ-ს ზრდა დაჩქარდა კიდევ 2024 წელს და საშუალოდ გაუტოლდა შთამბეჭდავ 9.5%-ს, 2023 წლის 7.8%-იან მაჩვენებელთან შედარებით, ხოლო მთლიანი კრედიტი წლიური 17%-ით გაიზარდა დეკემბრის ბოლოსთვის.

რისკის მიტიგაცია

ჯგუფმა სათანადო ზომები გაატარა ბანკის საქმიანობაზე და მომხმარებლებისთვის მისი სერვისების ხელმისაწვდომობაზე პოტენციური უარყოფითი გავლენის მინიმუმამდე დასაყვანად. ბანკი იყენებს ყოვლისმომცველ სტრეს-ტესტების ჩარჩოს და მთელ რიგ რისკის მართვისა და მონიტორინგის ინსტრუმენტს. უფრო მწვავე სტრესის დაშვებების ეფექტი ფასდება წლიური გაჯანსაღების გეგმის პროცესის ფარგლებში. გარდა ამისა, ჯგუფმა საგანგებოდ შეადგინა რამდენიმე თეორიული სცენარი, რა დროსაც გააანალიზა საპარლამენტო არჩევნების შესაძლო შედეგები და ჩამოაყალიბა სტრეს-ტესტები, რათა ბანკის საქმიანობის პოტენციური ეფექტების კალიბრაცია მოეხდინა.

2. ჯგუფის საქმიანობას შეიძლება საფრთხე შეუქმნას რეგიონში განვითარებულმა არასასურველმა მოვლენებმა, კერძოდ, უკრაინაში ომმა, გეოპოლიტიკური კრიზისის შესაძლო გავრცელებამ და/ან საქართველოდან მიგრანტების შესაძლო გადინებამ, ასევე ახლო აღმოსავლეთში სამხედრო ესკალაციამ, რამაც შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს საქართველოში მოქმედ გარემოზე.

რისკის აღწერა

ჯგუფის საქმიანობა დამოკიდებულია ქართულ ბაზარზე განვითარებული გეოპოლიტიკური მოვლენების მიმართ.

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ეკონომიკაში შემოღინებები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია, ქვეყანა მაინც მოწყვლადია რეგიონში განვითარებული გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური მოვლენების მიმართ. ჯერაც მაღალი რისკები, რომლებიც უკავშირდება რუსეთის უკრაინაში შეჭრას და ამის შედეგად რუსეთზე დაწესებულ სანქციებს და გაზრდილ გაურკვევლობებს კვლავაც უდიდეს პოტენციურ საფრთხეს უქმნის საქართველოს ეკონომიკას. ქვეყანა ასევე განიცდის განახლებულ სამხედრო კონფლიქტებს რუსეთის მიერ ოკუპირებულ სეპარატისტულ რეგიონებში, ხოლო ზოგიერთმა შედარებით დაშორებულმა კონფლიქტმა, მაგალითად, ესკალაციამ ახლო აღმოსავლეთში, შეიძლება გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე უფრო ძლიერი აშშ დოლარის, ნავთობზე უფრო მაღალი ფასების, მიგრაციის ნაკადების მეშვეობით და ა.შ.

მიუხედავად იმისა, რომ მიგრაციის ეფექტი მცირდება, მას კვლავ მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს ეკონომიკურ საქმიანობაში. შესაბამისად, ნებისმიერმა მნიშვნელოვანმა გადინებამ შეიძლება გამოიწვიოს ბიზნესგარემოს გაუარესება. ალბათ, საპირისპიროს ექნებოდა ადგილი კონფლიქტების სწრაფი მოგვარების ნებისმიერი სცენარის შემთხვევაში, რაც შექმნიდა დადებით ეკონომიკურ გვერდით ეფექტებს, მაგალითად, რუსეთსა და უკრაინაში ეკონომიკური ზრდის სავარაუდო ძლიერი აღდგენა.

ამ რისკების მატერიალიზებამ შეიძლება მკვეთრად შეაფერხოს ეკონომიკური საქმიანობა საქართველოში და უარყოფითად იმოქმედოს ჯგუფის ბიზნეს გარემოსა და კლიენტთა ბაზაზე.

რისკის მიტიგაცია

ჯგუფი აქტიურად იყენებს სტრეს-ტესტებსა და რისკების გაზომვისა და მონიტორინგის სხვა ინსტრუმენტებს, რათა უზრუნველყოს ტრიგერების ადრეული გამოვლენა და მათი გარდაქმნა სამოქმედო გეგმებად, რომ მინიმუმამდე დაიყვანოს ნებისმიერი უარყოფითი გავლენა ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობაზე, ლიკვიდობასა და პორტფელის ხარისხზე. უკიდურესად სტრესულ შემთხვევებში, როდესაც შესაძლებელია დაირღვეს მარეგულირებლის მოთხოვნები, ბანკს აქვს გაჯანსაღების გეგმა, რომელიც ხელს უწყობს სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელობას კაპიტალის და/ან ლიკვიდობის პოზიციების დადგენილ ვადებში აღდგენის პროცესში.

3. ჯგუფის მოქმედების რეგიონში არსებობს ფინანსური დანაშაულის რისკი.

რისკის აღწერა

ფინანსური დანაშაულის რისკი მოიცავს ფულის გათეთრებას, ტერორიზმის დაფინანსებას, მექრთამეობასა და კორუფციას და სანქციების რისკებს. სანქციებთან დაკავშირებული რისკები გაიზარდა, განსაკუთრებით ბოლო წლების განმავლობაში. აქედან გამომდინარე, ჯგუფის კონკრეტული აქცენტი 2024 წელს კვლავ რჩებოდა სანქციების რისკის კონტროლის გარემოს მართვაზე და გაუმჯობესებაზე.

ფინანსური რისკები

1. ჯგუფის შემოსავლის უმეტესი ნაწილის ფორმირება ხდება საკრედიტო რისკის მატარებელი აქტივების ელემენტების ხარჯზე.

რისკის აღწერა

საკრედიტო რისკი არის ყველაზე ხელშესახები რისკი, რომლის წინაშეც დგას ბანკი, იმის გათვალისწინებით, რომ ბანკი ძირითადად დაკავებულია ტრადიციული დაკრედიტების საქმიანობით. ეს არის ზარალის მიღების რისკი, გამოწვეული კლიენტის ან კონტრაჰენტის მიერ მათი იმ ვალდებულებების შეუსრულებლობით, რომლებიც უკავშირდება დარჩენილი თანხების გადახდას შეთანხმებული პირობების შესაბამისად. ჯგუფის კლიენტებს შორის არიან როგორც იურიდიული პირები, ისე ინდივიდუალური მსესხებლები. საქართველოს საფინანსო სექტორში დოლარიზაციის მაღალი დონიდან გამომდინარე, სავალუტო საკრედიტო რისკი წარმოადგენს საკრედიტო რისკის კომპონენტს, რომელიც დაკავშირებულია ბანკის პორტფელში არაჰეჯირებული მსესხებლებისთვის უცხოურ ვალუტაში გამოხატული სესხების შედეგად წარმოქმნილ რისკებთან. საკრედიტო რისკი ასევე მოიცავს კონცენტრაციის რისკს, რაც წარმოადგენს საკრედიტო პორტფელის ხარისხის გაუარესებასთან დაკავშირებულ რისკს, რაც გამოწვეულია ცალკეული მსესხებლების ან დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფების დიდი ვალდებულებებით, ან გარკვეულ ეკონომიკურ დარგებში სესხის კონცენტრაციის შედეგად. საკრედიტო რისკით გამოწვეული ზარალი შეიძლება კიდევ უფრო გაიზარდოს არახელსაყრელი მაკროეკონომიკური პირობების გამო.

სავალუტო საკრედიტო რისკი (CICR) – საბანკო ბიზნესს საქართველოში აქვს მნიშვნელოვანი საკრედიტო პორტფელი უცხოურ ვალუტებში. ლარის შესაძლო არსებითი გაუფასურება ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია, რომელმაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს საკრედიტო პორტფელის ხარისხზე. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საერთო მთლიანი სესხებისა და ავანსების 47.0% (სესხის შესაძლო დანაკარგების რეზერვების დაკლებამდე) გამოხატული იყო უცხოურ ვალუტაში. ბევრი მომხმარებლის შემოსავალი პირდაპირ კავშირშია უცხოურ ვალუტასთან ფულადი გზავნილების, ტურიზმის ან ექსპორტის მეშვეობით. მიუხედავად ამისა, მომხმარებლები შეიძლება არ იყვნენ დაცულნი სესხის ვალუტასთან მიმართებით ლარის კურსის მნიშვნელოვანი მერყეობისგან. ლარი რჩება თავისუფალ მიმოქცევაში და ექვემდებარება მთელ რიგ შიდა და გარე ფაქტორებს, რამაც, ზოგიერთ შემთხვევაში, შეიძლება გამოიწვიოს მისი გაუფასურება. 2024 წელს საშუალო აშშ დოლარის/ლარის გაცვლითი კურსი წლიური 3.5%-ით გაუფასურდა.

კონცენტრაციის რისკი – მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ექვემდებარება ერთი დასახელების და დარგობრივ კონცენტრაციის რისკებს, ბანკის პორტფელი კარგად არის დივერსიფიცირებული როგორც სექტორებში, ასევე ერთი დასახელების მსესხებლებში, რაც იწვევს მხოლოდ ზომიერ მონყვლადაბას კონცენტრაციის რისკების მიმართ. თუმცა, თუ საერთო რისკის ფაქტორების ზემოქმედება გაიზრდება, რისკები, შესაბამისად, გაძლიერდება. კონსოლიდირებულ დონეზე, ჯგუფის მაქსიმალური წილი ყველაზე მსხვილ დარგში (უძრავი ქონება) 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა სასესხო პორტფელის 11%-ს. ამავე დროს, 20 უმსხვილესი მსესხებლის წილი შეადგენდა სასესხო პორტფელის 9%-ს.

გარდა ამისა, საკრედიტო რისკი ასევე მოიცავს კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკს, რადგან ბანკი ეწევა სხვადასხვა ფინანსურ ოპერაციას როგორც საბანკო, ასევე არასაბანკო ფინანსურ დაწესებულებებთან. ისეთი საბანკო მომსახურებების განხორციელებით, როგორიცაა ბანკთაშორის ფულად ბაზარზე დაკრედიტება, ბანკთაშორის სავალუტო ბაზარზე გარიგების დადება, ვაჭრობის ფინანსირებასთან დაკავშირებული ბანკთაშორისი გარიგებების დადება ან ფასიან ქალაქებში ინვესტირება, ბანკი ექვემდებარება ზარალის რისკს კონტრაჰენტი ბანკის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო.

რისკის მითიგაცია

არსებობს საკრედიტო რისკების შეფასების ყოვლისმომცველი ჩარჩო საკრედიტო ანალიზისა და დამტკიცების პროცესში მონაწილე მხარეებს შორის მოვალეობების მკაფიო განაწილებით. საკრედიტო შეფასებისა და მონიტორინგის პროცესები განსხვავდება სეგმენტისა და პროდუქტის ტიპის მიხედვით, რაც ასახავს ამ აქტივების კლასების მრავალფეროვან ხასიათს. ჯგუფის საკრედიტო პორტფელი ძალიან დივერსიფიცირებულია კლიენტების ტიპების, პროდუქტების ტიპებისა და დარგის სეგმენტების მიხედვით, რასაც მინიმუმამდე დაჰყავს საკრედიტო რისკი ბანკის დონეზე. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საცალო სეგმენტი წარმოადგენდა მთლიანი პორტფელის 35.2% -ს, რომელიც შეადგენდა იპოთეკური და არაიპოთეკური კრედიტების 58.8% და 41.2%-ს. არცერთი ბიზნეს სექტორი არ წარმოადგენდა მთლიანი პორტფელის 11%-ზე მეტს 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კრედიტის დამტკიცება

ჯგუფი ყურადღებას ამახვილებს კრედიტების საიმედო გაცემაზე დაკრედიტების მკაფიო კრიტერიუმებისა და საკრედიტო რისკების ეფექტური შეფასების პროცესების დადგენის გზით, CICR და კონცენტრაციის რისკის ჩათვლით.

საკრედიტო შეფასებები განსხვავდება სეგმენტისა და პროდუქტის მიხედვით, რაც ასახავს აქტივის სხვადასხვა კლასის მახასიათებლებს. გადაწყვეტილებები ფასდება ავტომატურად ან ხელით, სეგმენტის შესაბამისი სახელმძღვანელო მითითებების დაცვით. ავტომატური გადაწყვეტილებების პროცესში გამოყენებულია საკრედიტო რისკის მაჩვენებლების შიდა შეფასების ბარათები, რაც მიზნად ისახავს ავტომატიზაციის ზრდას გადაწყვეტილების სისწრაფისა და კონკურენტული უპირატესობის გასაძლიერებლად. იმ სესხებისთვის, რომლებიც საჭიროებენ ხელით შემოწმებას ან შეუფერებელია ავტომატური შეფასებისთვის, საკრედიტო კომიტეტები გადაწყვეტილებას იღებენ კლიენტის დავალიანებისა და რისკის პროფილის საფუძველზე, კანონმდებლობის შესაბამისად. ეს კომიტეტები, სტრუქტურირებული რამდენიმე დონეზე, განიხილავენ და ამტკიცებენ სესხებს, რომლებიც განსხვავდება საკრედიტო პროდუქტის ზომითა და რისკით.

CICR პრობლემის მოსაგვარებლად, კლიენტის შესაძლებლობა, გაუძლოს გაცვლითი კურსის გარკვეულ გაუფასურებას, შეტანილია კრედიტის ანდერაიტინგის ჩარჩოში, რომელიც ასევე მოიცავს ვალუტის გაუფასურების მნიშვნელოვან ბუფერებს არაჰეჯირებული მსესხებლებისთვის.

სებ-ის ფინანსური სტაბილურობის კომიტეტის გადაწყვეტილება, დათარიღებული 2024 წლის 27 ნოემბრით, კომერციულ ბანკებს ავალდებულებს, რომ გაზარდონ უცხოურ ვალუტაში არაჰეჯირებული სესხის ლიმიტი ამჟამინდელი 400,000 ლარიდან 500,000 ლარამდე. ამ ღირებულების თანახმად, სესხები ან საბანკო კრედიტები 500,000 ლარამდე უნდა გაიცეს მხოლოდ და მხოლოდ ეროვნულ ვალუტაში, რაც უზრუნველყოფს უკუთეს ფინანსურ სტაბილურობას და შეამცირებს მსესხებლების სავალუტო რისკს. ცვლილების ძალაში შესვლა დაგეგმილია 2025 წლის 1 იანვრისთვის. ეს უკვე უცხოურ ვალუტაში არაჰეჯირებული სასესხო თანხების ზედა ზღვრის ზრდის მეორე შემთხვევაა. წინათ ზღვარი გაიზარდა 300,000 ლარიდან 400,000 ლარამდე 2024 წლის 1 მაისს, ლარიზაციის ხელშეწყობის მიზნით. ამასთან, 2024 წლის ნოემბერში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებებისთვის რეზერვის მოთხოვნა 5 პპ-ით გაზარდა, 20%-დან 25%-მდე, რათა კიდევ უფრო შეეწყოს ხელი საბანკო სისტემის ლარიზაციისთვის.

საკრედიტო მონიტორინგი

ჯგუფი ხაზს უსვამს რისკების პროაქტიულ მართვას, სადაც საკრედიტო რისკების მონიტორინგი წარმოადგენს ძირითად ელემენტს. ჩვენ ვიყენებთ საიმედო სისტემას მაკრო და მიკრო ცვლილებებზე სწრაფი რეაგირებისთვის, გამოვავლენთ სუსტ მხარეებს ჩვენს საკრედიტო პორტფელში ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მისაღებად. ჩვენი რისკების მიმართ მდგრადობა მოიცავს კონცენტრაციის რისკის, CICR და სხვა საკრედიტო რისკ-ფაქტორების რეგულარულ მონიტორინგს. ჩვენ ვიყენებთ პორტფელის ზედამხედველობის სისტემას, რათა გამოვავლინოთ საკრედიტო რისკების სუსტი მხარეები, გავაანალიზოთ რისკების ტენდენციები და რეკომენდაცია გავუწიოთ მოქმედებებს ახალი რისკების წინააღმდეგ. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ვალუტით გამოწვეულ საკრედიტო რისკს, ბანკის პორტფელში უცხოურ ვალუტაში გამოხატული სესხების მაღალი წილის გამო. სავალუტო კურსის გაუფასურების მიმართ მონყვლადაბის მონიტორინგი ხორციელდება სამოქმედო გეგმის დაუყოვნებლივ განხორციელების მიზნით, საჭიროებისამებრ. ბოლოდროინდელი სავალუტო არასტაბილურობის შედეგად დაგროვილი გამოცდილებისა და ცოდნის გათვალისწინებით, ბანკს შეუძლია დაუყოვნებლივ შეამსუბუქოს სავალუტო კურსის გაუფასურების რისკები.

ვახდენთ რა მონიტორინგის ადაპტირებას სეგმენტის სპეციფიკაზე, ჩვენ აქცენტს ვაკეთებთ ინდივიდუალურ საკრედიტო რისკებზე, პორტფელის ეფექტურობაზე და იმ გარე ტენდენციებზე, რომლებიც გავლენას ახდენს რისკის პროფილებზე. ჩვენი ფხიზელი პოზიცია თავის თავში მოიცავს ადრეული გაფრთხილების სისტემებს, რათა გამოვლინდეს ფინანსური მდგომარეობის გაუარესება ან თაღლითობა კლიენტების პოზიციებზე. ეს სისტემები თვალყურს ადევნებს ისეთ ნიშნებს, როგორიცაა ვადაგადაცილებული დღეები, რეფინანსირება, LTV ცვლილებები ან სავადასახადო გირავნობა. მსხვილი ვადაგადაცილებული კრედიტები ექვემდებარება ინდივიდუალურ მონიტორინგს კლიენტების სესხის მომსახურების შესაძლებლობების შესაფასებლად.

თაღლითობის პრევენციის მიზნით, ჩვენ ვაკვირდებით პირველი გადახდების შეუსრულებლობას საკრედიტო ექსპერტებში, ბანკის ფილიალებსა თუ კომპანიებში, რომლებიც ჩვენს კლიენტებს ასაქმებენ. ჩვენს დანესებულებებს აქვს სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოების ან რისკების კომიტეტების საკრედიტო მონიტორინგისა და ანგარიშების პროცესები, რომლებიც უზრუნველყოფს გამჭვირვალობასა და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას.

გარდა ჩვენი ანდერაიტინგისა და მონიტორინგის მცდელობებისა, შესაბამისი ბუფერები შეტანილია ჩვენი კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში, რათა უზრუნველყოს ჩვენი ბანკების საკმარისად კაპიტალიზაცია CICR, კონცენტრაციის რისკისა და ზოგადად საკრედიტო რისკის დასაფარად. ჩვენ ვიყენებთ სტრეს-ტესტებსა და მგრძნობელობის ანალიზს, რათა შევაფასოთ ჩვენი საკრედიტო პორტფელის მდგრადობა, მოვემზადოთ სხვადასხვა ეკონომიკური პირობებისთვის და კლიენტების ცვალებადი საჭიროებებისთვის.

საკრედიტო რისკის აპეტიტი

ჯგუფის საკრედიტო რისკის აპეტიტი განისაზღვრება ჯგუფის და მისი ფინანსური დაწესებულების შვილობილი კომპანიების რისკის აპეტიტის ჩარჩოებით, რომლებიც არეგულირებენ საკრედიტო რისკის აღებას. ეს ჩარჩოები გვთავაზობს ხარისხობრივ რეკომენდაციებს და რაოდენობრივ შეზღუდვებს საკრედიტო რისკის მისაღები დონეების დასაწესებლად. ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლები მოიცავს NPL პროპორციას, რისკის ხარჯს და NPL დაფარვას. რისკის აპეტიტის ჩარჩოები ასევე აწესებენ მკაცრ ლიმიტებს და უზრუნველყოფენ ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკისა და კონცენტრაციის რისკის ზედმიწევნით მონიტორინგს, რაც მოიცავს დარგობრივ და ერთსახელიან კონცენტრაციებს.

საკრედიტო რეიტინგები აუცილებელია საკრედიტო რისკების მიმართ ტოლერანტობის დასადგენად. ისინი უზრუნველყოფს მსესხებლის კრედიტუნარიანობის დეტალურ შეფასებას, რაც უმნიშვნელოვანესია მათი უნარის გასაგებად, შეასრულონ თავიანთი ფინანსური ვალდებულებები. ამ რეიტინგებს ფუნდამენტური მნიშვნელობა აქვს მისაღები რისკების დონეების სახელმძღვანელო პრინციპების დასადგენად და ისინი ინტეგრირებულია ჩვენს რისკების მართვის ჩარჩოში. ისინი აუმჯობესებენ ჩვენს შესაძლებლობას, განვსაზღვროთ და ვმართოთ საკრედიტო რისკი, რაც იძლევა მსესხებლის კრედიტუნარიანობის დეტალურად გაგების საშუალებას, ეს კი განაპირობებს ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას და რისკის შესაბამისი ზღვრის დადგენას.

ჩვენ საკრედიტო რისკს ვუდგებით ყოვლისმომცველი რისკის აპეტიტის ჩარჩოების საკრედიტო რეიტინგების სტრატეგიულ გამოყენებასთან შერწყმით. ეს ინტეგრირებული მიდგომა საშუალებას აძლევს ჯგუფს მედეგად და მოქნილად მოახდინოს ეფექტური ნავიგაცია საკრედიტო რისკების ცვალებად გარემოში.

უზრუნველყოფის მართვა

თიბისი ბანკში უზრუნველყოფა არის ძირითადი ფაქტორი საკრედიტო რისკის შესამსუბუქებლად, რომელიც ქმნის სასესხო პორტფელების დიდ ნაწილს. ბანკი იღებს სხვადასხვა სახის უზრუნველყოფას, მაგალითად, უძრავი ქონება, ფულადი დეპოზიტები, სატრანსპორტო საშუალებები, აღჭურვილობა, ინვენტარი, ძვირფასი ლითონები, ფასიანი ქაღალდები და მესამე მხარის გარანტიები, საკრედიტო პროდუქტის ტიპისა და მსესხებლის საკრედიტო რისკის შესაბამისად. უძრავი ქონება არის უზრუნველყოფის ძირითადი კომპონენტი, ხოლო ცენტრალიზებული ერთეული ზედამხედველობს გირაოს მართვას, რაც უზრუნველყოფს მის ადეკვატურობას საკრედიტო რისკების შემცირებაში.

უზრუნველყოფის მართვის ჩარჩო მოიცავს პოლიტიკის შემუშავებას, დამოუკიდებელ შეფასებას, დისკონტირების სისტემას ანდერაიტინგის დროს, მონიტორინგს (გადაფასებები, სტატისტიკური ანალიზი) და პორტფელის ანალიზს. ბანკის უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების დეპარტამენტი განსაზღვრავს ჯგუფის უზრუნველყოფის მართვის პოლიტიკასა და პროცედურებს (რომლებსაც ამტკიცებს საჯარო სააქციო საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭო) და თიბისი ბანკის უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების პროცედურებს (რომლებსაც ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო). დეპარტამენტს შეფასების მომსახურებები შესაბამისობაში მოჰყავს შეფასების საერთაშორისო სტანდარტებთან, საქართველოს ეროვნული ბანკის მოქმედ რეგულაციებთან და შინაგანანესთან, ამტკიცებს შეფასების ანგარიშებს და მართავს უზრუნველყოფის მონიტორინგის პროცესს. ყოველწლიურად ხდება მაღალი ღირებულების მქონე აქტივების ხელახლა შეფასება, ხოლო დაბალი ღირებულების მქონე უზრუნველყოფის საგნები ექვემდებარება სტატისტიკურ მონიტორინგს.

უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების დეპარტამენტის მიერ ხარისხის შემოწმება შეფასებებზე მოიცავს შიდა პერსონალის მიმოხილვებს და გარე კომპანიის შეფასებებს. უზრუნველყოფის მართვის საქმიანობა მეტწილად ავტომატიზებულია ვებ აპლიკაციით, რომელიც ინტეგრირებულია სხვა საბანკო სისტემებთან.

ამოღებები და აღდგენები

საკრედიტო რისკის მართვისას ბანკი ააქტიურებს ამოღების და აღდგენით პროცედურებს, როდესაც კლიენტები არ იხდიან ან მათი ფინანსური მდგომარეობა უარესდება, რაც რისკის დაფარვას საფრთხის ქვეშ აყენებს. ეს პროცესი იწყება უმოქმედო კრედიტების რესტრუქტურისაციის წარუმატებელი მცდელობების შემდეგ. თითოეულ სეგმენტში სპეციალიზებული გუნდები მართავენ ვადაგადაცილებულ კრედიტებს, ქმნიან რა სესხის დაფარვის გეგმებს, რომლებიც მორგებულია კლიენტების კონკრეტულ სიტუაციებზე და იცავენ რა ჩვენს ეთიკურ კოდექსს.

ჩვენ მიერ ამოღების პროცესები მოიცავს იმ კლიენტების მხარდაჭერას, რომლებსაც უჭირთ თავიანთი ვალდებულებების შესრულება. სტრატეგიები დამოკიდებულია რისკების ზომასა და ტიპზე, მომხმარებელთა სხვადასხვა ქვეჯგუფზე მორგებული გეგმებით, მათი რისკის დონებიდან გამომდინარე. მიზანს წარმოადგენს კლიენტებთან მოლაპარაკება ფულადი სახსრების აღდგენის უზრუნველსაყოფად გადახდის

შეცვლილი გრაფიკით, როგორც დაფარვის ძირითადი წყაროთი. თუ მისაღები პირობები არ მიიღწევა, აღდგენა შეიძლება მოიცავდეს აქტივების გაყიდვას ან უზრუნველყოფის საგნის დასაკუთრებას. თუ მოლაპარაკებები შედეგს არ გამოიღებს, მოვალისათვის დაგირავებული ქონების ჩამორთმევა შეიძლება დაიწყოს სასამართლო წესით. დამატებითი აღდგენის სტრატეგიები მოიცავს პორტფელის გაყიდვას და თანამშრომლობას მესამე მხარეებთან (დავალიანების ამოღების სააგენტოებთან).

ეს ზომები ასახავს ჩვენს მზადყოფნას საკრედიტო რისკების პასუხისმგებლობიანი მართვის, ფინანსური სტაბილურობის დაცვისა და ჯგუფში ეთიკური სტანდარტების შენარჩუნებისთვის.

კონტრაჰენტის რისკი

კონტრაჰენტის რისკის სამართავად ბანკი ადგენს ლიმიტებს თითოეული კონტრაჰენტისთვის ინდივიდუალურად, ხოლო პორტფელის საფუძველზე ის ზღუდავს მოსალოდნელ ზარალს როგორც სახაზინო, ისე სავაჭრო დაფინანსების რისკის პოზიციებიდან. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ბანკთაშორისი რისკები კონცენტრირებული იყო იმ ბანკებზე, რომლებსაც ისეთმა გარე სააგენტოებმა, როგორებიცაა Fitch, Moody’s და Standard and Poor’s, მიანიჭეს მაღალი A კლასის საკრედიტო რეიტინგები.

2. ბანკი იღებს ვალდებულებას, ყოველთვის დაიცვას კაპიტალის მინიმალური საზედამხედველო მოთხოვნები, რომლებმაც შეიძლება საფრთხის ქვეშ დააყენონ ზრდა და სტრატეგიული მიზნები. გარდა ამისა, სავალუტო კურსების არასასურველმა ცვლილებებმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებზე.

რისკის აღწერა

კაპიტალის რისკი მნიშვნელოვანი ყურადღების სფეროა ბანკისთვის. კაპიტალის რისკი არის იმის რისკი, რომ ბანკს შეიძლება არ ჰქონდეს საკმარისი კაპიტალის დონე თავისი ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობის შესანარჩუნებლად და თავისი საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად ნორმალურ ან სტრესულ საოპერაციო პირობებში. ხელმძღვანელობის ამოცანები კაპიტალის მართვის თვალსაზრისით არის კაპიტალის სათანადო დონის შენარჩუნება, რათა ხელი შეეწყოს ბიზნეს სტრატეგიას, დაკმაყოფილდეს მარეგულირებელ და სტრეს-ტესტებთან დაკავშირებული მოთხოვნები და დაცულ იქნას ჯგუფის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა უწყვეტ რეჟიმში.

ჯგუფის უნარზე, შეასრულოს მარეგულირებლის მოთხოვნები, შეიძლება გავლენა იქონიოს როგორც შიდა, ისე გარე ფაქტორებმა. ძირითადი ფაქტორები მოიცავს აქტივების ხარისხის გაუარესება, რაც იწვევს ზარალს, შემოსავლის შემცირებას, ხარჯების ზრდას და კაპიტალის მოზიდვის პოტენციურ სირთულეებს.

ადგილობრივი ვალუტის არასტაბილურობა იყო და რჩება მნიშვნელოვან რისკად სს „თიბისი ბანკის“ კაპიტალის ადეკვატურობისთვის. 10% ლარის გაუფასურება განაპირობებს სს „თიბისი ბანკის“ ჭარბი ძირითადი პირველადი, პირველადი და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის შეცირებას, შესაბამისად 0.9 კპ-ით, 0.7 კპ-ითა და 0.6 კპ-ით.

რისკის მიტიგაცია

ჯგუფში შემავალი კომპანიები ახორციელებენ სტრეს-ტესტებს და მგრძნობელობის ანალიზს კაპიტალის დამატებითი მოხმარების რაოდენობრივი განსაზღვრის მიზნით სხვადასხვა სცენარის მიხედვით. ასეთი ანალიზები მიუთითებს, რომ ბანკი ფლობს საკმარის კაპიტალს მარეგულირებლის მიმდინარე მინიმალური მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად. კაპიტალის პროგნოზებს, ასევე სტრეს-ტესტების და სხვადასხვა შესაძლო სცენარების შედეგებს აქტიურად აკვირდება ბანკის აღმასრულებელი ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტი, რათა საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყონ გონივრული მართვა და დროული მოქმედება. მარეგულირებლის მოთხოვნების გარდა, ეს ანალიზები გამოიყენება სათანადო რისკის აპეტიტის შიდა ბუფერების განსასაზღვრად.

ბანკი რეგულარულად ატარებს სტრეს-ტესტებს, რომლებიც ემსახურება მრავალ მიზანს. ისინი ხორციელდება გრაფიკის მიხედვით, ჩამოთვლილი ჩარჩოების მიხედვით ან ერთჯერადად, გარკვეული სტრესული გარემოს მასშტაბების შესაფასებლად. სტრეს-ტესტები, სხვა მიზნებთან ერთად, ტარდება კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესისთვის (ICAAP), მარეგულირებელი სტრეს-ტესტებისთვის და გაჯანსაღების გეგმისთვის.

მარეგულირებელი სტრეს-ტესტის მთავარი მიზანი არის წმინდა სტრეს-ტესტის ბუფერის განსაზღვრა კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნის ჩარჩოს ფარგლებში. 2018 წლიდან დაწყებული, მარეგულირებელი სტრეს-ტესტები ტარდება და წარედგინება მარეგულირებელს მისი მოთხოვნისამებრ.

ICAAP-ის მიზანია ბანკის წინაშე მდგარი ყველა არსებითი რისკის გამოვლენა და ამ რისკების დასაფარად საჭირო კაპიტალის შესახებ შიდა წარმოდგენის ქონა. ICAAP- ის მიზანია ხელი შეუწყოს ბანკის საქმიანობის უწყვეტობას კაპიტალის თვალსაზრისით, იმის უზრუნველყოფით, რომ მას ჰქონდეს საკმარისი კაპიტალი თავისი რისკების გასაწევად, ზარალის შთანთქმისთვის და მდგრადი სტრატეგიის განსახორციელებლად სტრესის პერიოდშიც კი.

დამატებითი ინფორმაცია – ძირითადი არსებული და მოსალოდნელი რისკები **გამრძელუბა**

გაჭანსალების გეგმის ფარგლებში სტრეს-ტესტი ითვალისწინებს უფრო სერიოზულ სტრესულ სცენარებს; კერძოდ, ის მიზნად ისახავს მარეგულირებლის მოთხოვნების დარღვევას და ბანკის უნარის შეფასებას, აღადგინოს კაპიტალის მდგომარეობა გაჭანსალების ზომების დახმარებით გონივრულ ვადებში.

რისკის აპეტიტის და კაპიტალის გეგმის შემუშავების პროცესში ბანკი გამოყოფს კაპიტალს ბუფერის სახით, რათა გაუძლოს ადგილობრივი ვალუტის გარკვეულ რყევებს.

3. ჯგუფი თავისი არსით ექვემდებარება დაფინანსებისა და ბაზრის ლიკვიდობის რისკებს.

ლიკვიდობის რისკი არის ის რისკი, რომ ჯგუფს ან შეიძლება არ ჰქონდეს საკმარისი ფინანსური რესურსები, რომლებიც ხელმისაწვდომია მისი ყველა ვალდებულების შესასრულებლად, როდესაც დგება მათი გადახდის ვადა ან ამ რესურსებზე წვდომა შეიძლება მოიპოვოს მხოლოდ მაღალ ფასად.

ლიკვიდობის რისკი იყოფა ორი რისკის ტიპად: ლიკვიდობის რისკის დაფინანსება და ბაზრის ლიკვიდობის რისკი.

- ა. ლიკვიდობის დაფინანსების რისკი არის იმის რისკი, რომ ჯგუფი ვერ შეძლებს ეფექტურად უზრუნველყოს როგორც მოსალოდნელი, ასევე მოულოდნელი მიმდინარე და მომავალი ფულადი ნაკადები ისე, რომ გავლენა არ მოახდინოს არც მის ყოველდღიურ ოპერაციებზე და არც მის ფინანსურ მდგომარეობაზე როგორც ნორმალურ პირობებში, ისე კრიზისის დროს.
- ბ. საბაზრო ლიკვიდობის რისკი არის იმის რისკი, რომ ჯგუფს არ შეუძლია ადვილად მოახდინოს პოზიციის კომპენსაცია ან ლიკვიდაცია მიმდინარე საბაზრო ფასით, ბაზრის არასათანადო სიღრმის ან ბაზრის შეფერხების გამო.

მიუხედავად იმისა, რომ ამჟამად ჯგუფს აქვს საკმარისი ფინანსური რესურსები, რომლებიც ხელმისაწვდომია მისი ვალდებულებების შესასრულებლად მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, ლიკვიდობის რისკი დამახასიათებელია საბანკო ოპერაციებისთვის და შეიძლება გაიზარდოს მრავალი ფაქტორის ზემოქმედებით. ესენი მოიცავს დაფინანსების კონკრეტულ წყაროზე ზედმეტად დამოკიდებულებას ან მასზე წვდომის შეუძლებლობას, ასევე საკრედიტო რეიტინგების ცვლილებებს ან საერთო საბაზრო მოვლენებს. განვითარებად ბაზრებზე კომპანიებისთვის კრედიტზე წვდომაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინვესტორის ნდობის დონე და, როგორც ასეთი, ინვესტორის ნდობაზე მოქმედმა ნებისმიერმა ფაქტორმა (მაგალითად, საკრედიტო რეიტინგების შემცირებამ, ცენტრალურმა ბანკმა ან სახელმწიფო ინტერვენციებმა, ან ვალის რესტრუქტურიზაციამ შესაბამის დარგში) შეიძლება გავლენა მოახდინოს ფასზე ან დაფინანსებაზე წვდომის შესაძლებლობაზე, რომელიც აუცილებელია გადახდების განსახორციელებლად ჯგუფის სამომავლო დავალიანებასთან დაკავშირებით.

როგორც დაფინანსების, ასევე ბაზრის ლიკვიდობის რისკები შეიძლება წარმოიშვას მთელი რიგი იმ ფაქტორებიდან, რომლებიც სცდება ჯგუფის კონტროლს, მათ შორის შიდა პოლიტიკური დაძაბულობიდან და პოტენციური უარყოფითი განვითარებით იმ ქვეყნების საქმიანობაში, რომლებიც განხილულია თავში „ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები“. არსებობს სათანადო ლიკვიდობა, რათა ჯგუფმა გაუძლოს კლიენტების დეპოზიტების მნიშვნელოვან გატანას, მაგრამ მნიშვნელოვანი რაოდენობის დეპოზიტების მოულოდნელმა და სწრაფმა გატანამ შეიძლება საგრძნობი უარყოფითი გავლენა იქონიოს ჯგუფის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე და ოპერაციების შედეგებზე და/ან პერსპექტივებზე.

რისკის მითიგაცია

ჯგუფის ლიკვიდობის რისკი იმართება სამეთვალყურეო საბჭოს ჯგუფის ლიკვიდობის რისკების მართვის პოლიტიკის მეშვეობით. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) არის აქტივების და ვალდებულებების მართვის მთავარი ორგანო, რომელიც უზრუნველყოფს ჯგუფის ლიკვიდობის რისკების მართვის პოლიტიკის ძირითადი მიზნების ყოველდღიურ შესრულებას. ლიკვიდობის რისკების მართვის დამტკიცებული ჩარჩო უზრუნველყოფს ჯგუფის მიერ მისი გადახდის ვალდებულებების შესრულებას როგორც ნორმალურ, ასევე სტრესულ სიტუაციებში.

ლიკვიდობის რისკის შესამსუბუქებლად ბანკს უჭირავს ლიკვიდობის მყარი პოზიცია მინიმალურ მარეგულირებლის მოთხოვნებზე მაღლა კომფორტული ბუფერების შენარჩუნებით. რეგულარულად ხორციელდება ყველა ნორმატიული კოეფიციენტის მონიტორინგი. ამასთან, მოქმედებს ადრეული გაფრთხილების სისტემა, რათა გამოვლინდეს ლიკვიდობასთან დაკავშირებული შესაძლო არასასურველი მოვლენები. ამას ხელს უწყობს ჯგუფის შესაბამისი ფინანსური დანესებულებების რისკის აპეტიტის ჩარჩოები, რომლებიც ადგენენ ბუფერებს მარეგულირებელი ლიმიტების ზემოთ, რაც უზრუნველყოფს ლიკვიდობის პოტენციური სუსტი მხარეების ადრეულ გამოვლენას. ლიკვიდობის რისკის პოზიციას და შიდა ლიმიტებთან შესაბამისობას ზედმიწევნით აკონტროლებს სს „თიბისი ბანკის“ ALCO.

სს „თიბისი ბანკის“ ლიკვიდობის რისკს მართავს ბალანსის მართვის განყოფილება და სახაზინო განყოფილება და მონიტორინგს ახორციელებს დირექტორთა საბჭო და ALCO, მათი წინასწარ განსაზღვრული ფუნქციების ფარგლებში. ფინანსური რისკების მართვის (FRM) განყოფილება პასუხისმგებელია პროცედურებისა და პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავებაზე და რისკის აპეტიტის დადგენაზე დაფინანსებასთან და ბაზრის ლიკვიდობის რისკების მართვასთან დაკავშირებით. გარდა ამისა, FRM ახორციელებს ლიკვიდობის რისკების შეფასებას და შედეგებს რეგულარულად აცნობებს დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს.

ბანკი აწარმოებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ სტრუქტურას შესაბამისი ლიკვიდობის რისკების სამართავად. ბანკის ლიკვიდობის ძირითადი წყაროებია კლიენტების დეპოზიტები და ანგარიშები, სესხები ადგილობრივი და საერთაშორისო ბანკებიდან და საფინანსო დაწესებულებებიდან, სუბორდინირებული სესხები საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების ინვესტორებისგან, ადგილობრივი ბანკთაშორისი მოკლევადიანი დეპოზიტები და სესხები, შემოსავალი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან, სესხების ძირი თანხის დაფარვები, საპროცენტო შემოსავალი და საკომისიო შემოსავალი. ბანკი ეყრდნობა შედარებით სტაბილურ დეპოზიტებს საქართველოდან, როგორც დაფინანსების ძირითად წყაროს. ბანკი ასევე აკონტროლებს მსხვილი დეპოზიტების კონცენტრაციას და ადგენს არაქართველი რეზიდენტების დეპოზიტების ლიმიტებს თავის სადეპოზიტო პორტფელში.

თავისი ვალდებულებების სტრუქტურის შენარჩუნებისა და შემდგომი გაძლიერების მიზნით, ბანკი ადგენს მიზნებს საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების ინვესტორებისგან მიღებული დეპოზიტებისა და ფულადი სახსრების მიმართ, თავის რისკის აპეტიტში, შესაბამისი კოეფიციენტების მეშვეობით. დეპოზიტისა და IFI დაფინანსების მიმართ სესხის კოეფიციენტი (რომელიც განისაზღვრება, როგორც მთლიანი სესხების საერთო ღირებულება, გაყოფილი დეპოზიტებისა და საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღებული სახსრების საერთო ღირებულების ჯამზე) 2024, 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგენდა, შესაბამისად 99.9%, 96.2%, და 89.1%-ს.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მიუხედავად იმისა, რომ კლიენტების ანგარიშების მნიშვნელოვანი ნაწილი გახსნილია მოთხოვნამდე, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია შეანაბრეთა რაოდენობითა და ტიპით, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებასთან ერთად, იმაზე მიუთითებს, რომ ამ კლიენტების ანგარიშები უზრუნველყოფს ბანკის დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს. უფრო მეტიც, ბანკის ლიკვიდობის რისკის მართვა მოიცავს მისი მიმდინარე დეპოზიტების დაფარვის ვადების შეფასებას. შეფასება ეფუძნება იმ სტატისტიკურ მეთოდებს, რომლებიც გამოიყენება კლიენტების ანგარიშის ნაშთების რყევების შესახებ ისტორიულ ინფორმაციაზე.

სტრეს-ტესტები ლიკვიდობის რისკის მართვის მთავარი ინსტრუმენტია. სტრეს-ტესტები ტარდება ILAAP-ში და გაჭანსალების გეგმის ჩარჩოებში, ასევე ერთჯერადად, როდესაც ხდება რისკების პრევალირებადი გარემოს მნიშვნელოვანი ცვლილება. ამათგან პირველი აფასებს ლიკვიდობის პოზიციისა და შესაბამისი ბუფერების ადეკვატურობას და იმას, შეუძლიათ თუ არა მათ გაუძლონ დასაშვებ მძიმე შოკებს, ხოლო მეორე კი უზრუნველყოფს იმ შესაძლო ქმედებების ერთობლიობას, რომლებიც შეიძლება განხორციელდეს ნაკლებად სავარაუდო მარეგულირებლის მოთხოვნის დარღვევის შემთხვევაში, ლიკვიდობის პოზიციის სწრაფი აღდგენის მხარდასაჭერად. გაჭანსალების გეგმა მოიცავს ლიკვიდობის სარეზერვო დაფინანსების გეგმას, რომელიც რისკების მაჩვენებლებთან და შემამსუბუქებელ ქმედებებთან ერთად ასახავს გეგმის შესრულებაში მონაწილე მხარეების როლებსა და მოვალეობებს. როგორც ILAAP-ს, ისე გაჭანსალების გეგმას ბანკი ყოველწლიურად ასრულებს.

4. საბაზრო რისკი წარმოიშობა კაპიტალის განაწილებისა და აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის ოპერაციების ოპტიმიზაციის შედეგად.

რისკის აღწერა

საბაზრო რისკი არის იმის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები მერყეობს საბაზრო ცვლადების ცვლილებების გამო, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსები და აქციების ფასები.

სავალუტო რისკი (FX) წარმოიქმნება უცხოური ვალუტის კურსის პოტენციური ცვლილების შედეგად, რამაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულებაზე. აღნიშნული რისკი გამომდინარეობს უცხოური ვალუტის აქტივებსა და ვალდებულებებში შეუსაბამოების გამო შექმნილი ღია სავალუტო პოზიციებიდან. ჯგუფი ავლენს, აფასებს, აკონტროლებს და აცნობებს სავალუტო კურსის ცვლილების შედეგად წარმოშობილ რისკს და ამ რისკზე მოქმედ ფაქტორებს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილებების შედეგად, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადების შეუსაბამოების, ასევე ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების მახასიათებლების გამო.

დეპოზიტებისა და ბანკის მიერ შემოთავაზებული სესხების უმეტესი ნაწილი არის ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, ხოლო ბანკის სესხების ნაწილი დაფუძნებულია ცვლად საპროცენტო განაკვეთზე. გარდა ამისა, ბანკი აქტიურად იყენებს ცვლადი და კომბინირებული საპროცენტო განაკვეთის სტრუქტურებს თავის სასესხო პორტფელში. იქიდან გამომდინარე, რომ ამ აქტივებსა და ვალდებულებებს აქვთ გადაფასების სხვადასხვა მახასიათებელი, მათი შესაბამისი საპროცენტო მარჟები შეიძლება გაიზარდოს ან შემცირდეს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების შედეგად, და პოტენციურად უარყოფითი გავლენა მოახდინოს წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე.

რისკის მითიგაცია

ჯგუფის საბაზრო რისკი რეგულირდება სამეთვალყურეო საბჭოს ჯგუფის სავალუტო რისკების მართვისა და ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვის პოლიტიკის მეშვეობით.

სავალუტო რისკი: სავალუტო რისკის მითიგაციისთვის, ბანკი ადგენს რისკის აპეტიტს და ვალუტის მიხედვით საოპერაციო ლიმიტებს რისკის დონეზე, ასევე რისკის ერთობლივ პოზიციებზე, რომლებიც არის მარეგულირებლების მიერ დადგენილზე უფრო კონსერვატიული. ლიმიტებთან შესაბამისობას ზედმიწევნით აკონტროლებს ჯგუფის ALCO. ამ ლიმიტებთან შესაბამისობა ასევე პერიოდულად ეცნობება დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს და მის რისკების კომიტეტს.

გარდა ამისა, სახაზინო დეპარტამენტის და ფინანსური რისკების მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელები ცალ-ცალკე ყოველდღიურად აკონტროლებენ სს „თიბისი ბანკის“ შესაბამისობას დადგენილ ლიმიტებთან. სავალუტო ბაზრისთვის დამახასიათებელი არასტაბილურობისგან თავის დასაცავად, ბანკში გამოიყენება რისკების მართვის პროცესი, რომელიც მიზნად ისახავს სავალუტო რისკის შემცირებას. ეს გულისხმობს სპოტ, ფორვარდული და სხვა დაკავშირებული ტრანზაქციების სტრატეგიულ გამოყენებას.

სავალუტო რისკის შესაფასებლად სს თიბისი ბანკი რეგულარულად ატარებს VAR მგრძნობელობის ანალიზს. ეს ანალიზი ითვლის გავლენას ბანკის შემოსავალზე, რომელიც განისაზღვრება ვალუტის კურსის შესაძლო ყველაზე უარესი რყევებით ქართულ ლართან მიმართებით, იმ პირობით, რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი რჩება. 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში, ამ მგრძნობელობის ანალიზმა არ გამოავლინა რაიმე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ბანკის კაპიტალზე: 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მაქსიმალური ზარალი 99%-იანი ნდობის ინტერვალით უდრიდა 11.4 მილიონ ლარს, ხოლო 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 10.2 მილიონ ლარს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი: საპროცენტო განაკვეთის რისკის მითიგაციისთვის, ჯგუფი განიხილავს მრავალ სტრესულ სცენარს, მათ შორის სხვადასხვა შემოსავლიანობის მრუდის ცვლას და ფულად ნაკადებში ქცევით კორექტირებას (მაგალითად, დეპოზიტის განაღდება ან სესხის წინასწარი გადახდა), ერთი წლის მომგებიანობაზე და კომპანიის საკუთარი კაპიტალის ღირებულებაზე გავლენის გამოსათვლელად. გარდა ამისა, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკის აპეტიტის ჩარჩოს ფარგლებში დადგენილია როგორც წმინდა საპროცენტო შემოსავლის (NII), ისე კაპიტალის ეკონომიკური ღირებულების (EVE) მგრძნობელობის შესაბამისი ლიმიტები. სავალუტო რისკის შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაციისთვის იხილეთ 35-ე შენიშვნა.

საპროცენტო განაკვეთის რისკს ჯგუფში მართავს ბალანსის მართვის განყოფილება და სახაზინო განყოფილება და მონიტორინგს ახორციელებს ALCO. ALCO იღებს გადაწყვეტილებას იმ ქმედებების შესახებ, რომლებიც აუცილებელია საპროცენტო განაკვეთის რისკების ეფექტური მართვისთვის და თვალყურს ადევნებს მათ განხორციელებას. ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება პასუხისმგებელია სახელმძღვანელო პრინციპებისა და პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავებაზე და საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიმართ აპეტიტის დადგენაზე. საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვის განვითარების და შესაბამისი ანგარიშგების ძირითადი ასპექტები პერიოდულად ეცნობება დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს და რისკების კომიტეტს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მინიმუმამდე შემცირების მიზნით, ბანკი რეგულარულად აკონტროლებს საპროცენტო განაკვეთის (ხელახალი ფასწარმოქმნის) გეპებს ვალუტების მიხედვით და, საჭიროების შემთხვევაში, იღებს გადაწყვეტილებას დადოს საპროცენტო განაკვეთის წარმოებული ინსტრუმენტების ხელშეკრულებები.

გარდა ამისა, ბანკის ბევრი სესხი კლიენტებისთვის შეიცავს მუხლს, რომელიც მას საშუალებას აძლევს მოახდინოს სესხზე საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება საპროცენტო განაკვეთის არასასურველი ცვლილების შემთხვევაში, რითაც ზღუდავს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ზემოქმედებას. ხელმძღვანელობას ასევე მიაჩნია, რომ ბანკის საპროცენტო განაკვეთის ზღვრები უზრუნველყოფს

გონივრულ ბუფერს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო არახელსაყრელი ცვლილების დინამიკის ეფექტის შესამსუბუქებლად.

5. ჯგუფის წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ან წმინდა საპროცენტო მარჟის (NIM) ნებისმიერმა შემცირებამ შეიძლება გამოიწვიოს მომგებიანობის შემცირება, რაც გავლენას ახდენს ორგანული კაპიტალის დაგროვებაზე.

რისკის აღწერა

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი შეადგენს ჯგუფის მთლიანი შემოსავლის უმეტეს ნაწილს. შესაძლო ახალმა რეგულაციებმა, საქართველოში კონკურენციის მაღალ დონესთან ერთად, შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ჯგუფის წმინდა საპროცენტო მარჟაზე. ამავდროულად დაფინანსების ხარჯი მეტწილად გარე ფაქტორებითაა გამოწვეული ჯგუფისთვის და მიიღება როგორც ადგილობრივი, ისე საერთაშორისო ბაზრებიდან.

2024 წელს, წმინდა საპროცენტო მარჟის ოდნავი შემცირება წლიური 0.5 პპ-ით 5.8%-მდე, ძირითადად განპირობებული იყო სებ-ის რეფინანსირების შემცირებით, რომელიც ნაწილობრივ გაქვითა უცხოური ვალუტის წმინდა საპროცენტო მარჟის დადებითმა ზრდამ.

რისკის მითიგაცია

ჯგუფი კვლავ აქცენტს აკეთებს მოსაკრებლისა და საკომისიო შემოსავლის ზრდაზე, რაც განპირობებულია გაზრდილი ძალისხმევით მომხმარებელთა გამოცდილებასთან დაკავშირებული ინიციატივებისა და ინოვაციური პროდუქტების მიმართ ქართულ ბაზარზე. ეს ჯგუფს მომავალში იცავს საკრედიტო და სადეპოზიტო პროდუქტებზე მარჟის პოტენციური შემცირებისგან.

აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული მიზნების მისაღწევად და საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად ჯგუფი იყენებს მაღალი ხარისხის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, გრძელვადიან დაფინანსებასა და წარმოებული ინსტრუმენტების ხელშეკრულებებს.

6. ჯგუფის საქმიანობას შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ეკონომიკურ გარემოში განვითარებულმა არასასურველმა მოვლენებმა.

რისკის აღწერა

საქართველოში ეკონომიკური ზრდის პოტენციური შენელება, სავარაუდოდ, უარყოფით გავლენას მოახდენს მსესხებლების დაფარვის უნარიანობაზე, შეზღუდავს რა მათ სამომავლო ინვესტიციებს და გაფართოების გეგმებს. უარყოფითმა მაკროეკონომიკურმა მოვლენებმა შეიძლება შეაფერხოს ჯგუფის საქმიანობა სხვადასხვა გზით, მაგალითად, გაცვლითი კურსის შემცირება, ოქროზე ფასების მნიშვნელოვანი შემცირება, საპროცენტო განაკვეთების ზრდა, უმუშევრობის ზრდა, საყოფაცხოვრებო განკარგვადი შემოსავლის შემცირება, უძრავ ქონებაზე ფასების დაცემა, სესხის უზრუნველყოფის გაუარესება ან კომპანიების გადახდისუნარიანობის გაუარესება გაყიდვების შემცირების გამო. პოტენციურმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ საქართველოს მეზობელ ქვეყნებში და ძირითად სავაჭრო/ეკონომიკურ პარტნიორებში შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს მათ ეკონომიკურ პერსპექტივაზე საგადასახდელო ბალანსში მიმდინარე და ფინანსური ანგარიშების გაუარესების გზით (მაგ. ექსპორტის შემცირება, ტურიზმის შემოდინებები, ფულადი გზავნილები და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები). 2024 წლის მდგომარეობით ზემოაღნიშნული მაკროეკონომიკური რისკებისთვის მნიშვნელოვანი მატერიალიზაცია არ დაფიქსირებულა იმ ქვეყნებში, სადაც ჯგუფი ფუნქციონირებს.

მას შემდეგ, რაც საქართველოს მშპ 2021 წელს გაიზარდა 10.6%-ით, 2022 წელს – 11.0%-ითა და 2023 წელს 7.8%-ით, 2024 წელს საქართველოს ეკონომიკამ რეალური მშპ-ის 9.5%-იანი ზრდით შეინარჩუნა მძლავრი განვითარების ტემპი. ამ წლის მკვეთრ ზრდას ხელი შეუწყო მოხმარებამ, ტურიზმმა და რეალური დაკრედიტების მაღალმა მაჩვენებელმა, განსხვავებით შემცირებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციებისა (FDIs) და ნაწილობრივ ფულადი გზავნილებისგან, ასევე მიგრაციასთან დაკავშირებული შემოდინებებისგან, რომელიც ოდნავ შემცირდა. ეკონომიკური საქმიანობის უფრო მაღალი დონის მიუხედავად, სამომხმარებლო ფასების ზრდა შეზღუდული იყო, რაც იმას ნიშნავს, რომ წლიური სფი ინფლაცია სებ-ის 3%-იან მიზნობრივ მაჩვენებელზე დაბალი დარჩა წლის განმავლობაში და დეკემბერში 1.9%-ს გაუტოლდა. დაბალმა ინფლაციამ და გლობალური მონეტარული პოლიტიკის შემსუბუქების ციკლმა ცენტრალურ ბანკს საშუალება მისცა სამჯერ შეემცირებინა განაკვეთი 2024 წელს, რის შედეგადაც მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 9.5%-დან 8.0%-მდე შემცირდა. სებ-ი ასევე აქტიური იყო სავალუტო ბაზარზე. მიუხედავად იმისა, რომ მძლავრმა შემოდინებებმა წლის განმავლობაში ლარის სტაბილურობას შეუწყო ხელი, ქვეყანაში მომატებული პოლიტიკური დაძაბულობის გამო უარყოფით საბაზრო მოლოდინებმა განაპირობა დეპოზიტების კონვერტაცია უცხოურ ვალუტებში და ზეწოლა მოახდინა ლარის გაცვლით კურსზე. ამან ცენტრალური ბანკი აიძულა აქტიური ინტერვენცია მოეხდინა: დაახლოებით 917 მილიონი აშშ დოლარი გაყიდა სავალუტო რეზერვებიდან, ძირითადად ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების წინ, წლის განმავლობაში დაახლოებით 483 მილიონი აშშ დოლარის შესყიდვასთან შედარებით, რის შედეგადაც მთლიანი საერთაშორისო რეზერვები 4.4 მილიარდ აშშ დოლარამდე შემცირდა.

რისკის მითიგაცია

ეკონომიკური ციკლების მიმართ თავისი მოწყვლადობის შესამცირებლად, ჯგუფი განსაზღვრავს ციკლურ დარგებს და პროაქტიულად მართავს თავის მიდგომას ანდერაიტინგის და კლიენტების მიმართ მისი რისკის აპეტიტის ჩარჩოში. ჯგუფში დანერგილია მაკროეკონომიკური მონიტორინგის პროცესი, რომელიც ეყრდნობა საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებში განვითარებულ ეკონომიკურ მოვლენებზე გულდასმით და რეგულარულ დაკვირვებას, რათა გამოვლინდეს ადრეული გამაფრთხილებელი სიგნალები, რომლებიც მიუთითებს გარდაუვალ ეკონომიკურ რისკებზე. ეს სისტემა ჯგუფს საშუალებას აძლევს დაუყოვნებლივ შეაფასოს მნიშვნელოვანი ეკონომიკური და პოლიტიკური მოვლენები და გააანალიზოს ჯგუფის საქმიანობაზე მათი გავლენის შედეგები. ეს შედეგები სათანადოდ აისახება კონკრეტულ სამოქმედო გეგმებში ანდერაიტინგის სტანდარტების, რისკის აპეტიტის მაჩვენებლებისა და ლიმიტების, მათ შორის, თითოეული ყველაზე მოწყვლადი დარგის ლიმიტების გადახედვასთან დაკავშირებით. გარდა ამისა, საკრედიტო განხილვისა და პორტფელის მონიტორინგის პროცესების დროს ჩატარებული სტრეს-ტესტები და სცენარების ანალიზი საშუალებას აძლევს ჯგუფს წინასწარ შეაფასოს მაკროეკონომიკური შოკების გავლენა თავის ბიზნესზე. მედეგობა ცვალებადი მაკროეკონომიკური გარემოს მიმართ შეტანილია ჯგუფის საკრედიტო ანდერაიტინგის სტანდარტებში. როგორც ასეთი, არსებობს იმის მოლოდინი, რომ მსესხებლებმა უნდა გაუძლონ გარკვეულ არასასურველ ეკონომიკურ მოვლენებს გონივრული ფინანსების, ვალის მომსახურების შესაძლებლობებისა და უზრუნველყოფის დაფარვის გზით.

რეგიონული კრიზისის პასუხად, ჯგუფი დაეყრდნო თავის რისკების მართვის ჩარჩოს და გამოიყენა ადრე არსებული სტრეს-ტესტების პრაქტიკები. ეს მოიცავდა პორტფელის უფრო საფუძვლიან და ხშირ მონიტორინგს, ასევე სტრეს-ტესტებს, კაპიტალის, ლიკვიდობის და პორტფელის ხარისხის ცვლილებების გულდასმით კონტროლის უზრუნველსაყოფად გაზრდილი გაურკვევლობის პერიოდებში.

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ ვებგვერდზე www.tbccapital.ge.

არაფინანსური რისკები

1. ჯგუფს აქვს მარეგულირებელი და სააღსრულებო მოქმედების რისკი.

რისკის აღწერა

ჯგუფის საქმიანობა მკაცრად რეგულირდება და, შესაბამისად, ის დგას სხვადასხვა მარეგულირებელი რისკის წინაშე. საქართველოში სებ-ი ადგენს სესხის გაცემის ლიმიტებსა და სხვა ეკონომიკურ კოეფიციენტებს (მათ შორის, მაგრამ არა მხოლოდ, სესხის გაცემის, ლიკვიდობისა და ინვესტიციების კოეფიციენტებს) კაპიტალის ადეკვატურობის სავალდებულო კოეფიციენტთან ერთად. მინიმალური რეზერვებისა და ფინანსური კოეფიციენტების დაცვასთან ერთად, ბანკი ვალდებულია წარადგინოს პერიოდული ანგარიშები. იგი ასევე ექვემდებარება საქართველოს საგადასახადო კოდექსს და სხვა შესაბამის კანონებს.

ლონდონის საფონდო ბირჟის პრემიუმ სეგმენტზე კომპანიის შეყვანის შემდეგ, ჯგუფი დაექვემდებარა დიდი ბრიტანეთის ფინანსური ქცევის ორგანოს (FCA) გამკაცრებულ რეგულაციებს. თავისი საბანკო ოპერაციების გარდა, ჯგუფი ასევე სთავაზობს სხვა რეგულირებადი ფინანსური მომსახურების პროდუქტებს, მათ შორის ლიზინგს, დაზღვევას და საბროკერო მომსახურებას.

ჯგუფი ასევე ექვემდებარება ფინანსურ პირობებს თავის სასესხო ხელშეკრულებებში. დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ ჯგუფის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება.

რისკის მითიგაცია

ჯგუფმა ჩამოაყალიბა სისტემები და პროცესები მარეგულირებლის მოთხოვნებთან სრული შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად, რომლებიც დანერგილია ჯგუფის ოპერაციების ყველა დონეზე. ჯგუფის „დაცვის სამი ხაზის“ მოდელი განსაზღვრავს მარეგულირებლის რისკის მართვისა და მითიგაციის როლებსა და პასუხისმგებლობებს.

დაცვის პირველი ხაზი პასუხისმგებელია შესაბამისობის რისკის მართვაზე თავისი შესაბამისი საქმიანობის მიმართულების ფარგლებში, ხოლო ბანკის საოპერაციო გუნდები რისკის ყოველდღიურ მართვას ახორციელებენ. შესაბამისობის დეპარტამენტი კრიტიკულ როლს თამაშობს დაცვის მეორე ხაზზე, რადგან მხარს უჭერს და აკონტროლებს მთელი ჯგუფის მასშტაბით შესაბამისობის ძალისხმევას. შესაბამისობის მთავარი ოფიცერი ზედამხედველობს შესაბამისობას ბანკში და ყოველკვარტალურად ანგარიშს წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს შესაბამის კომიტეტს, მმართველობითი ანგარიშგების ხაზით კი – რისკების

მართვის დირექტორს. ჯგუფის აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე მარეგულირებელი ნორმების დაცვის უზრუნველყოფაზე.

ბანკის შესაბამისობის პროგრამა მოიცავს ფართო სპექტრის აქტივობებს, რომელთა მიზანია შესაბამისობის რისკების ეფექტურად მართვა, რაც მოიცავს შესაბამისობის პოლიტიკის შემუშავებას, თანამშრომელთა ტრენინგებს, რისკზე დაფუძნებულ ზედამხედველობას და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის ზედმინვენიტ მონიტორინგს.

შესაბამისობის დეპარტამენტი მარეგულირებელი რისკის სამართავად იღებს შემდეგ ზომებს:

- პროცესის მფლობელების მიერ კანონებსა და სხვა ნორმატიულ აქტებში შესული ცვლილებების დროულად დანერგვის მონიტორინგი და უზრუნველყოფა;
- ახალი პროდუქტისთვის რისკის დამტკიცების პროცესში მონაწილეობა;
- მომხმარებელთა საჩივრების, საოპერაციო რისკების მოვლენების, შიდა აუდიტის გამოვლენილი ფაქტების და სასამართლო დავის შემთხვევების ანალიზის ჩატარება პროცესის სუსტი მხარეების პროაქტიულად გამოსავლენად; და
- შიდა პროცესების შესაბამისობის რისკის წლიური შეფასების ჩატარება.

ბანკის შესაბამისობის დეპარტამენტი უზრუნველყოფს ზემოაღნიშნული ზომების შედეგების დროულ და სათანადო განხილვას. გარდა ამისა, თავისი საზედამხედველო ფუნქციის ფარგლებში, დეპარტამენტი განსაზღვრავს რისკის ძირითად მაჩვენებლებს და თვალს მიადევნებს მათ ბანკის რისკის აპეტიტის ჩარჩოს შესაბამისად. წინასწარ განსაზღვრული ლიმიტების ნებისმიერი დარღვევა მყისვე უნდა ეცნობოს შესაბამის საბჭოს ზომების მისაღებად. ვინაიდან ბანკი დიდ ძალისხმევას დებს პერსონალური მონაცემების დაცვაში და მონაცემთა დაცვის შესაბამის რეგულაციებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაში, ბანკმა დანიშნა მონაცემთა დაცვის ოფიცერი (DPO). DPO პასუხისმგებელია ბანკის მონაცემთა დაცვის სტრატეგიის ზედამხედველობაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ორგანიზაცია შესაბამისობაში დარჩეს მოქმედ კანონმდებლობასთან, მათ შორის მონაცემთა დაცვის ზოგად რეგულაციასთან.

2. ჯგუფს აქვს სამართლებრივი რისკი.

რისკის აღწერა

სამართლებრივი რისკი გულისხმობს პოტენციურ ზარალს, იქნება ეს ფინანსური თუ რეპუტაციული, რომელიც გამოწვეულია ჭარბებით, ზარალითა და საურავებით, ან ფინანსური ზიანის სხვა ფორმებით, რომელიც აისახება ან შეიძლება აისახოს ჯგუფის ერთ ან რამდენიმე სუბიექტზე და/ან მის თანამშრომლებზე, საქმიანობის მიმართულებებზე, ოპერაციებზე, პროდუქტებზე და/ან მის მომსახურებაზე და გამოწვეულია ჯგუფის მიერ თავისი სამართლებრივი ვალდებულებების შეუსრულებლობით, მარეგულირებელი, სახელმეკრულებო ან არასახელმეკრულებო მოთხოვნების ჩათვლით.

რისკის მითიგაცია

სამართლებრივი ფუნქცია, როგორც დაცვის მეორე ხაზი, წარმოადგენს დამოუკიდებელ ფუნქციას, რომელიც იერარქიულად ინტეგრირებულია ჯგუფის ყველა იურიდიულ გუნდთან. ჯგუფის საქმიანობის მიმართულებებს ეკისრება პასუხისმგებლობა მათ სფეროში არსებული სამართლებრივი რისკის გამოვლენასა და იურიდიული ფუნქციისთვის შეტყობინებაზე.

იურიდიულ ფუნქციას ეკისრება (ა) სამართლებრივი რისკების მართვის (მათ შორის, პრევენციის) პასუხისმგებლობა; და (ბ) იმ კანონებისა და სხვა ნორმატიული აქტების ინტერპრეტაცია, რომლებიც გამოიყენება ჯგუფის საქმიანობის მიმართ, და იურიდიული კონსულტაციისა და რეკომენდაციების გაწევა ჯგუფისათვის. სამართლებრივი რისკების მართვა მოიცავს შესაბამისი სამართლებრივი რისკის პოლიტიკის განსაზღვრას, მთელ ჯგუფში სამართლებრივი რისკის აპეტიტის განვითარებას და სამართლებრივი რისკის მართვისა და ესკალაციის კონტროლის განხორციელებაზე ზედამხედველობას. იურიდიული ფუნქციის საკონსულტაციო პასუხისმგებლობა არის იურიდიული კონსულტაციის გაწევა აღმასრულებელი ოფიცრებისა და დირექტორთა საბჭოსთვის იმგვარად, რომ ეს აკმაყოფილებდეს უმაღლეს სტანდარტებს.

იურიდიული ფუნქციის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა ზედამხედველობს, აანალიზებს და აკონტროლებს ჯგუფის მასშტაბით სამართლებრივი რისკების კონტროლის გარემოს სამართლებრივი რისკის პროფილსა და ეფექტურობას. სამართლებრივი რისკების პროფილი და კონტროლის გარემო განიხილება ხელმძღვანელობის მიერ ბიზნეს რისკების კომიტეტებისა და საკონტროლო კომიტეტების მეშვეობით. ჯგუფის რისკების კომიტეტი არის ყველაზე უფროსი აღმასრულებელი ორგანო, რომელიც პასუხისმგებელია ჯგუფის მასშტაბით სამართლებრივი რისკების მართვის ეფექტურობის განხილვასა და მონიტორინგზე.

ჯგუფის წინაშე მდგარ ერთ-ერთ მთავარ რისკს წარმოადგენს საოპერაციო რისკი, რომელიც არის შიდა და გარე თაღლითობის მოვლენების, არასათანადო პროცესების ან პროდუქტების, ბიზნესის შეფერხებებისა და სისტემური წარუმატებლობის, ადამიანის მიერ დაშვებული შეცდომის ან აქტივებისთვის მიყენებული ზიანის შედეგად გამოწვეული ზარალის რისკი. საოპერაციო რისკი ასევე გულისხმობს იმ ზარალს, რომელიც გამოწვეულია იურიდიული, შესაბამისობის ან კიბერუსაფრთხოების რისკებით.

ჯგუფი ექვემდებარება მრავალი სახის საოპერაციო რისკს, მათ შორის თაღლითურ და სხვა შიდა და გარე დანაშაულებრივ ქმედებებს; პროცესების, კონტროლის ან პროცედურების გაციფრულებას; და სისტემის გაუმართაობებს ან კიბერშეტევებს გარეშე მხარისგან, იმ მიზნით, რომ ჯგუფის მომსახურება ან ინფრასტრუქტურა მიუწვდომელი იყოს მისი სავარაუდო მომხმარებლებისთვის, რამაც, თავის მხრივ, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას კონფიდენციალურ ინფორმაციას და ჯგუფის, მისი კლიენტების, კონტრაჰენტების ან კლიენტების კონფიდენციალურ ინფორმაციას და ფინანსურ ტრანზაქციებს.

უფრო მეტიც, ჭკუფს აქვს ის რისკები, რომლებიც იწვევს კრიტიკულად მნიშვნელოვანი ფუნქციების შემსრულებელი სისტემების ან ბიზნესის შეფერხებას, რომელიც გამომდინარეობს მთლიანად ან ნაწილობრივ მის კონტროლს მიღმა მომხდარი ისეთი მოვლენებიდან, როგორებიცაა სტიქიური უბედურებები, ტრანსპორტირება ან კომუნალური მომსახურების შეფერხებები და ა.შ., რამაც შეიძლება გამოიწვიოს მომხმარებლებისთვის მომსახურების გაწევის პროცესში ზარალი ან შემცირება და/ან ჭკუფს მაიყენოს ეკონომიკური ზარალი.

ზემოთ განხილული საოპერაციო რისკები ასევე გამოიყენება, როდესაც ჯგუფი ეყრდნობა მესამე პირების აუთოსორსინგულ მომსახურებებს. როგორც საბანკო მომსახურებების, ისე მესამე თაღლითების დინამიკური გარემოსა და კომპლექსური ხასიათი გათვალისწინებით, იზრდება პროცესების, კონტროლის, პროცედურებისა და სისტემების მუდმივად გაუმჯობესების მნიშვნელობა რისკების პრევენციის უზრუნველსაყოფად და ჯგუფისთვის ზარალის რისკის შესამცირებლად.

ოპერაციების გაზრდილი სიოთულე და დივერსიფიკაცია, საბანკო სექტორის გაციფრულებასთან ერთად, იმას ნიშნავს, რომ თაღლითობის რისკები იცვლება. გარე თაღლითური მოვლენები შეიძლება წარმოიშვას ჯგუფის წინააღმდეგ მესამე მხარის ქმედებების შედეგად, რაც ყველაზე ხშირად მოიცავს საბანკო ბარათებთან, სესხებთან და კლიენტის ფიზიკურად დაკავშირებულ მოვლენებს. შიდა თაღლითური მოვლენები წარმოიქმნება ჯგუფის თანამშრომლების მიერ ჩადენილი ქმედებების შედეგად, თუმცა, ასეთი მოვლენები ნაკლებად ხშირად ხდება. საანგარიშო პერიოდში ჯგუფში მოხდა თაღლითობის რამდენიმე შემთხვევა, რომელთაგან არც ერთს არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე. ციფრული დანაშაულის სწრაფმა ზრდამ გაზარდა თაღლითობის საფრთხე, თაღლითებმა იყენებენ ახალ მეთოდებსა და მიდგომებს არალეგალურად თანხების მოსაპოვებლად. აქედან გამომდინარე, თუ არ მოხდება სათანადო მონიტორინგი და მართვა, პოტენციური ზემოქმედება შეიძლება არსებითი გახდეს.

რისკის მიტიგაცია

საოპერაციო რისკების ზედამხედველობისა და შერბილების მიზნით, ჯგუფში მოქმედებს საოპერაციო რისკების მართვის ჩარჩო, რომელიც არის ყოვლისმომცველი დოკუმენტი. ჩარჩო ასახავს ეფექტური საოპერაციო რისკების მართვის ზოგად პრინციპებს და განსაზღვრავს პროცესში ჩართული სხვადასხვა მხარის ფუნქცია-მოვალეობებს. ის წესები და პროცედურები, რომლებიც საოპერაციო რისკების ეფექტური მართვის საშუალებას იძლევა, ავსებენ ჩარჩოს. დირექტორთა საბჭო უზრუნველყოფს შიდა კონტროლის ძლიერ კულტურას ჯგუფში, სადაც საკონტროლო საქმიანობა ოპერაციების განუყოფელი ნაწილია. სამეთვალყურეო საბჭო ადგენს საოპერაციო რისკის აპეტიტს და რისკის აპეტიტის დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობას რეგულარულად აკვირდება სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის კომიტეტი.

ჯგუფი იყენებს დაცვის სამ ნაზიან მოდელს, სადაც ოპერატიული და საინვესტიციო რისკების მართვის დეპარტამენტი ასრულებს დაცვის მეორე ხაზის როლს, რომელიც პასუხისმგებელია ჩარჩოსა და შესაბამისი პოლიტიკისა და მეთოდოლოგიის განხორციელებაზე, რათა ჯგუფმა შეძლოს საოპერაციო რისკების მართვა.

ჯგუფი აქტიურად აკონტროლებს, ავლენს და ხელს უშლის საოპერაციო რისკის მოვლენების შედეგად წარმოშობილ რისკებს და აქვს მუდმივი მონიტორინგის პროცესები, რათა დროულად გამოავლინოს უჩვეულო აქტივობები ან პროცესის სუსტი მხარეები. რისკებისა და კონტროლის თვითშეფასება (RCSA) ფოკუსირებულია საკვანძო პროცესებში ნარჩენი რისკების გამოვლენაზე, შესაბამისი მაკორექტირებელი

ქმედებების გათვალისწინებით. საოპერაციო რისკების მონიტორინგისა და შერბილების მიზნით ჩვენი უწყვეტი ძალისხმევის მეშვეობით, ჩვენი შიდა პროცესების მაღალი დონის კომპლექსურობასთან ერთად, ჭკფი უზრუნველყოფს საოპერაციო რისკებთან დაკავშირებული საქმიანობის დროულ გამოვლენას და კონტროლს. სხვადასხვა პოლიტიკა, პროცესი და პროცედურა მოქმედებს საოპერაციო რისკების კონტროლისა და მითითებისთვის, რაც შეუზღუდავად მოიცავს შემდეგს:

- ჯგუფის რისკების შეფასების პოლიტიკა, რომელიც იძლევა რისკების საფუძვლიანი შეფასების საშუალებას ახალი პროდუქტების, მომსახურების ან პროცედურების მიღებამდე;
- ჯგუფის აუტოსორსინგის რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც საშუალებას აძლევს ჯგუფს, გააკონტროლოს აუტოსორსინგის (მომწოდებლის) რისკი, რომელიც წარმოიქმნება არასასურველი მოვლენებისა და რისკების კონცენტრაციის შედეგად, რაც გამოწვეულია მომწოდებლის შერჩევაში არსებული ხარვეზებით, არასაკმარისი კონტროლითა და ზედამხედველობით მომწოდებელზე და/ან მომწოდებლის მიერ განხილულ მომსახურებაზე, და მომწოდებელზე სხვა ზემოქმედებით;
- რისკებისა და კონტროლის თვითშეფასების (RCSA) პოლიტიკა, რომელიც საშუალებას აძლევს ჯგუფს, მუდმივად შეაფასოს არსებული და პოტენციური რისკები, ჩამოაყალიბოს რისკების შემცირების სტრატეგიები და სისტემატური მონიტორინგი გაუწიოს რისკების შემცირების გეგმების მიმდინარეობას. ამ გეგმების შესრულება ასევე არის შესაბამისი ხელმძღვანელების ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლების ნაწილი;
- ჯგუფის საოპერაციო რისკის მოვლენის გამოვლენის პოლიტიკა, რომელიც საშუალებას აძლევს ჯგუფს დაუყოვნებლივ შეატყობინოს საოპერაციო რისკის მოვლენების შესახებ, ჩაატაროს ასეთი მოვლენების სისტემატური სიღრმისეული ანალიზი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები მნიშვნელოვანი დანაკარგების განმეორების თავიდან ასაცილებლად. ერთიანი საოპერაციო ზარალის მონაცემთა ბაზა აუმჯობესებს შემდგომ რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ანალიზს. საოპერაციო რისკის მოვლენის გამოვლენის პოლიტიკა ასევე ზედამხედველობას უწევს ინფორმაციული ტექნოლოგიების ინციდენტების გამოვლენასა და გამოვლენილი პრობლემების გადაჭრაზე გათვლილ შესაბამის საქმიანობას;
- ჯგუფის ოპერაციული რისკების შესახებ ცნობიერების ამაღლების პროგრამა, რომელიც რეგულარულ ტრენინგებს უტარებს ჯგუფის თანამშრომლებს და აძლიერებს ჯგუფის შიდა რისკების კულტურას;
- ჯგუფი ასევე იყენებს რისკების გადაცემის სტრატეგიებს, მათ შორის სხვადასხვა სადაზღვევო პოლისების მიღებას კრიტიკული საოპერაციო ზარალის რისკების გადასატანად.

საოპერაციო რისკების მართვის დეპარტამენტმა გააძლიერა თავისი რისკების შეფასების გუნდები და მეთოდოლოგიები არსებული საკონტროლო გარემოს შემდგომი სრულყოფისთვის. იგივე ეხება იმ ქმედებათა ერთობლიობას, რომელიც მიზნად ისახავს საოპერაციო რისკების მართვის პროცესების სტანდარტიზებას ჯგუფის წევრ კომპანიებში.

საანგარიშგებო პერიოდში, ერთ-ერთი მთავარი საოპერაციო რისკების მართვის მიმართულება იყო რისკებისა და კონტროლის თვითშეფასების (RCSA) განხორციელება, რომლის ფარგლებშიც განხილული იყო ჯგუფის მთავარი პრიორიტეტული პროცესები და გამოვლინდა ის სფეროები, რომლებიც საჭიროებდა გაუმჯობესებას.

უფრო მეტიც, თაღლითური საქმიანობით განპირობებული საოპერაციო რისკების შემდგომი შემცირების მიზნით ჯგუფმა დანერგა ციფრული თაღლითობის პრევენციის დახვეწილი სისტემა, რომელიც აანალიზებს კლიენტის ქცევას გარე თაღლითური საფრთხეების დამატებითი მინიმიზაციის მიზნით.

საოპერაციო რისკების მართვის ჩარჩო და მისი დამატებითი პოლიტიკა განახლდა საოპერაციო რისკების მართვის პროგრამის ეფექტური შესრულების უზრუნველსაყოფად.

4. ჯგუფის ციფრულ ტექნოლოგიებზე ორიენტირებული საოპერაციო საქმიანობა ექვემდებარება კიბერშეტევების სულ უფრო მზარდ და განვითარებად საფრთხეებს.

რისკის აღწერა

ჯგუფის მზარდი დამოკიდებულება ინფორმაციული ტექნოლოგიების (IT) სისტემებზე ზრდის მის მოწყვლადობას შესაძლო კიბერშეტევების მიმართ. მათი მზარდი კომპლექსურობის გათვალისწინებით, პოტენციურმა კიბერშეტევებმა შეიძლება გამოიწვიოს უსაფრთხოების მნიშვნელოვანი დარღვევები. ასეთი რისკები სწრაფად იცვლება და საჭიროებს მუდმივ ყურადღებას და ინვესტიციებს. არსებული გარემოს დინამიკურობისა და კომპლექსურობის გამო, ჯგუფი მუდმივად ახდენს უსაფრთხოების მიმართ არსებული საფრთხეების გარემოს მონიტორინგს.

ბოლო სამი წლის განმავლობაში ბანკში არსებითი კიბერუსაფრთხოების დარღვევა არ მომხდარა და 2024 წელს ადგილი არ ჰქონია მნიშვნელოვანი მესამე მხარის კიბერუსაფრთხოების ინციდენტებს.

რისკის მიტიგაცია

ჯგუფს აქვს ინფორმაციისა და კიბერ უსაფრთხოების მართვის კომპლექსური სისტემები, კიბერშეტევების რისკის შესამცირებლად, რომლებიც აღწერილია ქვემოთ.

საფრთხის გარემო

კიბერშეტევებით განპირობებულ გამოწვევებთან სათანადოდ გასამკლავებლად, ჩვენ მუდმივად ვაანალიზებთ ჯგუფის კიბერ საფრთხეების გარემოს და ვაფასებთ ყველა შესაბამის საფრთხის სცენარსა და სუბიექტს, მათი განზრახვებისა და შესაძლებლობების, ასევე იმ ტექტიკის, მეთოდებისა და პროცედურების გამოყენებით, რომლებსაც ისინი მიმართავენ ან შეიძლება მიმართონ თავიანთი ოპერაციების დროს. ჩვენი ამოცანაა, მზად ვიყოთ თანამედროვე მუდმივი საფრთხეებისთვის. საფრთხის იმ მრავალ სხვადასხვა ვექტორს შორის, რომლებსაც ჩვენ განვიხილავთ და ვაკვირდებით, ქვემოთ მოცემულია პირველი ექვსეული:

- თავდასხმები ინტერნეტ-აპლიკაციებსა და ინფრასტრუქტურაზე;
- პროგრამული უზრუნველყოფის მიწოდების ჯაჭვზე თავდასხმები;
- ფიშინგის და სხვა სოციალური ინჟინერიის შეტევები ჩვენს მომხმარებლებზე;
- ფიშინგის და სხვა სოციალური ინჟინერიის შეტევები ჩვენს თანამშრომლებზე;
- ინსაიდერული საფრთხეები;
- გამომძალველი კიბერშეტევები.

ჩვენი ხედვა და სტრატეგიული მიზნები

ინფორმაციული და კიბერუსაფრთხოება ჯგუფის მმართველობის პრაქტიკისა და სტრატეგიული განვითარების განუყოფელი ნაწილია. კიბერუსაფრთხოების ხედვა და სტრატეგია სრულად შეესაბამება ბიზნეს ხედვასა და სტრატეგიას და პასუხობს ყველა იმ გამოწვევას, რომელიც გამოვლენილია საფრთხის გარემოს ანალიზის დროს.

ჩვენი ხედვაა უსაფრთხოების მიმართ ჩვენი სიღრმისეული მიდგომის გაძლიერება, უსაფრთხო და ინოვაციური ბიზნესის უზრუნველყოფა და გაუმჯობესების უწყვეტი ციკლის შენარჩუნება. ჩვენი სტრატეგიული მიზნებია:

- უსაფრთხოების მიმართ ჩვენი სიღრმისეული მიდგომის შენარჩუნება გუნდის გაძლიერებით და უახლესი ტექნოლოგიების დანერგვით, იმ მოწინავე მუდმივი საფრთხეების წინააღმდეგ გამძლეობის შენარჩუნების მიზნით, რომლებიც შეიძლება მოდიოდეს სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული სუბიექტებისგან ან ორგანიზებული კიბერკრიმინალისგან;
- დარგის წამყვან ინფორმაციულ და კიბერუსაფრთხოების სტანდარტებთან შესაბამისობის შენარჩუნება, ინფორმაციისა და ბიზნესის უწყვეტობის მართვის სისტემებისთვის უწყვეტი გაუმჯობესების ციკლის შენარჩუნება და მარეგულირებლის მოთხოვნების ერთი ნაბიჯით გასწრება; და
- უსაფრთხოების პროცესების ოპტიმიზაცია და უსაფრთხოების მომსახურებების დაუბრკოლებლად გაწევა ჯგუფის ბიზნესისთვის (სადაც ეს შესაძლებელია);
- უსაფრთხოებაზე ორიენტირებული კულტურის ხელშეწყობა კიბერუსაფრთხოების შესახებ ცნობადობის გავრცელებით მთელ ორგანიზაციაში, და იმი უზრუნველყოფით, რომ თანამშრომლები და დაინტერესებული მხარეები აქტიურად იყვნენ ჩართულები რისკის შემცირებაში.

ჩვენი სიღრმისეული უსაფრთხოების მიდგომისა და კიბერგამძლეობის პროგრამა

იმისათვის, რომ მივყვეთ ჩვენს ხედვას და მივალწიოთ ჩვენს სტრატეგიულ მიზნებს, ჩვენ ვახორციელებთ ეფექტურ საინფორმაციო და კიბერუსაფრთხოების პროგრამებს, ფუნქციებსა და სისტემებს, შემდეგნაირად:

- მოქმედებს კონტროლის მრავალდონიანი პრევენციული ზომები, რაც მოიცავს ორგანიზაციისა და ინფრასტრუქტურის ყველა შესაბამის ლოგიკურ და ფიზიკურ სეგმენტსა და ღონეს, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი წარმატებული საწყისი წვდომის ალბათობა:
 - მონაცემთა უსაფრთხოების კონტროლი;
 - იდენტიფიკაციისა და წვდომის კონტროლი;
 - საბოლოო წერტილების უსაფრთხოების მართვის კონტროლი;
 - ინფრასტრუქტურის უსაფრთხოების კონტროლი;
 - „ღრუბლის“ უსაფრთხოების კონტროლი;
 - აპლიკაციის უსაფრთხოების კონტროლი;
 - შიდა და პერიმეტრული ქსელის უსაფრთხოების კონტროლი;
 - ფიზიკური უსაფრთხოების კონტროლი.
- პროფესიონალთა გუნდი პასუხისმგებელია ზემოაღნიშნული პრევენციული კონტროლის ეფექტურობის, შენარჩუნებისა და სრულყოფის უზრუნველყოფაზე. გუნდის წევრთა რაოდენობა და გამოცდილების დონე მნიშვნელოვანია. ჩვენი გუნდის წევრები ფლობენ დარგში მოქმედ წამყვან სერტიფიკატებს და მუშაობენ ყოველდღიურად, რათა გაამყარონ და სრულყონ საკუთარი პროფესიული უნარები.

- პრევენციული კონტროლის დონეები ყოვლისმომცველ საინფორმაციო პროგრამასთან ერთად საუკეთესო კომბინაციას იძლევა წარმატებული შეტევების ალბათობის მინიმუმამდე დასაყვანად. ცნობიერების გაზრდის ჩვენეული საიმედო პროგრამა ეხმარება თანამშრომლებსა და მომხმარებლებს გაუმჯობესონ კიბერ ჰიგიენა, გააცნობიერონ მათ ქმედებებთან დაკავშირებული რისკები, დაადგინონ ის კიბერ-შეტევები, რომელთა წინაშეც ისინი შეიძლება აღმოჩნდნენ ყოველდღიური ოპერაციების დროს და გაუმჯობესონ რისკის კულტურის საერთო დონე. საინფორმაციო პროგრამა უზრუნველყოფს შესაბამის მასალებს სხვადასხვა ყველა ძირითადი როლისთვის, დაწყებული დირექტორთა საბჭოდან, დამთავრებული ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროს (IT) ინჟინრებითა და დეველოპერებით. იგი მოიცავს ყოველწლიურ ტრენინგებსა და ატესტაციებს ყველა თანამშრომლისთვის, ახალ ტრენინგებსა და ატესტაციებს, სოციალური ინჟინერიის მოდელირებას, უსაფრთხოების შესახებ რჩევებსა და შეტყობინებებს ყველა თანამშრომლისთვის, უსაფრთხოების ცნობიერების ამაღლების კამპანიებს მომხმარებლებისთვის და სხვა.
- ვინაიდან ჩვენ მიგვაჩნია, რომ 100% -იანი პრევენცია შეუძლებელია, ჯგუფს აქვს საფრთხის გამოვლენის საშუალებები და უსაფრთხოების ოპერაციების ცენტრი, რომელიც ცდილობს მონიტორინგი გაუწიოს იმ ყველა შესაძლო ანომალიას რეალურ დროში, რომელიც ვლინდება ორგანიზაციის ქსელის მასშტაბით, რათა გამოავლინოს პოტენციური ინციდენტები და მოახდინოს დროული და ეფექტური რეაგირება შესაძლო თავდასხმების ნეგატიური ზემოქმედების მინიმუმამდე დასაყვანად. მოწინააღმდეგეების მეთოდებისა და ტექტიკის განახლებისა და თვალყურის დევნების მიზნით, ჩვენ ვამუშავებთ კიბერ საფრთხეების დაზვერვის პროცედურებს დარგის საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად და MITRE ATTACK-ის ჩარჩოს შესაბამისად.
- ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვა და რისკების მართვის ეფექტური პროცესები, რომლებიც ასევე მოიცავს მესამე მხარის და მიწოდების ჯაჭვის რისკებსაც, უზრუნველყოფს იმას, რომ ბანკი ჰქონდეს სწორი მითითებები, იღებდეს რისკის შესახებ ინფორმირებულ გადაწყვეტილებებს მისი რისკის აპეტიტის შესაბამისად, ასრულებდეს მარეგულირებლის მოთხოვნებს და უზრუნველყოფს გაუმჯობესების უწყვეტ ციკლს. ინფორმაციული უსაფრთხოების კომიტეტს, რომელსაც ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი, აქვს საბოლოო პასუხისმგებლობა იმაზე, რომ უზრუნველყოს უსაფრთხოების შესაბამისი დონე და მართვის პროცესების გაუმჯობესების უწყვეტი ციკლის მიღწევა. ბანკი შეესაბამება NIST კიბერუსაფრთხოების მართვის ჩარჩოს და მისი ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემა არის სერტიფიცირებული ISO/IEC 27001:2022 სტანდარტის შესაბამისად.
- გარდა ამისა, ბანკი კიდევ უფრო აძლიერებს თავის კიბერგამძლეობას ბიზნესის უწყვეტობის ეფექტური მართვის სისტემისა და კიბერუსაფრთხოების პოლიტიკის მეშვეობით, გაუთვალისწინებელი შემთხვევების მართვისა და სერიოზული შეფერხებების მინიმალური შესაძლო დანაკარგებით დაძლევის მიზნით.

როგორ ვაფასებთ და უზრუნველყოფთ უსაფრთხოების მისაღებ დონეს

ინფორმაციისა და კიბერუსაფრთხოების მისაღები დონის შესაფასებლად და უზრუნველსაყოფად, ჩვენ ვეყრდნობით გარე/შიდა აუდიტის ანგარიშებს, წითელი გუნდის ვარჯიშის შესახებ ანგარიშებს და შეღწევადობის (პენეტრაციის) ტესტების შედეგებს, რომლებიც ტარდება ჩვენი მაღალი პროფესიული შიდა გუნდისა და კარგი რეპუტაციის მქონე გარე მესამე მხარის პარტნიორების მიერ.

- ჩვენ ყოველწლიურად ვახორციელებთ შემდეგს:
 - SWIFT-ის მომხმარებელთა დაცვის ჩარჩოს გარე აუდიტი;
 - სებ-ის კიბერუსაფრთხოების ჩარჩოს გარე აუდიტი, რომელიც ეფუძნება NIST კიბერუსაფრთხოების მართვის ჩარჩოს;
 - დამოუკიდებელი შიდა ინფორმაციული ტექნოლოგიების გუნდი აფასებს ინფორმაციის უსაფრთხოების მართვის სისტემის კრიტიკული კომპონენტების ეფექტურობას;
 - ISO 27001-ის გარე მეთვალყურეობის აუდიტები;
 - ინტერნეტ აპლიკაციების შეღწევაზე და კრიტიკულ ინფრასტრუქტურაში შეღწევის ტესტები ჩვენი მაღალი რეპუტაციის მქონე პარტნიორების დახმარებით.
- ჩვენი შიდა გუნდი პასუხისმგებელია შიდა და გარე აპლიკაციებსა და ინფრასტრუქტურაში შეღწევის უწყვეტ ტესტებზე.
- ჩვენ ვატარებთ რეგულარულ წითელ და იასამნისფერ გუნდურ სწავლებებს და ვაფასებთ ჩვენს უსაფრთხოების შესაძლებლობებს უზრუნველყოფით უსაფრთხოება რეალური მოწინავე საფრთხეებისგან.

5. ჯგუფი ავლენს რისკს მონაცემებზე თავის მზარდ დამოკიდებულებაში.

რისკის აღწერა

ჯგუფში მონაცემთა მართვის სფეროში და მონაცემთა მართვაში საყურადღებოა ორი მნიშვნელოვანი რისკი, რომელთაგან თითოეული წარმოადგენს უნიკალურ გამოწვევას ჯგუფის საინფორმაციო აქტივების შენახვისა და ეფექტურობისთვის. პირველი რისკი დაკავშირებულია მონაცემთა ხარისხის აუცილებელ საჭიროებასთან, რაც წარმოადგენს ქვაკუთხედს გონივრული გადაწყვეტილების მიღებისთვის,

დამატებითი ინფორმაცია – ძირითადი არსებული და მოსალოდნელი რისკები **გამრძელუბა**

მარეგულირებლის მოთხოვნების შესასრულებლად და საერთო რისკების მართვისთვის. ეს გამოწვევა გამომდინარეობს სხვადასხვა წყაროდან, რომლებიც მოიცავს შეცდომებს მონაცემთა შეყვანის დროს, სტანდარტიზებული ფორმატების ნაკლებობას და შეუსაბამობებს მონაცემთა წყაროებში. მონაცემთა ხარისხის დარღვევის შედეგები მოიცავს ფინანსურ დანაკარგებს, საოპერაციო არაეფექტურობას, საზედამხედველო მოთხოვნების შეუსრულებლობას და რეპუტაციულ ზიანს. სირთულე კიდევ უფრო იზრდება დინამიკურ საბაზრო გარემოში, რაც საჭიროებს საიმედო მექანიზმებს მონაცემთა ვალიდაციისა და წმენდისთვის.

პარალელურად, ჯგუფის წინაშე დგას მეორე ძირითადი რისკი, რომელიც დაკავშირებულია მოძველებულ ინფრასტრუქტურასთან. მოძველებული სისტემები, რომლებიც ხასიათდება მოძველებული აპარატურითა და პროგრამული უზრუნველყოფით, წარმოადგენენ სერიოზულ პრობლემას იმით, რომ აფერხებენ მონაცემთა შეუფერხებელ დინებას და ხელს უშლიან მოწინავე ტექნოლოგიების დანერგვას. რისკი აძლიერებს ტექნოლოგიური წინსვლის სწრაფ ტემპს, რაც მოძველებულ ინფრასტრუქტურას მოწყვლადს ხდის უსაფრთხოების სუსტი მხარეების და მოთხოვნების შეუსრულებლობის მიმართ. უფრო მეტიც, მოძველებული სისტემების შეზღუდული მასშტაბურობა ზღუდავს ჯგუფის შესაძლებლობას, ეფექტურად დაამუშაოს და გაანალიზოს მონაცემთა უზარმაზარი კომპლექტები, რითაც აფერხებს სწრაფი გადაწყვეტილებების მიღებისთვის საჭირო ტემპს სწრაფად ცვალებად ფინანსურ გარემოში.

რისკის მითიგაცია

ამ მონაცემთა რისკების მითიგაცია მოითხოვს ჯგუფზე მორგებულ ჰოლისტიკურ და სტრატეგიულ მიდგომას. მონაცემთა ხარისხის პრობლემის მოსაგვარებლად, ბანკი ნერგავს მონაცემთა ხარისხის მართვის მოწინავე სისტემებს, ნერგავს მონაცემთა პროფილირების მეთოდებს და მონაცემთა მართვის მკაცრ პოლიტიკას. სტრატეგიულ ინვესტიციებს ისეთ ტექნოლოგიებში, როგორიცაა მანქანური შესწავლა და ხელოვნური ინტელექტი, შეუძლიათ მონაცემთა ანომალიების გამოვლენისა და კორექტირების ავტომატიზაცია, რაც ხელს უწყობს პროაქტიულ მიდგომას ზუსტი და შეთანხმებული მონაცემების შენარჩუნების მიმართ. ორგანიზაციაში მონაცემებზე ორიენტირებული კულტურის ფორმირება, მონაცემთა მკაფიო წარმოშობასა და დოკუმენტაციის მკაფიო პრაქტიკასთან ერთად, აუმჯობესებს გამჭვირვალობას და მიკვლევადობას.

მოძველებულ ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული რისკების მოგვარებისას ჯგუფმა დაიწყო სტრატეგიული და ეტაპობრივი მოდერნიზაციის მიდგომა. ისეთი თანამედროვე ტექნოლოგიების, როგორიცაა ღრუბლოვანი გამოთვლები და ვირტუალიზაცია, ინვესტირება აუცილებელია მოქნილობის, მასშტაბურობისა და უსაფრთხოების გაზრდისთვის. არსებული ინფრასტრუქტურის ყოვლისმომცველი შეფასება, მიგრაციისა და განახლებების გეგმასთან ერთად, იძლევა სისტემატური გადასვლის საშუალებას კრიტიკული ოპერაციების შეუფერხებლად. DevOps პრაქტიკის გამოყენება ამარტივებს უწყვეტ ინტეგრაციასა და გაშლას, ქმნის რა სისწრაფისა და ადაპტაციის კულტურას. ამ პროაქტიული ზომების მეშვეობით, ჯგუფი თავისი თავის პოზიციონირებას ახდენს, რათა ისარგებლოს ახალი შესაძლებლობებით და ეფექტურად შეამსუბუქოს ის რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია როგორც მონაცემთა ხარისხის გაუარესებასთან, ისე მოძველებულ ტექნოლოგიურ საფუძვლებთან.

6. ჯგუფს აქვს მოდელის რისკი.

რისკის აღწერა

მარეგულირებლის სახელმძღვანელო მითითებებისა და დარგის საუკეთესო პრაქტიკების შესაბამისად, ჯგუფმა შეიმუშავა მოდელის იდენტიფიცირების სტანდარტები, რომლებიც მკაფიოდ განმარტავს თუ რა წარმოადგენს მოდელს და იძლევა ობიექტურ კრიტერიუმებს მოდელის გამოვლენისთვის.

ჯგუფი სულ უფრო მეტად ეყრდნობა სტატისტიკურ, მანქანური სწავლების და ხელოვნური ინტელექტის მოდელებს, რათა გააუმჯობესოს გადაწყვეტილების მიღების პროცესები, რომელთა საშუალებასაც იძლევა მრავალფეროვან მონაცემთა წყაროებზე წვდომა და დიდი მონაცემების ტექნოლოგიების მიღება.

მზარდი დაყრდნობა მოდელებზე მოითხოვს მოდელის რისკის მძლავრ ჩარჩოს, რათა თავიდან იქნეს აცილებული უარყოფით შედეგები, რომლებიც უკავშირდება მოდელის განვითარების, დანერგვის ან გამოყენების განმავლობაში დაშვებულ შეცდომებს. ჯგუფი განსაზღვრავს მოდელის რისკს, როგორც პოტენციური ფინანსური ზარალების, არასწორი ბიზნეს გადაწყვეტილებების და რეპუტაციული ზიანის რისკს, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას მოდელთან დაკავშირებული ნაკლოვანებებიდან.

რისკის მითიგაცია

ჯგუფი მოდელის რისკს მართავს მოდელის რისკების მართვის (MRM) ფუნქციით, რომელიც არის დაცვის მეორე ხაზი და პასუხისმგებელია ჯგუფში მოდელის რისკის გამოვლენაზე, გაზომვაზე და მონიტორინგზე. MRM ორგანიზებულია ორი კომპონენტის გარშემო – მმართველობა და ვალიდაცია.

მმართველობის კომპონენტი ნერგავს და ინარჩუნებს ჯგუფის მოდელის რისკის მართვის ჩარჩოს პოლიტიკებით, სტანდარტებით და რისკის აპეტიტის ლიმიტებით. ეს ჩარჩო განსაზღვრავს სხვადასხვა დაინტერესებული მხარის როლებს და მოვალეობებს მოდელის სასიცოცხლო ციკლის ყველა ფაზაზე. მმართველობის კომპონენტი ასევე პასუხისმგებელია მოდელის მარაგების მართვაზე და მოდელის რისკის შენარჩუნებაზე რისკის აპეტიტის ფარგლებში.

ვალიდაციის კომპონენტი წარმოადგენს მოდელის დამოუკიდებელ შეფასებას კონცეპტუალური და ტექნიკური ვალიდაციებით, რა დროსაც აფასებს მოდელის დიზაინს, მეთოდოლოგიას და ფუნქციონირებას დადგენილი პოლიტიკისა და სტანდარტების შესაბამისად.

MRM ფუნქცია მიმართავს მოდელის დონეებად დაყოფას, რათა გამოიყენოს თავისი რისკზე დაფუძნებული ვალიდაციის მეთოდი, და სისტემატურად ახდენს მოდელის რისკების გამოვლენასა და შეფასებას პირველადი და მიმდინარე ვალიდაციების პროცესით. მოდელის დონეებად დაყოფა, გამოვლენილი რისკების ხასიათსა და სიმწვავესთან ერთად, განსაზღვრავს შესაბამისი მიტიგაციის ზომებს, რომლებიც მოიცავს როგორც ვალიდაციის სიხშირის გაზრდას და ტესტირების გამკაცრებას, ისე მოდელის ხელახალ კალიბრაციას ან შეშუშავებას. მიტიგაციის ყველა ზომა მიმართულია მოდელის რისკის ჯგუფის მიერ განსაზღვრულ რისკის აპეტიტის ფარგლებში მოქცევისკენ, ხოლო უფრო მაღალი დონის მოდელები უფრო საფუძვლიან შემოწმებას ექვემდებარება.

7. ჯგუფს აქვს რეპუტაციული რისკი.

რისკის აღწერა

არსებობს რეპუტაციული რისკები, რომლებსაც ჯგუფი შეიძლება დაექვემდებაროს, მაგალითად, ქვეყნის რისკები და შესაბამისობის რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია არასტაბილურ გეოპოლიტიკურ გარემოსთან რეგიონში, საერთაშორისო სანქციების რეჟიმებთან, ასევე შიდა რყევებთან სადავო არჩევნებისა და მთავრობის საგარეო პოლიტიკის არჩევანის გამო. ბანკები საბანკო სისტემის საწინააღმდეგო ნარატივის იოლი სამიზნეები არიან მეინსტრიმულ და სოციალური მედიის პლატფორმებზე. ეს ნარატივები ინტენსიურ სახეს იღებს არჩევნების წინ. არსებობს ფიშინგის, სხვა კიბერდანაშაულების რისკები, რომლებიც გამოწვეულია ჯგუფის პროდუქტებისა და სერვისების მზარდი გაციფრულებით. კიბერ რისკები შეიძლება იქცეს რეპუტაციულ რისკად, თუ ისინი უარყოფითად აისახება ჯგუფის რეპუტაციაზე, როგორც მომხმარებლებისთვის საუკეთესო ციფრული მომსახურებისა და პროდუქტების მომწოდებელზე. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ რისკების უმეტესობა არ არის უნიკალური ჯგუფისთვის, რადგან ისინი ვრცელდება მთელ საბანკო სექტორზე.

რისკის მითიგაცია

რეპუტაციული რისკების თავიდან ასაცილებლად ან შესამსუბუქებლად, ჯგუფი უწყვეტად მუშაობს, რათა შეინარჩუნოს ბრენდის ძლიერი ცნობადობა თავის დაინტერესებულ მხარეებს შორის და გამუდმებით ინარჩუნებს მათთან კავშირს, განსაკუთრებით მომხმარებლებთან, თანამშრომლებთან, მასმედიასთან, მარეგულირებელ ორგანოებთან, ბიზნეს ასოციაციებთან, საერთაშორისო ფინანსურ დაწესებულებებთან და დიპლომატიურ თემთან.

რეპუტაციული რისკების დასაძლევად და სამართავად ჯგუფმა შექმნა ოპერატიული ჯგუფი უმაღლესი დონის ხელმძღვანელობის დონეზე, რომელიც შედგება გენერალური დირექტორისგან, რისკების მართვის დირექტორისგან, მარკეტინგის და ბრენდის ლიდერისგან, სტრატეგიული კომუნიკაციების ლიდერისგან და ჯგუფის მთავარი იურისტისგან. დამატებით, და საერთაშორისო კონსულტანტებთან მჭიდრო თანამშრომლობით, ოპერატიულმა ჯგუფმა შეიმუშავა ზოგადი სტრატეგია, რომელიც მოიცავს კომუნიკაციების გეგმებს, გაუთვალისწინებელ მოვლენებს და ინსტრუმენტებს ყოველგვარი რისკების შემსუბუქების, პრევენციისა და მათზე რეაგირებისთვის.

ჯგუფი ახორციელებს ყველა შესაბამის გარე და შიდა პოლიტიკას და პროტოკოლის მექანიზმებს, რათა თავიდან აირიდოს ან მინიმუმამდე შეამციროს პირდაპირი და არაპირდაპირი რეპუტაციული რისკების გავლენა. სპეციალურად გამოყოფილი შიდა და გარე მარკეტინგის ჯგუფები ახორციელებენ ბრენდის ღირებულების მონიტორინგს საზოგადოებრივი აზრის კვლევებისა და გამოკითხვების გზით და დაინტერესებული მხარეებისგან უწყვეტ რეჟიმში უკუკავშირის მიღებით. კომუნიკაციების გუნდები ყოველდღიურად აქტიურად ადევნებენ თვალს მეინსტრიმული მედიისა და სოციალური მედიის სიახლეებს და ცდილობენ გამოავლინონ შესაძლო რეპუტაციული ან ბრენდის დაზიანების ადრეული გამაფრთხილებელი ნიშნები, რათა შეამსუბუქოს და მიიტანოს ისინი ოპერატიული ჯგუფის ან სამეთვალყურეო საბჭოს ყურამდე, სანამ ისინი გამწვავდება.

კომუნიკაციებისა და კიბერუსაფრთხოების ჯგუფები ატარებენ ფართომასშტაბიან ცნობიერების ამაღლების კამპანიებს კიბერუსაფრთხოებისა და ფინანსური განათლების შესახებ. ჯგუფები ასევე ახდენენ მედიის ინფორმირებას, რათა საქმის კურსში ამყოფონ სექტორის წინაშე მდგარ პოტენციურ რისკებთან დაკავშირებით. თიბისის ასევე აქვს შიდა ფინანსური განათლების პლატფორმა ედუფინი (Edufin), რომელიც მიზნად ისახავს კიბერ საფრთხეებისა და ფიშინგის შემთხვევების შესახებ ცნობიერების ამაღლებას.

6. ღიაობის კულტურის შექმნა, რომელიც სტიმულს აძლევს თანამშრომლებს დასჯის შიშის გარეშე გამოთქვან აზრი, ინტერესთა კონფლიქტის პრევენცია და გამოვლენა მორალური ნაბალისების პროგრამების შექმნა, ბონუსების შექმნა და ჯგუფისთვის რისკის სათანადო წამახალისებელი და დისციპლინური პოლიტიკის მიღწევა;
7. მნიშვნელოვანი დროისა და ძალისხმევის ინვესტირება გაყიდვებისა და გაყიდვების შემდგომი საქმიანობის შესწავლაში, ანალიზში, დანერგვასა და მონიტორინგში და საჭირო სამუშაო უნარ-ჩვევებში სათანადო ქცევის შეტანა, რაც უზრუნველყოფს იმას, რომ ქცევითი რისკი მხოლოდ რისკის მართვის ერთეულების, მათ შორის, შესაბამისობის დეპარტამენტის მიერ არ იმართებოდეს.

მოსალოდნელი რისკები

ჯგუფი აღიარებს მასზე კლიმატის ცვლილების შედეგად წარმოქმნილი რისკების ზემოქმედებას.

რისკის აღწერა

კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ რისკებს აქვს როგორც ფიზიკური გავლენა, რომელიც წარმოიქმნება ამინდის უფრო ხშირი და სერიოზული ცვლილებების შედეგად, ასევე გარდამავალი გავლენა, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს ფართო პოლიტიკური, სამართლებრივი და ტექნოლოგიური ცვლილებები, რომელთა მიზანია შეამციროს ეკოლოგიური ზემოქმედება მოსახლეობაზე და ბიზნესზე. ჯგუფისთვის ორივე ეს რისკი შეიძლება გამოიხატოს გაუფასურებული აქტივების ღირებულებებით და ჩვენი კლიენტების გაუარესებული კრედიტუნარიანობით, რამაც შეიძლება შეამციროს ჯგუფის მომგებიანობა. ჯგუფზე ასევე შეიძლება გავრცელდეს რეპუტაციული რისკები მისი დაკრედიტების ან კლიენტებთან სხვა საქმიანი ოპერაციების გამო, რომლებიც, მიიჩნევა, რომ ხელს უწყობენ კლიმატის ცვლილებას.

რისკის მიტიგაცია

ჯგუფს აქვს გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა. ეს პოლიტიკა არეგულირებს მის გარემოსდაცვითი მართვის სისტემას (EMS) და უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის ოპერაციები წარიმართოს გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და შრომის მოქმედი რეგულაციებისა და პრაქტიკის მიხედვით. ჩვენ ვიღებთ ყველა გონივრულ ზომას, რათა ხელი შევუწყოთ ჩვენს მომხმარებლებს თავიანთი გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობის შესრულებაში. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა ჩართულია ჯგუფის დაკრედიტების პროცესში EMS-ის გამოყენებით. ჯგუფმა შეიმუშავა რისკების მართვის პროცედურები გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენის, შეფასების, მართვისა და მონიტორინგის მიზნით. აღნიშნული პროცედურები სრულად ინტეგრირებულია ჯგუფის საკრედიტო რისკების მართვის პროცესში. კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკების დასადგენად, შესაფასებლად და სამართავად, ჯგუფმა შემოიღო კლიმატის რისკის საერთო შეფასება და ჩაატარა ზოგადი ანალიზი კლიმატთან დაკავშირებული ჩარჩოს სიმნიშვნის დონის გასაგებად. ზოგადი ანალიზის პროცესი მოიცავს არსებული პოლიტიკისა და პროცედურების შეფასებას, შემდგომი განვითარების ასპექტების გამოვლენას და ხარვეზების ანალიზს. ანალიზის საფუძველზე ძირითადი აქცენტის სფეროები გამოვლინდა და აისახა კლიმატის ცვლილებასთან ბრძოლის სტრატეგიაში, ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიის გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ჩვენი გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა სრულად შესაბამეა ადგილობრივ გარემოსდაცვით კანონმდებლობას და იცავს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას (სრული პოლიტიკა ხელმისაწვდომია ვებგვერდზე www.tbcbankgroup.com).

ბანკის სასესხო პორტფელში კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შესახებ ჩვენი წარმოდგენის გაუმჯობესების მიზნით, ბანკმა განახორციელა მაღალი დონის დარგობრივი რისკების შეფასება, რადგან სხვადასხვა დარგი შეიძლება მონყვლადი იყოს კლიმატთან დაკავშირებული სხვადასხვა რისკების მიმართ დროის სხვადასხვა მონაკვეთში. 2024 წელს ჩვენ კიდევ უფრო განვავითარეთ ჩვენი TCFD ჩარჩო და შევფასეთ ჯგუფის არაპირდაპირი შედეგები პარიზის შეთანხმების მიზნობრივ მაჩვენებლებს სათბურის აირების ემისიებთან დაკავშირებით. შედეგები აისახა ჯგუფის გრძელვადიან გარდამავალ გეგმაში. გარდა ამისა, ჩვენ განვახორციელეთ კლიმატის სტრეს-ტესტის მიდგომა, რომელიც შეიმუშავა საქართველოს ეროვნული ბანკმა. დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ სექცია “კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაცია 2024”.

ბანკი მიზნად ისახავს, გააცნობიეროს კლიმатთან დაკავშირებული რისკები და მათი გრძელვადიანი გავლენა მომდევნო წლების განმავლობაში, რაც მას საშუალებას მისცემს დამატებით განავითაროს თავისი მიდგომა მითვალისწინებლად. გარდა ამისა, ბანკის პორტფელის აქვს უზრუნველყოფით ძლიერი დაფარვა - სპეციალური პორტფელის დაახლოებით 74.3% უზრუნველყოფილია ფულადი სახსრებით, უძრავი ქონებით ან ოქროთი. ვინაიდან უზრუნველყოფის შეფასების პროცედურა მოიცავს მონიტორინგს, უზრუნველყოფის

ღირებულებების შეცვლის ნებისმიერი აუცილებლობა გამომდინარეობს ჩვენი უზრუნველყოფის რეგულარული მონიტორინგის პროცესიდან.

2024 წლის ივნისში, ჯგუფმა გამოაქვეყნა სრულმასშტაბიანი მდგრადობის ანგარიში 2023 წლისთვის გლობალური ანგარიშგების ინიციატივის (GRI) სტანდარტების შესაბამისად. გლობალური ანგარიშგების ინიციატივა (GRI) ეხმარება კერძო სექტორს გააცნობიეროს და განახორციელოს თავისი როლი და გავლენა მდგრადი განვითარების ისეთ საკითხებზე, როგორიცაა კლიმატის ცვლილება, ადამიანის უფლებები და მმართველობა. ეს ანგარიში განკუთვნილია როგორც საქართველოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ ყველა დაინტერესებული მხარისა და ჯგუფისთვის და მიზნად ისახავს მათ მიწოდოს მკაფიო, ფაქტებზე დაფუძნებული ინფორმაცია 2023 წელს ჩვენი საქმიანობის სოციალური, ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი ზემოქმედების შესახებ. მასში ასახულია ჩვენი ძალისხმევა, შევქმნათ ღირებულება ჩვენი თანამშრომლების, კლიენტების, მომწოდებლების, პარტნიორებისა და მთლიანად საზოგადოებისთვის. 2023 წლის მდგრადობის ანგარიში ხელმისაწვდომია ვებგვერდზე www.tbcbankgroup.com.

აღმასრულებელ დონეზე, ESG-სა და კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებზე პასუხისმგებლობა ენიჭება ESG-ს მმართველ კომიტეტს, რომელიც შეიქმნა დირექტორთა საბჭოს მიერ 2021 წლის მარტში და რომელიც პასუხისმგებელია ESG-სა და კლიმატის ცვლილებასთან ბრძოლის სტრატეგიის განხორციელებაზე და ძირითადი პროექტების დეტალური წლიური და სხვა სამოქმედო გეგმების დამტკიცებაზე. ESG კომიტეტი ყოველკვარტალურად იკრიბება.

2022 წლის იანვარში ჯგუფმა დააარსა გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი საბჭოს დონეზე, ასევე სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე კომპანიის „სარკისებრი საბჭოების“ სტრუქტურის შესაბამისად. ეს ასახავს მდგრადობის მნიშვნელობას თიბისის კორპორაციულ მართვაში და საბჭოს წევრებს საშუალებას აძლევს მეთი დრო დაუთმონ და ყურადღება გაამახვილონ ESG თემებზე. კომიტეტი იძლევა სტრატეგიულ რეკომენდაციებს კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებზე და ანგარიშებს წარუდგენს საბჭოს, რომელსაც აქვს მართვის ზედამხედველობა. ESG საკითხების მართვის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ სექცია “ESG სტრატეგია.

ფინანსური რისკების შესახებ პერიოდული რეგულაციები

კაკიტალის აღმკვეთურობა

კაპიტალის მართვის კუთხით ჯგუფის ამოცანებია, შეინარჩუნოს კაპიტალის შესაბამისი დონე ბიზნეს სტრატეგიის ხელშესაწყობად, დააკმაყოფილოს მარეგულირებლის და სტრეს-ტესტებთან დაკავშირებული მოთხოვნები და დაიცვას ჯგუფის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა კომპანიამ.

ჭკუემა 2024 წლის განმავლობაში შეასრულა თავისი ყველა შიდა და გარედან დაწესებული კაპიტალის მოთხოვნა.

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა მიიღო ცვლილებები რეგულაციებში, რომლებიც ეხება კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. ცვლილებები მოიცავს შესწორებებს დებულებაში კომერციული ბანკებისთვის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ, და ახალი მოთხოვნების შემოღებას (i) კომერციული ბანკებისთვის კაპიტალის დამატებითი ბუფერული მოთხოვნების შესახებ პილარ 2-ის ფარგლებში; (ii) კონტრაქტული ბუფერული განაკვეთის განსაზღვრის შესახებ; და (iii) სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და სისტემურობის ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნების შესახებ. ამ ცვლილებების მიზანია ბანკების საბუღალსო კაპიტალის ხარისხის გაუმჯობესება და ბაზელ III-ის ჩარჩოსთან უკეთესი შესაბამისობის მიღწევა.

2020-2022 წლებში, სებ-მა შეიმუშავა მოთხოვნები ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებზე (ფასს) გადასვლის პროცესისთვის. 2023 წლის იანვარში სებ-მა მიიღო ცვლილებები რეგულაციებში, რომლებიც უკავშირდება კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს, რითაც დაავალდებულა კომერციული ბანკები დააკმაყოფილონ საზედამხებელო რეგულაციები, რომლებიც იყენებს ფასს-ებზე დაფუძნებულ ციფრებსა და მიდგომებს. ფასს სტანდარტებზე გადასვლის პროცესში სებ-მა დანერგა საკრედიტო რისკის კორექტირების (CRA) ბუფერი. CRA ბუფერი დაინერგა პილარ 2-ის მოთხოვნების სახით და სრულად განისაზღვრა ძირითად პირველად კაპიტალად.

2023 წლის მარტში სებ-ის ფინანსური სტაბილურობის კომიტეტმა დაადგინა ნეიტრალური (საბაზისო) კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთი 1%-ის ოდენობით. ბანკებს ევალებათ კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერის დაგროვება წინასწარ დადგენილი გრაფიკით: 0.25% 2024 წლის მარტისთვის, 0.50% 2025 წლის მარტისთვის, 0.75% 2026 წლის მარტისთვის და სრულად – 1% 2027 წლის მარტისთვის. კონტრციკლური ბუფერი შეიძლება გაიზარდოს ძლიერი საკრედიტო აქტივობის დროს და დროებით შეჩერდეს სტრესის პერიოდებში.

2023 მაისის სებ-მა შემოიღო ახალი მოთხოვნა დაშვებული ვალდებულებებისა და კაპიტალის ინსტრუმენტების მინიმალური მოთხოვნის შესახებ (MREL), რომელიც ემყარება ბანკის გაჯანსაღებისა და

დამატებითი ინფორმაცია – ძირითადი არსებული და მოსალოდნელი რისკები **გამრძელაა**

რეზოლუციის დირექტივის ჩარჩოს. ახალი მოთხოვნების თანახმად, კომერციულმა ბანკებმა უნდა იქონიონ კაპიტალის, სუბორდინირებული ვალის და მაკვლიფიცირებული არადეპოზიტური პრივილეგირებული ვალის გარკვეული რაოდენობა, რაც შეიძლება კრიზისულ სიტუაციებში დაექვემდებაროს კაპიტალად გარდაქმნას და ჩამოწერას. თუმცა ამან არ უნდა მოახდინოს გავლენა არსებული პირველი რიგის კრედიტორების რისკებზე, რადგან საქართველოს კანონმდებლობა ბანკის რეზოლუციის შესახებ უკვე წარმოადგენს პირველი რიგის ვალდებულებების ჩამოწერის საიმედო მექანიზმებს. MREL დანერგვა ეტაპობრივად უნდა მოხდეს, დაწყებული მთლიანი ვალდებულებების და საკუთარი სახსრების 10%-დან 2024 წლის 1 იანვარს, 2025 წლის ბოლოსთვის 15%-მდე გაზრდით, ხოლო 2027 წლის ბოლოსთვის 20%-ის ოდენობით. MREL-ისთვის დასაშვები ინსტრუმენტები მოიცავს საზედამხედველო კაპიტალს და პირველი რიგის, არაუზრუნველყოფილ არადეპოზიტურ ვალდებულებებს, მინიმუმ ერთწლიანი დაფარვის ვადით და დაექვემდებარება სებ-ისგან დამტკიცებას.

2023 წლის ნოემბერში სებ-მა დანერგა განჭვრეტადი დივიდენდის კონცეფცია, რომელიც გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან. რეგულაციის მიხედვით, განჭვრეტადი დივიდენდის მოცულობა განისაზღვრება, როგორც კომერციული ბანკის წესდებით (სამეთვალყურეო საბჭო) განსაზღვრული შესაბამისი ერთეულისთვის/ორგანოსთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი გასაცემი დივიდენდის მოცულობა.

სებ-ის დედოლარიზაციაზე ორიენტირებული პოლიტიკის ფარგლებში, 2024 წლის ნოემბერში, სებ-ის მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტმა უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების რეზერვის მოთხოვნა გაზარდა 5 პპ-ით, 20%-დან 25%-მდე.

2024 წლის დეკემბერში სებ-მა ასევე შეიტანა ცვლილებები სისტემურობის ბუფერის გამოთვლის მეთოდოლოგიაში. ახალი მეთოდოლოგიის თანახმად, სს „თიბისი ბანკის“ ამჟამინდელი სისტემურობის ბუფერი შეადგენს 2.5%-ს და შეიძლება გაიზარდოს 0.5%-ით, თუ ბანკის არასაბანკო დეპოზიტების წილი კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების მთლიან არასაბანკო დეპოზიტებში შეადგენს ან აღემატება 40%-ს წინა სამი თანმიმდევრული თვის საშუალო მაჩვენებელზე დაყრდნობით. ამასთან, ყოველი შემდგომი 2-პროცენტისანი ზრდის შემდეგ (2 პპ-იანი), ბუფერი გაიზრდება დამატებით 0.5%-ით. ბანკმა უნდა დააკმაყოფილოს გაზრდილი მოთხოვნა 12-თვიან პერიოდში. თუ ბანკის წილი არასაბანკო დეპოზიტებში ბოლო 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში შემცირდება 2%-ით ან ჩამოვა 40%-ზე დაბლა, ყოველი ასეთი კლების შემთხვევაში, ბუფერი შემცირდება 0.5%-ით. ზედა ზღვარი სისტემურობის ბუფერისთვის დაწესებულია 5%-ის ოდენობით.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში წარმოდგენილია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები და მინიმალური მოთხოვნები:

ათას ლარში	31-დეკ-2024	31-დეკ-2023	31-დეკ-2022*
ძირითადი პირველადი კაპიტალი (CET 1)	4,843,167	4,235,033	3,333,039
პირველადი კაპიტალი (Tier 1)	5,895,717	4,772,913	3,873,439
მეორადი კაპიტალი (Tier 2)	966,246	601,388	643,086
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი	6,861,963	5,374,301	4,516,525
რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები:			
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	24,948,193	21,018,445	18,818,597
საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	96,836	69,880	86,250
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	3,797,799	3,248,365	2,603,225
მთლიანი რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	28,842,828	24,336,690	21,508,072
მინიმალური CET 1 კაპიტალის კოეფიციენტი	14.4%	14.3%	11.6%
CET 1 კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	16.8%	17.4%	15.5%
მინიმალური Tier 1 კაპიტალის კოეფიციენტი	16.7%	16.6%	13.8%
Tier 1 კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	20.4%	19.6%	18.0%
მთლიანი მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	19.7%	19.8%	17.3%
მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	23.8%	22.1%	21.0%
* 2022 წლის რიცხვები მოცემულია სებ-ის ბუღალტრული აღრიცხვის შესაბამისად, ვინაიდან იმ დროისთვის ადგილობრივი GAAP იყო ძალაში.			

ლარის არასტაბილურობა იყო და რჩება მნიშვნელოვან რისკად ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობისთვის. 10%-ით ლარის გაუფასურება განაპირობებს სს „თიბისი ბანკის“ ჭარბი ძირითადი პირველადი, პირველადი და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის შეცირებას, შესაბამისად 0.9 პპ-ით, 0.7 პპ-ითა და 0.6 პპ-ით.

ლიკვიდობა

ლიკვიდობის მართვის კუთხით ბანკის ამოცანებია, შეინარჩუნოს ლიკვიდობის შესაბამისი დონე, რათა ხელი შეუწყოს ბიზნეს სტრატეგიას, დააკმაყოფილოს მარეგულირებელ და სტრეს-ტესტებთან დაკავშირებული მოთხოვნები და დაიცვას ჯგუფის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმო.

ბანკმა 2024 წლის განმავლობაში შეასრულა თავისი ყველა შიდა და გარედან დაწესებული ლიკვიდობის მოთხოვნა.

ბანკი აფასებს LCR-ს და NSFR-ს სებ-ის სახელმძღვანელო პრინციპების მიხედვით, რა დროსაც იმ კოეფიციენტებს, რომლებსაც იყენებს სებ, აქვთ უფრო კონსერვატიული მიდგომები, ვიდრე ბაზელი III სტანდარტებით დადგენილებს. LCR აძლიერებს მოკლევადიან გამძლეობას. 100%-ზე დადგენილი LCR-ის საერთო ლიმიტის გარდა, სებ თითოეული ვალუტისთვის განსაზღვრავს ლიმიტს ლარსა და უცხოურ ვალუტებზე (FC). საქართველოში ლარიზაციის ხელშეწყობის მიზნით, სებ-მა დააწესა უფრო დაბალი ზღვარი ლარის LCR-ისთვის, ვიდრე უცხოური ვალუტის LCR-ისთვის. უცხოურ ვალუტაში სავალდებულო რეზერვები მთლიანად მიიჩნევა მაღალი ხარისხის ლიკვიდურ აქტივებად LCR-ის მიზნებისთვის.

NSFR გამოიყენება გრძელვადიანი ლიკვიდობის რისკების მართვისთვის, რათა გაიზარდოს მდგრადობა გრძელვადიან პერსპექტივაში სს თიბისი ბანკისთვის იმ დამატებითი სტიმულების შექმნით, რომ მუდმივად დაეყრდნოს დაფინანსების უფრო სტაბილურ წყაროებს. მარეგულირებლის ზღვარი განისაზღვრება 100%-ით.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კოეფიციენტები ბევრად აღემატებოდა სებ-ის მიერ დადგენილ გონივრულ ზღვრებს, შემდეგნაირად:

დამატებითი ინფორმაცია – ძირითადი არსებული და მოსალოდნელი რისკები [გაგრძელება](#)

დაფინანსება და ლიკვიდობა	31-დეკ-2024	31-დეკ-2023	31-დეკ-2022
მინიმალური წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (NSFR), განსაზღვრული სებ-ის მიერ	100.0%	100.0%	100.0%
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (NSFR), განსაზღვრული სებ-ის მიერ	123.9%	119.9%	135.3%
მინიმალური ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (LCR), განსაზღვრული სებ-ის მიერ	100.0%	100.0%	100.0%
მინიმალური LCR ლარში, განსაზღვრული სებ-ის მიერ	75.0%	75.0%	75.0%
მინიმალური LCR უცხოურ ვალუტაში, განსაზღვრული სებ-ის მიერ	100.0%	100.0%	100.0%
მთლიანი ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (LCR), განსაზღვრული სებ-ის მიერ	125.5%	115.3%	146.6%
LCR ლარში, განსაზღვრული სებ-ის მიერ	127.7%	109.8%	164.2%
LCR უცხოურ ვალუტაში, განსაზღვრული სებ-ის მიერ	124.7%	120.1%	135.9%

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკების მართვის კუთხით ჯგუფის ამოცანებია, მხარი დაუჭიროს ბიზნეს სტრატეგიას, დააკმაყოფილოს მარეგულირებლის და სტრეს-ტესტებთან დაკავშირებული მოთხოვნები და დაიცვას ჯგუფის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა კომპანიამ

ბანკმა 2024 წლის განმავლობაში შეასრულა თავისი ყველა შიდა და გარედან დაწესებული ლიკვიდობის მოთხოვნა.

სავალუტო რისკი

სს „თიბისი ბანკი“ ვალდებულია შეინარჩუნოს ღია სავალუტო პოზიციები სებ-ის ლიმიტების შესაბამისად:

- სებ-ის მოთხოვნით, ბანკს ევალება ბალანსური და მთლიანი აგრეგირებული (გარებალანსურის ჩათვლით) ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგი და ამ უკანასკნელის შენარჩუნება ბანკის საზღვამხედველო კაპიტალის 20%-ის ოდენობით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

სს „თიბისი ბანკი“ აფასებს საპროცენტო განაკვეთის რისკს როგორც წმინდა საპროცენტო შემოსავლის, ასევე კაპიტალის ეკონომიკური ღირებულების (EVE) პერსპექტივიებიდან. მარეგულირებლის მოთხოვნების მიხედვით, ბანკი აფასებს საპროცენტო განაკვეთის შოკის სცენარების გავლენას EVE-ზე და წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე. სეზ-ის სახელმძღვანელო მითითებების მიხედვით, წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთის სცენარების პარალელური ცვლის პირობებში შენარჩუნებულია მონიტორინგის მიზნით, ხოლო EVE მგრძნობელობა გამოითვლება საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებების ექვსი წინასწარ განსაზღვრული სტრუქტურული სცენარის მიხედვით, სადაც ლიმიტი მიესადაგება ყველაზე უარესი სცენარის შედეგს. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თიბისი ბანკის EVE კოეფიციენტი შეადგენდა 8.97%-ს, რაც არსებითად დაბალია ნორმატიულ ზღვარზე (15%).

ESG სტრატეგია

ჩვენი როლი უკავშირდება ჩვენს პასუხისმგებლობას, ინოვაციებითა და ტექნოლოგიებით წვლილი შევიტანოთ უკეთეს მომავალში, გავზარდოთ წვდომა ფინანსურ მომსახურებაზე და მომხმარებლებს საშუალება მივცეთ, იყვნენ გლობალიზებული სამყაროს ნაწილი.

ჩვენი სწრაფვა, წვლილი შევიტანოთ მდგრად განვითარებაში, გამომდინარეობს საქართველოს განვითარებაში ჩვენი, როგორც წამყვანი ფინანსური ინსტიტუტის, როლიდან. ჩვენ ვაცნობიერებთ, რომ გავლენა გვაქვს ქვეყნის ეკონომიკაზე, ბიზნესის განვითარებაზე, დასაქმებასა და საზოგადოებრივ წინსვლაზე.

ჩვენი ESG სტრატეგია ხაზს უსვამს ჩვენს ვალდებულებას, გვქონდეს გრძელვადიანი და მდგრადი გავლენა. ჩვენი მიზანია, ვიყოთ გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის (ESG) პრინციპების წამყვანი მხარდამჭერი ქვეყანასა და რეგიონში. ESG საკითხების ჩვენს ოპერაციებში ინტეგრირების გზით, ჩვენ ორიენტირებული ვართ განვავსოთ პოზიტიური ცვლილება, მხარი დაუჭიროთ მდგრად განვითარებას და ვიქცეთ მაგალითად სხვებისთვის. ჩვენი სტრატეგიის საკვანძო კომპონენტია დაბალ-ნახშირბადიან ეკონომიკაზე გადასვლა. აქტიურად ვმუშაობთ ჩვენი ნახშირბადის ნაკვალევის შემცირებაზე და განახლებადი ენერგიის წყაროების გამოყენების ხელშეწყობაზე. ეს მოიცავს ისეთი მომხმარებლების დაკრედიტებას, რომლებიც ინვესტირებას ახორციელებენ მწვანე ტექნოლოგიებში, მხარს უჭერენ დაბალ-ნახშირბადიან პროექტებს და ახალისებენ მდგრად პრაქტიკებს ყველა დარგში.

ESG პრინციპების შესახებ ცნობიერების ამაღლება საკვანძო ადგილს იკავებს ჩვენს სტრატეგიაში. ჩვენს დაინტერესებულ მხარეებს ვთავაზობთ საგანმანათლებლო ინიციატივებს, გამჭვირვალობას ანგარიშგებაში და ერთობლივ ძალისხმევას, რათა ხელი შევუწყოთ ცოდნის ზრდას მდგრადობის საკითხებზე. გარდა ამისა, 2024 წელს ჩვენ ჩავატარეთ ESG კვლევები ჩვენს თანამშრომლებს, ინვესტორებს და მომხმარებლებს შორის. ჩვენი გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის მიმართულებით განსახორციელებელი ინიციატივების დაინტერესებულ მხარეთა მოლოდინებთან მოსარგებად და ჩვენი მდგრადობის სტრატეგიული მიზნების მხარდასაჭერად, გამოვავლინეთ გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი საკითხი, რომლებიც თანამშრომლების, ინვესტორებისა და მომხმარებლების ინტერესის საგანს წარმოადგენს და მათთვის განსაკუთრებით და მნიშვნელოვანია. ამ უკუკავშირის მიხედვით ჩვენ დავხვეწეთ ჩვენი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი ინიციატივები, რათა მათ უპასუხონ დაინტერესებულ მხარეთა მოლოდინებს და მხარი დაუჭირონ ჩვენს სტრატეგიული მიზნებს.

ჩვენ პრიორიტეტს ვანიჭებთ მრავალფეროვნებას და ინკლუზიურობას ორგანიზაციის შიგნით და იმ საზოგადოებებში, რომლებსაც ჩვენ ვემსახურებით. გვჯერა, რომ მრავალფეროვანი პერსპექტივები ახდენენ ინოვაციების სტიმულირებას და აუმჯობესებენ კომპლექსურ გამოწვევებთან გამკლავების უნარს. ჩვენ ვქმნით ინკლუზიურ გარემოს, რომელშიც ყველა თავს ღირებულად და დაფასებულად მიიჩნევს. 2024 წელს ვმუშაობდით მრავალფეროვნებასთან დაკავშირებულ ფართომასშტაბიან კონცეფციაზე, რომელიც საქმიანობის სამ ძირითად მიმართულებას მოიცავდა: ფიზიკური და ციფრული წვდომა პროდუქტებსა და მომსახურებებზე, ინკლუზიური დასაქმება და მარკეტინგულ ღონისძიებებზე წვდომა. ამ ერთწლიანი პროექტის მხარდამჭერი იყო აზიის განვითარების ბანკი TSCFP შეზღუდული შესაძლებლობების ინკლუზიური პროექტის¹ ფარგლებში. შედეგად ჩვენ შევქმენით მყარი საფუძველი ჩვენი მრავალფეროვნების სამოქმედო გეგმისთვის, რომლის რეალიზებაც მომდევნო წლებში განხორციელდება.

ჩვენი ESG სტრატეგია ასახავს ჩვენს პასუხისმგებლობას ხელი შევუწყოთ ეკონომიკურ ზრდას, სოციალურ კეთილდღეობას და დავიცვათ გარემო, რაც ერთგვარი გარანტია იქნება იმისა, რომ ჩვენი წვლილი სარგებელს მოუტანს როგორც დღევანდელ, ისე მომავალ თაობებს. ESG სტრატეგიას წელიწადში ერთხელ განიხილავს და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო, ხოლო სტრატეგიის განხორციელებაზე ზედამხედველობას ახორციელებენ სამეთვალყურეო საბჭოსა და აღმასრულებელი მენეჯმენტის დონეზე არსებული ESG საკითხებზე მომუშავე კომიტეტები.

ESG სტრატეგიით განისაზღვრება არაერთი საკვანძო სფერო და მიზანი დროის სხვადასხვა პერიოდში:

ESG და კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების გაძლიერებული მმართველობა	მდგრადი პორტფელის ზრდა	წვდომა დაფინანსების მწვანე და მდგრად წყაროებზე	მომხმარებელთა ცნობიერება, ინვესტორების ნდობა და თანამშრომელთა მრავალფეროვნება	ზეგავლენის შეფასება და ანგარიშგება
--	------------------------	--	---	------------------------------------

2024 წლის ძირითადი მიღწევები:

- ჩვენი მდგრადი პორტფელის მთლიანმა მოცულობამ 1.73 მილიარდ ლარს მიაღწია და 2023 წლის ბოლოს არსებული 1.23 მილიარდი ლარის შემდეგ 40.5%-ით გაიზარდა.
- გავზომეთ ჩვენი საქმიანობის შედეგები სათბური აირების გაფრქვევების შემცირების შესახებ პარიზის მეთანხმების მიზნებთან მიმართებაში.
- დავინყეთ მეცნიერებაზე დაფუძნებული სამიზნე ინიციატივის სტანდარტების დანერგვა ჩვენ საქმიანობის შედეგების შეფასების მეთოდოლოგიაში.
- განახლებადი ენერგიის წილი ჩვენს მთლიან ელექტროენერგიის მოხმარებაში რეგიონებში 50%-მდე გაიზარდა.
- დავაფუძნეთ თიბისის ESG აკადემია და გავუშვით მწვანე ცნობიერებისა და მწვანე დაფინანსების კურსი ჩვენი თანამშრომლებისა და მომხმარებლებისთვის.
- ქალების წილმა ICT რისკების და ფინანსების მიმართულებით 46%-ს მიაღწია.
- ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების სფეროებში ჩვენს საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეთა რაოდენობამ 724 შეადგინა, საიდანაც 42% ქალები, ხოლო 41% რეგიონებში მაცხოვრებელი მონაწილეები არიან.

ESG სტრატეგია მიუყვება სტრატეგიულ გზამკვლევს, რომელშიც ასახულია შემდგომ წლებში ჩვენი მდგრადი განვითარების ეტაპები. 2024 წელს, ჩვენ აქტიურად ვაგრძელებდით მიზნების მისაღწევად ჩვენი ინიციატივების განხორციელებას, რომლებიც შემდეგ ოთხ ძირითად მიმართულებად იყოფა: გარემოზე პირდაპირი ზეგავლენა, გარემოზე ირიბი ზეგავლენა, სოციალური ზეგავლენა და მმართველობა.

1 აზიის განვითარების ბანკის ვაჭრობისა და მინოდების ჯაჭვის ფინანსური პროგრამის (TSCFP) საფინანსო დაწესებულებებისთვის შეზღუდული შესაძლებლობების ინკლუზიური პროექტის ფარგლებში, აზიის განვითარების ბანკი აფინანსებს სასწრაფო საკონსულტაციო მხარდაჭერას აზიისა და წყნარი ოკეანის აუზის ქვეყნებში მოქმედი ბანკებისთვის. აზიის განვითარების ბანკმა ხელშეკრულება გააფორმა GDI-სთან ამ პროგრამაში ჩართული ბანკებისთვის საკონსულტაციო მომსახურებების გაწევაზე და თიბისი ბანკი უფასოდ იღებს კონსულტაციის შეთავაზებებს, აზიის განვითარების ბანკის დაფინანსების ფარგლებში. თიბისი ბანკთან შეთანხმების საფუძველზე, GDI ჰაბისგან მიღებული საკონსულტაციო მხარდაჭერა მოიცავს ტექნიკურ, საგანმანათლებლო და საკონსულტაციო მომსახურებებს.

მიმართულება 1 და 2: გარემოზე პირდაპირი და ირიბი ზეგავლენა

2022 წლის ESG სტრატეგიის მიზანი/ინიციატივა	2023 წელს არსებული მდგომარეობა	2024 წელს არსებული მდგომარეობა
გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის ჩარჩო დაინერგა როგორც სამეთვალყურეო საბჭოს, ისე აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის დონეზე. ESG მმართველობის გაძლიერება და მაღალი სისრულის დონის უზრუნველყოფა	გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სტრუქტურის გაძლიერება და უფრო მაღალი სისრულის დონის უზრუნველყოფა	მაღალი სისრულის დონე მიღწეულია
სამეთვალყურეო საბჭოს გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობასთან დაკავშირებული კომიტეტების და აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის დონეზე დაინერგა მნიშვნელოვანი პარამეტრების რეგულარული ანგარიშგება.	ანგარიშგების გაზრდილი დეტალიზაცია და ავტომატიზაცია, კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შესახებ რეგულარული ანგარიშგების სცენარების ანალიზის, სტრეს-ტესტისა და გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის რისკის დასაშვები დონის პარამეტრების დანერგვა	დაინერგა გარემოს დაცვისა და კლიმატთან დაკავშირებული ანგარიშგების ძლიერი ჩარჩო, მათ შორის ღრმა და დეტალური სესიები TCFD, პარიზის ხელშეკრულებასთან შესაბამისობის, დაფინანსებული გაფრქვევების და სხვა რელევანტურ საკითხებზე
პორტფელის მოცულობამ მიაღწია 782 მილიონ ლარს¹	პორტფელის მოცულობამ მიაღწია 1.23 მილიარდ ლარს	პორტფელის მოცულობამ მიაღწია 1.73 მილიარდ ლარს
შემუშავდა და დამტკიცდა კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა²	სექტორული სახელმძღვანელო ინსტრუქციების შემუშავება საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) კლიმატური რისკის რადარის შესაბამისად	საქართველოს ეროვნული ბანკის ESG გაიდლაინების დანერგვა³
სებ-მა დანერგა მწვანე და სოციალური ტაქსონომია, რომელიც საუკეთესო საერთაშორისო ტაქსონომიების შესაბამისად შემუშავდა. განისაზღვრა სამოქმედო გეგმა	სებ-მა დანერგა მწვანე ტაქსონომია; შემუშავდა შესაბამისი დოკუმენტაცია, პროცედურები, დაანგარიშების ინსტრუმენტები და პასუხისმგებელმა თანამშრომლებმა გაიარეს შესაბამისი ტრენინგი	დაინერგა სოციალური ტაქსონომია.
დაინერგა მწვანე დაკრედიტების პროცედურა	სებ-ის მწვანე დაკრედიტების პროცედურის და მწვანე ტაქსონომიის ჰარმონიზება	სებ-ის მწვანე დაკრედიტების პროცედურის და მწვანე ტაქსონომიის ჰარმონიზება
მომხმარებელთა ლოიალობის, ინვესტორთა ნდობის და თანამშრომელთა მოტივაციის ზრდა	გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის საკითხებზე სასწავლო ჩარჩოს დანერგვა თიბისის ყველა თანამშრომლისთვის გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის საკითხებზე ცნობიერების შეფასება თანამშრომლებსა და მომხმარებლებს შორის გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის კვლევის ჩატარება ინვესტორებისთვის	გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის საკითხებზე ინფორმირებულობის ინდექსი თანამშრომლებსა და მომხმარებლებს შორის ჩატარდა ESG კვლევები ინვესტორებს შორის ESG საკითხები ინტეგრირებულია მომხმარებელთა კვლევებში
შემუშავებულია ESG სტრატეგიები მნიშვნელოვან შვილობილ კომპანიებში	განხორციელდა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სტრატეგიები და განისაზღვრა ჯგუფის დონეზე გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის ფუნქციის მხარდაჭერა	განახლდა ESG სტრატეგია 2023 წლის განმავლობაში მიღწეული პროგრესის ასახვის მიზნით
ნეტო-ნულოვანი მიზნის განსაზღვრა გარემოს დაცვასთან დაკავშირებით შესრულების მაჩვენებლებისთვის	შეფასდა ჯგუფის პირდაპირი შესრულების მაჩვენებლები სათბური აირების გაფრქვევების შემცირებასთან დაკავშირებით პარიზის ხელშეკრულების მიზნების საფუძველზე	გეგმის შემუშავება გარემოზე ჩვენი პირდაპირი გავლენის, ასევე ნეტო-ნულოვანი ნიშნულის უზრუნველყოფის მიზნით
გეგმის შემუშავება გარემოზე ჩვენი არაპირდაპირი გავლენის ნეტო-ნულოვანი ნიშნულის უზრუნველყოფის მიზნით	შემუშავდა დაფინანსებული გაფრქვევების დაანგარიშების მეთოდოლოგია შემუშავებული PCAF მიდგომების საფუძველზე და დაანგარიშდა დაფინანსებული გაფრქვევები აქტივების შვიდი კლასისთვის	შეფასდა ჯგუფის არაპირდაპირი შესრულების მაჩვენებლები სათბური აირების გაფრქვევების შემცირებასთან დაკავშირებით პარიზის ხელშეკრულების მიზნების საფუძველზე

მიმართულება 3: სოციალური ზეგავლენა

მრავალფეროვნების, გენდერული თანასწორობისა და ჩართულობის საკითხებზე ჩვენი ფოკუსის გაფართოების მიზნით, შევიმუშავეთ „მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ჩართულობის პოლიტიკა“ (ხელმისაწვდომია ვებგვერდზე www.tbcbankgroup.com), რომელიც განსაზღვრავს მიზნებს და ადგენს მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ჩართულობის ხელშეწყობის მეთოდოლოგიას, კომპანიის ოპერაციებისა და მართვის პროცესებში პოლიტიკის მიდგომის ინტეგრირებისა და სხვადასხვა მიმართულებებზე, მათ შორის, გენდერული, მულტიკულტურული, სხვადასხვა თაობისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ადამიანებზე ფოკუსირების მიზნით. ჩვენი მიზანია, გვექონდეს გენდერული თვალსაზრისით დაბალანსებული სამუშაო ძალა და კულტურას, რომელიც მხარს უჭერს და აძლიერებს ქალებს. ბანკის დონეზე განვსაზღვრეთ ქალების მიზნობრივი რაოდენობა სხვადასხვა პოზიციებზე. 2025 წლისთვის საშუალო რგოლის მენეჯერებსა და ეჯაილ ლიდერებში ქალების წილის მიზნობრივი წილი 43%-ით განისაზღვრა. ასევე განისაზღვრა მსგავსი აფირმაციული მიზნები ჯგუფის სხვა შვილობილი კომპანიებისთვის. მომავალ წელს ვაპირებთ დავნერგოთ მიზნობრივი მაჩვენებელი საშუალო რგოლის ხელმძღვანელებისთვის ჯგუფის დონეზე.

2022 წლის ESG სტრატეგიის მიზანი/ინიციატივა	2023 წელს არსებული მდგომარეობა	2024 წელს არსებული მდგომარეობა
განისაზღვრა მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ინკლუზიურობის (DEI) პოლიტიკა, მიზნობრივი მაჩვენებლები და სამოქმედო გეგმა	ქალების წილი საშუალო რგოლის მენეჯერებსა და ეჯაილ ლიდერებში 40%	ქალების წილი საშუალო რგოლის მენეჯერებსა და ეჯაილ ლიდერებში 40%
შემუშავებულია სრულფასოვანი ESG ტრენინგის ჩარჩო, რომელიც მოიცავს თიბისის ყველა თანამშრომელს და პასუხისმგებლობის სხვადასხვა დონეს	5 მილიონი ლარი მიზნობრივი მოცულობის შესყიდვებისთვის	გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის საკითხებზე ცნობიერების შეფასება თანამშრომლებსა და მომხმარებლებში მრავალფეროვნების სამოქმედო გეგმის შემუშავება

მიმართულება 4: მმართველობა

ჯგუფის ESG სტრატეგიას წელიწადში ერთხელ განიხილავს და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო, ხოლო სტრატეგიის განხორციელებაზე ზედამხედველობას ახორციელებენ სამეთვალყურეო საბჭოსთან და აღმასრულებელი მენეჯმენტთან არსებული ESG საკითხებზე მომუშავე ორი კომიტეტი. წლის განმავლობაში, კომიტეტები ხელს უწყობდნენ და კოორდინაციას უწევდნენ ჯგუფის და მისი შვილობილი კომპანიების გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტრატეგიების, პოლიტიკებისა და პროგრამების განხორციელებას, რამაც უზრუნველყო ჯგუფის გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სტრატეგიის ეფექტურად განხორციელება და საქმიანობის ყველა სფეროში საკუთარი მიზნების მიღწევა.

2024 წელს დავინყეთ ჯგუფის შვილობილ კომპანიებში ინდივიდუალური ESG სტრატეგიების დანერგვა. შვილობილი კომპანიების თანამშრომლებს ჩაუტარდათ რამდენიმე სემინარი და შეიქმნა სამუშაო ჯგუფები.

1 განახლებადი ენერგია და ენერგოეფექტური კრედიტები, ქალების და ახალგაზრდების დაფინანსება, სებ-ის მწვანე და სოციალური ტაქსონომია, მწვანე თამაშუქები და სოციალური გარანტიები. დამატებითი მონაცემები წარმოდგენილია 146-ე გვერდზე.

2 www.tbcbankgroup.com

3 www.nbg.gov.ge, ძალაშია 2025 წლის იანვრიდან.

2022 წლის ESG სტრატეგიის მიზანი/ ინიციატივა	2023 წელს არსებული მდგომარეობა	2024 წელს არსებული მდგომარეობა
ESG ჩარჩო დაინერგა როგორც სამეთვალყურეო საბჭოს, ისე აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის დონეზე	ESG სტრუქტურის გაძლიერება და უფრო მაღალი სისრულის დონის უზრუნველყოფა	მაღალი სისრულის დონე მიღწეულია
სამეთვალყურეო საბჭოს ESG დაკავშირებული კომიტეტების და აღმასრულებელი მენეჯმენტის დონეზე დაინერგა მნიშვნელოვანი პარამეტრების რეგულარული ანგარიშგება	ანგარიშგების გაზრდილი დეტალიზაცია და ავტომატიზაცია, კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შესახებ რეგულარული ანგარიშგების სცენარების ანალიზის, სტრეს-ტესტისა და ESG რისკის დასაშვები დონის პარამეტრების დანერგვა	რეგულარული პროცესი
შემუშავდა ESG ინდივიდუალური სტრატეგიები	ESG სტრატეგიების განხორციელება შვილობილ კომპანიებში	განახლდა ESG სტრატეგია 2023 წლის განმავლობაში მიღწეული პროგრესის ასახვის მიზნით

2025 წელს ჩვენ გავაგრძელებთ ჩვენი სტრატეგიული გეგმის შესრულება და ყურადღებას გავამახვილებთ შემდეგ საკითხებზე:

მდგრადი პორტფელი

2024 წელს ჩვენი განვადრძობთ ჩვენი მდგრადი პორტფელის ზრდაზე ზრუნვას. ESG სტრატეგიით განსაზღვრულია ამბიციური მიზანი – რომ მდგრადმა პორტფელმა მიაღწიოს 2 მილიარდ ლარს. ESG სტრატეგია ისეთ მიზნებს ისახავს, როგორიც არის ნეთო-ნულოვანი სათბური აირების (GHG) გაფრქვევა, რომელიც 2030 წლისთვის გარემოზე პირდაპირ გავლენას უკავშირდება, და ასევე მდგრადი პორტფელის ზრდას, რომელიც მოიცავს განახლებადი ენერგიის დაფინანსებას, ენერგოეფექტურობის სესხებს, სოციალური კომპონენტებით, მათ შორის ქალებისა და ახალგაზრდების დაფინანსებას, სტარტაპების და სასოფლო რეგიონებში არსებული საწარმოების მხარდაჭერას.

სამოქმედო გეგმა პირდაპირი ნეთო-ნულოვანი გამოფრქვევების მიზანთან დაკავშირებით

2024 წელს ჩვენ მიერ ყურადღება დაეთმოდა დეტალური გარდამავლობის გეგმების შემუშავებას, რომლებიც ჯგუფის საქმიანობის შედეგების შეფასებას დაეფუძნება და გაითვალისწინებს სათბური აირების გაფრქვევის შემცირებასთან დაკავშირებულ პარიზის შეთანხმების მიზნებს. ამ პროცესის მხარდაჭერის მიზნით, ჩვენ ვთანამშრომლობთ საერთაშორისო საკონსულტაციო კომპანიასთან, ადგილობრივ და საერთაშორისო ექსპერტებთან და შევიმუშავეთ დეტალური სამოქმედო გეგმა, რომელიც შემდეგ აქტივობებს მოიცავს: პერსონალიზებული მწვანე პროდუქტების და შეფასების მეთოდების შემუშავება, დარგობრივი გაიდლაინები კლიმატური რისკის შეფასებასთან დაკავშირებით, შერჩეული მომხმარებლების ნახშირბადის გავლენის შეფასება და ინსტიტუციური კომპეტენციის გაძლიერება.

ESG აკადემია

2023 წელს დავაარსეთ ESG აკადემია იმ მიზნით, რომ ავამაღლოთ ცნობიერება და გავაღრმაოთ ცოდნა ESG საკითხებზე. მათ შორისაა ისეთი თემები, როგორებიცაა მწვანე და სოციალური დაფინანსება, მარეგულირებელი მოთხოვნები, მრავალფეროვნებისა და აფირმაციული მიდგომები, მდგრადი ბიზნეს მოდელები და პრაქტიკები ბანკის მომხმარებლებს, ასევე თიბისის თანამშრომლებს შორის. პირველი სასწავლო პროგრამა „მწვანე ცნობიერება და მწვანე დაფინანსება“ 2024 წლის მარტში გაეშვა. პროგრამა მხარდაჭერილია პარტნიორი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების (IFI) – the Green for Growth Fund (GGF) და the European Fund for Southeast Europe-ის (EFSE) მიერ. 2024 წელს ამ სასწავლო კურსს 300-ზე მეტი თანამშრომელი დაესწრო. 2025 წლის ბოლომდე პროგრამის ფარგლებში დამატებით 600 თანამშრომელი და 300 საცალო, MSME და კორპორატიული მომხმარებელი გადამზადდება.

ფასს მ1 და ფასს მ2 სტანდარტების განხორციელება

2023 წლის ივნისის თვეში, მდგრადობის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ISSB) გამოსცა ფასს მ1 („მდგრადი განვითარების შესახებ ფინანსური ინფორმაციის გამჟღავნების საერთო მოთხოვნები“) და ფასს მ2 („კლიმატთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნები“). 2025 წელს ჩვენ ამ მოთხოვნების შესრულებაზე ვიქნებით ორიენტირებული. რადგან 2021 წლიდან ჩვენ უკვე გამოქვეყნებული გვაქვს განმარტებითი შენიშვნები კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის მოთხოვნების შესაბამისად, ჩვენ გამოვიყენებთ არსებულ განმარტებით შენიშვნებს და ანგარიშგების ჩარჩოს.

წლის პასუხისმგებელი მსხვილი კომპანია

თიბისი წლის პასუხისმგებელ მსხვილ კომპანიად დასახელდა იმ გამორჩეული საქმიანობისთვის, რომელსაც გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი გამოწვევების გადაჭრის მიზნით ახორციელებს თანამშრომლებისთვის, მომხმარებლებისთვის, გარემოსა და საზოგადოებისთვის.

კონკურსი საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრმა (CSR DG) ჩაატარა პროექტის „სამოქალაქო საზოგადოების ინიციატივა“ ფარგლებში, ევროკავშირისა (EU) და კონრად ადენაუერის ფონდის (KAS) დაფინანსებით.

კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაცია 2024

შესავალი

ქვემოთ მოცემულია კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც შეესაბამება კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის რეკომენდაციებს და რეკომენდებულ განმარტებით შენიშვნებს. კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის რეკომენდაციები ოთხ შინაარსობრივ მიმართულებას ეფუძნება: (i) მმართველობა; (ii) სტრატეგია; (iii) რისკის მართვა და (iv) მაჩვენებლები და მიზნები. თითოეული მიმართულება თერთმეტ რეკომენდაციას აერთიანებს, ინფორმაციის ეფექტურად გამჟღავნების მხარდასაჭერად. მიგვაჩნია, რომ სრულ შესაბამისობაში ვართ კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის მოთხოვნებთან.

2024 წელს კიდევ უფრო მეტად გავაძლიერეთ კლიმატთან დაკავშირებული მიდგომა. გადავხედეთ კლიმატთან დაკავშირებული გარდამავალი და ფიზიკური რისკების შეფასებებს სექტორების დონეზე და გამოვიყენეთ საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) ESC რისკის რადარით¹ განსაზღვრული მოსაზრებები. გარდა ამისა, ჩვენ განვახლეთ კლიმატის სტრეს-ტესტის ჩარჩო სებ-ის კლიმატის სტრეს-ტესტის ჩარჩოს შესაბამისად, ადგილობრივ კონტექსტზე მეტად მორგებული პარამეტრების გამოყენების მიზნით. მნიშვნელოვან პროგრესს მივაღწიეთ პარიზის ხელშეკრულების მიზნების შესაბამისად ჩვენი დაფინანსებული გაფრქვევების დაანგარიშების და გზების გამოვლენის მიმართულებით. შედეგები საფუძვლას შეუქმნის ჩვენი გეგმის შემუშავებას, მაქსიმალურად მოკლე ვადებში გარემოზე ჩვენი არაპირდაპირი გავლენის ნეტო-ნულიდან ნიშნულის უზრუნველსაყოფად. გვესმის, რომ დაბალი ემისიის, მდგრად ეკონომიკაზე გადასვლა საჭიროებს შიდა ორგანიზაციული ცოდნის გაღრმავებას, აგრეთვე მომხმარებლებში, ბიზნესებსა და საზოგადოებაში ცნობიერების ამაღლებას. ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ შიდა ექსპერტული ცოდნის განვითარებაზე სხვადასხვა საკითხების ირგვლივ, როგორიცაა: მწვანე დაკრედიტება, სებ-ის მწვანე ტაქსონომია, კლიმატის ცვლილების გავლენა, კლიმატთან დაკავშირებული რისკები, და სცენარების ანალიზი. ვინაიდან ახალი ინფორმაციისა და მეთოდი სტანდარტიზაციის კვალდაკვალი იცვლება მდგრადობის ლანდშაფტიც, თიბისი განაგრძობს გამოქვეყნებული ინფორმაციის დახვეწასა და გაფართოებას დაინტერესებული მხარეების საფუძვლიანად ინფორმირების მიზნით.

უნდა აღინიშნოს, რომ არასრულ და ახალ მონაცემებთან და მეთოდოლოგიებთან დაკავშირებული გამოწვევების მიუხედავად, ჩვენ მიერ გამოყენებული მონაცემები ყველაზე ოპტიმალურად ასახავს ხელმისაწვდომ ინფორმაციას საქართველოში, სადაც ჩვენი საქმიანობის უდიდესი ნაწილი ხორციელდება. ჩვენი მოლოდინით, საჭირო მონაცემების ხელმისაწვდომობა და სანდოობა დროთა განმავლობაში გაუმჯობესდება და, იმისა და მიხედვით, რამდენად ხელმისაწვდომი იქნება, მიზნად ვისახავთ შესაბამისი გაუმჯობესებელი მონაცემების გათვალისწინებას ჩვენს ანგარიშებაში.

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის მიერ მომზადებული ინფორმაცია TCFD რეკომენდაციებთან განხორციელებასთან დაკავშირებით:

მმართველობა

ა) აღწერეთ ორგანიზაციის მიერ კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების მართვა

პროცესი, სიხშირე და ტრენინგი	– სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს და ზედამხედველობს ჯგუფის ESG სტრატეგიას, რათა კონკრეტულად განიხილოს ჯგუფის მიზნები და ინიციატივები, რომლებიც ეხება კლიმატის ცვლილებას, გარემოზე პირდაპირ და არაპირდაპირ ზეგავლენას და მდგრად განვითარებას ჯგუფის მასშტაბით. – გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი შეიქმნა სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე. – ბანკის აღმასრულებელ ფუნქციებთან რეგულარული სამუშაო შეხვედრების პარალელურად, გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი ოთხჯერ შეიკრიბა 2024 წლის განმავლობაში. – სამეთვალყურეო საბჭომ ჩამოაყალიბა მრავალფეროვანი და ყოვლისმომცველი სასწავლო პროგრამა, რომელიც ყოველწლიურად გადაისინჯება.	გვერდი 119
კომიტეტის ანგარიშვალდებულება	– სამეთვალყურეო საბჭო ინარჩუნებს ძირითად პასუხისმგებლობას სტრატეგიის განხორციელების ზედამხედველობაზე, როგორც მისი ვალდებულების ნაწილს, უშუალო ზედამხედველობა გაუწიოს ჯგუფის კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებს. – გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტის როლი ფორმალიზებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მხარდასაჭერად და კონსულტაციას უწევს მას შემდეგი საკითხების ზედამხედველობის პროცესში: (i) სტრატეგია; (ii) პოლიტიკა; და (iii) კომპანიის და მისი შვილობილი კომპანიების პროგრამები ESG საკითხებთან დაკავშირებით, ჯგუფის ყველა დაკავშირებულ აქტივობაში ESG სტრატეგიის განხორციელების უზრუნველყოფის მიზნით.	გვერდი 119
საბჭოსა და შესაბამისი საბჭოს კომიტეტების მიერ კლიმატთან დაკავშირებული საკითხების გათვალისწინების მაგალითები	– ძირითადი თემები, რომლებიც გათვალისწინებულია 2024 წელს გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტის მიერ, არის შემდეგი: ჯგუფის პირდაპირი სათბური აირები გაფრქვევები, გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის განხილვა, გამორიცხვის სიის და ESG რისკის მადის განხილვა და კლიმატის სამოქმედო სტრატეგიის განხილვა, მათ შორის პროგრესის ანგარიშები TCFD-ს იმპლემენტაციის შესახებ.	გვერდი 119
ბ) კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების შეფასებასა და მართვაში აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის როლის აღწერა		
ვინ არის პასუხისმგებელი კლიმატთან დაკავშირებულ რისკებსა და შესაძლებლობებზე	– 2021 წლის მარტიდან, კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ რისკებსა და შესაძლებლობებზე პასუხისმგებლობა ენიჭება ESG კომიტეტს აღმასრულებელ დონეზე.	გვერდი 120
ხელმძღვანელობის მიერ საბჭოსთან ანგარიშგების წესი	– სხვა საკითხებთან ერთად, ESG კომიტეტის პასუხისმგებლობა მოიცავს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების განხილვასა და მონიტორინგს, ასევე, კლიმატთან დაკავშირებული იდენტიფიცირებული (მატერიალური) რისკების მართვის ეფექტიანი შერბილებისა და კონტროლის სისტემის შექმნას. ESG კომიტეტი კვარტალში ერთხელ იკრიბება.	გვერდი 120

გამულაგებებისთვის რეკომენდებული ინფორმაცია	მოკლე რეზიუმე	სად ვიპოვოთ
პროცესები, რომლებიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის ინფორმირებისთვის	- ESG სტრატეგიის განხორციელებას მხარს უჭერენ ESG საკითხებზე პასუხისმგებელი სხვადასხვა ორგანიზაციული ფუნქციები: გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის გუნდი, ESG დეპარტამენტი და ESG კომპეტენციების ცენტრი – TCFD ჩარჩოს გაფართოების მხარდასაჭერად ინიცირებული სამუშაო ჯგუფი. - გარდა ამისა, გარემოსდაცვითი კომიტეტი ზედამხედველობს გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის დანერგვასა და ფუნქციონირებას. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის დეპარტამენტი და გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის გუნდი რეგულარულად აწვდიან ანგარიშს გარემოსდაცვით კომიტეტს, რომელიც ანგარიშვალდებულია რისკების დირექტორის წინაშე.	გვერდი 120
სტრატეგია		
ა) კლიმატთან დაკავშირებული რისკების და შესაძლებლობების აღწერა, რომლებიც ორგანიზაციამ გამოავლინა მოკლე, საშუალო და გრძელვადიან პერიოდში - გვერდი		
მოკლე-, საშუალო- და გრძელვადიანი დროითი ჰორიზონტები	შეფასებისთვის გათვალისწინებული დროითი პერიოდები არის მოკლე (0-3 წელი), საშუალო (4-8 წელი) და გრძელი (8 წელზე მეტი). შესაძლო შემოქმედების დონეები კლასიფიცირდება, როგორც დაბალი, საშუალო ან მაღალი.	გვერდი 121
კლიმატთან დაკავშირებული რისკები	- სხვადასხვა გამოვლენილი გარდამავლობის და ფიზიკური რისკების პოტენციური გავლენის შეჯამების ფარგლებში, საქართველოში და თიბისი ბანკის საქმიანობაზე გარდამავლობის რისკები დაბალია. - საერთო შეფასების მიხედვით, საქართველოსა და თიბისი ბანკის საქმიანობაზე მწვავე და ქრონიკული ფიზიკური რისკების პოტენციური გავლენა საშუალოა გრძელვადიან პერსპექტივაში. ამჟამად თიბისი ბანკის საქმიანობაზე დაკვირვებადი არსებითი გავლენა არ გამოვლენილა.	გვერდი 123
კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები	ძირითადი შესაძლებლობების მიმართულებებია ენერგოეფექტურობისა და განახლებადი ენერგიის დაფინანსება. თუმცა, ჩვენ მომხმარებლებს ვთავაზობთ მწვანე და კლიმატთან დაკავშირებული სხვა დაფინანსებების ფართო სპექტრს.	გვერდი 129
ბ) ორგანიზაციის ბიზნესზე, სტრატეგიასა და ფინანსურ დაგეგმვაზე კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების გავლენის აღწერა		
გავლენა სტრატეგიაზე, ბიზნესსა და ფინანსურ დაგეგმვაზე	2024 წელს ჩვენ გავაგრძელეთ კლიმატთან და უფრო ფართო ESG საკითხებთან დაკავშირებული მოსაზრებების ჩართვა ჩვენი ფინანსური დაგეგმვის პროცესებში. ჯგუფმა სასესიო პორტფელის ზრდის დაგეგმვაში გაითვალისწინა რისკები და შესაძლებლობები სხვადასხვა ბიზნეს სეგმენტში: საცალო, MSME და კორპორატიული. გარდა ამისა, კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები განხილულ იქნა ეკონომიკური სექტორების ჭრილში.	გვერდი 130
გავლენა პროდუქტებსა და მომსახურებებზე	ძირითადი შესაძლებლობების მიმართულებებია ენერგოეფექტურობა და განახლებადი ენერგიის დაფინანსება თუმცა, ჩვენ მომხმარებლებს ვთავაზობთ მწვანე და კლიმატთან დაკავშირებული სხვა დაფინანსებების ფართო სპექტრს.	გვერდი 131
გარდამავლობის გეგმა	მნიშვნელოვან პროგრესს მივაღწიეთ პარიზის ხელშეკრულების მიზნების შესაბამისად ჩვენი დაფინანსებული ემისიების დაანგარიშების და გზების გამოვლენის მიმართულებით. შედეგები საფუძველს შეუქმნის გარდამავლობის გეგმის შემუშავებას, ნეტო-ნულოვანი ნიშნულის მაქსიმალურად მალე მისაღებად.	გვერდი 131

გამულაგებებისთვის რეკომენდებული ინფორმაცია	მოკლე რეზიუმე	სადა ვიპოვოთ
გ) ორგანიზაციის სტრატეგიის შედეგების აღწერა, კლიმატთან დაკავშირებული სხვადასხვა სცენარის გათვალისწინებით, მათ შორის 2°C ან უფრო დაბალი სცენარი		
გამოყენებული სცენარები	– „არაორგანიზებული“ კატეგორიიდან შეირჩა სცენარი „დაგვიანებული გადასვლა საშუალო ქრონიკული ფიზიკური რისკებით“. ამ სცენარის არჩევის მიზეზი იყო ის, რომ ის წარმოადგენს ერთ-ერთ უმაღლესი გარდამავლობის რისკის სცენარს და ასახავს იმ არსებით გამოწვევებს, რომლებსაც შესაძლოა ადგილი ჰქონდეთ კლიმატთან ბრძოლის გლობალური ღონისძიებების დაგვიანების და შემდგომ მოულოდნელად განხორციელების შემთხვევაში.	გვერდი 132
დასკვნები	– სემინტების მიხედვით ჩაშლილი შედეგები გვიჩვენებს რომ უმოქმედო სესხებზე პოტენციური გავლენა საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და კორპორატიულ სემინტებში არაარსებითია. რამდენიმე სექტორმა ნეგატიური ტენდენცია უჩვენა, როგორც არის სოფლის მეურნეობა, მშენებლობა, მრეწველობა და არაგანახლებადი ენერგია. თუმცა, იმის გათვალისწინებით, რომ ეს აკუმულირებული ეფექტებია, შედეგები უმნიშვნელოა.	გვერდი 134
რისკის მართვა		
ა) ორგანიზაციაში კლიმატთან დაკავშირებული რისკების იდენტიფიცირებისა და შეფასების პროცესები აღწერა		
პროცესი	– ჯგუფმა განიხილა ყველა ის საოპერაციო საქმიანობა, შესყიდვა და აუთსორსინგული მომსახურება, რომელთა გაკონტროლებაც შეუძლია (ახლანდელი და დაგეგმილი) და გამოავლინა ბიზნესისთვის რელევანტური ყველა მატერიალური გარემოსდაცვითი ასპექტი.	გვერდი 135
პოლიტიკასა და პროცედურებში ინტეგრაცია	– ჯგუფს აქვს გარემოსდაცვითი და კლიმატის ცვლილების ყოვლისმომცველი პოლიტიკა, რომელიც არეგულირებს ჩვენს გარემოსდაცვითი მართვის სისტემას (EMS) და კლიმატთან დაკავშირებულ ჩარჩოს ჯგუფში.	გვერდი 135
ბ) ორგანიზაციაში კლიმატთან დაკავშირებული რისკების მართვის პროცესების აღწერა		
პროცესი	– ბანკმა შეიმუშავა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურები გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენის, შეფასების, მართვისა და მონიტორინგის მიზნით, რომლებიც სრულად შეესაბამება საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობას და ეფუძნება საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას. 2024 წელს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) შეიმუშავა ESG გაიდლაინები, ორმაგი არსებითობის პერსპექტივის გათვალისწინებით. ამ გაიდლაინების საფუძველზე, თიბისი ბანკმა განახორციელა კლიმატური რისკის კომპონენტების ინტეგრირება თავის არსებულ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასების პროცედურაში, განსაზღვრა რისკის ზომის ლიმიტები და შეიმუშავა შესაბამისი შაბლონები. თიბისიმ შეიმუშავა ინდივიდუალური მიდგომები სხვადასხვა ბიზნეს-სემინტებისა და ეკონომიკური აქტივობებისთვის.	გვერდი 139
გადაწყვეტილებების მიღების წესი	– დასაფინანსებელი პროექტები კლასიფიცირდება გარემოსდაცვითი და სოციალური კატეგორიების მიხედვით (დაბალი, საშუალო, მაღალი და A კატეგორია) ანალიზის საფუძველზე; საჭიროების შემთხვევაში, ტარდება ღრმა და დეტალური ანალიზი და სათანადო შესწავლა. ტრანზაქციის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების ჭრილში კატეგორიების განსაზღვრის პროცესში პრიორიტეტი ენიჭება უფრო მაღალ რისკს.	გვერდი 140

გამულავენებისთვის რეკომენდებული ინფორმაცია	მოკლე რეზიუმე	სად ვიპოვოთ
გ) აღწერა, თუ როგორ ხდება კლიმატთან დაკავშირებული რისკების იდენტიფიცირების, შეფასებისა და მართვის პროცესების ინტეგრირება ორგანიზაციის რისკების საერთო მართვაში		
ინტეგრაციის პროცესი	– ბანკმა შეიმუშავა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურები, რომლებიც სრულად ინტეგრირებულია საკრედიტო რისკების მართვის პროცესში და სტანდარტულად ვრცელდება მცირე და საშუალო ბიზნესის და კორპორატიული მომხმარებლების მიმართ. – 2024 წელს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) შეიმუშავა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის გაიდლაინები ორმაგი არსებობის პერსპექტივის გათვალისწინებით. ამ გაიდლაინების საფუძველზე, თიბისი ბანკმა განახორციელა კლიმატური რისკის კომპონენტების ინტეგრირება თავის არსებულ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასების პროცედურაში, განსაზღვრა რისკის ზომის ლიმიტები და შეიმუშავა შესაბამისი შაბლონები. ბანკმა შეიმუშავა ინდივიდუალური მიდგომები სხვადასხვა ბიზნეს-სეგმენტებისა და ეკონომიკური აქტივობებისთვის. გარდა ამისა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის პროფილის მეთოდოლოგია, რომელიც 2023 წელს დაინერგა, ინტეგრირებულია რისკის მართვის საერთო პროცესში.	გვერდი 139
მაჩვენებლები და მიზნები		
ა) იმ მაჩვენებლების გამულავენება, რომლებიც გამოიყენება ორგანიზაციის მიერ კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების შესაფასებლად, მისი სტრატეგიისა და რისკის მართვის პროცესის შესაბამისად		
გარემოზე პირდაპირი ზეგავლენის შესაფასებლად გამოყენებული მაჩვენებლები	– სათბური აირების (GHG) გაფრქვევები, ენერგიის, წყლისა და ქაღალდის მოხმარება.	გვერდი 142
არაპირდაპირი ზეგავლენის შესაფასებლად გამოყენებული მაჩვენებლები	– დაფინანსებული გაფრქვევები მდგრადი პორტფელი.	გვერდი 145
ბ) Scope 1, Scope 2 და, საჭიროების შემთხვევაში, Scope 3 გაფრქვევების და დაკავშირებული რისკების გამულავენება		
ჩვენი საკუთარი ოპერაციები	– გამულავენებულია Scope 1, Scope 2 და Scope 3 GHG გაფრქვევები (საერთაშორისო ფრენები), 2024 მიზნები და რეალური შედეგები, ასევე მიზნები 2025 წლისთვის.	გვერდი 143
დაფინანსებული გაფრქვევები	– დაფინანსებული გაფრქვევები - ნახშირბადის გამონაბოლქვის აღრიცხვის სფეროში პარტნიორობამ (PCAF) შეიმუშავა მეთოდები აქტივების სხვადასხვა კლასებისთვის, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას დაფინანსებული გაფრქვევების გამოსათვლელად.	გვერდი 145
გ) იმ მიზნების აღწერა, რომლებიც გამოიყენება ორგანიზაციის მიერ კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების მიზნებთან მიმართებაში სამართავად		
დადგენილი სამიზნე მაჩვენებლები და პროგრესი	– GHG გამოფრქვევები (Scope 1 და Scope 2), წყალი და ქაღალდი საერთო მდგრადი პორტფელის მოცულობამ 333 მილიონი ლარით გადააჭარბა 2024 წლის მიზნობრივ მოცულობას 1.4 მლრდ ლარს. 2025 წლის მიზანი 2 მილიარდი ლარით განისაზღვრა.	გვერდი 145

კლიმატთან დაკავშირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში გათვალისწინებული თემების არსებობის დონე განსაზღვრულია სხვადასხვა ფაქტორით: ა) კლიმატთან დაკავშირებული თემები, რომლებიც შეტანილია ჯგუფის ESG სტრატეგიაში; ბ) დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის შედეგები, რომლებიც გვანვდის ინფორმაციას იმ საკითხების შესახებ, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი და აქტუალურია ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისთვის (დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის პროცესი უფრო დეტალურად აღწერილია გვ. 154); და გ) გარდა ამისა, ჩვენი ანგარიშგებები განისაზღვრება მარეგულირებელი გამჟღავნების წესებით, ასევე საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისა და ESG-ის გარე სარეიტინგო სააგენტოების მოლოდინებით. გარკვეული თემებისთვის, როგორც ეს მითითებულია ქვემოთ, ჩვენ ასევე განვსაზღვრეთ რიცხვითი მატერიალურობის ლიმიტები, როგორიცაა წილი მთლიან აქტივებში (3%) ან წილი GHG ემისიებში (40%), რომლებიც მითითებულია ანგარიშგების შესაბამის ნაწილებში. გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი საბჭოს დონეზე და ESG კომიტეტი აღმასრულებელ დონეზე, ასევე პასუხისმგებელი ორგანიზაციული დეპარტამენტები – ESG დეპარტამენტი, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის გუნდი, საწარმოს რისკების მართვის, ინვესტორებთან ურთიერთობის და საერთაშორისო ფინანსური ბაზრების დეპარტამენტები - რეგულარულად განიხილავენ ახალ და არსებულ თემებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისთვის და განიხილავენ მათ ჩვენს ESG და კლიმატის სამოქმედო სტრატეგიაში.

1. მმართველობა

1.1. სამეთვალყურეო საბჭოს ზედამხედველობა კლიმატთან დაკავშირებულ რისკებსა და შესაძლებლობებზე

სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს და ზედამხედველობს ჯგუფის ESG სტრატეგიას, რათა განიხილოს ჯგუფის მიზნები და ინიციატივები, რომლებიც ეხება კლიმატის ცვლილებას, გარემოზე პირდაპირ და არაპირდაპირ ზეგავლენას და მდგრად განვითარებას ჯგუფის მასშტაბით. ESG სტრატეგია, ასევე, მოიცავს მომხმარებლებს, თანამშრომლებს, მომწოდებლებს, ფართო საზოგადოებას, ფინანსურ ჩართულობას, თანამშრომლებთან ურთიერთობასა და ტალანტების მართვას, მრავალფეროვნებასა და ჩართულობას სამუშაო ადგილზე. სამეთვალყურეო საბჭო ინარჩუნებს ძირითად პასუხისმგებლობას სტრატეგიის განხორციელების ზედამხედველობაზე, როგორც მისი ვალდებულების ნაწილს, უშუალო ზედამხედველობა გაუწიოს ჯგუფის კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებს.

2022 წლის იანვარში ჯგუფმა დააარსა გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე. ეს ასახავს მდგრადობის მნიშვნელობას თიბისის კორპორატიულ მართვაში და საბჭოს წევრებს საშუალებას აძლევს მეტი დრო დაუთმონ და ყურადღება გაამახვილონ ESG თემებზე.

კომიტეტის როლი გულისხმობს სამეთვალყურეო საბჭოს მხარდაჭერას და მისთვის კონსულტაციების გაწევას კომპანიის და მისი შვილობილი საწარმოების გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი სტრატეგიის, პოლიტიკისა და პროგრამების განხორციელების ზედამხედველობის საკითხებში და იმის უზრუნველყოფას, რომ ESG სტრატეგია გავრცელდეს ჯგუფის ყველა შესაბამის საქმიანობაზე. გარდა ამისა, გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება ღირებულებების, ქცევისა და კულტურის საერთო ხედვის დანერგვაში და სააქციო საზოგადოება თიბისი ბანკის აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის საქმიანობის ზედამხედველობაში, რაც გულისხმობს ჯგუფში (i) ეთიკის კულტურის, (ii) სათანადო ქცევის და (iii) თანამშრომელთა ეთიკური ჩართულობის ნახალისებას. კომიტეტი კლიმატთან დაკავშირებული საკითხების სტრატეგიულ ხელმძღვანელობას უზრუნველყოფს და ის ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე, რომელსაც საერთო ზედამხედველობის უფლებამოსილება აქვს.

გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი 2024 წლის განმავლობაში ოთხჯერ შეიკრიბა და განიხილა შემდეგი საკითხები: ა) ჯგუფის ESG სტრატეგიის, მათ შორის კლიმატის სამოქმედო სტრატეგიის და განხორციელების გეგმების რეგულარული განხილვა და სტატუსის განახლება; ბ) მათი შესრულების მონიტორინგი; და გ) ზედამხედველობა და რეკომენდაციები სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშგებების დასამტკიცებლად, მათ შორის კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის პრინციპების შესაბამისად შედგენილი ანგარიშგების, წლიური და სხვა ანგარიშების დასამტკიცებლად. გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტის მიერ 2024 წელს განხილული ძირითადი თემებია: ESG სტრატეგიის მიზნების განხორციელების პროგრესი, როგორიც არის მდგრადი სასესხო პორტფელის მოცულობა, ჯგუფის პირდაპირი GHG გაფრქვევები, გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის, ადამიანის უფლებათა პოლიტიკისა და მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ჩართულობის პოლიტიკის განხილვა, აკრძალული საქმიანობების სიის¹ და გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის რისკის დასაშვები დონის მიმოხილვა, კლიმატის სამოქმედო სტრატეგიის განხილვა, მათ შორის კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის რეკომენდაციების განხორციელების შესახებ პროგრესის

ანგარიშები, გარე კონსულტანტების ჩართულობა კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებთან მიმართებით, კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის ანგარიშგების განხილვა 2023 წლის წლიური ანგარიშისა და 2023 წლის მდგრალობის ანგარიშისთვის და ESG და კლიმატთან დაკავშირებული ტრენინგების დღის წესრიგი თიბისის თანამშრომლებისთვის.

სამეთვალყურეო საბჭო სარგებლობს რისკების კომიტეტის მხარდაჭერით. რისკების კომიტეტს რისკების მართვის დირექტორისგან წელიწადში ოთხჯერ წარედგინება ინფორმაცია ანგარიშგების მაჩვენებლების პროგრესის შესახებ, როგორიც არის მდგრადი პორტფელის მოცულობა. 2023 წელს განვსაზღვრეთ ჩვენი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის რისკის დასაშვები დონე და განვახორციელეთ მისი ინტეგრირება ჩვენს რისკის დასაშვები დონის ჩარჩოში (RAF). შედეგად გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის რისკის დასაშვები დონის შედეგები ასევე ანგარიშის სახით მიეწოდება რისკების კომიტეტს კვარტალში ერთხელ. გარდა ამისა, აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობები მოიცავს წლიური, მათ შორის კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის (TCFD) ანგარიშგების მიმოხილვას, ასევე, პოლიტიკების, პროცედურებისა და რეგულაციების მოთხოვნებთან შესაბამისობის ზედამხედველობას.

ადამიანური რესურსების და ანაზღაურების კომიტეტმა განიხილა აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობის საკითხებთან დაკავშირებული ძირითადი შესრულების მაჩვენებლები. დეტალური ინფორმაცია იხილეთ TBC Bank Group PLC ანგარიშში 206-ე გვერდზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს შედგენილი აქვს მრავალფეროვანი და ყოვლისმომცველი სასწავლო პროგრამა, რომლის განახლება ყოველწლიურად ხორციელდება. ჯგუფის სამდივნოს გუნდი ყოველი წლის დასაწყისში ქმნის საერთო სასწავლო კატალოგს, რომელიც მოიცავს რისკის, აუდიტის, ანაზღაურებისა და მმართველობის ყველა შესაბამის სფეროს. კატალოგი მოიცავს საჯაროდ ხელმისაწვდომი და კლიენტზე მორგებული ვებინარების, ანალიტიკური მასალებისგან და სხვადასხვა სფეროს წარმომადგენლებთან დისკუსიების შესაძლებლობას იძლევა. ტრენინგებს ატარებენ დიდი ოთხეულის სააღრიცხვო ფირმების წარმომადგენლები, გარე იურისტ-კონსულტანტები, სერტიფიცირებული ინსტიტუტები (როგორიცაა დირექტორთა ინსტიტუტი და მართვის ინსტიტუტი) და, საჭიროების შემთხვევაში, კონკრეტული სფეროს გამოცდილი ექსპერტები. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ტრენინგების კატალოგს იყენებენ, რათა შექმნან თავიანთი სატრენინგო კალენდრები და გაცვალონ ცოდნა სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრების დროს ან ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭოს სპეციალური პლატფორმის მეშვეობით.

1.2. აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის როლი

აღმასრულებელ დონეზე, კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ რისკებსა და შესაძლებლობებზე პასუხისმგებლობა ენიჭება ESG-ს კომიტეტს, რომელიც შეიქმნა მმართველი საბჭოს მიერ 2021 წლის მარტში. ESG კომიტეტი პასუხს აგებს ESG სტრატეგიის განხორციელებაზე და ყოველწლიური სამოქმედო გეგმებისა და ინდივიდუალური, დეტალური სამოქმედო გეგმების დამტკიცებაზე საკვანძო პროექტებისთვის. კომიტეტი ყოველ კვარტალში იკრიბება, ამ სამოქმედო გეგმების პროგრესისა და განხორციელების სტატუსის მონიტორინგისთვის. 2024 წელს ოთხ შეხვედრაზე განიხილეს კლიმატთან დაკავშირებული შემდეგი საკითხები: TCFD-ის ანგარიშგება, TCFD-ის იმპლემენტაციის სამოქმედო გეგმა, ESG-ს რისკის დასაშვები დონე, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობითი სტრატეგიის მიზნების განხორციელების პროგრესი, როგორიცაა მდგრადი პორტფელის მოცულობა, გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა, GHG-ის გაფრქვევების პირდაპირი ანგარიშები, ESG-სა და კლიმატთან დაკავშირებული ტრენინგების დღის წესრიგი თიბისის თანამშრომლებისთვის, და გარე საერთაშორისო და ადგილობრივი ექსპერტების ჩართულობა კლიმატთან დაკავშირებული მიდგომებისა და მეთოდოლოგიების შემუშავებაში. სხვა საკითხებთან ერთად, ESG კომიტეტის პასუხისმგებლობა მოიცავს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების განხილვასა და მონიტორინგს, ასევე, კლიმატთან დაკავშირებული იდენტიფიცირებული (არსებითი) რისკების მართვის ეფექტიანი შერბილებისა და კონტროლის სისტემის შექმნას.

ESG-ს სტრატეგიის განხორციელებას მხარს უჭერენ ESG-ს საკითხებზე პასუხისმგებელი სხვადასხვა ორგანიზაციული ერთეულები: გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის გუნდი, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის დეპარტამენტი და ESG-ს კომპეტენციების ცენტრი, რომელიც არის კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ სამუშაო ჯგუფის კონცეპტუალური ჩარჩო გაფართოების მხარდასაჭერად შექმნილი სამუშაო ჯგუფი.

გარდა ამისა, გარემოსდაცვითი კომიტეტი იკრიბება კვარტალურად და ზედამხედველობს გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის დანერგვასა და ფუნქციონირებას, რაც მოიცავს რესურსების მოხმარებისა და თიბისი ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების გარემოზე სხვა სახის ზეგავლენის საკითხებს. გარემოსდაცვითი

და სოციალური რისკების მართვის გუნდი რეგულარულად წარუდგენს ანგარიშს გარემოსდაცვითი მართვის გეგმებისა და შედეგების შესახებ გარემოს დაცვის კომიტეტს. გარემოსდაცვითი კომიტეტი ანგარიშვალდებულია რისკების დირექტორის წინაშე.

2. სტრატეგია

ჯგუფის მიზანია, პასუხისმგებლობით იმოქმედოს და მართოს მის საქმიანობასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები. გარდა ამისა, ჩვენი მიზანია ხელი შევუწყოთ და მოვახდინოთ დადებითი გავლენა გარემოზე. ამის მისაღწევად ჯგუფმა მკაფიოდ განსაზღვრა პროცესები, რათა გამოავლინოს და შეაფასოს კლიმატთან დაკავშირებული რისკები ჩვენი ბიზნესისთვის. ეს მიდგომა საშუალებას აძლევს ჯგუფს, შეამციროს ჩვენი ეკოლოგიური კვალი რესურსების ეფექტურად გამოყენებისა და ეკოლოგიურად სუფთა ზომების ხელშეწყობის გზით, კლიმატის ცვლილების შესამსუბუქებლად.

თიბისი ბანკმა განიხილა ყველა ის საოპერაციო საქმიანობა, შესყიდვები და აუთსორსინგული მომსახურება, რომლის გაკონტროლებაც შეუძლია (ახლანდელი და დაგეგმილი) და გამოავლინა ბიზნესისთვის რელევანტური ყველა მატერიალური გარემოსდაცვითი ასპექტი. ჩვენი ბიზნეს საქმიანობის უშუალო გარემოზე ზემოქმედება წარმოიქმნება ენერგიის, წყლის, საწვავისა და სხვა რესურსების გამოყენების, ნარჩენებისა და ემისიების შედეგად. ბანკმა ჩამოაყალიბა ყოვლისმომცველი შიდა გარემოსდაცვითი სისტემა, რომელიც მართავს GHG გაფრქვევებს და მოწოდებულია შეამციროს ისინი რესურსების მოხმარების ზედმიწევნითი მონიტორინგის გზით. თითოეული კატეგორიისთვის ზემოქმედების მნიშვნელობის შესაფასებლად, ჩვენ შევიმუშავეთ შეფასების ყოვლისმომცველი მეთოდოლოგია და მივუყენეთ ის მთელ ჯგუფს. ამის საფუძველზე, განისაზღვრება წლიური მიზნები და შემუშავდება კონკრეტული ინიციატივები და პროგრამები მათ მისაღწევად.

2020 წელს, თიბისი ბანკმა მოიპოვა ISO 14001:2015 სერტიფიკატი მისი გარემოსდაცვითი მართვის სისტემისთვის. 2021 და 2022 წლებში თიბისიმ წარმატებით დაასრულა ხელახალი სერტიფიცირების პროცესი. 2023 წლისთვის სერტიფიკატი განახლდა 2023 წლის დეკემბერში და ასევე, წარმატებით დასრულდა შემდგომი განმეორებით სერტიფიცირება 2024 წლისთვის. დამატებითი ინფორმაცია გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის შესახებ შეგიძლიათ იხილოთ ამ თავის რისკების მართვის ნაწილში 119-122 გვერდებზე.

2021 წელს ჯგუფმა შეიმუშავა და დაამტკიცა ESG სტრატეგია. 2024 წელს ჩვენ განვაახლეთ ჩვენი ESG სტრატეგია 2023 წლის განმავლობაში მიღწეული პროგრესის ასახვისა და მომავალი წლების მიზნებისა და ინიციატივების კორექტირების მიზნით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ESG სტრატეგიის 2024 წლის გარემოსდაცვითი და კლიმატთან დაკავშირებული ინიციატივები:

2022 წლის ESG სტრატეგიის მიზანი/ ინიციატივა	2023 წელს არსებული მდგომარეობა	2024 წელს არსებული მდგომარეობა
სამიზნე მოცულობა 2022 წლისთვის 750 მილიონი ლარი იყო; მოცულობამ 782 მილიონი ლარი შეადგინა.	2023 წლის მიზნობრივი მოცულობა 1 მილიარდი ლარი იყო; მოცულობამ 1.23 მილიარდი ლარი შეადგინა.	2024 წლის მიზნობრივი მოცულობა 1.4 მილიარდი ლარი იყო; მოცულობამ 1.73 მილიარდი ლარი შეადგინა.
შემუშავდა და დამტკიცდა კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა ² .	დარგობრივი სახელმძღვანელო მითითებების შემუშავება - სებ-ის კლიმატური რისკების რაღარის მიხედვით.	საქართველოს ეროვნული ბანკის ESG გაიდლაინების განხორციელება ³ .
საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დანერგა მწვანე ტაქსონომია, რომელიც საუკეთესო საერთაშორისო ტაქსონომიების შესაბამისად შემუშავდა. დასრულდა განხორციელების პროცესი.	დაინერგა მწვანე ტაქსონომია.	დაინერგა სოციალური ტაქსონომია.
განხორციელდა მწვანე დაკრედიტების პროცედურა.	საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მწვანე დაკრედიტების პროცედურის და მწვანე ტაქსონომიის ჰარმონიზაცია.	საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მწვანე დაკრედიტების პროცედურის და მწვანე ტაქსონომიის ჰარმონიზაცია.

1 ეკონომიკური საქმიანობის სია, რომლებიც არ ფინანსდება.
 2 www.tbcbankgroup.com
 3 www.nbg.gov.ge, ძალაშია 2025 წლის იანვრიდან.

2022 წლის ESG სტრატეგიის მიზანი/ ინიციატივა	2023 წელს არსებული მდგომარეობა	2024 წელს არსებული მდგომარეობა
შემუშავებულია გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის პროფილების ჩარჩო კორპორატიული მომხმარებლებისთვის.	შემუშავებულია გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის პროფილების ტოპ 20 კორპორატიული მომხმარებლებისთვის.	გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის პროფილის მეთოდოლოგია, რომელიც 2023 წელს დაინერგა, ინტეგრირებულია რისკის მართვის საერთო პროცესში.
გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის რისკის დასაშვები დონის შემუშავება.	დაინერგა რეგულარული ანგარიშგება, მონიტორინგი და მიმოხილვა.	განახლდა ESG რისკის დასაშვები დონის განმარტებები.
გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სასწავლო ჩარჩოს დანერგვა თიბისის ყველა თანამშრომლისთვის.	ESG საკითხების ცოდნის შეფასება თანამშრომლებსა და მომხმარებლებს შორის. გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის კვლევა ინვესტორებისთვის.	შეფასდა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის საკითხებზე ინფორმირებულობის ინდექსი თანამშრომლებს შორის. ჩატარდა ESG კვლევები ინვესტორებს შორის. განხორციელდა ESG საკითხების ინტეგრირება მომხმარებელთა კვლევებში.
შემუშავდა ინდივიდუალური ESG სტრატეგიები მნიშვნელოვან შვილობილ კომპანიებში.	განხორციელდა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სტრატეგიები და დადგინდა ჯგუფის დონეზე გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის ფუნქციის მხარდაჭერა.	განახლდა ESG სტრატეგიები 2023 წლის განმავლობაში მიღწეული პროგრესის ასახვის მიზნით.
ნეტო-ნულოვანი გამოფრქვევების მიზანი პირდაპირი გარემოსდაცვითი ზეგავლენისთვის.	შეფასდა ჯგუფის პირდაპირი ზეგავლენის მაჩვენებლები სათბური აირების გაფრქვევების შემცირებასთან დაკავშირებით პარიზის შეთანხმების მიზნებთან მიმართებით.	გეგმის შემუშავება გარემოზე ჩვენი არაპირდაპირი ზეგავლენის, ასევე ნეტო-ნულოვანი ნიშნულის უზრუნველყოფის მიზნით.
გეგმის შემუშავება გარემოზე ჩვენი არაპირდაპირი ზეგავლენის, ასევე ნეტო-ნულოვანი ნიშნულის უზრუნველყოფის მიზნით.	შემუშავდა დაფინანსებული გაფრქვევების დაანგარიშების მეთოდოლოგია PCAF მიდგომების შესაბამისად და განხორციელდა დაფინანსებული გაფრქვევების კალკულაცია ექვსი კლასისთვის.	შეფასდა ჯგუფის არაპირდაპირი შესრულების მაჩვენებლები სათბური აირების გაფრქვევების შემცირებასთან დაკავშირებით პარიზის ხელშეკრულების მიზნების საფუძველზე.

ჯგუფის მიზანია, იყოს ESG პრინციპების წამყვანი მხარდამჭერი საქართველოში და უფრო ფართო რეგიონში. ჩვენ ვისწრაფვით გარემოზე ჩვენი პირდაპირი ზეგავლენა ნეტო-ნულოვან ნიშნულამდე დავიყვანოთ. ჩვენი შეფასების მეთოდოლოგიების შემუშავების და მონაცემების გაუმჯობესების გზით, ჩვენ შევძელით ჩვენი ნეტო-ნულოვანი გზის უფრო ზუსტად განსაზღვრა გარემოზე პირდაპირი ზეგავლენისთვის (GHG გაფრქვევების Scope 1 და Scope 2). ჩვენ ვისწრაფვით გარემოზე ჩვენი პირდაპირი ზეგავლენა ნეტო-ნულოვან ნიშნულამდე 2030 წლისთვის დავიყვანოთ.

2024 წელს ასევე განვაგრძეთ ჩვენი გეგმის შემუშავება, ჩვენი არაპირდაპირი ზეგავლენის (Scope 3 გაფრქვევები) ნეტო-ნულოვან ნიშნულამდე დასაყვანად. ჩვენ შევიმუშავეთ GHG გაფრქვევების დაანგარიშების და მოდელირების ინსტრუმენტი პარიზის ხელშეკრულების მიზნების შესაბამისად. GHG გაფრქვევების გზები განისაზღვრა მეცნიერებაზე დაფუძნებული ინიციატივების მიზნების საფუძველზე¹. მონაცემების არსებული მდგომარეობის და სიზუსტის დონის გათვალისწინებით, ვთვლით, რომ ჩვენ ნეტო-ნულოვანი ნიშნულის მიღწევის მიზანს 2050 წლისთვის მივუახლოვდებით. გარდა ამისა, ჩვენი მიზანია ნეტო-ნულოვან ნიშნულს ჩვენს გარემოსდაცვით შესრულების მაჩვენებლებში უფრო ადრე მივაღწიოთ და ამისათვის შევიმუშავებთ გრძელვადიან გარდამავლობის გეგმას, GHG გაფრქვევების შესამცირებლად.

2023 წლის დეკემბერში ბანკმა მიიღო მხარდაჭერა გლობალური Global Climate Partnership Fund S.A., SICAV-SIF-ის ტექნიკური დახმარების ჯგუფისგან. მხარდაჭერა მოიცავდა ერთწლიან საკონსულტაციო მომსახურებებს, ბანკის მიერ GHG გაფრქვევების შემცირებასთან დაკავშირებით პარიზის ხელშეკრულების მიზნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად. პროექტის მიზანია მეთოდოლოგიის დადგენა და მონაცემების მოგროვების პროცესის შეთავაზება, ჯგუფის ნახშირბადის ნაკვალევის შეფასებისა და მონიტორინგისთვის, ასევე იმის უზრუნველყოფა, რომ ეს შედეგები ანგარიშის სახით წარედგინოს და გარკვევით იყოს გაზიარებული როგორც შიდა, ისე გარე დაინტერესებულ მხარეებთან. RINA Consulting S.p.A.-ს მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურებები შემდეგ ქვეპროექტებს მოიცავდა:

- ნახშირბადის დაფინანსებული გაფრქვევების დაანგარიშება და ნახშირბადის შეფასების მეთოდოლოგიის დახვეწა;
- პარიზის ხელშეკრულების მიზნებთან თიბისის შესაბამისობის შეფასება და მომავალი გაფრქვევების სცენარების შემუშავება; და
- შესაბამისი გაიდლაინების და საპროგნოზო ინსტრუმენტების შემუშავება, Science Based Initiative-ის გამოცდილების საფუძველზე.

ამ პროცესს ჰქონდა კლიმატთან დაკავშირებული ტრენინგის მხარდაჭერა, რომელიც მიმართული იყო ბანკის უნარის, ცოდნისა და შესაძლებლობების გაძლიერებისკენ, დეკარბონიზაციის სამოქმედო გეგმების მართვისა და მათი თიბისის სტრატეგიასა და საქმიანობებში ინტეგრირების მიმართულებით. 2024 წელს ჩატარდა ოთხი სხვადასხვა ტრენინგი და სემინარი, რომლებიც ეხებოდა ისეთ საკითხებს, როგორიც არის პარიზის ხელშეკრულება, ნეტო-ნულოვანი მიზნები, გარდამავლობის დაგეგმვა, დაფინანსებული გაფრქვევები, მონაცემების მოგროვება და სიზუსტე.

2023 წლის შემდეგ თიბისიმ რამდენიმე განსხვავებული ინიციატივა განახორციელა, კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების მართვის მხარდასაჭერად:

- მომხმარებლებისთვის საკონსულტაციო და პროდუქტიული მომსახურება;
- დარგობრივი მიდგომა კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების მიმართ;
- კლიმატთან დაკავშირებული ტრენინგი თიბისის თანამშრომლებისთვის;
- თიბისის თანამშრომელთა მწვანე ტაქსონომიის სწავლება და შესაძლებლობების გაზრდა;
- მწვანე ცნობიერებისა და მწვანე ტექნოლოგიების ტრენინგი მომხმარებლებისთვის.

2.1. კლიმატთან დაკავშირებული რისკები და შესაძლებლობები

კლიმატთან დაკავშირებული რისკები

ქვემოთ მოცემული ცხრილი შეიცავს ჯგუფის მიერ საქართველოს გარემოსთვის გამოვლენილი პოტენციური გარდამავლობის და ფიზიკური რისკების შეჯამებას.

შეფასებაში გათვალისწინებული დროითი ჰორიზონტები არის მოკლე (0-3 წელი), საშუალო (4-8 წელი) და გრძელი (რვა წლის ზემოთ). შესაძლო ზეგავლენის დონეები კლასიფიცირდება, როგორც დაბალი, საშუალო ან მაღალი. დაბალი, საშუალო და მაღალი რისკის კატეგორიები გამოყენებული იყო სექტორების და რისკის კატეგორიების შედარებითი რისკის შესაფასებლად. ისინი არ მიუთითებს შესაბამისი რისკის არსებობაზე. იგივე ეხება გარდამავლობის ან ფიზიკური რისკის ქვეკატეგორიების რისკების შეფასებებს სხვა ქვეკატეგორიებთან შედარებით. ვინაიდან ეს გადაწყვეტილებები შედარებითია და არა აბსოლუტური, მათი შედარება არ შეიძლება სხვა ქვეყნებთან ან რეგიონებთან.

¹ The Science Based Targets initiative (SBTi) არის კლიმატის დაცვაზე მიმართული კორპორაციული მოქმედებების ორგანიზაცია, რომელიც კომპანიებს და საფინანსო დაწესებულებებს მსოფლიო მასშტაბით საშუალებას აძლევს გახდნენ კლიმატთან დაკავშირებულ კრიზისთან ბრძოლის ნაწილი (www.sciencebasedtargets.org).

თიბისის ESG აკადემია

...

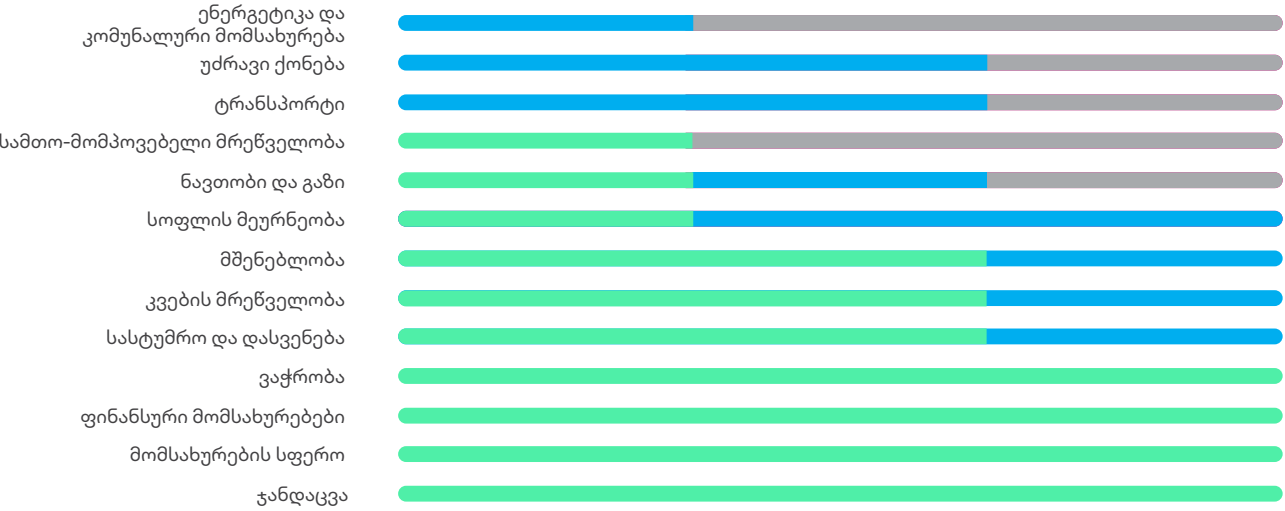
2024 წელს თიბისიმ ჩაატარა ESG აკადემიის პირველი კურსი „მწვანე აზროვნება და მწვანე დაფინანსება“ თავისი თანამშრომლებისა და მომხმარებლებისთვის, მათ შორის კლიმატის ცვლილების, მდგრადი განვითარებისა და ბიზნეს მოდელების, ასევე საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკების შესახებ ცნობიერების ამაღლების მიზნით.

ეს კურსი თიბისი ბანკის და „DEVELOR“-ის ერთობლივი პროდუქტია, ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით ორი ევროპული ფონდის - „EFSE Development Facility“ და „the GGF Technical Assistance Faculty“ ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამების ფარგლებში.

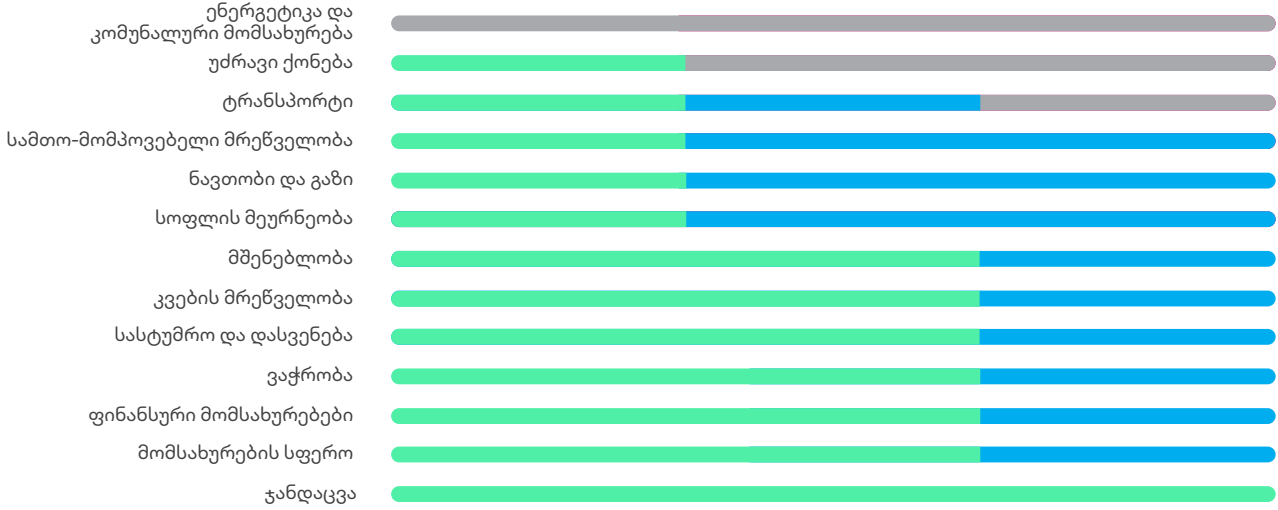
გარდამავლობის რისკები							ფიზიკური რისკები	
რისკის წყაროები	პოლიტიკა და სამართლებრივი საკითხები	ტექნოლოგია	ბაზარი	რეპუტაცია	მწვავე	ქრონიკული		
რისკის ტიპები	– გაძლიერებული მარეგულირებელი გარემოსდაცვითი და სავალდებულო მოთხოვნები: შეუძლია დანერგოს მინიმალური სტანდარტი ან მოლოდინი პროდუქტის გამოყვანის ან ბიზნეს ოპერაციების მწვანე რწმუნების შესახებ. გაძლიერებული ემისიების ანგარიშგების ვალდებულებები.	– არსებული პროდუქტებისა და მომ-სახურების უფრო დაბალი გაფრქვევების მქონე ალტერნა-ტივებით ჩანაცვლება, მათ შორის მოთხოვნები წარმოების ტექნოლოგიის უფრო სუფთა ალტერნა-ტივებით ჩანაცვლების შესახებ. ინვესტიცია ტექნოლო-გიებში ემისიების შესამცი-რებლად ან ოპერა-ციებისა და შინამეურნეო-ბების ენერგო-ეფექტურობის გასაუმჯო-ბესებლად.	– მომხმარებლის ქცევის, მათ შორის მიზანმიმარ-თული სვლა ნახშირბადის ნაკვალევის პროდუქ-ტების შემცირებაზე ნედლეულის გაზრდილი ღირებულება, გაზრდილი არასტაბი-ლურობა და ხარჯები, ნახშირბადის მძიმე ნედლეულის მოპოვების შეზღუდვები.	– სამომხმარებლო პრეფერენ-ციების მწვანე პროდუქტებზე გადატანა ექტორის სტიგმატიზება, რაც იწვევს შემოსავლის შემცირებას სამუშაო ძალის მართვასა და დაგეგმვაზე უარყოფითი ზემოქმე-დებისგან (მაგ., თანამშრომ-ლების მოზიდვა და შენარჩუნება) აინტერესე-ბული მხარის გაზრდილი დაინტერესება ან დაინტერე-სებული მხარის უარყოფითი გამოხმაურება.	– ექსტრემალური მეტეორო-ლოგიური მოვლენების, (მაგალითად წყალ-დიდობები) მომატებული სიმძიმე.	– ცვლილებები ნალექების რაოდენობაში და ამინდის უკიდურესი ცვალებადობა, რომელიც გავლენას ახდენს საკვების წარმოებასა და საცხოვრებელ გარემოზე საშუალო ტემპერატურის მატება, რომელიც გავლენას ახდენს სამუშაო პირობებზე, საცხოვრებელ პირობებსა და ადგილობრივ ინფრა-სტრუქტურაზე ზღვის დონის მატება, რომელიც გავლენას ახდენს ადგილობრივ ეკოსისტემებზე, იზრდება ჩაძირვისა და წყალდიდობის რისკები.		
დროითი ჰორიზონტი	საშუალო	გრძელი	საშუალო	გრძელი	საშუალო	გრძელი		
პოტენციური ზეგავლენის დონე, რომელიც გავლენას ახდენს მომხმარებლებზე და თიბისიზე	დაბალი	დაბალი	დაბალი	დაბალი	საშუალო	საშუალო		

ქვემოთ მოცემულია გარდამავლობის და ფიზიკური რისკების საერთო და სექტორების მიხედვით შეფასებები. ყველა სექტორი, ბანკის საკრედიტო პორტფელში 1% ან უფრო მაღალი წილით, ცალკე ფასდება. გარდა ამისა ნახშირბადთან დაკავშირებული სექტორები, როგორიც არის ლითონები და სამთო-მომპოვებელი მრეწველობა, ნავთობისა და გაზის სექტორი, ცალკე ფასდება, მიუხედავად იმისა, ფლობენ თუ არა ბანკის საკრედიტო პორტფელში 1%-ს. დროითი ჰორიზონტი მიუთითებს, როდის დაიწყება შესაბამისი რისკის მატერიალიზება, ხოლო პოტენციური ზემოქმედების დონე იძლევა რისკის დონეს. ივარაუდება, რომ რისკების დონე იგივე რჩება შემდეგ პერიოდებში.

გარდამავლობის რისკები

ფიზიკური რისკები

● დაბალი რისკი ● საშუალო რისკი ● მაღალი რისკი

2024 წელს კიდევ უფრო მეტად გავაძლიერეთ ჩვენი კლიმატთან დაკავშირებული მიდგომები. გადავხედეთ კლიმატთან დაკავშირებული გარდამავალი და ფიზიკური რისკების შეფასებებს სექტორების დონეზე და გამოვიყენეთ საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ)¹ ESC რისკის რადარით განსაზღვრული მოსაზრებები, განსაკუთრებით მოკლევადიანი პერსპექტივისთვის. ESG რისკების რადარის შეფასების ეს სისტემა გამოყენებულია საქართველოს ყველა სექტორში, რაც კლასიფიცირებულია, როგორც ძირითადი სექტორი, NACE-ის სექტორების კოდების (Eurostat 2008) შესაბამისად. ამჟამად, უმაღლესი ქულაა 9, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ საქართველოში კრიტიკული დარგები არ არის გამოვლენილი. თუმცა, ზოგიერთი სექტორი (კერძოდ, ქულები 7, 8 და 9) პოტენციურად მაღალი რისკის შემცველია და სხვები (ქულები 5 და 6) წარმოადგენს კლიმატთან დაკავშირებულ რისკების გავლენის ქვეშ მყოფ პორტფელს² კლიმატთან დაკავშირებული რისკების რადარი საფუძველს უყრის კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შეფასებას სექტორულ და ინდივიდუალური მომხმარებლის დონეზე. კლიმატთან დაკავშირებული აქტივობების რისკებისა და შესაძლებლობების განსაზღვრისას ჩვენ ვითვალისწინებთ კლიმატური რისკების რადარის ქულებს. ჩვენ შევიმუშავეთ ESG პროფილების შიდა მეთოდოლოგია გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის რისკის რადარის საფუძველზე. დამატებითი დეტალები მოცემულია რისკის მართვის საერთო პროცესის 121-122 გვერდებზე. გარდა ამისა, კლიმატის ზეგავლენის ქვეშ მყოფ სექტორებთან დაკავშირებული შესაძლებლობები მოცემულია ქვემოთ, კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობების ნაწილში, 116-ე გვერდზე.

გარდამავლობის რეგულაციებისა და სამართლებრივი ღონისძიებების გავლენის საერთო შეფასება

თიბისი ბანკმა შეაფასა სხვადასხვა ეკონომიკურ სექტორებზე პოლიტიკის პოტენციური გავლენის მაჩვენებლები, რომლებიც საქართველოს 2030 წლის კლიმატის ცვლილების სტრატეგიას³ და კლიმატის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმაში⁴ განსაზღვრული, იმ ეკონომიკურ სექტორებზე, რომლებსაც ის აფინანსებს. გარდამავლობის რისკების პოტენციური გავლენა რომ შევაჯამოთ, საქართველოში და თიბისი ბანკის საქმიანობაზე გარდამავლობის რისკები დაბალია. იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს ეკონომიკაში ვაჭრობა და მომსახურება დომინირებს და საქართველოს 2030 წლის კლიმატის ცვლილების სტრატეგიაში წარმოდგენილი პოლიტიკის ზომები, საერთო ჯამში, მცირე გავლენას მოახდენს ეკონომიკის სექტორებზე, განსაკუთრებით მოკლე და საშუალოვადიან პერსპექტივაში. საქართველოს, როგორც გარდამავალი და მზარდი ეკონომიკის სტატუსის გათვალისწინებით, საქართველოს 2030 წლის კლიმატის ცვლილების სტრატეგია მიზნად ისახავს არა პოლიტიკის ზომებით მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის შეფერხებას, არამედ საჭიროების შემთხვევაში შეუფერხებელ გადასვლას. აღსანიშნავია, რომ გარდამავლობის რისკებით მსოფლიოში ყველაზე მეტად დაზარალებული ეკონომიკური სექტორები, როგორიცაა სამთო-მომპოვებელი მრეწველობა, ნედლი ნავთობი, ბუნებრივი აირი და ლითონის მადნები, კოქსის წარმოება და რაფინირებული ნავთობპროდუქტები⁵, საქართველოში მხოლოდ ძალიან შეზღუდული მოცულობითაა წარმოდგენილი, რის შედეგადაც გარდამავლობის ზომების საერთო გავლენა ეკონომიკურ ზრდაზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, დაბალია.

ტექნოლოგიური რისკი

ტექნოლოგიური რისკი გარდამავლობის რისკის ქვეკატეგორიაა. კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული ტექნოლოგიური რისკი, ტექნოლოგიების განვითარებაში არასაჭირო ინვესტიციები ან ტექნოლოგიურ გაუმჯობესებაში არარსებული ინვესტიციები საქართველოში დაბალი ოდენობით შეფასდა. ქართული კომპანიები თითქმის არ ახდენენ ინვესტირებას ახალი მწვანე ტექნოლოგიების განვითარებაში; ამის ნაცვლად, ისინი სარგებლობენ სხვა, ტექნოლოგიურად მოწინავე ქვეყნებში შემუშავებული ტექნოლოგიებით და ნერგავენ ტექნოლოგიებს, რომლებიც უკვე შემოწმებული და დამკვიდრებულია. აქედან გამომდინარე, ნაკლებად სავარაუდოა, რომ წარუმატებელი ინვესტიციები განხორციელდეს.

საბაზრო რისკი და რეპუტაციული რისკი

საბაზრო რისკი დაბალია, რადგან საქართველოში მომხმარებელთა ქცევა აჩვენებს ძალიან ნელ ტენდენციას დაბალი ნახშირბადის ნაკვალევის მქონე პროდუქტების მიმართ. რეპუტაციული რისკის გამო, არსებითი გავლენა არ არის მოსალოდნელი, რადგან თიბისი ბანკმა შეიმუშავა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურები გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენის, შეფასების, მართვისა და მონიტორისათვის, რომლებიც სრულად შესაბამემა საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობას და მიჰყვება საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას. დამატებითი ინფორმაცია გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის შესახებ იხილეთ 135-146 გვერდებზე.

მწვავე და ქრონიკული ფიზიკური რისკების გავლენის საერთო შეფასება

საქართველოს გეოგრაფიული მდებარეობა და ბუნებრივი პირობები, როგორც მთიანი ლანდშაფტის, შავი ზღვის სანაპირო ზონის და სამხრეთ-აღმოსავლეთის ნახევრად უდაბნოების მქონე პატარა ქვეყანა, ხელს უწყობს ქვეყნის მოწყვლადობას კლიმატის ცვლილების ფიზიკური რისკების მიმართ. საქართველოში კლიმატის ცვლილების მიმართ ყველაზე მოწყვლად სექტორებად ითვლება სოფლის მეურნეობა, მეტყევეობა, ტურიზმი და ჯანდაცვა⁶.

მწვავე და ქრონიკული ფიზიკური რისკის გავლენა ეკონომიკურ სექტორებზე, რომლებიც ფინანსდება თიბისი ბანკის მიერ, დროთა განმავლობაში შესაძლოა, არსებითი გახდეს. ჭვავისთვის რისკები შეიძლება, გამოიხატოს აქტივების ღირებულებების გაუფასურებით და საქართველოში მოქმედი მომხმარებლების კრედიტუნარიანობის გაუარესებით. გარკვეული გეოგრაფიული არეალები და ეკონომიკური სექტორები, როგორიც არის ზამთრის კურორტები და სასოფლო-სამეურნეო მიწები, უკვე ნაწილობრივ დაზარალებულია და შეიძლება კიდევ უფრო გაუარესდეს საშუალოვადიან პერიოდში. საქართველოსა და თიბისი ბანკის საქმიანობაზე მწვავე და ქრონიკული რისკების პოტენციური გავლენის საერთო შეფასება საშუალოა გრძელვადიან პერსპექტივაში. ამჟამად თიბისი ბანკის საქმიანობაზე დაკვირვებადი არსებითი გავლენა არ არის. გასაგებია, რომ კლიმატის ცვლილების რისკები მეტწილად დაკავშირებულია გრძელვადიან ზეგავლენასთან; თუმცა, ეს გრძელვადიანი ზემოქმედება გაურკვეველია, განსაკუთრებით ბანკის სასესხო პორტფელის უფრო მოკლევადიანი ვადიანობის სტრუქტურის გათვალისწინებით.

კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები

კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები პირდაპირ კავშირშია კლიმატის რისკებთან და ეკონომიკურ სექტორებთან, რომლებსაც აქვთ გარემოზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზეგავლენა ან/და შესაძლოა პოტენციურად ზეგავლენა მოახდინონ კლიმატის რისკებზე. შემსუბუქების ღონისძიებების დაფინანსება (GHG გაფრქვევების შემცირება) მოიცავს ისეთ სექტორებს, როგორიცაა ტრანსპორტი, მშენებლობა, ენერგიის წარმოება და გადაცემა, სოფლის მეურნეობა და წარმოება. კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაცია მოიცავს სოფლის მეურნეობის, ინფრასტრუქტურის, ტურიზმისა და წყლის რესურსების სექტორებს.

თიბისის მიდგომა შეესაბამება საქართველოს კლიმატის სამოქმედო გეგმას ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული კონტრიბუციის მიზნების განსახორციელებლად:

- დაგეგმილი სათბური აირების გაფრქვევების 15%-ით შემცირება სატრანსპორტო სექტორში 2030 წლისთვის;
- დაბალი ნახშირბად-ინტენსივობის მაჩვენებლის მხარდაჭერა სამშენებლო სექტორში, კლიმატთან დაკავშირებულ მიზნებზე ორიენტირებული ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების და სერვისების წახალისების გზით;
- დაგეგმილი სათბური აირების გაფრქვევების 15%-ით შემცირება ენერგიის გამომუშავების და გადაცემის სექტორში 2030 წლისთვის;
- დაბალი ნახშირბად-ინტენსივობის მაჩვენებლის მხარდაჭერა სოფლის მეურნეობის სექტორში, სოფლის მეურნეობის სექტორში კლიმატ-გონივრული ტექნოლოგიების და სერვისების წახალისების გზით;
- ინდუსტრიულ სექტორში დაბალი ნახშირბად-ინტენსივობის მაჩვენებლის მხარდაჭერა ეკოლოგიურად სუფთა ინოვაციური ტექნოლოგიების და სერვისების წახალისების გზით, შესაბამისი ღონისძიებების გარეშე დაგეგმილ გაფრქვევებთან შედარებით გაფრქვევების 5%-ით შეზღუდვის მიზნით;
- დაბალი ნახშირბად-ინტენსივობის მაჩვენებლის მხარდაჭერა ნარჩენების მართვის სექტორში, ეკოლოგიურად სუფთა ინოვაციური ტექნოლოგიების და სერვისების წახალისების გზით.

ჩვენ ვაცნობიერებთ მდგრადი დაფინანსების მნიშვნელობას და აქტიურად ვართ ჩართული მდგრადი დაფინანსებისადმი სტანდარტიზებული მიდგომის შემუშავებაში, მათ შორის, ენერგოეფექტურობის, განახლებადი ენერგიისა და რესურსების ეფექტურობის დაფინანსებაში ჩვენი საცალო და ბიზნეს კლიენტებისთვის. ჩვენი მდგრადი პორტფელის უდიდესი ნაწილი შედგება ენერგოეფექტურობის, განახლებადი ენერგიისა და რესურსების ეფექტურობის დაფინანსებისგან და უტოლდება 952 მილიონ ლარს 1.73 მილიარდი ლარიდან. მდგრადი პორტფელის დარჩენილი ნაწილი მოიცავს ქალებისა და ახალგაზრდების დაფინანსებას, ხელმისაწვდომ საცხოვრებელსა და სტარტაპების დაფინანსებას. მდგრადი პორტფელის ზრდის სამიზნეები მოცემულია ESG სტრატეგიაში ყოველწლიურად; სამიზნეები განისაზღვრება მწვანე დაფინანსების მომხმარებელთა საჭიროებების გათვალისწინებისა და თიბისი ბანკის შესაბამის ბიზნეს განყოფილებებთან განხილვის შედეგად. 2025 წლისთვის ღირეექტორთა საბჭომ 2 მილიარდი ლარის მიზნობრივი მოცულობა დაამტკიცა.

1 [www.nbg.gov.ge](#)
2 7 ქულა - სოფლის მეურნეობა, მეტყევეობა და მეთევზეობა, არა მრავალწლიანი მარცვლეული კულტურები, მეტყევეობა და ხის მასალის წარმოება, წარმოება და საკვები პროდუქტები, ქიმიური პროდუქტების წარმოება, ელექტროენერგია, ბუნებრივი აირი, აორთქლება და კონდიციონერება, წყლის მიწოდება, კანალიზაცია, წარჩენების მართვა და აღდგენა. 6 ქულა - მრავალწლიანი მარცვლეული კულტურები, ცხოველთა მოშენება, მეთევზეობა და აკვაკულტურა, წარმოება, თამბაქოს პროდუქტების წარმოება, კოქსის და გადამუშავებული ნავთობპროდუქტების წარმოება, ავტომობილების, მისაბმელიანი და ნახევრად მისაბმელიანი ავტოსატრანსპორტო საშუალებების წარმოება, მშენებლობა, ტრანსპორტირება და დასაწყობება ([www.nbg.gov.ge](#)).
3 [www.mepa.gov.ge](#)
4 [www.mepa.gov.ge](#)
5 Key elements of the 2021 საკანძო ელემენტები: ფინანსური რისკები კლიმატის ცვლილებიდან | ინგლისის ბანკი.
6 [www.unfccc.int](#)

განახლებადი ენერგიის წარმოების არსებული პოტენციალის გათვალისწინებით, თიბისი გახდა წამყვანი პარტნიორი საქართველოში ადგილობრივი განახლებადი ენერგიის დაფინანსების, მათ შორის ჰიდროელექტროსადგურების მიმართულებით.

ჩვენ აქტიურად ვთანამშრომლობთ საერთაშორისო პარტნიორებთან, რათა მოვიზიდოთ დაფინანსება მდგრადი დაკრედიტებისთვის:

- თიბისი აქტიურად ახორციელებს პარტნიორი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების მწვანე ფონდების მობილიზებას მდგრადი ეკონომიკური ზრდის ხელშესაწყობად, პირველ რიგში, ენერგოეფექტურობის, რესურსების ეფექტურობისა და განახლებადი ენერგიის პროექტების დაფინანსების გზით. ეს ინსტრუმენტები დაეხმარება ადგილობრივ ბიზნესებსა და შინამეურნეოებს, გახდნენ უფრო კონკურენტუნარიანები მაღალი წარმადობის ტექნოლოგიებში ინვესტირებისა და ენერგოეფექტური პრაქტიკის დანერგვის გზით. გარდა ამისა, დაფინანსებას თან ახლავს ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამები, რომლებიც უზრუნველყოფს მსესხებლებისთვის ნოუ-ჰაუ და ტექნიკურ ექსპერტიზას და მათი მწვანე ინვესტიციების წარმატებით განხორციელებას. რამდენიმე მწვანე ინიციატივას აქვს საგრანტო წახალისებაც. 2024 წლის ბოლოს მდგომარეობით, თიბისიმ მოიზიდა სხვადასხვა მწვანე დაფინანსება მთლიანობაში დაახლოებით 960 მილიონი ლარის ოდენობით, საიდანაც დაახლოებით 460 მილიონი ლარი მოზიდული იყო 2024 წლის განმავლობაში ისეთი მრავალწლიანი საერთაშორისო პარტნიორებისგან, როგორიც არის EIB, EBRD, GGF, GCPF, FMO და ProParco.
- გარდა ამისა, 2022 წელს, 2021 წელს მწვანე კლიმატის ფონდის (GCF) აკრედიტაციის მიღების შემდეგ, თიბისიმ ხელი მოაწერა აკრედიტაციის გენერალურ ხელშეკრულებას (AMA), რომელიც არის ცენტრალური ინსტრუმენტი, რომელიც ადგენს მწვანე კლიმატის ფონდთან (GCF) მუშაობის ძირითად წესებსა და პირობებს. ეს ანიჭებს თიბისი ბანკს GCF-ისგან ფინანსურ რესურსებზე წვდომისა და მობილიზაციის უფლებას და აფორმებს თიბისის ანგარიშვალდებულებას GCF-ის მიერ დამტკიცებული პროექტების სათანადოდ განხორციელებაში.
- ბანკი აცნობიერებს გენდერული თანასწორობისა და ქალთა უფლებების დაცვის მნიშვნელობას და აქვს რამდენიმე ინსტრუმენტი, რომელიც ხელს უწყობს ქალთა მეწარმეობის განვითარებას ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის ხელშეწყობით, არაფინანსური მომსახურებისა და ცოდნის გაზიარების შესაძლებლობების უზრუნველყოფით. გარდა ამისა, ბანკს გამოყოფილი აქვს ახალგაზრდა მსესხებლებისა და მეწარმეების მხარდამჭერი სახსრები, რომელიც უზრუნველყოფს სესხების გაცემას განათლებისთვის, იპოთეკურ სესხებს, ასევე სესხებს ბიზნესის დასაწყებად;
- თიბისი ბანკი სტარტაპებზე, ქალ და რეგიონულ მეწარმეებზე ორიენტირებულ რამდენიმე საგარანტიო საშუალებას ფლობს. რისკების გაზიარების ეს ინსტრუმენტები წარმოადგენენ უზრუნველყოფის ნაწილობრივ შემცვლელს და საშუალებას აძლევს ბანკს, გაზარდოს ხელმისაწვდომობა დაფინანსებაზე სამიზნე ჯგუფებისთვის, რაც მათ ზრდისა და განვითარების უკეთეს შესაძლებლობებს მისცემს.

2.2. კლიმატთან დაკავშირებული რისკები და შესაძლებლობების გავლენა ბიზნესზე, სტრატეგიასა და ფინანსურ დაგეგმვაზე

2024 წელს ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებდით დეტალური გარდამავლობის გეგმების შემუშავებაზე, რომელიც დაფუძნებულია სათბური აირების გაფრქვევების შემცირების მიზნით ჯგუფის საქმიანობის შედეგების შეფასებაზე პარიზის ხელშეკრულების მიზნებთან მიმართებაში. შემუშავების პროცესის მხარდასაჭერად, ჩვენ დავუკავშირდით საერთაშორისო კონსულტანტ კომპანიას, ადგილობრივ და საერთაშორისო ექსპერტებს და შევიმუშავეთ სამუშაო დეტალური აღწერა, რომელიც მოიცავს შემდეგს: დაფინანსებული გაფრქვევების გაანგარიშება, ნახშირბადის ანგარიშგება, პარიზის ხელშეკრულებასთან შესაბამისობა, დეკარბონიზაციის სამოქმედო გეგმის შემუშავება, ნახშირბადის ზეგავლენის შეფასების მეთოდოლოგია, შერჩეული მომხმარებლების ნახშირბადის ნაკვალევის შეფასება და ინსტიტუციური ცოდნის განვითარება.

ჩვენი გარდამავლობის გეგმის მხარდაჭერა. ჩვენ უკვე განვახორციელეთ რამდენიმე ღონისძიება:

- ჩვენ დავამონტაჟეთ მზის ელექტროსადგურები ორ ადგილმდებარეობაზე, მთლიანი სიმძლავრით 130 კვტ. ინვესტიციების მთლიანმა თანხამ 23,000 ლარი შეადგინა. გეგმით გათვალისწინებული რეგიონებში მთლიან მოხმარებულ ელექტროენერგიაში განახლებადი ენერგიის წილის 50%-მდე ზრდა;
- ჩვენ თანდათან ვზრდით ელექტრო და ჰიბრიდული ავტომობილების წილს ჩვენს ავტომობილების ავტოპარკში. მათი რიცხვი 67%-ს შეადგენს;
- 2022 წლიდან ყველა ახალგარემონტებულ ფილიალში ვამონტაჟებთ ენერგოეფექტურ გათბობა-გაგრილების სისტემებს; მთლიანი ინვესტიციები სამშენებლო სამუშაოების ჩათვლით უდრის 2.3 მილიონ ლარს;

- 2024 წლის განმავლობაში, ჩვენ განვაახლეთ IT ინფრასტრუქტურის ნაწილი ენერგოეფექტური სერვერებით. შედეგად, სერვერების გამოთვლითი რესურსები 20-30%-ით გაიზარდა, ელექტროენერგიის დამატებითი მოხმარების საჭიროების გარეშე. შესაბამისად, ამ ცვლილებებმა ელექტროენერგიის პოტენციური დანახარჯები 20-30%-ით შეამცირა;
- ამასთან, ჩვენ ვაპირებთ 36 ელექტრო დამტენი სადგურის დამონტაჟებას ჩვენს სათავო ოფისთან და სხვა ობიექტებზე; დაგეგმილი ინვესტიციების ოდენობა 450,000 ლარს შეადგენს.

ჩვენი პორტფელის გამწვანებისა და დაფინანსებული ემისიის შემცირების (Scope 3) მხარდასაჭერად, ჩვენ ვაძლიერებთ ძალისხმევას მწვანე დაფინანსების კუთხით.

- მწვანე დაფინანსების მოცულობას ყოველწლიურად ვზრდით;
- 2024 წელს ჩვენ 24%-ით გადავაჭარბეთ ჩვენს სტრატეგიულ მიზანს - 1.4 მილიარდი ლარის მდგრადი პორტფელის მოცულობას და მივაღწიეთ 1.73 მილიარდ ლარს;
- სხვადასხვა საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებისგან მოზიდული მწვანე დაფინანსება ყოველწლიურად იზრდება. 2024 წლის მდგომარეობით, ეს უდრის 960 მილიონ ლარს.

ძირითადი შესაძლებლობები ენერგოეფექტურობასა და განახლებადი ენერგიის დაფინანსებაშია. თუმცა, ჩვენ მომხმარებლებს ვთავაზობთ მწვანე და კლიმატთან დაკავშირებული სხვა დაფინანსებების ფართო სპექტრს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობების შეჯამება სექტორის მიხედვით.

სექტორი	% ცალკემდგომი ბანკის საკრედიტო პორტფელში	სათბური აირების კონტრიბუციის ღონე ¹	კლიმატური რისკის შეფასება ²	პროდუქტების კატალოგი
სოფლის მეურნეობა	4.6%	4	7	ენერგოეფექტურობის სესხები კლიმატ-გონივრული ტექნოლოგიები ახალი სარწყავი სისტემები
ავტომობილები	1.3%	4	5	ჰიბრიდული და ელექტრომობილები ევრო 5, ევრო 6 და ევრო 7 ავტომობილები ენერგოეფექტურობის სესხები სამრეწველო ავტომობილები
მშენებლობა	6.9%	3	6	ენერგოეფექტურობის სესხები სამშენებლო პროექტებისთვის, ენერგოეფექტური სამშენებლო მასალების წარმოება. ენერგოეფექტურობის სესხები მანქანა-დანადგარებისთვის / ტექნიკისთვის ელექტრომობილების დამტენი სადგურები
ენერგია და კომუნალური მომსახურებები	4.7%	4	7	განახლებადი ენერგიის დაფინანსება ელექტრომობილების დამტენი სადგურები
კვების მრეწველობა	5.4%	4	7	ენერგოეფექტურობის სესხები (საწყობები, საცავი, ტექნიკა, მანქანები)
ფიზიკური პირები	37.1%	N/A	N/A	ენერგოეფექტურობის იპოთეკური სესხი ჰიბრიდული და ელექტრომობილების სესხები
წარმოება	0.7%	3.5	6	ენერგოეფექტურობის სესხები (დანადგარები, ტექნიკა, შენობები) ნახშირბადის ფილტრაცია
ლითონები და და სამთო-მომპოვებელი მრეწველობა	0.8%	4	5	ენერგოეფექტურობის სესხები (დანადგარები, ტექნიკა, შენობები)
ნავთობი და გაზი	1.2%	4	7	ელექტრომობილების დამტენი სადგურების მშენებლობის ენერგოეფექტური სესხები
უძრავი ქონება	9.5%	3	5	ენერგოეფექტურობის სესხები განახლებადი ენერგიის დაფინანსება (მზის პანელები)
ტრანსპორტი	1.4%	3.5	6	ჰიბრიდული და ელექტრომობილები ევრო 5, ევრო 6 და ევრო 7 ავტომობილები, ავტობუსები, სატვირთო ავტომობილები

¹ კლიმატური რისკების რადარი ახდენს სათბური აირების გაფრქვევების მიმართულებით განხორციელებული გაფრქვევების ქულას, 1990-2017 წლების საქართველოს სათბური აირების მარაგების ეროვნული ანგარიშის შესაბამისად.
² კლიმატური რისკების რადარი განსაზღვრავს რისკის 4 კატეგორიას: 0-3 უმნიშვნელო, 4-5 მგრძნობიარე, 6-7 მაღალი რისკი, 8-10 კრიტიკული. კრიტიკული რისკ-პროფილის მქონე სექტორები არ არსებობს.

დამატებითი ინფორმაცია – კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური
ინფორმაცია 2024 **გამოქვეყნება**

2024 წელს ჩვენ გავაგრძელეთ კლიმატის და უფრო ფართო ESG მოსაზრებების ჩართვა ჩვენი ფინანსური დაგეგმვის პროცესებში. დამატებითი ხარისხობრივი მოსაზრებები, დაკავშირებული კლიმატთან და ESG საკითხებთან, ჩართული იყო 2024 წლის ფინანსური დაგეგმვის ციკლში. 2024 წელს ჯგუფმა სასესიო პორტფელის ზრდის დაგეგმვა რისკებისა და შესაძლებლობებს მოარგო სხვადასხვა ბიზნეს სეგმენტში: საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები და კორპორატიული სეგმენტი.

2024 წლის ბოლოს მდგომარეობით, ბანკის მდგრადი პორტფელი, რომელიც 1.73 მილიარდ ლარს უდრის, მოიცავს სხვადასხვა დანიშნულების მქონე სესხებს, როგორიცაა: ენერგოეფექტურობის სესხები, ელექტრომობილების სესხები, განახლებადი ენერგიის დაფინანსება მზის პანელებისა და ჰიდროელექტროსადგურებისთვის.

სექტორი	% ცალკემდგომი ბანკის საკრედიტო პორტფელში	მდგრადი პორტფელის წილის ზრდა	2024 წელს დაფინანსების საყურადღებო სფეროები
საცალო სეგმენტი	36%	1%	ენერგოეფექტურობა ელექტრო და ჰიბრიდული მანქანები იპოთეკები მზის პანელები
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები (MSME) სეგმენტი	24%	6%	ენერგოეფექტურობა განახლებადი ენერგია კლიმატ-გონივრული ტექნოლოგიები ჰიბრიდული და ელექტრომობილები სამრეწველო ავტომობილები
კორპორაციული სეგმენტი	40%	93%	ენერგოეფექტურობა განახლებადი ენერგია კლიმატ-გონივრული ტექნოლოგიები ახალი სარწყავი სისტემები სამრეწველო ავტომობილები

2025 წელს ჩვენ ყურადღებას გავამახვილებთ დარგობრივი გარდამავლობის გეგმების ინტეგრირებასა და პარიზის შეთანხმებასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე ფინანსური დაგეგმვის პროცესში, შესაბამისი მეთოდოლოგიებისა და ინსტრუმენტების შემუშავებაზე და შიდა კომპეტენციებისა და შესაძლებლობების ზრდაზე.

2.3. კლიმატთან დაკავშირებული სცენარები

თიბისი მნიშვნელოვან ნაბიჯებს დგამს სცენარული ანალიზის შესაძლებლობების გასაუმჯობესებლად, რათა უკეთ გაერკვეს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების სავარაუდო შედეგებში ჩვენი ბიზნესისა და მომხმარებლებისთვის და რეაგირება მოახდინოს მათზე. კლიმატთან დაკავშირებული სცენარული ანალიზის შემუშავება დიდ გამოწვევას წარმოადგენს, რადგან კლიმატის მონაცემებისა და ქვე-სექტორული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა და ვარგისიანობა ფინანსური რისკების ანალიზისთვის, ასევე კლიმატთან დაკავშირებული რისკების მოდელირების შესაძლებლობები საქართველოში ძალიან შეზღუდულია და ჯერ კიდევ ვითარდება. მიუხედავად ამ შეზღუდვებისა, სცენარული ანალიზი საშუალებას გვაძლევს, შევამოწმოთ კლიმატის ცვლილების შესაძლო გავლენების სხვადასხვა გზები და გავიაზროთ მათთან დაკავშირებული რისკების ხასიათი და მასშტაბი. სცენარული ანალიზის მიზანია არა მომავლის პროგნოზირება, არამედ შესაძლო რისკებში გარკვევა და მათი მართვისთვის მომზადება.

2024 წელს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) შეიმუშავა კლიმატის სტრეს-ტესტის სრულფასოვანი ჩარჩო¹, რომელიც რამდენიმე ანალიტიკურ მოდულს და სპეციალიზებულ ინსტრუმენტს მოიცავს, მწვავე ფიზიკური რისკებისა და გარდამავლობის რისკები შესაფასებლად. როგორც ფიზიკური, ისე გარდამავლობის რისკებზე განსაზღვრებით, ჩარჩოში მოცემულია კლიმატის ცვლილებით წარმოქმნილი გამოწვევების ჰოლისტიკური ხედვა. ის საცნობარო მიზნით იყენებს NGFS სცენარებს სტრეს-ტესტის გლობალური მასშტაბით აღიარებულ სტანდარტებზე მოსარგებად. ეს ჩარჩო სრულფასოვანია, მოიცავს საცალო

(საყოფაცხოვრებო სექტორი) და არასაცალო პორტფელებს (კორპორატიული სექტორი), უზრუნველყოფს იმას, რომ ქართულ ფინანსურ სექტორში არსებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი სათანადოდ იქნას შეფასებული კლიმატთან დაკავშირებული პოტენციური სისუსტეების გამოსავლენად.

კლიმატის სტრეს-ტესტის ჩარჩო

კლიმატის სტრეს-ტესტის ჩარჩო მოიცავს:

- მწვავე ფიზიკურ კლიმატის რისკის მოდულს², რომელიც მიმართულია ექსტრემალური მეტეოროლოგიური მოვლენების საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ სისტემაზე მყისიერი გავლენის შეფასებაზე. ამ მოდულში გამოყენებულია განვლილი პერიოდის მონაცემები, სცენარის მშენებლობა და მოწინავე მოდელირების ტექნიკები, ისეთ კონკრეტულ საფრთხეებთან დაკავშირებული ეკონომიკური ზიანისგან დასაცავად, როგორიც არის მაღალი ტემპერატურა, ექსტრემალური ნალექები და გრიგალი. ეს პროგნოზები შემდეგ გამოიყენება უფრო ფართო ეკონომიკური გავლენების შესაფასებლად, მათ შორის პოტენციური ცვლილებები მშპ-სა და დარგობრივ წარმოებაში.
- ტრადიციული რისკისა და ქრონიკული ფიზიკური რისკის მოდული³, რომელიც მიმართულია უფრო გრძელვადიან რისკებზე. ამგვარი რისკები უკავშირდება კლიმატის თანდათანობით ცვლილებას და დაბალნახშირბადიან ეკონომიკაზე გადასვლას. ისეთი სცენარების ანალიზის საფუძველზე, როგორიც არის შეფერხებული გადასვლის გზები, ეს მოდული ამოწმებს როგორ იმოქმედებს მკვეთრი პოლიტიკური ცვლილებები, ტექნოლოგიური ძვრები და ბაზრის დინამიკა ფინანსურ სექტორზე.
- სტრეს-ტესტის მოდული კორპორატიული სექტორისთვის შექმნილია კორპორატიული სესხების კლიმატთან დაკავშირებული რისკის ზომის შესაფასებლად, უმოქმედო სესხებზე, თითოეულ სექტორში საკრედიტო ზარალის ანარიცხებზე და ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობაზე პოტენციურ ზეგავლენაზე ფოკუსით. ის აერთიანებს მკაცრი ფიზიკური და გარდამავლობის რისკების შედეგებს პროექტის სექტორის შესაბამის უმოქმედო სესხების კოეფიციენტთან, სხვადასხვა კლიმატური სცენარის ფარგლებში. ეს მიდგომა გვაძლევს შესაძლებლობას დეტალურად განვსაზღვროთ, როგორ შესაძლოა განხორციელდეს კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ზემოქმედება კორპორატიული სექტორის სხვადასხვა ინდუსტრიებზე, კერძოდ კი ისეთ დარგებზე, რომლებიც მეტად ნახშირბადშემცველები არიან ან ნაკლებად შეუძლიათ კლიმატთან დაკავშირებულ პოლიტიკებთან ასოცირებული დანახარჯების გაწევა. ეს მოდული იყენებს სებ-ის სტრეს-ტესტის დაღმავალ მოდულს, ბანკის კაპიტალზე ფინანსური ზემოქმედების სიმულირების და ზოგადად სექტორის სტაბილურობის შესაფასებლად.
- სტრეს-ტესტის მოდული საყოფაცხოვრებო სექტორისთვის აფასებს კლიმატთან დაკავშირებული რისკების გავლენას საყოფაცხოვრებო სესხებზე, უმოქმედო სესხების კოეფიციენტებზე, საკრედიტო ზარალის ანარიცხებსა და ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობაზე მათ ეფექტებზე ფოკუსით. ის იყენებს ისეთი საკვანძო მაჩვენებლების პროგნოზირებას, როგორიც არის უძრავი ქონების ფასები და სესხისა და ფასის თანაფარდობის კოეფიციენტი, სხვადასხვა კლიმატური სცენარების ქვეშ. საყოფაცხოვრებო სექტორის სისუსტეების შეფასებისას, მწვავე ფიზიკურ თუ გარდამავლობის რისკებთან მიმართებით, ეს მოდული იძლევა ინფორმაციას ფინანსურ სტაბილურობაზე უფრო ფართომასშტაბიანი გავლენების შესახებ, რაც საყოფაცხოვრებო საკრედიტო პორტფელზე პოტენციური სტრეს-ფაქტორების სრულფასოვნად შეფასების საშუალებას იძლევა.

1 www.nbg.gov.ge
2 NGFS არ ატარებს მწვავე კლიმატური რისკის შეფასებებს და არ ახორციელებს საქართველოსთვის შესაბამის სცენარებს; შესაბამისად, საჭირო გახდა ალტერნატიული წყაროები. GiZ კვლევა „საქართველოში კლიმატისადმი მდგრადი ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა“ არსებით ინფორმაციას იძლევა განვლილი და საპროგნოზო კლიმატური საფრთხეების და საქართველოსთვის მათი ეკონომიკური ეფექტების შესახებ. კერძოდ, ის აფასებს ექსტრემალური მეტეოროლოგიური მოვლენების განვლილი შემთხვევებს და შედეგად მიღებულ მონეტარულ ზიანს. ეს დასკვნები შემდეგ გამოიყენება მაღალი ტემპერატურის, ექსტრემალური ნალექების და გრიგალის შემთხვევაში მოსალოდნელი დიფერენციალური ეფექტების სინთეზირებას, საქართველოს ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორისთვის. (GiZ. 2022. „საქართველოში კლიმატისადმი მდგრადი ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა“; www.giz.de).

3 საქართველოსთვის ამ პროგნოზების გენერირება განხორციელდა სამი ინტეგრირებული შეფასების მოდულის (IAM) გამოყენებით: REMIND-MAGPIE, MESSAGEix-GLOBIOM და GCAM. თითოეული ეს მოდული აწარმოებს კლიმატთან დაკავშირებული სოციალურ-ეკონომიკური მნიშვნელოვანი ცვლადების განსხვავებულ პროექტირებას. მათი კატეგორიზაცია რამდენიმე სცენარში ხდება. REMIND-MAGPIE მოდულის არჩევა მოხდა საქართველოსთვის რელევანტური კლიმატის ცვლილების გრძელვადიანი სცენარის ანალიზის სასურველ ინსტრუმენტად, რამდენიმე მიზეზის გამო: ა) REMIND-MAGPIE მოდული აჯგუფებს საქართველოს რეგიონთან, რომელიც ყველაზე მეტად ერგება მის ძირითად სავაჭრო პარტნიორებს და ასევე მსგავსი სტრუქტურების მქონე ეკონომიკებთან; ბ) REMIND-MAGPIE მოდელი უფრო ახლოს არის თავისი CO2 გაფრქვევების პროგნოზებით, კერძოდ ენერგეტიკულ სექტორში; გ) REMIND-MAGPIE-მ მეტად რეალისტური პროგნოზები ჰქონდა წარმოდგენილი, განსაკუთრებით ნეტო-ნულოვანი 2050 სცენარის ფარგლებში და იწინასწარმეტყველა უფრო ნაკლები და მეტად სარწმუნო ფასები ნახშირბადზე და სახელმწიფოს შემოსავლები ნახშირბადის გადასახადთან, MESSAGEix-GLOBIOM-თან შედარებით; დ) REMIND-MAGPIE მოდელმა გამოავლინა მეტად ლოგიკური და თანმიმდევრული დამოკიდებულება მშპ-ის ზრდასა და ენერგომომხმარებას შორის, კონკრეტულად სამრეწველო სექტორში.

ამ მოდელირების მიდგომის საკვანძო ასპექტია ინფორმაციის ტრადიციული შეყვანა-გამოხმობის (IO) მოდელებიდან გადახვევა. როგორც წესი, IO მოდელებში, მთლიანი გამომუშავება ენდოგენურად განისაზღვრება ეგზოგენური საბოლოო მოთხოვნის საფუძველზე. თუმცა, ექსტრემალური მეტეოროლოგიური შემთხვევების პირობებში, ეს დაშვება არ მუშაობს. ამგვარი შემთხვევები მნიშვნელოვან შეზღუდვებს უქმნის მოწყვლად ინდუსტრიებს და ზღუდავს მათ მომავალი მოთხოვნის დაკმაყოფილების უნარს. შედეგად, ამ ინდუსტრიებისთვის საბოლოო მოთხოვნა აღარ ჩაითვლება ეგზოგენურად, რადგან მან უნდა გაითვალისწინოს კლიმატური შოკით გამოწვეული მიწოდებასთან დაკავშირებული შეზღუდვები.

ამგვარ სირთულეზე რეაგირებისთვის გამოყენებულ იქნა შერეული ენდოგენური/ეგზოგენური მოდელი (MEEM). ეს მიდგომა იყენებს ერთდროული მიწოდებისა და მოთხოვნის შეზღუდვებს, რომლებიც წარმოიშობა აქტიური ფიზიკური რისკის გამო ინდუსტრიების წინაშე მდგომი შეფერხებები. შერეული ენდოგენური/ეგზოგენური მოდელი, მილერისა და ბერის (1985) მიხედვით, საშუალებას გაძლევს მეტად ზუსტად მოვახდინოთ ეკონომიკური დინამიკების წარმოდგენა სცენარებში, რომელშიც ინდუსტრიები ეგზოგენურად ვერ შეასრულებენ მიღებულ მოთხოვნებს ფიზიკური შეზღუდვების გამო¹.

ექსტრემალური მეტეოროლოგიური პირობები ერთჯერად შოკად მიიჩნევა, მათი წარმოშობის შემდგომი წლისთვის ეფექტების პროგნოზირებით, ე.ი. ერთწლიანი პროგნოზი. თუმცა, შემდგომ წლებზე ამ საფრთხეების ზეგავლენას წინასწარი გადანაწილების გზით ხდება. წინასწარი გადანაწილება უზრუნველყოფს მშპ-ზე და დარგობრივ მთლიან დამატებულ ღირებულებაზე თითოეული საფრთხის კუმულაციური ეფექტები აღირიცხება, რაც იძლევა გრძელვადიანი ეკონომიკური ზემოქმედებების უფრო სრულყოფილ სურათს.

მშპ-ის პროგნოზებთან ერთად, სებ-ის სტრეს-ტესტის მოდელისთვის საჭიროა დამატებითი მაკროეკონომიკური ცვლადები. ARDL მოდელები² შესაფერისია მაკროეკონომიკურ ინდიკატორებს (მაგ. მშპ-ს, ინფლაციას და საპროცენტო განაკვეთებს) შორის დამოკიდებულების შესასწავლად დროთა განმავლობაში. ისინი გვცხმარება იმის შემოწმებაში, რამდენად მოქმედებს ერთი ცვლადის ცვლილება სხვადასხვა დროით ჰორიზონტებში და ცვლადების მომავალი ღირებულებების პროგნოზებზე, მათი განვლილი პერიოდების შაბლონების და ურთიერთობების საფუძველზე.

სცენარის შერჩევა

NGFS-მა მე-4 ფაზის ფარგლებში შვიდი სცენარი შექმნა, რომელთაგან ყველა მსგავს სოციალურ-ეკონომიკურ დაშვებებზეა დაფუძნებული და ითვალისწინებს ბოლო დროს ენერგეტიკულ ბაზარზე არსებულ, მაგალითად უკრაინის ომით წარმოშობილ ვითარებას. ეს სცენარები ოთხ კატეგორიად არის დაყოფილი: „ორგანიზებული“ სცენარები (სამი სცენარი), „არაორგანიზებული“ სცენარები, „სათბური სამყაროს“ სცენარი (ორი სცენარი), „ძალიან ცოტა, ძალიან გვიან“ სცენარი. „არაორგანიზებული“ კატეგორიიდან შეირჩა სცენარი „დაგვიანებული გადასვლა საშუალო ქრონიკული ფიზიკური რისკებით“. ამ სცენარის არჩევის მიზეზი იყო ის, რომ ის წარმოადგენს ერთ-ერთ უმაღლესი გარდამავლობის რისკის სცენარს და ასახავს იმ არსებით გამოწვევებს, რომლებსაც შესაძლოა ადგილი ჰქონდეთ კლიმატთან ბრძოლის გლობალური ღონისძიებების დაგვიანების და შემდგომ მოულოდნელად განხორციელების შემთხვევაში. შეფერხებული გადასვლა გულისხმობს, რომ გლობალურ გაფრქვევები არ შემცირდება 2030 წლამდე, რასაც დასჭირდება ძლიერი პოლიტიკების შექმნა, დათბობის 2°C-მდე შესაზღუდად. ეს სცენარი უფრო მაღალი დონის გარდამავლობის რისკებს შეიცავს, ქვეყნების მასშტაბით პოლიტიკის შეფერხებული და არათანმიმდევრული დანერგვის გამო. შედეგებთან მიმართებით გამოყენებული დამატებითი ექსპერტის შეფასება, რათა ისინი მეტად რელევანტური და შესაბამისი გახდნენ საქართველოს კონტექსტში.

დასკვნები

მწვავე ფიზიკური კლიმატური რისკის სცენარი: სეგმენტების მიხედვით ჩაშლილი შედეგები გვიჩვენებს რომ უმოქმედო სესხებზე პოტენციური გავლენა საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და კორპორატიულ სეგმენტებში არაარსებითია. რამდენიმე სექტორმა ნეგატიური ტენდენცია უჩვენა, როგორიც არის სოფლის მეურნეობა, მშენებლობა, მრეწველობა და არაგანახლებადი ენერგია. თუმცა, იმის გათვალისწინებით, რომ ეს აკუმულირებული ეფექტებია, შედეგები უმნიშვნელოა.

გარდამავლობის რისკი და ქრონიკული ფიზიკური რისკის სცენარი: სეგმენტების მიხედვით ჩაშლილი შედეგები გვიჩვენებს რომ უმოქმედო სესხებზე პოტენციური გავლენა საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და კორპორატიულ სეგმენტებში არაარსებითია.

მაშინაც კი, თუ კლიმატური სტრესის ტესტები არ არის პროგნოზირების ინსტრუმენტები, ისინი მიუთითებენ კლიმატური შოკების მიმართ მედეგობის დონეზე, განსაკუთრებით მოკლე და საშუალოვადიან პერიოდში. გრძელვადიან ეფექტზე სათანადოდ დაკვირვება შეუძლებელია, რადგან ადგილობრივი მარეგულირებელი ზღვარი სესხის მაქსიმალურ ვადაზე არის 15 წელი, მცირე გამონაკლისებით; შესაბამისად, თიბისის

საკრედიტო პორტფელის საშუალო დაფარვის ვადა კლიმატური სტრეს-ტესტის 30-წლიან დროით ჰორიზონტზე ნაკლებია. გარდა ამისა, კლიმატის სტრესის ტესტები აჩვენებს, რომ ყველაზე მოწყვლადი სექტორები არის ენერგოსექტორი (არაგანახლებადი) და კომუნალური მომსახურება და ნავთობი და გაზი, თუ გარდამავლობის რისკები მატერიალიზდება. თუმცა, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, გარდამავლობის რისკი საკმაოდ დაბალია საქართველოში.

3. რისკის მართვა

კლიმატთან დაკავშირებული რისკების იდენტიფიცირებისა და შეფასების პროცესები

თიბისის აქვს გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების ყოვლისმომცველი პოლიტიკა, რომელიც არეგულირებს ჩვენს გარემოსდაცვითი მართვის სისტემას (“EMS”) და კლიმატთან დაკავშირებულ ჩარჩოს ჭკუფში. გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა უზრუნველყოფს, რომ ჩვენ:

- დავადგინოთ მეთოდოლოგიები კლიმატზე ორიენტირებული მოქმედებების გაუმჯობესებისათვის და მოახდინოს შესაბამისი მიდგომების ინტეგრირება ჯგუფის ოპერაციებსა და მართვის პროცესებში;
- დავიცვათ მოქმედი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების და შრომითი რეგულაციები;
- გამოვიყენოთ ჯანსაღი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების და შრომითი პრაქტიკა; და
- გადავდგათ გონივრული ნაბიჯები, რათა ჩვენმა მომხმარებლებმა ასევე შეასრულონ თავიანთი გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობები.

ჩვენი გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა სრულად შეესაბამება საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობას და იცავს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას. სრული პოლიტიკა ხელმისაწვდომია შემდეგ ბმულზე: www.tbcbankgroup.com.

ჩვენი გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა ეფუძნება ოთხ მიმართულებას:

- შიდა გარემოსდაცვითი საქმიანობა;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა დაკრედიტებაში;
- მდგრადი დაფინანსება; და
- გარე კომუნიკაციები.

შიდა გარემოსდაცვითი საქმიანობა

სათბური აირების (GHG) გაფრქვევების კალკულაცია

შიდა გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა ჯგუფის მიერ რესურსების მოხმარების მართვაზეა ორიენტირებული. ბანკმა განიხილა ყველა საოპერაციო საქმიანობა, შესყიდვა და აუთსორსინგული მომსახურება, რომლის გაკონტროლებაც შეუძლია (ახლანდელი და დაგეგმილი) და გამოავლინა ბიზნესისთვის რელევანტური ყველა მატერიალური გარემოსდაცვითი ასპექტი, რომლებიც იყოფა არაპირდაპირ და პირდაპირ გარემოსდაცვით ასპექტებად, გაანალიზებულია მაჩვენებლების კომპლექსური სისტემის საფუძველზე და იმართება შესაბამისად.

თიბისი ბანკმა ჩამოაყალიბა ყოვლისმომცველი შიდა გარემოსდაცვითი სისტემა, რომელიც მართავს და ანგარიშს უწევს GHG გამოფრქვევებს თიბისიში და მოწოდებულია შეამციროს GHG გამოფრქვევები ენერგომოხმარების, წყლისა და ქაღალდის მოხმარების მკაცრი მონიტორინგის გზით. შემუშავდა გარემოსდაცვითი მონაცემების დოკუმენტირების სახელმძღვანელოები და შვილობილ კომპანიებში პასუხისმგებელ პირებს დაევალა საჭირო მონაცემების შეგროვება და მიწოდება. დამატებითი დეტალები ჯგუფის GHG გაფრქვევებისა და სამიზნე მაჩვენებლების შესახებ მოცემულია მეტრიკებისა და მიზნების ნაწილში 142-147 გვერდებზე.

საკრედიტო ოპერაციები

კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ რისკებს აქვს როგორც ფიზიკური ზეგავლენა, რომელიც წარმოიქმნება ამინდის უფრო ხშირი და მძიმე ცვლილებების შედეგად, ასევე გარდამავლობის ზეგავლენა, რომელიც შეიძლება მოიცავდეს ფართო პოლიტიკურ, სამართლებრივ და ტექნოლოგიურ ცვლილებებს, რომელთა მიზანია, შეამციროს ეკოლოგიური ზემოქმედება მოსახლეობაზე და ბიზნესზე. ჯგუფისთვის ორივე რისკი შეიძლება გამოიხატოს აქტივების ღირებულებების გაუფასურებით და კლიენტების

¹ www.nbg.gov.ge
² ავტორეგრესიული გადანაწილებული ჩამორჩენის (ARDL) მოდელი ეკონომიკური დროითი სერიების მონაცემების ანალიზის მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია, განსაკუთრებით გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ცვლადების ურთიერთმოქმედებისას. ARDL მოდელების მნიშვნელოვანი ფუნქციები მოიცავს მათ მოქნილობას ცვლადებს შორის დინამიკური დამოკიდებულების დაფიქსირებაში, მოკლე და გრძელვადიანი ეფექტების აღრიცხვის უნარებსა და კომპლექსური ეკონომიკური ურთიერთობების ანალიზის სარგებლიანობაში. კლიმატური სტრეს-ტესტის შემთხვევაში, ARDL მოდელები გამოიყენება ისეთ სხვადასხვა მაკროეკონომიკურ ცვლადებს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობის შესაფასებლად, როგორიც არის ნომინალური ეფექტური გაყვლითი კურსები, უძრავი ქონების ფასები და მშპ-ის რეალური ზრდა. ამ შეფასებების შედეგები გრძელვადიანი კოეფიციენტებია (LRM) თითოეული მაკროეკონომიკური ცვლადისთვის, რომლებიც შემდეგ გამოიყენება თითოეული ცვლადისთვის პროგნოზების შესაქმნელად (www.nbg.gov.ge).

დაგატებითი ინფორმაცია – კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური
ინფორმაცია 2024 [გამოძიება](#)

კრედიტუნარიანობის გაუარესებით, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის მომგებიანობის შემცირება. ჯგუფზე, ასევე, შეიძლება გავრცელდეს რეპუტაციული რისკები კლიმატის ცვლილების ხელშემწყობად მიჩნეულ კლიენტებისათვის სესხის გაცემის ან მათთან სხვა ბიზნეს ოპერაციების გამო.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, კლიმატური რისკები შეიძლება, გამოიხატოს აქტივების ღირებულებების გაუფასურებით და კლიენტების გაუარესებული კრედიტუნარიანობით. ბანკის საკრედიტო პორტფელში კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შესახებ ჩვენი წარმოდგენის გაზრდის მიზნით, ბანკმა განახორციელა ზოგადი სექტორული რისკების შეფასება, რადგან სხვადასხვა დარგი შეიძლება მოწყვლადი იყოს კლიმატთან დაკავშირებული სხვადასხვა რისკების მიმართ დროის სხვადასხვა მონაკვეთში. გამოქვეყნებულ კლიმატთან დაკავშირებულ დოკუმენტებს, IPCC ანგარიშების ფარგლებში შესრულებულ საქართველოს კლიმატის ცვლილების შეფასებებს, სებ-ის ESG რისკების რადარს და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრულ 2030 წლის მიზნებსა და სტრატეგიას საქართველოს ეროვნული განსაზღვრული წვლილის მისაღწევად¹. დონეებისა და ზემოქმედების შეფასება შეიძლება, შეიცვალოს მომავალში, მეთოდოლოგიის შემდგომი გადახედვის, ღრმა და დეტალური ანალიზი და კლიმატის ცვლილების რისკების გავლენის შესახებ გაზრდილი ექსპერტული ცოდნის საფუძველზე.

სექტორული შეფასება განხორციელდა ბანკში შესაბამის ეკონომიკურ სექტორებზე პასუხისმგებელი ბიზნესისა და საკრედიტო რისკების სპეციალისტების ჩართულობით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საკრედიტო პორტფელის სექტორული განაწილება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

მთლიანი სესხები სექტორების მიხედვით ცალკე ბანკისთვის		სესხის მოცულობა (მლნ ლარი)	% მთლიან პორტფელში
ფიზიკური პირები		9,126.8	37.2%
უძრავი ქონება		2,816.1	11.5%
ვაჭრობა		1,686.9	6.9%
მშენებლობა		1,578.8	6.4%
სხვა		1,391.5	5.7%
კვების მრეწველობა		1,353.3	5.5%
მასპინძლობა და დასვენება		1,323.6	5.4%
სოფლის მეურნეობა		1,044.9	4.3%
ენერგეტიკა და კომუნალური მომსახურებები		895.6	3.7%
ჯანდაცვა		580.5	2.4%
მომსახურების სფერო		585.9	2.4%
ფინანსური მომსახურებები		471.3	1.9%
ტრანსპორტი		380.7	1.6%
ნავთობი და გაზი		299.9	1.2%
ლომბარდები		245.5	1.0%
ავტომობილები		217.7	0.9%
ლითონები და სამთო-მომპოვებელი ინდუსტრია		191.4	0.8%
წარმოება		176.2	0.7%
მედია და გამომცემლობა		115.8	0.4%
კომუნიკაცია		34.0	0.1%
არასამთავრობო ორგანიზაციები და საჯარო სექტორი		1.3	0.0%
სამთავრობო სექტორი		0.1	0.0%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		24,517.8	100%

¹ ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული შენატანები (NDC) არის ეროვნული გეგმის მნიშვნელოვანი საკითხები კლიმატის ცვლილების მითითების, მათ შორის სათბური აირების გაფრქვევების შემცირების მიმართულებით იმ პოლიტიკების და სამთავრობო ღონისძიებების ჩათვლით, რომელთა განხორციელებასაც მთავრობა გეგმავს კლიმატის ცვლილებაზე რეაგირების და პარიზის ხელშეკრულებაში განსაზღვრული გლობალური მიზნების მიღწევის ხელშეწყობის მიზნით.

დაგატებითი ინფორმაცია – კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაცია 2024 **გამოქვეყნება**

აქტივების ვადიანობა გადამწყვეტია ანალიზისთვის სხვადასხვა დროითი ჰორიზონტის განსაზღვრისას და სხვადასხვა სექტორისთვის კლიმატთან დაკავშირებული რისკების არსებობის შეფასებისას. საკრედიტო პორტფელის ვადიანობის სტრუქტურა გვიჩვენებს, რომ აქტივების უმეტესი ნაწილი გადანაწილებულია გაცილებით მოკლე დროით ჰორიზონტებზე, ვიდრე ის ვადები, როდესაც კლიმატის ცვლილების, განსაკუთრებით ფიზიკური რისკების, ზეგავლენა შეიძლება წარმოიშვას საქართველოში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საკრედიტო პორტფელის ვადიანობის განაწილება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სექტორი	რისკების საერთო მოცულობა (მლნ ლარი)	წილი მთლიან პორტფელში	<85 სესხების მოცულობა	<85 სესხების წილი	<156 სესხების მოცულობა	<156 სესხების წილი
ფიზიკური პირები	9,126.8	37.2%	4,751.4	52%	8,355.6	92%
უძრავი ქონება	2,816.1	11.5%	2,141.6	76%	2,816.1	100%
ვაჭრობა	1,686.9	6.9%	1,510.2	90%	1,686.7	100%
მშენებლობა	1,578.8	6.4%	1,394.1	88%	1,578.8	100%
სხვა	1,391.5	5.7%	1,099.1	79%	1,391.5	100%
კვების მრეწველობა	1,353.3	5.5%	1,183.3	87%	1,353.3	100%
მასპინძლობა და დასვენება	1,323.6	5.4%	572.4	43%	1,322.3	100%
სოფლის მეურნეობა	1,044.9	4.3%	877.9	84%	1,044.9	100%
ენერგეტიკა და კომუნალური მომსახურებები	895.6	3.7%	415.0	46%	872.6	97%
ჯანდაცვა	580.5	2.4%	485.5	84%	580.5	100%
მომსახურების სფერო	585.9	2.4%	369.0	63%	585.7	100%
ფინანსური მომსახურებები	471.3	1.9%	458.1	97%	471.3	100%
ტრანსპორტი	380.7	1.6%	340.3	89%	380.7	100%
ნავთობი და გაზი	299.9	1.2%	287.3	96%	299.9	100%
ლომბარდები	245.5	1.0%	245.4	100%	245.4	100%
ავტომობილები	217.7	0.9%	178.6	82%	217.7	100%
ლიტონები და სამთო- მომპოვებელი ინდუსტრია	191.4	0.8%	157.2	82%	191.4	100%
წარმოება	176.2	0.7%	148.5	84%	176.2	100%
მედია და გამომცემლობა	115.8	0.4%	109.5	95%	115.8	100%
კომუნიკაცია	34.0	0.1%	33.8	99%	34.0	100%
არასამთავრობო ორგანიზაციები და საჯარო სექტორი	1.3	0.0%	1.1	85%	1.3	100%
სამთავრობო სექტორი	0.1	0.0%	0.1	100%	0.1	100%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (მთლიანი)	24,517.8	100%	16,759.4	68%	23,721.8	97%

კლიმატთან დაკავშირებული და გარემოსდაცვითი რისკების მართვის პროცესები დაკრედიტებაში

2012 წლიდან თიბისი ბანკს დანერგილი აქვს დარგობრივი სახელმძღვანელოების შესაბამისად შექმნილი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცესი, რომლის მიზანია კლიმატის ცვლილების შერბილება. თიბისი ბანკმა შეიმუშავა E&S-ის რისკების მართვის პროცედურები გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენის, შეფასების, მართვისა და მონიტორინგის მიზნით, რომლებიც სრულად შეესაბამება საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობას, დაიცავს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას და მოიცავს IFC-ის საქმიანობის სტანდარტების, EBRD-ის საქმიანობის მოთხოვნების (PRs) და აზიის განვითარების ბანკის დაცვის მოთხოვნების (SRs) სათანადო გათვალისწინებას. აღნიშნული პროცედურები სრულად ინტეგრირებულია საკრედიტო რისკების მართვის პროცესში და რეგულარულად ვრცელდება მცირე და საშუალო ბიზნესის და კორპორატიული კლიენტების მიმართ. პარტნიორ IFI-ებთან თანამშრომლობით, თიბისი ბანკმა შეიმუშავა მკაფიო გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კატეგორიზაციის მატრიცა. დასაფინანსებელი პროექტები კლასიფიცირდება E&S რისკის კატეგორიების მიხედვით (დაბალი, საშუალო, მაღალი და A კატეგორია); საჭიროების შემთხვევაში, ტარდება ღრმა და დეტალური ანალიზი და სათანადო შესწავლა.

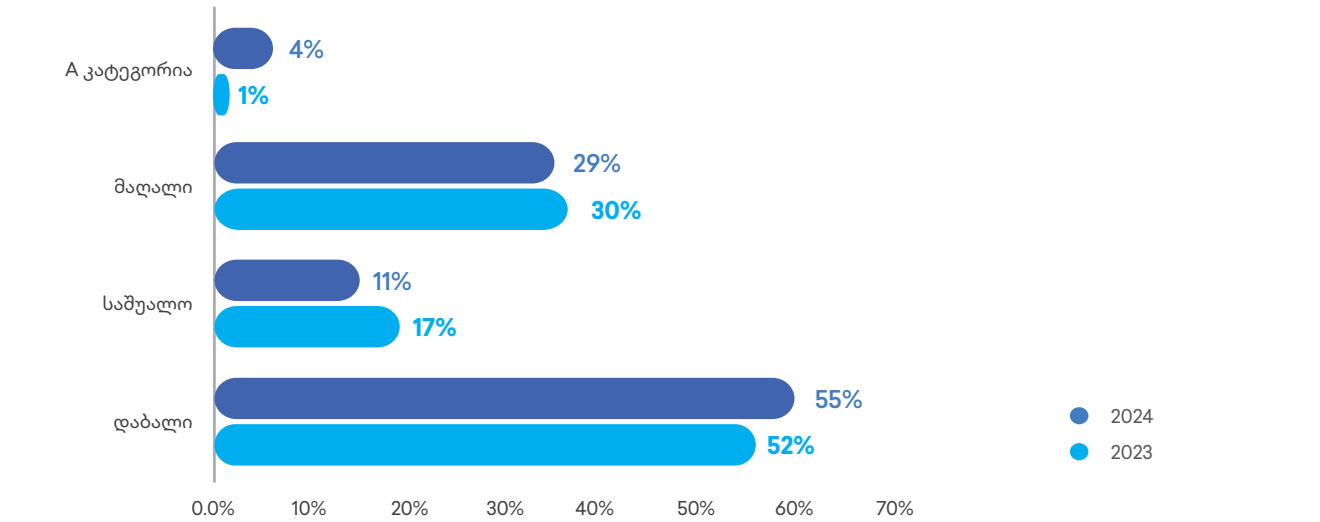
2024 წელს, კლიენტის ბიზნეს საქმიანობების გარემოსდაცვით და სოციალური რისკის კატეგორიების განსაზღვრის პროცესში ვნერგავდით სებ-ის ESG რისკების რადარის ქულების მიდგომას. 2025 წლიდან ჩვენი მიდგომა მოიცავს სამ კომპონენტს: გარემოსდაცვით რისკს, სოციალურ რისკს და კლიმატურ რისკს. თითოეული კომპონენტის რისკის კატეგორია შესაძლოა განსხვავებული იყოს სხვადასხვა ბიზნეს აქტივობებისთვის. E&S რისკების კატეგორიის მიხედვით ტრანზაქციის კატეგორიზაციისას პრიორიტეტი ენიჭება უფრო მაღალ რისკს. გარდა ამისა, გარე სპეციალიზებული კომპანიები ჩართულნი არიან E&S რისკების დეტალურ შეფასებაში A კატეგორიის პროექტებისთვის, როგორიცაა ჰიდროელექტროსადგურები. 2023 წელს თიბისი ბანკმა შეიმუშავა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობითი პროფილის მეთოდოლოგია თავისი ტოპ-20 კორპორატიული მომხმარებლისთვის, რისკების მართვის საერთო პროცესში ESG პროფილის ქულების სისტემის გამოყენების მიზნით. 2024 წელს მეთოდოლოგია დამატებით დაიხვეწა. ESG ფაქტორები, როგორიცაა კლიმატის ადაპტაცია, დაბალი ნახშირბადის აქტივობებზე გადასვლა, მწვანე ტექნოლოგიების დანერგვა, მრავალფეროვნება და ინკლუზიურობა და კარგი ორგანიზაციული მართვა, გათვალისწინებულია შეფასების დროს და შესაბამისი ქულები ენიჭება სპეციალისტების შეფასების საფუძველზე. ESG პროფილი შედგება ოთხი ძირითადი კომპონენტისგან:

- კლიმატის ცვლილება – ფიზიკური და გარდამავალი რისკების დაფარვა;
- გარემოსდაცვითი – გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების დაფარვა;
- სოციალური – მრავალფეროვნების, თანამშრომელთა შეღავათებისა და თანაბარი/სამართლიანი ანაზღაურების დაფარვა;
- მმართველობა – მოიცავს ESG მმართველობას, კომპანიის გამჟღავნებებსა და მრავალფეროვნებას საბჭოსა და აღმასრულებელი მენეჯმენტის დონეზე.

შეფასების შედეგები სასარგებლო იქნება დეკარბონიზაციისა და გარდამავლობის გეგმების შემუშავებისთვის. ESG პროფილების მეთოდოლოგია საწყის ეტაპზეა და მომავალში განვითარდება, როგორც ცოდნა, გამოცდილება თიბისი ბანკის შიგნით და კლიმატთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ ადგილობრივი მარეგულირებელი ჩარჩო.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განსაზღვრულია ბიზნეს სესხის პორტფელის ჩაშლა გარემოსდაცვითი და სოციალური კატეგორიების და სესხის მოცულობების მიხედვით.

ბიზნეს საკრედიტო პორტფელი E&S კატეგორიების მიხედვით (წილების მიხედვით)

დაბალი რისკი – ტრანზაქციები, რომელთაც აქვთ მინიმალური ან არანაირი უარყოფითი სოციალური. გარემოსდაცვითი და/ან კლიმატის ზეგავლენა და რომლებიც ზოგადად არ ექვემდებარება შემდგომ შეფასებას (მათი იდენტიფიკაციის შემდეგ), მომხმარებლების მოთხოვნის გარდა (თანხმობის/ სერტიფიკატის/გამჟღავნების) შესაბამისობას/შეუსაბამობას ადგილობრივ და ეროვნულ გარემოსდაცვით, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების და შრომით კანონებთან და რეგულაციებთან.

საშუალო რისკი – ტრანზაქციები სოციალური, გარემოზე და/ან კლიმატზე ზემოქმედების შეზღუდული პოტენციალით, რომლებიც მცირე რაოდენობითაა, ზოგადად ადგილმდებარეობით სპეციფიკურია, მეტწილად შექცევადია, ამჟამად ცხადია შეფასების მომენტში და ადვილად მიმართვადია შემამსუბუქებელი ზომებით, რაც, როგორც წესი, მოითხოვს შეზღუდულ ან ფოკუსირებულ გარემოსდაცვით ან/და სოციალურ შეფასებას, ან გარემოსდაცვითი განთავსების, დაბინძურების სტანდარტების, საპროექტო კრიტერიუმების ან მშენებლობის სტანდარტების უბრალო გამოყენებას.

მაღალი რისკი – პოტენციურად უაღრესად მნიშვნელოვანი, ნეგატიური ან/და გრძელვადიანი გარემოსდაცვითი, სოციალური ან/და კლიმატის ზემოქმედების მქონე ტრანზაქციები, რომელთა მასშტაბები შესაძლოა რთული დასადგენია სესხის განაცხადის ეტაპზე. ეს, როგორც წესი, საჭიროებს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების ანალიზს კლიენტის ოპერაციების გავლენის საერთო არეალის კონტექსტში. რისკის შეფასების ფარგლებში, კლიენტი გამოავლენს ინდივიდებსა და ჯგუფებს, რომლებიც შეიძლება დიფერენცირებულად ან არაპროპორციულად ზემოქმედებდნენ მის ოპერაციებზე.

კატეგორია A – პოტენციურად მნიშვნელოვანი გვერდითი სოციალური, გარემოსდაცვითი და/ან კლიმატური ზემოქმედების მქონე ტრანზაქცია, რომელიც შეიძლება იყოს მრავალფეროვანი, შეუქცევადი ან უპრეცედენტო, რომლის შეფასება, როგორც წესი, მოითხოვს დამოუკიდებელი გარე ექსპერტების ჩართვას და შესაძლოა საჭიროებდეს საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სპეციალისტების ჩართულობას სიღრმისეული შესწავლისა და შეფასების პროცესში.

გარდა ამისა, ჩვენი მიზანია, პოზიტიური წვლილი შევიტანოთ კერძო კომპანიების განვითარებაში და დავეხმაროთ მათ ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების სწორად მართვაში. იმ შემთხვევებში, როდესაც ჩვენ გამოვავლენთ რაიმე შეუსაბამობას ადგილობრივ საკანონმდებლო მოთხოვნებთან ან/და თიბისის სტანდარტებთან, ჩვენ შევიმუშავებთ გარემოსდაცვით და სოციალურ სამოქმედო გეგმებს (ESAP) ჩვენი კლიენტებისთვის, რათა დავეხმაროთ მათ გარემოსდაცვითი საქმიანობის გაუმჯობესებაში და ჩვენ ყურადღებით ვაკვირდებით მათ განხორციელებას.

სხვა რისკის კატეგორიები

კლიმატის რისკმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს საბანკო რისკის სხვა, უფრო ტრადიციულ კატეგორიებზე, როგორიცაა: საბაზრო რისკი, საოპერაციო რისკი, ლიკვიდობის რისკი და რეპუტაციული რისკი. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია შეფასება. გარკვეული რისკ-ფაქტორები, რომლებიც გამოვლინდა საოპერაციო და რეპუტაციულ რისკებზე, უკვე დაფარულია არსებული რისკების მართვის ჩარჩოს ფარგლებში.

საბანკო რისკების ტიპები	ფიზიკური რისკის ზეგავლენა	გარდამავლობის რისკის ზეგავლენა
საბაზრო რისკი	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის
ლიკვიდურობის რისკი	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის
საექსპლუატაციო რისკი	ექსტრემალურმა მოვლენებმა, რომლებიც ზიანს მიაყენებდა ჯგუფის საკუთარ ობიექტებს, შეიძლება გავლენა მოახდინოს მისი კლიენტებისთვის მომსახურების გაწევაზე (მაგ., ელექტროენერგიის მიწოდების არარსებობა, შენობაში თანამშრომლების მუშაობის უუნარობა).	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის
რეპუტაციული რისკი	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის	მაღალი ემისიების მსესხებლების დაფინანსებამ შეიძლება გავლენა იქონიოს ბრენდის იმიჯზე, როგორც ეს აღიქმება დაინტერესებული მხარეების მიერ. არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის

მიწოდების ჯაჭვის მონიტორინგი

როგორც ქვეყნის ერთ-ერთი უმსხვილესი შემსყიდველი, ჩვენ ვალიარებთ და ვაცნობიერებთ ჩვენი შესყიდვების გადაწყვეტილებებისა და ოპერაციების სოციალურ, ეკონომიკურ და გარემოზე ზემოქმედებას, ასევე მომწოდებლების მიმართ არსებულ მოთხოვნებს. 2019 წელს ჩვენ შევიმუშავეთ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის კითხვარი მიმწოდებლებისთვის. ჩვენ რეგულარულად ვაფასებთ ჩვენი გრძელვადიანი კონტრაქტორი კომპანიების გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებს. იმ შემთხვევაში, თუ ჩვენ გამოვავლენთ ნებისმიერ შეუსაბამობას ჩვენს E&S სტანდარტებთან, ჩვენი ESRM გუნდი შეიმუშავებს გარემოსდაცვით და სოციალურ სამოქმედო გეგმებს (ESAP-ები) თითოეული კომპანიისთვის და აკონტროლებს მათ განხორციელებას.

გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლება ჩვენს თანამშრომლებში

ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენს თანამშრომლებს შორის გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლება სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია EMS- ის ეფექტური განხორციელებისთვის და ორგანიზაციაში ახალი ეკომეგობრული იდეებისა და ინიციატივების წახალისებისთვის.

ამ მიზნით ჩვენ აქტიურად ვახორციელებთ სხვადასხვა გარემოსდაცვით და სოციალურ სასწავლო პროგრამებს, რაც მოიცავს:

- ტრენინგს გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების თემებზე ახალი თანამშრომლებისთვის;
- კლიმატის ცვლილებისა და მწვანე დაკრედიტების ტრენინგს საკრედიტო და ფრონტ ოფისის პერსონალისთვის;
- ყოველწლიურ სავალდებულო ონლაინ EMS ელექტრონული სწავლების კურსს ყველა თანამშრომლისთვის, რასაც მოჰყვება თვითშეფასების ტესტი;
- დავაფუძნეთ თიბისის ESG აკადემია მწვანე ცნობიერებისა და მწვანე დაფინანსების კურსით ფრონტ და ბექ-ოფისის პერსონალისთვის.

2024 წელს, ჩვენი თანამშრომლების 92%-მა, მათ შორის ზედა რგოლის ხელმძღვანელობამ, წარმატებით გაიარა ონლაინ კურსი და თვითშეფასების ტესტი თიბისის EMS-ის შესახებ.

გარე კომუნიკაცია

თიბისი მნიშვნელოვან ყურადღებას უთმობს E&S საკითხების გარე კომუნიკაციას არსებულ და პოტენციურ მომხმარებლებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან. ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისგან მიღებული უკუკავშირი და რეკომენდაციები საშუალებას გვაძლევს, მუდმივად გავაუმჯობესოთ ჩვენი საქმიანობა.

ჩვენი საჩივრების განხილვის მექანიზმი ნებისმიერ დაინტერესებულ მხარეს საშუალებას აძლევს, დაარეგისტრიროს საჩივრები E&S პრობლემებთან დაკავშირებით ჩვენი ვებსაიტის www.tbcbank.com.ge მეშვეობით. ყველა საჩივარი დეტალურად ანალიზდება და დროულად განიხილება.

თიბისი ბანკმა წარმატებით გაიარა გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის ISO 14001:2015 მესამე წლის განმეორებითი სერტიფიცირების აუდიტი. ეს ნიშნავს, რომ თიბისის გარემოსდაცვითი სისტემა იმართება საერთაშორისო სტანდარტებისა და მოთხოვნების შესაბამისად. 2024 წლისთვის სერტიფიცირების პროცესი წარმატებით განხორციელდა.

თიბისი ბანკი ყოველწლიურად წარუდგენს გარემოსდაცვითი და სოციალური საქმიანობის წლიურ ანგარიშს ყველა პარტნიორ საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებას. ანგარიში მოიცავს დეტალურ ინფორმაციას დაკრედიტებაში გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის შესახებ, ბანკის ბიზნეს პორტფელის განაწილებას გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კუთხით, მისი მდგრადი პორტფელის დეტალიზაციას და შესაბამისი პროცედურების განახლებას და ა.შ.

2019 წლიდან თიბისი ბანკი აქვეყნებს სრულმასშტაბიან მდგრადი განვითარების ანგარიშს, რომელიც მზადდება გლობალური ანგარიშგების ინიციატივის (GRI) სტანდარტების შესაბამისად. მდგრადი განვითარების ანგარიში ეხმარება კომპანიას გააცნობიეროს მისი როლი და გავლენა მდგრადი განვითარების საკითხებზე, როგორიცაა კლიმატის ცვლილება, ადამიანის უფლებები და სოციალური კეთილდღეობა. ანგარიში ხელმისაწვდომია შემდეგ ბმულზე: www.tbcbankgroup.com.

4. მაჩვენებლები და მიზნები

კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების შესაფასებლად ორგანიზაციის მიერ გამოყენებული მაჩვენებლები მისი სტრატეგიისა და რისკების მართვის პროცესის შესაბამისად

ჯგუფის საკუთარ ოპერაციებთან დაკავშირებული მაჩვენებლები

თიბისი ბანკმა სათბური აირების (GHG) გაფრქვევების მართვისა და ანგარიშგებისთვის დანერგა ყოვლისმომცველი შიდა გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა, რომელიც მიმართულია ენერგიის, წყლის და ქაღალდის მოხმარების მონიტორინგით სათბური აირების (GHG) გაფრქვევების შემცირებისკენ. შემუშავდა გარემოსდაცვითი მონაცემების დოკუმენტირების სახელმძღვანელოები და შვილობილ კომპანიებში პასუხისმგებელ პერსონალს დაევალა საჭირო მონაცემების შეგროვება და მიწოდება. თიბისი ბანკმა, ასევე დაიქირავა შპს „ბიურო ვერიტას ჯორჯია“, დამოუკიდებელ საკონსულტაციო და სერტიფიცირების კომპანია, მისი GHG გაფრქვევების გაანგარიშების შესამოწმებლად. კომპანიამ უზრუნველყო შეზღუდულ ფარგლებში გადამოწმება, რომელიც ფარავდა ისტორიულ მონაცემებსა და ინფორმაციას.

ქვემოთ მოცემულია თიბისი ჯგუფის შედეგები Scope 1, Scope 2 და Scope 3 (ფრენები) GHG გაფრქვევებთან მიმართებით, წყლის და ქაღალდის მოხმარება, და 2024 წლისა და 2025 წლის მიზნები.

სათბური აირების ჯამური გაფრქვევები (CO2) (ტონა) და KPI-ები	2022 წლის შედეგი	2023 წლის შედეგი	2024 წლის შედეგი	2024 წლის მიზანი	2024 წლის შედეგი	2025 წლის მიზანი
Scope 1* - საწვავის წვა (გათობობა, სატრანსპორტო საშუალებები, გენერატორები)	3,175	3,042	3,076	5%-ზე ნაკლები ზრდა	1%	4%
Scope 2 - ელექტროენერგიის მოხმარება	1,489	1,470	1,494	4%-ზე ნაკლები ზრდა	2%	-3%
Scope 3 - საერთაშორისო ფრენები	506	1,591	539	-44%-ით შემცირება	-66%	0%
საერთო გაფრქვევები (tCO2)	5,170	6,103	5,109	-8%-ით შემცირება	-16%	2%
მთლიანი გაფრქვევები სრულ განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომელზე (tCO2/ადამ.)	0.62	0.70	0.56	-8%-ით შემცირება	-20%	-6%
წყლის მოხმარება ერთ თანამშრომელზე (მ3/ადამ.)	8.90	8.62	7.23	3%-ით მატება	-16%	13%
საბეჭდი ქაღალდი ერთ ადამიანზე დასტებში	12.67	12.24	11.03	1%-ით მატება	-10%	-9%

Scope 1 - 2024 წელს ეს ინდიკატორი 1%-ით გაიზარდა 2023 წელთან შედარებით, რაც დაგეგმილ 5%-იან სამიზნე დონეზე მნიშვნელოვნად ნაკლები იყო. თიბისი ბანკის მიერ Scope 1 გაფრქვევების ოპტიმიზებისთვის განხორციელებული ღონისძიებები მოცემულია ამ თავის 130-ე გვერდზე.

Scope 2 - 2024 წელს ელექტროენერგიის მთლიანი მოხმარება 2%-ით გაიზარდა 2023 წელთან შედარებით, რაც დაგეგმილ 4%-იან სამიზნე დონეზე ნაკლები იყო. თიბისი ბანკის მიერ ელექტროენერგიის მოხმარებისას Scope 2 გაფრქვევების ოპტიმიზებისთვის განხორციელებული ღონისძიებები მოცემულია ამ თავის130-ე გვერდზე.

Scope 3 - 2024 წელს სამივლინებო ფრენებმა 66%-ით იკლო, რაც აღემატება წლის სავარაუდო შემცირების მაჩვენებელს 44%.

საერთო ჯამში, მთლიანი გაფრქვევები 16%-ით შემცირდა 2024 წელს 2023 წლის დონესთან შედარებით, ხოლო მთლიანი გაფრქვევები სრულ განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომელზე იმავე პერიოდში 20%-ით შემცირდა.

2024 წელს წყლის მოხმარება ერთ თანამშრომელზე 16%-ით შემცირდა წინა წელთან შედარებით, ხოლო საბეჭდი ქაღალდის გამოყენება შემცირდა 10%-ით.

გამოთვლის მეთოდოლოგია

სათბური აირების ინვენტარიზაციისთვის ჩვენ გადავდგით შემდეგი ნაბიჯები: დავადგინეთ ორგანიზაციული საზღვრები, დავადგინეთ საოპერაციო სფერო და შევიმუშავეთ სტრუქტურირებული მიდგომა მონაცემების შეგროვებისთვის და ნახშირორჟანგის (CO₂) ეკვივალენტის გაანგარიშებისთვის. ეს ანგარიში აღწერს გაფრქვევების ყველა წყაროს, რომელიც გათვალისწინებულია 2006 წლის „კომპანიების აქტით“ (სტრატეგიული ანგარიში და დირექტორების ანგარიშები), 2013 წლის რეგულაციებით (Scope 1 და 2) და ასევე Scope 3-ის ფარგლებში არსებული გაფრქვევებით, რომელიც ვრცელდება ბიზნეს-საქმიანობაზე. გაფრქვევების მონაცემების მომზადებისას გამოყენებული იყო დიდი ბრიტანეთის მთავრობის „2017 წლის კომპანიის ანგარიშგებისთვის სათბური აირების კონვერსიის ფაქტორები“, ხოლო ელექტროენერგიის შემთხვევაში „ეროვნული IPCC“-ის გაფრქვევის ფაქტორები ელექტროენერგიისთვის (tCO₂*/MWh). მოთხოვნილი მონაცემები მოგროვდა და ანგარიში დაგენერირდა თიბისი ბანკის ძირითადი საქმიანობებისთვის, შემდეგი სახით:

Scope 1 (საწვავის წვა და შენობა-ნაგებობების ექსპლუატაცია) მოიცავს თიბისი ბანკის საკუთრებაში არსებულ და კონტროლირებად ობიექტებზე ბუნებრივი აირის, დიზელის ან/და ბენზინის წვის შედეგად გამოყოფილ აირებს, მათ შორის, თიბისი ბანკის საკუთრებაში არსებული სატრანსპორტო საშუალებებში ბენზინის, დიზელის საწვავის, ბუნებრივი აირის და ა.შ. წვას.

Scope 2 (შესყიდული ელექტროენერგია საკუთარი მოხმარებისთვის, როგორიცაა განათება, საოფისე ტექნიკა, გაგრილება და ა.შ.) მოიცავს გამოყენებული ელექტროენერგიის გაფრქვევებს თიბისი ბანკის საკუთრებაში არსებულ და კონტროლირებად ობიექტებზე. გაფრქვევების გამოსათვლელად, გამოყენებული იყო კონვერსიის ფაქტორი ეროვნული IPCC ემისიური ფაქტორებისთვის ელექტროენერგიისთვის (tCO₂*/MWh).

Scope 3 მოიცავს ყველა საჰაერო ტრანსპორტით მგზავრობის შედეგად მიღებულ გაფრქვევებს (მოკლე/საშუალო/გრძელი და საერთაშორისო მგზავრობისას). უნდა აღინიშნოს, რომ გათვალისწინებული იყო ინფორმაცია მოგზაურობის კლასის შესახებ და ემისიების გაანგარიშებისთვის გამოყენებული იყო

„ეკონომ კლასის“ კონვერტაციის ფაქტორი შემდეგი ბმულიდან: www.atmosfair.de.

ინტენსიურობის კოეფიციენტი - ჩვენ გავთვალეთ ინტენსიურობის კოეფიციენტი SECR გაიდლაინების მიხედვით, www.secrhub.co.uk.

დაფინანსებული გაფრქვევები (Scope 3)

ჩვენი საქმიანობის განმავლობაში გარემოზე პირდაპირი ან არაპირდაპირი ზეგავლენა გვაქვს. თუმცა, ფინანსური ინსტიტუტების შემთხვევაში, სათბურის აირების (GHG) გაფრქვევების ძირითადი წყარო არის არა უშუალოდ ჩვენი ბიზნეს პროცესების ოპერირების ან საკუთარი ენერგიის მოხმარების გზით წარმოებული გაფრქვევები, ჩვენს მიერ დაფინანსებული სხვა სექტორების მიერ გამოქვეყნებული სათბური აირები. ამ ტიპის გაფრქვევებს უწოდებენ დაფინანსებულ ემისიებს.

ქვემოთ, ცხრილში ნაჩვენებია, Scope 3 გაფრქვევების 15 კატეგორიიდან რომელია გათვალისწინებული და რომლებია მიჩნეული არაარსებითად ან არარელევანტურად ბიზნესისთვის.

#	Scope 3 კატეგორია	გაფრქვევების გაანგარიშების მიდგომა
1	შეძენილი საქონელი და მომსახურება	არ არის არსებითი
2	წარმოების საშუალებები	არარელევანტური
3	საწვავთან და ენერგიასთან დაკავშირებული საქმიანობა (არ არის გათვალისწინებული Scope 1-ში ან 2-ში)	არარელევანტური
4	წარმოების და მიწოდების შედეგად გენერირებული გაფრქვევები ტრანსპორტირებასა და დისტრიბუციაში	არარელევანტური
5	ოპერაციებში წარმოქმნილი ნარჩენები	არ არის არსებითი
6	მივლინება	გათვალისწინებული (ფრენები)
7	თანამშრომელთა მგზავრობა	არ არის არსებითი
8	წარმოების და მიწოდების შედეგად გენერირებული გაფრქვევები იჯარით აღებულ აქტივებში	არ არის არსებითი
9	მოხმარების შედეგად გენერირებული გაფრქვევები ტრანსპორტირებასა და განაწილებაში	არ არის არსებითი
10	გაყიდული პროდუქციის დამუშავება	არარელევანტური
11	გაყიდული პროდუქტების გამოყენება	არ არის არსებითი
12	რეალიზებული პროდუქციის მოვლა ექსპლუატაციის ვადის გასვლის შემდეგ	არარელევანტური
13	მოხმარების შედეგად გენერირებული გაფრქვევები იჯარით აღებულ აქტივებში	არარელევანტური
14	ფრანჩიზები	არარელევანტური
15	ინვესტიციები	გათვალისწინებულია - დაფინანსებული გაფრქვევები: სავალო ინვესტიციები (ამონაგების დადგენილი მიზნობრიობით) და პროექტების დაფინანსება

შვიდი კატეგორია არარელევანტურად მიიჩნევა, რადგან თიბისი ბანკი არ ეწევა ამ საქმიანობებს. დანარჩენი ექვსი კატეგორია შეფასებულია არაარსებითად, რადგან ეს საქმიანობა არ წარმოადგენს ტიპურ საქმიანობას თიბისი ბანკისათვის, როგორც საფინანსო დაწესებულებისთვის. ჩვენ მატერიალურად მიგვაჩნია ორი კატეგორია – მივლინებები და ინვესტიციები, არსებითი 40%-იანი ზღვრის გათვალისწინებით: მივლინება ჩვენი პირდაპირი ზეგავლენის არსებით ნაწილს წარმოადგენს, ხოლო დაფინანსებული გამოფრქვევები - მთლიანი GHG გაფრქვევების (არაპირდაპირი ზეგავლენა) 40%-ზე მეტს.

დაფინანსებული გაფრქვევები (Scope 3)

PCAF-მა შეიმუშავა მეთოდები აქტივების სხვადასხვა კლასებისთვის, რომლებიც შეიძლება თიბისის მიერ გამოყენებულ იქნას დაფინანსებული გაფრქვევების გამოსათვლელად (PCAF 2022). ჭამში, განიხილება აქტივების შვიდი კლასი. ქვემოთ მოცემულია დაფინანსებული გაფრქვევები აქტივების კლასის მიხედვით 2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით:

N°	ქვეყნის სახელწოდება	დაფინანსებული GHG გაფრქვევები GgCO2e/y
	სულ	3,443.1
1	საფონდო ბირჟაზე კოტირებული საკუთარი კაპიტალი და კორპორაციული ობლიგაციები	66.4
2	ბიზნეს სესხები და არა საფონდო ფასიანი ქაღალდები	2,921.3
3	პროექტების დაფინანსება	-15.5
4	კომერციული უძრავი ქონების სესხები	7.6
5	იპოთეკური სესხები	35.9
6	ავტო სესხები	0.6
7	სუვერენული ვალი	426.8

გაანგარიშების მეთოდოლოგია

- საფონდო ბირჟაზე კოტირებული საკუთარი კაპიტალი და კორპორაციული ობლიგაციები
- ბიზნეს-სესხები¹
- პროექტების დაფინანსება
- საცალო იპოთეკური სესხები
- კომერციული უძრავი ქონება
- კორპორაციული ობლიგაციები
- სუვერენული ვალები²

მდგრადი პორტფელი

კლიმატის სამოქმედო ინიციატივები თიბისის საერთო ESG სტრატეგიის ნაწილია, რომელსაც ყოველწლიურად განიხილავს და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. ESG სტრატეგია 2025-2027 ასახავს პარიზის შეთანხმების მოთხოვნებთან შესაბამისობის საკითხებს, რომლებიც 2024 წელს შემუშავდა. ჩვენ შევაფასეთ არსებული პორტფელი მისი ნახშირბადის ნაკვალევის გაგების და გაუმჯობესების სფეროების იდენტიფიცირების მიზნით. ეს პროცესი საშუალებას გვაძლევთ გავიაზროთ ჩვენი შესაბამისობა პარიზის შეთანხმებასთან, და განვსაზღვროთ ჩვენი სამომავლო მოქმედებები, „Schience Based Initiative“-ის სტანდარტების საფუძველზე. ჩვენ შევიმუშავეთ გადასვლის გეგმა, რომელიც მოიცავს ნახშირბადის მაღალი შემცველობის აქტივებზე უარის თქმას, მწვანე ტექნოლოგიებში ინვესტირებას და ჩვენი მომხმარებლების ჩართულობას მათი მდგრადობის პრაქტიკების გაუმჯობესებაში. ჩვენ მუდმივად ვაკონტროლებთ პორტფელის შესრულების მაჩვენებლებს დასახულ ამოცანებზე დაყრდნობით და ჩვენს დაინტერესებულ მხარეებს რეგულარულად წარვუდგენთ ანგარიშს პროგრესის შესახებ.

ESG სტრატეგია განსაზღვრავს მდგრადი პორტფელის მოცულობის მიზნებს, რაც მოიცავს განახლებული ენერგიის სესხებს, ენერგოეფექტურ სესხებს, სოციალური კომპონენტების დაფინანსებას და ა.შ. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთო მდგრადი პორტფელი³ შეადგენს 1.73 მლრდ ლარს, რაც აღემატება 2024 წლის მიზნობრივ მოცულობას 1.4 მლრდ ლარს 24%-ით. 2025 წლის მიზანი 2 მილიარდი ლარით განისაზღვრა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია მდგრადი პორტფელის განვითარება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

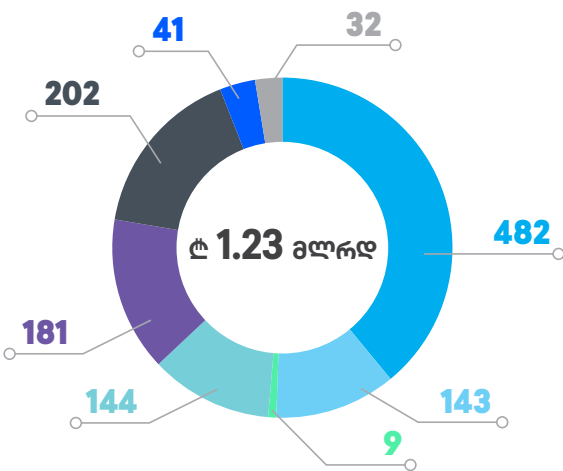
1 www.nbg.gov.ge - ბიზნეს სესხების დაანგარიშების მეთოდოლოგია საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა შეიმუშავა პროექტის „სოფლის დაფინანსების ხელშეწყობა MSE მდგრადი განვითარებისთვის სამხრეთ კავკასიასა და უკრაინაში“, რომელიც განახორციელა DSIK-მა და დააფინანსა გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების სამინისტრომ (BMZ).

2 აქტივების დანარჩენი ხუთი კლასისთვის დაანგარიშების მეთოდოლოგიები „თიბისი“ ბანკმა საკონსულტაციო კომპანიასთან „RINA“ ერთად შეიმუშავა, გლობალური კლიმატური საპარტნიორო ფონდის მხარდაჭერით. დაანგარიშების მეთოდოლოგიაში გამოყენებულია PCAF მიდგომა.

3 ჩვენი მდგრადი სასესხო პორტფელი მოიცავს: ა) ენერგოეფექტურობას, ახალგაზრდების მხარდაჭერასა და ქალებს ბიზნეს სესხებში, რომლებიც ფინანსდება სპეციალური დანიშნულების სახსრებით და რომლებიც მიღებულია IFI-ებიდან; ბ) სესხებს, რომლითაც ფინანსდება განახლებადი ენერგია, რაც მოიცავს ბანკის მიერ დაფინანსებულ ყველა ჰიდროელექტროსადგურს; გ) სტარტაპ კომპანიებისა და ხელმისაწვდომი საცხოვრებლების დაფინანსებას, რომლებიც კლასიფიცირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის სოციალური ტაქსონომიის საფუძველზე, დ) მწვანე დაკრედიტებას, რომელიც ფასდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მწვანე ტაქსონომიით; ე) სოციალურ გარანტიებს, ხელმისაწვდომი საბინაო პროექტების მხარდასაჭერად, რომელიც ფასდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მწვანე ტაქსონომიით (www.nbg.gov.ge) განსაზღვრული კრიტერიუმების საფუძველზე; და ვ) მწვანე და მდგრადობასთან დაკავშირებულ ობლიგაციებს, კაპიტალის ბაზრების საერთაშორისო ასოციაციის (ICMA) მწვანე თამაშუების პრინციპების და მდგრადობაზე დაფუძნებული ობლიგაციების პრინციპების შესაბამისად.

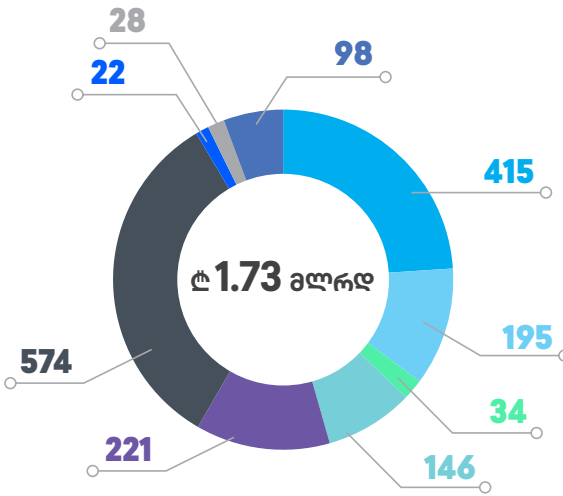
მდგრადი პორტფელის განვითარება

მდგრადი პორტფელი 2023

- განახლებადი ენერგია
- ენერგოეფექტურობა
- WiB
- ახალგაზრდების მხარდაჭერა
- სეზ-ის მწვანე ტაქსონომია
- სეზ-ის სოციალური ტაქსონომია
- მწვანე თამასუქები
- სოციალური გარანტიები
- მწვანე გარანტიები

მდგრადი პორტფელი 2024

2024 წელს ჩვენი განახლებადი ენერგიის პორტფელის გაზღეწვამ (სათბური აირების გაფრქვევების აღკვეთა) 7,616 tCO₂ შეადგინა, ელექტროენერგიის გამომუშავების მონაცემების და გარე კონსულტანტის შეფასების თანახმად, „Green for Growth Fund“-ის (GGF) ტექნიკური მხარდაჭერის დოკუმენტის საფუძველზე, რომელსაც წარმოადგენდა „Finance in Motion GmbH“ და აფინანსებდა ევროპის კავშირი „EU4Energy“ ინიციატივის ფარგლებში.

2022 წლის შემდეგ, ESG-სთან დაკავშირებული ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლები შესულია აღმასრულებელ პირთა ანაზღაურების გრძელვადიან წამახალისებელ გეგმებში. აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლები უკავშირდება მდგრადი პორტფელის და სხვა მდგრადი აქტივების მიზნობრივ მოცულობებს. დეტალური ინფორმაცია იხილეთ TBC Bank Group PLC-ის წლიური ანგარიშის ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტის ანგარიშის ნაწილში, 206-ე გვერდზე.

თავი
2

...

მმართველობა

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა ბიოგრაფიები

არნე ბერგზენი	
თანამდებობა	თავმჯდომარე
კომიტეტი	CGN-ის თავმჯდომარე, RemCo-ს წევრი
დანიშნა	საბჭო: 2019 წლის 18 ივლისი, თავმჯდომარე: 2021 წლის 1 მარტი
მოქალაქეობა	შვედეთი
პარტია	არნე მუშაობდა ფინანსური მომსახურების სფეროში 30 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში. მას ეკავა რამდენიმე უმაღლესი ხელმძღვანელისა და საკონსულტაციო თანამდებობა ცნობილ ფინანსურ ინსტიტუტებში, მათ შორის საერთაშორისო სავალუტო ფონდში, მსოფლიო ბანკში, შვედეთის ბანკში, კარნევის საინვესტიციო ბანკში AB და შვედეთის ფინანსთა სამინისტროში და ბანკების მხარდაჭერის ორგანოში. არნემ წამყვანი როლი შეასრულა შვედეთის საბანკო კრიზისის მოგვარებაში 1991-93 წლებში და დაეხმარა FRA-ს ტაილანდში და FSC/ KAMCO-ს სამხრეთ კორეაში აზიის კრიზისის დროს. არნე ასევე მუშაობდა დამოუკიდებელ არა-აღმასრულებელ დირექტორად აქტივების მართვის კომპანიებში თურქეთისა და სლოვენიაში, და, ბოლო დრომდე, საბერძნეთში Piraeus Bank-ში.
უნარები და გამოცდილება	გამოცდილება საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებში და საკონსულტაციო როლების სხვადასხვა სამთავრობო ორგანიზაციებში; საბჭოს წევრობა და კომიტეტის თავმჯდომარის გამოცდილება; დიდ ბრიტანეთში რეგისტრირებულ ბანკებში; საინვესტიციო საბანკო საქმიანობისა და ბანკების რესტრუქტურისაციის ხელმძღვანელობის გამოცდილება; სტრატეგიული დაგეგმვისა და იმპლემენტაციის ღრმა ცოდნა.

წვლილი კომპანიაში	საერთაშორისო საბანკო სფეროში 25 წელზე მეტი მუშაობის გამოცდილებითა და ცოდნით, არნე, როგორც თავმჯდომარე, ღირებულ ხელდას სთავაზობს საბჭოს. არნე გადამწყვეტ როლს ასრულებს კომპანიის მთავარ აქციონერებთან ურთიერთობაში და, ეკონომიკური გაურკვევლობის პირობებში მუშაობის ხანგრძლივი გამოცდილებით ახსადულებელია კომპანიისა და ფართო სექტორის წინაშე მდგარი გამოწვევების გადალახვაში მის მიერ შეტანილი წვლილიმ ბოლო წლებში არნემ, როგორც კორპორაციული მართვისა და ნომინაციების კომიტეტის თავმჯდომარემ, უზრუნველყო მაღალკვალიფიკირი კადრების დანიშვნა. ამან მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა საბჭოს შემადგენლობის კომპანიის კულტურასთან, სტრატეგიასთან და ხელმძღვანელობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაში.
--------------------------	--

გარე დანიშვნები	Hoting Innovations AB-ის თავმჯდომარე
------------------------	--------------------------------------

	შპს „Shell International“- კორპორაციული და მართვის მიმართულების ვიცე პრეზიდენტი დიდ ბრიტანეთში, და „Shell“-ის სხვადასხვა გეუფების დირექტორი
	დახურული საპენსიო ფონდის British Gas Trustee Solutions Ltd.-ის მიერ ნომინირებული რწმუნებული დირექტორი (Shell-ის მიერ British Gas-ის შექენის შემდგომ)

სირა კავულარია	
სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი	სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი
	AC, CGN და RemCo-ს წევრი
	საბჭო: 2018 წლის 10 სექტემბერი, უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორი: 2021 წლის 15 სექტემბერი
მოქალაქეობა	ბრიტანეთი
პარტია	სირა გამოცდილი ფინანსური აღმასრულებელია 25 წელზე მეტი გამოცდილებით სხვადასხვა თანამდებობაზე. დღეს სირა FTSE100-ის წამყვანი ენერგეტიკული კომპანიის Shell კორპორაციული სეგმენტის ვიცე პრეზიდენტი და გაერთიანებული სამეფოს რეგიონული ხელმძღვანელია. ის ასევე Shell UK-ის დირექტორთა საბჭოს წევრი და BG Pension Scheme რწმუნებული დირექტორია. წლების განმავლობაში სირას ხელმძღვანელმა როლებმა მოიცვა რამდენიმე ფინანსური სფერო, როგორიც არის Shell-ის საერთაშორისო მასშტაბით საქონლით ვაჭრობის ბიზნესის შიდა აუდიტის ხელმძღვანელი, Shell-ის გეუფს საპენსიო გეუფის სტრატეგიისა და სტანდარტების ხელმძღვანელი, Shell-ის ნედლეულით ვაჭრობის ბიზნესის ფინანსური დირექტორი კარიბის ზღვის ქვეყნებში, M&A, კომერციული ფინანსების მართვის ფუნქცია რუსეთსა და დსთ-ში, ასევე სასაქონლო ბაზრის რისკის მართვა ნედლი ნავთობის ვაჭრობის სექტორში ევროპაში.

25 წელზე მეტი გამოცდილება ენერგეტიკის სექტორში, მათ შორის რეგულირებადი სასაქონლო ვაჭრობისა და ფინანსური მომსახურების მიმართულებით;	
ლონდონის დირექტორების ინსტიტუტის (დიდი ბრიტანეთი) სერტიფიცირებული დირექტორი და წევრი	
ბრიტანულ-ქართული საზოგადოების ყოფილი წევრი და დიდ ბრიტანეთში ქართული სათვისტომოს ყოფილი თავმჯდომარე;	
ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების მართვის შესაბამისი საექსპერტო ცოდნა და გამოცდილება.	

სირას, როგორც სპეციალისტის ცოდნა ფინანსური მომსახურების, რისკის მართვისა და შიდა აუდიტის სფეროებში აძლევს მას საშუალებას, კონსტრუქციულად გამოხატოს თავისი აზრი და წვლილი შეიტანოს საბჭოს საკითხების გადაწყვეტაში. სირას, როგორც დიპლომირებული დირექტორს, ლიდერული თვისებები აძლევს შესაძლებლობას იმოქმედოს, როგორც თავმჯდომარის საიმედო მრჩეველმა და წარმოადგინოს სხვა დირექტორთა ინტერესები. სირას საბჭოში შემოაქვს თავისი მნიშვნელოვანი გამოცდილება მარეგულირებელი, სტრატეგიული და საერთაშორისო ფინანსური მომსახურების და ფინანსური ბაზრების ცოდნის მიმართულებით.	
---	--

პერ ანდერსონი	
სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი
	AC-ის თავმჯდომარე, RC-ისა და CGN-ის წევრი
	2021 წლის 1 ივლისი
შვედეთი	ამერიკა

ბოლო 25 წლის განმავლობაში პერ ანდერსი მუშაობდა გენერალურ დირექტორად კომპანიებში SBAB Bank, Hoist Finance და European Resolution Capital, ასევე ფინანსური დირექტორისა და სხვა მაღალი რანგის აღმასრულებელ თანამდებობებზე წამყვან ჩრდილო-ევროპულ ბანკში SEB. მან ასევე მიიღო დიდი გამოცდილება სტრატეგიულ კონსულტირებაში, და 10 წელი იმუშავა უმაღლესი დონის საკონსულტაციო კომპანიებში - McKinsey & Company და QVARTZ (ამჟამად Bain & Company). პერ ანდერსი იყო ევროპის 15-ზე მეტი საფინანსო ინსტიტუტის არააღმასრულებელი დირექტორი. გარდა ამისა, მას აქვს დიდი პროფესიული გამოცდილება, რადგან მუშაობდა ევროპის 20-ზე მეტ ქვეყანაში, არა-აღმასრულებელი დირექტორისა და მრჩეველის პოზიციებზე კორპორაციებსა და მთავრობებში.

გენერალურ დირექტორად და უფროს აღმასრულებელ ოფიცრად მუშაობის დიდი გამოცდილება, რომელსაც 20 წელზე მეტი აქვს ნამუშევარი წამყვან ბანკებსა და სხვა საფინანსო დაწესებულებებში;	
დამოუკიდებელ არა-აღმასრულებელი დირექტორად მუშაობის 40 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება;	
კორპორაციული მართვის, ლიდერობისა და სტრატეგიული კონსულტირების ძლიერი უნარ-ჩვევები;	
ფართო გამოცდილება ფინანსურ ანგარიშგებაში, ინვესტირებითან ურთიერთობაში და შიდა კონტროლში;	
შესაბამისი გამოცდილება ევროპის ფინანსური საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა (ფინტექ) და	
კრედიტების მართვის სფეროებში.	

პერ ანდერსი ცნობილია, როგორც ფინანსური ექსპერტი აუდიტისა და რისკების კომიტეტის მუშაობის საკითხებში. მას აქვს საბანკო და ფინანსური მომსახურების და მარეგულირებელ გარემოში საქმიანობის დიდი გამოცდილება. პერ ანდერსის ფართო მართვის და გლობალური აღმასრულებელი გამოცდილება ხელს უწყობს მიერ აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარის ფუნქციის შესრულებას, და მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს საბჭოს განხილვებსა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.

კომპანიის „Lyra Financial Wealth“ თავმჯდომარე „Atle Investment Management Services AB“-ის საბჭოს წევრი სს „Ukrasbank“-ის საბჭოს წევრი და აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე	
--	--

კომპანიის „Lyra Financial Wealth“ თავმჯდომარე „Atle Investment Management Services AB“-ის საბჭოს წევრი სს „Ukrasbank“-ის საბჭოს წევრი და აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე	ასტანას საერთაშორისო საფონდო ბირჟის საბჭოს წევრი და აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე „Air Astana“-ს საბჭოს წევრი, ყაზახეთი „Citybank“-ის საბჭოს წევრი, ყაზახეთი
--	--

ჯანეზ კამასი	
სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი
	RemCo-ს თავმჯდომარე, RC-ის წევრი
	2023 წლის 26 ივნისი
შვედეთი	ამერიკა

2017 წლის თებერვლიდან 2019 წლის დეკემბრამდე ჯანეტი იყო ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) სამხრეთ და აღმოსავლეთ ხმელთაშუაზღვის რეგიონის (SEMED) მმართველი დირექტორი. ის ასევე იყო ევგვიპტის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელი კაიროში. დღეს ის ყაზახეთში, ასტანის საერთაშორისო ბირჟის, Air Astana-ს და Citi Kazakhstan-ის საბჭოების არააღმასრულებელი დირექტორია. Citi-ში ხანგრძლივი კარიერის განმავლობაში, იგი მუშაობდა EMEA-ს კორპორაციულ და საინვესტიციო მმართველ დირექტორად და ასრულებდა მთელ რიგ ფუნქციებს EMEA-ს მასშტაბით, ასევე პასუხისმგებელი იყო გლობალურ ურთიერთობებზე საბანკო მომსახურებაში CEMEA-ს მასშტაბით.

30 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება. კორპორაციულ, საინვესტიციო და დევლოპერულ საბანკო სფეროში.	
ღრმა საექსპერტო ცოდნა საბანკო სფეროს გლობალურ ურთიერთობებში. 15-წლიანი გამოცდილება ოპერაციების მართვაში.	
ბიზნეს-გეგმებისა და სტრატეგიული ცვლილებების შემუშავებისა და შესრულების შესაბამისი გამოცდილება სხვადასხვა იურისდიქციებში, მათ შორის ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში, ჩრდილოეთ აფრიკაში, ახლო აღმოსავლეთსა და ცენტრალურ აზიაში.	
ეს მოიცავდა ძირითადი პარტნიორული ურთიერთობების დამყარებას ეროვნულ მთავრობებთან.	

ჯანეტს საბჭოში შემოაქვს ფინანსური სერვისების და კორპორაციული ბანკინგის ღრმა ცოდნა, თავისი განვლილი გამოცდილებებიდან ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკში რეგიონული ოპერაციების სტრატეგიის ფორმულირებისა და შექმნის მიმართულებით.

კომპანიის „Lyra Financial Wealth“ თავმჯდომარე „Atle Investment Management Services AB“-ის საბჭოს წევრი სს „Ukrasbank“-ის საბჭოს წევრი და აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე	ასტანას საერთაშორისო საფონდო ბირჟის საბჭოს წევრი და აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე „Air Astana“-ს საბჭოს წევრი, ყაზახეთი „Citybank“-ის საბჭოს წევრი, ყაზახეთი
--	--

ირაკლი კლიშინი	ტიმოთოს ა. კირიაკოჰულოსი
თანამდებობა	სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი
კომიტიტი	ESG-ის თავმჯდომარე, TD-ისა და RC-ის წევრი
დანიშნა	2021 წლის 1 ივლისი
მოქალაქეობა	ბრიტანეთი

პარიერა	ერანი არის TBC Bank Group PLC-ის საბჭოს არააღმასრულებელი დირექტორი, სადაც ის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტის თავმჯდომარეა. ის ასევე არის Chapter Zero Uzbekistan და Chapter Zero Ukraine & Caucasus-ის საბჭოს წევრი. დღემდე ის უკრაინის უმსხვილესი ბანკის „PrivatBank“ არააღმასრულებელი დირექტორის ფუნქციას ასრულებდა, სადაც ომის დროს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე იყო. ერანი გამოცდილი საერთაშორისო ბანკირია. თავისი კარიერის განმავლობაში, რომელიც ორ ათწლეულს ითვლის, მას ეკავა ხელმძღვანელი როლები წამყვან საფინანსო დაწესებულებებში, როგორც არის Citibank, Deutsche Bank, ING და Commerzbank. განვითარებულ და განვითარებად ბაზრებზე მუშაობისას, ის საბანკო სექტორში რამდენიმე ფუნქციაზე იყო ფოკუსირებული, მათ შორის რისკების, საბანკო სტრატეგიის, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის, ტექნოლოგიების, კორპორაციული მმართველობის, გეოპოლიტიკური გარემოს, დაკრედიტებისა და ფინანსური მომსახურებების რეგულაციებზე. მისი ინტერესის სფეროს გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის, ტექნოლოგიებისა (მათ შორის კიბერ ტექნოლოგიები, ხელოვნური ინტელექტი და ციფრული ტექნოლოგიები) და რისკების ურთიერთგადაკვეთა წარმოადგენს. ერანი ფლობს სამართლის მაგისტრის ხარისხს იაპონიის, ჩუოს უნივერსიტეტის წამყვანი სამართლის ფაკულტეტიდან, ასევე ლონდონის ბიზნეს სკოლის მეცნიერებათა მაგისტრის ხარისხს (Sloan Masters).	ტიმოთოს არის მაღალი რანგის საბანკო აღმასრულებელი ოფიცერი მნიშვნელოვანი საერთაშორისო გამოცდილებით. მისი სპეციალიზაციაა ინვესტიციების მართვა, საოპერაციო ტრანსფორმაცია, ბალანსის ოპტიმიზაცია რისკების მართვა და ფინანსური ინჟინერია. ის იყო საბერძნეთის სუვერენული ფონდის Hellenic Corporation of Assets and Participations საბჭოს წევრი, და ინვესტიციებისა და რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე. ტიმოთოს ასევე იყო Attica Bank SA-ს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე და Agreed Payments SA-ს დირექტორთა საბჭოს წევრი. ტიმოთოს იყო აღმასრულებელი გენერალური მენეჯერი და მთავარი რისკის ოფიცერი საბერძნეთის საფონდო ბირჟაზე განთავსებულ წამყვან ბანკში - Piraeus Bank S.A-ში, Goldman Sachs Inc.-ის მმართველი დირექტორი ფიქსირებული შემოსავლის ვალუტებისა და ნედლეულით ვაჭრობის განყოფილებაში და ეკავა საბჭოს წევრისა და აღმასრულებელი როლები სადაზღვევო, ფინტექის, ფინანსური მომსახურებებისა და საკონსულტაციო სექტორებში.
----------------	--	---

უწარაბი და გამოცდილება	დიდი გამოცდილება საბანკო, საკრედიტო, კაპიტალის ბაზრებსა და ფინანსური რეგულირების სფეროში;	დიდი გამოცდილება კაპიტალის გლობალურ ბაზრებში, რეგიონულ ბანკინგში და ზედამხედველობის ქვეშ მყოფ სუბიექტებში;
	დიდი გამოცდილება გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სფეროში;	რისკის მართვის ექსპერტი, ინვესტიციების მენეჯერი და ბალანსის ოპტიმიზატორი;
	საექსპერტო გამოცდილება რისკების, კორპორაციული მართვის, სტრატეგიისა და სტრუქტურირების საკითხებში; განვითარებადი ბაზრების საბანკო და დაინტერესებული მხარეების მართვის დიდი გამოცდილება;	საოპერაციო ტრანსფორმაციის და კრიზისის მართვა სისტემური ბანკების და ფინტექ მიმართულებით;
	ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების მართვის შესაბამისი საექსპერტო ცოდნა და გამოცდილება.	მმართველობის, რისკებისა და აქტივების მართვის ზედამხედველობის ძლიერი უნარები როგორც საფონდო ბირჟაზე განთავსებული, ასევე კვაზი-სახელმწიფო სუბიექტებისთვის.

წვლილი კომპანიები	ერანს საბჭოსათვის მოაქვს რისკების, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის, ტექნოლოგიების, მმართველობისა და ფინანსური რეგულირების ფართო და მრავალფეროვანი გამოცდილება, რომელიც მან მიიღო მსხვილ ფინანსურ ინსტიტუტებსა და საკონსულტაციო სფეროებში როგორც განვითარებულ, ასევე განვითარებად ბაზრებზე, რითაც იგი იდეალურად შესაბამეა ESG და ეთიკის კომიტეტის ხელმძღვანელობის მოთხოვნებს ჯგუფის სახელით.	ტიმოთოს საბჭოში შემოაქვს დიდი გამოცდილება მმართველობის, ფინანსებისა და საოპერაციო სფეროდან. მისი ღრმა ცოდნა მას საშუალებას აძლევს დაეხმაროს და ხელი შეუწყოს კომპანიის სტრატეგიულ მართვას და აკონტროლოს მისი განხორციელების გზები. იგი ხელმძღვანელობდა საინვესტიციო და რისკების ფუნქციებს საერთაშორისო საფონდო ბირჟებზე განთავსებულ ბანკებში და ასრულებდა ეროვნული კუთილდულობის ფონდის საინვესტიციო კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობას; არის საფონდო ბირჟაზე კოტირებული ბერძნული ბანკის რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე, სხვადასხვა იურისდიქციებში რისკებზე მუშაობის ფართო გამოცდილება ტიმოთოს საშუალებას აძლევს შემოიტანოს ინოვაციური და პოზიტიური ხედვა რისკების კომიტეტის თავმჯდომარის როლზე.
--------------------------	---	---

გარე დანიშნვაი	„Chapter Zero Ukraine and Caucasus“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი „Chapter Zero Uzbekistan“-ის საკონსულტაციო საბჭოს წევრი	„Agreed Payments SA“-ის საბჭოს წევრი
-----------------------	---	--------------------------------------

რაზივ სოუნი	ნინო სუჟნიძე
სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი
TD-ის თავმჯდომარე, ESGE-ისა და CGN-ის წევრი	AC-ისა და CGN-ის წევრი
2021 წლის 29 ნოემბერი	2021 წლის 29 ნოემბერი
ინდოეთი	საქართველო

რაჯივს აქვს 40 წლიანი გამოცდილება კორპორაციული ზრდის უფროსი აღმასრულებელი დირექტორის პოზიციაზე. იგი არის ციფრული ტექნოლოგიების სპეციალისტი და მუშაობდა ფინანსური მომსახურებებისა და სხვადასხვა სფეროებში ევროპაში, ჩრდილოეთ ამერიკასა და აზიაში. ადრე რაჯივს ეკავა აღმასრულებელი თავმჯდომარის და არააღმასრულებელი დირექტორის პოზიციები, ოქსფორდის უნივერსიტეტის სამედიცინო ტექნოლოგიური ინოვაციების კომპანიაში შპს „OXSIQHT“. იგი იყო გენერალური დირექტორის უფროსი მრჩეველი IT მომსახურების გლობალურ ფირმაში Zensar Ltd, დიდ ბრიტანეთში და საკონსულტაციო საბჭოს წევრი Garble Cloud Inc.-ში, კიბერუსაფრთხოების კომპანიაში სილიკონის ველზე, აშშ. რაჯივმა მიიღო ძლიერი საოპერაციო გამოცდილება, როგორც HCL Technologies-ის პრეზიდენტმა, და ფინანსური მომსახურების ფირმაში, Mphasis-ში, რომელიც Hewlett Packard-ის კომპანიაა. რაჯივი იყო მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის საექსპერტო სამუშაო ჯგუფის წევრი დაბალნაზირბადიანი ეკონომიკური კეთილდღეობის საკითხებში და წვლილი შეიტანა კლიმატის ცვლილების განხილვებში დავოსის საზაფხულო მსოფლიო ეკონომიკურ ფორუმზე.	ნინო არის ბიზნეს იურისტი, რომელსაც აქვს 20 წელზე მეტი გამოცდილება ქართულ ბაზარზე. მას აქვს სიღრმისეული ცოდნა და პრაქტიკული გამოცდილება სხვადასხვა სფეროში, მათ შორის საბანკო, საფინანსო, კორპორაციული, რეგულირების, კონკურენციისა და კაპიტალის ბაზრების მიმართულებით. ადრე ნინო სს „საქართველოს ბანკის“ გენერალური მრჩეველი იყო. TBC Bank Group PLC-ში მოსვლამდე ის სხვადასხვა თანამდებობაზე იყო საერთაშორისო იურიდიულ ფირმებში „Dentons“ და „DLA Piper“ 11 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში. დღეს ნინო იურიდიული ფირმის - შპს „სუქნიძე და პარტნიორები“ მმართველი პარტნიორია.
40 წელზე მეტი ხნის კორპორაციული ლიდერობის ძლიერი გლობალური გამოცდილება;	ფინანსური მომსახურების ძლიერი გამოცდილება დიდი გამოცდილება წამყვანი იურიდიული მრჩეველის რანგში ფინანსური მომსახურების სექტორის მსხვილ ტრანზაქციებსა და პროექტებში;
მნიშვნელოვანი საკონსულტაციო და აღმასრულებელი გამოცდილება ტექნოლოგიურ და კიბერუსაფრთხოების კომპანიებთან ფინანსურ მომსახურებებსა და სხვა დარგებში;	მმართველობის, მარეგულირებელი და რისკების მართვის ფართო გამოცდილება, მათ შორის ლონდონის საფონდო ბირჟაზე კოტირებულ კომპანიაში;
აღამიანური რესურსების მართვის ფართო საექსპერტო ცოდნა;	კომპანიების კონსულტირების გამოცდილება სხვადასხვა სექტორში, მათ შორის ტელეკომუნიკაციაში, ფარმაცევტიკაში, ენერგეტიკაში და კომერციაში.
ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების მართვის შესაბამისი საექსპერტო ცოდნა და გამოცდილება.	

რაჯივს საბჭოში მოაქვს საერთაშორისო ხელმძღვანელობისა და ზოგადი მენეჯმენტის ფართო გამოცდილება, რომელიც მან მოიპოვა ტექნოლოგიებისა და ფინტექ სექტორებში მუშაობისას. მას დასველი წვლილი შემოაქვს კომპანიის ტექნოლოგიურ განვითარებაში, რომელსაც უფრო და უფრო მეტი მნიშვნელობა ენიჭება. ამასთან დაკავშირებით, ის დაინიშნა ტექნოლოგიებისა და მონაცემების კომიტეტის თავმჯდომარედ, სადაც ის უზრუნველყოფს ძირითად მხარდაჭერას და ხელმძღვანელობას ამ სფეროებში.	ნინო არის გამოცდილი ქვეყნის შიდა და საერთაშორისო იურისტი, რომელსაც აქვს განსაკუთრებული გამოცდილება რეგულირებად სექტორებში, სადაც მან კონსულტაციები გასწია მრავალ სხვადასხვა სამართლებრივ, მარეგულირებელ და ბიზნეს საკითხებზე. ნინოს ღირებული გამოცდილება და მისი შეხედულებები ამდიდრებს საბჭოს განხილვებსა და სტრატეგიულ აზროვნებას.
--	--

ამჟამად არ არის დანიშნული სხვა დამატებითი პოზიციებზე.	ქართული საქველმოქმედო ორგანიზაციის Care Caucasus საბჭოს წევრი ამერიკის საავაჭრო პალატის (AMCHAM) დირექტორთა საბჭოს წევრი „სუქნიძე და პარტნიორების“ მმართველი პარტნიორი
---	--

კორპორაციული მართვა

2024 წლის მმართველობის მიმოხილვა:

- დადამტკიცეთ ამბიციური სტრატეგიები ბანკისა და სეგმენტებისთვის, გრძელვადიანი ზრდის, მეტი მომგებიანობის, აქციონერთა სტაბილური უკუგებისა და საწარმოს ღირებულების შექმნის უზრუნველყოფის მიზნით;
- წარმატებით განვამტკიცეთ მართვის მექანიზმები განახლებული კორპორაციული მართვის ჩარჩოს დანერგვით;
- კიდევ უფრო გავაფართოვეთ რისკის მართვის პრაქტიკა და გავამკაცრეთ კონტროლის ფუნქციები ბანკის დაცვის ყველა ასპექტში, მათ შორის დანერგეთ ინტეგრირებული შიდა კონტროლების ჩარჩო მთელ ბანკში საიმედო ზედამხედველობისა და შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად;
- კიდევ უფრო დავხვეწეთ ორგანიზაციული სტრუქტურა მეტი ეფექტურობის, მოქნილობისა და სტრატეგიულ ამოცანებთან შესაბამისობის მიზნით;
- მივაღწიეთ მნიშვნელოვან პროგრესს საუკეთესო საერთაშორისო ტალანტის მოზიდვაში და გავაუმჯობესეთ ზედა რგოლის თანამდებობებისთვის მემკვიდრეობის დაგეგმვა, გრძელვადიანი ზრდისა და სტაბილურობის მხარდასაჭერად;
- განვამტკიცეთ ბანკის ანაზღაურების ჩარჩო, რათა შესაბამისობაში მოგვეყვანა ბაზრის საუკეთესო პრაქტიკასთან, წაგვხალისებინა საქმიანობა და ხელი შეგვეწყო გრძელვადიანი სტრატეგიული ამოცანების შესრულებისთვის;
- დავხვეწეთ ტექნოლოგიების და მონაცემთა შესაძლებლობები, რათა გავვეუმჯობესებინა გადაწყვეტილების მიღება, საოპერაციო ეფექტურობა და მომხმარებელთა გამოცდილება;
- გადავხედეთ კიბერუსაფრთხოების სისტემებს მათი მუდმივი საიმედოობის უზრუნველსაყოფად;
- გავაფართოვეთ ბანკის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის (ESG) ინიციატივები, რისთვისაც მოვახდინეთ ბიზნესპროცესებში მდგრადობის ინტეგრაცია და მივაღწიეთ მნიშვნელოვან წინსვლას გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის მიზნებისკენ.

მიმოხილვა

სააქციო საზოგადოება თიბისი ბანკი (ბანკი) არის ინგლისსა და უელსში დაფუძნებული და ლონდონის საფონდო ბირჟის პრემიუმ სეგმენტზე განთავსებული TBC Bank Group PLC-ის მთავარი შვილობილი კომპანია. ბანკის კორპორაციული მართვა შეესაბამება „კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის შესახებ“ საქართველოს ეროვნული ბანკის 2018 წლის 26 სექტემბრის კოდექსის მოთხოვნებს, პერიოდული ცვლილებების გათვალისწინებით (კოდექსი). ამავდროულად, ბანკი იცავს კორპორაციული მართვის უმაღლეს სტანდარტებს, როგორც ეს დადგენილია დიდი ბრიტანეთის კორპორაციული მართვის კოდექსით.

ბანკის მთავარი აქციონერია TBC Bank Group PLC, რომელიც ფლობს ბანკის სააქციო კაპიტალის 99.9%-ს. აქციონერთა უფლებები რეგულირდება „მენარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონით და „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ კანონით და ასევე მითითებულია ბანკის წესდებაში, რომელიც საჯაროდ ხელმისაწვდომია მისამართზე: www.tbcbank.ge.

ბანკის მართვის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება (საერთო კრება). ბანკის აქციონერებს, სხვა საკითხებთან ერთად, უფლება აქვთ დაესწრონ საერთო კრებებს და მონაწილეობა მიიღონ კენჭისყრაში, მიიღონ დივიდენდები და მოითხოვონ ახსნა-განმარტებები ბანკის მმართველი საბჭოს წევრებისა¹ და სამეთვალყურეო საბჭოსგან სხდომის დღის წესრიგში შეტანილ საკითხებზე. საერთო კრება დამსწრე ან წარმოდგენილი ხმების უბრალო უმრავლესობით იღებს გადაწყვეტილებას სხვადასხვა საკითხზე, მათ შორის (მაგრამ არა მხოლოდ) სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევისა და გადაყენების, მმართველი საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშების დამტკიცების, წლიური ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპენსაციის განსაზღვრის, მოგების (დივიდენდის) განაწილების წინადადების დამტკიცების ან უარყოფის შესახებ. ამასთან, საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა გათვალისწინებით, საერთო კრება უფლებამოსილია დამსწრე ან წარმოდგენილ ხმათა 75%-ზე მეტით მიიღოს გადაწყვეტილება ბანკის წესდებაში ცვლილების შეტანის, ბანკის სააქციო კაპიტალის შემცირების დამტკიცების,

ლიკვიდაციისთვის ქმედებების დაწყების, კრედიტორებისათვის საერთო გადაცემის დაწყების ან ნებაყოფლობითი ლიკვიდაციის შესახებ გაკოტრების, გადახდისუნარობის ან კანონით განსაზღვრულ მსგავს რეჟიმში მოქმედებისას, და შერწყმის დამტკიცების შესახებ.

ბანკის საქმიანობას ზედამხედველობს სამეთვალყურეო საბჭო (სამეთვალყურეო საბჭო). კომპანია იყენებს „სარკისებრი საბჭოს“ პოლიტიკას თავის მთავარ შვილობილ კომპანიასთან, ბანკთან. PLC საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა, მათ შორის შესაბამისი კომიტეტები, ორივე დონეზე იმეორებენ ერთმანეთს არაალმასრულებელი წევრობის თვალსაზრისით.² ასევე არსებობს სამეთვალყურეო საბჭოს, როგორც PLC საბჭოს კომიტეტების, ეკვივალენტური კომიტეტის სტრუქტურა. საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და მათი შესაბამისი კომიტეტების მუშაობა არის ზედმინვენიტ დაბალანსებული, ფუნქციები იყოფა იმის მიხედვით, არის ეს საზედამხედველო საკითხები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ჯგუფზე თუ ბანკთან დაკავშირებული საკითხები. შედეგად, ჯგუფის მმართველობითი სტრუქტურა უზრუნველყოფს სათანადო ზედამხედველობასა და ანგარიშვალდებულებას, ასევე, მოვალეობების მკაფიო დაყოფას.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს იმას, რომ ბანკის მმართველობითი სტრუქტურა იძლეოდეს სათანადო ზედამხედველობისა და ანგარიშვალდებულების, ასევე, მოვალეობების მკაფიო დაყოფის საშუალებას. რისკების მართვაში ყველა მმართველობის დონის ჩართვა, უფლებამოსილების მკაფიო გამიჯვნა და სხვადასხვა სუბიექტებს შორის ეფექტური კომუნიკაცია ხელს უწყობს სიცხადეს ჯგუფის სტრატეგიულ და რისკების მიზნებთან დაკავშირებით, დადგენილი რისკის აპეტიტის დაცვას, რისკების ბიუჯეტის და რისკების რაციონალურ მართვას. საწარმოთა რისკების ცენტრალიზებული მართვის (ERM) ფუნქცია უზრუნველყოფს რისკების სტრატეგიისა და რისკების აპეტიტის ეფექტურ შემუშავებას, კომუნიკაციასა და განხორციელებას ბანკისა და მისი შვილობილი კომპანიების მასშტაბით.

- სამეთვალყურეო საბჭომ ჩამოაყალიბა ექვსი კომიტეტი:
- კორპორაციული მართვისა და ნომინაციის კომიტეტი
- აუდიტის კომიტეტი
- რისკების კომიტეტი
- ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტი
- ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა კომიტეტი
- ESG-სა და ეთიკის კომიტეტი.

ბანკი აღიარებს მრავალფეროვნების უზრუნველყოფის მნიშვნელობას და ხედავს ჩვენი ბიზნესისთვის მნიშვნელოვან სარგებელს ისეთი სამეთვალყურეო საბჭოსა და მმართველი გუნდის არსებობაში, რომელიც შედგება სხვადასხვა გამოცდილების მქონე ადამიანებისაგან, რადგან ამას მოაქვს საჭირო საექსპერტო ცოდნა, კულტურული მრავალფეროვნება და განსხვავებული პერსპექტივები საბჭოს დისკუსიებში და ხელს უწყობს გადაწყვეტილების მიღების ხარისხის გაუმჯობესებას. საკვანძო პოზიციებზე მუშაობს არაერთი ნიჭიერი ქალი. ბანკი გააგრძელებს იმის უზრუნველყოფას, რომ სამეთვალყურეო საბჭოსა და მმართველ საბჭოში ყველა სამომავლო დანიშვნის განხილვისას მხარდაჭერა ჰქონდეს მრავალფეროვნების მიზნებს.

წინამდებარე ანგარიშის თარიღისთვის, კოდექსით დადგენილი „დამოუკიდებლობის“ კრიტერიუმების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში შედის რვა დამოუკიდებელი, არაალმასრულებელი წევრი: არნე ბერგგრენი (თავმჯდომარე), ცირა კემულარია (უფროსი დამოუკიდებელი წევრი), პერ ანდერს ფასტი, ტიმოთს პ. კირიაკოპულოსი, ერან კლაინი, ნინო სუქნიძე, რაჯივ სოჰნი და ჯანეტ ჰეკმანი.

ამასთან, ბანკს აქვს ეფექტური შიდა კონტროლის სისტემა, რათა უზრუნველყოს ზუსტი და სანდო ფინანსური ანგარიშგება. ბანკს აქვს ანგარიშვალდებულების და უფლებამოსილების დელეგირების კარგად განსაზღვრული ჩარჩო, ასევე პოლიტიკა და პროცედურები, რომელიც მოიცავს ფინანსურ დაგეგმვასა და ანგარიშგებას; ყოველთვიური მართვის ანგარიშების მომზადებას; პროექტის მართვას; ინფორმაციულ უსაფრთხოებას; და განმარტებითი შენიშვნების განხილვას წლიურ ანგარიშში და ანგარიშებს შესაბამისი ხელმძღვანელებისგან, რათა სათანადოდ გაამუღავნოს წლის განმავლობაში ყველა მოვლენა და დააკმაყოფილოს უტყუარი და სამართლიანი წარდგენის მოთხოვნები.

მოვალეობების გადანაწილება

თავმჯდომარისა და გენერალური დირექტორის თანამდებობებზე სხვადასხვა პირები არიან დანიშნულები და მათი მოვალეობები მკაფიოდ არის გამიჯნული. სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული კომიტეტის როლი და დირექტივები, 2024 წლის განმავლობაში თითოეული კომიტეტის მიერ თავისი როლისა და დირექტივების შესრულების შესახებ ინფორმაციასთან ერთად, მოცემულია 158-163 გვერდებზე.

¹ ბანკის გენერალური დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილეები.
² გენერალური დირექტორი არ არის სს „თიბისი ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი, საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად.

თავმჯდომარე

თავმჯდომარის ძირითადი პასუხისმგებლობაა სამეთვალყურეო საბჭოს გაძღოლა და ეფექტური ფუნქციონირება

სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი

ასრულებს თავმჯდომარის მრჩეველის ფუნქციას, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს შორის შუამავლის როლს და ასევე, საჭიროების შემთხვევაში, ხელმისაწვდომია აქციონერებისთვის.

გენერალური დირექტორი

გენერალური დირექტორის მთავარი მოვალეობა ბანკის საქმიანობების მართვაა. იგი პასუხისმგებელია აღმასრულებელი მართვის ყველა იმ საკითხზე, რომელიც ბანკზე გავლენას ახდენს.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები

აღმასრულებელ პირს კონსტრუქციულ მოსაზრებას უზიარებს და, საჭიროების შემთხვევაში, რჩევებს აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს. გარდა ამისა, მთელ სამეთვალყურეო საბჭოსთან ერთად, კოლექტიურად არის პასუხისმგებელი ბანკის გრძელვადიან წარმატებაზე და აქციონერებისთვის მდგრადი ღირებულების შექმნაზე.

კორპორაციული მდივანი

გიორგი გიგუაშვილი კორპორაციულ მდივნად 2022 წლის აგვისტოში დაინიშნა. კორპორაციული მდივნის დანიშვნისა და მოხსნის შესახებ გადაწყვეტილებას სამეთვალყურეო საბჭო იღებს.

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაები 2024 წლის განმავლობაში

ქვემოთ წარმოდგენილია სამეთვალყურეო საბჭოსა და კომიტეტის მონაწილეობა სხდომებზე. 2024 წლის განმავლობაში სამეთვალყურეო საბჭომ გააგრძელა შეხვედრები წევრების პირადად დასწრებისა და სხდომების ტელეკონფერენციის მეშვეობით ორგანიზების ეფექტური ნაბიჯით. სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული კომიტეტის თავმჯდომარე კომიტეტის საქმიანობის შესახებ ანგარიშს წარადგენს სამეთვალყურეო საბჭოს ყოველ სხდომაზე, მათ შორის კომიტეტის მიერ რეკომენდებულ საკითხებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დასამტკიცებლად.

სამეთვალყურეო საბჭოსა და შესაბამისი კომიტეტების სხდომებზე დასწრება 2024 წელს ასე გამოიყურებოდა:

საბჭოს წევრი	საბჭო	კორპორაციული მართვა და ნომინაცია კომიტეტი	ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტი	აუდიტის კომიტეტი	რისკების კომიტეტი	ESG და ეთიკის კომიტეტი	ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა კომიტეტი
არნე ბერგგრენი	14/14	5/5	6/6	-	-	-	-
ცირა კემულარია ¹	14/14	-	6/6	8/8	-	1/1	-
პერ ანდერს ფასტი	14/14	-	6/6	8/8	11/11	-	-
ერან კლაინი	14/14	-	-	-	11/11	4/4	4/4
ტიმოს კირიაკოპულოსი	14/14	-	-	8/8	11/11	-	4/4
რაჭივ სოუნი	14/14	5/5	-	-	-	4/4	4/4
ნინო სუქნიძე	14/14	5/5	-	8/8	-	-	-
ჯანეტ ჰეკმანი	14/14	-	6/6	-	11/11	4/4	-

კორპორაციული მართვის და ნომინაციის კომიტეტი

...

თავმჯდომარისა და კომიტეტის შესახებ

არნე ბერგერენი კომიტეტს 2022 წლის იანვრიდან თავმჯდომარეობს. მას ეკავა რამდენიმე უმაღლესი ხელმძღვანელისა და საკონსულტაციო თანამდებობა ცნობილ ფინანსურ დაწესებულებებში.

სხდომებზე დასწრების უფლება მხოლოდ კომიტეტის წევრებს აქვთ, თუმცა კომიტეტის თავმჯდომარეს შეუძლია მოიწვიოს სხვა დამსწრეები ნებისმიერ სხდომაზე სრულად ან ნაწილობრივ დასასწრებად, თუ ამას ჩათვლის მიზანშეწონილად ან საჭიროდ.

კომიტეტის წევრები

- არნე ბერგერენი (კომიტეტის თავმჯდომარე)
- ცირა კემულარია*
- პერ ანდერს ფასტი* (დაინიშნა 2025 წლის 12 თებერვალს)
- რაჟევ სოუნი* (გადადგა 2025 წლის 12 თებერვალს)
- ნინო სუქნიძე*

სხდომაზე დასწრება მოცემულია 157-ე გვერდზე "სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი"

ძირითადი მოვალეობები

- სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობისა და მემკვიდრეობის დაგეგმვა
- სამეთვალყურეო საბჭოს ახალი წევრების გათვითცნობიერება და ტრენინგი
- სამეთვალყურეო საბჭოს ეფექტურობა
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების დანიშვნა, შეფასება და მემკვიდრეობის დაგეგმვა
- ტალანტის მართვა
- კორპორაციული მართვა

კორპორაციული მართვისა და ნომინაციის კომიტეტის ფუნქცია-მოვალეობების შესახებ დანერგვითი ინფორმაცია მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებულ „უფლებამოსილების ფარგლებში“, რომელიც 2025 წლის თებერვალში გადაისინჯა და მოცემულია ბანკის ვებგვერდზე www.tbcbank.ge.

კომიტეტის მიზანი

კორპორაციული მართვისა და ნომინაციის კომიტეტის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ბანკს სათანადო მმართველობითი ჩარჩო და სტრუქტურა ჰქონდეს. გარდა ამისა, კომიტეტი უზრუნველყოფს სამომავლო ხელმძღვანელობის საჭიროებების დაკმაყოფილებას სამეთვალყურეო საბჭოს სტრუქტურის, ზომის, მრავალფეროვნებისა და შემადგენლობის (მათ შორის, უნარების, ცოდნისა და გამოცდილების) გადახედვით და მემკვიდრეობის გეგმების შედგენით ბანკის აღმასრულებელი ხელმძღვანელობისა და სხვა კრიტიკული როლებისთვის. კომიტეტის მიერ გამოვლენილი ფაქტები და ანგარიშები რეგულარულად, მინიმუმ კვარტალში ერთხელ, წარედგინება სამეთვალყურეო საბჭოს.

2024 წლის ძირითადი საქმიანობის შეჯამება

წლის განმავლობაში კომიტეტის საქმიანობა კონცენტრირებული იყო შემდეგზე:

- გაუმჯობესებული კორპორაციული მართვის ჩარჩოს დანერგვა: კორპორაციული მართვის განახლებული ჩარჩო წარმატებით დაინერგა ბანკში. იგი ასახავს საუკეთესო პრაქტიკას და განამტკიცებს მართვის მექანიზმებს ბანკის ყველა ოპერაციისთვის.
- ორგანიზაციულ სტრუქტურაში მის გასაუმჯობესებლად შესული ცვლილებები: ორგანიზაციული სტრუქტურის დასახვეწად მასში მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანა მეტი ეფექტურობის, მოქნილობისა და ბანკის სტრატეგიულ ამოცანებთან შესაბამისობის მიზნით;
- მემკვიდრეობის გეგმის დახვეწა: კომიტეტმა კიდევ უფრო მეტი ძალისხმევა მიმართა ბანკის მემკვიდრეობის დაგეგმვისკენ, რათა უზრუნველყოს ხელმძღვანელ თანამდებობებზე ტალანტის აქტიური მოზიდვა მუდმივი ზრდისა და გრძელვადიანი სტაბილურობის მხარდასაჭერად.
- საუკეთესო ტალანტის მოზიდვა: კომიტეტმა ღიად პროგრესს მიაღწია აღმასრულებელ თანამდებობებზე საუკეთესო ტალანტის მოზიდვის თვალსაზრისით, რითაც გააუმჯობესა ბანკის ხელმძღვანელობის ხარისხი და კონკურენტუნარიანობა გლობალურ ბაზარზე.
- მრავალფეროვნება და ინკლუზია - ეს იყო წლის განმავლობაში კომიტეტის მუშაობის განუყოფელი ფაქტორი.

1 2024 წლის 15 თებერვალს ცირა კემულარია გადადგა ESG და ეთიკის კომიტეტიდან და 2024 წლის 15 თებერვალს დაინიშნა კორპორაციული მართვისა და ნომინაციის კომიტეტში.

აუდიტის კომიტეტის ანგარიში

...

თავმჯდომარისა და კომიტეტის შესახებ

პერ ანდერს ფასტი 2021 წლიდან თავმჯდომარეობს კომიტეტს. მას აქვს წამყვანი ფინანსურ დაწესებულებებში მუშაობის დიდი გამოცდილება და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიიჩნევა საჭირო და შესაბამისი გამოცდილების მქონედ. კომიტეტის ყველა წევრი სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრია.

კომიტეტის თავმჯდომარეს და მთლიან კომიტეტს მხარს უჭერს ზედა რგოლის ხელმძღვანელების გუნდი, რომელთაც აქვთ ფინანსური მართვის დიდი გამოცდილება და იგი სამეთვალყურეო საბჭოს მოახსენებს კომიტეტის მიერ განხილულ საკითხებს.

სამეთვალყურეო საბჭო კმაყოფილია იმით, რომ კომიტეტს მთლიანობაში აქვს სექტორის შესაბამისი კომპეტენცია და მის წევრებს აქვთ კორპორაციულ ფინანსურ საკითხებში სათანადო ღონის გამოცდილება.

კომიტეტის წევრები

- პერ ანდერს ფასტი (კომიტეტის თავმჯდომარე)
- ცირა კემულარია*
- ტიმოის პ. კირიაკოპულოსი*
- ნინო სუქნიძე*

სხდომაზე დასწრება მოცემულია 157-ე გვერდზე "სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი"

ძირითადი მოვალეობები

- სააღრიცხვო და ფინანსური ანგარიშგებები
- გარე ფინანსური ანგარიშგება და ურთიერთობა ინვესტორებთან
- შიდა კონტროლის სისტემა
- შიდა აუდიტი
- შესაბამისობა მარეგულირებლის და საკანონმდებლო მოთხოვნებთან
- გარე აუდიტი
- არააუდიტორული მომსახურება

კომიტეტის შესახებ დანერგვითი ინფორმაცია მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებულ „უფლებამოსილების ფარგლებში“, რომელიც 2025 წლის თებერვალში გადაისინჯა და მოცემულია ბანკის ვებგვერდზე: www.tbcbank.ge.

კომიტეტის მიზანი

აუდიტის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება სამეთვალყურეო-საზედამხედველო მოვალეობების შესრულებაში, რომლებიც უკავშირდება ბუღალტრული აღრიცხვის ხელშეუხებლობას, გარე ფინანსურ ანგარიშგებას და ინვესტორებთან ურთიერთობას, შიდა კონტროლის სისტემას, შესაბამისობას მარეგულირებლის და საკანონმდებლო მოთხოვნებთან, რისკის მართვის ჩარჩოსა და შიდა აუდიტის სისტემის ეფექტურობას, ასევე ბანკისა და მისი შვილობილი კომპანიების გარე აუდიტს და არააუდიტორულ სერვისებს.

2024 წლის ძირითადი საქმიანობის შეჯამება

წლის განმავლობაში კომიტეტის საქმიანობა კონცენტრირებული იყო შემდეგზე:

- ბანკის მასშტაბით შიდა კონტროლის სისტემის და შიდა კონტროლის ფუნქციის ეფექტურობის განმტკიცება. კომიტეტი წლის განმავლობაში მიმოიხილავდა შიდა კონტროლის შესახებ ანგარიშებს, რომელშიც შედიოდა ისეთ საკითხებზე რეგულარული სიახლეები, როგორიცაა შიდა კონტროლის ფუნქციის საქმიანობის პროგრესი და შიდა კონტროლის გამტარებელი პირების ჩართულობაზე კონცენტრირება ბანკის შიგნით და კონტროლის მეთოდოლოგიების დანერგვა. ამ სამუშაოს მიმოხილვა 2025 წლისთვისაც აქტუალური დარჩება.
- შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტის მუშაობის ზედამხედველობა და მიმოხილვა.
- ბანკის შიდა აუდიტის საქმიანობის ეფექტურობისა და დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა. კომიტეტმა გადახედა EY-ის მიერ ჩატარებულ გარე ხარისხის შეფასების მიმოხილვას, რომელმაც დაადასტურა „თიბისი ბანკის“ მუდმივი მზაობა შეინარჩუნოს მაღალი ეფექტურობის მქონე შიდა აუდიტის ფუნქცია, რომელიც ქმნის ღირებულებას და ხელს უწყობს ორგანიზაციის სტრატეგიულ პრიორიტეტებს.
- ბანკის გარე აუდიტორის ეფექტურობისა და ობიექტურობის უზრუნველყოფა.
- ფინანსური შედეგები და წლიური და შუალედური ფინანსური ანგარიშგების ხელშეუხებლობა. კომიტეტმა ასევე მიიღო ზომები იმაში დასარწმუნებლად, რომ მთლიანობაში წლიური ანგარიში არის სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები.

რისკების კომიტეტის ანგარიში

...

თავმჯდომარისა და კომიტეტის შესახებ

ტიმოთოს პ. კირიაკოპულოსი კომიტეტს 2021 წლიდან თავმჯდომარეობს. მას დიდი გამოცდილება აქვს კაპიტალის გლობალურ ბაზრებში, ბალანსის მართვაში, ზედამხედველობის ქვეშ მყოფი სუბიექტების რეგიონულ საბანკო საქმიანობაში და არის ინვესტიციებისა და რისკების მართვის ექსპერტი. სამეთვალყურეო საბჭოს მიანიჭა, რომ მას აქვს რისკის მართვის საჭირო და შესაბამისი გამოცდილება. კომიტეტის ყველა წევრი სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრია.

კომიტეტი აღმასრულებელი ხელმძღვანელობისგან დამოუკიდებლად მოქმედებს, რომ შეასრულოს თავისი მოვალეობები აქციონერთა წინაშე და უზრუნველყოს მათი ინტერესების სათანადოდ დაცვა.

კომიტეტის წევრები

- ტიმოთოს პ. კირიაკოპულოსი* (კომიტეტის თავმჯდომარე)
- პერ ანდერს ფასტი*
- ჯანეტ ჰეკმანი*
- ერან კლინი*

სხდომაზე დასწრება მოცემულია 157-ე გვერდზე
*სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

ძირითადი მოვალეობები

- რისკის აპეტიტი და რისკის მართვის ჩარჩო
- ფინანსური რისკის მართვა
- საოპერაციო შედეგობა
- კანონშესაბამისობის, მარეგულირებლის და სამართლებრივი რისკი

რისკის კომიტეტი ასევე მიმოიხილავს შიდა რისკის მართვის შესახებ განცხადებას და ჯგუფის სიცოცხლისუნარიანობის შესახებ განცხადებას, რომელიც ასახულია წლიურ ანგარიშში 118-ე გვერდზე.

რისკის კომიტეტის შესახებ დანერგული ინფორმაცია მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებულ „უფლებამოსილების ფარგლებში“, რომელიც 2025 წლის თებერვალში გადაისინჯა და მოცემულია კომპანიის ვებგვერდზე: www.tbcbank.ge.

კომიტეტის მიზანი

რისკის კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს საწარმოს ფარგლებში რისკის მართვის ჩარჩოს ზედამხედველობასა და რისკის აპეტიტის სტრუქტურის ჩამოყალიბებასთან დაკავშირებით. იგი ზრუნავს იმაზე, რომ ეს ჩარჩო შესაბამისობაში იყოს ბანკის ზრდის სტრატეგიასთან და ამასთანავე ახალისებს რისკებთან დაკავშირებით გონივრული გადაწყვეტილებების მიღების ეფექტურ კულტურას. კომიტეტი სისტემატურად მიმოიხილავს რისკის ანალიზს, რომ დაიცვას მართვის უმაღლესი სტანდარტები და მყარი საფუძველი შეუქმნას სამეთვალყურეო საბჭოს სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს. მისი ზედამხედველობის მოვალეობები მოიცავს ძირითადი და ახალი რისკების შეფასებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნესმოდელებზე, შემოსავლიანობაზე, კაპიტალის ადეკვატურობასა და ლიკვიდურობაზე.

2024 წლის ძირითადი საქმიანობის შეჯამება

წლის განმავლობაში კომიტეტი კონცენტრირებული იყო რისკის მართვის პრიორიტეტებზე, რომლებიც გამომდინარეობს ბანკის სტრატეგიიდან და არსებული საოპერაციო გარემოდან:

- რისკის სტრატეგიის და რისკის აპეტიტის ჩარჩოს გაფართოება: კომიტეტმა გააუმჯობესა რისკის სტრატეგია და რისკის აპეტიტის ჩარჩო სტრატეგიულ ამოცანებთან შესაბამისობაში მოსაყვანად.

- გაჯანსაღების გეგმის დახვეწა: ბანკის გაჯანსაღების გეგმა გადაიხედა და გაფართოვდა, რათა გაუმჯობესდეს შედეგობა სისტემური და იდიოსინკრაზიული რისკების მიმართ.
- გეოპოლიტიკური მზაობა: კომიტეტმა შეაფასა სტრატეგიული მზაობა სხვადასხვა გეოპოლიტიკური სცენარის შემთხვევაში და განსაკუთრებული ყურადღება გაამახვილა საქართველოს არჩევნების დინამიკაზე.
- მართვის შეფასებები: მართვის სტანდარტების სიღრმისეული შეფასებები ჩატარდა, რომლის დროსაც განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ორგანიზაციის ძირითად ფუნქციებს.
- რისკისა და უკუგების ოპტიმალური თანაფარდობა: განმტკიცდა სისტემატური ბალანსის ოპტიმიზაციის პრაქტიკა, რათა მოხდეს შემოსავლიანობისა და მიღებული რისკების თანაფარდობის ოპტიმიზაცია.
- ფინანსური რისკის მონიტორინგი: ფინანსური რისკის პოზიციის მკაცრი მონიტორინგი ხდებოდა უამრავი ინსტრუმენტის გამოყენებით, რა დროსაც განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობოდა კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესსა და ლიკვიდურობის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესს.

ეს ინიციატივები მეტყველებს კომიტეტის სწრაფვაზე, შეინარჩუნოს რისკის მართვის ქმედითი პრაქტიკა და უზრუნველყოს ბანკის შედეგობა დინამიკურ გარემოში კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესისა და ლიკვიდურობის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესისადმი.

ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტის ანგარიში

...

თავმჯდომარისა და კომიტეტის შესახებ

ქალბატონ ჰეკმანს ფინანსური მომსახურებისა და კორპორაციული საბანკო მომსახურების საფუძვლიანი ცოდნა აქვს, რადგან იგი ევროპის რეგიონული და განვითარების ბანკის (EBRD) რეგიონული ოპერაციების სტრატეგიის განხორციელებას ედგა სათავეში და ასევე უძღვებოდა კორპორაციულ და კომერციულ საქმიანობას, როგორც Citibank-ის მმართველი დირექტორი. თავისი დიდი გამოცდილება გამო ის შესაფერისი კანდიდატია იმისთვის, რომ დაეხმაროს კომპანიას უზბეკეთის ბაზარზე თავისი მნიშვნელოვანი ზრდის პოტენციალის კაპიტალიზაციაში.

კომიტეტის წევრები

- ჯანეტ ჰეკმანი* (კომიტეტის თავმჯდომარე)
- არნე ბერგგრენი*
- პერ ანდერს ფასტი (გადადგა 2025 წლის 12 თებერვალს)
- ცირა კემულარია*
- რაჯივ სოუნი* (დაინიშნა 2025 წლის 12 თებერვალს)

სხდომაზე დასწრება მოცემულია 157-ე გვერდზე
*სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

ძირითადი მოვალეობები

- ადამიანური რესურსები და შესაბამისი პოლიტიკები
- ანაზღაურების პოლიტიკა და აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურება
- დასაქმებულთა ანაზღაურება

კომიტეტი უზრუნველყოფს იმას, რომ ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკა აკმაყოფილებდეს რეგულაციებს, ხელს უწყობდეს გრძელვადიან წარმატებას და სამართლიანად და პასუხისმგებლობიანად უნაზღაურებდეს დასაქმებულებს შრომას, და ანაზღაურებას უსაბამებდეს როგორც კორპორაციული, ისე ინდივიდუალური საქმიანობის შედეგებს.

ამომწურავი ინფორმაცია კომიტეტის მოვალეობების შესახებ მოცემულია ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტის „უფლებამოსილების ფარგლებში“, რომელიც ხელმისაწვდომია ბანკის ვებგვერდზე: www.tbcbank.ge.

კომიტეტის მიზანი

კომიტეტის დანიშნულება არის იმის უზრუნველყოფა, რომ:

- ბანკისა და მისი შვილობილი კომპანიების სტრატეგიები, პოლიტიკები და პრაქტიკები ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების შესახებ ემსახურებოდეს ბანკის სტრატეგიულ ამოცანებს;
- ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკა და პრაქტიკები შესაბამისობაშია საკანონმდებლო და მარეგულირებლის მოთხოვნებთან და მათი მიზანია ბანკის გრძელვადიანი წარმატების მხარდაჭერა და ხელშეწყობა და კოლეგების შრომის სამართლიანად და პასუხისმგებლობიანად ანაზღაურება, რომელიც პირდაპირ იქნება დაკავშირებული კორპორაციული და ინდივიდუალური საქმიანობის შედეგებთან;
- აღმასრულებელი პირების ანაზღაურება უკავშირდება ბანკის ღირებულებებს, გრძელვადიანი სტრატეგიის განხორციელებას და მისადაგებელია ბანკის დაინტერესებული მხარეების მოლოდინებთან;
- ანაზღაურების პოლიტიკა სამართლიანად და თანმიმდევრულად ხორციელდება მთელ ბანკში.

2024 წლის ძირითადი საქმიანობის შეჯამება

წლის განმავლობაში კომიტეტის საქმიანობა კონცენტრირებული იყო შემდეგზე:

- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის 2024 წლის KPI შედეგების მიმოხილვა და დამტკიცება, ინტენსიური და გამჭვირვალე შეფასების პროცესის უზრუნველყოფა და მიზნობრივი KPI-ების დამტკიცება 2025 წლისთვის.
- ბანკის ადამიანური რესურსების სტრატეგიის მიმოხილვა 2025-2028 წლების პერიოდისთვის და განსაკუთრებული ყურადღების გამახვილება ტალანტის განვითარებაზე და ადამიანური კაპიტალის პრიორიტეტების მისადაგებაზე ბანკის სტრატეგიულ მიზნებთან.

ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა კომიტეტის ანგარიში

თავმჯდომარისა და კომიტეტის შესახებ

რაჯივ სოუნი კომიტეტს 2022 წლიდან თავმჯდომარეობს. მას დიდი გამოცდილება აქვს ციფრულ ტექნოლოგიებში და ევროპაში უმუშავია ინფორმაციული ტექნოლოგიის, ფინანსური მომსახურებისა და სხვა სფეროებში.

კომიტეტის თავმჯდომარეს და მთლიან კომიტეტს მხარს უჭერს ზედა რგოლის ხელმძღვანელების გუნდი, რომელთაც აქვთ ტექნოლოგიების და მონაცემთა მართვის დიდი გამოცდილება და იგი სამეთვალყურეო საბჭოს მოახსენებს კომიტეტის მიერ განხილულ საკითხებს.

კომიტეტის წევრები

- რაჯივ სოუნი* (კომიტეტის თავმჯდომარე)
- ერან კლაინი*
- ტიმოთს პ. კირიაკოპულოსი*

სხდომაზე დასწრება მოცემულია 157-ე გვერდზე
*სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

პირითაღი მოვალეობები

- ტექნოლოგიური გარდაქმნა
- შესაძლებლობები და რისკები
- მედეგობა და უწყვეტობა
- ტექნოლოგიისა და მონაცემების სტრუქტურა და ინვესტიცია

კომიტეტის შესახებ დანვრითი ინფორმაცია მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებულ „უფლებამოსილების ფარგლებში“, რომელიც 2025 წლის თებერვალში გადაისინჯა და მოცემულია ბანკის ვებგვერდზე: www.tbcbank.ge.

კომიტეტის მიზანი

ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება ბანკის ტექნოლოგიისა და მონაცემთა სტრატეგიის ზედამხედველობის განხორციელებაში, სტრატეგიული ხელმძღვანელობისა და მიმართულების უზრუნველყოფით. იგი ზრუნავს იმაზე, რომ სამეთვალყურეო საბჭომ ყურადღება გაამახვილოს საკვანძო სტრატეგიულ საკითხებზე, რომლებიც უკავშირდება ტექნოლოგიას, ციფრულ სისტემებსა და პლატფორმებს, მონაცემებს, ანალიტიკას და კიბერუსაფრთხოებას, ასევე ინოვაციურ გაციფრულებას. იგი მთელ ძალისხმევას მიმართავს ინფორმაციული ტექნოლოგიების, საინფორმაციო უსაფრთხოებისა და მონაცემთა გადაცემის შესაძლებლობების იმგვარად გამოყენებას, რომ ხელი შეუწყოს ბიზნესის ზრდას და ბაზარზე წამყვანი პოზიციის განმტკიცებას.

2024 წლის ძირითადი საქმიანობის შეჯამება

2024 წელს „თიბისი ბანკმა“ კომიტეტის წინამძღოლობით მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა ტექნოლოგიის გამოყენების, კიბერუსაფრთხოების გაუმჯობესების და მონაცემთა გადაცემის შესაძლებლობების გარდაქმნის მიმართულებით, გენერაციულ ხელოვნურ ინტელექტთან ერთად, რათა მხარი დაუჭიროს ბანკის სტრატეგიულ მიზნებს. ამ ნაბიჯების მიზანია საოპერაციო მედეგობის უზრუნველყოფა, ინოვაციის დაჩქარება და უკეთესი გამოცდილების შეთავაზება მომხმარებლებისთვის ნებისმიერი მომსახურების მიღებისას.

წლის განმავლობაში კომიტეტი იღებს სიახლეებს ამ სფეროებში არსებული გამოწვევებისა და მიღწევების შესახებ, რაც მოიცავს საგანგებო სიტუაციების ლიკვიდაციის შესაძლებლობებს, ინფორმაციული ტექნოლოგიების მმართველობასა და მომხმარებლების გაუმჯობესებულ მომსახურებას. კომიტეტმა აქტიურად იმუშავა ინფორმაციულ უსაფრთხოებასა და მონაცემთა გადაცემის შესაძლებლობებზე ბიზნესის ზრდის ხელშესაწყობად.

ESG-სა და ეთიკის კომიტეტის ანგარიში

კომიტეტის მიზანი

ESG-სა და ეთიკის კომიტეტი ეხმარება სამეთვალყურეო საბჭოს სხვადასხვა სტრატეგიის, პოლიტიკისა და პროგრამის შემუშავებაში, დამტკიცებასა და ზედამხედველობაში ბანკისა და მისი შვილობილი კომპანიების გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის (ESG) საკითხებთან დაკავშირებით და ცდილობს ბანკში ღირებულებების, ქცევისა და კულტურის ერთიანი ხედვის დამკვიდრებას. გასულ წლებში ბანკმა არაერთი ნაბიჯი გადადგა ESG ჩარჩოს გაფართოებისკენ ESG სტრატეგიის შემუშავებით. ESG სტრატეგია ადასტურებს ბანკის პასუხისმგებლობას, გრძელვადიანი, მდგრადი წვლილი შეიტანოს ქვეყანასა და მთელ რეგიონში. კომიტეტი ასევე პასუხისმგებელია ბანკის კლიმატური სტრატეგიისა და კლიმატთან დაკავშირებული საკითხების სტრატეგიულ ხელმძღვანელობაზე და მიმოხილვაზე, რაც მოიცავს განმარტებით შენიშვნებს და იმის უზრუნველყოფას, რომ ისინი შესაბამისობაში იყოს ბანკის სტრატეგიულ პრიორიტეტებთან.

თავმჯდომარისა და კომიტეტის შესახებ

ერან კლაინი კომიტეტს 2022 წლიდან თავმჯდომარეობს. ერანი არის გამოცდილი საერთაშორისო ბანკირი და იურისტი. ორ ათწლეულზე მეტი ხნის განმავლობაში, მას ეკავა მნიშვნელოვანი როლები ისეთ წამყვან ფინანსურ დაწესებულებებში, როგორიცაა Deutsche Bank, ING, Citibank and Commerzbank როგორც განვითარებულ, ისე განვითარებად ბაზრებზე. ერანს მიღებული აქვს სტენფორდის უნივერსიტეტის მდგრადობის ღირის სკოლის Championing Sustainability from the Boardroom სერტიფიცირება და ამჟამად არის ორი რეგიონული Chapter Zero საბჭოს წევრი. საბჭოს აზრით, მას აქვს საჭირო გამოცდილება იმისათვის, რომ წვლილი შეიტანოს ჯგუფის ESG სტრატეგიაში, ასევე ყველა სხვა საკითხში, რომელსაც საბჭო განიხილავს, მათ შორის რისკის მართვაში, ტექნოლოგიებსა და საბანკო სტრატეგიაში.

კომიტეტის თავმჯდომარეს საქმიანობაში დახმარებას უწევს უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელთა ჯგუფი, რომელთაც აქვთ საფუძვლიანი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის გამოცდილება, და ანგარიშებს წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს სხვადასხვა ESG სტრატეგიასა და დანერგვაზე, რომლებსაც კომიტეტი განიხილავს.

სამეთვალყურეო საბჭო კმაყოფილია იმით, რომ კომიტეტს მთლიანობაში აქვს სექტორის შესაბამისი კომპეტენცია და მის წევრებს აქვთ გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის საკითხებში სათანადო ღონის გამოცდილება.

კომიტეტის წევრები

- ერან კლაინი* (კომიტეტის თავმჯდომარე)
- ჯანეტ ჰეკმანი*
- ცირა კემულარი* (გადადგა 2024 წლის 15 თებერვალს)
- რაჯივ სოუნი*
- ნინო სუქნიძე (დაინიშნა 2025 წლის 12 თებერვალს)

სხდომაზე დასწრება მოცემულია 157-ე გვერდზე
*სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

პირითაღი მოვალეობები

- ESG-სა და ეთიკის ზედამხედველობა
- ESG მიზნებისა და სტრატეგიის რეკომენდაციები

კომიტეტის შესახებ დანვრითი ინფორმაცია მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებულ „უფლებამოსილების ფარგლებში“, რომელიც 2025 წლის თებერვალში გადაისინჯა და მოცემულია ბანკის ვებგვერდზე: www.tbcbank.ge.

განცხადება პასუხისმგებლობის შესახებ

განცხადება პასუხისმგებლობის შესახებ

მმართველობის ანგარიშგება და ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია მოქმედი კანონებისა და რეგულაციების შესაბამისად.

ჩვენ ვადასტურებთ, რომ, რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია:

- ჯგუფისა და ბანკის ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მომზადებულია ფასის სტანდარტების შესაბამისად, უტყუარად და სამართლიანად ასახავს ბანკისა და კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში შემავალი ორგანიზაციების აქტივებს, ვალდებულებებს, ფინანსურ მდგომარეობას და მოგებას ან ზარალს;
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს ბიზნესის განვითარებისა და საქმიანობის სამართლიან მიმოხილვას, ბანკისა და ჯგუფის პოზიციას, მათ წინაშე არსებული ძირითადი რისკებისა და გაურკვევლობების აღწერასთან ერთად; და
- მმართველობის ანგარიშგება და ფინანსური ანგარიშგებები მთლიანობაში სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგებია და აქციონერებს აწვდის ინფორმაციას, რომელიც აუცილებელია ბანკისა და ჯგუფის პოზიციის, შესრულების, ბიზნესისა და სტრატეგიის შესაფასებლად.

ეს განცხადება პასუხისმგებლობის შესახებ დაამტკიცეს სამეთვალყურეო საბჭომ და მმართველმა საბჭომ:

ვახტანგ ბუცხრიკიძე
გენერალური დირექტორი
1 აპრილი, 2025 წელი

არნე ბერგგრენი
თავმჯდომარე
1 აპრილი, 2025 წელი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

აქციონერებსა და სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოს

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს „თიბისი ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში ერთობლივად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე ჯგუფისა და ბანკის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, აგრეთვე საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N284/04 ბრძანების ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების შესაბამისად.

ჩვენი აუდიტის საგანი

ჯგუფისა და ბანკის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგს:

- კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური მოგების და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგება ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები, რომლებიც მოიცავს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებით ინფორმაციას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

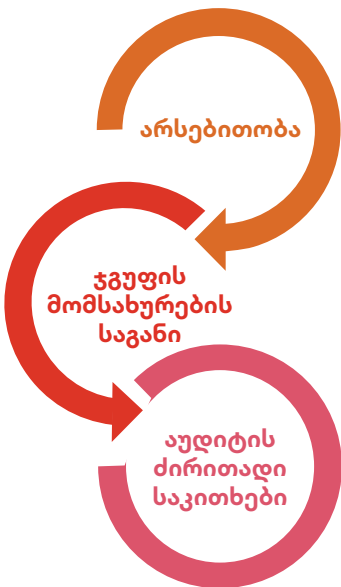
დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ჯგუფისგან და ბანკისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტები) (ბესსს-ის კოდექსი) და საქართველოს ეროვნული ბანკის იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ბანკების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტს. ჩვენ შესრულებული გვაქვს ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებები და საქართველოს ეროვნული ბანკის ეთიკური მოთხოვნებიც.

შპს „პრაისუოტერჰაუსკუპერსი საქართველო“, ს/კ 405220611
ბიზნესცენტრი მეფე დავითი, მე-7 სართული, მ. ალექსიძის ქ. #12, თბილისი
0160, საქართველო
ტელ: +995 (32) 250 80 50, www.pwc.com/ge

როგორ მივუდექით აუდიტს

მიმოხილვა

- ჯგუფის საერთო არსებითობა: 73.1 მილიონი ლარი, რაც წარმოადგენს ჯგუფის დასაბეგრი მოგების დაახლოებით 5%-ს.
- ბანკის საერთო არსებითობა: 71.0 მილიონი ლარი, რაც წარმოადგენს ბანკის დასაბეგრი მოგების დაახლოებით 5%-ს.
- ჩვენი მომსახურების საგანი განისაზღვრა დასაბეგრ მოგებაში იურიდიული პირების მონაწილეობისა და ფინანსური ანგარიშგების სხვა ძირითადი მუხლების საფუძველზე.
- მომხმარებლებზე გაცემული სესხების და ავანსების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი.

ჩვენი აუდიტის დაგეგმვისას განვსაზღვრეთ არსებითობა და შევაფასეთ არსებითი უზუსტობების რისკი კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში. კერძოდ, გავითვალისწინეთ, სად გამოიყენა ხელმძღვანელობამ სუბიექტური განსჯა, მაგალითად, მნიშვნელოვან სააღრიცხვო შეფასებებთან მიმართებით, რაც გულისხმობდა დაშვებების გაკეთებას და თავისთავად განუსაზღვრელი სამომავლო მოვლენების მხედველობაში მიღებას. ჩვენს ყველა აუდიტში ასევე გავითვალისწინეთ ხელმძღვანელობის მხრიდან შიდა კონტროლების უგულებელყოფის რისკი, მათ შორის, არსებობდა თუ არა მიკერძოების მტკიცებულება, რაც წარმოადგენდა თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკს.

არსებითობა

ჩვენი აუდიტის საგანზე გავლენა მოახდინა ჩვენ მიერ არსებითობის პრინციპის გამოყენებამ. აუდიტის მიზანია დასაბუთებული რწმუნების მოპოვება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით. ისინი არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ჩვენს პროფესიულ განსჯაზე დაყრდნობით, ჩვენ განვსაზღვრეთ არსებითობის გარკვეული რაოდენობრივი ზღვარი, მათ შორის ჯგუფის და ბანკის საერთო არსებითობა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისთვის მთლიანობაში, რაც ქვემოთ ცხრილშია მოცემული. ეს ყველაფერი, ხარისხობრივ ფაქტორებთან ერთად, დაგვეხმარა ჩვენი აუდიტის საგნის და ჩვენი აუდიტის პროცედურების ხასიათის, ვადებისა და მასშტაბის განსაზღვრაში, ასევე უზუსტობების გავლენის შეფასებაში, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, როგორც ინდივიდუალურად, ისე აგრეგირებულად კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისთვის მთლიანობაში.

ჯგუფის და ბანკის საერთო არსებითობა	ჯგუფი: 73.1 მილიონი ლარი (2023 წ.: 65.2 მილიონი ლარი) ბანკი: 71.0 მილიონი ლარი (2023 წ.: 63.1 მილიონი ლარი)
როგორ განვსაზღვრეთ იგი	დასაბეგრი მოგების დაახლოებით 5%
არსებითობის საორიენტაციო მაჩვენებლის გამოყენების დასაბუთება	ჩვენ ავირჩიეთ დასაბეგრი მოგება, რადგან ის არის მთავარი საზომი, რომელსაც აქციონერი იყენებს ჯგუფის საქმიანობის შედეგების შესაფასებლად და არის საყოველთაოდ მიღებული საორიენტაციო მაჩვენებელი ჯგუფის აუდიტის არსებითობის დასადგენად. ჩვენ ავირჩიეთ 5%, რაც შესაბამისობაშია არსებითობის რაოდენობრივ ზღვრებთან, რომლებსაც ამ სექტორში მოქმედი მოგებაზე ორიენტირებული კომპანიები იყენებენ.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

აუდიტის ძირითად საკითხებად მიიჩნევა ისეთი საკითხები, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული შეფასებით, ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ ჩვენ მიერ ჩატარებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისა და თანდართული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბების კონტექსტში და ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვთქვამთ.

აუდიტის ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდევით აუდიტის ძირითად საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების და ავანსების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი (ჯგუფი და ბანკი)	ჩვენ შევისწავლეთ და შევაფასეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის განსაზღვრის კონტროლის მთავარი შექანიზმები და მათი დანერგვა, და შევამოწმეთ მათი საოპერაციო ეფექტურობა. კონტროლის ეს შექანიზმები, სხვებთან ერთად, შემდეგსაც მოიცავს:
იხილეთ მე-2 შენიშვნა – არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია, მე-3 შენიშვნა – განუსაზღვრელობის შეფასების წყაროები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას, მე-9 შენიშვნა – მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები და 35-ე შენიშვნა – ფინანსური და სხვა რისკის მართვა ინდივიდუალურ და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში.	• მოდელის ეფექტურობის მონიტორინგის კონტროლი, პოლიტიკის და მოდელების პერიოდული გადახედვის ჩათვლით, მოდელის საპროგნოზო შეფასებების შედარება რეალურად დამდგარ (ფაქტობრივ) შედეგებთან და მოდელის მეთოდოლოგიაში ცვლილებების დამტკიცება; • დამოუკიდებელი შემოწმების ერთეულის მართვის კონტროლი; • დეფოლტის შემთხვევაში ზარალების და დეფოლტის ალბათობების შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებების მიმოხილვა და დამტკიცება; • გამოთვლითი ინსტრუმენტების მეშვეობით ძირითადი პარამეტრების (როგორიცაა დეფოლტის ალბათობა, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში) სიზუსტის კონტროლი; • მსესხებლების ფინანსური მდგომარეობის რეგულარული მონიტორინგის კონტროლი; • შესაბამისი საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემის მიერ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ავტომატიზებული გაანგარიშების კონტროლი; • მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით მიღებული მონაცემების შეფასება და დამტკიცება რეზერვების კომიტეტის მიერ.
ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ მიხედვით, ხელმძღვანელობას მოეთხოვება საკრედიტო ზარალის რეზერვის განსაზღვრა, რომლის დადგომა მოსალოდნელია მომდევნო 12-თვიანი პერიოდის განმავლობაში ან აქტივის დარჩენილი ვადის მანძილზე, ცალკეული აქტივისთვის მინიჭებული სტადიიდან გამომდინარე. ესა თუ ის სტადია განისაზღვრება იმის შეფასებით, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა (საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა) ან აღმოჩნდა თუ არა მსესხებელი დეფოლტის სიტუაციაში სესხის გაცემის შემდეგ.	შევაფასეთ, ხელმძღვანელობის მიერ შემუშავებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის მეთოდოლოგია შეესაბამებოდა თუ არა ფასს 9-ს. შევაფასეთ და კრიტიკულად განვიხილეთ ხელმძღვანელობის მიერ დაწესებული განჯის კრიტერიუმები იმის დასადგენად, მოხდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (ვრცელდება კორპორაციულ და მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების პორტფელებზე). შევაფასეთ იმ კრიტიკული დაშვებების დასაბუთებულობა, რომლებიც გამოიყენება დეფოლტის შემთხვევაში ზარალების და დეფოლტის ალბათობების განსაზღვრისთვის. ზემოაღნიშნულ პროცედურებში ჩავრთეთ ჩვენი საკრედიტო რისკის მოდელირების სპეციალისტები.
ხელმძღვანელობამ შექმნა და შეიმუშავა რამდენიმე მოდელი ფასს 9-ის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით და დანერგა საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. ამასთან, ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას მოდელებთან მიმართებით ისეთ სიტუაციებში, როდესაც მიიჩნევა, რომ წარსული გამოცდილება არ ასახავს სამომავლო შედეგებს შეზღუდული ან არასრული მონაცემების გამო.	ხელახლა ვიანგარიშეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გარკვეული პორტფელებისთვის და შევაფასეთ, ხელმძღვანელობის მიერ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა შესაბამისობაში იყო თუ არა დამტკიცებულ მოდელის მეთოდოლოგიასთან.

ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხები უკავშირდება მოდელის მეთოდოლოგიების მიზანშეწონილობას და ასევე განსჯას, რომელიც გამოყენებულია მოდელირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის განსაზღვრისთვის. მათ შორისაა:

აუდიტის ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდევით აუდიტის ძირითად საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
• საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის დასადგენად გამოყენებული, განსჯაზე დიდ წილად დამოკიდებული კრიტერიუმები, რაც მოიცავს მსესხებლების კრედიტუნარიანობის ხარისხობრივ შეფასებას (რელევანტურია კორპორაციული და მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების პორტფელებისთვის); • დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის და დეფოლტის ალბათობის შეფასებაში გამოყენებული კრიტიკული დაშვებები.	კრიტიკულად შევაფასეთ მოდელის მონიტორინგის და შემოწმების ძირითადი ასპექტები (პროგნოზირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის „უკუტესტირება“), რომლებიც განახორციელა ხელმძღვანელობამ მოდელის ფუნქციონირებასთან და სტაბილურობასთან მიმართებით. კრიტიკულად შევაფასეთ მონიტორინგის შედეგები და გადავამოწმეთ მოსალოდნელი მაჩვენებლებიდან გადახრების განმარტებები. სადაც საჭირო იყო, შევაფასეთ განახლდა თუ არა მოდელის მეთოდოლოგია უკუტესტირების შედეგების სამართავად. შევაფასეთ მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვთან დაკავშირებული განმარტებების ადეკვატურობა.

როგორ მოვიყვანეთ შესაბამისობაში ჩვენი ჯგუფის აუდიტის საგანი

ჩვენი აუდიტის საგანი შესაბამისობაში მოვიყვანეთ იმგვარად, რომ ჩაგვეტარებინა იმ მოცულობის სამუშაო, რაც საშუალებას მოგვცემდა, მოსაზრება გამოგვეთქვა მთლიან კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე და ამასთანავე გაგვეთვალისწინებინა ჯგუფის და ბანკის სტრუქტურა, სააღრიცხვო პროცესები და კონტროლის საშუალებები, და დარგი, რომელშიც ჯგუფი და ბანკი საქმიანობენ.

ჯგუფის საბანკო საქმიანობა ძირითადად საქართველოში წარიმართება, ხოლო ორი მომცრო შვილობილი საწარმო ორ სხვა ქვეყანაში საქმიანობს. ჯგუფის ბიზნესსაქმიანობა მოიცავს ოთხ სეგმენტს, რომლებისთვისაც ის მართავს და აცხადებს თავის საოპერაციო შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობას. ეს სეგმენტებია: საცალო საბანკო მომსახურება, კორპორაციული და საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები და კორპორაციული ცენტრი.

ბანკი არის ჯგუფის უმსხვილესი კომპონენტი. მისი ძირითადი საქმიანობაა საცალო და კომერციული საბანკო მომსახურება, რომლის ყველა მნიშვნელოვანი ოპერაცია საქართველოს ტერიტორიაზე ხორციელდება. ბანკის საქმიანობა ძირითადად საქართველოშია კონცენტრირებული და წარმოადგენს ჯგუფის მთლიანი აქტივების 98.0%-სა და დასაბეგრი მოგების 97.2%-ს.

აუდიტისადმი ჩვენი მიდგომა და გუნდის შემადგენლობა მივუსადაგეთ ჯგუფის სტრუქტურას. ჩვენ არ გამოგვიყენებია კომპონენტის აუდიტორები იმ საკითხების აუდიტისთვის, რომლებიც შედიოდა აუდიტის საგანში. ჩვენ ჩავატარეთ ჯგუფის ერთადერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტის – ბანკის სრულმასშტაბიანი აუდიტი. ასევე ჩავატარეთ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების არსებითი მუხლების აუდიტი. ერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტი: ანგარიშვალდებული ერთეულებისთვის ჩატარებული პროცედურების საფუძველზე, ჩვენი აუდიტის საგანი მოიცავდა ჯგუფის ამონაგების 98.2%-ს (რაც შედეგობდა საპროცენტო შემოსავლისგან და საკომისიო შემოსავლისგან) და მთლიანი აქტივების 99%-ს. ჩვენ ასევე ჩავატარეთ აუდიტის სხვა პროცედურები, მათ შორის საინფორმაციო ტექნოლოგიების ზოგადი კონტროლების და ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული სხვა შესაბამისი კონტროლების შემოწმება, რომ შეგვემცირებინა არსებითი უზუსტობის რისკი.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია მმართველობის ანგარიშგებაში (გარდა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა).

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ, მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, ვალდებულები ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ამასთან, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით მოგვეთხოვება, მოსაზრება გამოვთქვათ იმის თაობაზე, მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შეესაბამება თუ არა სათანადო ნორმატიულ აქტებს და განვიხილოთ, შეიცავს თუ არა მმართველობის

ანგარიშგება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით სავალდებულო ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებთან; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის და მე-7 პუნქტის (გ), (ზ) ქვეპუნქტების მოთხოვნებს;
- მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია მოიცავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-7 პუნქტის (ა), (ბ), (დ)-(ვ) ქვეპუნქტებით და მე-8 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობის და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N284/04 ბრძანებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ან ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფისა და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტის პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტის მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ

- გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგვემოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტის პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფისა და ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფისა და ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები აღეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი ან ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ვგეგმავთ და ვატარებთ ჯგუფის აუდიტს, რათა მოვიპოვოთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტის მტკიცებულებები ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სამეურნეო ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რომლის საფუძველზეც ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მიზნით ჩატარებული აუდიტორული სამუშაოების ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და მიმოხილვაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ამასთან, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს წარვედგენთ განცხადებას, სადაც ვადასტურებთ, რომ დავიცავით დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებული სათანადო ეთიკური მოთხოვნები და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვაცნობთ ყველა ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც, გონივრულ ფარგლებში, შეიძლება მიჩნეულიყო, რომ გავლენას ახდენს ჩვენს დამოუკიდებლობაზე, ასევე საფრთხეების აღმოსაფხვრელად გატარებული ზომების ან გამოყენებული შესაბამისი დამცავი ზომების შესახებ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირებისთვის ინფორმირებული საკითხებიდან განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში და, მაშასადამე, მიიჩნევა აუდიტის ძირითად საკითხებად. ამ საკითხებს აღვწერთ ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონმდებლობით არ იკრძალება საჯაროდ მოცემული საკითხის ინფორმირება ან, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, თვითონ არ გადავწყვეტთ, რომ აუდიტორის დასკვნაში არ უნდა მოხდეს ამა თუ იმ საკითხის ინფორმირება, რადგან, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ამგვარი ქმედებით განპირობებული მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგები გადააჭარბებს მისი ინფორმირებით მოსალოდნელ სარგებელს, რომელიც საზოგადოებრივ ინტერესებს ემსახურება.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია ლევან კანკავა.

შპს „პრაისუოტერჰაუსკუპერსი საქართველო“ (რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-775813)

ლევან კანკავა (რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-A-592839)

1 აპრილი 2025 წელი
თბილისი, საქართველო

ათას ლარში	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	აქციებზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი	სხვა რეზერვები	გაუნაწი- ლებელი მოგება	მთლიანი კაპიტალი არამაკონტრო- ლებელი წილების გამოკლებით	არამაკონ- ტროლებელი წილი	მთლიანი საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		21,014	521,190	(57,556)	(2,190)	3,783,180	4,265,638	164	4,265,802
წლის წმინდა მოგება		-	-	-	-	1,119,025	1,119,025	33	1,119,058
2023 წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	7,450	-	7,450	-	7,450
2023 წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	-	7,450	1,119,025	1,126,475	33	1,126,508
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯი	26	-	-	26,397	-	-	26,397	-	26,397
გამოცხადებული დივიდენდები		-	-	-	-	(616,065)	(616,065)	-	(616,065)
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციების ფარგლებში თანამშრომლებზე აქციების გადაცემის საგადასახადო შედეგი		-	-	(3,715)	-	-	(3,715)	-	(3,715)
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გადანაწილება მშობელი საწარმოს მიერ		-	-	(50,740)	-	-	(50,740)	-	(50,740)
სხვა ცვლილების დინამიკა		-	-	-	-	(478)	(478)	-	(478)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		21,014	521,190	(85,614)	5,260	4,285,662	4,747,512	197	4,747,709
წლის წმინდა მოგება		-	-	-	-	1,244,661	1,244,661	55	1,244,716
2024 წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	26,179	-	26,179	-	26,179
2024 წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	-	26,179	1,244,661	1,270,840	55	1,270,895
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯი	26	-	-	25,166	-	-	25,166	-	25,166
გამოცხადებული დივიდენდები		-	-	-	-	(550,470)	(550,470)	-	(550,470)
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციების ფარგლებში თანამშრომლებზე აქციების გადაცემის საგადასახადო შედეგი		-	-	(11,590)	-	-	(11,590)	-	(11,590)
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გადანაწილება მშობელი საწარმოს მიერ		-	-	(26,899)	-	-	(26,899)	-	(26,899)
სხვა ცვლილების დინამიკა		-	-	-	-	18	18	-	18
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		21,014	521,190	(98,937)	31,439	4,979,871	5,454,577	252	5,454,829

* კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

182-311 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ათას ლარში	შენიშვნა	2024	2023
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული პროცენტი		3,072,330	2,611,910
სავალუტო სვოპებიდან მიღებული პროცენტი	28	81,998	83,101
გადახდილი პროცენტი		(1,596,943)	(1,250,007)
მიღებული საკომისიო		677,004	570,656
გადახდილი საკომისიო		(325,322)	(235,436)
უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		259,555	219,711
მიღებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი		16,179	28,502
თანამშრომლებზე განეული დანახარჯები		(415,809)	(355,553)
გადახდილი ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები		(229,144)	(178,079)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(335,502)	(180,137)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		1,204,346	1,314,668
წმინდა ცვლილება საოპერაციო აქტივებში			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ და სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში		(959,660)	472,792
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(3,216,509)	(3,494,277)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები		(46,438)	(25,568)
სხვა ფინანსური აქტივები		13,352	(131,449)
სხვა აქტივები		(26,044)	105,407
წმინდა ცვლილება საოპერაციო ვალდებულებებში			
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		81,262	249,415
მომხმარებელთა ანგარიშები		1,619,025	2,079,384
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		165,927	32,257
სხვა ვალდებულებები		(6,247)	2,092
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული/(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,170,986)	604,721
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა	10	(7,349,079)	(1,563,326)
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გასვლიდან	10	715,242	383,122
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დაფარვის თარიღით გამოსყიდვიდან	10	4,699,257	854,540
შენიშვნის, აღჭურვილობისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(203,914)	(202,645)
შემოსულობა შენიშვნის, აღჭურვილობის და არამატერიალური აქტივების გასვლის შედეგად		896	4,672
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გასვლის შედეგად		10,953	7,220
შემოსულობა შევილობილი საწარმოს გასვლის შედეგად, გაცემული ფულადი სახსრების გამოკლებით		-	1,527
გადაანაწილების ხელშეკრულებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		9,477	-
მიღებული დივიდენდი		680	696
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(2,116,488)	(514,194)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები			
შემოსულობა სხვა ნასესხები სახსრებიდან	34	4,523,016	1,894,337
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა	34	(1,652,889)	(1,698,671)
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი თანხის გადახდა	34	(17,685)	(12,999)
შემოსავალი სუბორდინირებული ვალიდან	34	236,586	287,589
სუბორდინირებული ვალის დაფარვა	34	(3,040)	(15,867)
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გადანაწილება, გადახდილი		(26,899)	(50,740)
შემოსულობა გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდებიდან და დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქებიდან	34	816,683	95,820
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდებისა და დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქების გამოსყიდვა	34	(982,445)	(43,058)
გადახდილი დივიდენდები		(550,470)	(616,065)
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		2,342,857	(159,654)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		71,495	(25,739)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა შემცირება		(873,122)	(94,866)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	6	3,691,232	3,786,098
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	2,818,110	3,691,232

182-311 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ათას ლარში	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.*	31 დეკემბერი, 2022 წ.*
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	2,765,181	3,633,314	3,747,594
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7	20,129	1,107	6,269
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	8	2,576,731	1,572,506	2,047,564
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	9	24,188,589	20,965,695	17,505,605
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები*	10	5,389,337	3,498,655	2,904,714
გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	11	140,058	-	267,495
საინვესტიციო ქონება		9,752	15,235	21,292
ინვესტიციები შვილობილ და მეკავშირე საწარმოებში	42	35,101	34,460	34,041
მიმდინარე მოგების გადასახადის წინასწარ გადახდა		49,699	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	12	431,635	350,086	299,720
სხვა აქტივები*	14	400,404	358,737	349,885
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები	15	534,054	462,570	398,964
აქტივის გამოყენების უფლება	16	101,956	111,560	98,228
არამატერიალური აქტივები	15	352,883	318,744	285,884
გუდვილი	17	27,502	27,502	27,502
მთლიანი აქტივები		37,023,011	31,350,171	27,994,757
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	18	6,971,630	4,099,700	3,669,727
მომხმარებელთა ანგარიშები	19	22,140,849	20,115,103	17,976,594
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	21	221,687	208,254	187,464
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები		-	67,556	1,576
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	33	50,220	50,957	112,877
გამომწვებული სავალი ფასიანი ქაღალდები*	20	19,380	634,777	615,941
სხვა ვალდებულებები*	22	108,789	115,617	93,301
საიჯარო ვალდებულებები	34	79,570	82,908	70,280
სუბორდინირებული ვალი	23	1,098,698	826,546	560,278
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები*	24	1,062,119	547,015	547,175
მთლიანი ვალდებულებები		31,752,942	26,748,433	23,835,213
საკუთარი კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი	25	21,014	21,014	21,014
საემისიო შემოსავალი		521,190	521,190	521,190
გაუნაწილებელი მოგება		4,789,253	4,133,317	3,669,480
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი	26	(99,146)	(86,143)	(57,556)
სხვა რეზერვები*		37,758	12,360	5,416
მთლიანი საკუთარი კაპიტალი		5,270,069	4,601,738	4,159,544
მთლიანი ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		37,023,011	31,350,171	27,994,757

*ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

174-311 გვერდებზე წარმოდგენილი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები გამოსაშვებად დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ 2025 წლის 1 აპრილს და მისი სახელით მას ხელს აწერენ შემდეგი პირები:

ვახტანგ ბუცხრიკიძე
გენერალური დირექტორი

გიორგი მეგრელიშვილი
ფინანსური დირექტორი

182-311 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ათას ლარში	შენიშვნა	2024	2023
საპროცენტო შემოსავალი	28	3,041,622	2,612,787
საპროცენტო ხარჯი	28	(1,600,718)	(1,257,002)
წმინდა პროცენტი სავალუტო სვოპებზე	28	81,998	83,101
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		1,522,902	1,438,886
საკომისიო შემოსავალი	29	635,767	532,339
საკომისიო ხარჯი	29	(328,720)	(279,491)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		307,047	252,848
წმინდა შემოსულობა წარმოებული ინსტრუმენტებიდან, უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და კონვერტაციიდან	30	368,720	273,591
სხვა საოპერაციო შემოსავალი*		29,581	41,645
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი		847	657
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი		399,148	315,893
მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვი	9	(114,225)	(131,465)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის და სხვა აქტივებისთვის*		(3,442)	(6,861)
არაფინანსური აქტივების წმინდა გაუფასურება		(1,641)	(1,562)
საოპერაციო შემოსავალი მოსალოდნელი საკრედიტო და არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალის შემდეგ		2,109,789	1,867,739
თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯები	31	(396,344)	(349,513)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(107,664)	(89,224)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები*	32	(183,804)	(166,894)
საოპერაციო ხარჯები		(687,812)	(605,631)
დასაბეგრი მოგება		1,421,977	1,262,108
მოგების გადასახადის ხარჯი	33	(215,589)	(182,243)
წლის წმინდა მოგება		1,206,388	1,079,865
წლის სხვა სრული შემოსავალი/(ხარჯი), წმინდა: <i>მუხლები, რომლებიც შეიძლება შემდგომში რეკლასიფიცირდეს მოგებაში ან ზარალში:</i>			
წმინდა შემოსულობა, რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლის შემდეგ		(1,512)	(5,327)
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების რეზერვის ცვლილების დინამიკა, გადასახადის გათვალისწინებით		26,910	12,271
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა		25,398	6,944
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		1,231,786	1,086,809

*ინდივიდუალური მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მოცემულია მე-2 შენიშვნაში.

ათას ლარში	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემო- სავალი	აქციებზე დაფუძნე- ბული გადახდის რეზერვი	სხვა რეზერვი*	გაუნაწი- ლებული მოგება	სულ
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		21,014	521,190	(57,556)	5,416	3,669,480	4,159,544
წლის წმინდა მოგება		-	-	-	-	1,079,865	1,079,865
2023 წლის სხვა სრული შემოსავალი:		-	-	-	6,944	-	6,944
2023 წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	-	6,944	1,079,865	1,086,809
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯი	26	-	-	25,868	-	-	25,868
გამოცხადებული დივიდენდები		-	-	-	-	(616,065)	(616,065)
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გადანაწილება მშობელი საწარმოს მიერ		-	-	(50,740)	-	-	(50,740)
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციების ფარგლებში თანამშრომლებზე აქციების გადაცემის საგადასახადო შედეგი		-	-	(3,715)	-	-	(3,715)
სხვა ცვლილების დინამიკა		-	-	-	-	37	37
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		21,014	521,190	(86,143)	12,360	4,133,317	4,601,738
წლის წმინდა მოგება		-	-	-	-	1,206,388	1,206,388
2024 წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	25,398	-	25,398
2024 წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	-	25,398	1,206,388	1,231,786
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯი	26	-	-	25,355	-	-	25,355
გამოცხადებული დივიდენდები		-	-	-	-	(550,470)	(550,470)
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გადანაწილება მშობელი საწარმოს მიერ		-	-	(26,899)	-	-	(26,899)
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციების ფარგლებში თანამშრომლებზე აქციების გადაცემის საგადასახადო შედეგი		-	-	(11,459)	-	-	(11,459)
სხვა ცვლილების დინამიკა		-	-	-	-	18	18
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		21,014	521,190	(99,146)	37,758	4,789,253	5,270,069

*ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

182-311 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ათას ლარში	შენიშვნა	2024	2023
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული პროცენტი		2,989,348	2,534,237
სავალუტო სვოპებიდან მიღებული პროცენტი	28	81,998	83,101
გადახდილი პროცენტი		(1,570,608)	(1,228,477)
მიღებული საკომისიო		635,760	531,606
გადახდილი საკომისიო		(375,128)	(278,000)
უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		357,203	219,729
მიღებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი		12,454	19,485
თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯები		(373,615)	(321,550)
გადახდილი ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები		(195,070)	(150,332)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(332,942)	(178,468)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		1,229,400	1,231,331
წმინდა ცვლილება საოპერაციო აქტივებში			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ და სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში		(969,665)	482,791
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(3,220,471)	(3,494,058)
სხვა ფინანსური აქტივები		84,484	(85,096)
სხვა აქტივები		76,616	91,174
წმინდა ცვლილება საოპერაციო ვალდებულებებში			
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		81,664	248,764
მომხმარებელთა ანგარიშები		1,655,961	2,119,973
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		(17,220)	27,026
სხვა ვალდებულებები და ვალდებულებების და დანახარჯების რეზერვები		(9,620)	3,800
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,088,851)	625,705
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა	10	(7,349,079)	(1,591,596)
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გასვლიდან	10	713,750	387,887
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დაფარვის თარიღით გამოსყიდვიდან	10	4,699,257	874,540
მიღებული დივიდენდები		17,812	20,656
შემოსულობა შვილობილი საწარმოს გასვლის შედეგად		-	1,540
შენობების, აღჭურვილობისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(186,471)	(180,309)
შემოსულობა შენობების, აღჭურვილობის და არამატერიალური აქტივების გასვლის შედეგად		989	3,581
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გასვლის შედეგად		10,701	4,746
გადანაწილების ხელშეკრულებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		9,775	-
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(2,083,266)	(478,955)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები			
შემოსულობა სხვა ნასესხები სახსრებიდან		4,319,722	1,721,055
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(1,545,934)	(1,553,680)
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი თანხის გადახდა		(17,244)	(12,145)
შემოსავალი სუბორდინირებული ვალიდან		231,038	262,582
სუბორდინირებული ვალის დაფარვა		(3,040)	(2,618)
შემოსულობა გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდებიდან და დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქებიდან		805,050	17,011
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდებისა და დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქების გამოსყიდვა		(979,244)	-
გადახდილი დივიდენდები		(550,470)	(616,065)
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გადანაწილება, გადახდილი		(26,897)	(50,740)
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		2,232,981	(234,600)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		71,003	(26,430)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა შემცირება		(868,133)	(114,280)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	6	3,633,314	3,747,594
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	2,765,181	3,633,314

182-311 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. შესავალი

ძირითადი საქმიანობა. სს „თიბისი ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა 1992 წლის 17 დეკემბერს და მდებარეობს საქართველოში. ბანკი არის აქციებით შეზღუდული სააქციო საზოგადოება და დაფუძნებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკის ძირითადი საქმიანობა არის უნივერსალური საბანკო ოპერაციები, რაც მოიცავს კორპორაციულ, მცირე და საშუალო საწარმოების, საცალო და მიკრო ოპერაციებს საქართველოში. ბანკი არის კომპანიების ჯგუფის მშობელი საწარმო (შემდგომში „ჯგუფი“), რომლებიც დაფუძნებულია საქართველოსა და აზერბაიჯანში. მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო, სალიზინგო, საბროკერო და ბარათების დამუშავების მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი საქმიანობს 1993 წლის 20 იანვრიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ გაცემული საბანკო საქმიანობის გენერალური ლიცენზიის შესაბამისად. ბანკის იურიდიული მისამართია და საქმიანობის ადგილია: მარჯანიშვილის ქუჩა #7, 0102 თბილისი, საქართველო. ბანკი დაარეგისტრირა ვაკის რაიონულმა სასამართლომ და მისი რეგისტრაციის ნომერია 204854595.

ბანკს აქვს 125 (2023 წ.: 123) ფილიალი საქართველოში.

საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“ („TBCG“) არის გაერთიანებულ სამეფოში დაფუძნებული საჯარო შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „თიბისი ბანკის“ სააქციო კაპიტალის 99.88%-ს (2023 წ.: 99.88%) ფლობდა TBCG, ამრიგად წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო და უშუალო მშობელ საწარმოს. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია: 100 Bishopsgate, Law Debenture, ლონდონი, ინგლისი, EC2N 4AG. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ სარეგისტრაციო ნომერია 10029943.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინფორმაცია ბანკის მესაკუთრეების შესახებ ასე გამოიყურება:

საკუთრების წილი (%) 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
მფლობელები	2024	2023
საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“	99.88%	99.88%
სხვა	0.12%	0.12%
სულ	100.00%	100.00%

2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინფორმაცია საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ მესაკუთრეების შესახებ ბენეფიციარული საკუთრების წილების მიხედვით, ასე გამოიყურება:

საკუთრების წილი (%) 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
მფლობელები	2024	2023
Dunross & Co.	6.84%	6.50%
Allan Gray Investment Management	4.62%	3.88%
BlackRock	4.60%	4.72%
Vanguard Group	4.24%	4.39%
JPMorgan Asset Management	3.75%	3.81%
მამუკა ხაზარაძე და ბადრი ჯაფარიძე	15.40%	15.83%
სხვა*	60.55%	60.87%
სულ	100.00%	100.00%

* სხვა მოიცავს მფლობელებს – ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს.

1. შესავალი გაგრძელება

შვილობილი და მეკავშირე საწარმოები. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შემდეგ ძირითად შვილობილ საწარმოებს მოიცავს:

ხმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი სააქციო კაპიტალში 31 დეკემბრის მდგომარეობით						
შვილობილი საწარმოს სახელი	2024	2023	საქმიანობის ან დაფუძნების ძირითადი ადგილი	დაფუძნების წელი	სამუშაო ვალუტა	ძირითადი საქმიანობა
სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“	99.53%	99.53%	თბილისი, საქართველო	2001	ლარი	ბარათების დამუშავება
შპს „თიბისი კაპიტალი“	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	1999	ლარი	საბროკერო საქმიანობა
სს „თიბისი ლიზინგი“	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2003	ლარი	ლიზინგი
შპს „თიბისი კრედიტი“	100.00%	100.00%	ბაქო, აზერბაიჯანი	1999	აზერბაიჯანული მანათი	არასაბანკო საკრედიტო დანესებულება
შპს „თიბისი ფეი“	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2008	ლარი	გადახდების დამუშავება
შპს „თიბისი ინვესტ-ჯორჯია“	100.00%	100.00%	რამათ განი, ისრაელი	2011	ისრაელის ახალი შეკელი	ფინანსური მომსახურება
შპს „თიბისი კაპიტალ ესეთ მენეჯმენტ“	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2021	ლარი	აქტივების მართვა

1 გარდა ლომბარდებისა.

1. **შესავალი გაგრძელება**

ჯგუფს აქვს ინვესტიციები შემდეგ მეკავშირე საწარმოებში:

		ხმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი სააქციო კაპიტალში 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
შვილობილი საწარმოს სახელი	2024	2023	საქმიანობის ან დაფუძნების ძირითადი ადგილი	დაფუძნების წელი	ძირითადი საქმიანობა
სს „კრედიტინფო საქართველო“	21.08%	21.08%	თბილისი, საქართველო	2005	ფინანსური შუამავლობა
სს „თბილისის საფონდო ბირჟა“	28.87%	28.87%	თბილისი, საქართველო	2015	ფინანსები, მომსახურება
სს „საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალური დეპოზიტარი“	22.87%	22.87%	თბილისი, საქართველო	1999	ფინანსები, მომსახურება
სს „საქართველოს საფონდო ბირჟა“*	17.33%	17.33%	თბილისი, საქართველო	1999	ფინანსები, მომსახურება
სს „კავკასრეესტრი“**	10.03%	10.03%	თბილისი, საქართველო	1998	ფინანსები, მომსახურება

* ჯგუფს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს სს „საქართველოს საფონდო ბირჟაზე“ და სს „კავკასრეესტრზე“, რომლის მმართველობით საბჭოში წარმომადგენლები ჰყავს.

დაფუძნების ქვეყანა ასევე წარმოადგენს თითოეული ზემოაღნიშნული შვილობილი და მეკავშირე საწარმოს საქმიანობის ძირითად ადგილს.

ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურა შედგება მთელი რიგი ურთიერთდაკავშირებული სამეურნეო სუბიექტებისგან, რომლებიც შედგება შვილობილი და მეკავშირე საწარმოებისგან. ეს საწარმოები არ არის კონსოლიდირებული ან აღრიცხული წილობრივი მეთოდით მათი არაარსებობის გამო. ქვემოთ წარმოდგენილია ამ სამეურნეო სუბიექტების სრული სია, დაფუძნების ქვეყანა და აქციების თითოეული კლასის მფლობელობა.

1. **შესავალი გაგრძელება**

		ხმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი სააქციო კაპიტალში 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
კომპანიის დასახელება	2024	2023	საქმიანობის ან დაფუძნების ძირითადი ადგილი	დაფუძნების წელი	ძირითადი საქმიანობა
შპს „თიბისი ინვესტ ინტერნეიშენალი“*	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2016	ინვესტირების ინსტრუმენტი
უნივერსიტეტის განვითარების ფონდი*	33.33%	33.33%	თბილისი, საქართველო	2007	განათლება
შპს „საქართველოს ნატურალური პროდუქტები“*	25.00%	25.00%	თბილისი, საქართველო	2001	ვაჭრობა, მომსახურება
შპს „თიბისი ტრეიდი“**	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2008	ვაჭრობა, \ მომსახურება
სს „დაივერსიფაიდ კრედიტ პორტფოლიო“	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2021	აქტივების მართვა
სს „დაივერსიფაიდ კრედიტ პორტფოლიო“ 2	100.00%	N/A	თბილისი, საქართველო	2024	აქტივების მართვა
სს „დაივერსიფაიდ კრედიტ პორტფოლიო“ 3	100.00%	N/A	თბილისი, საქართველო	2024	აქტივების მართვა
სს „Globally Diversified bond fund“	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2023	აქტივების მართვა

*დროებით შეჩერებული

ჯგუფის საოპერაციო გარემო ჯგუფის საქმიანობის უმეტესი ნაწილი თავს იყრის საქართველოში, რომელიც განვითარებადი ბაზრის გარკვეული ნიშნებით ხასიათდება. იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი ბაზა აგრძელებს განვითარებას და ექვემდებარება ხშირ ცვლილებასა და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას (34-ე შენიშვნა). პანდემიის შემდგომ წლებში, გლობალური პოლიტიკური ძვრების, მიწოდების ჯაჭვის პრობლემებისა და რუსეთ-უკრაინის ომის შედეგად გამოწვეული სავაჭრო და მიგრაციული ნაკადების გეოგრაფიული არეალის ცვლილების პირობებში, საქართველომ ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპი შეინარჩუნა. რეალური მშპ 2021 წელს 10.6%-ით გაიზარდა, 2022 წელს – 11%-ით, ხოლო 2023 წელს 7.8%-ით, რასაც, მიუხედავად იმისა, რომ 2024 წელი პოლიტიკურად ტურბულენტური იყო, კვლავ მძლავრი - 9.4%-იანი ზრდა მოჰყვა. ამ წლის მაღალ ეკონომიკურ აქტივობას ხელი შეუწყო მოხმარებამ, ტურიზმმა და რეალური დაკრედიტების მძლავრმა ზრდამ, განსხვავებით შემცირებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციებისა და ნაწილობრივ ფულადი გზავნილებისგან, ასევე მიგრაციასთან დაკავშირებული შემოდინებებისგან, რომელიც გარკვეულწილად შემცირდა.

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ეკონომიკაში შემოდინებული ფულადი ნაკადები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია, ქვეყანა მაინც მოწყვლადია რეგიონში და მის მიღმა მიმდინარე გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური მოვლენების მიმართ. კერძოდ, რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტთან დაკავშირებულმა გაურკვევლობამ და შემდგომმა მოვლენებმა შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს საქართველოს ეკონომიკაზე. ამავდროულად, მაღალ შიდა პოლიტიკურ დაძაბულობასთან დაკავშირებული რისკები ხელშესახები რჩება და უარყოფითად აისახება ლარის სტაბილურობაზე, ტურიზმზე, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემოდინებებსა და ზოგად ეკონომიკურ მდგომარეობაზე. ასევე არსებობს რუსეთის მიერ ოკუპირებულ სეპარატისტულ რეგიონებში სამხედრო კონფლიქტის დაწყების შედარებით დაბალი, თუმცა ანგარიშგასაწევი რისკი, ხოლო შედარებით შორეულმა კონფლიქტებმა, როგორიცაა მაგალითად ესკალაცია ახლო აღმოსავლეთში, შეიძლება საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენა იქონიოს აშშ დოლარის გამყარების, ნავთობზე ფასების ზრდის, მიგრაციის ნაკადებითა და სხვა არხებით.

1. შესავალი გაგრძელება

ამასთან, მიუხედავად იმისა, რომ მიგრაციის ეფექტი 2024 წელს უფრო მოკრძალებული იყო და ეკონომიკურ ზრდაში აღარ მონაწილეობდა, მისი გავლენა ჯერაც საგრძნობია მთლიან ეკონომიკურ აქტივობაზე, შესაბამისად, ნებისმიერმა მნიშვნელოვანმა გადინებამ შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს ბიზნესგარემოზე. საპირისპირო შეიძლება მოხდეს კონფლიქტის სწრაფად გადაჭრის სცენარის შემთხვევაში, რაც რეგიონში ისეთ დადებით ეფექტებს შექმნიდა, როგორიცაა საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორების - რუსეთისა და უკრაინის სწრაფი ეკონომიკური ზრდა.

შესაბამისად, ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების საბაზო სცენარი მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული გლობალურად მიმდინარე მოვლენებზე. მართალია, საქართველოს ეკონომიკა ჯერჯერობით მდგრადია გაზრდილი გეოპოლიტიკური რისკებისა და უკრაინაში რუსეთის შეჭრის უარყოფითი ეკონომიკური გავლენების მიმართ, მაგრამ მაინც არსებობს უფრო მძიმე არაპირდაპირი გავლენის ალბათობა, ისევე როგორც პოტენციური პოლიტიკური კრიზისებით გამოწვეული გლობალური სირთულეების, რეგიონული კონფლიქტების, მიწოდების ჯაჭვების შეფერხების, პანდემიებისა და გლობალური ჯანდაცვის მსგავსი პრობლემებისა და სხვ. რისკები. ამ რისკების მატერიალიზებამ შეიძლება მკვეთრად შეაფერხოს ეკონომიკური საქმიანობა საქართველოში და უარყოფითად იმოქმედოს ბიზნესგარემოსა და ჯგუფის კლიენტებზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით ჯგუფი იყენებს დასაბუთებად საპროგნოზო ინფორმაციას, მაკროეკონომიკური ცვლადების პროგნოზირების ჩათვლით. თუმცა, როგორც ნებისმიერ პროგნოზს ახასიათებს, საპროგნოზო სცენარიცა და მისი განხორციელების ალბათობაც ექვემდებარება თანმდევი განუსაზღვრელობის მაღალ ხარისხს და ამიტომ ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება პროგნოზირებულიისგან მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს.

კლიმატური გავლენა

ჯგუფმა გადახედა თავის კლიმატთან დაკავშირებული რისკების მოცულობას, მაგრამ არ გამოუვლენია ისეთი რისკი, რომელსაც შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა ჯგუფის ფინანსურ შედეგებზე ან მდგომარეობაზე 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. რისკის მართვის შესახებ უფრო დანვრილებითი ინფორმაცია მოცემულია 35-ე შენიშვნაში.

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია

მომზადების საფუძველი. ეს კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) მიხედვით პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, რომელიც მოდიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებით, ასევე იმ ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 დეკემბრით დათარიღებული N284/04 ბრძანების ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების თანახმად. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისთვის გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთიანრად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფუნქციონირებადი საწარმო. საბჭომ სრულად გადახედა ხელმისაწვდომ ინფორმაციას ძირითადი არსებული და ახალი რისკების სტრატეგიის, ფინანსური სიჭანსალის, ოპერაციების მომგებიანობის, ლიკვიდურობის, ჯგუფის გადახდისუნარიანობის შესახებ და განსაზღვრა, რომ ჯგუფის ბიზნესი ფუნქციონირებადი საწარმოა. ღირექტორებს არ გამოუვლენიათ არსებითი განუსაზღვრელობები, რომლებიც დემუქრებოდა ჯგუფის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვებას და აქვთ გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ჯგუფს აქვს საკმარისი რესურსები, დარჩეს ფუნქციონირებადი და გადახდისუნარიანი განჭვრეტად მომავალში (რაც, ამ მიზნისთვის, არის 12-თვიანი ვადა ამ ფინანსური ანგარიშგებების დამტკიცების თარიღიდან).

აქედან გამომდინარე, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ქართულ ლარში („ათასი ლარი“), თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. შვილობილი საწარმოები არის ის ინვესტირებული საწარმოები, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს. ჯგუფს შეიძლება გავლენა ჰქონდეს ინვესტირებულ საწარმოზე მაშინაც კი, როდესაც მისი ხმის უფლებების ნახევარს ან ნაკლებს ფლობს. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი ადარებს თავის ხმის უფლებათა რაოდენობას სხვა მფლობელების ხმის უფლებების რაოდენობასა და გაბნევასთან, რათა განსაზღვროს აქვს თუ არა ფაქტობრივი გავლენა ინვესტირებულ საწარმოზე. შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირდება იმ თარიღიდან, როდესაც ჯგუფს გადაეცემა კონტროლი და მათი დეკონსოლიდაცია ხდება კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება. ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში – ბანკი თავისი ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისთვის ინვესტიციებს აღრიცხავს ინვესტიციის პირვანდელი ღირებულებით, ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტამდე ან გაუფასურებამდე. ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებები გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, რათა განისაზღვროს არსებობს თუ არა გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების აღმოჩენის შემთხვევაში, განისაზღვრება აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება. გამოყენების ღირებულება განისაზღვრება მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებული დღევანდელი ღირებულებით. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

საწარმოთა გაერთიანებისა და გუდვილის აღრიცხვა. საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შეძენის მეთოდით. შეძენის ღირებულება ფასდება ანაზღაურების თანხის სამართლიანი ღირებულებით, პირობითი ანაზღაურების ჩათვლით, შეძენის თარიღისთვის. შეძენასთან დაკავშირებული დანახარჯები აღიარებულია ხარჯის სახით იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ისინი გაიწია. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი ამოცნობადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით შეძენის თარიღისთვის, არამაკონტროლებელი წილის ზომის მიუხედავად.

ჯგუფი არამაკონტროლებელ წილს, რომელიც წარმოადგენს კაპიტალში ამჟამინდელ წილობრივ მონაწილეობას და, ლიკვიდაციის შემთხვევაში, მფლობელს უფლებას აძლევს წმინდა აქტივების პროპორციულ წილზე, თითოეული ოპერაციისთვის ინდივიდუალურად აფასებს ან (ა) სამართლიანი ღირებულებით, ან (ბ) შეძენილი საწარმოს წმინდა აქტივებში არამაკონტროლებელი წილის პროპორციული ოდენობით. არამაკონტროლებელი წილი, რომელიც არ წარმოადგენს საკუთრების წილს, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით.

გუდვილის შესაფასებლად ხდება შეძენილი საწარმოს წმინდა აქტივების გამოქვითვა შეძენილ საწარმოში გადახდილი თანხის, შეძენილ საწარმოში არამაკონტროლებელი წილის ოდენობის და შეძენის თარიღამდე შეძენილ საწარმოში ფლობილი წილის სამართლიანი ღირებულების ჯამური თანხიდან.

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

ჯგუფი ამოწმებს გუდვილის გაუფასურებას სულ მცირე ყოველწლიურად და ყოველთვის, როცა არსებობს გუდვილი გაუფასურების შესაძლო ნიშნები. გუდვილი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებენ. ასეთი ერთეულები ან ერთეულების ჯგუფები წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ჯგუფი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს და ისინი უნდა აღემატებოდეს საოპერაციო სეგმენტის სიდიდეს. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფარგლებში ისეთი ოპერაციის შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი, რომელზეც გუდვილი იყო განაწილებული, შეიცავს შეწყვეტილ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილის საბალანსო ღირებულებას. ეს, როგორც წესი, ფასდება შეწყვეტილი ოპერაციისა და ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის დარჩენილი ნაწილის ხვედრითი წილის საფუძველზე.

შეძენილ საწარმოში გადახდილი თანხა ფასდება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტების და მიღებული ან ნაკისრი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, პირობითი ანაზღაურების ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ჩათვლით, მაგრამ შეძენასთან დაკავშირებული ისეთი დანახარჯების გამოკლებით, როგორიცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო.

წილობრივი ინსტრუმენტების გამოშვებასთან დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები გამოიქვითება კაპიტალიდან; სავალო ინსტრუმენტების გამოსაშვებად გაწეული გარიგების დანახარჯები გამოიქვითება მისი საბალანსო ღირებულებიდან, ხოლო შეძენასთან დაკავშირებული ყველა დანარჩენი გარიგების დანახარჯი ტარდება ხარჯებში.

შიდაჯგუფური ოპერაციები, ნაშთები და ჯგუფის კომპანიებს შორის შემდგარი გარიგებებიდან არარეალიზებული შემოსულობები ერთმანეთთან გაიქვითება; არარეალიზებული ზარალიც გაიქვითება, თუ დანახარჯების ამოღება შეუძლებელი არ არის. ბანკი და მისი შვილობილი საწარმოები იყენებენ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკას, რომელიც შესაბამისობაშია ჯგუფის შიდა პოლიტიკასთან.

არამაკონტროლებელი წილი არის შვილობილი საწარმოს წმინდა შედეგების და საკუთარი კაპიტალის ნაწილი, მიკუთვნებადი იმ წილებისთვის, რომლებსაც ბანკი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არ ფლობს. არამაკონტროლებელი წილი წარმოადგენს ჯგუფის საკუთარი კაპიტალის ცალკე კომპონენტს.

არამაკონტროლებელი წილების ყიდვა-გაყიდვა. არამაკონტროლებელი წილი მფლობელებთან გარიგებების ბუღალტრული აღრიცხვისთვის ჯგუფი სამეურნეო სუბიექტის მოდელს იყენებს. ნებისმიერი სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და შეძენილი არამაკონტროლებელი წილის საბალანსო ღირებულებას შორის, პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც კაპიტალის ოპერაცია. ჯგუფი სხვაობას გაყიდვის ღირებულებასა და გაყიდული არამაკონტროლებელი წილის საბალანსო ღირებულებას შორის აღრიცხავს, როგორც კაპიტალის ოპერაციას საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა დანარჩენი ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯების მიხედვით.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. ჯგუფი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს შემდეგი შეფასების კატეგორიების მიხედვით: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით. ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, რომელიც გამოიყენება შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მუხლი მოიცავს იმ აქტივებსა და ვალდებულებებსაც, რომლებზეც ვრცელდება ფასს 17-ის მოთხოვნები ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებით.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნესმოდელის შეცვლის შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი. ჯგუფი საპროგნოზო შეფასების საფუძველზე განსაზღვრავს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

რისკისთვის. ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის განევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

ჯგუფი იყენებს გაუფასურების სამი სტადიის მოდელს, რომელიც ეფუძნება საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხის ცვლილებებს. ჯგუფის მიერ დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი აქტივების განმარტება და დეფოლტის (გადაუხდელობის) განმარტება ეყრდნობა ზარალის დადგომის მინიმუმ ერთ შემთხვევას, რაც უფრო დანჭრილებით აღწერილია 35-ე შენიშვნაში:

- 1-ელი სტადია: ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საწყისი აღიარებისას არ არის დეფოლტის სიტუაციაში, მიეკუთვნება 1-ელ სტადიას. 1-ელ სტადიაზე მყოფი ფინანსური აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება იმ ოდენობით, რომელიც უდრის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იმ ნაწილს, რომელსაც განაპირობებს მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ან ხელშეკრულების დაფარვის თარიღამდე (რომელიც უფრო ხანმოკლე ვადაა) შესაძლო დეფოლტის მოვლენა („12-თვიანი საკრედიტო ზარალი“);
- მე-2 სტადია: თუ ჯგუფი გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას საწყისი აღიარების შემდეგ, აქტივი გადავა მე-2 სტადიაზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე („არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). თუ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა აღარ ფიქსირდება, ინსტრუმენტი კვლავ გადაინაცვლებს 1-ელ სტადიაზე. ფინანსური ინსტრუმენტები მე-2 სტადიიდან 1-ელ სტადიაზე გადადის 6-თვიანი გამოსასწორებელი ვადით, თუ სესხები მანამდე გადაუხდელი (დეფოლტის) კატეგორიაში იყო, ხოლო რესტრუქტურირებული სესხები რჩება მე-2 სტადიაზე, სანამ არ მოეხსნება რესტრუქტურირებული სტატუსი. რესტრუქტურირებული სტატუსის მოსახსნელად მსესხებელმა მინიმუმ 12-თვიანი თანმიმდევრული გადახდა უნდა განახორციელოს, თუ არ ტარდება ფინანსური მონიტორინგი. 35-ე შენიშვნაში აღწერილია, როგორ განსაზღვრავს ჯგუფი, საპროგნოზო შეფასებაზე დაყრდნობით, რომ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა მოხდა;
- მე-3 სტადია: დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი აქტივები გადაინაცვლებს მე-3 სტადიაზე და აღიარდება აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, ხოლო შესაბამისი რეზერვი აისახება, როგორც ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულების შემცირება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ფინანსური გარანტიებისა და საკრედიტო ვალდებულებების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხები აისახება, როგორც ვალდებულება ვალდებულებების და ხარჯების ანარიცხებში.

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება იმავე წესით, როგორითაც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სესხები და ავანსები და აღიარდება რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით, რათა მოთხოვნების წმინდა საბალანსო ღირებულება ჩამოინეროს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე, რომელიც დისკონტირებულია საიჯარო ინვესტიციებში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. არსებობს „სამი სტადიის“ მეთოდი, რომელიც ეყრდნობა საწყისი აღიარების შემდეგ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას. მყისიერი ზარალი, რომელიც უდრის 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, აღირიცხება ფინანსური იჯარების საწყისი აღიარებისას, რომლებიც არ არის დეფოლტის სიტუაციაში. თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, გაუფასურება ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის, და არა 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადები ასახავს იმ ფულად ნაკადებს, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას იჯარას დაქვემდებარებული აქტივების მიღებიდან და გაყიდვიდან.

ჯგუფი, როგორც წესი, ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებებს ისე აყალიბებს, რომ მოიჯარე იხდის მინიმალურ ავანსს აღჭურვილობის შესყიდვის ფასის 20%-ის ოდენობით იჯარის ვადის დასაწყისში. ჯგუფი საკუთრების უფლებს ფლობს საიჯარო აქტივებზე იჯარის ვადის განმავლობაში. აქტივზე საკუთრების უფლება ფინანსური იჯარის ხელშეკრულების ფარგლებში მოიჯარეს გადაეცემა სახელშეკრულებო ვადის დასასრულს, საიჯარო გადახდების სრულად დაფარვის ჩათვლით. იჯარის ვადა, ზოგადად, ხუთ წლამდეა.

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

შეფასებაზე. მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- საიჯარო აქტივები;
- წინასწარი შენატანი;
- უძრავი ქონება;
- მესამე მხარის გარანტიები.

უზრუნველყოფის საგნის ფინანსური ეფექტი წარმოდგენილია უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების ცალ-ცალკე წარმოდგენით (i) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფის საგნის და კრედიტის სხვა საგარანტიო საშუალებები უტოლდება ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და (ii) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფის საგანი და კრედიტის სხვა საგარანტიო საშუალებები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები“).

ჯგუფი თავის პორტფელს ანაწილებს სამ სტადიაზე:

- 1-ელი სტადია – აქტივები, რომლებზეც არ დაფიქსირებულა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა საწყისი აღიარების შემდეგ;
- მე-2 სტადია – აქტივები, რომლებზეც დაფიქსირდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა საწყისი აღიარების შემდეგ;
- მე-3 სტადია – დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი კრედიტები.

1-ელი სტადიის დავალიანებისთვის ჯგუფი ქმნის 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ხოლო მე-2 და მე-3 სტადიებისთვის – არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს.

მე-2 სტადიაზე კლასიფიცირების მიზნით ჯგუფი იყენებს როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ კრიტერიუმებს, მათ შორის, და არა მხოლოდ:

- 30-დღიანი ვადაგადაცილება;
- საწყისი აღიარების შემდეგ მსესხებლის რისკის კატეგორიის გაუარესება;

დეფოლტის განმარტება მოიცავს ისეთ კრიტერიუმებს, როგორიცაა: (i) 90 ვადაგადაცილებული დღე, (ii) ფინანსური სირთულეების გამო რესტრუქტურიზაცია და (iii) სხვა კრიტერიუმები, რომლებიც მიანიშნებს იმაზე, რომ ნაკლებად სავარაუდოა მსესხებელმა ვალდებულება დაფაროს.

ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს როგორც ინდივიდუალურ, ისე კოლექტიურ შეფასებებში. საპროგნოზო ინფორმაციის მიზნებისთვის ჯგუფი განსაზღვრავს შემდეგ სამ სცენარს:

- საბაზო (ყველაზე უფრო სავარაუდო);
- ოპტიმისტური (ყველაზე უფრო სავარაუდოზე უკეთესი);
- პესიმისტური (ყველაზე უფრო სავარაუდოზე უარესი);

ჯგუფი ადგენს საბაზისო მაკრო სცენარს და მხედველობაში იღებს პროგნოზებს სხვადასხვა გარე წყაროდან (საქართველოს ეროვნული ბანკი, ფინანსთა სამინისტრო, საერთაშორისო სავალუტო ფონდი, ასევე სხვა საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებები), რათა უზრუნველყოფს შესაბამისობა შეთანხმებულ საბაზრო მოლოდინებთან. 35-ე შენიშვნაში აღწერილია, როგორ იყენებს ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად. ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები განისაზღვრება ბანკის მაკროეკონომიკური განყოფილების მიერ შემუშავებული სისტემით.

ჯგუფი მოსალოდნელ გაუფასურების ზარალს ანგარიშობს თითოეული სცენარისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საბოლოო სიდიდის მისაღებად ბანკი იყენებს ალბათობით შეწონილი საშუალოს მეთოდს, სადაც თითოეული სცენარის ალბათობა გამოყენებული წონის სახით.

ჩამოწერები. სესხები ჩამოსაწერად ფასდება ან კოლექტიურად, ვადაგადაცილებული დღეების კრიტერიუმების საფუძველზე, ან ინდივიდუალურად, სესხის სეგმენტისა და პროდუქტის ტიპის მიხედვით. სესხები ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც ამოლება თითქმის აღარ არის მოსალოდნელი. საცალო და მიკრო სესხების შემთხვევაში, ჩამოწერა ხდება ვადაგადაცილებული დღეების კრიტერიუმის საფუძველზე, ხოლო ბიზნეს სესხების შემთხვევაში, ჩამოწერის აუცილებლობა დამატებით ფასდება ინდივიდუალურად.

ფინანსური აქტივები – აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია. ჯგუფი ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადა სხვაგვარად გაუვიდა, ან (ბ) ჯგუფმა სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო აქტივის გადაცემის ხელშეკრულება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და სარგებელი ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

ყველა რისკი და სარგებელი არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული. გადაცემულ აქტივზე კონტროლი ნარჩუნდება, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და აქტივის გადაცემაზე შეზღუდვების დაწესების გარეშე. ჯგუფი ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობების რესტრუქტურიზაციას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას.

ჯგუფი აფასებს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია არის თუ არა არსებითი, რა დროსაც იგი ერთობლივად განიხილავს გარკვეულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ფაქტორებს. ქვემოთ წარმოდგენილი ჯგუფის შიგნით შექმნილი მეთოდოლოგიის მიხედვით, არსებობს გარკვეული ხარისხობრივი მიზეზები, რომლებიც იწვევს აქტივის აღიარების შეწყვეტას ისე, რომ შემდგომი რაოდენობრივი ტესტირება საჭირო აღარ არის. ეს ხარისხობრივი კრიტერიუმები ჩამოთვლილია ქვემოთ:

- სახელშეკრულებო ვალუტის ცვლილება;
- ორი ან მეტი სესხის გაერთიანება ერთ ახალ სესხად;
- კონტრაჰენტის ცვლილება;
- წინასწარ განსაზღვრული დაფარვის გრაფიკის არმქონე სესხი იცვლება გრაფიკის მქონე სესხით, ან პირიქით;
- სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება საბაზრო პირობების შეცვლის გამო.

ჯგუფი აქტივის თავდაპირველ და გადასინჯულ ფულად ნაკადებს ადარებს, რათა დაადგინოს, აქტივთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი არსებითად განსხვავებული არის თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიკაციის შედეგად. უნდა შეფასდეს არის თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება არსებითი (მნიშვნელოვნად მიიჩნევა 10%-იანი ცვლილება). თუ ტესტის შედეგი 10%-იან ზღვრულ დონეზე მეტია, უნდა მოხდეს სესხის აღიარების შეწყვეტა, ხოლო თუ ტესტის შედეგი 10% ან ნაკლებია, ფინანსური აქტივი შეიძლება შეფასდეს, როგორც მოდიფიცირებული.

თუ არ დაკმაყოფილდება ზემოაღნიშნული ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები, მაშინ მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას. ჯგუფი ხელახლა გამოითვლის საერთო საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების დისკონტირებით თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. ნებისმიერი განუვლი დანახარჯები ან გასამრჯელოები აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილი ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ეხება წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, სავაჭროდ განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც მყიდველი საწარმოს მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული საწყისი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში. სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ არის ხელმისაწვდომი ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად. აქედან გამომდინარე, ისინი არ მიიჩნევა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაწილად კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისთვის.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როდესაც ჯგუფი ავანსად უხდის ფულს კონტრაჰენტ ბანკებს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, როდესაც: (i) ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირით თანხისა და ძირით თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს (SPPI), და (ii) ისინი არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სხვა შემთხვევაში ისინი აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში. ბიზნესმოდელსა და ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე დაყრდნობით, ჯგუფი სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებს შემდეგ კატეგორიებს მიაკუთვნებს: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ან სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავალო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, თუ მათი ფლობის მიზანი არის

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და როდესაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს (SPPI) და თუ ისინი არ არის ნებაყოფლობით კლასიფიცირებული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, რათა მნიშვნელოვნად შემცირდეს ბუღალტრული აცდენები.

სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ მათი ფლობის მიზანი არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და გაყიდვა და როდესაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ SPPI-ს და თუ ისინი არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ამ აქტივებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და აისახება მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის გამოყენებით შეფასებული გაუფასურების რეზერვი აისახება წლის მოგებაში ან ზარალში. ყველა სხვა ცვლილება საბალანსო ღირებულებაში აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. როდესაც ხდება სავალო ფასიანი ქაღალდის აღიარების შეწყვეტა, მანამდე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირდება სხვა სრული შემოსავლიდან მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში. ფინანსური აქტივები, რომლებიც აკმაყოფილებს საკუთარი კაპიტალის განმარტებას ემიტენტის პოზიციიდან – ინსტრუმენტები, რომლებიც არ შეიცავს ფულის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულებას და რომლებიც წარმოადგენს ნარჩენ წილობრივ მონაწილეობას ემიტენტის წმინდა აქტივებში, ჯგუფის მიერ მიიჩნევა წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებად.

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ჯგუფი სანყისი აღიარებისას არჩევს შეუქცევადად აღიაროს კაპიტალის ინვესტიციები, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ჯგუფის პოლიტიკა გულისხმობს კაპიტალის ინვესტიციების კლასიფიცირებას სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როდესაც ეს ინვესტიციები ფლობილია სტრატეგიული მიზნით, და არა მხოლოდ ინვესტიციაზე უკუგების მისაღებად.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ინვესტიციებისთვის, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულების ცვლილება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ინვესტიციებისთვის, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და გასხვისებისას არ ხდება რეკლასიფიკაცია მოგებაში ან ზარალში.

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს ჯგუფის მიერ გამოშვებულ მარტივ თამასუქებს, ობლიგაციებს, სადეპოზიტო სერტიფიკატებს და სავალო ვალდებულებებს. სავალო ფასიანი ქაღალდები, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სავალო ფასიან ქაღალდებს, მათ ამოიღებენ კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საზღაურს შორის აისახება ვალის დაფარვის შედეგად მიღებულ შემოსულობაში.

დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები. ჯგუფი დამატებითი პირველადი კაპიტალის (AT1) სუბორდინირებული ვალის თამასუქებს აღრიცხავს, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, ამ თამასუქების ვალუტის კონვერტაციის შედეგად, აისახება მოგებაში ან ზარალში. AT1 თამასუქები შეიძლება ჩამოიწეროს, გარდაიქმნას კაპიტალად ან სხვაგვარად მოდიფიცირდეს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ შემოღებული რეზოლუციის რეჟიმის თანახმად.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები აღირიცხება, როდესაც ჯგუფი ავანსად იხდის ფულს მომხმარებლისგან მისაღები სესხის შესყიდვის ან წარმოშობის მიზნით.

გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება საპროგნოზო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებზე დაყრდნობით. 35-ე შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია ამოსავალი მონაცემების, დაშვებების და შეფასების მეთოდების თაობაზე, რომლებიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, მათ შორის ახსნილია, როგორც იყენებს ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ჯგუფმა შეიძინა ვალდგადაცილებული სესხების თანხის დასაფარად. ამ აქტივების შეძენისას ისინი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება შენობებსა და

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

აღჭურვილობაში, საინვესტიციო ქონებაში ან დასაკუთრებულ უზრუნველყოფაში, სხვა აქტივების მუხლში. ეს კლასიფიკაცია დამოკიდებულია უზრუნველყოფის მახასიათებლებსა და ჯგუფის გადანყვეტილებაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება აქტივების ამ კატეგორიების შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად. დასაკუთრებული აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ღირებულებას შორის უმცირესით.

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები. თუ ჯგუფი არის მოიჯარე ისეთ იჯარაში, რომელიც არსებითად გადასცემს საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს, იჯარით გადაცემული აქტივები აისახება, როგორც ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები და აღირიცხება სამომავლო საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება სანყისი თარიღით (როდესაც იწყება იჯარის ვადა) იჯარის გაფორმების თარიღით (საიჯარო ხელშეკრულების ვადასა და მხარეების მიერ იჯარის მთავარი პირობების შესრულების ვალდებულების აღების თარიღს შორის უადრესი) დადგენილი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.

სხვაობა მთლიან მოთხოვნებსა და მის დღევანდელ ღირებულებას შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელი ფინანსურ შემოსავალს. ამ შემოსავლის აღიარება ხდება იჯარის ვადის განმავლობაში წმინდა საინვესტიციო მეთოდის გამოყენებით (გადასახადით დაბეგვრამდე), რაც ასახავს მუდმივ პერიოდულ უკუგების განაკვეთს. საპროცენტო შემოსავალი მე-3 სტადიის დავალიანებებზე აისახება საბალანსო ღირებულებაზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოქვითვის შემდეგ. დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება იჯარაზე მოლაპარაკებას და იჯარის გაფორმებას, აისახება ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების სანყის შეფასებაში და ამცირებს საიჯარო ვადის განმავლობაში შემოსავლის ოდენობას. იჯარებიდან ფინანსური შემოსავალი აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში საპროცენტო შემოსავლის მუხლში.

მომხმარებელთა ანგარიშები. მომხმარებელთა ანგარიშები არის არანარმოებული ფინანსური ვალდებულებები ფიზიკური პირების, სახელმწიფოს ან იურიდიული პირების მიმართ და აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

სუბორდინირებული ვალი. სუბორდინირებული ვალის გადახდა შეიძლება მხოლოდ ლიკვიდაციის შემთხვევაში უფრო მაღალი პრიორიტეტის მქონე კრედიტორების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემდეგ და აისახება ბანკის მეორად კაპიტალში. სუბორდინირებული ვალი აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს ჯგუფის მიერ გამოშვებულ მარტივ თამასუქებს, ობლიგაციებს და სავალო ვალდებულებებს. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სავალო ფასიან ქაღალდებს, მათ ამოიღებენ კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საზღაურს შორის აისახება ვალის დაფარვის შედეგად მიღებულ შემოსულობაში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მათ შორის სავალუტო ხელშეკრულებები, საპროცენტო განაკვეთის ფიუჩერსები, ფორვარდული განაკვეთის ხელშეკრულებები, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის სვოპები, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის ოფციონები აღიარებულია მათი სამართლიანი ღირებულებით. ჯგუფი ასევე თავის კონტრაჰენტ ბანკებთან მიმართებაში ახდენს ანაბრების ურთიერთგადაფარვას ვალუტის გადაცვლის მიზნით. ასეთი ანაბრები იურიდიულად განცალკევებულია, მაგრამ არის აგრეგირებული და აღირიცხება ერთიანი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის სახით (სავალუტო სვოპი) ნეტოს საფუძველზე, როდესაც (i) ანაბრების განთავსება ხდება ერთსა და იმავე დროს და ერთმანეთის გათვალისწინებით, (ii) ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაჰენტი, (iii) აქვთ ერთი და იგივე რისკი, და (iv) არ არსებობს ოპერაციების განცალკევების მიზანი, რომლის მიღწევაც არ შეიძლება ერთიანი ოპერაციით. ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხება აქტივად, როდესაც სამართლიანი ღირებულება დადებითია და ვალდებულებად, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ჯგუფი თავისი ჰეჯირების სტრატეგიების უმრავლესობასთან მიმართებით ჰეჯირების აღრიცხვას არ აწარმოებს. ამის მიუხედავად, ჯგუფი დროდადრო იყენებს სამართლიანი ღირებულების ჰეჯირების აღრიცხვას გარკვეულ ოპერაციებთან მიმართებით, როგორიცაა სავალუტო რისკის ჰეჯირება იმ ფულად პოზიციებზე, რომლებიც ჰეჯირებულია სავალუტო ფორვარდებით და სვოპებით. ჯგუფი ჰეჯირების აღრიცხვისას ეყრდნობა ფასს 9-ის მოთხოვნებს. ოპერაციების მთლიანი თანხა, რომლებისთვისაც სამართლიანი ღირებულების ჰეჯირების აღრიცხვა გამოიყენება, 2024 წელს არ არის არსებითი.

როდესაც წარმოებული ინსტრუმენტები ფორმდება დაფინანსების ხარჯის შესამცირებლად, შესაბამისი საპროცენტო ეფექტი აისახება წმინდა საპროცენტო შემოსავალში, სრული შემოსავლის ანგარიშგების ცალკე მუხლის სახით.

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა. შეძენილი შვილობილი საწარმოების შენობების და აღჭურვილობის თვითღირებულება არის შეძენის თარიღისთვის შეფასებული სამართლიანი ღირებულება.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა შენობა-ნაგებობებისა და მოწყობილობების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რათა განსაზღვროს უნდა აღიაროს თუ არა გაუფასურების ზარალი.

არამატერიალური აქტივები. არამატერიალურ აქტივებს, გუდვილის გარდა, აქვს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა და ძირითადად შედგება კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფისგან, რომელიც აღირიცხება დანახარჯების მოდელის გამოყენებით. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა კაპიტალიზდება შეძენისა და დანერგვის დანახარჯების საფუძველზე, ხოლო პირდაპირ მიკუთვნებადი დეველოპმენტის დანახარჯები კაპიტალიზდება, თუ მოსალოდნელია მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. კაპიტალიზებული დანახარჯები მოიცავს პერსონალის და პირდაპირ ზედნადებ ხარჯს, ხოლო ტექნიკური მომსახურების დანახარჯები მათი განვეისთანავე ხარჯებში აისახება.

ცვეთა და ამორტიზაცია. მიწისა და მიმდინარე მშენებლობის ცვეთა არ ხდება. შენობა-ნაგებობებისა და მოწყობილობების სხვა ერთეულების და აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა და არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია გამოიანგარიშება დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რათა მოხდეს მათი თვითღირებულების განაწილება, ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით, მათ სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადებზე:

აქტივი	სასარგებლო მომსახურების ვადა
შენობა-ნაგებობები	40-110 წელი;
ავეჯი და მოწყობილობები	5-8 წელი;
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	3-8 წელი;
სატრანსპორტო საშუალებები	4-5 წელი;
სხვა აღჭურვილობა	2-10 წელი;
აქტივის გამოყენების უფლება	შესაბამისი იჯარის ვადა;
არამატერიალური აქტივები	1-20 წელი;

აქტივის ნარჩენი ღირებულება ნულია თუ ჯგუფი მოელის აქტივის გამოყენებას მისი ფიზიკური მომსახურების ვადის ბოლომდე. ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, დაკორექტირდება.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ანარიცხების გამოკლებით, სადაც საჭიროა. მისი ამორტიზაცია ხდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მოსალოდნელ სასარგებლო მომსახურების 30-50 წლიან ვადაზე. მიწა, რომელიც საინვესტიციო ქონებას მიეკუთვნება, არ ცვდება. საინვესტიციო ქონების ნარჩენი ღირებულებები შეფასებულია ნულით. საინვესტიციო ქონების გაუფასურების ნიშნების აღმოჩენის შემთხვევაში, ჯგუფი ანაზღაურებად ღირებულებას აფასებს, როგორც გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უდიდესს.

გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება წლის მოგებაში ან ზარალში საოპერაციო შემოსავლის ნაწილში.

იჯარის აღრიცხვა ჯგუფის, როგორც მოიჯარის მიერ. ჯგუფს იჯარით აქვს აღებული ოფისის, ფილიალების და სერვისცენტრების შენობები. იჯარა აღიარდება აქტივის გამოყენების უფლებით და როგორც შესატყვისი ვალდებულება იმ თარიღით, როდესაც იჯარით გადაცემული აქტივი ჯგუფის მიერ გამოყენებისთვის ხელმისაწვდომია. ყოველი საიჯარო გადახდა გადანაწილდება ვალდებულებას და საფინანსო ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები იჯარის მთლიანი ვადის განმავლობაში, თითოეულ საანგარიშგებო პერიოდზე ისე უნდა განაწილდეს, რომ წარმოიქმნას მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ვალდებულებების ნაშთის მიმართ. აქტივის გამოყენების უფლება აღიარდება თვითღირებულებით და ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდით, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადასა და იჯარის ვადას შორის უფრო ხანმოკლე პერიოდზე.

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

იჯარიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების საწყისი შეფასება ხდება მათი დისკონტირებული ღირებულების საფუძველზე. საიჯარო ვალდებულებები შედგება ქვემოთ მოყვანილი საიჯარო გადახდების წმინდა დისკონტირებული ღირებულებისგან:

- ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების გამოკლებით;
- ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც ეფუძნება ინდექსს ან განაკვეთს;
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის ოფციონის აღსრულების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე აღასრულებს ამ ოფციონს, და
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონის აღსრულებას.

საიჯარო გადახდების დისკონტირება ხდება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა შეუძლებელია, გამოიყენება მოიჯარის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც წარმოადგენს განაკვეთს, რომელსაც მოიჯარე გადაიხდიდა მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის ანალოგიურ ეკონომიკურ გარემოში ანალოგიური პირობებით.

ზემოაღნიშნულიდან გამონაკლისის სახით, ჯგუფი მოკლევადიან იჯარებს და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებს აღრიცხავს საიჯარო გადახდების აღიარებით საოპერაციო ხარჯად დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

იჯარის პირობის განსაზღვრისას ჯგუფის ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა ფაქტსა და გარემოებას, რომელიც განაპირობებს ვადის გაგრძელების ოფციონის აღსრულების და არა იჯარის შეწყვეტის ოფციონის აღსრულების ეკონომიკურ სტიმულს. იჯარის გაგრძელების ოფციონი (ან იჯარის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონის აღსრულების შემდგომი პერიოდი) იჯარის პირობებში აისახება მხოლოდ მაშინ, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება).

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კანონმდებლობის შესაბამისად, რომელიც ამოქმედებული ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის შესაბამის ტერიტორიებზე, სადაც მოქმედებს ბანკი და მისი შვილობილი საწარმოები. მოგების გადასახადის ხარჯი/შელავათი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მისი აღიარება ხდება პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში, რადგან იგი დაკავშირებულია ტრანზაქციებთან, რომლებიც აგრეთვე პირდაპირ აღიარებულია იმავე ან სხვა პერიოდის სხვა სრულ შემოსავალში.

მიმდინარე გადასახადი არის ის თანხა, რომელიც საგადასახადო ორგანოებს უნდა გადაეხადოს ან მათგან დაბრუნებული იქნას დასაბეგრ მოგებასა, თუ ზარალთან მიმართებაში მიმდინარე და წინა პერიოდებისათვის. თუ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება მოხდა შესაბამისი საგადასახადო დეკლარაციების შევსების წინ, დასაბეგრი მოგება თუ ზარალი ემყარება მიახლოებულ შეფასებებს. გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, აღირიცხება ადმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

გადავადებული მოგების გადასახადის დარიცხვა ხორციელდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდის გამოყენებით საგადასახადო ზარალის მომდევნო პერიოდებში გადატანის შემთხვევაში და აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის არსებულ დროებით სხვაობებზე. გადავადებული გადასახადის ნაშთი ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც ამოქმედებულია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის და რომლებიც სავარაუდოდ იმოქმედებს დროის იმ მონაკვეთში, როდესაც დროებითი სხვაობები შებრუნდება ან მომდევნო პერიოდებში გადატანილი საგადასახადო ზარალი გამოიყენება.

გადავადებული მოგების გადასახადი ირიცხება შვილობილი საწარმოების შეძენის შემდგომ გაუნაწილებელ მოგებაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფი აკონტროლებს კომპანიის სადივიდენდო პოლიტიკას და სავარაუდოა, რომ ახლო მომავალში სხვაობა არ შებრუნდება დივიდენდების მეშვეობით ან სხვაგვარად.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების ან ოფციონების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები კაპიტალში ნაჩვენებია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან, გადასახადის გათვალისწინებით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც საემისიო შემოსავალი საკუთარ კაპიტალში.

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

დივიდენდები. დივიდენდების აღიარება კაპიტალში ხდება იმავე პერიოდში, რომელშიც ისინი ცხადდება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია „შემდგომი მოვლენების“ თავში.

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება. ყველა სავალო ინსტრუმენტის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, გარდა იმ ინსტრუმენტებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. აღნიშნული მეთოდით ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილი თუ მიღებული ყველა საკომისიო, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, გარიგების დანახარჯებისა და სხვა პრემიებისა თუ დისკონტების განუყოფელ ნაწილს, გადავადდება საპროცენტო შემოსავლის ან ხარჯის სახით. ჯგუფს არ აქვს საპროცენტო შემოსავალი სავალო ინსტრუმენტებზე, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

საკომისიოები, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, მოიცავს გაცემის საკომისიოს, რომლებიც მიღებულია, ან გადახდილია იმ საწარმოს მიერ, რომელიც დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შექმნასა თუ შესყიდვასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, მაგალითად, გასამრჯელოები კრედიტუნარიანობის შეფასებისათვის, გარანტიების, თუ უზრუნველყოფის დარეგისტრირება და შეფასება, ინსტრუმენტის ვადებზე მოლაპარაკება და ტრანსაქციის დოკუმენტაციის დამუშავება. ჯგუფის მიერ მიღებული თანხები სესხების საბაზრო საპროცენტო განაკვეთში გასაცემად, არის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილი, იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ ჯგუფი გააფორმებს კონკრეტულ სასესხო ხელშეკრულებას და არ დააპირებს ამ სესხის გაყიდვას გაცემის თარიღიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი არ აღრიცხავს სასესხო ვალდებულებებს, როგორც ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის საერთო საბალანსო ღირებულებიდან, გარდა (i) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც არის დეფოლტის სიტუაციაში (მე-3 სტადია), როდესაც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით დაკორექტირებული ინსტრუმენტის ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, და (ii) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც დეფოლტის სიტუაციაში შეძენილი ან შექმნილი ფინანსური აქტივებია, რომლებისთვისაც კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დარიცხვა ხდება ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ყველა დანარჩენი საკომისიო და სხვა შემოსავლის და ხარჯის მუხლი ჩვეულებრივ აღირიცხება მიღებისთანავე კონკრეტული ტრანსაქციის დასრულების მითითებით, რომელიც ფასდება რეალურად განეული მომსახურების საფუძველზე, გასაწევი მთლიანი მომსახურების პროპორციულად.

სავალუტო სვოპების პროცენტის კომპონენტის გამოსათვლელად, პირობითი თანხა მრავლდება შესაბამისი პერიოდის სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთზე. სავალუტო სვოპების ოპერაციებიდან საპროცენტო შემოსავლის/(ხარჯის) განაწილებისას, განლიურებული სპრედიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი/(ხარჯი) გამოითვლება და ნაწილდება წრფივად ხელშეკრულების მოქმედების ვადაზე.

საკომისიო შემოსავალი. საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება დროთა განმავლობაში დარიცხვის წრფივი მეთოდით, მომსახურების განევასთან ერთად, როდესაც მომხმარებელი ერთდროულად მიიღებს და მოიხმარს ჯგუფისგან მიწოდებულ სარგებელს. ასეთი შემოსავალი მოიცავს ანგარიშების მხარდაჭერის რეგულარულ საკომისიოს, ანგარიშის მომსახურების საკომისიოს, ანგარიშის გამოწერის საკომისიოს, პლასტიკური ბარათების წლიურ საკომისიოს და სხვა. ცვლადი საკომისიოს აღიარება ხდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს, რომ მაღალი ალბათობით მოსალოდნელი არ არის მნიშვნელოვანი გაუქმება.

სხვა საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც ჯგუფი აკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას, როგორც წესი, შესაბამისი ტრანზაქციის განხორციელებისთანავე. მიღებული ან მისაღები საკომისიოს თანხა წარმოადგენს გარიგების ფასს იმ მომსახურებისთვის, რომლებიც იდენტიფიცირებულია, როგორც ცალკე შესასრულებელი ვალდებულება. ასეთ შემოსავალი მოიცავს მომხმარებლის სახელით უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის საკომისიოს, გადახდის ოპერაციების დამუშავების საკომისიოს, პლასტიკური ბარათებით ოპერაციებს, მოვაჭრე სუბიექტის საკომისიოს, ნაღდი ფულით ანგარიშსწორების, ფულადი სახსრების მიღების ან გაცემის საკომისიოს და სხვა.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. ჯგუფის წარსადგენი ვალუტა არის ქართული ლარი. TBCG-ის და ბანკის წარსადგენი ვალუტა არის ქართული ლარი. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული საწარმოს სამუშაო ვალუტაა იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც ეს საწარმო საქმიანობს. უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის გადაყვანა ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით.

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

ჯგუფის თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ფინანსური მდგომარეობის შედგები (რომელთაგან არცერთის სამუშაო ვალუტა არ არის ჰიპერინფლაციის მქონე ეკონომიკის ვალუტა) შემდეგნაირად კონვერტირდება წარსადგენი ვალუტაში:

- (i) წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის თითოეული ანგარიშგების შემთხვევაში, აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დასკვნითი კურსით;
- (ii) მოგება და ხარჯები კონვერტირდება საშუალო სავალუტო კურსებით (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ეს საშუალო კურსი არ წარმოადგენს გარიგების თარიღისთვის მოქმედი განაკვეთების კუმულაციურ ეფექტთან გონივრულ მიახლოებას, რა დროსაც შემოსავალი და ხარჯები კონვერტიდება გარიგების თარიღებით);
- (iii) კაპიტალის კომპონენტების კონვერტაცია ხდება ისტორიული განაკვეთით; და
- (iv) ყველა შედეგად მიღებული საკურსო სხვაობა აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში.

უცხოური ქვედანაყოფზე კონტროლის დაკარგვის შემდეგ, საკურსო სხვაობები, რომლებიც მანამდე აღიარებული იყო სხვა სრულ შემოსავალში, რეკლასიფიცირდება წლის მოგებაში ან ზარალში, როგორც გასხვისებიდან (გასვლიდან) მიღებული შემოსულობის ან ზარალის ნაწილი. შვილობილი საწარმოს ნაწილობრივი გასხვისების შემთხვევაში, კონტროლის დაკარგვის გარეშე, დაგროვილი საკურსო სხვაობების შესაბამისი ნაწილი რეკლასიფიცირდება საკუთარ კაპიტალში არამაკონტროლებელი წილის სახით.

უცხოური საწარმოს შეძენიდან წარმომდგარი გუდვილი და სამართლიანი ღირებულების კორექტირებები აღირიცხება ამ უცხოური საწარმოს აქტივებად და ვალდებულებებად და მათი კონვერტაცია ხდება დასკვნითი (საბოლოო) კურსით.

საბოლოო სავალუტო კურსები, რომლებიც გამოყენებული იქნა უცხოურ ვალუტაში ნაშთების გადასაყვანად 2024 წლის, 2023 წლისა და 2022 წლისთვის, ასე გამოიყურებოდა:

	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
გირვანქა სტერლინგი/ლარი	3.5349	3.4228	3.2581
აშშ დოლარი/ლარი	2.8068	2.6894	2.702
ევრო/ლარი	2.9306	2.9753	2.8844
აზერბაიჯანული მანათი/ლარი	1.651	1.5806	1.5924

თანამშრომლებზე განეული დანახარჯები და შესაბამისი შენატანები. ხელფასები, შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები და არაფულადი სარგებელი, ასევე აქციებზე დაფუძნებული გადახდების ფულადი სახსრებით ანგარიშსწორებული ნაწილი ირიცხება იმ წელს, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია ჯგუფის თანამშრომლების მიერ.

ანგარიშგება სეგმენტების მიხედვით. საოპერაციო სეგმენტების ანგარიშგება ხდება იმგვარად, რომ შესაბამისობაში იყოს ჯგუფის მთავარი საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიმღებისთვის მომზადებულ შიდა ანგარიშგებასთან. სეგმენტები, რომელთა ამონაგები, შედეგი ან აქტივები ყველა სეგმენტის ათი პროცენტი ან მეტია, ცალკე გაცხადდება.

აქციებზე დაფუძნებული გადახდები. აქციებზე დაფუძნებული გადახდის შეთანხმება არის შეთანხმება საწარმოსა და სხვა მხარეს (დასაქმებული პირის ჩათვლით) შორის, რომელიც სხვა მხარეს უფლებას აძლევს, მიიღოს საწარმოს ფულადი სახსრები ან სხვა აქტივები ისეთი ოდენობით, რომელიც ეფუძნება საწარმოს ან ჯგუფის სხვა საწარმოს წილობრივი ინსტრუმენტების (მათ შორის აქციების) ფასს (ან ღირებულებას); ან საწარმოს ან ჯგუფის სხვა საწარმოს წილობრივი ინსტრუმენტები (მათ შორის აქციები ან აქციის ოფციონები), იმ პირობით, რომ კონკრეტული უფლების გადაცემის პირობები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, დაკმაყოფილებულია. აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების გეგმის მიხედვით, ჯგუფი ხელმძღვანელობისგან იღებს მომსახურებას, როგორც საზღაურს ჯგუფის წილობრივი ინსტრუმენტებისთვის. წილობრივი ინსტრუმენტის გაცემის სანაცვლოდ თანამშრომლისგან მიღებული მომსახურების სამართლიანი ღირებულება აღიარებულია ხარჯის სახით. ხარჯად გასათარებელი მთლიანი თანხა განისაზღვრება გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, რაშიც არ შედის არასაბაზრო მომსახურების და უფლების გადაცემის პირობების გავლენა. არასაბაზრო უფლების გადაცემის პირობები გათვალისწინებულია დაშვებებში წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ, რომლებზეც მოსალოდნელია უფლების გადაცემა. ხარჯად გათარებული მთლიანი თანხის აღიარება ხდება უფლების გადაცემის პერიოდზე, რაც არის პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ყველა კონკრეტული უფლების გადაცემის პირობები უნდა დაკმაყოფილდეს. ბალანსის

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

ყოველი თარიღისთვის ჯგუფი გადახედავს თავის შეფასებებს იმ წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ, რომლებზეც უფლების გადაცემა მოსალოდნელია, უფლების გადაცემის არასაბაზრო პირობების საფუძველზე. იგი აღიარებს თავდაპირველი შეფასებების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), გადასინჯვის გავლენას მოგებაზე ან ზარალზე, შესაბამისი კორექტირებით საკუთარ კაპიტალში. საკუთარი კაპიტალის ზრდა, რომელიც დარიცხულია წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების სქემის შედეგად, აღირიცხება, როგორც აქციებზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი. ბანკი გადანაწილების თანხას უხდის საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფს“ და აქციებზე დაფუძნებული რეზერვი შესაბამისად დებეტდება. ეს ხდება მაშინ, როდესაც გამოსყიდულ აქციებს ყიდულობს თანამშრომელთა სარგებლის სატრასტო ფონდი საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ დონეზე. როდესაც ერთი გადაცემის ნაწილებზე უფლებები გადაიცემა ორი ან მეტი თარიღით, საწარმო მიმართავს უფლების ეტაპობრივ გადაცემას, რათა ბუღალტრულად აღრიცხოს აქციებზე დაფუძნებული გადახდების სქემა. გადაცემის თითოეულ ტრანშზე უფლების გადაცემის პერიოდი სრულდება მაშინ, როდესაც თანამშრომელი ფლობს აქციებს მომსახურების შემდგომი შეზღუდვების გარეშე. უფლების ეტაპობრივი გადაცემის სქემის მიხედვით, წინა წლების ხარჯი უფრო მაღალია, ვიდრე მომდევნო წლებისა. თითოეული ტრანში გატარდება ხარჯებში თავისი მომსახურების ვადის განმავლობაში, ხოლო საკუთარი კაპიტალი კრედიტდება.

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში შესული ცვლილება

მიმდინარე ფინანსური წლის განმავლობაში ჯგუფმა გადახედა და განაახლა თავისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გარკვეული მუხლების წარდგენა, რათა აესახა უფრო საიმედო და რელევანტური ინფორმაცია, გაეუმჯობესებინა სიცხადე და შესადარისობა დარგის პრაქტიკასთან, ასევე ამოეღო არაარსებითი მუხლები ძირითადი ანგარიშგებებიდან. ეს ცვლილებები გავრცელდა რეტროსპექტიულად და ბოლო ორი წლის (2023 და 2022) შესადარისი რიცხვები შესაბამისად გადაიხედა.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მუხლების რეკლასიფიკაცია

მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების რეკლასიფიკაცია სხვა აქტივებში:

ანგარიშგების მუხლი	31 დეკემბერი, 2023 წ. (რეკლასიფიკაციამდე)	რეკლასიფიკაცია	31 დეკემბერი, 2023 წ. (გადასინჯული)	31 დეკემბერი, 2022 წ. (რეკლასიფიკაციამდე)	რეკლასიფიკაცია	31 დეკემბერი, 2022 წ. (გადასინჯული)
ჯგუფი						
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტირება	4,204	(4,204)	-	3,721	(3,721)	-
სხვა აქტივები	405,493	4,204	409,697	411,727	3,721	415,448

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

ვალდებულებების და დანახარჯების რეზერვების რეკლასიფიკაცია სხვა ვალდებულებებში:

ანგარიშგების მუხლი	31 დეკემბერი, 2023 წ. (რეკლასიფიკაციამდე)	რეკლასიფიკაცია	31 დეკემბერი, 2023 წ. (გადასინჯული)	31 დეკემბერი, 2022 წ. (რეკლასიფიკაციამდე)	რეკლასიფიკაცია	31 დეკემბერი, 2022 წ. (გადასინჯული)
ჯგუფი						
ვალდებულებების და დანახარჯების რეზერვები	21,060	(21,060)	-	19,908	(19,908)	-
სხვა ვალდებულებები	102,519	21,060	123,579	80,386	19,908	100,294
ბანკი						
ვალდებულებების და დანახარჯების რეზერვები	21,060	(21,060)	-	19,908	(19,908)	-
სხვა ვალდებულებები	94,557	21,060	115,617	73,393	19,908	93,301

დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქების რეკლასიფიკაცია გამოშვებული ფასიანი ქაღალდებიდან:

ანგარიშგების მუხლი	31 დეკემბერი, 2023 წ. (რეკლასიფიკაციამდე)	რეკლასიფიკაცია	31 დეკემბერი, 2023 წ. (გადასინ-ჯული)	31 დეკემბერი, 2022 წ. (რეკლასიფიკაციამდე)	რეკლასიფიკაცია	31 დეკემბერი, 2022 წ. (გადასინ-ჯული)
ჯგუფი						
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,264,085	(548,284)	715,801	1,209,813	(548,368)	661,445
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები	-	548,284	548,284	-	548,368	548,368
ბანკი						
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,181,792	(548,284)	633,508	1,163,116	(548,368)	614,748
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები	-	548,284	548,284	-	548,368	548,368

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების რეზერვისა და კუმულაციური საკურსო სხვაობის რეზერვის რეკლასიფიკაცია სხვა რეზერვებში:

	31 დეკემბერი, 2023 წ. (რეკლასიფი- კაციამდე)	რეკლასი- ფიკაცია	31 დეკემბერი, 2023 წ. (გადასინ- ჯული)	31 დეკემბერი, 2022 წ. (რეკლასი- ფიკაციამდე)	რეკლასი- ფიკაცია	31 დეკემბერი, 2022 წ. (გადასინ- ჯული)
ანგარიშების მუხლი						
ჯგუფი						
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	12,345	(12,345)	-	5,467	(5,467)	-
კუმულაციური საკურსო სხვაობის რეზერვი	(7,085)	7,085	-	(7,657)	7,657	-
სხვა რეზერვები	-	5,260	5,260	-	(2,190)	(2,190)
ბანკი						
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	12,345	(12,345)	-	5,467	(5,467)	-
სხვა რეზერვები	-	12,345	12,345	-	5,467	5,467

მოგება-ზარალის ანგარიშების მუხლების რეკლასიფიკაცია

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასხვისებიდან წმინდა შემოსულობის რეკლასიფიკაცია სხვა საოპერაციო შემოსავალში:

	2023 წ. (რეკლასიფიკაციამდე)	რეკლასიფიკაცია	2023 წ. (გადასინჯული)
ანგარიშების მუხლი			
ჯგუფი			
წმინდა შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასხვისებიდან, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	5,880	(5,880)	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	23,200	5,880	29,080
ბანკი			
წმინდა შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასხვისებიდან, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	5,880	(5,880)	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	35,765	5,880	41,645

2. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი ინფორმაცია გაგრძელება

ვალდებულების შესრულების გარანტიებისთვის, საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებისთვის და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის, სხვა სრულ შემოსავალი ასახვით, საკრედიტო ზარალის რეზერვის რეკლასიფიკაცია სხვა ფინანსური აქტივებისა და სხვა აქტივების საკრედიტო ზარალის რეზერვში:

	2023 წ. (რეკლასიფიკაციამდე)	რეკლასიფიკაცია	2023 წ. (გადასინჯული)
ანგარიშების მუხლი			
ჯგუფი			
ვალდებულების შესრულების გარანტიებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,381)	1,381	-
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებზე საკრედიტო ზარალის ამოღება	477	(477)	-
საკრედიტო ზარალის რეზერვი/ (ამოღება) ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	(1,006)	1,006	-
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის და სხვა აქტივებისთვის	(9,573)	(1,910)	(11,483)
ბანკი			
ვალდებულების შესრულების გარანტიებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,381)	1,381	-
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებზე საკრედიტო ზარალის ამოღება	477	(477)	-
საკრედიტო ზარალის რეზერვი/ (ამოღება) ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	(974)	974	-
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის და სხვა აქტივებისთვის	(4,983)	(1,878)	(6,861)

3. განუსაზღვრელობის შეფასების წყაროები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კრიტიკული განსჯა და შეფასებები

ბანკი აკეთებს შეფასებებს და განსჯას, რაც გავლენას ახდენს აქტივებისა და ვალდებულებების გაცხადებულ ოდენობებზე. შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაისინჯება და ეყრდნობა ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენებს, რომელთა გონივრული პროგნოზირებაც შესაძლებელია გარემოებების გათვალისწინებით. შეფასებების გარდა, ხელმძღვანელობა ასევე გარკვეულ გადაწყვეტილებებს იღებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ქვემოთ მოცემულია განსჯა და შეფასებები, რომლებსაც აქვს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და შეფასებები, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად შეცვალოს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება:

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებასთან დაკავშირებული განსჯა და შეფასებები. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა მნიშვნელოვანი შეფასებაა, რაც მოიცავს მეთოდოლოგიის განსაზღვრას, მოდელების შემუშავებას და ამოსავალი მონაცემების მომზადებას. ხელმძღვანელობის კომპეტენტური განსჯაც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მნიშვნელოვანი ნაწილია.

ხელმძღვანელობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას ხელმძღვანელობის შემდეგ განსჯას და შეფასებებს ითვალისწინებს:

დეფოლტის განმარტებაში გამოყენებული კრიტერიუმების განსაზღვრისას გამოყენებული განსჯა. ბანკის დეფოლტს განმარტავს როგორც რაოდენობრივი, ისე ხარისხობრივი კრიტერიუმების გამოყენებით. მსესხებელი კლასიფიცირდება დეფოლტის სიტუაციაში მყოფად, თუ:

- ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ყოველგვარი გადახდები 90 დღეზე მეტი ხნით არის ვადაგადაცილებული, ან
- ფაქტორები, რომლებიც მიანიშნებს იმაზე, რომ მსესხებლისგან გადახდების მიღება არ არის მოსალოდნელი.

ის, რომ დაფარვა არ არის მოსალოდნელი წარმოადგენს ხარისხობრივ და რაოდენობრივ კრიტერიუმებს, რომლებიც ეყრდნობა კლიენტის მონიტორინგს/ფინანსურ სტაბილურობას.

გარდა ამისა, დეფოლტიდან გასვლის კრიტერიუმები განისაზღვრება განსჯის საფუძველზე, ასევე იმის დასადგენად, დეფოლტი მსესხებელზე უნდა გამოიყენებოდეს, თუ რისკის (კრედიტის ოდენობის) დონეზე. დაწვრილებითი ინფორმაცია მეთოდოლოგიის შესახებ წარმოდგენილია 35-ე შენიშვნაში.

შეფასების კრიტერიუმების დასადგენად გამოყენებული განსჯა, თუ მოხდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რაც განისაზღვრება როგორც რაოდენობრივი, ისე ხარისხობრივი კრიტერიუმების გამოყენებით.

ხარისხობრივი ფაქტორები, ჩვეულებრივ, მოიცავს განსჯას ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდების 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილების პერიოდის თაობაზე; კრედიტის მოცულობა რესტრუქტურირებულია, მაგრამ არ არის დეფოლტის სიტუაციაში, მსესხებელი მიეკუთვნება „საყურადღებო“ კატეგორიას.

ბანკი ყოველი კონკრეტული დავალიანებისთვის აფასებს დეფოლტის პარამეტრის ალბათობის ცვლილებას რაოდენობრივ საფუძველზე და მას ადარებს დავალიანების საწყისი აღიარებისას განსაზღვრულ ზღვრულ დონეს. როდესაც დეფოლტის ალბათობის აბსოლუტური ფარდობითი ცვლილება აღემატება კონკრეტულ ზღვრულ დონეს, მიიჩნევა, რომ მოხდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა და დავალიანება გადაინაცვლებს მე-2 სტადიაზე. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის რაოდენობრივი ინდიკატორი გამოიყენება საცალო და მიკრო სეგმენტებში იმ პირობით, რომ შეფასების სიზუსტისთვის უნდა იყოს მიგნებების არსებითი რაოდენობა. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზღვრული დონეების შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ 35-ე შენიშვნა.

საკრედიტო რისკის პარამეტრების გასაანგარიშებლად გამოყენებული განსჯა, კერძოდ, დეფოლტის ალბათობა და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში. განსჯაში, სხვებთან ერთად, შედის შემდეგიც:

- (i) სეგმენტაციის განმარტება რისკის პარამეტრების შეფასების მიზნებისთვის,
- (ii) გადაწყვეტილება იმის შესახებ, უფრო გამარტივებული თუ უფრო რთული მოდელები უნდა იქნეს გამოყენებული,
- (iii) დრო დეფოლტის თარიღის შემდეგ, რომლის შემდეგაც არსებითი თანხების ამოღება მოსალოდნელი არ არის,
- (iv) უზრუნველყოფის საგნის დისკონტი საბაზრო ღირებულებიდან, ასევე უზრუნველყოფის მართვის საშუალო ვადა უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებისთვის.

3. განუსაზღვრელობის შეფასების წყაროები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას გაგრძელება

ცხრილში წარმოდგენილია მგრძნობელობა დეფოლტის ალბათობის და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის შეფასებების 10%-იანი ზრდისადმი. მგრძნობელობის გამოთვლის მიზნებისთვის, სტადიები უცვლელი დარჩა:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
დეფოლტის ალბათობის შეფასების 10%-იანი ზრდა (შემცირება)	სესხებსა და ავანსებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა (შემცირება) 16,425 ლარით (15,218 ლარი).	სესხებსა და ავანსებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა (შემცირება) 16,177 ლარით (15,210 ლარი).
დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის შეფასების 10%-იანი ზრდა (შემცირება)	სესხებსა და ავანსებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა (შემცირება) 25,351 ლარით (26,679 ლარი).	სესხებსა და ავანსებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა (შემცირება) 24,778 ლარი (26,679 ლარი).

4. ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

2024 წლის 1 იანვრიდან შემდეგი შეცვლილი სტანდარტები ამოქმედდა:

ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში: საიჯარო ვალდებულებები უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციებში (გამოცემული 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაში მყოფი 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილება უკავშირდება აქტივის უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ს მოთხოვნებს გაყიდვად აღრიცხვასთან დაკავშირებით. ცვლილება მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ ოპერაციიდან წარმომდგარი ვალდებულებების შემდგომი შეფასება მოახდინოს იმგვარად, რომ არ აღიაროს შენარჩუნებული აქტივის გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებული შემოსულობა ან ზარალი. ეს ნიშნავს ამგვარი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ ვალდებულება გულისხმობს ცვლადი გადახდების შესრულებას, რომლებიც არ არის მიბმული ინდექსზე ან განაკვეთზე.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად – ცვლილებები ბასს 1-ში (თავდაპირველად გამოშვებული 2020 წლის 23 იანვარს, შემდეგ შეცვლილი 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბერს და საბოლოოდ ძალაში შესული 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს ცვლილებები აზუსტებს, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი იმისდა მიხედვით, თუ რა უფლებები არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებისას. ვალდებულებები გრძელვადიანია, თუ საწარმოს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება, გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში. სტანდარტით აღარ არის სავალდებულო, რომ ეს უფლება უპირობო იყოს. 2022 წლის ოქტომბრის ცვლილებამ დაადგინა, რომ სესხის პირობები, რომლებიც უნდა დაკმაყოფილდეს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, არ მოქმედებს ვალის მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის. ხელმძღვანელობის მოლოდინი იმასთან დაკავშირებით, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ვალდებულების დაფარვის უფლებას, არ მოქმედებს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. ვალდებულება მოკლევადიანად კლასიფიცირდება, თუ დაირღვევა რომელიმე პირობა საანგარიშგებო თარიღამდე ან საანგარიშგებო თარიღით მაშინაც კი, თუ კრედიტორისგან მიღებულია ამ პირობის დაკმაყოფილების მოთხოვნაზე უარი საანგარიშგებო პერიოდის გასვლის შემდეგ. ამავდროულად, სესხის კლასიფიცირება გრძელვადიანად ხდება მაშინ, თუ სესხის პირობა დაირღვევა მხოლოდ საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ. ცვლილებები ასევე მოიცავს კლასიფიკაციის მოთხოვნების დაზუსტებას ისეთი დავალიანების შემთხვევაში, რომელიც კომპანიამ შეიძლება დაფაროს მისი კაპიტალად გარდაქმნით. „ვალდებულების დაფარვა“ განიმარტება, როგორც ვალდებულების გასტუმრება ფულადი სახსრებით, სხვა ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსებით ან საწარმოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით. კაპიტალად კონვერტირებადი ინსტრუმენტებისთვის დაშვებულია გამონაკლისი, მაგრამ მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა კონვერტაციის ოფციონი კლასიფიცირებულია, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტი რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტის სახით.

ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები: ფინანსური გარიგებები მომწოდებლებთან (გამოშვებული 2023 წლის 25 მაისს და ძალაში შესული 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფინანსური გარიგებების შესახებ არასაკმარისი ან შეცდომაში შემყვანი ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებით ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლების შეშფოთებაზე რეაგირების მიზნით, ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები ბასს 7-ში და ფასს 7-ში და მოითხოვა ინფორმაციის გამჟღავნება საწარმოს მომწოდებლებთან ფინანსური გარიგებების შესახებ. ეს ცვლილებები საწარმოებისგან მოითხოვს მომწოდებლებთან ფინანსური გარიგებების შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნებას, რაც ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს,

4. ახალი ან შენსორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება გაგრძელება

შეაფასონ ამ გარიგებების გავლენა საწარმოს ვალდებულებებზე და ფულად ნაკადებზე, ასევე საწარმოს ლიკვიდურობის რისკის მოცულობაზე. დამატებითი მოთხოვნების მიზანია მომწოდებლებთან ფინანსური გარიგებების გამჭვირვალობის გაუმჯობესება. ცვლილებები არ აისახება აღიარების და შეფასების პრინციპებზე და მოქმედებს მხოლოდ ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე.

სტანდარტებში ცვლილებების მიღებას გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფზე ან გავლენა იმდენად უმნიშვნელო იყო, რომ განმარტებითი შენიშვნები საჭირო არ გახდა.

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის საომაკვლო ცვლილებები

ჯგუფს ვადაზე ადრე არ გამოუყენებია რომელიმე ცვლილება, რომელიც ძალაში შევიდა 2024 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ. ჯგუფი მოელოს, რომ ცვლილებებს, მათი დანერგვისას, ან პოტენციური გავლენის მასშტაბის შეფასებისას, უმნიშვნელო გავლენა ექნება ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაზე და ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები ბასს (IAS) 21-ში ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობის არარსებობა (გამოშვებული 2023 წლის 15 აგვისტოს და ძალაში შესული 2025 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). 2023 წლის აგვისტოში ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები ბასს 21-ში რომ დახმარებოდა საწარმოებს ორ ვალუტას შორის ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობის შეფასებაში და განესაზღვრა სპოტ სავალუტო კურსი, როდესაც არ არსებობდა ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობა. საწარმოს ეს ცვლილება ეხება მაშინ, როდესაც მას აქვს გარიგება ან ოპერაცია უცხოურ ვალუტაში, რომელიც სხვა ვალუტაში გადაცვლადი არ არის შეფასების თარიღისთვის კონკრეტული მიზნით. ბასს 21-ში შესული ცვლილებები დაწვრილებით მოთხოვნებს არ შეიცავს იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა განისაზღვროს სპოტ სავალუტო კურსი. ამის ნაცვლად ისინი გვთავაზობენ ჩარჩოს, რომლის საფუძველზეც საწარმოს შეუძლია განსაზღვროს სპოტ სავალუტო კურსი შეფასების თარიღისთვის. ახალი მოთხოვნების გამოყენებისას დაუშვებელია შესადარისი ინფორმაციის გადაანგარიშება. სავალდებულოა შესაბამისი თანხების კონვერტაცია გამოთვლილი სპოტ სავალუტო კურსით სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის და გაუნაწილებელი მოგების ან დაგროვილი საკურსო სხვაობების რეზერვის დაკორექტირება. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების შესაძლო გავლენას თავის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ცვლილებები ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციასა და შეფასებაში – ცვლილებები ფასს 9-სა და ფასს 7-ში (გამოშვებული 2024 წლის 30 მაისს და ძალაში შესული 2026 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

2024 წლის 30 მაისს ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები ფასს 9-სა და ფასს 7-ში, რათა:

- (ა) განმარტოს გარკვეული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარებისა და აღიარების შეწყვეტის თარიღი, და ახალი გამონაკლისი დაანესოს ზოგიერთი ფინანსური ვალდებულებისთვის, რომელიც იფარება ელექტრონული ფულადი გადარიცხვის სისტემით;
- (ბ) განმარტოს და დააზუსტოს იმის შეფასება, აკმაყოფილებს თუ არა ფინანსური აქტივი მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდის (SPPI) კრიტერიუმს;
- (გ) დაამატოს ახალი განმარტებითი შენიშვნები ზოგიერთი ინსტრუმენტისთვის, ისეთი სახელშეკრულებო პირობებით, რომლებმაც შეიძლება შეცვალოს ფულადი ნაკადები (კერძოდ, ზოგიერთი ინსტრუმენტი, რომლის თვისებები მიბმულია გარემოს მიღწევებზე, გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობის სამიზნე მაჩვენებლებზე); და
- (დ) განაახლოს განმარტებითი შენიშვნები წილობრივი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

ჯგუფი ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების შესაძლო გავლენას თავის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

წლიური გაუმჯობესებები ფასს-ის ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებში (გამოშვებული 2024 წლის ივლისში და ძალაში შესული 2026 წლის 1 იანვრიდან). ფასს 1-ით განიმარტა, რომ ჰეჯირება უნდა შეწყდეს ფასს-ის ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებზე გადასვლისას, თუ ის არ აკმაყოფილებს ჰეჯირების აღრიცხვის „მაკვალიფიცირებელ კრიტერიუმებს“ და არა „პირობებს“, რათა გადაჭრილიყო პოტენციური გაუგებრობა, რომელსაც წარმოშობდა არათანმიმდევრულობა ფასს 1-ის ფორმულირებასა და ჰეჯირების აღრიცხვასთან დაკავშირებულ ფასს 9-ის მოთხოვნებს შორის. ფასს 7 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს იმ ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული აღიარების შეწყვეტით განპირობებული შემოსულობის ან ზარალის შესახებ, რომლებშიც საწარმოს აქვს შენარჩუნებული მონაწილეობა, მათ შორის სამართლიანი

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის საომაკვლო ცვლილებები გაგრძელება

ღირებულების შეფასება მოიცავდა თუ არა „მნიშვნელოვან არაემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს“. ამ ახალმა ფრაზამ ჩაანაცვლა მინიშნება „მნიშვნელოვან ამოსავალ მონაცემებზე, რომლებიც არ ეყრდნობოდა ბაზრის ემპირიულ მონაცემებს“. ცვლილებას ფორმულირება შესაბამისობაში მოჰყავს ფასს 13-თან. გარდა ამისა, ფასს 7-ის დანერგვის გარკვეული სახელმძღვანელო მაგალითები განიმარტა და ტექსტი დაემატა, რომ მაგალითები შესაძლოა არ ასახავდეს ყველა მოთხოვნას, რომელსაც შეიცავს ფასს 7-ის დამოწმებული მუხლები. ფასს 16-ის ცვლილება აზუსტებს, რომ როდესაც მოიჭარე განსაზღვრავს, რომ საიჭარო ვალდებულება დაფარულია ფასს 9-ის შესაბამისად, მოიჭარე ვალდებულება ფასს 9-ის სახელმძღვანელო მითითებების გამოყენებით, ყოველგვარი შემოსულობა ან ზარალი აღიაროს მოგებაში ან ზარალში. დაზუსტება ვრცელდება იმ საიჭარო ვალდებულებებზე, რომლებიც დაფარულია იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დაწყების თარიღით ან მის შემდგომ, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებას. ფასს 9-სა და ფასს 15-ს შორის შეუსაბამობის აღმოსაფხვრელად, სავაჭრო მოთხოვნები ამჭერად თავდაპირველად უნდა აღიარდეს, როგორც „ფასს 15-ის გამოყენებით განსაზღვრული თანხა“, ნაცვლად „მათი გარიგების ფასისა (ფასს 15-ის განმარტების შესაბამისად)“. ფასს 10 იმგვარად შეიცვალა, რომ იყენებდეს ნაკლებად დასკვნით ენას, როდესაც საწარმო არის „დე ფაქტო რწმუნებული“ და განმარტოს, რომ ფასს 10-ის ბ74 პუნქტში აღწერილი ურთიერთობა მხოლოდ ერთი მაგალითია ისეთი გარემოებისა, რომელშიც განსჯა არის საჭირო იმის დასადგენად, არის თუ არა მხარე დე ფაქტო რწმუნებული. ბასს 7 ჩასწორდა, რათა წამოიღო მინიშნება „დანახარჯების მეთოდზე“, რომელიც 2008 წლის მაისში იქნა ამოღებული ფასს-ის ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებიდან, როდესაც ბასს-მა გამოუშვა ცვლილება „შვილობილ საწარმოში, ერთობლივად კონტროლირებადი ერთეულში ან მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის დანახარჯი“. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების შესაძლო გავლენას თავის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ფასს 18 ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები (გამოშვებული 2024 წლის 9 აპრილს და ძალაში შესული 2027 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). 2024 წლის აპრილში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 18, ახალი სტანდარტი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენასა და განმარტებითი შენიშვნებზე, რომელიც ყურადღებას ამახვილებს მოგება-ზარალის ანგარიშგების განახლებებზე. მთავარი ახალი ცნებები, რომელიც ფასს 18-მა შემოიტანა, უკავშირდება:

- მოგება-ზარალის ანგარიშგების სტრუქტურას;
- სავალდებულო განმარტებით შენიშვნებს ფინანსურ ანგარიშგებებში გარკვეული მოგების ან ზარალის შედეგების შეფასებებისთვის, რომელთა ანგარიშგება ხდება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგების გარეთ (ანუ ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული საქმიანობის შეფასებები); და
- გაფართოებულ პრინციპებს აგრეგირებასა და დეზაგრეგირებაზე, რომელიც ვრცელდება ძირითად პირველად ანგარიშგებებზე და, ზოგადად, განმარტებით შენიშვნებზე.

ფასს 18 ჩაანაცვლებს ბასს 1-ის; ბევრი სხვა არსებული პრინციპი ბასს 1-იწ წარჩუნდება, მცირედი ცვლილებებით. ფასს 18 არ მოახდენს გავლენას ფინანსურ ანგარიშგებებში მუხლების აღიარებაზე ან შეფასებაზე, მაგრამ მან შეიძლება შეცვალოს ის, თუ რას წარმოადგენს საწარმო თავის „საოპერაციო მოგებად ან ზარალად“. ფასს 18 გავრცელდება 2027 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და ის ასევე ვრცელდება შესადარის ინფორმაციაზე.

ჯგუფი მოელოს, რომ ცვლილებებს, მათი დანერგვისას, ან პოტენციური გავლენის მასშტაბის შეფასებისას, უმნიშვნელო გავლენა ექნება ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაზე და საჭარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 19 – „შვილობილი საწარმოები საჭარო ანგარიშვალდებულების გარეშე: განმარტებითი შენიშვნები (გამოშვებული 2024 წლის 9 მაისს და ძალაში შესული 2027 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოუშვა ახალი ფასს-ის ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტები შვილობილი საწარმოებისთვის. ფასს 19 შესაბამის შვილობილ საწარმოებს უფლებას აძლევს გამოიყენონ ფასს-ის ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტები ნაკლები განმარტებითი შენიშვნებით.

ფასს 19-ის გამოყენება შეამცირებს შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგებების მომზადების ხარჯს და ამავდროულად შეინარჩუნებს სასარგებლო ინფორმაციას მათი ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისთვის. შვილობილი საწარმოები, რომლებიც ფასს-ის ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებს იყენებენ თავიანთი საკუთარი ფინანსური ანგარიშგებებისთვის, შეიძლება წარმოადგენდნენ განმარტებით შენიშვნებს, რომლებიც შეუსაბამოა მათი მომხმარებლების საინფორმაციო საჭიროებებთან. ფასს 19 ამ გამოწვევებს გადაჭრის შემდეგით:

- შვილობილი საწარმოებისთვის იმის უფლების მიცემა, რომ მხოლოდ აწარმოონ სააღრიცხვო ჩანაწერების მხოლოდ ერთი კომპლექტი – რათა დააკმაყოფილონ როგორც მშობელი საწარმოს, ასევე მათი ფინანსური ანგარიშგებების მომხმარებლების საჭიროებები.

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამოქმედო ცვლილებები გაგრძელება

- უფრო მცირე ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნები – ფასს 19 უფრო მცირე ინფორმაციის გამჟღავნების უფლებას იძლევა, რაც უკეთ შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგებების მომხმარებლების საჭიროებებს.

ფასს 19 გავლენას არ მოახდენს, ვინაიდან ჯგუფს არ ევალება მისი გამოყენება.

ბუნებაზე დამოკიდებული ელექტროენერგიის შესახებ ხელშეკრულებები – ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-სა და ფასს (IFRS) 7-ში (გამოშვებული 2024 წლის 18 დეკემბერს და ძალაში შესული 2026 წლის 1 იანვრიდან). ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები, რომლებიც დაეხმარება კომპანიებს იმაში, რომ უკეთ წარმოადგინონ ბუნებაზე დამოკიდებული ელექტროენერგიის ხელშეკრულებების ფინანსური ეფექტები, რომლებიც ხშირად შედგენილია, როგორც ელექტროენერგიის ნასყიდობის ხელშეკრულებები (PPA). არსებული სააღრიცხვო მოთხოვნები შეიძლება სათანადოდ ვერ ასახავდეს იმას, თუ როგორ მოქმედებს ასეთი ხელშეკრულებები კომპანიის საქმიანობის შედეგებზე. იმისათვის, რომ კომპანიებს საშუალება მიეცეთ, უკეთ ასახონ ეს ხელშეკრულებები ფინანსურ ანგარიშგებებში, ბასსს-მა ცვლილებები შეიტანა ფასს 9-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები“ და ფასს 7-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები. ცვლილებები მოიცავს შემდეგს: (ა) „საკუთარი მოხმარების“ მოთხოვნების გამოყენების განმარტება, (ბ) გარკვეული ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნების შემსუბუქება, თუ ასეთი ხელშეკრულებები გამოიყენება ჰეჯირების ინსტრუმენტებისთვის და (გ) ინფორმაციის გამჟღავნების ახალი მოთხოვნების დამატება, რაც ინვესტორებს საშუალებას მისცემს, გაერკვნენ იმაში, თუ რა გავლენას ახდენს ასეთი ხელშეკრულებები საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებზე. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების შესაძლო გავლენას თავის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
ნაღდი ფული	848,814	936,988
ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	289,382	707,183
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები სხვა ბანკებში	646,382	1,019,684
სხვა ბანკებში განთავსებული თანხები ან სხვა ბანკებისადმი მოთხოვნები, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია	1,033,679	1,027,493
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების მთლიანი საერთო ოდენობა	2,818,257	3,691,348
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი		
1-ელი სტადია	(147)	(116)
მთლიანი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,818,110	3,691,232

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა ბანკებში საკორესპონდენტო ანგარიშების და ერთდღიანი დეპოზიტების 87% განთავსებულია ეთგოს (ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაცია) საბანკო დაწესებულებებში (2023 წლის 31 დეკემბერი: 93%).

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 960,638 ათასი ლარი განთავსდა ბანკთაშორის ვადიან ანაბრებზე ოთხ ეთგოს ბანკში და არაფერი განთავსებულა არა-ეთგოს ბანკებში (2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 1,020,150 ათასი ლარი იყო განთავსებული ბანკთაშორის ვადიან დეპოზიტებზე ერთ ეთგოს ბანკში და არაფერი განთავსებულა არა-ეთგოს ბანკში).

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 35-ე შენიშვნაში.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები გაგრძელება

სხვა ბანკებში საკორესპონდენტო ანგარიშებისა და ერთდღიანი დეპოზიტების საკრედიტო რეიტინგი ასეთია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
AA	25,051	317,762
AA-	8,202	1,162
A+	446,356	532,414
A	28,544	250
A-	65,979	96,294
BBB+	-	814
BBB	1,833	1,598
BBB-	30,904	409
BB+	1,663	11,050
BB	4,380	4,483
BB-	10,601	5,180
B+	13,107	47,272
B	9,720	734
B-	42	262
მთლიანი საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	646,382	1,019,684

სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადით განთავსებული თანხების და სხვა ბანკებისადმი სამ თვეზე ნაკლები ვადის მქონე მოთხოვნების საკრედიტო რეიტინგი ასეთია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
AAA	205,904	158,810
A	233,102	-
A-	-	296,785
BBB+	43,959	348,308
BBB	477,673	223,590
BB	70,000	-
B	3,041	-
სხვა ბანკებში განთავსებული მთლიანი თანხები ან სხვა ბანკებისადმი მოთხოვნები, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია	1,033,679	1,027,493

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები გაგრძელება

ცხრილში წარმოდგენილია საერთაშორისო სააგენტოების – Standard & Poor’s-ის და Fitch Ratings-ის მიერ მინიჭებული რეიტინგები. როდესაც სააგენტოების მხრიდან ხდება სხვადასხვა საკრედიტო რეიტინგის მინიჭება, ამ აქტივისთვის ყველაზე მაღალი რეიტინგი გამოიყენება, ხოლო იმ ფინანსური დაწესებულებების შემთხვევაში, რომლებსაც საკრედიტო რეიტინგი არ ენიჭება, ქვეყნის რეიტინგი გამოიყენება.

ბანკის ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ასე გამოყურება:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
ნაღდი ფული	825,384	911,831
ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	289,382	707,183
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები სხვა ბანკებში	616,883	986,923
სხვა ბანკებში განთავსებული თანხები ან სხვა ბანკებისადმი მოთხოვნები, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია	1,033,679	1,027,493
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების მთლიანი საერთო ოდენობა	2,765,328	3,633,430
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი		
1-ელი სტადია	(147)	(116)
მთლიანი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,765,181	3,633,314

7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნებში შედის სამ თვეზე მეტი საწყისი ვადის მქონე განთავსებები, რომლებიც არ არის უზრუნველყოფილი და არ წარმოადგენს ვადაგადაცილებულ თანხებს 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სხვა ბანკებში სამ თვეზე მეტი საწყისი ვადის მქონე განთავსებების და სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების, და შეზღუდული წვდომის დეპოზიტების საკრედიტო რეიტინგები ასეთია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
A	10,910	-
BBB	-	446
B+	9,243	10,689
მთლიანი განთავსებები სხვა ბანკებში და მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ, სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადით, და შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები	20,153	11,135

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა ორი განთავსება სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადით და 5,000 ათას ლარზე მეტი აგრეგირებული თანხით (2023 წ.: 1).

სხვა ბანკებში განთავსებების და სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების მთლიანი აგრეგირებული თანხები, სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადით, იყო 19,481 ათასი ლარი (2023 წ.: 10,446 ათასი ლარი) ანუ სხვა ბანკებისადმი მთლიანი მოთხოვნების 96.7% (2023 წ.: 93.8%).

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 693 ათასი ლარი (2023 წ.: 693 ათასი ლარი) იყო განთავსებული ანაბრებზე, როგორც შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები საკრედიტო ბარათის კომპანიასთან ან სხვა ბანკებთან საკრედიტო ბარათთან დაკავშირებული მომსახურებების ხელშეკრულების საფუძველზე.

სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთების სამართლიანი ღირებულების შეფასება მე-40 შენიშვნაშია მოცემული.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სხვა ბანკებისადმი მოთხოვნების ნაშთები მიკუთვნებულია 1-ელი სტადიისთვის. ამ ნაშთების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 22 ათასი ლარი (2023 წ.: 3.8 ათასი ლარი).

8. სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში ანაბარზე განთავსებულ თანხებს. რეზიდენტ ფინანსურ დაწესებულებებს მოეთხოვებათ სებ-ში საპროცენტო სარგებლის მქონე სავალდებულო რეზერვის შენარჩუნება, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია ფინანსური დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ბანკმა 2024 წლის განმავლობაში სებ-ში ლარში, აშშ დოლარში და ევროში განთავსებული სავალდებულო რეზერვიდან, შესაბამისად, მიიღო 8.19%-მდე, 0%-იანი და 0%-იანი წლიური პროცენტი (2023 წ.: 10.48%, 0% და 0% ლარში, აშშ დოლარში და ევროში, შესაბამისად).

2024 წლის დეკემბერში სარეიტინგო სააგენტო Fitch-მა დაადასტურა საქართველოს გრძელვადიანი უცხოური და ეროვნული ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის „BB“ რეიტინგი და „სტაბილური“ პერსპექტივა შეცვალა „უარყოფითით“. ქვეყნის მაქსიმალური რეიტინგი დადასტურდა „BBB-“ დონეზე, მოკლევადიანი უცხოური და ეროვნული ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგები შენარჩუნდა „B“ დონეზე.

9. მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ავანსები

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
კორპორაციული სესხები	9,848,706	8,263,605
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	5,948,420	5,486,788
სამომხმარებლო სესხები	3,595,510	2,796,622
იპოთეკური სესხები	5,126,953	4,729,734
მთლიანი მომხმარებლებზე გაცემული საერთო სესხები და ავანსები ამორტიზებული ღირებულებით	24,519,589	21,276,749
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(332,245)	(318,217)
1-ელი სტადია	(99,412)	(87,734)
მე-2 სტადია	(68,733)	(82,019)
მე-3 სტადია	(164,100)	(148,464)
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი საერთო სესხები და ავანსები ამორტიზებული ღირებულებით	24,187,344	20,958,532

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 1,118,011 ათასი ლარით აღრიცხული მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები დაგირავდა საქართველოს ეროვნული ბანკისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად (2023 წ.: 701,285 ათასი ლარი). მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები დაგირავებულია მონეტარული პოლიტიკის ჩარჩოს ფარგლებში საქართველოს ეროვნული ბანკისგან ნასესხები სახსრებისთვის.

მოდელირებული შედეგის ზრდები არ დამუშავებულა 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (მოდელირების შემდგომი კორექტირებები 2023 წლის ბოლოსთვის შეადგენდა ნულს).

ცხრილში წარმოდგენილია საკრედიტო ზარალის რეზერვისა და მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულების ცვლილებები მომხმარებლებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, სესხებისა და ავანსებისთვის საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო თარიღებს შორის. ქვემოთ, ცხრილში აღწერილია ძირითადი ცვლილების დინამიკები:

- გადატანები ხდება 1-ელ, მე-2 და მე-3 სტადიებს შორის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (ან შემცირების) ან დავალიანების მოცულობის დეფოლტის სიტუაციაში აღმოჩენის გამო პერიოდის განმავლობაში და, შესაბამისი „გაუმჯობესება“ (ან „გაუარესება“) 12-თვიან და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს შორის. უნდა აღინიშნოს, რომ:
 - იმ სესხების შემთხვევაში, რომლებიც არსებობდა პერიოდის დასაწყისში, საწყისი კრედიტების მოცულობა გაცხადებულია, როგორც გადატანის თანხები;
 - ახლად გამოშვებული სესხების შემთხვევაში კრედიტების მოცულობა გამოშვებისას გაცხადდება, როგორც გადატანის თანხები;
- „ახალი შექმნილი ან შეძენილი“ გვაძლევს ინფორმაციას გაცემული ბრუტო სესხებისა და პერიოდის განმავლობაში შექმნილი საკრედიტო ზარალის შესაბამისი რეზერვის შესახებ (თუმცა, მათში არ შედის კრედიტები, რომლებიც გაიცა და დაიფარა პერიოდის განმავლობაში და გაიცა არსებული სესხების რეფინანსირების მიზნით).
- „აღიარებაშენწყვეტილი პერიოდის განმავლობაში“ გულისხმობს სესხების და საკრედიტო ზარალის რეზერვის ნაშთს პერიოდის დასაწყისში, რომლებიც მთლიანად დაიფარა პერიოდის განმავლობაში. მათ რიცხვში არ შედის კრედიტები, რომლებიც გაიცა და მთლიანად არ დაიფარა პერიოდის განმავლობაში, ჩამოიწერა ან რეფინანსირდა სხვა სესხებით;
- „წმინდა დაფარვები“ გულისხმობს წმინდა ცვლილებას მთლიან საბალანსო ღირებულებებში, რაც წარმოადგენს შენატანებით შემცირებულ გაცემულ სესხს, გარდა სრულად დაფარული სესხებისა;
- „ჩამოწერები“ გულისხმობს პერიოდის განმავლობაში სესხების ჩამოწერას;
- სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა გულისხმობს უცხოურ ვალუტაში გამოხატული აქტივების კონვერტაციას და კონვერტაციის ეფექტს წარსადგენ ვალუტაზე უცხოური შვილობილი საწარმოსთვის;
- წმინდა გადაფასება სტადიებზე გადანაცვლების გამო და რისკის პარამეტრების ცვლილება გულისხმობს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილების დინამიკას კრედიტის სტადიებს შორის გადატანის ან რისკის პარამეტრებში და საპროგნოზო მოლოდინებში ცვლილებების გამო;
- მოდIFIკაცია ეხება ცვლილებებს პირობებში, რომლებიც არ განაპირობებს აღიარების შეწყვეტას;
- ხელახალი სეგმენტაცია გულისხმობს სესხების გადატანას ერთი საანგარიშგებო სეგმენტიდან მეორეში. წარდგენის მიზნებისთვის, თანხები დამრგვალებულია უახლოეს ათას ლარამდე, რაც გარკვეულ შემთხვევებში ნულს შეადგენს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიაზე დაწვრილებითი ინფორმაცია მოცემულია 35-ე შენიშვნაში.

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ზარალის რეზერვი			
	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ზარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ზარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)			მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ზარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ზარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)		
	სულ	სულ	სულ	სულ	სულ	სულ	სულ	სულ
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	19,582,557	1,294,317	399,875	21,276,749	87,734	82,019	148,464	318,217
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(2,443,317)	2,508,188	(64,871)	-	(59,627)	77,007	(17,380)	-
- დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(38,921)	(468,396)	507,317	-	(9,380)	(68,458)	77,838	-
- 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	1,609,204	(1,607,413)	(1,791)	-	97,781	(96,437)	(1,344)	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	12,678,621	-	-	12,678,621	174,483	-	-	174,483
აღიარებაშენწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(6,772,106)	(179,478)	(91,771)	(7,043,355)	(70,953)	(13,963)	(29,343)	(114,259)
წმინდა დაფარვები	(2,291,843)	(140,961)	(67,421)	(2,500,225)	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო*	-	-	-	-	(121,171)	88,285	138,978	106,092
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
ჩამოწერა	-	-	(154,175)	(154,175)	-	-	(154,175)	(154,175)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	12,068	1,457	8,406	21,931	-	-	-	-
მოდIFIკაცია	1,816	241	(69)	1,988	5	2	43	50
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	223,423	10,486	4,146	238,055	540	278	1,019	1,837
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	22,561,502	1,418,441	539,646	24,519,589	99,412	68,733	164,100	332,245

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ბარალის რეზერვი			
	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)		მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	
	სულ		სულ		სულ		სულ	
მთლიანი სესხები ათას ლარში								
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	16,065,731	1,401,961	389,584	17,857,276	101,747	96,993	161,094	359,834
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(2,401,874)	2,453,776	(51,902)	-	(72,440)	89,871	(17,431)	-
- დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(42,694)	(403,372)	446,066	-	(4,110)	(84,615)	88,725	-
- 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	1,776,304	(1,775,676)	(628)	-	120,613	(120,502)	(111)	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	12,302,923	-	-	12,302,923	173,184	-	-	173,184
ალიარებაშეწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(5,902,762)	(220,021)	(102,823)	(6,225,606)	(82,258)	(14,507)	(25,152)	(121,917)
წმინდა დაფარვები	(2,363,801)	(182,730)	(69,388)	(2,615,919)	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო*	-	-	-	-	(149,021)	114,521	154,983	120,483
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
ჩამოწერა	-	-	(214,676)	(214,676)	-	-	(214,676)	(214,676)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	29,106	14,581	2,159	45,846	-	-	-	-
მოდიფიკაცია	1,457	116	167	1,740	-	-	-	-
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	118,167	5,682	1,316	125,165	19	258	1,032	1,309
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	19,582,557	1,294,317	399,875	21,276,749	87,734	82,019	148,464	318,217

* ცვლილების დინამიკა, რომელიც მოქმედებს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში, განსხვავდება მოგება-ბარალის ანგარიშგებისგან 56,806 ათასი ლარის ოდენობის ამოღებული თანხით და დისკონტის ამორტიზაციით 2024 წელს (2023 წ.: 41,371 ათასი ლარი). ამოღებული თანხა მოიცავს ჩამოწერილი პორტფელის გაყიდვის შედეგად ამოღებულ თანხებს 7,047 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც 2024 წელს გაიყიდა (2023 წ.: 22,023 ათასი ლარი).

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ბარალის რეზერვი			
	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)		მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	
	სულ		სულ		სულ		სულ	
კორპორაციული სესხები ათას ლარში								
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	7,739,101	410,366	114,138	8,263,605	18,454	2,445	32,606	53,505
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(384,704)	411,661	(26,957)	-	(1,759)	3,960	(2,201)	-
- დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(19,209)	(85,929)	105,138	-	(5,533)	(1,645)	7,178	-
- 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	54,757	(54,757)	-	-	211	(209)	(2)	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	5,206,364	-	-	5,206,364	34,834	-	-	34,834
ალიარებაშეწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(3,969,700)	(37,114)	(14,537)	(4,021,351)	(44,166)	(100)	(2,030)	(46,296)
წმინდა დაფარვები	130,101	(12,213)	(7,269)	110,619	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო	-	-	-	-	12,257	(2,968)	18,012	27,301
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
ხელახალი სეგმენტაცია	161,798	3,972	(3,170)	162,600	981	14	-	995
ჩამოწერა	-	-	(16,827)	(16,827)	-	-	(16,827)	(16,827)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	(3,106)	(3,193)	5,565	(734)	-	-	-	-
მოდიფიკაცია	947	354	9	1,310	3	-	4	7
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	137,653	4,958	509	143,120	242	31	122	395
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,054,002	638,105	156,599	9,848,706	15,524	1,528	36,862	53,914

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ბარალის რეზერვი			
	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)		მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	
	სულ		სულ		სულ		სულ	
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	5,741,400	458,334	82,735	6,282,469	18,930	1,214	26,314	46,458
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(249,739)	257,551	(7,812)	-	(1,577)	2,489	(912)	-
- დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(19,441)	(52,600)	72,041	-	(1,827)	(1,479)	3,306	-
- 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	143,209	(143,209)	-	-	387	(387)	-	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	5,772,067	-	-	5,772,067	55,225	-	-	55,225
ალიარებაშეწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(3,610,212)	(82,079)	(23,742)	(3,716,033)	(49,056)	(147)	(1,184)	(50,387)
წმინდა დაფარვები	(375,006)	(39,646)	(8,327)	(422,979)	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო	-	-	-	-	(4,449)	737	8,487	4,775
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
ხელახალი სეგმენტაცია	259,557	-	(468)	259,089	794	-	(236)	558
ჩამოწერა	-	-	(3,184)	(3,184)	-	-	(3,184)	(3,184)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	19,587	9,492	2,039	31,118	-	-	-	-
მოდIFIკაცია	286	(158)	49	177	-	-	-	-
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	57,393	2,681	807	60,881	27	18	15	60
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,739,101	410,366	114,138	8,263,605	18,454	2,445	32,606	53,505

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ბარალის რეზერვი			
	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)		მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	
	სულ		სულ		სულ		სულ	
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,982,978	325,283	178,527	5,486,788	24,158	32,785	51,797	108,740
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(695,446)	714,111	(18,665)	-	(16,250)	22,040	(5,790)	-
- დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(5,548)	(234,570)	240,118	-	(1,087)	(30,809)	31,896	-
- 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	435,001	(434,154)	(847)	-	28,604	(27,425)	(1,179)	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	2,910,982	-	-	2,910,982	65,295	-	-	65,295
ალიარებაშეწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(1,108,843)	(51,950)	(48,626)	(1,209,419)	(7,448)	(5,220)	(13,287)	(25,955)
წმინდა დაფარვები	(1,000,832)	(63,067)	(48,267)	(1,112,166)	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო	-	-	-	-	(63,725)	32,429	37,783	6,487
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
ხელახალი სეგმენტაცია	(145,839)	(4,140)	3,139	(146,840)	(878)	(36)	-	(914)
ჩამოწერა	-	-	(41,377)	(41,377)	-	-	(41,377)	(41,377)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	7,779	2,625	1,185	11,589	-	-	-	-
მოდIFIკაცია	205	(105)	(110)	(10)	-	5	13	18
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	43,095	2,731	3,047	48,873	267	124	566	957
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,423,532	256,764	268,124	5,948,420	28,936	23,893	60,422	113,251

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ბარალის რეზერვი			
	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	სულ		მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	სულ	
	შედეგად)	შედეგად)			შედეგად)	შედეგად)		
MSME <i>ათას ლარში</i>								
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,327,742	317,830	163,843	4,809,415	24,938	23,961	47,213	96,112
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- <i>არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)</i>	(802,913)	819,936	(17,023)	-	(20,758)	25,443	(4,685)	-
- <i>დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)</i>	(3,870)	(178,452)	182,322	-	(481)	(28,153)	28,634	-
- <i>12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)</i>	515,803	(515,799)	(4)	-	33,285	(33,285)	-	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	2,842,810	-	-	2,842,810	50,094	-	-	50,094
ალიარებაშეწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(847,740)	(58,116)	(37,221)	(943,077)	(7,066)	(5,102)	(8,977)	(21,145)
წმინდა დაფარვები	(841,731)	(64,387)	(42,853)	(948,971)	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო	-	-	-	-	(55,121)	49,770	57,130	51,779
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
ხელახალი სეგმენტაცია	(250,327)	(192)	-	(250,519)	(753)	(27)	-	(780)
ჩამოწერა	-	-	(67,981)	(67,981)	-	-	(67,981)	(67,981)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	8,768	1,968	(3,361)	7,375	-	-	-	-
მოდIFIკაცია	241	144	10	395	-	-	-	-
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	34,195	2,351	795	37,341	20	178	463	661
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,982,978	325,283	178,527	5,486,788	24,158	32,785	51,797	108,740

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ბარალის რეზერვი			
	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	სულ		მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	სულ	
	შედეგად)	შედეგად)			შედეგად)	შედეგად)		
სამომხმარებლო სესხები <i>ათას ლარში</i>								
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,541,789	192,212	62,621	2,796,622	43,249	39,243	46,223	128,715
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- <i>არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)</i>	(566,302)	573,074	(6,772)	-	(40,009)	44,296	(4,287)	-
- <i>დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)</i>	(7,147)	(113,441)	120,588	-	(1,912)	(34,815)	36,727	-
- <i>12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)</i>	388,230	(387,991)	(239)	-	61,619	(61,489)	(130)	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	3,146,128	-	-	3,146,128	72,987	-	-	72,987
ალიარებაშეწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(1,300,916)	(40,353)	(17,447)	(1,358,716)	(19,159)	(7,405)	(10,415)	(36,979)
წმინდა დაფარვები	(876,847)	(34,978)	(6,494)	(918,319)	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო	-	-	-	-	(63,355)	57,073	70,340	64,058
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
ხელახალი სეგმენტაცია	1,840	744	-	2,584	(75)	60	(25)	(40)
ჩამოწერა	-	-	(91,837)	(91,837)	-	-	(91,837)	(91,837)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	7,743	2,610	2,109	12,462	-	-	-	-
მოდIFIკაცია	189	(36)	13	166	2	(4)	8	6
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	5,995	332	93	6,420	21	54	118	193
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,340,702	192,173	62,635	3,595,510	53,368	37,013	46,722	137,103

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ბარალის რეზერვი			
	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)		მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	
	სამომხმარებლო სესხები ათას ლარში	საკრედიტო ბარალი შედეგად)	მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	სულ	საკრედიტო ბარალი შედეგად)	მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	სულ	
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,192,423	229,992	89,805	2,512,220	55,579	62,118	65,655	183,352
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(565,976)	574,754	(8,778)	-	(47,921)	52,925	(5,004)	-
- დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(15,056)	(138,941)	153,997	-	(1,311)	(53,302)	54,613	-
- 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	397,663	(397,137)	(526)	-	77,556	(77,452)	(104)	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	2,298,090	-	-	2,298,090	66,479	-	-	66,479
ალიარებაშეწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(1,066,323)	(36,625)	(30,583)	(1,133,531)	(25,903)	(8,003)	(11,134)	(45,040)
წმინდა დაფარვები	(708,525)	(44,736)	(7,413)	(760,674)	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო	-	-	-	-	(81,173)	62,833	79,475	61,135
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
ხელახალი სეგმენტაცია	5,124	1,021	(27)	6,118	(17)	82	(6)	59
ჩამოწერა	-	-	(137,900)	(137,900)	-	-	(137,900)	(137,900)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	883	3,538	4,122	8,543	-	-	-	-
მოდIFIკაცია	405	39	45	489	-	-	-	-
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	3,081	307	(121)	3,267	(40)	42	628	630
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,541,789	192,212	62,621	2,796,622	43,249	39,243	46,223	128,715

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ბარალის რეზერვი			
	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)		მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	
	იპოთეკური სესხები ათას ლარში	საკრედიტო ბარალი შედეგად)	მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	სულ	საკრედიტო ბარალი შედეგად)	მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	სულ	
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,318,689	366,456	44,589	4,729,734	1,873	7,546	17,838	27,257
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(796,865)	809,342	(12,477)	-	(1,609)	6,711	(5,102)	-
- დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(7,017)	(34,456)	41,473	-	(848)	(1,189)	2,037	-
- 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	731,216	(730,511)	(705)	-	7,347	(7,314)	(33)	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	1,415,147	-	-	1,415,147	1,367	-	-	1,367
ალიარებაშეწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(392,647)	(50,061)	(11,161)	(453,869)	(180)	(1,238)	(3,611)	(5,029)
წმინდა დაფარვები	(544,265)	(30,703)	(5,391)	(580,359)	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო	-	-	-	-	(6,348)	1,751	12,843	8,246
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
ხელახალი სეგმენტაცია	(17,799)	(576)	31	(18,344)	(28)	(38)	25	(41)
ჩამოწერა	-	-	(4,134)	(4,134)	-	-	(4,134)	(4,134)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	(348)	(585)	(453)	(1,386)	-	-	-	-
მოდIFIკაცია	475	28	19	522	-	1	18	19
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	36,680	2,465	497	39,642	10	69	213	292
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,743,266	331,399	52,288	5,126,953	1,584	6,299	20,094	27,977

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ბარალის რეზერვი			
	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)		მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ბარალი)		მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალო- დნელი საკრე- დიტო ბარალი დეფო- ლტის სიტუა- ციაში)	
	სულ		სულ		სულ		სულ	
	2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	3,804,166	395,805	53,201	4,253,172	2,300	9,700	21,912
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(783,246)	801,535	(18,289)	-	(2,184)	9,014	(6,830)	-
- დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(4,327)	(33,379)	37,706	-	(491)	(1,681)	2,172	-
- 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ბარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	719,629	(719,531)	(98)	-	9,385	(9,378)	(7)	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	1,389,956	-	-	1,389,956	1,386	-	-	1,386
ალიარებაშეწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(378,487)	(43,201)	(11,277)	(432,965)	(233)	(1,255)	(3,857)	(5,345)
წმინდა დაფარვები	(438,539)	(33,961)	(10,795)	(483,295)	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო	-	-	-	-	(8,278)	1,181	9,891	2,794
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ბარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
ხელახალი სეგმენტაცია	(14,354)	(829)	495	(14,688)	(24)	(55)	242	163
ჩამოწერა	-	-	(5,611)	(5,611)	-	-	(5,611)	(5,611)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	(132)	(417)	(641)	(1,190)	-	-	-	-
მოდIFIკაცია	525	91	63	679	-	-	-	-
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	23,498	343	(165)	23,676	12	20	(74)	(42)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,318,689	366,456	44,589	4,729,734	1,873	7,546	17,838	27,257

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

მომხმარებლებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, სესხების საკრედიტო ხარისხი 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის ასე გამოიყურება:

	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ბარალი 1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ბარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ბარალი დეფოლტის სიტუაციაში)	სულ
ათას ლარში			
კორპორაციული სესხების რისკის კატეგორია			
- ძალიან დაბალი	8,870,847	-	8,870,847
- დაბალი	182,630	469,886	652,516
- საშუალო	525	168,219	168,744
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	156,599
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	9,054,002	638,105	9,848,706
საკრედიტო ბარალის რეზერვი	(15,524)	(1,528)	(53,914)
საბალანსო ღირებულება	9,038,478	636,577	9,794,792
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხების რისკის კატეგორია			
- ძალიან დაბალი	4,371,686	10,659	4,382,345
- დაბალი	997,903	78,450	1,076,353
- საშუალო	52,714	129,810	182,524
- მაღალი	1,229	37,845	39,074
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	268,124
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	5,423,532	256,764	5,948,420
საკრედიტო ბარალის რეზერვი	(28,936)	(23,893)	(113,251)
საბალანსო ღირებულება	5,394,596	232,871	5,835,169
სამომხმარებლო სესხების რისკის კატეგორია			
- ძალიან დაბალი	1,708,666	4,135	1,712,801
- დაბალი	1,320,107	21,076	1,341,183
- საშუალო	311,929	128,030	439,959
- მაღალი	-	38,932	38,932
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	62,635
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	3,340,702	192,173	3,595,510
საკრედიტო ბარალის რეზერვი	(53,368)	(37,013)	(137,103)
საბალანსო ღირებულება	3,287,334	155,160	3,458,407
იპოთეკური სესხების რისკის კატეგორია			
- ძალიან დაბალი	3,567,829	10,691	3,578,520
- დაბალი	1,117,222	107,742	1,224,964
- საშუალო	58,215	190,032	248,247
- მაღალი	-	22,934	22,934
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	52,288
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	4,743,266	331,399	5,126,953
საკრედიტო ბარალის რეზერვი	(1,584)	(6,299)	(27,977)
საბალანსო ღირებულება	4,741,682	325,100	5,098,976

9. მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

უზრუნველყოფის საგნის ეფექტი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება
კორპორაციული სესხები	5,809,411	18,351,209	4,039,295	1,276,205
სამომხმარებლო სესხები	1,372,297	3,533,669	2,223,213	28,355
იპოთეკური სესხები	4,887,712	10,672,774	239,241	98,636
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	4,767,331	11,395,454	1,181,089	398,545
სულ	16,836,751	43,953,106	7,682,838	1,801,741

უზრუნველყოფის საგნის ეფექტი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება
კორპორაციული სესხები	4,716,371	12,729,581	3,547,234	1,224,531
სამომხმარებლო სესხები	1,156,883	2,817,061	1,639,739	41,741
იპოთეკური სესხები	4,407,048	12,190,665	322,686	156,424
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	4,261,346	9,594,104	1,225,442	435,223
სულ	14,541,648	37,331,411	6,735,101	1,857,919

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ანაბრები, რომლებიც იყო ზედმეტად უზრუნველყოფილი და რომლებზეც საკრედიტო ზარალის რეზერვი უდრიდა ნულს, შეადგენდა 2,228,380 ათას ლარს (2023 წ.: 1,770,547 ათასი ლარი).

9. მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

უზრუნველყოფის საგნის ეფექტი ტიპების მიხედვით 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება
ფულადი უზრუნველყოფა	495,484	533,785	66,434	58,543
ოქრო	230,831	310,572	10,487	10,339
მარაგები	860,198	6,280,516	326,944	161,456
უძრავი ქონება	15,248,883	36,824,105	2,490,223	1,571,304
სხვა	1,355	4,128	47	99
არაუზრუნველყოფილი და უზრუნველყოფილი მხოლოდ მესამე მხარის გარანტიებით	-	-	4,788,703	-
სულ	16,836,751	43,953,106	7,682,838	1,801,741

უზრუნველყოფის საგნის ეფექტი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება
ფულადი უზრუნველყოფა	669,592	713,715	89,559	70,797
ოქრო	171,256	222,339	31,283	30,609
მარაგები	367,392	3,078,135	365,947	158,663
უძრავი ქონება	13,333,408	33,317,222	2,472,023	1,597,850
არაუზრუნველყოფილი და უზრუნველყოფილი მხოლოდ მესამე მხარის გარანტიებით	-	-	3,776,289	-
სულ	14,541,648	37,331,411	6,735,101	1,857,919

10. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
კორპორაციული ობლიგაციები		
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	1,317,070	1,225,537
1-ელი სტადია	(444)	(422)
სამართლიანი ღირებულების კორექტირება	(992)	(114)
კორპორაციული ობლიგაციები, შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	1,315,634	1,225,001
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები		
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	2,617,815	1,934,373
1-ელი სტადია	(4,848)	(3,707)
სამართლიანი ღირებულების კორექტირება	39,133	13,466
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	2,652,100	1,944,132
უცხო ქვეყნის მთავრობის სახაზინო თამასუქები		
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	1,395,463	304,881
1-ელი სტადია	(7)	(16)
სამართლიანი ღირებულების კორექტირება	182	(1,015)
უცხო ქვეყნის მთავრობის სახაზინო თამასუქები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	1,395,638	303,850
მთლიანი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები კორპორაციული აქციების გამოკლებით	5,363,372	3,472,983
კორპორაციული აქციები – არაკოტირებული	1,252	2,478
მთლიანი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,364,624	3,475,461

2024 წელსა და 2023 წელს ყველა სავალო ფასიანი ქაღალდი, გარდა კორპორაციული ობლიგაციებისა და უცხოური მთავრობის სახაზინო თამასუქებისა, გამოშვებულია საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. სუვერენული რეიტინგი საქართველოსთვის არის BB უარყოფითი პერსპექტივით (მინიჭებული სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიერ 2024 წლის დეკემბერში). კორპორაციული ობლიგაციების 75.2% გამოშვებულია AAA რეიტინგის მქონე საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების მიერ, კორპორაციული ობლიგაციების 10.3% გამოშვებულია BBB რეიტინგის მქონე, 3.2% – B+ რეიტინგის მქონე, ხოლო 11.3% BB რეიტინგის მქონე დაწესებულებების მიერ. ინფორმაცია მოიცავს საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (Standard & Poor’s, Fitch) მიერ მინიჭებულ საკრედიტო რეიტინგებს, ხოლო იმ ფინანსური დაწესებულებებისთვის, რომლებსაც არ აქვთ მინიჭებული საკრედიტო რეიტინგი, გამოიყენება ქვეყნის რეიტინგი. უცხოური მთავრობის სახაზინო თამასუქები მოიცავს ამერიკის შეერთებული შტატებისა (2024 წელს გამოშვებული მთლიანი უცხოური მთავრობის სახაზინო თამასუქების 99.9%, ხოლო 2023 წელს – 99.5%) და უზბეკეთის (2024 წელს გამოშვებული მთლიანი უცხოური მთავრობის სახაზინო თამასუქების 0.1%, ხოლო 2023 წელს – 0.5%) მიერ გამოშვებულ სახაზინო თამასუქებს. ამერიკის შეერთებული შტატებისა და უზბეკეთის სუვერენული რეიტინგი, შესაბამისად, არის AA+ და BB-, რომლებიც მინიჭებულია სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიერ 2024 წლის დეკემბერში.

ჯგუფმა ინვესტიციები კორპორაციულ აქციებში, რომლებიც წარმოდგენილია ზედა ცხრილში, აღრიცხა, როგორც წილობრივი ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“ კლასიფიკაცია იმიტომ მოხდა, რომ ინვესტიციების ფლობა მოსალოდნელია ძირითადად საშუალოვადიანი ინვესტიციის მიზნებისთვის და არა მოკლევადიანი მოგების მიღებისთვის შემდგომი გაყიდვებიდან.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღრიცხული 2,538,803 ათასი ლარით, დაგირავდა საქართველოს ეროვნული ბანკისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად (2023 წ.: 970,019 ათასი ლარი).

10. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები გაგრძელება

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, დაგირავებულია მონეტარული პოლიტიკის ჩარჩოს ფარგლებში საქართველოს ეროვნული ბანკისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად. დაგირავებული ინვესტიციები არის სახაზინო თამასუქები, გამოშვებული საქართველოს მთავრობის მიერ (2024 წელს გამოშვებული მთლიანი თამასუქების 78%, ხოლო 2023 წელს გამოშვებულის 100%) და კორპორაციული ობლიგაციები (2024 წელს გამოშვებული მთლიანის 22%, ხოლო 2023 წელს გამოშვებულის ნული პროცენტი).

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ცვლილების დინამიკა ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	2024	2023
საბალანსო ღირებულება 1 იანვრის მდგომარეობით	3,475,461	2,884,728
მარაგების შეძენა	7,349,079	1,563,326
გასვლები	(715,242)	(383,122)
გამოსყიდვა დაფარვის თარიღით	(4,699,257)	(854,540)
გადაფასება	25,459	6,878
დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი	329,008	284,495
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი	(289,436)	(275,820)
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	30,764	(16,975)
გამოსყიდული მოთხოვნებიდან გადმოტანა/(გამოსყიდულ მოთხოვნებში გადატანა)	(140,058)	267,495
ცვლილებები საკრედიტო ზარალის რეზერვში	(1,154)	(1,004)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,364,624	3,475,461

11. გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები წარმოადგენს გაყიდვის და გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გაყიდულ ფასიან ქაღალდებს, რომლის მიხედვითაც, კონტრაჰენტს აქვს გაყიდვის ან ხელახლა დაგირავების უფლება ან პრაქტიკა.

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
გაყიდვის და გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გაყიდული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	140,058	-	267,495
გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მთლიანი მოთხოვნები	140,058	-	267,495

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაყიდვის და გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გაყიდული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო ზარალის რეზერვი, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ნულს გაუტოლდა (2023 წ.: ნული). ამასთან, მთლიანი პორტფელის საკრედიტო რისკის კატეგორია კლასიფიცირებულია, როგორც ძალიან დაბალი.

12. სხვა ფინანსური აქტივები

ჯგუფის სხვა ფინანსური აქტივები მოიცავს შემდეგს:

<i>ათას ლარში</i>	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
წარმოებული ფინანსური აქტივები	166,144	41,038
მოთხოვნები პლასტიკური ბარათის მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	72,999	26,591
საკრედიტო ბარათის მომსახურებასთან და ფულად გზავნილებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	67,519	73,056
შენწყვეტილ იჯარებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	56,670	61,639
გარანტიებთან და აკრედიტივებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	23,990	32,347
სარეკლამო მომსახურების მომწოდებლისთვის გადახდილი ავანსები	20,091	19,774
წარმოებული ინსტრუმენტების მარჟა	13,501	20,762
მოთხოვნები სადამზღვევო მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	7,101	13,965
მთავრობის სუბსიდირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	4,283	4,565
სავაჭრო მოთხოვნები	3,570	4,009
საიჯარო აქტივების შესასყიდად გადახდილი ავანსები	1,309	1,405
არაფინანსური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	413	400
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ინვესტიცია, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	8,062
სხვა	28,481	30,709
სხვა ფინანსური აქტივების მთლიანი საერთო ოდენობა	466,071	338,322
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(40,066)	(56,461)
მთლიანი სხვა ფინანსური აქტივები	426,005	281,861

ბანკის სხვა ფინანსური აქტივები მოიცავს შემდეგს:

<i>ათას ლარში</i>	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
წარმოებული ფინანსური აქტივები	167,578	40,919
მოთხოვნები პლასტიკური ბარათის მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	72,999	26,591
საკრედიტო ბარათის მომსახურებასთან და ფულად გზავნილებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	66,727	72,260
გარანტიებთან და აკრედიტივებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	23,990	32,347
სარეკლამო მომსახურების მომწოდებლისთვის გადახდილი ავანსები	20,091	19,774
წარმოებული ინსტრუმენტების მარჟა	13,501	20,762
მოთხოვნები სადამზღვევო მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	7,101	13,965
მთავრობის სუბსიდირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	4,283	4,565
არაფინანსური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	413	400
სავაჭრო მოთხოვნები	138	779
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ინვესტიცია, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	8,062
სხვა	62,237	128,239
სხვა ფინანსური აქტივების მთლიანი საერთო ოდენობა	439,058	368,663
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(7,423)	(18,577)
მთლიანი სხვა ფინანსური აქტივები	431,635	350,086

12. სხვა ფინანსური აქტივები გაგრძელება

ჯგუფის სხვა ფინანსური აქტივის მთლიანი პორტფელი მასთან დაკავშირებული საკრედიტო ზარალის რეზერვით 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასე გამოიყურება:

<i>ათას ლარში</i>	31 დეკემბერი, 2024 წ.		31 დეკემბერი, 2023 წ.	
	მთლიანი თანხა	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	მთლიანი თანხა	საკრედიტო ზარალის რეზერვი
1-ელი სტადია	387,672	1,261	245,665	4,776
მე-2 სტადია	3,597	493	3,991	1,260
მე-3 სტადია	74,802	38,312	88,666	50,425
სულ	466,071	40,066	338,322	56,461

ბანკის სხვა ფინანსური აქტივის მთლიანი პორტფელი მასთან დაკავშირებული საკრედიტო ზარალის რეზერვით 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასე გამოიყურება:

<i>ათას ლარში</i>	31 დეკემბერი, 2024 წ.		31 დეკემბერი, 2023 წ.	
	მთლიანი თანხა	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	მთლიანი თანხა	საკრედიტო ზარალის რეზერვი
1-ელი სტადია	425,695	1,261	346,382	4,690
მე-2 სტადია	823	493	1,180	1,259
მე-3 სტადია	12,540	5,669	21,101	12,628
სულ	439,058	7,423	368,663	18,577

13. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები შეადგენდა 432,661 ათას ლარს (2023 წ.: 370,795 ათასი ლარი).

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- საიჯარო აქტივები;
- წინასწარი შენატანი;
- უძრავი ქონება.

უზრუნველყოფის საგნის ფინანსური ეფექტი წარმოდგენილია უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების ცალ-ცალკე წარმოდგენით (i) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფის საგნის და კრედიტის სხვა საგარანტიო საშუალებები უტოლდება ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („შედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და (ii) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფის საგანი და კრედიტის სხვა საგარანტიო საშუალებები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები“).

13. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები გაგრძელება

ფინანსური იჯარის გადახდებთან დაკავშირებული მოთხოვნები და მათი დღევანდელი ღირებულებები 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	1 წლის განმავლობაში დასაფარი	1-2 წელში დასაფარი	2-3 წელში დასაფარი	3-4 წელში დასაფარი	4-5 წელში დასაფარი	5-ზე მეტ წელში დასაფარი	სულ
საიჯარო გადახდებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	210,102	126,546	83,832	58,387	39,223	88,216	606,306
გამომუშავებული ფინანსური შემოსავალი	(48,595)	(40,394)	(24,157)	(16,293)	(10,579)	(22,222)	(162,240)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(4,629)	(2,488)	(1,340)	(962)	(601)	(1,385)	(11,405)
საიჯარო გადახდებთან დაკავშირებული მოთხოვნების დღევანდელი ღირებულება	156,878	83,664	58,335	41,132	28,043	64,609	432,661

ფინანსური იჯარის გადახდებთან დაკავშირებული მოთხოვნები და მათი დღევანდელი ღირებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	1 წლის განმავლობაში დასაფარი	1-2 წელში დასაფარი	2-3 წელში დასაფარი	3-4 წელში დასაფარი	4-5 წელში დასაფარი	5-ზე მეტ წელში დასაფარი	სულ
საიჯარო გადახდებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	172,834	121,230	70,102	46,185	28,990	77,249	516,590
გამომუშავებული ფინანსური შემოსავალი	(44,846)	(30,807)	(18,991)	(12,424)	(7,964)	(22,059)	(137,091)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(3,041)	(2,101)	(1,182)	(718)	(512)	(1,150)	(8,704)
საიჯარო გადახდებთან დაკავშირებული მოთხოვნების დღევანდელი ღირებულება	124,947	88,322	49,929	33,043	20,514	54,040	370,795

სამართლიანი ღირებულებებისთვის იხილეთ მე-40 შენიშვნა.

13. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები გაგრძელება

ცხრილში წარმოდგენილია ცვლილებები საკრედიტო ზარალის რეზერვში და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და ბოლო თარიღებს შორის:

ათას ლარში	მთლიანი საბალანსო ღირებულება			სულ	საკრედიტო ზარალის რეზერვი			სულ
	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)		1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	299,243	58,605	21,651	379,499	2,828	3,033	2,843	8,704
შიდა გადაცემა								
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(51,214)	53,935	(2,721)	-	(522)	1,106	(584)	-
- დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(2,483)	(12,216)	14,699	-	(237)	(411)	648	-
- 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	7,524	(7,362)	(162)	-	763	(705)	(58)	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	223,725	-	-	223,725	4,274	-	-	4,274
ალიარებაშენწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(80,949)	(25,631)	(12,450)	(119,030)	(732)	(1,615)	(1,762)	(4,109)
წმინდა დაფარვები	(38,913)	(2,594)	(4,342)	(45,849)	-	-	-	-
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	1,482	297	351	2,130	(19)	9	(23)	(33)
სხვა ცვლილებების დინამიკა	(32)	31	3,592	3,591	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო	-	-	-	-	(1,589)	2,824	1,334	2,569
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	358,383	65,065	20,618	444,066	4,766	4,241	2,398	11,405

13. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები **გაგრძელება**

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ზარალის რეზერვი			
	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	სულ	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	სულ
ათას ლარში								
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	242,914	36,718	17,854	297,486	4,122	2,173	2,305	8,600
მიდა გადაცემა								
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(50,476)	53,033	(2,557)	-	(1,209)	1,248	(39)	-
- დეფოლტის სიტუაციაში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(16,357)	(5,018)	21,375	-	(966)	(354)	1,320	-
- 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	4,109	(3,459)	(650)	-	255	(157)	(98)	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	214,299	-	-	214,299	2,916	-	-	2,916
ალიარებაშენწყვეტილი ან სრულად ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(60,814)	(12,998)	(9,868)	(83,680)	(1,169)	(653)	(1,515)	(3,337)
წმინდა დაფარვები	(35,522)	(10,161)	(5,405)	(51,088)	(158)	(61)	(7)	(226)
სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა	948	306	52	1,306	9	9	10	28
სხვა ცვლილების დინამიკა	142	184	850	1,176	-	-	-	-
წმინდა გადაფასება სტადიებს შორის გადატანების, რისკის პარამეტრების შეცვლისა და დაფარვების გამო	-	-	-	-	(972)	828	867	723
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	299,243	58,605	21,651	379,499	2,828	3,033	2,843	8,704

13. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები **გაგრძელება**

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი ასეთია:

	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	სულ
ათას ლარში				
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	336,451	-	-	336,451
- დაბალი	21,932	10,440	-	32,372
- საშუალო	-	48,220	-	48,220
- მაღალი	-	6,405	-	6,405
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	20,618	20,618
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	358,383	65,065	20,618	444,066
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(4,766)	(4,241)	(2,398)	(11,405)
საბალანსო ღირებულება	353,617	60,824	18,220	432,661

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი ასეთია:

	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	სულ
ათას ლარში				
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	250,267	6,785	-	257,052
- დაბალი	48,976	10,194	-	59,170
- საშუალო	-	30,065	-	30,065
- მაღალი	-	11,561	-	11,561
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	21,651	21,651
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	299,243	58,605	21,651	379,499
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,828)	(3,033)	(2,843)	(8,704)
საბალანსო ღირებულება	296,415	55,572	18,808	370,795

უზრუნველყოფის საგნის ეფექტი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება
ათას ლარში				
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	334,337	535,210	109,729	78,257
სულ	334,337	535,210	109,729	78,257

13. ფინანსურ იზარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები გაგრძელება

უზრუნველყოფის საგნის ეფექტი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება
ათას ლარში				
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	290,573	435,885	88,926	72,935
სულ	290,573	435,885	88,926	72,935

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია პოტენციური მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაშთები უზრუნველყოფის საგნის გათვალისწინების გარეშე:

	31 დეკემბერი, 2024 წ.		31 დეკემბერი, 2023 წ.	
	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი უზრუნველყოფის საგნის გარეშე	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი უზრუნველყოფის საგნის გარეშე
ათას ლარში				
1-ელი სტადია	358,383	(5,594)	299,243	(3,721)
მე-2 სტადია	65,065	(5,853)	58,605	(3,200)
მე-3 სტადია	20,618	(2,914)	21,651	(3,697)
სულ	444,066	(14,361)	379,499	(10,618)

14. სხვა აქტივები

ჯგუფის სხვა აქტივები:

	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
ათას ლარში			
სხვა მოკლევადიანი აქტივები			
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	318,033	277,332	269,006
საიჯარო აქტივების შესასყიდად გადახდილი ავანსები	118,641	28,900	28,595
სხვა აქტივებში გადახდილი ავანსები	41,532	34,729	47,859
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	2,372	5,301	5,860
სხვა მარაგები	6,748	12,458	14,741
მთლიანი სხვა მოკლევადიანი აქტივები	487,326	358,720	366,061
გრძელვადიანი სხვა აქტივები			
დაუმთავრებელ მშენებლობაზე გადახდილი ავანსები	30,370	37,713	22,460
იჯარით გადაცემის მიზნით ნაყიდი აქტივები	7,428	923	1,049
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში*	4,666	4204	3,721
იჯარის შეწყვეტის შედეგად დასაკუთრებული აქტივები	4,483	3,543	16,531
წინასწარ გადახდილი დაზღვევა საიჯარო აქტივებზე	4,050	2,961	2,364
სხვა	2,966	1,633	3,262
მთლიანი გრძელვადიანი სხვა აქტივები	53,963	50,977	49,387
მთლიანი სხვა აქტივები	541,289	409,697	415,448

*კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

14. სხვა აქტივები გაგრძელება

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს არამატერიალურ აქტივს, რომელსაც იძენს ჯგუფი დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი სესხების დაფარვის სანაცვლოდ და რომლის გასვლა მოსალოდნელია განჭვრეტად მომავალში. აქტივები არ აკმაყოფილებს გასაყიდად არსებული გრძელვადიანი აქტივების განმარტებას და ისინი კლასიფიცირდება მარაგებად ბასს (IAS) 2-ის „მარაგები“ შესაბამისად. ამ აქტივების საწყისი აღიარება მოხდა მათი შეძენისთანავე, თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ღირებულებას შორის უმცირესით. 2024 წელს დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი სესხების დასაფარად დასაკუთრებულმა უზრუნველყოფის საგნებმა შეადგინა 127,281 ათასი ლარი (2023 წ.: 97,602 ათასი ლარი).

გარკვეულ დასაკუთრებულ უზრუნველყოფასთან მიმართებით, ჯგუფმა ყოფილ მფლობელებს უფლება მისცა გამოეყიდათ დასაკუთრებული უზრუნველყოფა იმ ფასად, რომელიც უდრიდა ან უფრო მაღალი იყო სესხის საბალანსო ღირებულებაზე დასაკუთრების თარიღისთვის. ეს უფლება, როგორც წესი, ძალაშია 6-დან 24 თვემდე ვადით დასაკუთრების თარიღიდან, და ამ ხნის განმავლობაში დაუშვებელია დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გასხვისება მესამე მხარეებზე. გარკვეულ შემთხვევებში ქონების მესაკუთრეები იღებენ გამოსყიდვის უფლების გაგრძელების შეთავაზებას. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც ექვემდებარებოდა გამოსყიდვის ხელშეკრულებას, იყო 138,269 ათასი ლარი (2023 წ.: 116,087 ათასი ლარი).

ბანკის სხვა აქტივებია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
სხვა მოკლევადიანი აქტივები			
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	317,548	276,700	267,987
სხვა აქტივებში გადახდილი ავანსები	39,478	33,388	47,037
სხვა მარაგები	12,440	10,165	11,775
მთლიანი სხვა მოკლევადიანი აქტივები	369,466	320,253	326,799
გრძელვადიანი სხვა აქტივები			
დაუმთავრებელ მშენებლობაზე გადახდილი ავანსები	30,320	37,663	22,409
სხვა	618	821	677
მთლიანი გრძელვადიანი სხვა აქტივები	30,938	38,484	23,086
მთლიანი სხვა აქტივები	400,404	358,737	349,885

15. შენობა-ნაგებობები, აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები

ათას ლარში	მიწა, შენობა- ნაგებობები და საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	საოფისე და სხვა დაუმთავრებელი აღჭურვილობა*	დაუმთავრებელი მშენებლობა**	მთლიანი შენობა- ნაგებობები და მოწყობი- ლობები	არამატე- რიალური აქტივები
თვითღირებულებით					
1 იანვარი, 2023 წ.	196,625	313,755	129,198	639,578	475,856
შემოსვლები	6,624	52,662	46,222	105,508	91,995
გასვლები	(2,534)	(6,437)	(248)	(9,219)	(583)
გაუფასურების (დარიცხვა)/გაუქმება	519	256	(474)	301	-
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	(5)	(10)	-	(15)	(3)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	201,229	360,226	174,698	736,153	567,265
შემოსვლები	6,483	64,519	35,263	106,265	103,281
გადატანა შენობა-ნაგებობებსა და აღჭურვილობაში	(111)	2	109	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(7,311)	-	-	(7,311)	-
გასვლები	(16,943)	(6,587)	(26)	(23,556)	(17)
გაუფასურების რეზერვის გაუქმება/ (დარიცხვა)	-	(125)	-	(125)	(63)
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	(2)	21	-	19	26
31 დეკემბერი, 2024 წ.	183,345	418,056	210,044	811,445	670,492
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია					
1 იანვარი, 2023 წ.	(39,698)	(175,628)	-	(215,326)	(164,706)
ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯი	(2,754)	(21,047)	-	(23,801)	(51,664)
დაგროვილი ცვეთის ელიმინირების გაუქმება	(3,299)	(8,083)	-	(11,382)	1,845
გასვლების გავლენა ცვეთაზე	524	5,144	-	5,668	27
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	5	7	-	12	(45)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	(45,222)	(199,607)	-	(244,829)	(214,543)
ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯი	(2,538)	(28,278)	-	(30,816)	(61,091)
გასვლების გავლენა ცვეთაზე	1,562	-	-	1,562	-
საინვესტიციო ქონებაში გადატანის გამო					
გასვლების გავლენა ცვეთაზე	16,104	6,308	-	22,412	1,727
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	(34)	20	-	(14)	(16)
31 დეკემბერი, 2024 წ.	(30,128)	(221,557)	-	(251,685)	(273,923)
საბალანსო ღირებულება					
31 დეკემბერი, 2023 წ.	156,007	160,619	174,698	491,324	352,722
31 დეკემბერი, 2024 წ.	153,217	196,499	210,044	559,760	396,569

*საოფისე და სხვა აღჭურვილობა მოიცავს ავეჯსა და მოწყობილობებს, კომპიუტერულ და საოფისე აღჭურვილობას, ავტოტრანსპორტს და ასევე სხვა აღჭურვილობას.

**დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს ფილიალების შენობების და ბანკის ახალი სათავო ოფისის მშენებლობას და აღჭურვას, რომელიც გადავა შენობა-ნაგებობებში დასრულებისთანავე.

15. შენობა-ნაგებობები, აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები გაგრძელება

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 534,054 ათასი ლარის შენობა-ნაგებობები და აღჭურვილობა და 352,883 ათასი ლარის არამატერიალური აქტივები იყო მიკუთვნებადი ბანკისთვის (2023 წ.: 462,570 ათასი ლარი და 318,744 ათასი ლარი). დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს ფილიალების შენობების და ბანკის ახალი სათავო ოფისის მშენებლობას და აღჭურვას, რომელიც გადავა შენობა-ნაგებობებში დასრულებისთანავე.

16. აქტივის გამოყენების უფლება

ჯგუფს იჯარით აქვს აღებული ოფისები, ფილიალები და სერვისცენტრები. საიჯარო ხელშეკრულებები, როგორც წესი, ფორმდება ფიქსირებული ვადით 1-დან 14 წლამდე.

იჯარები აღიარებულია აქტივის გამოყენების უფლებისა და შესაბამისი ვალდებულების სახით, იმ თარიღიდან, როდესაც საიჯარო აქტივი ჯგუფის სარგებლობისთვის ხელმისაწვდომი ხდება.

აქტივის გამოყენების უფლების ცვლილების დინამიკა ასეთია:

ათას ლარში	2024	2023
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	111,991	100,209
ახალი ხელშეკრულებების დამატება	12,790	30,450
სახელშეკრულებო პირობებში არსებითი ცვლილებების შედეგად ღირებულების შემცირება	(753)	(3,160)
გასვლები	(5,888)	(3,470)
ცვეთის ხარჯი	(26,083)	(23,606)
გასვლების გავლენა ცვეთაზე	10,603	11,568
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	102,660	111,991

საიჯარო ხელშეკრულებები არ აწესებს რამე პირობებს, საიჯარო აქტივზე მეიჯარის უზრუნველყოფის საგნის დასაკუთრების უფლების გარდა. საიჯარო აქტივების გამოყენება ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად არ შეიძლება.

მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები 2024 წლის განმავლობაში შეადგენდა 1,181 ათას ლარს (2023 წ.: 814 ათასი ლარი), ხოლო დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები 2024 წლის განმავლობაში გაუტოლდა 8,531 ათას ლარს (2023 წ.: 6,961 ათასი ლარი). ეს ხარჯები ასახულია ადმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

17. გუდვილი

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გუდვილი შეადგენდა 28,197 ათას ლარს (2023 წ.: 28,197 ათასი ლარი).

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

გუდვილი შემდეგი წესით გადანაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები წარმოადგენს ჯგუფის უმცირეს დონეს, რომელზეც ხდება გუდვილის მონიტორინგი ხელმძღვანელობის მიერ და რომელიც არ აღემატება სეგმენტს):

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სს „ბანკი რესპუბლიკა“	24,166	24,166
ბანკი რესპუბლიკა საცალო	11,088	11,088
ბანკი რესპუბლიკა კორპორაციული	7,491	7,491
ბანკი რესპუბლიკა მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	4,791	4,791
ბანკი რესპუბლიკა სხვა	796	796
სხვა	4,031	4,031
გუდვილის მთლიანი საბალანსო ღირებულება	28,197	28,197

თითოეული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენების ღირებულების გამოთვლის საფუძველზე. ამ გამოთვლებში გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზი, რომელიც ემყარება მიერ სამწლიანი პერიოდისთვის დამტკიცებულ ფინანსურ ბიუჯეტებს. სამწლიანი პერიოდის შემდგომი ფულადი ნაკადების ექსტრაპოლაცია მოხდა ქვემოთ მოცემული მოსალოდნელი ზრდის ტემპების საფუძველზე, რომელიც რელევანტურია იმ ბაზრისთვის, რომელშიც საქმიანობს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული.

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები ასე გამოიყურება:

	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სს „ბანკი რესპუბლიკა“		
საკუთარ კაპიტალზე თავისუფალი ფულადი ნაკადების ზრდის ტემპი სამი წლის შემდეგ	წლიური 5.0%	წლიური 5.2%
დისკონტირების განაკვეთი გადასახადით დაბეგვრამდე	წლიური 14.2%	წლიური 14.0%

გამოყენების ღირებულების გამოსათვლელად გამოყენებული დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთი არის დაშვება, რომლის მიმართაც ანაზღაურებადი ღირებულება ყველაზე მგრძნობიარეა. ხელმძღვანელობამ ბიუჯეტირებული საერთო მარჯა განსაზღვრა წარსულში განხორციელებულ საქმიანობასა და ბაზრის სამომავლო ანალიზის საფუძველზე. გრძელვადიანი ზრდის საშუალო შეწონილი განაკვეთი შეესაბამება დარგის ანგარიშში მოცემულ პროგნოზებს. დისკონტირების განაკვეთები ასახავს ფულადი სახსრების წარმომქმნელ შესაბამის ერთეულებთან დაკავშირებულ კონკრეტულ რისკებს.

დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთი, რომელიც გამოყენებულია ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის დისკონტირებული ფულადი ნაკადებისთვის, ხელმძღვანელობის ვარაუდებზე 10%-ით მაღალი რომ ყოფილიყო ან საკუთარ კაპიტალზე თავისუფალი ფულადი ნაკადების ზრდის ტემპი სამი წლის შემდეგ 10%-ით დაბალი რომ ყოფილიყო, ჯგუფს არ დასჭირდებოდა გუდვილის საბალანსო ღირებულების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულების შემცირება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ანაზღაურებადი ღირებულებები და დისკონტირების განაკვეთების შეჯამებითი ანალიზი.

17. გუდვილი გაგრძელება

	2024		2023	
		დისკონტირების განაკვეთი, რომელზეც საბალანსო სხვაობა ანაზღაურებად ღირებულებასა და საბალანსო ღირებულებას შორის		დისკონტირების განაკვეთი, რომელზეც საბალანსო სხვაობა ანაზღაურებად ღირებულებასა და საბალანსო ღირებულებას შორის
ბანკი რესპუბლიკა საცალო	4,785,755	წლიური 39.4%	4,014,022	წლიური 36.77%
ბანკი რესპუბლიკა კორპორაციული	4,966,633	წლიური 32.99%	5,264,087	წლიური 36.29%
ბანკი რესპუბლიკა მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	2,044,636	წლიური 29.66%	1,465,722	წლიური 25.62%

18. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესაბულებების მიმართ

ჯგუფის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	366,412	263,600
ანაბრები ბანკებიდან	610,036	629,252
მთლიანი ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	976,448	892,852
სხვა ნასესხები სახსრები		
უცხოური ბანკებისგან და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები	2,954,861	2,286,371
სხვა ადგილობრივი ბანკებისგან და ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები	81,404	46,973
საქართველოს ეროვნული ბანკისგან ნასესხები სახსრები	3,303,919	1,120,755
მთლიანი სხვა ნასესხები სახსრები	6,340,184	3,454,099
მთლიანი ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7,316,632	4,346,951

საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზის შესახებ ინფორმაციისთვის იხილეთ 35-ე შენიშვნა.

მე-10 შენიშვნაში წარმოდგენილია გაყიდვის და გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გაყიდული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

18. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ გაგრძელება

ბანკის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	366,412	263,600
ანაბრები ბანკებიდან	610,036	629,252
მთლიანი ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	976,448	892,852
სხვა ნასესხები სახსრები		
უცხოური ბანკებისგან და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები	2,691,263	2,086,093
საქართველოს ეროვნული ბანკისგან ნასესხები სახსრები	3,303,919	1,120,755
მთლიანი სხვა ნასესხები სახსრები	5,995,182	3,206,848
მთლიანი ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6,971,630	4,099,700

19. მომხმარებელთა ანგარიშები

ჯგუფის მომხმარებელთა ანგარიშები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციები		
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	1,085,073	1,129,559
ვადიანი ანაბრები	336,037	556,672
სხვა იურიდიული პირები		
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	6,103,037	7,228,054
ვადიანი ანაბრები	3,031,608	1,183,946
ფიზიკური პირები		
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	5,737,140	5,270,799
ვადიანი ანაბრები	5,648,327	4,573,486
მომხმარებელთა მთლიანი ანგარიშები	21,941,222	19,942,516

სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციები მოიცავს სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ, მოგებაზე ორიენტირებულ ბიზნესებს.

19. მომხმარებელთა ანგარიშები გაგრძელება

ეკონომიკური სექტორის კონცენტრაციები მომხმარებელთა ანგარიშებში ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.		31 დეკემბერი, 2023 წ.	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	11,382,337	52%	9,842,452	49%
ფინანსური მომსახურება	2,549,415	12%	1,828,336	9%
ვაჭრობა	1,701,311	8%	1,805,484	9%
ენერგეტიკა და კომუნალური მომსახურება	1,139,221	5%	920,555	5%
მომსახურება	885,085	4%	754,889	4%
მშენებლობა	838,761	4%	755,125	4%
ტრანსპორტირება	816,464	4%	708,925	4%
უძრავი ქონება	575,421	3%	545,278	3%
სახელმწიფო სექტორი	529,445	2%	823,516	4%
ჯანდაცვა	155,719	1%	206,274	1%
მასპინძლობა და დასვენება	128,893	1%	228,611	1%
სოფლის მეურნეობა	68,783	< 1%	77,871	< 1%
ლითონები და სამთო მრეწველობა	23,619	< 1%	23,321	< 1%
სხვა	1,146,748	5%	1,421,879	7%
მომხმარებელთა მთლიანი ანგარიშები	21,941,222	100%	19,942,516	100%

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰყავდა 170 მომხმარებელი (2023 წ.: 154 მომხმარებელი), რომელთა ნაშთები აღემატებოდა 10,000 ათას ლარს. მათი აგრეგირებული ნაშთი იყო 8,410,955 ათასი ლარი (2023 წ.: 7,281,004 ათასი ლარი), ანუ მომხმარებელთა მთლიანი ანგარიშების 38.3% (2023 წ.: 36.5%).

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებელთა ანგარიშებში შედის 80,281 ათასი ლარის და 206,934 ათასი ლარის ანაბრები (2023 წ.: 146,550 ათასი ლარი და 208,214 ათასი ლარი), რომლებიც გამიზნულია აკრედიტივების და გაცემული გარანტიების საფუძველზე აღებული შეუქცევადი ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად, შესაბამისად, ეს უკანასკნელი განხილულია 36-ე შენიშვნაში. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული სესხების უზრუნველსაყოფად განკუთვნილი ანაბრები შეადგენდა 592,328 ათას ლარს (2023 წ.: 784,512 ათასი ლარი).

მომხმარებელთა ანგარიშების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გაცხადების შესახებ აღწერილია მე-40 შენიშვნაში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ წარმოდგენილია 42-ე შენიშვნაში.

ბანკის მომხმარებელთა ანგარიშები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციები		
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	1,085,073	1,129,559
ვადიანი ანაბრები	336,037	556,672
სხვა იურიდიული პირები		
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	6,263,037	7,387,472
ვადიანი ანაბრები	3,071,235	1,197,115
ფიზიკური პირები		
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	5,737,140	5,270,799
ვადიანი ანაბრები	5,648,327	4,573,486
მომხმარებელთა მთლიანი ანგარიშები	22,140,849	20,115,103

20. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

ათას ლარში				
ვალუტა	საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	დაფარვის თარიღი	კუპონის განაკვეთი	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
აშშ დოლარი	19,083	4/29/2030	8%	8.54%
ლარი	90,058	3/20/2026-6/27/2026	თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთი 3-თვიანი + 2.75%	13%
მთლიანი გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		109,141		

ათას ლარში				
ვალუტა	საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	დაფარვის თარიღი	კუპონის განაკვეთი	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
აშშ დოლარი	633,664	6/19/2024-4/29/2030	5.8%-8%	6.56%
ლარი	78,881	3/20/2026-6/27/2026	თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთი 3-თვიანი + 2.75%	14%
აზერბაიჯანული მანათი	3,256	6/6/2024-7/15/2024	12%	12%
მთლიანი გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები*		715,801		

ათას ლარში				
ვალუტა	საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	დაფარვის თარიღი	კუპონის განაკვეთი	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
აშშ დოლარი	614,748	6/19/2024	5.8%	6.40%
ლარი	38,550	3/20/2023	თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთი 3-თვიანი + 3.25%	13%
აზერბაიჯანული მანათი	8,147	9/23/2023-7/15/2024	12%	12%
მთლიანი გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები*		661,445		

*კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

20. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები გაგრძელება

2023 წლის 20 მარტს სს „თიბისი ლიზინგმა“ სს „საქართველოს საფონდო ბირჟაზე“ განათავსა 100 მილიონი ლარის ოდენობის პრიორიტეტული უზრუნველყოფილი ობლიგაციები, საიდანაც 2023 წლის 30 ივნისისთვის 88.71 მილიონი ლარის ობლიგაციები იყო გაყიდული ინვესტორებზე. ფასიანი ქაღალდების კუპონის განაკვეთი ცვლადია, 2.75% ემატება 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთს. Fitch-მა ობლიგაციებს „BB-“ რეიტინგი მიანიჭა.

2023 წლის 27 აპრილს ბანკმა გამოუშვა 30 მილიონი აშშ დოლარის 7-წლიანი, 8%-იანი სუბორდინირებული თამასუქები, კერძო განთავსების გზით, საიდანაც 2023 წლის 30 ივნისისთვის 6.7 მილიონი აშშ დოლარის თამასუქები იყო გაყიდული ინვესტორებზე. ლიკვიდაციის შემთხვევაში ეს ვალი დაიფარება ყველა სხვა კრედიტორის გასტუმრების შემდეგ, გარდა AT1 თამასუქებისა, რომელთა ჩამონათვალი მოცემულია 24-ე შენიშვნაში.

2023 წლის 28 ივნისს სს „თიბისი ლიზინგმა“ გამოუშვა მწვანე ობლიგაციები 15 მილიონი ლარის ოდენობით სს „საქართველოს საფონდო ბირჟაზე“. ფასიანი ქაღალდების კუპონის განაკვეთი ცვლადია, 2.75% ემატება 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთს. Fitch-მა ობლიგაციებს „BB-“ რეიტინგი მიანიჭა.

2022 წლის 14 ივლისს შპს „თიბისი კრედიტმა“ გამოუშვა უქაღალდო, არაუზრუნველყოფილი პროცენტიაანი ობლიგაციები 1 მილიონი აზერბაიჯანული მანათის ოდენობით, 2 წლის ვადით, 12%-იანი საპროცენტო განაკვეთით.

2022 წლის 7 ივნისს „თიბისი კრედიტმა“ გამოუშვა უქაღალდო, არაუზრუნველყოფილი პროცენტიაანი ობლიგაციები 1 მილიონი აზერბაიჯანული მანათის ოდენობით, 2 წლის ვადით, 12%-იანი საპროცენტო განაკვეთით.

21. სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სავაჭრო ვალდებულებები	135,711	75,630
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	93,176	62,474
საიჯარო საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები	53,914	28,428
ვალდებულებები პლასტიკური ბარათის მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	20,963	34,628
გადარიცხვები გზაში	19,321	15,424
დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტოსთვის გადასახდელი თანხა	2,026	1,385
საგარანტიო შენატანები ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნებისთვის	591	467
გარანტიებთან დაკავშირებით გადახდილი ავანსები	368	471
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	47,835	57,589
მთლიანი სხვა ფინანსური ვალდებულებები	373,905	276,496

სხვა ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია მე-40 შენიშვნაში.

21. სხვა ფინანსური ვალდებულებები გაგრძელება

ბანკის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	93,099	62,447
სავაჭრო ვალდებულებები	36,888	35,207
ვალდებულებები პლასტიკური ბარათის მომსახურების მომწოდებლების მიმართ	22,484	35,818
გადარიცხვები გზაში	19,321	15,424
დებოზიტების დაზღვევის სააგენტოსთვის გადასახდელი თანხა	2,026	1,385
გარანტიებთან დაკავშირებით გადახდილი ავანსები	368	471
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	47,501	57,502
მთლიანი სხვა ფინანსური ვალდებულებები	221,687	208,254

22. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
დასაქმებულთა გასამრჯელოების დარიცხული ხარჯი	77,426	61,334	52,060
მიღებული ავანსები	18,092	15,670	15,164
ვალდებულებების და დანახარჯების რეზერვები*	17,261	21,060	19,908
საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა	3,891	15,978	4,101
სხვა	864	9,537	9,061
მთლიანი სხვა ვალდებულებები	117,534	123,579	100,294

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

ყველა ზემოაღნიშნული ვალდებულების დაფარვა მოსალოდნელია წლის ბოლოდან 12 თვის განმავლობაში.

23. სუბორდინირებული ვალი

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სუბორდინირებული ვალი მოიცავდა შემდეგს:

ათას ლარში	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ვალუტა	სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი	დაუფარავი თანხა ლარში
Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V. FMO	2/1/2024	1/16/2034	EUR	9.48%	181,244
აზიის განვითარების ბანკი	10/18/2016	12/31/2026	USD	8.22%	142,314
DEG	9/26/2023	9/26/2033	EUR	9.04%	90,117
ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი, ლონდონი	11/20/2023	11/21/2033	USD	10.83%	86,038
გლობალური კლიმატის პარტნიორობის ფონდი	11/20/2018	11/21/2033	USD	10.36%	70,123
Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V. FMO	4/17/2024	1/16/2034	EUR	9.48%	60,404
ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის	12/21/2018	12/21/2028	USD	8.84%	56,343
მიკროსაფინანსო ფონდი „ბლუორჩარდი“	6/9/2023	6/9/2033	USD	10.53%	55,986
მიკროსაფინანსო ფონდი „ბლუორჩარდი“	12/14/2018	7/21/2031	USD	11.23%	43,929
ფონდი მწვანე ზრდისთვის	12/18/2015	12/16/2030	USD	10.90%	43,280
მიკროსაფინანსო ფონდი „ბლუორჩარდი“	12/14/2018	12/14/2028	USD	9.28%	42,083
ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის	12/18/2015	12/16/2030	USD	10.90%	21,639
ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის	3/15/2016	3/17/2031	USD	10.90%	21,634
responsAbility SICAV (Lux) – მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსების ფონდი	11/30/2018	11/30/2033	USD	10.38%	16,479
responsAbility SICAV (Lux) – მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსების ფონდი	4/7/2022	4/7/2032	USD	10.19%	14,538
responsAbility SICAV (Lux) – მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსების ფონდი	4/7/2022	4/7/2032	USD	10.19%	11,688
ResponsAbility SICAV (Lux) – ფინანსური ჩართულობის ფონდი	4/7/2022	4/7/2032	USD	10.19%	11,117
ResponsAbility SICAV (Lux) – ფინანსური ჩართულობის ფონდი	11/30/2018	11/30/2033	USD	10.38%	8,657
responsAbility SICAV (Lux) – მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსების ფონდი	4/7/2022	4/7/2032	USD	10.19%	5,416
ResponsAbility SICAV (Lux) - მიკროსაფინანსო ლიდერები	11/30/2018	11/30/2033	USD	10.38%	2,793
Triple Jump Innovation Fund	3/14/2023	4/15/2028	USD	9.00%	8,704
Triple Jump Innovation Fund	3/14/2023	4/15/2028	USD	9.00%	5,563
კერძო კრედიტორები	6/8/2017- 8/8/2023	6/10/2030- 8/8/2031	USD	8.25-9.5%	148,285
მთლიანი სუბორდინირებული ვალი					1,148,374

23. სუბორდინირებული ვალი გაგრძელება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სუბორდინირებული ვალი მოიცავდა შემდეგს:

ათას ლარში	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ვალუტა	სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი	დაუფარავი თანხა ლარში
აზიის განვითარების ბანკი	10/18/2016	12/31/2026	აშშ დოლარი	10.10%	136,732
DEG	9/26/2023	9/26/2033	ევრო	9.70%	90,669
ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი, ლონდონი	11/20/2023	11/21/2033	აშშ დოლარი	11.40%	80,864
გლობალური კლიმატის პარტნიორობის ფონდი	11/20/2018	11/20/2028	აშშ დოლარი	11.80%	67,576
ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის	12/21/2018	12/21/2028	აშშ დოლარი	8.80%	53,999
მიკროსაფინანსო ფონდი „ბლუორჩარდი“	6/9/2023	6/9/2033	აშშ დოლარი	11.50%	53,604
ფონდი მწვანე ზრდისთვის	12/18/2015	12/16/2030	აშშ დოლარი	11.80%	41,572
მიკროსაფინანსო ფონდი „ბლუორჩარდი“	12/14/2018	12/15/2025	აშშ დოლარი	9.30%	40,363
მიკროსაფინანსო ფონდი „ბლუორჩარდი“	12/14/2018	12/14/2028	აშშ დოლარი	9.30%	40,296
ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის	12/18/2015	12/16/2030	აშშ დოლარი	11.80%	20,785
ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის	3/15/2016	3/17/2031	აშშ დოლარი	11.80%	20,780
responsAbility SICAV (Lux) – მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსების ფონდი	11/30/2018	11/30/2028	აშშ დოლარი	11.90%	16,025
responsAbility SICAV (Lux) – მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსების ფონდი	4/7/2022	4/7/2032	აშშ დოლარი	11.40%	13,943
responsAbility SICAV (Lux) – მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სეგმენტში ფინანსური ლიდერები	4/7/2022	4/7/2032	აშშ დოლარი	11.40%	11,209
ResponsAbility SICAV (Lux) – ფინანსური ჩართულობის ფონდი	4/7/2022	4/7/2032	აშშ დოლარი	11.40%	10,662
ResponsAbility SICAV (Lux) – ფინანსური ჩართულობის ფონდი	11/30/2018	11/30/2028	აშშ დოლარი	11.90%	8,418
Triple Jump Innovation Fund	3/14/2023	4/15/2028	აშშ დოლარი	9.00%	8,330
responsAbility SICAV (Lux) – მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სეგმენტში ფინანსური ლიდერები	4/7/2022	4/7/2032	აშშ დოლარი	11.40%	5,194
ResponsAbility SICAV (Lux) – მიკროსაფინანსო ლიდერები	11/30/2018	11/30/2028	აშშ დოლარი	11.90%	2,716
კერძო კრედიტორები	06/08/2017- 08/08/2023	11/18/2024- 08/08/2031	აშშ დოლარი	8-9.5%	144,993
მთლიანი სუბორდინირებული ვალი					868,730

ლიკვიდაციის შემთხვევაში ეს ვალი დაიფარება ყველა სხვა კრედიტორის გასტუმრების შემდეგ, გარდა AT1 თამასუქებისა, რომელთა ჩამონათვალი მოცემულია 24-ე შენიშვნაში. სუბორდინირებული ვალის სამართლიანი ღირებულება განხილულია მე-40 შენიშვნაში. ინფორმაცია სუბორდინირებული ვალის ნაშთების შესახებ წარმოდგენილია 42-ე შენიშვნაში. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 49,676 ათასი ლარის მთლიანი სუბორდინირებული ვალი არის მიკუთვნებადი სს „თიბისი ლიზინგისთვის“ (2023 წლის 31 დეკემბერი: 42,184 ათასი ლარი).

24. დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები მოიცავდა შემდეგს:

ათას ლარში	საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	კუპონის განაკვეთი	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
აშშ დოლარი	1,062,960	8.9%-10.3%	10.63%
მთლიანი დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები			
1,062,960			

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები მოიცავდა შემდეგს:

ათას ლარში	საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	კუპონის განაკვეთი	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
აშშ დოლარი	548,284	8.9%-10.8%	10.84%
მთლიანი დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები*			
548,284			

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები მოიცავდა შემდეგს:

ათას ლარში	საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	კუპონის განაკვეთი	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
აშშ დოლარი	548,368	8.9%-10.8%	10.84%
მთლიანი დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები*			
548,368			

*კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

2024 წლის 30 აპრილს სს „თიბისი ბანკმა“ წარმატებით გამოუშვა 300 მილიონი აშშ დოლარის, 10.25%-იანი კუპონის განაკვეთის მქონე, უვადო სუბორდინირებული გამოთხოვადი დამატებითი პირველადი კაპიტალის თამასუქები, რომლებზეც ინვესტორების მხრიდან მაღალი მოთხოვნა იყო ევროკავშირში, დიდ ბრიტანეთსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებში. ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი გამოვიდა ძირითად ინვესტორად გამოშვებული კაპიტალის თამასუქების 20%-ისთვის. თამასუქები განთავსდა ევრონექსტ ღებლინის გლობალურ საფონდო ბირჟაზე და Moody’s-ის მიერ მიენიჭა B2 რეიტინგი.

2021 წლის 28 ოქტომბერს ბანკმა დაასრულა 75 მილიონი აშშ დოლარის, 8.894 კუპონის განაკვეთის მქონე, დამატებითი პირველადი კაპიტალის უვადო სუბორდინირებული თამასუქების გამოშვების ოპერაცია („AT1 თამასუქები“). AT1 თამასუქები დარეგისტრირებულია ევრონექსტ ღებლინის რეგულირებად ბაზარზე და Fitch-ის მიერ მინიჭებული აქვს „B-“ რეიტინგი.

2019 წლის 3 ივლისს ბანკმა დაასრულა სადებიუტო, საზეიმო 125 მილიონი აშშ დოლარის 10.75%-იანი კუპონის განაკვეთის მქონე დამატებითი პირველადი კაპიტალის უვადო სუბორდინირებული თამასუქების გამოშვების ოპერაცია. AT1 თამასუქები დარეგისტრირებულია ევრონექსტ ღებლინის რეგულირებად ბაზარზე და Fitch-ის მიერ მინიჭებული აქვს „B-“ რეიტინგი. AT1 თამასუქები ამავდროულად დარეგისტრირდა სს „საქართველოს საფონდო ბირჟაზე“, რის შედეგადაც გახდა დამატებითი პირველადი კაპიტალის თამასუქების პირველი ორგზის რეგისტრირებული საერთაშორისო შეთავაზება საქართველოდან.

25. საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი
ათას ლარში, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული		
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	52,539,769	21,014
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	52,539,769	21,014

თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა 0.4 ლარი ერთ აქციაზე (2023 წლის 31 დეკემბერი: 0.4 ლარი ერთ აქციაზე). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია სრულად განაღდებულია და მათზე მიიღება დივიდენდები.

დივიდენდები

ათას ლარში	2024	2023
გადასახდელი დივიდენდები 1 იანვრის მდგომარეობით	747	747
შუალედური მოგების დივიდენდები:		
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	159,001	220,398
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები:	(159,001)	(220,398)
წინა წლის საბოლოო დივიდენდები:		
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	391,469	395,667
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები:	(391,469)	(395,667)
გადასახდელი დივიდენდები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	747	747

2024 წლის 8 აგვისტოს სს „თიბისი ბანკის“ აქციონერები შეთანხმდნენ ერთ აქციაზე 3.03 ლარის ოდენობის შუალედური მოგების დივიდენდზე. დივიდენდი გადახდილი იქნა 2024 წლის 4 ნოემბერს.

2024 წლის 14 თებერვალს სს „თიბისი ბანკის“ აქციონერები შეთანხმდნენ ერთ აქციაზე 7.46 ლარის ოდენობის საბოლოო მოგების დივიდენდის გამოცხადებაზე. დივიდენდი გადახდილი იქნა 2024 წლის 7 მაისს და 2024 წლის 5 ივლისს.

2023 წლის 11 აგვისტოს სს „თიბისი ბანკის“ აქციონერები შეთანხმდნენ ერთ აქციაზე 4.20 ლარის ოდენობის შუალედური მოგების დივიდენდზე. დივიდენდი გადახდილი იქნა 2023 წლის 4 ოქტომბერს.

2023 წლის 27 მარტს სს „თიბისი ბანკის“ აქციონერები შეთანხმდნენ ერთ აქციაზე 7.54 ლარის ოდენობის საბოლოო მოგების დივიდენდის გამოცხადებაზე. დივიდენდი გადახდილი იქნა 2023 წლის 5 მაისს.

სხვა რეზერვები

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	37,804	12,345	5,467
საკურსო სხვაობის რეზერვი	(6,365)	(7,085)	(7,657)
მთლიანი სხვა რეზერვები*	31,439	5,260	(2,190)

*კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

26. აქციაზე დაფუძნებული გადახდები

2024 წლის ანაზღაურების სქემა – ბანკის აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭო

საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკი ჯგუფმა“ (საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი“) გამოაცხადა ანაზღაურების პოლიტიკა, რომელიც დაამტკიცეს აქციონერებმა 2024 წლის წლიურ საერთო კრებაზე და წარმოადგენს ჩარჩოს დირექტორების ანაზღაურებისთვის სამწლიანი ვადით – 2024-2026 წლებში.

ცვალებადი სტრატეგიის, ბიზნესის სიმწიფისა და ადგილობრივი საბაზრო პრაქტიკის გათვალისწინებით, შემოთავაზებული იქნა წახალისების მოდელის სტრუქტურის შეცვლა. ცვლილება მოიცავდა გადასვლას აქციებით გაცემული ინდივიდუალური წლიური პრემიებიდან და წახალისების გრძელვადიანი გეგმიდან ერთიან წახალისებაზე, რომელიც ცნობილია, როგორც „წახალისების გაერთიანებული გეგმა“. ეს ახალი გეგმა აერთიანებს საქმიანობის მოკლე და გრძელვადიან ელემენტებს და მოიცავს აქციებზე დაფუძნებული გრძელვადიანი ანაზღაურების არსებითი ნაწილის გადავადებას.

ახალმა სქემამ 2024 წლიდან ჩაანაცვლა არსებული ანაზღაურების გეგმა ბანკის აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭოსთვის. შესაბამისად, 2024 წელი მოდიფიცირდა ახალი გეგმის შესაბამისად. მოდიფიცირებამ არ განაპირობა ანაზღაურების დაჩქარება, ვინაიდან პირობები არ გაუარესებულა სქემის მონაწილეებისთვის.

ახალი გეგმა ბანკის აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭოსთვის 2024 წლიდან მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს აქციებით ანაზღაურებასთან დაკავშირებით:

- **აქციებით გაცემული ხელფასები** დაექვემდებარება 3-წლიან ფლობის ვადას და გამოიშვება სამი თანაბარი წლიური ტრანშის სახით ერთი, ორი და სამი წლის შემდეგ, შესაბამისად, 33%-33%-34%-ით (არ ექვემდებარება უწყვეტი დასაქმების მოთხოვნას, შემცირების (მალუსი) ან ჩამორთმევის პირობას).
- **ცვლადი ანაზღაურება – წახალისების გაერთიანებული გეგმა**, რომელიც მოიცავს სამუშაოს შედეგების შეფასების სამეტაპიან პროცესს:
 1. **საქმიანობის მინიმალური ზღვარი** – გადახდების მიღებას წახალისების გაერთიანებული გეგმის ფარგლებში დასაქმებულები მიიღებენ მხოლოდ და მხოლოდ მინიმალური ზღვრის კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ, რომლებიც ფასდება ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლების შესრულების წლიურ ვადაზე. ზღვრული კრიტერიუმები ეყრდნობა ფინანსური სიჭანსაღის (მათ შორის კაპიტალის, ლიკვიდურობის და მომგებიანობის) შეფასებებს.
 2. **ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლების წლიური შეფასების ბარათი** – წლიური მიზნობრივი ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლების შესრულების მიხედვით, ანაზღაურების კომიტეტი გადაწყვეტს ხელფასის საერთო გასაცემ პროცენტულ წილს. გაცემა იყოფა: „აქციის გადაცემას“ – მთლიანის 40% გადაიხდება აქციების სახით, რომლებიც მინიმუმ სამი წლის განმავლობაში უნდა იყოს ფლობილი (და ექვემდებარება 3 წლის შემდეგ ჩამორთმევას) და „აქციების გრძელვადიან გადაცემას“ შორის – მთლიანის 60% გადაიცემა, როგორც აქციების გადავადებული გადაცემა, რომელზეც უფლებები გადაიცემა ხუთი წლით. (ექვემდებარება უწყვეტი დასაქმების მოთხოვნას, შემცირების (მალუსი) და 3 წლის შემდეგ ჩამორთმევის პირობებს).
 3. **აქციონერების მთლიანი უკუგების მისადაგების მექანიზმი** – აქციების გრძელვადიანი გადაცემის (60%) ღირებულება განისაზღვრება საქმიანობის შედეგების 1-ელი ეტაპის და საქმიანობის შედეგების მე-2 ეტაპის უმკაცრესი შეფასებით და შეიძლება 50%-ით შემცირდეს, თუ თიბისის აქციონერების მთლიანი უკუგება მინიმუმ არ არის შესაბამისობაში აქციონერების მთლიანი უკუგების შეწონილ მნიშვნელთან.
- **აქციების ფლობის მოთხოვნა** – აქციების ფლობის მოთხოვნაა საბაზისო ხელფასის მინიმუმ 200%-ის ფლობა.

მონაწილეებს უფლება აქვთ აქციებით გაცემულ ხელფასებზე და გადაცემულ აქციებზე დივიდენდები მიიღონ (ცვლადი ანაზღაურების 40%).

უფლების გადაცემისას დივიდენდის ეკვივალენტები, აქციების გრძელვადიან გადაცემებთან მიმართებით, გადაიხდება ფულადი სახსრებით, რომელიც უდრის შესაბამის აქციებზე გადახდილ დივიდენდებს აქციის გაცემის თარიღსა და მასზე უფლების გადაცემის თარიღს შორის.

დივიდენდები ან დივიდენდების ეკვივალენტები არ გადაიხდება ისეთი გაცემის (ან მისი ნაწილის) შემთხვევაში, რომელსაც ვადა გაუვა უფლების გადაცემის თარიღისთვის ან თარიღამდე.

26. აქციაზე დაფუძნებული გადახდები გადახდები

2022-2023 წ.წ. ანაზღაურების სქემა:

ქვემოთ ახსნილია ის კომპონენტები, რომლებიც ხარჯად ტარდება 2022-2023 წლების სქემების საფუძველზე, უფლების გადაცემამდე. ანაზღაურების სისტემა დამტკიცდა აქციონერების მიერ საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ წლიურ საერთო კრებაზე 2021 წლის ივნისში და ძალაში შევიდა 2022 წლის 1 იანვარს. იგი მოიცავს 2022-2023 წლების პერიოდს. აქციებით გაცემულ ხელფასზე წინა სისტემებიდან უკვე გადაცემულია უფლება.

ცვლადი ან ამღაურება

უმალესი რანგის ხელმძღვანელობის ცვლადი ანაზღაურება შედგებოდა აქციების სახით გაცემული წლიური პრემიებისგან („წლიური პრემია“) და აქციების გაცემებისგან გრძელვადიანი წახალისების გეგმის ფარგლებში („LTIP გაცემები“). ცვლადი ანაზღაურების 60% არის LTIP გაცემები, ხოლო დანარჩენი 40% შედგებოდა წლიური პრემიებისგან.

- (ა) *წლიური პრემია გადავადებული აქციების გეგმის მიხედვით – 2022-2023 წლის პრემია გაცემულია საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისის“ აქციების სახით* ბანკის აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭო წლიურ პრემიებს იღებდა მთლიანად საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისის“ აქციების სახით და იგი არ მოიცავდა რამენაირ ფულად კომპონენტს. წლიური პრემიების გაცემა ექვემდებარება ფლობის პერიოდს (და არა უწყვეტ დასაქმებას) 2 წლის განმავლობაში, რომლის 50% გაიცემა ერთი წლის შემდეგ, ხოლო დარჩენილი 50% – მომდევნო წლის ბოლოს. წლიური პრემია ექვემდებარება ანაზღაურების შემცირების და გადახდილი თანხის უკან ამოღების პირობებს, როგორც ეს აღწერილია გადავადებული აქციების გამოყოფის პროგრამაში. ფლობის პერიოდში მონაწილეებს აქვთ აქციონერთა კრებაზე ხმის მიცემის და დივიდენდების მიღების უფლება.
- (ბ) *გრძელვადიანი წახალისების გეგმა (LTIP) 2022-2023 წლებისთვის* – ჯილდოს გაცემის დონე განისაზღვრა LTIP მაქსიმალური ზღვრის პროპორციულად, საბაზისო, ანუ წინა წლის წლიური პრემიის კორპორაციული KPI-ების შესრულების საფუძველზე. გაცემული LTIP ჯილდოები შემდეგ დაექვემდებარებოდა LTIP-ის სამწლიან საპროგნოზო შედეგების მიღწევის პირობებს და მათზე უფლება გადაიცემოდა გაცემის შემდეგ 5-წლიან ვადის გასვლის ბოლოს. LTIP ჯილდოების საპროგნოზო შესრულების KPI-ები განისაზღვრებოდა ყოველი წლის დასაწყისში ამ წლის ციკლისთვის ანაზღაურების კომიტეტის მიერ. მონაწილეებს არ აქვთ დივიდენდის მიღების ან ხმის მიცემის უფლება LTIP ჯილდოზე უფლების გადაცემამდე.

საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა

საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა იღებს ფულად პრემიებს და ასევე აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ჯილდოებს. ამ სქემის მიხედვით ყოველწლიურად წინასწარ განსაზღვრული საქმიანობის შედეგების მიხედვით, აქციების გარკვეული რაოდენობა გადაცემა ჯგუფის საშუალო რგოლის მენეჯერების უმრავლესობას. საქმიანობის შედეგებში იგულისხმება ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლები (KPI), რომლებიც არის (i) კორპორაციული და (ii) ინდივიდუალური. კორპორაციული ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლები ძირითადად უკავშირდება საბჭოს მიერ დაწესებული მომგებიანობის, ეფექტიანობის და პორტფელის ხარისხის სტანდარტების, ასევე მომხმარებელთა გამოცდილებასთან და თანამშრომელთა ჩართულობასთან დაკავშირებულ არაფინანსურ მაჩვენებლების მიღწევას. ეფექტურობის ინდივიდუალური მაჩვენებლები განისაზღვრება ინდივიდუალურად და გამოიყენება თითოეული თანამშრომლისთვის გადაცემული აქციების რაოდენობის გამოსათვლელად. გადაცემის შემდეგ ყველა აქციას აქვს მომსახურების პირობები და, ამ პირობების დაკმაყოფილებამდე, მათზე შესაძლებელია დივიდენდების მიღება; თუმცა არ შეიძლება მათი გაყიდვა ან გადაცემა მესამე მხარეებისთვის.

ვადა ითვალისწინებს უწყვეტ დასაქმებას მანამ, სანამ სქემის მონაწილეებისთვის უფლების ეტაპობრივი გადაცემა დასრულდება. უფლების გადაცემის პირობები არის 33%, 33%, 34% წელიწადში 3-წლიანი პერიოდისთვის აქციების გადაცემის თარიღიდან. ამ კომპენსაციის სისტემით, უფლების გადაცემის პერიოდი მთლიანი პერიოდი გრძელდება 4 წლის განმავლობაში უფლების მინიჭების თარიღიდან. გარდა ამისა, ცვლადი ანაზღაურების სტრუქტურა სხვა იდენტიფიცირებული მატერიალური რისკის ამღები პირების - თანამშრომლების შემთხვევაში, რომლებიც სს „თიბისი ბანკის“ აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭოს უფრო დაბალ რგოლზე მუშაობენ, ექვემდებარება მარეგულირებლის მოთხოვნებს და შესაბამისობაშია სებ-ის კორპორაციული მართვის კოდექსთან. მატერიალური რისკის ამღები თანამშრომლების შემთხვევაში, რომლებიც ფლობენ არაგადავადებულ ცვლად ანაზღაურებას, ფლობის ბოლო თარიღი დგება გაცემის თარიღიდან 6 თვის შემდეგ.

26. აქციაზე დაფუძნებული გადახდები გადახდები

ამჟამად გაიცემა 2023-2024 წლების 2-წლიანი ანაზღაურების სქემა.

სქემების შესახებ ინფორმაცია ქვემოთ წარმოდგენილია ცხრილის სახით:

	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
აქციების რაოდენობა, რომლებზეც უფლებები არ გადაცემულა პერიოდის დასაწყისში	1,194,124	2,044,604
გამოყოფილი აქციების რაოდენობა	128,320	248,306
იმ აქციების სავარაუდო რაოდენობის ცვლილება, რომლებზეც უფლებების გადაცემაა მოსალოდნელი	(92,321)	(764,037)
აქციების რაოდენობის ცვლილება ფაქტობრივად გადაცემული აქციის ფასზე, სავალუტო კურსზე და KPI-ების შესრულებაზე დაყრდნობით.	44,417	(95,653)
აქციების რაოდენობა, რომლებზეც უფლებები გადაცემულია	(304,279)	(239,096)
აქციების რაოდენობა, რომლებზეც უფლებები არ გადაცემულა პერიოდის ბოლოს	970,261	1,194,124

თანამშრომლებზე გაწეულ დანახარჯად აღიარებული მთლიანი ხარჯი პერიოდის განმავლობაში იყო 19,520 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 24,682 ათასი ლარი).

წილობრივი ინსტრუმენტის გაცემის სანაცვლოდ თანამშრომლისგან მიღებული მომსახურების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ჯილდოს ხასიათით. ამჟამად არსებობს აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ჯილდოების რამდენიმე ტიპის სქემა, როგორც ეს ზემოთ არის აღწერილი. გადავადებული ანაზღაურება აქციების სახით და გადავადებული ანაზღაურება პრემიის სახით წარმოადგენს შესაძლო პრემიების თანხას, რომელიც გამოიყოფა საქმიანობის შედეგების მიხედვით. ჯილდოს სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება თანხის დღევანდელი ღირებულებით მასზე უფლების მინიჭების თარიღისთვის და საქმიანობის პირობების სავარაუდო შესრულების მიხედვით. LTIP და გრძელვადიანი გეგმა არის პოტენციური მაქსიმალური აქციების რაოდენობის გადაცემები, რომელიც ასევე არის დამოკიდებული საქმიანობის პირობებზე. ჯილდოს სამართლიანი ღირებულება მასზე უფლების მინიჭების თარიღისთვის განისაზღვრება უფლების მინიჭების თარიღისთვის აქციის ფასით და საქმიანობის პირობების შესაძლო შესრულებით. 2024 წლის საქმიანობის შედეგების მიხედვით გამოყოფილი აქციების სამართლიანი ღირებულების ოდენობა არის 34,650 ათასი ლარი.

არსებული პრემიების სისტემის საგადასახადო ნაწილი აღირიცხება წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების საფუძველზე.

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის სქემაში წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრულ ნაწილთან დაკავშირებული თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯები აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში პროპორციული წესით თითოეულ შესაბამისი სქემის ტრანშზე უფლების გადაცემის პერიოდის განმავლობაში და შესაბამისი გატარება კრედიტდება აქციებზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვზე საკუთარ კაპიტალში.

27. სავაენდის ანალიზი

დირექტორთა საბჭო („საბჭო“) არის საოპერაციო გადაწყვეტილებების მთავარი მიმღები და იგი განიხილავს ჯგუფის შიდა ანგარიშგებას, რათა შეაფასოს საქმიანობა და გამოყოს რესურსები.

საოპერაციო სეგმენტები შემდეგნაირად განისაზღვრა:

- კორპორაციული – იურიდიული პირი/აფილირებულ პირთა ჯგუფი, რომელთა წლიური ამონაგები აღემატება 20 მილიონ ლარს ან რომლებმაც მიიღეს 7.5 მილიონ ლარზე მეტი კრედიტი. ზოგიერთი სხვა ბიზნესკლიენტი შეიძლება შეხედულებისამებრ მიეკუთვნოს კორპორაციულ და საინვესტიციო ბანკინგის სეგმენტს ან გადავიდეს მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტში. გარდა ამისა, კორპორაციული / საინვესტიციო ბანკინგი, ასევე შეხედულებისამებრ, მოიცავს დაგროვილი ქონების მართვის კერძო საბანკო მომსახურებას 250,000 აშშ დოლარის მართვადი აქტივების ზღვრული ოდენობის მქონე შეძლებული პირებისთვის;
- საცალო – ფიზიკური პირები, რომლებიც არ წარმოადგენენ ბიზნესს;
- მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები, რომლებიც არ შედიან CIB (კორპორაციული / საინვესტიციო ბანკინგის) სეგმენტში;
- კორპორაციული ცენტრი, სხვა და ქვესეგმენტური ელმინირებები – მოიცავს სახაზინო ოპერაციებს, „თიბისი ლიზინგს“ და ქვესეგმენტურ ელიმინირებებს, ჯგუფის არაარსებით ან არაფინანსურ შვილობილ საწარმოებს და შიდაჯგუფურ ელიმინირებებს.

ჯგუფს აქვს სტანდარტული წლიური ხელახალი სეგმენტაცია, რომლის შემდეგაც ზოგიერთი კლიენტი თავიდან გადანაწილდება მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების და კორპორაციულ სეგმენტებზე.

დირექტორთა საბჭო აფასებს საოპერაციო სეგმენტების შედეგებს მოგების გადასახადით დასაბეგრი მოგების საფუძველზე.

საანგარიშგებო სეგმენტები იგივე საოპერაციო სეგმენტებია.

2024 წელსა და 2023 წელს ერთ გარეშე მომხმარებელთან ან კონტრაქტენტთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული ამონაგები ჯგუფის მთლიანი ამონაგების 10%-ზე ნაკლებს შეადგენდა.

ჯგუფის ამონაგების უმეტესი ნაწილი მოდის საქართველოზე. ჯგუფის აქტივებისა და ვალდებულებების წარმოქმნის გეოგრაფიული ანალიზი მოცემულია 35-ე შენიშვნაში.

არაპირდაპირი ხარჯების განაწილება, როდესაც ეს შესაძლებელია, ხდება თითოეული ტიპის დანახარჯისთვის განსაზღვრული გამომწვევი ფაქტორების საფუძველზე. თუ რომელიმე ტიპის ხარჯისთვის/ზედნადები ხარჯისთვის გამომწვევი ფაქტორის განსაზღვრა შეუძლებელია, ეს ხარჯები სეგმენტებს შორის ნაწილდება იმავე ლოგიკის საფუძველზე, რომელიც გამოიყენება ანალოგიური ხასიათის ხარჯებისთვის (მაგ. სხვა საოპერაციო ხარჯები შესაბამება საოპერაციო ხარჯების კატეგორიის უახლეს კატეგორიას).

სეგმენტებშორისი სატრანსფერო ფასწარმოქმნის მეთოდოლოგია არის საკუთარი რესურსებით შემუშავებული ინსტრუმენტი, რომელიც ეფუძნება ვადების თანხვედრის ლოგიკას. იგი გამოიყენება ჯგუფის ფარგლებში ლიკვიდურობის რისკების ეფექტურად სამართავად და საპროცენტო განაკვეთის რისკების შესამცირებლად. ეს პროცესი მოიცავს კორპორაციული ცენტრის მიერ ფულადი თანხების (დეპოზიტების) სესხებას სხვადასხვა ბიზნესსეგმენტისგან. თითოეული დეპოზიტის კომპენსაცია დამოკიდებულია მის კონკრეტულ ვალუტაზე, ვადაზე, ტიპზე, ლიკვიდურობისა და კაპიტალის მოთხოვნებზე, რაც უზრუნველყოფს თითოეული სეგმენტის სამართლიან მოპყრობას. თავის მხრივ, ბიზნესსეგმენტები ფულად სახსრებს სესხულობენ კორპორაციული ცენტრისგან, რომ დააფინანსონ სესხები და სხვა აქტივები. სესხების თითოეული ოპერაციის ფასწარმოქმნა განისაზღვრება ისეთ ფაქტორებზე დაყრდნობით, როგორიცაა ვალუტა, სესხის ტიპი (ფიქსირებული, ცვლადი, შერეული საპროცენტო განაკვეთები), სესხის ვადა და კაპიტალის მოთხოვნა.

27. სავაენდის ანალიზი გაგრძელება

სეგმენტების შესახებ 2024 წლის ინფორმაცია მომზადებულია ზემოთ აღწერილი 2024 წლის ხელახალი სეგმენტაციის ეფექტის გათვალისწინებით:

ათას ლარში	კორპორაციული	საცალო	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	კორპორაციული ცენტრი, სხვა და ქვესეგმენტური ელიმინირებები*	სულ
საპროცენტო შემოსავალი	947,845	998,077	642,023	547,963	3,135,908
საპროცენტო ხარჯი	(663,406)	(219,741)	(27,479)	(716,288)	(1,626,914)
წმინდა პროცენტი სავალუტო სვოპებზე	10,762	2,432	286	68,518	81,998
სეგმენტებშორისი საპროცენტო შემოსავალი/ (ხარჯი)	315,969	(204,645)	(274,633)	163,309	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	611,170	576,123	340,197	63,502	1,590,992
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	125,197	457,848	93,375	584	677,004
საკომისიო ხარჯი	(16,103)	(194,444)	(60,952)	(7,415)	(278,914)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	109,094	263,404	32,423	(6,831)	398,090
წმინდა შემოსულობა წარმოებული ინსტრუმენტებიდან, უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და კონვერტაციიდან	143,348	104,540	52,239	67,656	367,783
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,303	8,928	2,886	3,398	16,515
მეკავშირე საწარმოს მოგების წილი	(273)	-	-	847	574
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი	144,378	113,468	55,125	71,901	384,872
მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე საკრედიტო ზარალის (რეზერვი)/ამოღება	(10,628)	(73,326)	(30,271)	4,715	(109,510)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-	(4,754)	(4,754)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის და სხვა აქტივებისთვის	(1,047)	205	(1,300)	(3,620)	(5,762)
არაფინანსური აქტივების წმინდა გაუფასურება	(454)	(711)	(617)	(364)	(2,146)
გაუფასურების ზარალი გასაყიდად გამიზნული აქტივების ჩამოფასების გამო	-	-	-	(9,800)	(9,800)
საოპერაციო შემოსავალი მოსალოდნელი საკრედიტო და არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალის შემდეგ	852,513	879,163	395,557	114,749	2,241,982
თანამშრომლებზე განეული დანახარჯები	(81,936)	(243,655)	(91,523)	(22,716)	(439,830)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(14,424)	(78,761)	(22,646)	(2,452)	(118,283)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(24,154)	(135,215)	(34,014)	(27,988)	(221,371)
საოპერაციო ხარჯები	(120,514)	(457,631)	(148,183)	(53,156)	(779,484)
დასაბეგრი მოგება	731,999	421,532	247,374	61,593	1,462,498
მოგების გადასახადის ხარჯი	(110,471)	(60,310)	(37,314)	(9,687)	(217,782)
წლის წმინდა მოგება	621,528	361,222	210,060	51,906	1,244,716

*ჯგუფს არ გაუცალკევებია ელიმინირებები, რადგან ისინი არ არის არსებითი. სხვა საოპერაციო შემოსავალი მოიცავს 17,000 ლარის შიდა ჯგუფურ დივიდენდებს.

27. სავაენდის ანალიზი გაგრძელება

ათას ლარში	კორპორაციული	საცალო	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	კორპორაციული ცენტრი, სხვა	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები და ავანსები	9,863,777	8,710,516	5,943,479	1,817	24,519,589
მომხმარებელთა ანგარიშები	11,308,306	8,478,788	2,043,554	110,574	21,941,222
გუდვილი	7,491	14,350	5,560	796	28,197
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები და ვალდებულების შესრულების გარანტიები	2,802,249	159,288	450,460	(208)	3,411,789

27. სავაენდის ანალიზი გაგრძელება

ათას ლარში	კორპორაციული	საცალო	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	კორპორაციული ცენტრი, სხვა და ქვესეგმენტური ელიმინირებები**	სულ
საპროცენტო შემოსავალი	792,698	879,106	584,108	433,515	2,689,427
საპროცენტო ხარჯი	(554,873)	(172,430)	(14,039)	(535,590)	(1,276,932)
წმინდა პროცენტი სავალუტო სვოპებზე	4,805	644	41	77,611	83,101
სეგმენტებშორისი საპროცენტო შემოსავალი/(ხარჯი)	310,127	(197,526)	(236,024)	123,423	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	552,757	509,794	334,086	98,959	1,495,596
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	105,418	379,799	87,206	(1,032)	571,391
საკომისიო ხარჯი	(17,578)	(161,999)	(52,859)	(4,479)	(236,915)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	87,840	217,800	34,347	(5,511)	334,476
წმინდა შემოსულობა წარმოებული ინსტრუმენტებიდან, უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და კონვერტაციიდან	110,127	85,214	48,535	28,427	272,303
სხვა საოპერაციო შემოსავალი*	7,887	6,289	3,237	11,667	29,080
მეკავშირე საწარმოს მოგების წილი	-	-	-	657	657
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი	118,014	91,503	51,772	40,751	302,040
მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე საკრედიტო ზარალის (რეზერვი)/ამოღება	(7,980)	(52,911)	(70,574)	1,085	(130,380)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-	(1,996)	(1,996)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის და სხვა აქტივებისთვის*	(7,735)	159	92	(3,999)	(11,483)
არაფინანსური აქტივების წმინდა გაუფასურება	(987)	(879)	(276)	(1,433)	(3,575)
საოპერაციო შემოსავალი მოსალოდნელი საკრედიტო და არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალის შემდეგ	741,909	765,466	349,447	127,856	1,984,678
თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯები	(72,796)	(202,752)	(86,321)	(23,602)	(385,471)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(12,173)	(65,897)	(19,317)	(2,256)	(99,643)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(22,013)	(125,580)	(33,178)	(15,877)	(196,648)
საოპერაციო ხარჯები	(106,982)	(394,229)	(138,816)	(41,735)	(681,762)
დასაბეგრი მოგება	634,927	371,237	210,631	86,121	1,302,916
მოგების გადასახადის ხარჯი	(90,565)	(49,322)	(31,361)	(12,610)	(183,858)
წლის წმინდა მოგება	544,362	321,915	179,270	73,511	1,119,058

*კონსოლიდირებული მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

**ჯგუფს არ გაუცალკევებია ელიმინირებები, რადგან ისინი არ არის არსებითი. სხვა საოპერაციო შემოსავალი მოიცავს 20,000 ლარის შიდა ჯგუფურ დივიდენდებს.

27. სავაენდის ანალიზი გაგრძელება

ათას ლარში	კორპორაციული	საცალო	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	კორპორაციული ცენტრი, სხვა	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები და ავანსები	8,283,723	7,513,229	5,480,822	(1,025)	21,276,749
მომხმარებელთა ანგარიშები	10,200,321	7,469,587	1,900,459	372,149	19,942,516
გუდვილი	7,491	14,350	5,560	796	28,197
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები და ვალდებულების შესრულების გარანტიები	2,831,610	161,874	486,756	(939)	3,479,301

28. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

ჯგუფის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი ასეთია:

ათას ლარში	2024	2023
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	2,558,827	2,224,514
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	329,008	284,495
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	154,375	99,777
გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	447	3,077
სხვა ფინანსური აქტივები	3,288	2,824
სხვა საპროცენტო შემოსავალი		
ფინანსურ იჭარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	89,963	74,740
მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	3,135,908	2,689,427
საპროცენტო ხარჯი		
მომხმარებელთა ანგარიშები	(974,133)	(813,715)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(408,278)	(288,250)
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები და დამატებითი პირველადი კაპიტალი	(130,745)	(104,147)
სუბორდინირებული ვალი	(109,118)	(67,539)
სხვა საპროცენტო ხარჯი		
საიჯარო ვალდებულებები	(4,640)	(3,281)
მთლიანი საპროცენტო ხარჯი	(1,626,914)	(1,276,932)
წმინდა პროცენტი სავალუტო სვოპებზე	81,998	83,101
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	1,590,992	1,495,596

2024 წლის განმავლობაში დეფოლტის სიტუაციაში მყოფ სესხებზე დარიცხულმა პროცენტმა შეადგინა 38,249 ათასი ლარი (2023 წ.: 36,161 ათასი ლარი).

2024 წლის განმავლობაში 4,262 ათასი ლარის ოდენობის კაპიტალიზებული საპროცენტო ხარჯი (2023 წ.: 2,391 ათასი ლარი) მიკუთვნებადი იყო ჯგუფის სათავო ოფისის მშენებლობისთვის. კაპიტალიზაციისთვის განკუთვნილი, ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული, დანახარჯების ოდენობის დასადგენად გამოყენებული კაპიტალიზაციის ნორმა წარმოადგენს პროცენტიანი ვალდებულებების საშუალო შეწონილს ვალუტების მიხედვით: 8.2% ლარში, 2.8% აშშ დოლარში და 2.7% ევროში (2023 წ.: 9.0% ლარში, 2.1% აშშ დოლარში და 1.0% ევროში). დაუმთავრებელი მშენებლობის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-15 შენიშვნაში.

28. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი გაგრძელება

ბანკის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი ასეთია:

ათას ლარში	2024	2023
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	2,554,942	2,221,832
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	331,990	287,835
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	152,031	97,677
გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	447	3,077
სხვა ფინანსური აქტივები	2,212	2,366
მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	3,041,622	2,612,787
საპროცენტო ხარჯი		
მომხმარებელთა ანგარიშები	(982,929)	(821,549)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(387,906)	(273,545)
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები და დამატებითი პირველადი კაპიტალი	(120,489)	(94,321)
სუბორდინირებული ვალი	(105,085)	(64,632)
სხვა საპროცენტო ხარჯი		
საიჯარო ვალდებულებები	(4,309)	(2,955)
მთლიანი საპროცენტო ხარჯი	(1,600,718)	(1,257,002)
წმინდა პროცენტი სავალუტო სვოპებზე	81,998	83,101
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	1,522,902	1,438,886

29. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

ქვედა ცხრილებში წარმოდგენილია შემოსავალი და ხარჯი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან სეგმენტების მიხედვით. სეგმენტების განმარტება მოცემულია 27-ე შენიშვნაში.

2024		მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	კორპორაციული	კორპორაციული ცენტრი, სხვა და ქვესეგმენტური ელიმინი-რებები	სულ
ათას ლარში	საცალო				
საკომისიო შემოსავალი ფინანსური ინსტრუმენტებიდან, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით:					
- საბარათე ოპერაციები	318,442	59,183	-	-	377,625
- ანგარიშსწორების ოპერაციები	123,603	18,192	17,490	(101)	159,184
- გაცემული გარანტიები	146	6,883	47,241	-	54,270
- ფულადი ოპერაციები	5,319	4,539	9,206	-	19,064
- აკრედიტივის გაცემა	-	120	5,944	(11)	6,053
- სავალუტო ოპერაციები	182	1,000	5,214	(21)	6,375
- სხვა	10,156	3,458	40,102	717	54,433
მთლიანი საკომისიო შემოსავალი	457,848	93,375	125,197	584	677,004
საკომისიო ხარჯი ფინანსური ინსტრუმენტებიდან, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით:					
- საბარათე ოპერაციები	(169,405)	(41,181)	-	-	(210,586)
- ანგარიშსწორების ოპერაციები	(4,702)	(7,495)	(4,534)	(4)	(16,735)
- ფულადი ოპერაციები	(7,712)	(2,486)	(8,533)	(2,843)	(21,574)
- მიღებული გარანტიები	(5)	(240)	(1,597)	-	(1,842)
- აკრედიტივები	-	(24)	(1,185)	(3)	(1,212)
- სავალუტო ოპერაციები	(21)	-	-	17	(4)
- სხვა	(12,599)	(9,526)	(254)	(4,582)	(26,961)
მთლიანი საკომისიო ხარჯი	(194,444)	(60,952)	(16,103)	(7,415)	(278,914)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	263,404	32,423	109,094	(6,831)	398,090

29. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი გაგრძელება

2023		მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	კორპორაციული	კორპორაციული ცენტრი, სხვა და ქვესეგმენტური ელიმინი-რებები	სულ
ათას ლარში	საცალო				
საკომისიო შემოსავალი ფინანსური ინსტრუმენტებიდან, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით:					
- საბარათე ოპერაციები	257,211	53,245	8	(5)	310,459
- ანგარიშსწორების ოპერაციები	110,055	17,785	14,214	(92)	141,962
- გაცემული გარანტიები	25	6,059	38,608	-	44,692
- ფულადი ოპერაციები	4,010	4,935	8,039	-	16,984
- აკრედიტივის გაცემა	1	120	8,013	(31)	8,103
- სავალუტო ოპერაციები	114	783	4,546	(8)	5,435
- სხვა	8,383	4,279	31,990	(896)	43,756
მთლიანი საკომისიო შემოსავალი	379,799	87,206	105,418	(1,032)	571,391
საკომისიო ხარჯი ფინანსური ინსტრუმენტებიდან, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით:					
- საბარათე ოპერაციები	(141,793)	(33,468)	-	14	(175,247)
- ანგარიშსწორების ოპერაციები	(6,826)	(9,251)	(5,571)	(37)	(21,685)
- ფულადი ოპერაციები	(5,514)	(2,584)	(6,347)	(3,143)	(17,588)
- მიღებული გარანტიები	-	(276)	(1,706)	-	(1,982)
- აკრედიტივები	-	(38)	(2,517)	(3)	(2,558)
- სავალუტო ოპერაციები	(8)	-	-	(2)	(10)
- სხვა	(7,858)	(7,242)	(1,437)	(1,308)	(17,845)
მთლიანი საკომისიო ხარჯი	(161,999)	(52,859)	(17,578)	(4,479)	(236,915)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	217,800	34,347	87,840	(5,511)	334,476

30. წმინდა შემოსულობა წარმოებული ინსტრუმენტებიდან, უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და კონვერტაციიდან

წმინდა შემოსულობა წარმოებული ინსტრუმენტებიდან, უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და კონვერტაციიდან შემდეგი წლებისთვის ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	2024	2023
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებიდან	452,518	201,457
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან	(85,396)	71,179
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) სხვა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან უცხოურ ვალუტაში გამოხატული წარმოებული ინსტრუმენტების გარდა	661	(333)
მთლიანი წმინდა შემოსულობა წარმოებული ინსტრუმენტებიდან, უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და კონვერტაციიდან	367,783	272,303

31. თანამშრომლებზე გავრცელებული დანახარჯები

ჯგუფის თანამშრომლებზე გავრცელებული დანახარჯები ასეთია:

ათას ლარში	2024	2023
ხელფასები		
ხელფასები და პრემიები	393,911	332,848
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია	19,520	24,682
საპენსიო შენატანები	9,056	6,882
სხვა კომპენსაციის ხარჯი	17,343	21,059
ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	439,830	385,471

ბანკის თანამშრომლებზე გავრცელებული დანახარჯები ასეთია:

ათას ლარში	2024	2023
ხელფასები		
ხელფასები და პრემიები	354,569	300,517
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია	19,413	24,153
საპენსიო შენატანები	7,663	6,222
სხვა კომპენსაციის ხარჯი	14,699	18,621
ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	396,344	349,513

წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია წარმოადგენს აქციებით გადახდილ ანაზღაურებას და გამოირიცხება, როგორც არაფულადი ოპერაცია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში.

თანამშრომლების თვიური საშუალო რაოდენობის კატეგორიებად ჩაშლა ასე გამოიყურება:

ჯგუფის თანამშრომლების რაოდენობა ასეთ

თანამდებობა		2024	2023
ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა	დროებითი	-	-
	მუდმივი	5	5
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	დროებითი	4	-
	მუდმივი	314	289
სხვა თანამშრომლები	დროებითი	938	1,000
	მუდმივი	7,888	7,443
სულ		9,149	8,737

ბანკის თანამშრომლების რაოდენობა ასეთია:

თანამდებობა		2024	2023
ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა	დროებითი	-	-
	მუდმივი	5	5
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	დროებითი	-	-
	მუდმივი	258	243
სხვა თანამშრომლები	დროებითი	882	938
	მუდმივი	7,094	6,669
სულ		8,239	7,855

32. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ჯგუფის ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	2024	2023
სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურება	38,912	46,464
არამატერიალური აქტივების ტექნიკური მომსახურება	37,773	25,982
პროფესიული მომსახურება	34,036	25,408
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	13,554	12,859
დაზღვევა	10,519	8,707
შენობის დატვირთვა და იჯარა*	9,713	7,774
მოკლე ტექსტური შეტყობინების მომსახურების საფასური	9,687	5,535
შენობების და აღჭურვილობის ტექნიკურ-სამეურნეო მომსახურება	9,284	9,405
კომუნალური მომსახურება	8,982	9,368
კომუნიკაცია და მიწოდება	7,209	6,457
საკანცელარიო ნივთები და სხვა საოფისე ხარჯები	5,664	5,304
თანამშრომელთა შერჩევა და გადამზადება	4,152	5,562
ტრანსპორტირება და ავტომანქანების ტექნიკური მომსახურება	3,472	2,865
წარმომადგენლობითი ხარჯები	2,574	4,310
სამივლინებო ხარჯი	2,423	2,027
დაცვის მომსახურება	2,242	1,956
ზარალი უზრუნველყოფაში ჩადებული დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან	1,159	661
საქველმოქმედო საქმიანობა	1,123	1,110
ზარალი შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობების გასხვისებიდან	722	599
ვალდებულებების და დანახარჯების ამოღება	(212)	-
სხვა	18,383	14,295
მთლიანი ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	221,371	196,648

32. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები გაგრძელება

ბანკის ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	2024	2023
სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურება	37,763	45,369
არამატერიალური აქტივების ტექნიკური მომსახურება	32,652	22,332
პროფესიული მომსახურება	31,359	23,981
მოკლე ტექსტური შეტყობინების მომსახურების საფასური	9,687	5,535
კომუნალური მომსახურება	8,598	8,959
შენობების და აღჭურვილობის ტექნიკურ-სამეურნეო მომსახურება	8,457	8,231
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	7,635	6,985
კომუნიკაცია და მიწოდება	6,190	5,317
შენობის დატვირთვა და იჯარა*	5,878	5,604
საკანცელარიო ნივთები და სხვა საოფისე ხარჯები	5,196	4,943
თანამშრომელთა შერჩევა და გადამზადება	3,849	5,374
დაზღვევა	2,685	2,495
წარმომადგენლობითი ხარჯები	2,481	4,268
სამივლინებო ხარჯი	2,188	1,859
დაცვის მომსახურება	2,010	1,739
საქველმოქმედო საქმიანობა	1,123	1,094
ტრანსპორტირება და ავტომანქანების ტექნიკური მომსახურება	990	749
ზარალი უზრუნველყოფაში ჩადებული დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან	953	579
ზარალი შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობების გასხვისებიდან	298	539
ვალდებულებების და დანახარჯების ამოღება	(212)	-
სხვა	14,024	10,942
მთლიანი ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	183,804	166,894

*მოიცავს მოკლევადიან იჯარებს, დაბალი ღირებულების მქონე იჯარებს, რომლებიც არ არის აღიარებული ფასს 16-ის თანახმად.

32. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები გაგრძელება

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის აუდიტორის მთლიანი ანაზღაურება:

ათას ლარში	აუდიტი	აუდიტთან დაკავშირებული	სხვა მომსახურება	სულ
2024				
ჯგუფისა და შვილობილი საწარმოების წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი	1,782	-	-	1,782
ჯგუფისა და შვილობილი საწარმოების შუალედური ფინანსური ანგარიშგების მიმოხილვა	-	517	-	517
სხვა მარწმუნებელი მომსახურება*	-	-	976	976
აუდიტორების მთლიანი გასამრჯელო	1,782	517	976	3,275
2023				
ჯგუფისა და შვილობილი საწარმოების წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი	1,862	-	-	1,862
ჯგუფისა და შვილობილი საწარმოების შუალედური ფინანსური ანგარიშგების მიმოხილვა	-	237	-	237
აუდიტორების მთლიანი გასამრჯელო	1,862	237	-	2,099

*2024 წელს სხვა მარწმუნებელი მომსახურება მოიცავს მომსახურებას დამატებითი პირველადი კაპიტალის (AT1) თამასუქების გაცემასთან დაკავშირებით.

ჯგუფის აუდიტორის გარდა, სხვა აუდიტორების მიერ გაწეული მომსახურება 2024 წელს შეადგენდა 1,427 ათას ლარს (2023 წ.: 1,548 ათასი ლარი), და 319 ათასი ლარი მიკუთვნებადი იყო აუდიტის მომსახურებისთვის (2023 წ.: 329 ათასი ლარი).

33. მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	2024	2023
მიმდინარე გადასახადის დანარიცხი	217,931	246,196
გადავადებული საგადასახადო შეღავათი	(149)	(62,338)
წლის მოგების გადასახადის მთლიანი ხარჯი	217,782	183,858

მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები მარეგულირებელი ორგანოების მიმართ, როგორც წესი, კვარტალურად გადაიხდება. თანხა გამოითვლება წინა წლის მიმდინარე მოგების გადასახადის თანხის გაყოფით 4 თანაბარ ნაწილად. ვალდებულება გასტუმრებულია მომდევნო წელს, წლის ბოლოსთვის არსებული მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებების მიხედვით.

მოგების გადასახადის საშუალო შეწონილი განაკვეთი 2024 წელს არის: 20% (2023 წ.: 20%), როდესაც საგადასახადო განაკვეთი, რომლითაც იბეგრება შვილობილი საწარმოების შემოსავლის უდიდესი ნაწილი, 15%-დან 20%-მდე მერყეობდა (2023 წ.: 15%-20%).

დიდმა ბრიტანეთმა შემოიღო კანონი ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო) მულტინაციონალური ჯგუფებისთვის მინიმალური დონის გადასახადის წესების ასამოქმედებლად (პილარ 2), რომელიც ძალაში შედის 2024 წლის 1 იანვრიდან და მოქმედებს 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ პერიოდებზე. ბანკის საბოლოო მშობელი საწარმო (საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“) ექცევა პილარ ორის წესების არეალში და ჩატარებული აქვს ჯგუფის პოტენციური რისკის შეფასება პილარ 2-ის მოგების გადასახადებთან მიმართებით 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული

33. მოგების გადასახადი გაგრძელება

პერიოდისთვის. ჩატარებულმა შეფასებამ დაასკვნა, რომ არსებითი ვალდებულება არ წარმოიშობა, თითოეული იურისდიქციის ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის გათვალისწინებით, რომლებშიც ჭკუფი საქმიანობას ეწევა.

ქვემოთ მოცემულია მოსალოდნელი და ფაქტობრივი საგადასახადო ხარჯის/(სარგებლის) შეჯერება:

ათას ლარში	2024	2023
კანონმდებლობით დადგენილი განაკვეთი	20%	20%
დასაბეგრი მოგება	1,462,498	1,302,916
თეორიული საგადასახადო ხარჯი, მოქმედი 20%-იანი საგადასახადო ხარჯის საშუალო შეწონილის მიხედვით (2023 წ.: 20%)	291,586	259,595
იმ მუხლების საგადასახადო ეფექტი, რომლებიც საგადასახადო მიზნებისთვის გამოქვითვას ან დაკავებას არ ექვემდებარება:		
გადასახადისგან გათავისუფლებული შემოსავალი	(74,875)	(70,860)
გამოუქვითავი ხარჯები	1,071	654
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებების ეფექტი	-	(5,146)
სხვა სხვაობები	-	(385)
წლის მოგების გადასახადის მთლიანი ხარჯი	217,782	183,858

სხვაობები ფინანსური ანგარიშგების ჩარჩოსა და საქართველოსა და აზერბაიჯანში საგადასახადო რეგულირებას შორის წარმოშობს დროებით სხვაობებს ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და მათ საგადასახადო ბაზებს შორის. ამ დროებითი სხვაობების ცვლილების დინამიკის საგადასახადო ეფექტი წარმოდგენილია ქვემოთ და აღირიცხება 20%-ით (2023 წ.: 20%) საქართველოსთვის და 20%-ით აზერბაიჯანისთვის (2023 წ.: 20%).

შემოსავალი, რომელიც არ იბეგრება გადასახადით, მოიცავს საპროცენტო შემოსავალს სებ-ში განთავსებებიდან, საქართველოს მთავრობის სახაზინო თამასუქებს და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების ფასიან ქაღალდებს. გამოუქვითავი ხარჯები მოიცავს გადახდილ ჯარიმებს და საქველმოქმედო ხარჯებს ბენეფიციარისთვის, რომლებიც არ არის რეგისტრირებული საქველმოქმედო ორგანიზაციებად.

33. მოგების გადასახადი გაგრძელება

გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	1 იანვარი, 2024 წ.	მოგების ან ზარალის კრედიტში/ (დებეტი) გატარებული	სხვა სრული შემოსავლის კრედიტში გატარებული	ვალუტის კონვერტაციის ეფექტი	31 დეკემბერი, 2024 წ.
(დაბეგვრადი)/გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების და საგადასახადო ზარალის მომდევნო პერიოდში გადატანის საგადასახადო ეფექტი					
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები და არამატერიალური აქტივები	(58,620)	2,266	-	-	(56,354)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	-	13	-	26	39
სხვა ფინანსური აქტივები	5,570	1,075	613	-	7,258
სხვა აქტივები	259	107	-	-	366
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(306)	-	-	-	(306)
სხვა ვალდებულებები	423	(452)	-	39	10
აქციებზე დაფუძნებული გადახდა	5,938	(2,622)	-	-	3,316
გუდვილი	(3,403)	(238)	-	-	(3,641)
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	(423)	-	-	-	(423)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	(50,562)	149	613	65	(49,735)
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი	395	25	-	65	485
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(50,957)	124	613		(50,220)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	(50,562)	149	613	65	(49,735)

33. მოგების გადასახადი გაგრძელება

ათას ლარში	1 იანვარი, 2023 წ.	მოგების ან ზარალის კრედიტში/ (დებეტში) გატარებული	სხვა სრული შემოსავლის დებეტში გატარე-ბული	ვალუტის კონვერტაციის ეფექტი	31 დეკემბერი, 2023 წ.
(დაბეგვრადი)/გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების და საგადასახადო ზარალის მომდევნო პერიოდში გადატანის საგადასახადო ეფექტი					
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები და არამატერიალური აქტივები	(50,887)	(5,906)	-	(1,827)	(58,620)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,847	(1,847)	-	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	4,754	1,076	(260)	-	5,570
სხვა აქტივები	329	(70)	-	-	259
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(724)	418	-	-	(306)
სხვა ვალდებულებები	(923)	1,346	-	-	423
აქციებზე დაფუძნებული გადახდა	4,302	1,636	-	-	5,938
გუდვილი	(4,987)	1,584	-	-	(3,403)
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	(423)	-	-	-	(423)
ერთჯერადი ანაზღაურება საგადასახადო და ფასს-ის სხვადასხვა საფუძვლის გამო*	(64,101)	64,101	-	-	-
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	(110,813)	62,338	(260)	(1,827)	(50,562)
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი	2,064	158	-	(1,827)	395
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(112,877)	62,180	(260)	-	(50,957)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	(110,813)	62,338	(260)	(1,827)	(50,562)

* ამ თანხას გავლენა არ მოუხდენია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაზე, ვინაიდან, ერთჯერადი გადავადებული გადასახადის ანაზღაურებები, რომლებიც საჭირო გახდა 2022 წელს საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებები გამო, აღირიცხა 2023 წლის მიმდინარე მოგების გადასახადში და არ მოუხდენია გავლენა საგადასახადო ხარჯებზე.

ჯგუფის არსებული სტრუქტურისა და საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის კონტექსტში, ჯგუფის სხვადასხვა კომპანიის საგადასახადო ზარალი და მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ გაიქვითოს ჯგუფის სხვა კომპანიების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებთან და დასაბეგრ მოგებასთან. აქედან გამომდინარე, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი უკავშირდება ერთსა და იმავე დასაბეგრ სამეურნეო სუბიექტს და ერთსა და იმავე საგადასახადო ორგანოს.

34. ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების შეჯამება

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ცვლილების დინამიკა თითოეულ წარმოდგენილ პერიოდში. ამ ვალდებულებების მუხლები ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ასახულია, როგორც ფინანსური საქმიანობა.

ათას ლარში	სხვა ნასესხები სახსრები	გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდი- ნირებული თამასუქები	სუბორდი- ნირებული ვალი	საიჯარო ვალდებუ- ლებები	სულ
ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით						
შემოსულობა ძირითადი თანხიდან**	1,894,337	95,820	-	287,589	-	2,277,746
ძირითადი თანხის გამოსყიდვა	(1,698,671)	(43,058)	-	(15,867)	(12,999)	(1,770,595)
დარიცხული პროცენტი	228,250	48,815	55,332	67,539	3,281	403,217
გადახდილი პროცენტი	(225,081)	(55,592)	(52,842)	(63,184)	(3,551)	(400,250)
სხვა არაფულადი მუხლების ცვლილების დინამიკა*	-	-	-	-	24,519	24,519
სავალუტო კურსის კორექტირებები	4,869	8,371	(2,574)	2,505	(80)	13,091
ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,454,099	715,801	548,284	868,730	83,410	5,670,324
შემოსულობა ძირითადი თანხიდან	4,523,016	11,633	805,050	236,586	-	5,576,285
ძირითადი თანხის გამოსყიდვა	(1,652,889)	(641,686)	(340,759)	(3,040)	(17,685)	(2,656,059)
დარიცხული პროცენტი	215,648	28,505	102,240	109,118	4,640	460,151
გადახდილი პროცენტი	(215,404)	(28,821)	(101,758)	(99,699)	(4,729)	(450,411)
სხვა არაფულადი მუხლების ცვლილების დინამიკა*	-	-	-	-	11,310	11,310
სავალუტო კურსის კორექტირებები	15,714	23,709	49,903	36,679	3,465	129,470
ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,340,184	109,141	1,062,960	1,148,374	80,411	8,741,070

* სხვა არაფულადი ცვლილების დინამიკა წარმოადგენს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებებით გაფორმებულ იჯარებს გამოკლებული შეწყვეტილი იჯარები.
**ძირითადი თანხა არის ამორტიზებული ღირებულება, დარიცხული პროცენტისა და სხვა ნებისმიერი დანახარჯების გარეშე.

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა

საკრედიტო ხარისხი

ფინანსური აქტივის ტიპიდან გამომდინარე, ჯგუფმა შეიძლება გამოიყენოს აქტივის საკრედიტო ხარისხის შესახებ ინფორმაციის სხვადასხვა წყარო, მათ შორის სარეიტინგო სააგენტოების (Standard & Poor’s, Fitch) მიერ მინიჭებული საკრედიტო რეიტინგები, საკრედიტო ბიუროს მიერ მინიჭებული საკრედიტო ქულები და ჯგუფის შიგნით შემუშავებული საკრედიტო რეიტინგები. ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება ჯგუფის შიგნით შექმნილი საკრედიტო ხარისხის კატეგორიებად, ერთდროულად შიდა და გარე საკრედიტო ხარისხის ინფორმაციისა და კონკრეტული კრედიტისთვის სპეციფიკური სხვა მაჩვენებლების გათვალისწინებით (მაგ. ვადაგადაცილება). ჯგუფი განსაზღვრავს საკრედიტო ხარისხის შემდეგ კატეგორიებს:

- ძალიან დაბალი რისკი – კრედიტები ავლენს ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ძლიერ უნარს;
- დაბალი რისკი – დავალიანებები ავლენს ფინანსური ვალდებულებების შესრულების საკმარის უნარს;
- საშუალო რისკი – დავალიანებები ავლენს ფინანსური ვალდებულებების შესრულების დამაკმაყოფილებელ უნარს;
- მაღალი რისკი – დავალიანებები საჭიროებს თვალყურის მკაცრად დევნებას, და
- დეფოლტი – დავალიანებები დეფოლტის სიტუაციაში, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული შიდა და გარე რეიტინგები.

საკრედიტო ხარისხის შეფასება	შიდა რეიტინგის შეფასება			გარე რეიტინგი	
	სამომ-ხმარებლო სესხების რეიტინგი	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხების რეიტინგი	კორპორა-ციული სესხების რეიტინგი	საკრედიტო ბიურო (საჭიროების შემთხვევაში)	საერთაშორისო საკრედიტო სააგენტოს რეიტინგი (საჭიროების შემთხვევაში)
ძალიან დაბალი	1-10	1-2	1-10	A; B; C1; C2; C3	A1.3; A1.4; A1.5; A2; A3; B1; B2
დაბალი	11-21	3-5	11-18	A; B; C1; C2; C3; D1; D2; D3	A2; A3; B1; B2; B3; C1
საშუალო	22-35	6-9	19-31	A; B; C1; C2; C3; D1; D2; D3; E1; E2; E3	A1.3; A1.4; A1.5; A2; A3; B1; B2; B3; C1; C2; C3
მაღალი	36-44	10-16	32-56	D1; D2; D3; E1; E2; E3	A1.3; A1.4; A1.5; A2; A3; B1; B2; B3; C1; C2; C3; D1; D2; D3

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება:

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის სამომავლო ფულადი სახსრების დეფიციტის დღევანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას ჯგუფი ეყრდნობა იყენებს ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა (“PD”), დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება (“EAD”), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (“LGD”) და დისკონტირების განაკვეთი. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ პერსპექტიულ ინფორმაციას, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად ჯგუფი მიმართავს სამი სტადიის მოდელს და თავის მსესხებლებს მიაკუთვნებს სამ სტადიას: ჯგუფი თავის კრედიტის ოდენობას პირველ სტადიას მიაკუთვნებს, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხი მნიშვნელოვნად არ გაუარესებულა და ინსტრუმენტი არ იყოს საკრედიტო დეფოლტის სიტუაციაში საწყისი აღიარებისას. კრედიტის ოდენობა მეორე სტადიას მიეკუთვნება, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ დაფიქსირდა საკრედიტო ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუარესება, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტი არ მიიჩნევა დეფოლტის სიტუაციაში მყოფად. კრედიტის ოდენობა, რომელზეც გამოვლენილია დეფოლტის ნიშნები, მიეკუთვნება მესამე სტადიის ინსტრუმენტებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა განსხვავდება დავალიანების ოდენობის ერთ-ერთი სტადიისთვის მიკუთვნების მიხედვით. პირველი სტადიის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

საკრედიტო ზარალის იმ ნაწილს, რომელიც შეიძლება მიეწეროს საანგარიშგებო თარიღიდან მომდევნო 12 თვის განმავლობაში პოტენციურად დამდგარ დეფოლტის მოვლენებს. მეორე სტადიის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ანუ საკრედიტო ზარალს, რომელიც შეიძლება მიეწეროს შესაძლო დეფოლტის მოვლენებს ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიანი არსებობის ვადის განმავლობაში. როგორც წესი, არსებობის ვადა უდრის ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილ სახელშეკრულებო ვადას. ისეთი ფაქტორები, როგორიცაა ხელშეკრულების მიხედვით დაფარვის გრაფიკის არსებობა, დაფარვის ვადის გაგრძელების უფლებები და მონიტორინგის პროცესები ჯგუფის მხრიდან მოქმედებს ვადის განსაზღვრაზე. მესამე სტადიის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მოვლენა უკვე დამდგარია და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება თანხების მოსალოდნელი ამოღების საფუძველზე.

დეფოლტის განმარტება

ფინანსური აქტივები, რომლებისთვისაც ჯგუფმა გამოავლინა მინიმუმ ერთი ზარალის დადგომის შემთხვევა, მიეკუთვნება მე-3 სტადიას.

ჯგუფი დეფოლტის განმარტებისთვის იყენებს როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ ინფორმაციას. მსესხებელი კლასიფიცირდება, როგორც დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი, თუ შემდეგი პირობებიდან ერთი მაინც დადგება:

- ხელშეკრულებით გათვალისწინებული რომელიმე გადახდა 90 დღეზე მეტი ხნით არის ვადაგადაცილებული;
- ფაქტორები, რომლებიც მიანიშნებს იმაზე, რომ მსესხებლისგან გადახდების მიღება არ არის მოსალოდნელი.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლების შემთხვევაში, ჯგუფი დამატებით იყენებს კრიტერიუმებს, რაც შეუზღუდავად მოიცავს შემდეგს: გაკოტრების პროცედურა, მნიშვნელოვანი თაღლითობა მსესხებლის ბიზნესში, რამაც სერიოზულად იმოქმედა მის ფინანსურ მდგომარეობაზე, ხელშეკრულების პირობების დარღვევა და სხვა. მცირე და საშუალო საწარმოებისა და კორპორაციული მსესხებლების შემთხვევაში, დეფოლტის გამოვლენა ხდება კონტრაჰენტის დონეზე, რაც იმას ნიშნავს, რომ ყველა მოთხოვნა მსესხებლის მიმართ აღირიცხება, როგორც დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი. რაც შეეხება საცალო და მიკრო კრედიტებს, გამოიყენება დეფოლტის განმარტება საკრედიტო ინსტრუმენტის დონეზე, „პულინგ ეფექტის“ (ზღვარი, რომლის ზემოთაც მთლიანი დავალიანება ჩაითვლება დეფოლტის სიტუაციაში მყოფად) დამატებითი კრიტერიუმების გათვალისწინებით. თუ დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი კრედიტის ოდენობა აღემატება წინასწარ განსაზღვრულ ზღვრულ დონეს, ყველა მოთხოვნა მსესხებლის მიმართ კლასიფიცირდება, როგორც დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი. როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება, როგორც დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი, იგი ამ კატეგორიაში რჩება იმ დრომდე, ვიდრე ველარ დააკმაყოფილებს დეფოლტის კრიტერიუმებს ექვსი თანმიმდევრული თვის განმავლობაში. ასეთ შემთხვევაში ჩაითვლება, რომ კრედიტი აღარ არის დეფოლტის სიტუაციაში (ანუ დეფოლტი გამოსწორდა). იმის გასაანალიზებლად, თუ რამდენად მოსალოდნელია, რომ დეფოლტის აღმოფხვრის შემდეგ ფინანსური ინსტრუმენტი დაუბრუნდეს დეფოლტის სიტუაციაში მყოფის სტატუსს, ექვსთვიანი გამოსაცდელი ვადა განისაზღვრა. კრედიტები, რომლებიც გადაინაცვლებს მე-2 სტადიაზე დეფოლტის მდგომარეობიდან, იქ ნარჩუნდება გარკვეული ვადით, სანამ გადავა 1-ელ სტადიაზე და კვლავ კლასიფიცირდება, როგორც სრულად მოქმედი ინსტრუმენტები.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ფინანსური აქტივები, რომლებზეც ჯგუფი აღმოაჩენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას მათი შექმნის თარიღის შემდეგ, მიეკუთვნება მე-2 სტადიას. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მაჩვენებლების აღიარება ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, მიუხედავად იმისა, რომ ზოგი მათგანი ეხება მსესხებლის მახასიათებლებს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ მაჩვენებლებს იყენებს.

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

რაოდენობრივი კრიტერიუმები

რაოდენობრივ საფუძველზე ჭგუფი აფასებს საწყისი აღიარების შემდეგ თითოეული კონკრეტული კრედიტის მოცულობის დეფოლტის პარამეტრის ალბათობის ცვლილებას და მას აღარებს წინასწარ დადგენილ ზღვრულ დონეს. როდესაც აბსოლუტური ფარდობითი ცვლილება დეფოლტის ალბათობაში აღემატება მოქმედ ზღვრულ დონეს, მიიჩნევა, რომ მოხდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა და კრედიტის მოცულობა გადაინაცვლებს მე-2 სტადიაზე. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზღვრული დონეების განსაზღვრისა და გამოყენებისას ბანკი განიხილავს პროდუქტის ტიპს, ხელშეკრულებების სიძველეს და რეიტინგს სესხის გაცემისას, შესაბამისად, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზღვრული დონე ყოველი სეგმენტისთვის განსხვავებულია. ქვემოთ პროცენტული პუნქტებით წარმოდგენილია ზღვრული დონეების დიაპაზონები შესაბამისი ქვეჯგუფებისთვის, რომლებიც განაპირობებს ხელშეკრულების გადატანას მე-2 სტადიაზე:

იპოთეკური	0% - 9.4%
სამომხმარებლო (რომელიც შემდგომში იყოფა ქვეჯგუფებად ზღვრული დონების გამოყენების მიზნით)	0% - 27.4%
მიკრო (რომელიც შემდგომში იყოფა ქვეჯგუფებად ზღვრული დონეების გამოყენების მიზნით)	0% - 27.0%

ხარისხობრივი კრიტერიუმები

ფინანსური აქტივი გადაინაცვლებს მე-2 სტადიაზე და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეფასდება, თუ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შემდეგი ხარისხობრივი კრიტერიუმებიდან ერთი მაინც დაფიქსირდება:

- სახელშეკრულებო დაფარვების ვადაგადაცილების 30-დღიანზე მეტი პერიოდი;
- კრედიტი რესტრუქტურიზებულია, მაგრამ არ არის დეფოლტის სიტუაციაში;
- მსესხებელი მიეკუთვნება „საყურადღებოს“ კატეგორიას.

ჯგუფს არ უარუყვია ვარაუდი, რომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა წარმოშობის შემდეგ, როდესაც ფინანსური აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ეს ხარისხობრივი მაჩვენებელი, სესხის რესტრუქტურიზაციასთან ერთად, გამოიყენება ყველა სეგმენტზე. განსაკუთრებით კორპორაციული და მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტისთვის, ჭგუფი ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოშობის შემდეგ რისკის კატეგორიის გაუარესებას იყენებს, როგორც საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მაჩვენებელს. მონიტორინგის შედეგებზე დაყრდნობით, მსესხებლები ნაწილდებიან რისკის სხვადასხვა კატეგორიაში. თუ არსებობს გარკვეული სისუსტეები, რომლებმაც, მატერიალიზების შემთხვევაში, შეიძლება გამოიწვიოს სესხის დაფარვასთან დაკავშირებით პრობლემები, მსესხებლები მიეკუთვნებიან „საყურადღებოს“ კატეგორიას. მიუხედავად იმისა, რომ საყურადღებო მსესხებლების ფინანსური მდგომარეობა საკმარისია ვალდებულებების დასაფარად, ამ მსესხებლების მკაცრი მონიტორინგი ხდება და გარკვეული ზომები მიიღება პოტენციური სისუსტეების შესამცირებლად. როდესაც ხდება მსესხებლის კლასიფიცირება „საყურადღებოს“ კატეგორიაში, იგი გადაინაცვლებს მე-2 სტადიაზე. თუ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის რომელიმე ზემოთ აღწერილი მაჩვენებელი გამოვლინდება, ფინანსური ინსტრუმენტი გადავა მე-2 სტადიაზე. ფინანსური აქტივები შეიძლება დაუბრუნდეს 1-ელ სტადიას, თუ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მაჩვენებლები აღარ ფიქსირდება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად ორ მიდგომას მიმართავს – ინდივიდუალურ შეფასებას და კოლექტიურ შეფასებას. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად გამოიყენება მე-2 და მე-3 სტადიების ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლებისთვის. ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი კრედიტების შესარჩევად ხელმძღვანელობა იყენებს შემდეგ ზღვრულ დონეს, რომელთა ზემოთ კრედიტები შეირჩევა ინდივიდუალური გადამონმებისთვის: მე-2 სტადიისთვის – 10 მილიონი ლარი და მე-3 სტადიისთვის – 4 მილიონი ლარი. გარდა ამისა, ჯგუფმა შეიძლება თვითნებურად აირჩიოს გარკვეული კრედიტის მოცულობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ინდივიდუალურად შეფასებისთვის, ჭგუფის

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

საკრედიტო რისკის მართვის ან ანდერაიტინგის დეპარტამენტების გადაწყვეტილებაზე დაყრდნობით. ინდივიდუალური შეფასება ითვალისწინებს უახლეს ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, რათა განსაზღვროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი საბაზო, ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარების მიხედვით.¹

ჯგუფი დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდს იყენებს ინდივიდუალური შეფასებით ამოსაღები თანხის დასადგენად. ანაზღაურებადი ღირებულების ზუსტი შეფასების უზრუნველსაყოფად ჭგუფი მიმართავს სცენარული ანალიზის მიდგომას. სცენარები შეიძლება განისაზღვროს ინდივიდუალური მსესხებლის სპეციფიკური ინფორმაციისა და სამომავლო პროგნოზის, მსესხებლის საქმიანობის სფეროს ან უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების ცვლილების მიხედვით. სცენარული ანალიზის შემთხვევაში, ჭგუფი ახდენს თითოეული სცენარისთვის ანაზღაურებადი ღირებულების პროგნოზირებას და აფასებს შესაბამის ზარალებს. საბოლოო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება, როგორც თითოეულ სცენარში მოსალოდნელი ზარალების საშუალო შეწონილი, რომელიც შეიწონება სცენარის დადგომის ალბათობით.

არამნიშვნელოვანი და არაგაუფასურებული მნიშვნელოვანი მსესხებლებისთვის ჭგუფი კოლექტიურად აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. კოლექტიური შეფასებისა და რისკის პარამეტრების განსაზღვრის მიზნებისთვის, კრედიტი იყოფა რისკის ერთგვაროვან ჭგუფებად, მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მიხედვით. ჭგუფის საკრედიტო რისკის საერთო მახასიათებლებში, სხვებთან ერთად, შედის: სტადია (1-ელი, მე-2 ან მე-3 სტადია), კონტრაჰენტის ტიპი (ფიზიკური თუ იურიდიული პირი), პროდუქტის ტიპი, რეიტინგი (გარე ან შიდა), ვადაგადაცილების სტატუსი, რესტრუქტურიზაციის სტატუსი, დეფოლტის კატეგორიაში ყოფნის თვეების რაოდენობა ან სხვა მახასიათებლები, რომლებმაც შეიძლება განასხვავონ გარკვეული ქვესეგმენტები რისკის პარამეტრის შეფასების მიზნებისთვის. ჭგუფების რაოდენობა განსხვავდება სხვადასხვა პროდუქტის/სეგმენტის მიხედვით, პორტფელის სპეციფიკიდან და თითოეულ ჭგუფში მონაცემების ხელმისაწვდომობიდან გამომდინარე. კოლექტიური მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის საკრედიტო რისკის შემდეგი პარამეტრების სიმრავლის ჯამი: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება. დეფოლტის ალბათობა და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში, რომლებიც განისაზღვრება ქვემოთ მოცემული განმარტების მიხედვით და დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

საკრედიტო რისკის პარამეტრების გამოთვლის მთავარი პრინციპებია:

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პარამეტრი, რომელიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნით, დროზეა დამოკიდებული, ანუ ჭგუფი უშვებს პარამეტრის სხვადასხვა სიდიდის გამოყენებას მომდევნო დროით პერიოდებზე კრედიტის ოდენობის არსებობის მანძილზე. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების ასეთი სტრუქტურა გამოიყენება ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელიც მიეკუთვნება პირველ და მეორე სტადიებს. მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტების და დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების ვექტორი შედგება ერთი ელემენტისგან, სადაც მიმდინარე დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ერთადერთი სიდიდეა. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება სხვადასხვანაირად განისაზღვრება სახელშეკრულებო დაფარვის გრაფიკის მქონე ამორტიზებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის და განახლებადი ინსტრუმენტებისთვის. ამორტიზებადი პროდუქტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება გამოითვლება ძირითადი თანხის და პროცენტის სახელშეკრულებო დაფარვების გათვალისწინებით 12-თვიანი ვადის განმავლობაში 1-ელ სტადიაში განაწილებული ინსტრუმენტებისთვის. იგი დამატებით კორექტირდება, რათა ასახოს წინასწარ გადახდების დანარჩენი ინსტრუმენტებისთვის. იგი დამატებით კორექტირდება, რათა ასახოს წინასწარ გადახდების გამო კრედიტის ოდენობის შემცირების ეფექტი – კერძოდ, სრულად წინსწრებით დაფარვის კოეფიციენტი. სრულად წინსწრებით დაფარვის განაკვეთის პარამეტრი წარმოადგენს იმის ალბათობას, რომ ფინანსური ინსტრუმენტი სრულად დაიფარება წინასწარ გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, დაფარვის ვადამდე. სრულად წინსწრებით დაფარვის კოეფიციენტის გამოთვლის მიზნებისთვის, ჭგუფი ითვალისწინებს დაფარვის ვადამდე სრულად გადახდილი ხელშეკრულებების ისტორიულ მონაცემებს. განახლებადი

¹ ბანკის რისკის სრული მოცულობა მსესხებლისგან ან ურთიერთდაკავშირებული მსესხებლებისგან

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

საკრედიტო ხაზების შემთხვევაში, ბანკი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას გამოითვლის მოსალოდნელი ლიმიტის ათვისების პროცენტულობის საფუძველზე, დეფოლტის მოვლენის დადგომის შემთხვევაში.

დეფოლტის ალბათობა

დეფოლტის ალბათობის პარამეტრი ასახავს ინსტრუმენტის დეფოლტის დადგომის ალბათობას გარკვეული დროითი პერიოდის განმავლობაში. იგი აფასებს იმის ალბათობას, რომ მსესხებელი ვერ შეძლებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დავალიანების დაფარვას. დეფოლტის ალბათობის პარამეტრი დროზეა დამოკიდებულია (ანუ აქვს კონკრეტული ვადიანობის სტრუქტურა) და ვრცელდება ყველა მოქმედ (არადეფოლტირებულ) ხელშეკრულებაზე. მხედველობაში მიიღება კლიენტების სხვადასხვა სეგმენტის სპეციფიკური ხასიათი, რომლებისთვისაც დეფოლტის ალბათობა განისაზღვრება, ასევე უნიკალური მახასიათებლები, რომლებიც განაპირობებენ მათ მიდრეკილებას დეფოლტისკენ და დეფოლტის ალბათობა მოდელირდება სხვადასხვაგვარად საცალო და მიკრო სეგმენტებისა და კორპორაციული და მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტებისთვის. დეფოლტის ალბათობის შეფასების მიდგომა ასევე დიფერენცირებულია სხვადასხვა დროითი პერიოდისთვის და დამატებით კორექტირდება ამ პერიოდისთვის პროგნოზირებული მაკროეკონომიკური ცვლადების მოსალოდნელი გავლენის მიხედვით (იხილეთ „საპროგნოზო ინფორმაციის“ თავი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში მაკროეკონომიკური მოლოდინების ჩართვის შესახებ დანვრილებითი ინფორმაციისთვის). საპროგნოზო ინფორმაციის კორექტირება დეფოლტის ალბათობაზე გამოიყენება სამწლიანი პერიოდისთვის, იმის გათვალისწინებით, რომ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა შეიძლება უფრო ხანგრძლივ დროით პერიოდს მოიცავდეს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად ორი ტიპის დეფოლტის ალბათობა გამოიყენება: 12-თვიანი და არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა. არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დამდგარი დეფოლტის ალბათობის შეფასებას და იგი წარმოადგენს 12-თვიანი ზღვრული დეფოლტის ალბათობების ჯამს ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში. ჯგუფი დეფოლტის ალბათობის მოდელისთვის, როგორც წესი, მიმართავს რაოდენობაზე დაყრდნობილ მიდგომას, თუმცა არაერთგვაროვანი პორტფელების შემთხვევაში გამოიყენება რისკით შეწონილი მიდგომა. ჯგუფი იყენებს სხვადასხვა სტატისტიკურ მეთოდს, როგორიცაა 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ექსტრაპოლაცია მიგრაციის მატრიცების საფუძველზე, არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის მრუდის შედგენა დეფოლტის ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და გრძელვადიანი დეფოლტის ალბათობის თანდათანობითი თანხვედრა დეფოლტის გრძელვადიან მაჩვენებელთან.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში

დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის პარამეტრი წარმოადგენს კრედიტის მოცულობის წილს, რომელიც სამუდამოდ (უნაზღაურებლად) დაიკარგება, თუ მსესხებელი აღმოჩნდება დეფოლტის სიტუაციაში. რაც შეეხება პირველი სტადიისა და მეორე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტებს, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ფასდება თითოეული პერიოდისთვის ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე და ასახავს მოსალოდნელი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების წილს ამ პერიოდისთვის, რომლის ამოღება არ მოხდება ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის თარიღის შემდეგ. რაც შეეხება მესამე სტადიის ფინანსურ ინსტრუმენტებს, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების წილს საანგარიშგებო თარიღისთვის, რომლის ამოღება არ მოხდება ამ ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის შეფასება განსხვავდება კონტრაქტის ტიპის, სეგმენტის, პროდუქტის ტიპის, სეკურიტიზაციის დონის, არსებული ემპირიული მონაცემების და პორტფელის გაყიდვების მიხედვით. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის ზოგადი შეფასების პროცესი, რომელსაც ჯგუფი იყენებს, ეყრდნობა იმ დაშვებას, რომ კრედიტის დეფოლტის შემდეგ ორი ურთიერთგამომრიცხავი სცენარი შესაძლებელია. არგაყიდვის სცენარი – კრედიტი ან ტოვებს დეფოლტის მდგომარეობას (გამოსწორების სცენარი) ან არ ტოვებს დეფოლტის მდგომარეობას და დაექვემდებარება ამოღების პროცესს (არგამოსწორების სცენარი); გაყიდვის სცენარი – კრედიტი იყიდება. კრედიტის გაყიდვის ალბათობა, გამოსწორების ალბათობა და გამოსწორებული კრედიტის კვლავ დეფოლტის მდგომარეობაში აღმოჩენის ალბათობა – ყველა მათგანი განისაზღვრება წინასწარი შეფასების პროცესში. რისკის პარამეტრები, რომლებიც ორივე ქვესცენარს ეხება, ანუ გამოსწორების და ამოღების მაჩვენებლები, ფასდება მიგრაციის მატრიცების მიდგომით, სადაც გაყიდვის ალბათობა განისაზღვრება ექსპერტის განსჯის საფუძველზე, სანამ არ მოგროვდება

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

სტატისტიკური შეფასებისთვის საკმარისი მონაცემები. ჯგუფი დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის თითოეული პორტფელისთვის განსაზღვრავს ამოღების დროის მონაკვეთს გაუყიდავი კრედიტებისთვის და მაქსიმალურ პერიოდს გასაყიდი კრედიტებისთვის (რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის საშუალო ვადის მიხედვით), რის შემდეგაც არსებითი ამოღებები აღარ არის ნავარაუდები. თანხების ამოღების ვადა განისაზღვრება მონაცემების ანალიზით და ექსპერტის განსჯით. გარკვეული პორტფელებისთვის, ზოგადი მიდგომის ალტერნატიული ვერსიები შეიძლება იქნეს გამოყენებული ემპირიული მონაცემების შეზღუდულობის გამო. მნიშვნელოვანი კორპორაციული კრედიტების შემთხვევაში, ჯგუფი მიმართავს დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის მოდელირების მეთოდს, რომელიც ეყრდნობა ისტორიული დეფოლტებიდან რეალიზებულ ამოღებებს, დაკორექტირებულს ინდივიდუალურად შეფასებული, დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი კრედიტების სამომავლო ამოღებების აპროქსიმაციით. მცირე და საშუალო საწარმოებისა და არამნიშვნელოვანი კორპორაციული მსესხებლების დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის მოდელირების მიზნით, ჯგუფი აფასებს უზრუნველყოფის საგნის ანაზღაურებად ღირებულებას და უშვებს, რომ ფულადი სახსრების ამოღება არ არის მოსალოდნელი. უზრუნველყოფის საგნიდან ანაზღაურებადი ღირებულების შესაფასებლად ჯგუფი იყენებს შესაბამის შემცირებას, რომელიც განისაზღვრება უზრუნველყოფის სხვადასხვა ტიპისთვის და ახდენს მათ დისკონტირებას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით რეალიზაციის პერიოდზე. გარდა ამისა, ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის იღებს გადანყვეტილებას, რომელიც ისტორიული მონაცემების მონაკვეთი უნდა გამოიყენოს ამოღებების მოდელირებისთვის.

საპროგნოზო ინფორმაცია

მიუკერძოებელი, ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მოითხოვს მასში გონივრული დანახარჯით ან ძალისხმევით მოპოვებული საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვას. საპროგნოზო ინფორმაციის მიზნებისთვის, ჯგუფი სამ მაკრო სცენარს განსაზღვრავს. სცენარები განისაზღვრება, როგორც ეკონომიკის მდგომარეობის საბაზო (ყველაზე უფრო სავარაუდო), ოპტიმისტური (ყველაზე უფრო სავარაუდოზე უკეთესი) და პესიმისტური (ყველაზე უფრო სავარაუდოზე უარესი) სცენარები. საბაზისო მაკროეკონომიკური სცენარის მისაღებად, ჯგუფი ითვალისწინებს პროგნოზებს სხვადასხვა გარე წყაროდან – საქართველოს ეროვნული ბანკი, ფინანსთა სამინისტრო, საერთაშორისო სავალუტო ფონდი, ასევე სხვა საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებები – რათა უზრუნველყოს ზოგად საბაზრო მოლოდინებთან მისადაგება. ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები განისაზღვრება ჯგუფის მაკროეკონომიკური განყოფილების მიერ შემუშავებული სისტემით.

ჯგუფი იყენებს სტატისტიკურ მოდელებს და სხვადასხვა მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს შორის ისტორიულ ურთიერთქმედებას და დეფოლტზე დაკვირვებებს, რათა გააკეთოს საპროგნოზო კორექტირებები. იმ შემთხვევაში, თუ ეს მოდელები არ იძლევა გონივრულ შედეგებს სტატისტიკური ან ბიზნესის თვალსაზრისით, ჯგუფმა შეიძლება გამოიყენოს ექსპერტის განსჯა ან მიმართოს ალტერნატიულ მეთოდს. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი სტატისტიკურ მოდელებზე დაყრდნობით აკეთებს საპროგნოზო კორექტირებებს ყველა სეგმენტში, კორპორაციულის გარდა. კორპორაციულ სეგმენტში, იმის გამო, რომ სტატისტიკური მოდელები უმნიშვნელოა, ჯგუფი არ მიმართავს საპროგნოზო ინფორმაციის კორექტირებას. საბაზო, ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს მიენიჭა 50%, 25% და 25% ალბათობა, შესაბამისად.

საპროგნოზო ინფორმაცია ჩართულია საცალო და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების პორტფელების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კოლექტიურ შეფასებაში და ინდივიდუალურად შეფასებულ დავალიანებებში.

მოდელის მართვა და გადამოწმება

ჯგუფი რეგულარულად გადამოწმებს თავის მეთოდოლოგიას და დაშვებებს, რომ შეამციროს ყოველგვარი სხვაობა წინასწარ შეფასებულ და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის. ასეთი უკუტესტირება (რეტროპოლაციის ჩათვლით) ტარდება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. უკუტესტირების პროცესის ფარგლებში ჯგუფი აფასებს რისკის პარამეტრების ფაქტობრივ რეალიზაციას და მათ შესაბამისობას მოდელის წინასწარ შეფასებებთან. გარდა ამისა, უკუტესტირების პროცესში ასევე ხდება სტადიებად დაყოფის კრიტერიუმების გაანალიზება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგიის უკუტესტირების შედეგები ეცნობება ჯგუფის ხელმძღვანელობას და, უფლებამოსილ

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

პირებს შორის შემდგარი განხილვების შედეგად, მოდელების და დაშვებების დასახვეწი შემდგომი ნაბიჯები განისაზღვრება.

რისკის მართვა

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაუფასურების მოდელები შემუშავდა შიდა საკრედიტო რისკის მართვის განყოფილების მიერ გარე კონსულტანტების მონაწილეობით. განყოფილება მოდელების მეშვეობით ყოველთვიურად გამოითვლის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ისინი ასევე პასუხისმგებლები არიან მოდელის უკუტესტირებაზე, ანალიზსა და მართვაზე.

ეკონომიკურ სცენარებს და ალბათობის წონებს ამზადებს მაკრო-ფინანსური ანალიზის განყოფილება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებული ყველა დაშვება, მოდელირების შემდგომი კორექტირებებისა და მოდელირებული შედეგის ზრდის ჩათვლით, გადის შემოწმებისა და დამტკიცების პროცესს:

- მთავარი ეკონომისტი გადაამოწმებს და ამტკიცებს საპროგნოზო სცენარებს და შესაბამის წონებს;
- შიდა რეზერვების კომიტეტი რეგულარულად მიმოიხილავს და ამტკიცებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას გამოყენებული ვარაუდებისა და განსჯის მართებულობას, ასევე მოდელირების შემდგომ კორექტირებებს და მოდელირებული შედეგის ზრდას; შიდა კომიტეტში შედიან საწარმოს რისკის მართვის, პორტფელის საკრედიტო რისკის მართვის განყოფილებების უფროსები და რისკების მართვის დირექტორი, რომელიც საბოლოოდ ამტკიცებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შედეგებს ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.
- გამოთვლებში გამოყენებული მოდელები, ასევე უკუტესტირების პროცესი, მტკიცდება მოდელირების რისკის მართვის განყოფილების მიერ.

კლიმატის რისკი. ჯგუფის ყველაზე მსხვილი ოპერაციები თავს იყრის საქართველოში, შესაბამისად, ხელმძღვანელობა კლიმატის რისკის მიმოხილვას ახდენს საქართველოს პოზიციიდან. საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგიასა და სამოქმედო გეგმაში მოცემულია სხვადასხვა პოლიტიკით გათვალისწინებული ღონისძიებები, რომლებსაც თიბისი ბანკმა დააყრდნო პოლიტიკით გათვალისწინებული ღონისძიებების პოტენციური გავლენის განსაზღვრა ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორზე. გარდამავლობის (მწვანე ეკონომიკაზე გადასვლის) რისკების და ფიზიკური (კლიმატის ცვლილების ზემოქმედების ფიზიკური გამოვლინებების) რისკების პოტენციური გავლენა რომ შევაჯამოთ, გარდამავლობის რისკები საქართველოში დაბალია, ვინაიდან საქართველოს ეკონომიკის დიდი ნაწილი უკავია ვაჭრობას და მომსახურებას და საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგიაში წარმოდგენილი პოლიტიკით გათვალისწინებული ღონისძიებები, საერთო ჯამში მცირე გავლენას მოახდენს ეკონომიკის სექტორებზე, განსაკუთრებით მოკლე და საშუალოვადიან პერსპექტივაში. საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგია ითვალისწინებს, რომ საქართველო გარდამავალი და მზარდი ეკონომიკა და ამიტომ სახელმწიფოს სტრატეგიაა არ დააბრკოლოს მშპ-ის ზრდა პოლიტიკით გათვალისწინებული ღონისძიებებით, არამედ, პირიქით, საჭიროების შემთხვევაში, მხარი დაუჭიროს უმტკივნეულო გადასვლას მწვანე ეკონომიკაზე. აღსანიშნავია, რომ მაკროეკონომიკურ ფაქტორები, რომლებზეც ყველაზე მეტად მოქმედებს გარდამავლობის რისკები მთელ მსოფლიოში, როგორიცაა ნედლი ნავთობის, ბუნებრივი აირის და ლითონის მადნების მოპოვება, კოქსის და გადამუშავებული ნავთობპროდუქტების წარმოება ძალიან შეზღუდულად არის საქართველოში წარმოდგენილი, რის გამოც გარდამავალი ღონისძიებების საერთო გავლენა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ეკონომიკურ ზრდაზე დაბალია. სასესხო პორტფელის კლიმატთან დაკავშირებული რისკების უკეთ გასააზრებლად ბანკმა ჩაატარა მაღალი დონის სექტორული რისკის შეფასება, ვინაიდან სხვადასხვა სექტორი შეიძლება მოწყვლადი იყოს კლიმატთან დაკავშირებული სხვადასხვა რისკის მიმართ სხვადასხვა დროით ჰორიზონტში; ამასთან ბანკმა ჩაატარა საკრედიტო პორტფელის სტრესული მდგომარეობის ტესტი კლიმატთან მიმართებით. სასესხო პორტფელის ვადიანობის სტრუქტურა გვიჩვენებს, რომ აქტივების უდიდესი ნაწილი განაწილებულია დროის მონაკვეთებზე, რომლებიც ბევრად უფრო ხანმოკლეა, ვიდრე დრო, რომლის განმავლობაშიც მატერიალიზდება კლიმატური ცვლილების გავლენები საქართველოში. ეს განსაკუთრებით ეხება ფიზიკურ რისკებს. აქედან გამომდინარე, ბანკს არ მოუხდენია უშუალოდ კლიმატის რისკთან დაკავშირებული რეზერვების დონის რამენაირი კორექტირება. მეორე მხრივ, კლიმატთან დაკავშირებული იმ რისკების გააზრება, რომლებსაც უფრო გრძელვადიანი

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

შედეგი აქვს, უნდა გაუმჯობესდეს მომდევნო წლებში, ამიტომ როდესაც ბანკს ექნება უფრო დამატებული ანალიზი, იგი კიდევ უფრო დახვეწავს მიდგომას კლიმატის რისკისთვის დარეზერვებისადმი. ამასთან დაკავშირებით, მოდელირების შემდგომი კორექტირებები ან მოდელირებული შედეგის ზრდა ბუღალტრულად არ გატარებულია 2024 წელს.

რისკის გეოგრაფიული კონცენტრაცია.

აქტივები, ვალდებულებები, საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები და ვალდებულების შესრულების გარანტიები ზოგადად გეოგრაფიულ რეგიონებზე ნაწილდებოდა იმისდა მიხედვით, თუ რომელ ქვეყანაში მდებარეობდა კონტრაჰენტი. ოფშორული კომპანიებისთვის გადასახდელი ან მათგან მისაღები მიმდინარე ნაშთები, რომლებიც მჭიდროდ უკავშირდება ქართულ კონტრაჰენტებს, გაერთიანებული სათაურ „საქართველოს“ ქვეშ. ნაღდი ფული და შენობები და აღჭურვილობა განაწილებულია იმ ქვეყნის მიხედვით, რომლებშიც ისინი ფიზიკურად მდებარეობას.

ქვემოთ ცხრილებში წარმოდგენილია გეოგრაფიული კონცენტრაცია დაფუძნების ქვეყნის მიხედვით. ეთგოს და არა-ეთგოს რეზიდენტი მომხმარებლებისთვის, ასევე ქართველი მომხმარებლებისთვის, გადასახდელი სესხები და ავანსები გამოშვებულია იმ საწარმოებისთვის, რომელთა უმრავლესობაც მდებარეობს და საქმიანობს საქართველოში.

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ დაფუძნების ქვეყნების მიხედვით:

ათას ლარში	საქართველო	ეთგო	არა-ეთგო	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,242,758	1,525,239	50,113	2,818,110
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	9,223	10,907	23	20,153
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	2,576,731	-	-	2,576,731
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	23,464,645	439,607	283,092	24,187,344
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,843,367	1,926,150	595,107	5,364,624
გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	140,058	-	140,058
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	429,435	-	3,226	432,661
სხვა ფინანსური აქტივები	269,809	126,301	29,895	426,005
მთლიანი ფინანსური აქტივები	30,835,968	4,168,262	961,456	35,965,686
არაფინანსური აქტივები	1,686,614	225	2,765	1,689,604
მთლიანი აქტივები	32,522,582	4,168,487	964,221	37,655,290
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო დანესებულებების მიმართ	3,975,766	2,724,140	616,726	7,316,632
მომხმარებელთა ანგარიშები	17,895,389	1,396,081	2,649,752	21,941,222
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	109,141	-	-	109,141
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები	1,062,960	-	-	1,062,960
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	288,140	85,624	141	373,905
საიჯარო ვალდებულებები	79,354	-	1,057	80,411
სუბორდინირებული ვალი	162,552	843,508	142,314	1,148,374
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	23,573,302	5,049,353	3,409,990	32,032,645
არაფინანსური ვალდებულებები	166,022	647	1,147	167,816
მთლიანი ვალდებულებები	23,739,324	5,050,000	3,411,137	32,200,461
წმინდა საბალანსო პოზიცია	8,783,258	(881,513)	(2,446,916)	5,454,829
ვალდებულების შესრულების გარანტია	1,434,295	471,593	85,499	1,991,387
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	612,776	1,309	1,106	615,191
გაცემული აკრედიტივები	242,967	-	1,180	244,147
გამოშვებული ფინანსური გარანტიები	557,239	1,149	2,676	561,064

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ დაფუძნების ქვეყნების მიხედვით:

ათას ლარში	საქართველო	ეთგო	არა-ეთგო	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,685,000	1,968,167	38,065	3,691,232
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	10,661	446	28	11,135
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	1,572,506	-	-	1,572,506
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	20,328,591	338,835	291,106	20,958,532
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,184,130	695,552	595,779	3,475,461
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	363,303	-	7,492	370,795
სხვა ფინანსური აქტივები	254,599	25,236	2,026	281,861
მთლიანი ფინანსური აქტივები	26,398,790	3,028,236	934,496	30,361,522
არაფინანსური აქტივები	1,407,504	201	1,909	1,409,614
მთლიანი აქტივები	27,806,294	3,028,437	936,405	31,771,136
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო დანესებულებების მიმართ	1,696,854	1,997,341	652,756	4,346,951
მომხმარებელთა ანგარიშები	16,934,364	933,114	2,075,038	19,942,516
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები*	712,546	-	3,255	715,801
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები*	548,284	-	-	548,284
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	214,346	61,882	268	276,496
საიჯარო ვალდებულებები	82,482	-	928	83,410
სუბორდინირებული ვალი	153,323	578,675	136,732	868,730
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	20,342,199	3,571,012	2,868,977	26,782,188
არაფინანსური ვალდებულებები	237,602	683	2,954	241,239
მთლიანი ვალდებულებები	20,579,801	3,571,695	2,871,931	27,023,427
წმინდა საბალანსო პოზიცია	7,226,493	(543,258)	(1,935,526)	4,747,709
ვალდებულების შესრულების გარანტია	1,134,832	439,939	60,147	1,634,918
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	1,045,632	787	2,596	1,049,015
გაცემული აკრედიტივები	282,757	-	914	283,671
გამოშვებული ფინანსური გარანტიები	509,855	1,065	777	511,697

*კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

საბაზრო რისკი. საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადების იმერყევებს ისეთი საბაზრო ფაქტორების ცვლილებების შედეგად, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსები და კაპიტალის ფასები. ხელმძღვანელობა აწესებს რისკის დასაშვები დონის ლიმიტებს რისკის იმ მოცულობაზე, რისი მიღებაც დასაშვებია და მისი მონიტორინგიც ხდება რეგულარულად. ეს ლიმიტები წარმოადგენს მარეგულირებლის მიერ დაწესებული ლიმიტების ზემოთ ბუფერებს და უზრუნველყოფს პოტენციური ზარალების წინასწარ დადგენას მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკს იწვევს პოტენციური ცვლილება უცხოური ვალუტების გაცვლით კურსებში, რასაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულებაზე. რისკის მიზეზია ღია სავალუტო პოზიციები, რომლებიც წარმოიქმნება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის შეუსაბამოების გამო. სებ-ის მოთხოვნით, ბანკს ევალება ბალანსური და მთლიანი აგრეგირებული (გარებალანსურის ჩათვლით) ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგი და ამ უკანასკნელის შენარჩუნება ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 20%-ის ოდენობით. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტს დაწესებული აქვს რისკის დონის ლიმიტები ვალუტების მიხედვით და ასევე აგრეგირებული რისკის პოზიციების ლიმიტები, რომლებიც უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე სებ-ის მიერ დაწესებული ლიმიტები. ბანკის მხრიდან ამ ლიმიტების დაცვა ყოველდღე კონტროლდება ხაზინის დეპარტამენტისა და ფინანსური რისკის მართვის განყოფილების უფროსების მიერ.

სავალუტო რისკის მართვა ხდება სავალუტო რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის სავალუტო კურსის რისკის მოცულობა ბალანსის თარიღისთვის. ღია სავალუტო პოზიციის მართვისას ჯგუფი მხედველობაში იღებს ანარიცხების იმ ნაწილს, რომლებიც გამოხატულია აშშ დოლარში, ევროში და სხვა ვალუტებში. სავალუტო სვოპ დეპოზიტების საერთო თანხა შესულია წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში. აქედან გამომდინარე, ქვემოთ მოყვანილი მთლიანი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ამოცნობა საბალანსო უწყისზე ან ლიკვიდურობის რისკის მართვის ცხრილებში შეუძლებელია, რადგან იქ წარმოდგენილია საერთო სავალუტო სვოპების წმინდა ოდენობა.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
ათას ლარში	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წარმოებული ინსტრუმენტები	ნეტო პოზიცია
ლარი	18,063,663	15,190,461	1,305,743	4,178,945
აშშ დოლარი	12,957,258	13,366,016	242,210	(166,548)
ევრო	4,829,498	3,323,537	(1,499,193)	6,768
სხვა	115,267	169,892	85,499	30,874
სულ	35,965,686	32,049,906	134,259	4,050,039

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
ათას ლარში	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წარმოებული ინსტრუმენტები	ნეტო პოზიცია
ლარი	15,308,291	13,003,203	1,404,462	3,709,550
აშშ დოლარი	10,221,224	11,037,953	684,157	(132,572)
ევრო	4,671,064	2,585,038	(2,114,187)	(28,161)
სხვა	160,943	177,054	27,257	11,146
სულ	30,361,522	26,803,248	1,689	3,559,963

აშშ დოლარის 15%-ით გამყარება (15%-ით გაუფასურება) ჯგუფის მოგებას ან ზარალს და საკუთარ კაპიტალს 2024 წელს 24,982 ათასი ლარით შეამცირებდა (გაზრდიდა 24,982 ათასი ლარით). ევროს 15%-ით გამყარება (15%-ით გაუფასურება) ჯგუფის მოგებას ან ზარალს და საკუთარ კაპიტალს გაზრდიდა 2024 წელს 1,015 ათასი ლარით (შეამცირებდა 1,015 ათასი ლარით).

აშშ დოლარის 15%-ით გამყარება (15%-ით გაუფასურება) ჯგუფის მოგებას ან ზარალს და საკუთარ კაპიტალს 2023 წელს 19,886 ათასი ლარით შეამცირებდა (გაზრდიდა 19,886 ათასი ლარით). ევროს 15%-ით გამყარება (15%-ით გაუფასურება) ჯგუფის მოგებას ან ზარალს და საკუთარ კაპიტალს შეამცირებდა 2023 წელს 4,224 ათასი ლარით (გაზრდიდა 4,224 ათასი ლარით).

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკს წარმოქმნის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო ცვლილებები, რომლებსაც შეუძლია უარყოფითად იმოქმედოს ფინანსური

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებაზე ან სამომავლო ფულად ნაკადებზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოშვეს აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამოების, ასევე ამ აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების მახასიათებლების გამო.

ბანკის ანაბრების და სესხების უდიდესი ნაწილი ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთშია, ხოლო ბანკის ნასესხები სახსრების უმეტეს ნაწილს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი აქვს. გარდა ამისა, ბანკი აქტიურად იყენებს ცვლადი და კომბინირებული საპროცენტო განაკვეთის¹ სტრუქტურებს თავის სასესხო პორტფელში. საჭიროების შემთხვევაში ბანკი ასევე იყენებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირების ინსტრუმენტებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის შესამცირებლად. გარდა ამისა, ბანკის მსესხებლებზე გაცემული სესხები შეიცავს პირობას, რომელიც მას საშუალებას აძლევს, დააკორექტიროს სესხის საპროცენტო განაკვეთი საპროცენტო განაკვეთის არასახარბიელო მერყეობის შემთხვევაში, რითაც მცირდება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. ხელმძღვანელობას ასევე მიაჩნია, რომ ბანკის საპროცენტო განაკვეთის მარუები გონივრულ ბუფერს ქმნის საპროცენტო განაკვეთის არასახარბიელო შესაძლო მერყეობის ეფექტის შესასუსტებლად.

ჯგუფი საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად მიმართავს დახვეწილ სისტემას, რისთვისაც განსაზღვრავს რისკის სათანადო დასაშვებ დონეებს, ახდენს მათთან შესაბამისობის მონიტორინგს და ამზადებს პროგნოზებს. 2020 წლის სექტემბრიდან სებ-მა დაწერა რეგულაცია საპროცენტო განაკვეთის რისკის შესახებ და დააწესა კაპიტალის ეკონომიკური ღირებულების მგრძნობელობის ზღვარი სებ-ის პირველადი კაპიტალის 15%-ის ოდენობით. სებ-ის საპროცენტო განაკვეთის რისკის მეთოდოლოგიის მთავარი პრინციპები და დაშვებები შესაბამება ბაზელის სტანდარტებს, რომლებიც შემუშავდა საპროცენტო განაკვეთის რისკი მართვის მიზნით.

სებ-ის სახელმძღვანელო მითითებების მიხედვით, წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთის პარალელური ცვლილების სცენარების მიხედვით ნარჩუნდება მონიტორინგის მიზნით, ხოლო კაპიტალის ეკონომიკური ღირებულების მგრძნობელობა გამოითვლება საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების 6 წინასწარ განსაზღვრული სტრესული სცენარის მიხედვით და ყველაზე უარესი სცენარის შედეგებისთვის გამოიყენება ლიმიტი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკს მართავს ბალანსის მართვის განყოფილება და მონიტორინგს ახდენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი, რომელიც განსაზღვრავს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ეფექტურად მართვისთვის საჭირო ნაბიჯებს და აკონტროლებს მათ განხორციელებას. ფინანსური რისკის მართვის განყოფილება პასუხისმგებელია პროცედურების, პოლიტიკის დოკუმენტაციის შემუშავებაზე, რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრაზე საპროცენტო განაკვეთის რისკისთვის. საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის და შესაბამისი ანგარიშგების მთავარი ასპექტები პერიოდულად წარედგინება დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის კომიტეტს.

სებ-ის საპროცენტო განაკვეთის რისკის რეგულაციის და ბაზელის 2016 წლის სახელმძღვანელო მითითებების თანახმად, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები თითოეული ვალუტისთვის 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი რომ ყოფილიყო, ყველა დანარჩენი ცვლადის მუდმივობის პირობით, მოგება იქნებოდა 14 მილიონი ლარის ეკვივალენტით ნაკლები, ძირითადად, შედარებით დახურული წმინდა საპროცენტო შემოსავლის გეპების და სებ-ში აშშ დოლარში განთავსებული სავალდებულო რეზერვების უფრო მაღალი ნაშთების შედეგად, რომლებსაც პროცენტი არ ერიცხება აღმაავალი საპროცენტო განაკვეთის სცენარში (2023 წ.: 24 მილიონი ლარით მეტი). საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები თითოეული ვალუტისთვის 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 200 საბაზისო პუნქტით დაბალი რომ ყოფილიყო, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივად შენარჩუნების შემთხვევაში, წლის მოგება იქნებოდა 11 მილიონი ლარით მაღალი, ძირითადად შედარებით დახურული წმინდა საპროცენტო შემოსავლის გეპების და სებ-ში აშშ დოლარში განთავსებული სავალდებულო რეზერვების უფრო მაღალი ნაშთების შედეგად, რომლებსაც დაღმავალი საპროცენტო განაკვეთის სცენარში ხარჯი არ ერიცხება, თუ საპროცენტო განაკვეთები არ გახდება უარყოფითი (2023 წ.: 42 მილიონი ლარით ნაკლები). გასულ წელთან შედარებით, 2024 წელს ორივე სცენარში ეფექტი უმნიშვნელო იყო შედარებით დახურული წმინდა საპროცენტო შემოსავლის გეპების გამო.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით დაბალი რომ ყოფილიყო, ყველა დანარჩენი ცვლადის მუდმივობის პირობით, სხვა სრული შემოსავალი იქნებოდა 100 მილიონი ლარით მეტი (2023 წ.: 47.3 მილიონი ლარი), რისი მიზეზიც იქნებოდა ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და გამოსყიდული მოთხოვნების სამართლიანი ღირებულების ზრდა. 2024 წლის 31

¹ კომბინირებული საპროცენტო განაკვეთების შემთხვევაში, საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია წინასწარ შეთანხმებული ვადით და ამ ვადის გასვლის შემდეგ ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით ჩანაცვლდება.

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

დეკემბრის მდგომარეობით, საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი რომ ყოფილიყო, ყველა დანარჩენი ცვლადის მუდმივობის პირობით, სხვა სრული შემოსავალი იქნებოდა 100 მილიონი ლარით ნაკლები (2023 წ.: 47.3 მილიონი ლარი), რისი მიზეზიც იქნებოდა ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულების შემცირება.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ თიბისი ბანკს ან არ აქვს საკმარისი ფინანსური რესურსები ხელმისაწვდომი, რომ დაფაროს ყველა თავისი ვალდებულება ვადის დადგომისას, ან შეუძლია ამ რესურსებზე წვდომა მხოლოდ მაღალი ხარჯით. რისკს მართავენ ბალანსის მართვისა და ხაზინის დეპარტამენტები და მონიტორინგს უწევს აქტივებისა და ვალდებულების მართვის კომიტეტი, თავიანთი წინასწარ განსაზღვრული მოვალეობების ფარგლებში. ფინანსური რისკის მართვის განყოფილება პასუხისმგებელია პროცედურების, პოლიტიკის დოკუმენტაციის შემუშავებაზე, რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრაზე დაფინანსების და საბაზრო ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის. ამასთან, ფინანსური რისკის მართვის განყოფილება რეგულარულად აფასებს ლიკვიდურობის რისკს და შეფასების შედეგებს ამცნობს დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის კომიტეტს.

თიბისი ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკის მთავარი ამოცანებია: (i) უზრუნველყოს ფულადი სახსრების ხელმისაწვდომობა, რათა დააკმაყოფილოს მთლიანი ვალდებულებების ან გარებალანსური ვალდებულებებისგან წარმომდგარი მოთხოვნები, როგორც ფაქტობრივი, ისე პირობითი, ეკონომიკურ ფასად; (ii) აღიაროს ნებისმიერი სტრუქტურული შეუსაბამობა, რომელიც არსებობს თიბისი ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და დაანესოს მონიტორინგის კოეფიციენტები, რათა მართოს დაფინანსება კარგად დაბალანსებული ზრდის შესაბამისად; და (iii) მოახდინოს ლიკვიდურობის და დაფინანსების მუდმივი მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოს, რომ ბიზნესის დამტკიცებული მიზნები სრულდება ბანკის რისკის პროფილისათვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკი იყოფა რისკის ორ ტიპად: დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკი და საბაზრო ლიკვიდურობის რისკი.

დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ თიბისი ვერ შეძლებს ეფექტურად დააკმაყოფილოს როგორც მოსალოდნელი, ისე მოულოდნელი მიმდინარე და სამომავლო ფულადი ნაკადების და უზრუნველყოფის საგნის საჭიროება ისე, რომ ამან უარყოფითად არ იმოქმედოს მის ყოველდღიურ ოპერაციებზე ან მის ფინანსურ მდგომარეობაზე. დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის სამართავად ბანკი იყენებს ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტს და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტს, რომლებიც განისაზღვრება ბაზელ III-ის შესაბამისად და ზუსტდება სებ-ის მიერ. გარდა ამისა, ბანკი ატარებს სტრესული მდგომარეობის ტესტებს და სავარაუდო სცენარების ანალიზს. სებ-ის ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის ლიმიტები წესდება ვალუტების მიხედვით (ლარი, უცხოური ვალუტა, მთლიანი). თიბისი სებ-ის ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის ლიმიტების შესაბამისობის მონიტორინგს ყოველდღიურად ახდენს. ბანკიც ყოველთვიურად ამოწმებს შესაბამისობას სებ-ის წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის დაწესებულ ლიმიტთან.

ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის დახმარებით ხდება მოკლევადიანი ლიკვიდურობის რისკების მართვა. ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის სისტემა მოწყობილია ისე, რომ საფუძვლიანად მოახდინოს აქტივებიდან, ვალდებულებებიდან და გარესაბალანსო მუხლებიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების საფუძვლიანი პროგნოზირებისთვის დროის გარკვეული მონაკვეთისთვის და უზრუნველყოს, რომ სებ-ის ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის ლიმიტები ყოველდღიურად კმაყოფილდებოდეს.

წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი გამოიყენება გრძელვადიანი ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, რათა ხელი შეუწყოს მდგრადობას უფრო ხანგრძლივი დროითი ჰორიზონტის განმავლობაში, რისთვისაც თიბისი ბანკისთვის ქმნის დამატებით სტიმულებს, რომ ეს უკანასკნელი უწყვეტად დაეყრდნოს დაფინანსების უფრო სტაბილურ წყაროებს. ბანკი ასევე ახდენს დეპოზიტების კონცენტრაციის მონიტორინგს მსხვილი დეპოზიტებისთვის და აწესებს ლიმიტებს არაქართველი რეზიდენტების დეპოზიტების წილისთვის დეპოზიტების მთლიან პორტფელში.

ბანკი ეყრდნობა შედარებით სტაბილურ დეპოზიტებს საქართველოდან, როგორც დაფინანსების მთავარ წყაროს. იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს და კიდევ უფრო გაამყაროს ვალდებულებების სტრუქტურა, „თიბისი ბანკი“ აწესებს მიზნობრივ მაჩვენებლებს დეპოზიტებისთვის და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების დაფინანსებისთვის ბანკის რისკის დასაშვები დონის ფარგლებში.

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ბანკის ლიკვიდურობის პოზიცია 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის მძლავრი იყო, როგორც ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, ისე წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი, აღემატებოდა სებ-ის მინიმალურ 100%-იან მოთხოვნებს.

ვადიანობის ანალიზი. ქვემოთ, ცხრილში, შეჯამებულია ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი დარჩენილი არადისკონტირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების საფუძველზე 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. გადახდები შეტყობინებისთანავე აღირიცხება ისე, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ უნდა მოხდეს. თუმცა ჯგუფი მოელის, რომ მომხმარებელთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ჯგუფს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ჯგუფის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე შეტი	სულ
ვალდებულებები საკრედიტო დანესებულებების მიმართ	4,092,984	983,942	2,644,733	129,029	7,850,688
მომხმარებელთა ანგარიშები – ფიზიკური პირები	8,203,918	2,636,804	699,565	37,905	11,578,192
მომხმარებელთა ანგარიშები – სხვა	8,558,454	540,630	1,781,545	93,607	10,974,236
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	302,272	39,726	9,904	-	351,902
საიჯარო ვალდებულებები	12,682	30,256	88,062	18,362	149,362
სუბორდინირებული ვალი	31,157	84,183	659,124	1,118,968	1,893,432
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	2,851	8,543	98,486	19,302	129,182
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები	9,364	95,695	420,233	1,052,814	1,578,106
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები:					
– შემოდინება	(2,576,849)	(1,203,747)	(127,834)	-	(3,908,430)
– გადინება	2,632,675	1,234,019	134,912	-	4,001,606
ვალდებულების შესრულების გარანტია	2,027,985	-	-	-	2,027,985
ფინანსური გარანტიები	566,230	-	-	-	566,230
აკრედიტივები	121,989	143,145	15,199	-	280,333
აუთვისებული საკრედიტო ხაზები	615,191	-	-	-	615,191
მთლიანი პოტენციური სამომავლო გადახდები ფინანსური ვალდებულებებისთვის	24,600,903	4,593,196	6,423,929	2,469,987	38,088,015

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები საკრედიტო დანესებულებების მიმართ	2,025,151	614,741	2,111,466	158,151	4,909,509
მომხმარებელთა ანგარიშები – ფიზიკური პირები	6,837,847	2,316,324	770,225	94,784	10,019,180
მომხმარებელთა ანგარიშები – სხვა	8,502,324	519,089	1,121,045	190,490	10,332,948
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	249,622	9,957	16,917	-	276,496
საიჯარო ვალდებულებები	10,108	23,951	80,264	22,019	136,342
სუბორდინირებული ვალი	15,219	71,053	618,564	696,276	1,401,112
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები*	3,002	643,448	100,104	20,147	766,701
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები*	8,970	45,193	216,650	537,880	808,693
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები:					
– შემოდინება	(2,636,719)	(165,372)	(213,640)	-	(3,015,731)
– გადინება	2,681,271	167,390	229,544	-	3,078,205
ვალდებულების შესრულების გარანტია	1,692,739	-	-	-	1,692,739
ფინანსური გარანტიები	516,119	-	-	-	516,119
აკრედიტივები	135,347	164,018	11,118	-	310,483
აუთვისებული საკრედიტო ხაზები	1,049,014	-	-	-	1,049,014
მთლიანი პოტენციური სამომავლო გადახდები ფინანსური ვალდებულებებისთვის	21,090,014	4,409,792	5,062,257	1,719,747	32,281,810

*კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულების ანალიზის გეპი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშგების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში. შესაბამისად, ცხრილში არ არის ასახული ხელმძღვანელობის მოლოდინები ფულის ფაქტობრივ გადინებებთან დაკავშირებით.

მომხმარებელთა ანგარიშებში შესული ვადიანი ანაბრები კლასიფიცირებულია დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით, თუმცა, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ ანაბრები გაიტანონ ვადაზე ადრე, თუ ისინი ნაწილობრივ ან მთლიანად დათმობენ თავიანთ უფლებას დარიცხულ პროცენტზე, ხოლო ჯგუფი ვალდებულია გადაიხადოს ასეთი ანაბრები მესანაბრის მოთხოვნისთანავე. ბანკის ანაბრების შენარჩუნების ისტორიიდან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა არ მოეღის, რომ ბევრი მომხმარებელი მოითხოვს ანაბრის გადახდას უადრესი თარიღით.

ჯგუფი არ იყენებს ზემოაღნიშნულ არადისკონტირებულ ვადიანობის ანალიზს, რომ მართოს ლიკვიდურობა, ვინაიდან იგი ასახავს მხოლოდ სახელშეკრულებო ვადებს და უგულებელყოფს ინსტრუმენტების მოსალოდნელ ფაქტობრივ ქცევას. ამის ნაცვლად ჯგუფი ახდენს ლიკვიდურობის გეპის ანალიზის მონიტორინგს მოსალოდნელი ვადების მიხედვით. კერძოდ, მოსალოდნელი ვადების შესახებ გამჟღავნებული ინფორმაცია მოიცავს მომხმარებელთა ანაბრებს და პირობით ვალდებულებებს მათი ქცევის ანალიზის მიხედვით, ხოლო არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების გაცხადების მიზნით, მოთხოვნამდე ანაბრები მიკუთვნებულია „მოთხოვნამდე“ დროის მონაკვეთისთვის.

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური აქტივების მოსალოდნელი ვადების მიხედვით ანალიზი ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,818,110	-	-	-	2,818,110
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	8,595	10,910	648	20,153
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	2,576,731	-	-	-	2,576,731
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	2,423,040	4,480,304	10,608,623	6,675,377	24,187,344
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,364,624	-	-	-	5,364,624
გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	140,058	-	-	140,058
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	59,723	92,320	216,006	64,612	432,661
სხვა ფინანსური აქტივები	354,773	55,015	16,217	-	426,005
მთლიანი ფინანსური აქტივები	13,597,001	4,776,292	10,851,756	6,740,637	35,965,686

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური აქტივების მოსალოდნელი ვადების მიხედვით ანალიზი ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,691,232	-	-	-	3,691,232
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	10,029	446	-	660	11,135
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	1,572,506	-	-	-	1,572,506
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,901,522	4,065,620	8,610,524	6,380,866	20,958,532
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები*	3,475,461	-	-	-	3,475,461
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	48,516	75,836	192,381	54,062	370,795
სხვა ფინანსური აქტივები	242,829	36,720	2,312	-	281,861
მთლიანი ფინანსური აქტივები	10,942,095	4,178,622	8,805,217	6,435,588	30,361,522

*კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი ვადების მიხედვით ანალიზი ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,818,110	-	-	2,818,110
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	8,595	11,558	20,153
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	2,576,731	-	-	2,576,731
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	2,423,040	4,480,304	17,284,000	24,187,344
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,364,624	-	-	5,364,624
გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	140,058	-	140,058
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	59,723	92,320	280,618	432,661
სხვა ფინანსური აქტივები	354,773	55,015	16,217	426,005
მთლიანი ფინანსური აქტივები	13,597,001	4,776,292	17,592,393	35,965,686
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	4,060,929	802,585	2,453,118	7,316,632
მომხმარებელთა ანგარიშები	1,667,533	175,530	20,098,159	21,941,222
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	2,801	7,947	98,393	109,141
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები	9,279	90,240	963,441	1,062,960
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	324,275	39,726	9,904	373,905
საიჯარო ვალდებულებები	7,608	16,116	56,687	80,411
სუბორდინირებული ვალი	21,853	8,591	1,117,930	1,148,374
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	6,094,278	1,140,735	24,797,632	32,032,645
წმინდა ლიკვიდურობის გეპი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,502,723	3,635,557	(7,205,239)	3,933,041
კუმულაციური გეპი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,502,723	11,138,280	3,933,041	

35. ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი ვადების მიხედვით ანალიზი ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,691,232	-	-	3,691,232
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	10,029	446	660	11,135
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	1,572,506	-	-	1,572,506
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,901,522	4,065,620	14,991,390	20,958,532
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,475,461	-	-	3,475,461
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	48,516	75,836	246,443	370,795
სხვა ფინანსური აქტივები	242,829	36,720	2,312	281,861
მთლიანი ფინანსური აქტივები	10,942,095	4,178,622	15,240,805	30,361,522
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,002,664	461,016	1,883,271	4,346,951
მომხმარებელთა ანგარიშები	1,651,240	257,259	18,034,017	19,942,516
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები*	2,933	623,991	88,877	715,801
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები*	8,886	352,118	187,280	548,284
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	249,622	9,956	16,918	276,496
საიჯარო ვალდებულებები	6,944	14,539	61,927	83,410
სუბორდინირებული ვალი	7,164	8,298	853,268	868,730
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	3,929,453	1,727,177	21,125,558	26,782,188
წმინდა ლიკვიდურობის გეპი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,012,642	2,451,445	(5,884,753)	3,579,334
კუმულაციური გეპი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,012,642	9,464,087	3,579,334	

*კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

ხელმძღვანელობის აზრით, ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს, რომ დააკმაყოფილოს თავისი მიმდინარე და ბალანსური და გარებალანსური ვალდებულებები.

36. პირობითი ვალდებულებები

იურიდიული და მარეგულირებელი გარემოებები. ასეთ გარემოებებთან დაკავშირებით რეზერვის დონის ან ფინანსურ ანგარიშგებაში გასაცხადებელი თანხის (რომელიც დარეზერვებას არ ექვემდებარება) განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს, როგორც შიდა, ისე გარე პროფესიონალების აზრს. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული რეზერვი საკმარისია და თანხის (რომელიც არ ექვემდებარება დარეზერვებას) განცხადება საჭირო არ არის, ვინაიდან მას არ ექნება ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მომავალი ოპერაციების შედეგებზე არსებითი უარყოფითი გავლენა.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს და აზერბაიჯანის საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას და ხშირ ცვლილებას. შესაბამის საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ ეჭვქვეშ დააყენონ ხელმძღვანელობის მხრიდან კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია ჯგუფის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში. აზერბაიჯანში საგადასახადო მიმოხილვის ხუთი წინა კალენდარული წლის პერიოდები შესამოწმებლად ღია რჩება საგადასახადო ორგანოებისთვის. საქართველოში საგადასახადო შემოწმების ხანდამულობის ვადა სამი წელია. ამ რისკების სამართავად ჯგუფმა დაიქირავა გარე საგადასახადო სპეციალისტები, რომლებიც ახდენენ ჯგუფის საგადასახადო პოლიტიკისა და საგადასახადო დოკუმენტაციის წარდგენის პერიოდულ შემოწმებას. ჯგუფის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისეული ინტერპრეტაცია მართებულია და რომ ჯგუფის საგადასახადო და საბაჟო სტატუსი არსებითად უცვლელი დარჩება.

შესაბამისობა შეთანხმებულ პირობებთან. ჯგუფს ევალება გარკვეული ფინანსური და არაფინანსური სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება, რომლებიც ძირითადად მის ნასესხებ სახსრებს უკავშირდება. ყველა ეს ნასესხები სახსრები ექვემდებარება სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ჯგუფი მათ ყოველთვის უნდა აკმაყოფილებდეს. ამ ვალდებულებების შეუსრულებლობამ შეიძლება უარყოფითი შედეგები გამოიწვიოს ჯგუფისთვის, სავალდებულო წინასწარგადახდის და დეფოლტის გამოცხადების ჩათვლით. 2024 წლის 31 დეკემბრის და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი ასრულებდა ყველა ვალდებულებას.

ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები ძირითადად სამ მთავარ ქვეკატეგორიად იყოფა: ქვემოთ მოყვანილია თითოეული კატეგორიის მთავარი პირობები და მათი შესრულების სტატუსი:

პირობის აღწერა	სტატუსი
ლიკვიდურობა	
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (NSFR)	შესრულებული
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი (LCR)	შესრულებული
წმინდა სესხის დეპოზიტთან თანაფარდობის და დაფინანსების კოეფიციენტი	შესრულებული
კაპიტალის ადეკვატურობა	
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	შესრულებული
მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	შესრულებული
აქტივის ხარისხი	
წმინდა პრობლემური სესხების მთლიან კაპიტალთან თანაფარდობა	შესრულებული
90 დღით ვადაგადაცილებული სესხების თანაფარდობა მთლიან სასესხო პორტფელთან	შესრულებული
წმინდა პრობლემური აქტივების თანაფარდობა მთლიან კაპიტალთან	შესრულებული

ჯგუფი ეწევა ყველა ფინანსური ვალდებულების პოტენციური დარღვევის რისკების მონიტორინგს.

36. პირობითი ვალდებულებები გაგრძელება

კაპიტალის მართვა. ბანკი კაპიტალის მოთხოვნებს მართავს მარეგულირებლის წესების შესაბამისად. 2024 წლისა და 2023 წლისთვის ბანკი აკმაყოფილებდა მის მიმართ არსებულ ყველა კაპიტალის მოთხოვნას. უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის წარდგენილი შიდა ინფორმაციის მიხედვით, კაპიტალის ოდენობა, რომელსაც ბანკი მართავდა (ბანკის მთლიანი საკუთარი კაპიტალი, კორექტირებული მარეგულირებლის შესწორებების მიხედვით), იყო 4,843,167 ათასი ლარი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2023 წ.: 4,235,033 ათასი ლარი), სავალდებულო პირველადი კაპიტალი შეადგენს 5,895,717 ათას ლარს (2023 წ.: 4,772,913 ათასი ლარი), ხოლო მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი – 6,861,963 ათას ლარს (2023 წ.: 5,374,301 ათასი ლარი).

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიები. ამ ინსტრუმენტების მთავარი მიზანი არის იმის უზრუნველყოფა, რომ ფულადი სახსრები მოთხოვნისთანავე ხელმისაწვდომი იყოს მომხმარებლისთვის. ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ გადახდების განხორციელების შეუქცევად რწმუნებას იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი ვერ მოახერხებს თავისი ვალდებულების შესრულებას მესამე პირებისადმი. ასეთი გარანტიები არის ისეთივე საკრედიტო რისკის მატარებელი, როგორისაც - სესხები. დოკუმენტირებული და კომერციული აკრედიტივები, რომლებზეც გარანტიას ჯგუფი გასცემს მომხმარებლის სახელით, რაც მესამე მხარეს უფლებას აძლევს, მოთხოვნები წაუყენოს ჯგუფს გარკვეულ თანხამდე გარკვეული პირობებით, უზრუნველყოფილია შესაბამისი საქონლის მიწოდებით, რომლებსაც ისინი უკავშირდება, ან ფულადი დეპოზიტებით და ამიტომ ახასიათებთ უფრო დაბალი რისკი, ვიდრე პირდაპირ ნასესხებ სახსრებს.

კრედიტის გაგრძელების ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის ვადის გაგრძელების ნებართვების აუთვისებელ ნაწილს სესხების, გარანტიებისა თუ აკრედიტივების სახით. კრედიტის გაცემის ვალდებულებასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკების დროს ჯგუფს აქვს პოტენციური დანაკარგები მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ოდენობით. თუმცა, დანაკარგების სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია გამოუყენებელი ვალდებულებების მთლიან ოდენობაზე, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა არის პირობითი და დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად აკმაყოფილებენ კლიენტები კონკრეტულ საკრედიტო სტანდარტებს. ჯგუფი ახდენს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების ვადების მონიტორინგს, რადგან უფრო ხანგრძლივი ვადის მქონე ვალდებულებებს, როგორც წესი, უფრო მაღალი საკრედიტო რისკი აქვთ, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სტადიებად წარმოდგენილი დაუფარავი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	587,473	22,296	5,422
გაცემული აკრედიტივები	244,147	-	-
გამოშვებული ფინანსური გარანტიები	558,990	2,001	73
მთლიანი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები (დარეზერვებამდე)	1,390,610	24,297	5,495
საკრედიტო ზარალის რეზერვი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებისთვის			
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	(1,662)	(146)	-
გაცემული აკრედიტივები	(327)	-	-
გამოშვებული ფინანსური გარანტიები	(762)	-	-
საკრედიტო ზარალის რეზერვი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებისთვის	(2,751)	(146)	-
საკრედიტო ხასიათის მთლიანი ვალდებულებები	1,387,859	24,151	5,495

36. პირობითი ვალდებულებები გაგრძელება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სტადიებად წარმოდგენილი დაუფარავი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	1,031,588	13,388	4,039
გაცემული აკრედიტივები	283,671	-	-
გამოშვებული ფინანსური გარანტიები	509,835	1,139	723
მთლიანი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები (დარეზერვებამდე)	1,825,094	14,527	4,762
საკრედიტო ზარალის რეზერვი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებისთვის			
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	(1,268)	(219)	-
გაცემული აკრედიტივები	(428)	-	-
გამოშვებული ფინანსური გარანტიები	(783)	-	-
საკრედიტო ზარალის რეზერვი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებისთვის	(2,479)	(219)	-
საკრედიტო ხასიათის მთლიანი ვალდებულებები	1,822,615	14,308	4,762

36. პირობითი ვალდებულებები გაგრძელება

პირობითი ვალდებულებების საკრედიტო ხარისხი 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის ასე გამოიყურება:

31 დეკემბერი, 2024 წ.				
	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დეფოლტის სიტუაციაში)	სულ
ათას ლარში				
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	545,410	890	-	546,300
- დაბალი	37,283	15,650	-	52,933
- საშუალო	4,779	4,811	-	9,590
- მაღალი	1	945	-	946
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	5,422	5,422
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	587,473	22,296	5,422	615,191
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,662)	(146)	-	(1,808)
გაცემული აკრედიტივების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	244,147	-	-	244,147
- დაბალი	-	-	-	-
- საშუალო	-	-	-	-
- მაღალი	-	-	-	-
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	-	-
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	244,147	-	-	244,147
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(327)	-	-	(327)
გაცემული ფინანსური გარანტიების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	558,463	-	-	558,463
- დაბალი	406	1,735	-	2,141
- საშუალო	121	266	-	387
- მაღალი	-	-	-	-
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	73	73
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	558,990	2,001	73	561,064
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(762)	-	-	(762)

36. პირობითი ვალდებულებები გაგრძელება

პირობითი ვალდებულებების საკრედიტო ხარისხი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის ასე გამოიყურება:

		31 დეკემბერი, 2023 წ.			
		მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დეფოლტის სიტუაციაში)		სულ
ათას ლარში					
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების რისკის კატეგორია					
-	ძალიან დაბალი	978,851	3,999	-	982,850
-	დაბალი	48,596	4,454	-	53,050
-	საშუალო	4,140	3,895	-	8,035
-	მაღალი	1	1,040	-	1,041
-	ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	4,039	4,039
	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	1,031,588	13,388	4,039	1,049,015
	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,268)	(219)	-	(1,487)
გაცემული აკრედიტივების რისკის კატეგორია					
-	ძალიან დაბალი	283,671	-	-	283,671
-	დაბალი	-	-	-	-
-	საშუალო	-	-	-	-
-	მაღალი	-	-	-	-
-	ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	-	-
	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	283,671	-	-	283,671
	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(428)	-	-	(428)
გაცემული ფინანსური გარანტიების რისკის კატეგორია					
-	ძალიან დაბალი	508,916	-	-	508,916
-	დაბალი	891	1,139	-	2,030
-	საშუალო	28	-	-	28
-	მაღალი	-	-	-	-
-	ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	723	723
	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	509,835	1,139	723	511,697
	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(783)	-	-	(783)

აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების, აკრედიტივების და გარანტიების მთლიანი დაფუარავი სახელშეკრულებო თანხა ყოველთვის არ წარმოადგენს სამომავლო ფულადი ნაკადების მოთხოვნებს, ვინაიდან ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებს შეიძლება ვადა ამოეწუროს ან შეწყდეს დაფინანსების გარეშე. არაგაუქმებული ვალდებულებები 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 234,369 ათას ლარს (2023 წ.: 293,278 ათასი ლარი).

36. პირობითი ვალდებულებები გავრცელება

ვალდებულების შესრულების გარანტია. ვალდებულების შესრულების გარანტია არის კონტრაქტი, რომელიც ითვალისწინებს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სტადიებად წარმოდგენილი დაუფარავი ვალდებულების შესრულების გარანტიები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია
დაუფარავი თანხა	1,968,627	18,617	4,143
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,705)	(9)	(2,389)
ვალდებულების შესრულების მთლიანი გარანტია	1,965,922	18,608	1,754

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სტადიებად წარმოდგენილი დაუფარავი ვალდებულების შესრულების გარანტიები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია
დაუფარავი თანხა	1,602,884	2,804	29,230
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,462)	(7)	(6,126)
ვალდებულების შესრულების მთლიანი გარანტია	1,600,422	2,797	23,104

ფინანსური გარანტიების საკრედიტო ხარისხი 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დეფოლტის სიტუაციაში)	სულ
ვალდებულების შესრულების გარანტიის რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	1,958,091	-	-	1,958,091
- დაბალი	9,237	13,754	-	22,991
- საშუალო	1,299	4,838	-	6,137
- მაღალი	-	25	-	25
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	4,143	4,143
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	1,968,627	18,617	4,143	1,991,387
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,705)	(9)	(2,389)	(5,103)

36. პირობითი ვალდებულებები გაგრძელება

ფინანსური გარანტიების საკრედიტო ხარისხი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის ასე გამოიყურება:

	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დეფოლტის სიტუაციაში)	სულ
ათას ლარში				
ვალდებულების შესრულების გარანტიის რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	1,584,657	-	-	1,584,657
- დაბალი	18,152	1,411	-	19,563
- საშუალო	75	1,393	-	1,468
- მაღალი	-	-	-	-
- ვალდებულების შესრულებლობა	-	-	29,230	29,230
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	1,602,884	2,804	29,230	1,634,918
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,462)	(7)	(6,126)	(8,595)

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება იყო 2,897 ათასი ლარი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2023 წ.: 2,698 ათასი ლარი).

მთლიანი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები და ვალდებულების შესრულების გარანტიები შემდეგნაირად არის გამოხატული ვალუტებში:

ათას ლარში	2024	2023
ლარი	1,736,983	1,681,587
აშშ დოლარი	1,025,856	1,138,414
ევრო	546,678	569,022
სხვა	102,272	90,278
სულ	3,411,789	3,479,301

კაპიტალური დანახარჯის ვალდებულებები. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს აქვს სახელშეკრულებო კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულება 123,044 ათასი ლარის ოდენობით (2023 წ.: 91,056 ათასი ლარი). მთლიანი თანხიდან 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის სათაო ოფისის მშენებლობასთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებები შეადგენდა 50,414 ათას ლარს (2023 წ.: 54,348 ათასი ლარი).

37. არამაკონტროლებელი წილი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია ინფორმაცია არამაკონტროლებელი წილის მქონე თითოეულ შვილობილ საწარმოზე 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	არამაკონტროლებელი პაკეტის ხმის უფლების მქონე აქციების წილი	არამაკონტროლებელი წილისთვის მიკუთვნებადი მოგება	დაგროვილი არამაკონტროლებელი წილი შვილობილ საწარმოში
სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“	0.47%	55	252

ამ შვილობილი საწარმოების შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასეთია:

ათას ლარში	მოკლე- ვადიანი აქტივები	გრძელ- ვადიანი აქტივები	მოკლე- ვადიანი ვალდებუ- ლებები	გრძელ- ვადიანი ვალდებუ- ლებები	ამონაგები	მოგება	მთლიანი სრული შემოსავალი	წმინდა ფულადი ნაკადები
სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“	6,535	41,472	4,897	1,738	25,101	11,788	11,788	330

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია ინფორმაცია არამაკონტროლებელი წილის მქონე თითოეულ შვილობილ საწარმოზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	არამაკონტროლებელი პაკეტის ხმის უფლების მქონე აქციების წილი	არამაკონტროლებელი წილისთვის მიკუთვნებადი მოგება	დაგროვილი არამაკონტროლებელი წილი შვილობილ საწარმოში
სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“	0.47%	33	197

ამ შვილობილი საწარმოების შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასეთია:

ათას ლარში	მოკლე- ვადიანი აქტივები	გრძელ- ვადიანი აქტივები	მოკლე- ვადიანი ვალდებუ- ლებები	გრძელ- ვადიანი ვალდებუ- ლებები	ამონაგები	მოგება	მთლიანი სრული შემოსავალი	წმინდა ფულადი ნაკადები
სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“	2,972	31,507	3,736	1,155	21,653	9,549	9,549	106

38. ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარებოდა ურთიერთგადაფარვის, ურთიერთჩათვლის და მსგავს შეთანხმებებს, ასე გამოიყურებოდა:

ათას ლარში	მთლიანი თანხები	მთლიანი თანხები	წმინდა თანხა	ურთიერთჩათვლასა და მსგავს სქემებს ოპერაციებს თანხები, რომლებიც არ არის ურთიერთგადაფარული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში		
	ურთიერთ- გადაფარვამდე ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	ურთიერთ- გადაფარვის შემდეგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	ურთიერთ- გადაფარვის შემდეგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	ფინანსური ინსტრუმენტები	ფულადი უზრუნ- ველყოფა	კრედიტის წმინდა თანხა
	(ა)	(ბ)	(გ) = (ა) - (ბ)	(დ)	(ე)	(გ)-(დ)-(ე)
აქტივები						
სხვა ფინანსური აქტივები:						
- საკრედიტო ბარათის მომსახურებასთან და ფულად გზავნილებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	68,482	963	67,519	20,963	-	46,556
- სავალუტო ფორვარდების და სვოპების სამართლიანი ღირებულება, ასახული სხვა ფინანსურ აქტივებში	166,144	-	166,144	72,105	-	94,039
- წარმოებული ინსტრუმენტების მარჟა	13,501	-	13,501	13,501	-	-
ურთიერთგადაფარვის, ურთიერთჩათვლის და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული აქტივები	248,127	963	247,164	106,569	-	140,595
ვალდებულებები						
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:						
- საკრედიტო ბარათის მომსახურებასთან და ფულად გზავნილებთან დაკავშირებული დავალიანება	21,926	963	20,963	20,963	-	-
- სავალუტო ფორვარდების და სვოპების სამართლიანი ღირებულება, ასახული სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	93,176	-	93,176	72,105	13,501	7,570
ურთიერთგადაფარვის, ურთიერთჩათვლის და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული ვალდებულებები	115,102	963	114,139	93,068	13,501	7,570

38. ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა გაგრძელება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარებოდა ურთიერთგადაფარვის, ურთიერთჩათვლის და მსგავს შეთანხმებებს, ასე გამოიყურებოდა:

ათას ლარში	მთლიანი თანხები	მთლიანი თანხები	წმინდა თანხა	ურთიერთჩათვლასა და მსგავს სქემებს ოპერაციებს თანხები, რომლებიც არ არის ურთიერთგადაფარული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში		
	ურთიერთ- გადაფარვამდე ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	ურთიერთ- გადაფარვის შემდეგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	ურთიერთ- გადაფარვის შემდეგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	ფინანსური ინსტრუმენტები	ფულადი უზრუნ- ველყოფა	კრედიტის წმინდა თანხა
	(ა)	(ბ)	(გ) = (ა) - (ბ)	(დ)	(ე)	(გ)-(დ)-(ე)
აქტივები*						
სხვა ფინანსური აქტივები:						
- საკრედიტო ბარათის მომსახურებასთან და ფულად გზავნილებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	73,056	-	73,056	34,628	-	38,428
- სავალუტო ფორვარდების და სვოპების სამართლიანი ღირებულება, ასახული სხვა ფინანსურ აქტივებში	41,038	-	41,038	797	-	40,241
- წარმოებული ინსტრუმენტების მარჟა	20,762	-	20,762	20,762	-	-
ურთიერთგადაფარვის, ურთიერთჩათვლის და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული აქტივები	134,856	-	134,856	56,187	-	78,669
ვალდებულებები*						
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:						
- საკრედიტო ბარათის მომსახურებასთან და ფულად გზავნილებთან დაკავშირებული დავალიანება	34,628	-	34,628	34,628	-	-
- სავალუტო ფორვარდების და სვოპების სამართლიანი ღირებულება, ასახული სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	62,474	-	62,474	797	20,762	40,915
ურთიერთგადაფარვის, ურთიერთჩათვლის და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული ვალდებულებები	97,102	-	97,102	35,425	20,762	40,915

38. ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა გაგრძელება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ურთიერთგადაფარული თანხა (ბ) სვეტში არის შემდეგ ორ თანხას შორის უმცირესი: (i) მთლიანი თანხა (ა) სვეტში წარმოდგენილ ურთიერთგადაფარვამდე და (ii) მასთან დაკავშირებული ინსტრუმენტის თანხა, რომელიც ექვემდებარება ურთიერთგადაფარვას. ანალოგიურად, (დ) და (ე) სვეტებში წარმოდგენილი თანხები შეზღუდულია (გ) სვეტში წარმოდგენილი კრედიტის ოდენობით თითოეული ინდივიდუალური ინსტრუმენტისთვის, რათა არ მოხდეს საბოლოო წმინდა კრედიტის ოდენობის რეალურზე ნაკლებით გაცხადება.

ინფორმაციის გაცხადება არ ეხება მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებს და დაკავშირებულ მომხმარებელთა ანაზრების, თუ ისინი არ არის ერთმანეთთან გაქვითული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

39. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ჭკუფი აფორმებს სხვადასხვა წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სავალუტო, ლიკვიდურობის და საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვისა და სავაჭრო მიზნით.

ათას ლარში	2024	2023
სავალუტო ფორვარდების და სვოპების სამართლიანი ღირებულება, ასახული სხვა ფინანსურ აქტივებში	166,144	41,038
სავალუტო ფორვარდების და სვოპების სამართლიანი ღირებულება, ასახული სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	(93,176)	(62,474)
სულ	72,968	(21,436)

სავალუტო ფორვარდები და სვოპები

როგორც წესი, ჭკუფი წარმოებული სავალუტო ინსტრუმენტებით ვაჭრობს ბირჟის გარე ბაზარზე პროფესიონალ კონტრაქტებთან სტანდარტიზებული სახელშეკრულებო პირობებით. წარმოებულ ინსტრუმენტებს აქვს პოტენციურად ხელსაყრელი (აქტივები) ან არახელსაყრელი (ვალდებულებები) პირობები ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთების, სავალუტო კურსების ან სხვა ცვლადი მაჩვენებლების მერყეობის გამო, მათი ვადების გათვალისწინებით. წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული სამართლიანი ღირებულება დროდადრო შეიძლება მნიშვნელოვნად შეიცვალოს.

ცხრილში წარმოდგენილია ბალანსის თარიღისთვის მისაღები ან გადასახდელი ვალუტების სამართლიანი ღირებულებები ჭკუფის მიერ გაფორმებული სავალუტო ფორვარდებისა და სვოპების თანახმად. ცხრილში მოცემულია მთლიანი პოზიციები კონტრაქტის პოზიციების (და გადახდების) გაქვითვამდე და მოიცავს ხელშეკრულებებს შესაბამისი ბალანსის თარიღის შემდგომი ანგარიშსწორების თარიღებით.

39. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები გაგრძელება

	2024		2023	
	ხელშეკრუ- ლებები დადებითი სამართლიანი ღირებუ- ლებით	ხელშეკრუ- ლებები უარყოფითი სამართლიანი ღირებუ- ლებით	ხელშეკრუ- ლებები დადებითი სამართლიანი ღირებუ- ლებით	ხელშეკრუ- ლებები უარყოფითი სამართლიანი ღირებუ- ლებით
ათას ლარში				
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები: სამართლიანი ღირებულებები ბალანსის თარიღისთვის				
- აშშ დოლარი ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	(1,071,005)	(3,420,255)	(1,191,584)	(559,424)
- აშშ დოლარი ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	4,283,353	431,473	68,788	2,345,437
- ლარი ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	(422,451)	(232,841)	(47,973)	(181,665)
- ლარი ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	966,356	989,519	1,084,087	549,659
- ევრო ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	(3,546,479)	(187,570)	(33,344)	(2,309,183)
- ევრო ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	31,965	2,165,510	132,593	93,920
- ანგარიშსწორებისას გადასახდელი უზბეკური სუმი (-)	(934)	(111,370)	-	(14,523)
- ანგარიშსწორებისას მისაღები უზბეკური სუმი (+)	142,127	-	14,591	-
- ანგარიშსწორებისას სხვა გადასახდელი თანხები (-)	(310,064)	(49,584)	(45,828)	(25,570)
- ანგარიშსწორებისას სხვა მისაღები თანხები (+)	93,276	321,942	59,708	38,875
სავალუტო ფორვარდების და სვოპების სამართლიანი ღირებულება	166,144	(93,176)	41,038	(62,474)
სავალუტო ფორვარდების და სვოპების წმინდა სამართლიანი ღირებულება	72,968			(21,436)

40. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები

(ა) სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებები განისაზღვრა იერარქიით, რომელიც ასახავს მნიშვნელოვანი საბაზრო ამოსავალი მონაცემების ემპირიულობას. სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგი სამი დონე განისაზღვრა:

- დონე 1 – ფინანსური ინსტრუმენტები, თუ მათი ღირებულება ემპირიულია აქტიურ ბაზარზე.
- დონე 2 - ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთა მსგავსი ინსტრუმენტების ფასები კოტირებულია აქტიურ ბაზრებზე და ფასდება მოდულებით, რომლებიც იყენებს მნიშვნელოვან ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს, კლასიფიცირდება მე-2 დონეში.
- დონე 3 - ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება შეფასების მეთოდებით, სადაც მნიშვნელოვანი ამოსავალი მონაცემები არ ეყრდნობა ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს.

(ბ) სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება ისეთი შეფასებაა, რომელსაც მოითხოვს ან უშვებს სააღრიცხვო სტანდარტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონე, რომელსაც მიეკუთვნება სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება, ასეთია:

40. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები გაგრძელება

	31 დეკემბერი, 2024 წ.				31 დეკემბერი, 2023 წ.			
ათას ლარში	დონე 1	დონე 2	დონე 3	მთლიანი სამართლიანი ღირებულება	დონე 1	დონე 2	დონე 3	მთლიანი სამართლიანი ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივები								
ფინანსური აქტივები								
<i>საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით</i>								
- კორპორაციული ობლიგაციები	68,280	1,247,354	-	1,315,634	40,466	1,184,535	-	1,225,001
- უცხო ქვეყნის მთავრობის სახაზინო თამასუქები	1,395,638	-	-	1,395,638	303,850	-	-	303,850
- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები*	-	2,652,100	-	2,652,100	-	1,944,132	-	1,944,132
- გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	140,058	-	-	140,058	-	-	-	-
- კორპორაციული აქციები	-	997	255	1,252	-	-	2,478	2,478
<i>საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით</i>								
- სავალუტო ფორვარდები და სვოპები, ასახული სხვა ფინანსურ აქტივებში	-	166,144	-	166,144	-	41,038	-	41,038
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ინვესტიცია, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	-	-	-	-	-	8,062	8,062
მთლიანი აქტივების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება	1,603,976	4,066,595	255	5,670,826	344,316	3,169,705	10,540	3,524,561
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები								
ფინანსური ვალდებულებები								
- სავალუტო ფორვარდები და სვოპები, ასახული სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	-	93,176	-	93,176	-	62,474	-	62,474
მთლიანი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება	-	93,176	-	93,176	-	62,474	-	62,474

*2024 წელს ეს ინსტრუმენტები კლასიფიცირდა, როგორც მე-2 დონისა, მას შემდეგ, რაც ხელახლა შეფასდა საბაზრო აქტივობა.

40. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები გაგრძელება

(გ) დონე 3 სამართლიანი ღირებულების შეფასება

(i) მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების ცვლილების დინამიკა

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში 1-ელ, მე-2 და მე-3 დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა (2023 წ.: არა).

(ii) მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები

შეფასების მეთოდის აღწერა და მე-3 დონის შეფასებისთვის სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების აღწერა:

		2024 დიაპაზონი		2023 დიაპაზონი			
		მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები					
ათას ლარში	შეფასების მეთოდი	მინ.	მაქს.	მინ.	მაქს.	ერთეული	
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივები							
- კორპორაციული აქციები	აქტივებზე დაფუძნებული მიდგომა	ერთი აქციის სააღრიცხვო ღირებულება	1.00	33.00	1.00	33.00	GEL
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ინვესტიცია, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი	აშშ დოლარში ნასესხები სახსრების საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი	-	-	1.95	1.95	%

ცვლილებები მე-2 და მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასების მეთოდში არ მომხდარა 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს (2023 წ.: არა).

40. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები გაგრძელება

(დ) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში.

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შესაბამისი დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით:

31 დეკემბერი, 2024 წ.					
ათას ლარში	დონე 1	დონე 2	დონე 3	მთლიანი სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	848,814	1,969,296	-	2,818,110	2,818,110
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	20,153	-	20,153	20,153
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	-	2,576,731	-	2,576,731	2,576,731
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები:					
- კორპორაციული სესხები	-	-	9,691,963	9,691,963	9,794,792
- სამომხმარებლო სესხები	-	-	3,579,019	3,579,019	3,458,407
- იპოთეკური სესხები	-	-	5,005,377	5,005,377	5,098,976
- მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	-	-	5,860,016	5,860,016	5,835,169
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	512,490	512,490	432,661
სხვა ფინანსური აქტივები	-	259,861	-	259,861	259,861
არაფინანსური აქტივები					
საინვესტიციო ქონება, თვითღირებულებით	-	-	17,135	17,135	9,752
მთლიანი აქტივები (იმ აქტივების გამოკლებით, რომლებიც არ მონაწილეობს სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში)	848,814	4,826,041	24,666,000	30,340,855	30,304,612
ფინანსური ვალდებულებები					
მომხმარებელთა ანგარიშები	-	12,925,258	8,931,273	21,856,531	21,941,222
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	108,526*	-	108,526	109,141
ვალდებულებები საკრედიტო დანესებულებების მიმართ	-	-	7,316,299	7,316,299	7,316,632
სხვა ფინანსური და საიჯარო ვალდებულებები	-	361,140	-	361,140	361,140
სუბორდინირებული ვალი	-	-	1,140,070	1,140,070	1,148,374
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები	1,072,860	-	-	1,072,860	1,062,960
მთლიანი ვალდებულებები (იმ ვალდებულებების გამოკლებით, რომლებიც არ მონაწილეობს სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში)	1,072,860	13,394,924	17,387,642	31,855,426	31,939,469
ვალდებულების შესრულების გარანტია	-	-	5,103	5,103	5,103
ფინანსური გარანტიები	-	-	762	762	762
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	-	-	2,135	2,135	2,135
მთლიანი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები და ვალდებულების შესრულების გარანტიები	-	-	8,000	8,000	8,000

40. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები გაგრძელება

31 დეკემბერი, 2023 წ.					
ათას ლარში	დონე 1	დონე 2	დონე 3	მთლიანი სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	936,988	2,754,244	-	3,691,232	3,691,232
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	11,135	-	11,135	11,135
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	-	1,572,506	-	1,572,506	1,572,506
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები:					
- კორპორაციული სესხები	-	-	8,312,499	8,312,499	8,210,100
- სამომხმარებლო სესხები	-	-	2,925,207	2,925,207	2,667,907
- იპოთეკური სესხები	-	-	5,156,836	5,156,836	4,702,477
- მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	-	-	5,489,839	5,489,839	5,378,048
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	354,884	354,884	370,795
სხვა ფინანსური აქტივები	-	232,761	-	232,761	232,761
არაფინანსური აქტივები					
საინვესტიციო ქონება, თვითღირებულებით	-	-	21,903	21,903	15,235
მთლიანი აქტივები (იმ აქტივების გამოკლებით, რომლებიც არ მონაწილეობს სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში)	936,988	4,570,646	22,261,168	27,768,802	26,852,196
ფინანსური ვალდებულებები					
მომხმარებელთა ანგარიშები	-	13,628,412	6,312,485	19,940,897	19,942,516
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები**	615,192	87,505*	-	702,697	715,801
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	4,345,484	4,345,484	4,346,951
სხვა ფინანსური და საიჯარო ვალდებულებები	-	297,432	-	297,432	297,432
სუბორდინირებული ვალი	-	-	860,433	860,433	868,730
დამატებითი პირველადი კაპიტალის სუბორდინირებული თამასუქები**	548,284	-	-	548,284	548,284
მთლიანი ვალდებულებები (იმ ვალდებულებების გამოკლებით, რომლებიც არ მონაწილეობს სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში)	1,163,476	14,013,349	11,518,402	26,695,227	26,719,714
ვალდებულების შესრულების გარანტია	-	-	8,595	8,595	8,595
ფინანსური გარანტიები	-	-	783	783	783
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	-	-	1,915	1,915	1,915
მთლიანი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები და ვალდებულების შესრულების გარანტიები	-	-	11,293	11,293	11,293

* 2024 წელს ეს ინსტრუმენტები კლასიფიცირდა, როგორც მე-2 დონისა, მას შემდეგ, რაც ხელახლა შეფასდა საბაზრო აქტივობა.
** კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშგების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

40. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები გაგრძელება

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების, სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების, სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, სუბორდინირებული ვალის და საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები და ვალდებულების შესრულების გარანტიების საბალანსო ღირებულებები მიიჩნევა, რომ გონივრულად უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს, ვინაიდან ისინი არის მოკლევადიანი ხასიათის და ხშირად ხდება მათი გადაფასება ბაზრის მიმდინარე განაკვეთების შესაბამისად.

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე და მესამე დონეში სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდის გამოყენებით. არაკონტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება გამოითვალა მომავალში მოსალოდნელი საპროგნოზო ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის დადგენილი საპროცენტო განაკვეთებით. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა საბაზრო შესადარისი მონაცემების გამოყენებით.

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების დისკონტირება მოხდა ჯგუფის საკუთარი ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. მოთხოვნამდე ვალდებულებების დისკონტირება მოხდა პირველი თარიღიდან, როდესაც ჯგუფს მოეთხოვებოდა თანხის გადახდა. იმ აქტივებისა და ვალდებულებების, რომლებიც შეფასებული არ არის სამართლიანი ღირებულებით, მე-2 და მე-3 დონის შეფასების მეთოდებში ცვლილებები არ შესულა 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში (2023 წ.: არა).

41. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია ფინანსური აქტივების კლასების შეჯერება ამ შეფასების კატეგორიებთან 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	ამორტი- ზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან წარალში ასახვით	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,818,110	-	-	2,818,110
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	20,153	-	-	20,153
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	2,576,731	-	-	2,576,731
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	24,187,344	-	-	24,187,344
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	5,364,624	-	5,364,624
გამოსყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	140,058	-	140,058
სხვა ფინანსური აქტივები	259,861	-	166,144	426,005
მთლიანი ფინანსური აქტივები, რომლებიც ფასს 9-ის მიხედვით იყოფა შეფასების კატეგორიებად	29,862,199	5,504,682	166,144	35,533,025
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	-	432,661
არაფინანსური აქტივები	-	-	-	1,689,604
მთლიანი აქტივები	29,862,199	5,504,682	166,144	37,655,290

41. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შუფასების კატეგორიის მიხედვით გაგრძელება

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია ფინანსური აქტივების კლასების შეჯერება ამ შეფასების კატეგორიებთან 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	ამორტი- ზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,691,232	-	-	3,691,232
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	11,135	-	-	11,135
სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთები სებ-ში	1,572,506	-	-	1,572,506
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	20,958,532	-	-	20,958,532
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები*	-	3,475,461	-	3,475,461
სხვა ფინანსური აქტივები	232,761	-	49,100	281,861
მთლიანი ფინანსური აქტივები, რომლებიც ფასს 9-ის მიხედვით იყოფა შეფასების კატეგორიებად	26,466,166	3,475,461	49,100	29,990,727
ფინანსურ იჭარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	-	370,795
არაფინანსური აქტივები	-	-	-	1,409,614
მთლიანი აქტივები	26,466,166	3,475,461	49,100	31,771,136

*ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა ანგარიშების ამ მუხლების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-2 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

შეფასების მიზნებისთვის, ფასს 9 ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს მე-2 შენიშვნაში აღწერილ კატეგორიებად.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გარდა, აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მიეკუთვნება ფასს 9-ის მიხედვით შეფასების კატეგორიას „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“.

42. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები

ბასს 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, როგორც წესი, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა შეუძლია მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ ან საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას:

- უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში შედის ბანკის დირექტორთა საბჭო.
- დაკავშირებული მხარეები, რომლებიც არ შედიან უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში, წარმოდგენილები არიან სხვა დაკავშირებულ მხარეებში.

გარიგებები ბანკსა და მის შვილობილ საწარმოებს შორის ასევე აკმაყოფილებს დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების განმარტებას.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან ჯგუფის დაუფარავი ნაშთები ასე გამოიყურებოდა:

ათას ლარში	ხელშეკ- რულებით დადგენილი საპროცენტო განაკვეთი	უმაღლესი რანგის ხელმძღვა- ნელობა	სხვა დაკავში- რებული მხარეები	მეკავშირე საწარ- მოები	უშუალო მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდე- ბარებული კომპანიები
2024						
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები და ავანსები	4.8%-36.0%	826	1,759	-	-	-
მომხმარებელთა ანგარიშები	0%-12.2%	10,411	43,839	5,798	66,882	66,266
გარანტიები	-	-	-	-	-	276
2023						
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები და ავანსები	3.9%-36.0%	5,655	1,451	-	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	1	-	-	-
მომხმარებელთა ანგარიშები	0%-12.4%	6,693	13,254	4,386	99,075	47,791
გარანტიები	-	-	-	-	-	223

42. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები გაგრძელება

დაკავშირებულ მხარეებთან ჯგუფის შემოსავლის და ხარჯის მუხლები, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის კომპენსაციის გამოკლებით, 2024 და 2023 წლებში ასე გამოიყურებოდა:

ათას ლარში	უმაღლესი რანგის ხელმძღვა-ნელობა	სხვა დაკავში-რებული მხარეები	მეკავშირე საწარ-მოები	უშუალო მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდე-ბარებული კომპანიები
2024					
საპროცენტო შემოსავალი – მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	100	359	-	-	-
საპროცენტო ხარჯი	342	968	248	2,661	6,009
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	14	75	4	14	1,236
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები (თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯების გარდა)	423	599	-	-	-
2023					
საპროცენტო შემოსავალი – მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	248	96	-	-	-
საპროცენტო ხარჯი	348	236	183	9,280	5,060
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	18	82	2	8	1,625
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები (თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯების გარდა)	727	795	-	-	-

აგრეგირებული სასესხო თანხები, რომლებიც გაცემულია დაკავშირებული მხარეებისთვის ან გადახდილია მათ მიერ 2024 წლისა და 2023 წლის განმავლობაში, ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
2024		
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული თანხები წლის განმავლობაში	2,496	1,671
დაკავშირებული მხარეების მიერ დაფარული თანხები წლის განმავლობაში	(4,658)	(4,699)
2023		
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული თანხები წლის განმავლობაში	2,081	2,435
დაკავშირებული მხარეების მიერ დაფარული თანხები წლის განმავლობაში	(2,882)	(2,003)

42. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები გაგრძელება

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის გარიგებები და ნაშთები თავის შვილობილ საწარმოებთან ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	ხელშეკრულებით დადგენილი საპროცენტო განაკვეთი	31 დეკემბერი, 2024 წ.	ხელშეკრულებით დადგენილი საპროცენტო განაკვეთი	31 დეკემბერი, 2023 წ.
შვილობილ საწარმოებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მთლიანი თანხა	15.5%	15,045	12%-13%	20,082
შვილობილი საწარმოების მომხმარებელთა ანგარიშები	0%-10.2%	199,626	0%-11.5%	172,587
სხვა ფინანსური აქტივები	-	39,497	-	101,945
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	8,921	-	6,681
ინვესტიცია შვილობილ საწარმოებში	-	31,453	-	31,453

ბანკის შემოსავლის და ხარჯების მუხლები თავის შვილობილ საწარმოებთან ასე გამოიყურებოდა:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
საპროცენტო შემოსავალი	4,693	4,908
საპროცენტო ხარჯი	9,307	7,885
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	16,817	11,761
საკომისიო ხარჯი	57,076	48,347
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	17,129	21,311
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	2,228	3,974

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შვილობილ და მეკავშირე საწარმოებში ბანკის ინვესტიციების დეტალური ჩაშლა ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
შპს „თიბისი კრედიტი“	12,760	12,760
სს „თიბისი ლიზინგი“	11,777	11,777
სს „კრედიტინფო საქართველო“	3,648	3,007
სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“	2,275	2,275
შპს „თიბისი ინვესტ-ჯორჯია“	1,883	1,883
შპს „თიბისი კაპიტალი“	1,838	1,838
შპს „თიბისი კაპიტალ ესეთ მენეჯმენტ“	850	850
შპს „თიბისი ფი“	70	70
ინვესტიციები შვილობილ და მეკავშირე საწარმოებში*	35,101	34,460

* წლიდან წლამდე არაარსებითი ცვლილების დინამიკის გათვალისწინებით, წინა წელთან შედარებით მომხდარ ცვლილებებზე დეტალური ინფორმაცია არ გაშუქავებულია.

42. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები გამრძელება

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მეკავშირე საწარმოებში ჯგუფის ინვესტიციების დეტალური ჩაშლა ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სს „კრედიტინფო საქართველო“	3,648	3,007
სს „საქართველოს საფონდო ბირჟა“	202	202
სს „თბილისის საფონდო ბირჟა“	816	995
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში*	4,666	4,204

* წლიდან წლამდე არაარსებითი ცვლილების დინამიკის გათვალისწინებით, წინა წელთან შედარებით მომხდარ ცვლილებებზე დეტალური ინფორმაცია არ გამჟღავნებულია.

ქვემოთ წარმოდგენილია უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპენსაცია:

ათას ლარში	2024	2023
ხელფასები და მოკლევადიანი პრემიები	11,208	10,666
აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურება წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით	9,972	11,695
სულ	21,180	22,361

43. საანგარიშგებო პერიოდის შეადგომი მოვლენები

2025 წლის 11 თებერვალს სს „თიბისი ბანკმა“ გამოაცხადა 2025 წლის საბოლოო დივიდენდი 6.11 ლარის ოდენობით სს „თიბისი ბანკის“ ერთ აქციაზე.

ქვემოთ მოცემულია დაკავშირებული სამეურნეო სუბიექტების სრული სია და მათი დაფუძნების ქვეყანა.

კომპანიის დასახელება	რეგისტრაციის ქვეყანა
სს „თიბისი ბანკი“	მარტანიშვილის ქ.#7, 0102, თბილისი, საქართველო
სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“	აღმაშენებლის გამზირი 154, 0112, თბილისი, საქართველო
შპს „თიბისი კაპიტალი“	ჭავჭავაძის გამზირი #11, 0179, თბილისი, საქართველო
სს „თიბისი ლიზინგი“	ჭავჭავაძის გამზირი #76, 0162, თბილისი, საქართველო
შპს „თიბისი კრედიტი“	28 მაისის ქუჩა # 71-77, AZ1010, ბაქო, აზერბაიჯანი
შპს „თიბისი ფეი“	მარტანიშვილის ქ.#7, 0102, თბილისი, საქართველო
შპს „თიბისი ინვესტ-ჯორჯია“	იაბონიკის ქუჩა #7, 52520, თელ-ავივი, ისრაელი
შპს „თიბისი ინვესტ ინტერნეიშნალი“	მარტანიშვილის ქ.#7, 0102, თბილისი, საქართველო
უნივერსიტეტის განვითარების ფონდი*	ჭავჭავაძის გამზირი #1, 0128, თბილისი, საქართველო
სს „კრედიტინფო საქართველო“	თარხნიშვილის ქუჩა #2, 0179, თბილისი, საქართველო
შპს „საქართველოს ნატურალური პროდუქტები“	საქართველო, თბილისი, ვაკის რაიონი, ჭავჭავაძის გამზირი I, ჩიხი #2, ბინა 59
სს „მობი პლიუსი“	ვაჟა-ფშაველას გამზ. #45, 0177, თბილისი, საქართველო
სს „ნავთობპროდუქტების სადისტრიბუციო კორპორაცია“	წყალსადენის ქუჩა #11, 0153, თბილისი, საქართველო
სს „ჯორჯიან ქარდი“	ბელიაშვილის ქუჩა #106, 0159, თბილისი, საქართველო
სს „საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალური დეპოზიტარი“	საქართველო, თბილისი, საბურთალოს რაიონი, ვაჟა-ფშაველას გამზირი, #71, ოფისი #7, ბლოკი 10.
სს „გივი ზალდასტანიშვილის სახელობის ამერიკული აკადემია თბილისში“***	ჭავჭავაძის გამზირი #37, 0162, თბილისი, საქართველო
გაერთიანებული კლირინგ ცენტრი***	სულხან-საბას ქუჩა # 5, 0105, თბილისი, საქართველო
ასოციაცია „საქართველოს საბანკო-საფინანსო აკადემია“	აღმაშენებლის გამზირი 123, 0112, თბილისი, საქართველო
სს „თბილისის ქალაქი“	რუსთაველის გამზირი #15, 0108, თბილისი, საქართველო
შპს „თიბისი ტრედი“	ჭავჭავაძის გამზირი #11ა, 0179, თბილისი, საქართველო
სს „თბილისის საფონდო ბირჟა“	ვაჟა-ფშაველას გამზირი #71, მე-8 კორპუსი, მე-2 სართული, თბილისი, საქართველო
სს „საქართველოს საფონდო ბირჟა“	ჭავჭავაძის გამზირი #74ა, ვაკე-საბურთალო, თბილისი, საქართველო
სს „კავკასრეესტრი“	ჭავჭავაძის გამზირი #74ა, ვაკე-საბურთალო, თბილისი, საქართველო
შპს „თიბისი კაპიტალ ესეთ მენეჯმენტ“	მარტანიშვილის ქ.#7, 0102, თბილისი, საქართველო
სვიფტი	ადელ ავენიუ #1, B-1310, ლა ჰულპე, ბელგია
სს „დაივერსიფაიდ კრედიტ პორტფოლიო“	მარტანიშვილის ქ.#7, 0102, თბილისი, საქართველო
სს „დაივერსიფაიდ კრედიტ პორტფოლიო 2“	მარტანიშვილის ქ.#7, 0102, თბილისი, საქართველო
სს „დაივერსიფაიდ კრედიტ პორტფოლიო 3“	მარტანიშვილის ქ.#7, 0102, თბილისი, საქართველო
სს „Globally Diversified bond fund“	მარტანიშვილის ქ.#7, 0102, თბილისი, საქართველო

* ჯგუფი ფლობს 33.33%-იან წილს უნივერსიტეტის განვითარების ფონდში, რომლის საბალანსო ღირებულება 2024 წლის მდგომარეობით 10 ათასი ლარია (2023 წ.: 10 ათასი ლარი).

** ჯგუფი ფლობს 14.48%-იან წილს სს „გივი ზალდასტანიშვილის სახელობის ამერიკული აკადემია საქართველოში“, რომლის საბალანსო ღირებულება 2024 წლის მდგომარეობით 50 ათასი ლარია (2023 წ.: 50 ათასი ლარი).

*** ჯგუფი ფლობს 25%-იან წილს სს „გაერთიანებულ კლირინგ ცენტრში“, რომლის საბალანსო ღირებულება 2024 წლის მდგომარეობით 162 ათასი ლარია (2023 წ.: 162 ათასი ლარი).

მას

4

...

დამატებითი ინფორმაცია

ბანკი	სააქციო საზოგადოება თიბისი ბანკი
თავმჯდომარე	სს თიბისი ბანკის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე
კოდექსი	გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მმართველობის კოდექსი
კომპანია	სს თიბისი ბანკის ჯგუფი
კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო (CIB) სეგმენტი	იურიდიული პირი/აფილირებულ პირთა ჯგუფი, რომლის წლიური შემოსავალი აღემატება 15.0 მილიონ ლარს ან რომლებმაც მიიღეს 6.0 მილიონ ლარზე მეტი ღირებულების სახსრები. ზოგიერთი სხვა ბიზნეს კლიენტი ასევე შეიძლება მიეკუთვნოს CIB სეგმენტს ან გადაეცეს მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) სეგმენტს დისკრეციული პრინციპით. გარდა ამისა, CIB მოიცავს დაგროვილი ქონების მართვის (WM) კერძო საბანკო მომსახურებას შეძლებულ ფიზიკურ პირებისათვის (HNWI), რომელთა ბარიერი შეადგენს 250,000 აშშ დოლარს მართვის ქვეშ მყოფ აქტივებზე (AUM), ასევე დისკრეციულ საფუძველზე
DAU/MAU	ყოველდღიურად ციფრულად აქტიური მომხმარებლების თანაფარდობა ყოველთვიურად ციფრულად აქტიურ მომხმარებლებთან. DAU/ MAU გამოითვლება მხოლოდ ბანკის ინტერნეტ და მობაილ საბანკო მომსახურებისთვის
ყოველდღიურად ციფრულად აქტიური მომხმარებლები (DAU)	ციფრული ინდივიდუალური მომხმარებლების თვიური საშუალო რაოდენობა, რომლებიც ჩვენს ციფრულ არხებს დღეში ერთხელ მაინც იყენებენ
ყოველთვიურად ციფრულად აქტიური მომხმარებლები (MAU)	ინდივიდუალური მომხმარებლები რომლებიც ჩვენს ციფრულ აპლიკაციას თვეში მინიმუმ ერთხელ მაინც იყენებენ
დირექტორ(ებ)ი	საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ საბჭოს წევრები
ENPS (თანამშრომელთა ლოიალობის ინდექსი)	თანამშრომელთა ლოიალობის ინდექსი განსაზღვრავს თანამშრომლის ლოიალობას და ასახავს იმის ალბათობას, გაუწევენ თუ არა ჩვენი თანამშრომლები რეკომენდაციას თავის დამსაქმებელს მეგობრებსა და ოჯახის წევრებთან
გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი	საბჭოს დონეზე არსებული კომიტეტი, რომლის დანიშნულებაა მხარი დაუჭიროს და კონსულტაცია გაუწიოს სამეთვალყურეო საბჭოს ESG-ს და კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებზე ზედამხედველობაში
ESG კომიტეტი	კომიტეტი აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის დონეზე, რომლის დანიშნულებაა მხარი დაუჭიროს და კონსულტაცია გაუწიოს თიბისი ბანკის ხელმძღვანელობას ESG-ს და კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებზე ზედამხედველობაში
აღმასრულებელი ხელმძღვანელობა	სს თიბისი ბანკის აღმასრულებელი ხელმძღვანელობა
ჯგუფი	სს თიბისი ბანკის ჯგუფი და მისი შვილობილი კომპანიები
ზრდა მუდმივი სავალუტო კურსის პირობებში	აღნიშნავს ზრდას საწყისი პერიოდის ფიქსირებული გაცვლითი კურსით
ლარიზაცია	ლარიზაცია არის სებ-ის მიერ შემუშავებული სტრატეგია, რომელიც გულისხმობს უცხოურ ვალუტაზე ეკონომიკის დამოკიდებულების შემცირებას და სტაბილურობის წახალისებას ფინანსურ სექტორსა და ეკონომიკაში
ყოველთვიურად აქტიური ბარათის მფლობელები (MACH)	საცალო მომხმარებელთა რაოდენობა, რომლებმაც თვეში ერთხელ მაინც განახორციელეს მინიმუმ ერთი ტრანზაქცია თიბისის ბარათით POS ტერმინალით, e-commerce-ით ან ბანკომატით
მიკრო სესხები	მოიცავს უზრუნველყოფილ ბიზნეს და აგრო სესხებს 1 მილიონ ლარამდე, ასევე მიკრო ბიზნესებს, რომელთა მაქსიმალური ბრუნვა 2 მილიონი ლარია
MSME (მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები) სეგმენტი	ბიზნეს მომხმარებლები (იურიდიული პირები და კერძო ფიზიკური პირები, რომლებიც შემოსავალს იღებენ ბიზნეს საქმიანობიდან), რომლებიც არ შედიან CIB სეგმენტში
MSME ყოველთვიური აქტიური მომხმარებლები	MSME იურიდიული პირი, რომელმაც გამოიყენა Business mBank ან iBank მინიმუმ ერთხელ, ან ჰქონდა მინიმუმ ერთი აქტიური საკრედიტო პროდუქტი, ან შეასრულა მინიმუმ ერთი სადებეტო ტრანზაქცია, ან ჰქონდა ნებისმიერი ტიპის დეპოზიტი გარკვეულ ზღვარს ზემოთ ნაშთით

NPS (ლოიალობის ინდექსი)	ლოიალობის ინდექსით იზომება, თუ რამდენად აქვთ სურვილი მომხმარებლებს, რეკომენდაცია გაუწიონ ჩვენს პროდუქტებს და მომსახურებებს სხვებთან
ყოველთვიურად აქტიური საცალო მომხმარებლები	ქართული ბიზნესისთვის, ფიზიკური პირი, რომელსაც აქვს მინიმუმ ერთი აქტიური პროდუქტი საანგარიშგებო თარიღისთვის ან შესრულებული აქვს მინიმუმ ერთი ტრანზაქცია გასული თვის განმავლობაში. უზბეკეთის ბიზნესისთვის, ინდივიდუალური მომხმარებელი, რომელიც თვეში ერთხელ მაინც გაიარა ავტორიზაცია ციფრულ აპლიკაციაში
საცალო სეგმენტი	არასამეწარმეო ფიზიკური პირი კლიენტები
სამეთვალყურეო საბჭო	სს თიბისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო
თიბისი ბანკი	სს თიბისი ბანკის ჯგუფი და მისი შვილობილი კომპანიები
საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“	საჯარო შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია, რომელიც რეგისტრირებულია ინგლისსა და უელსში. ეს არის სს თიბისი ბანკის (ბანკი) და კომპანიების ჯგუფის მშობელი კომპანია, რომლებიც ძირითადად საქმიანობენ საქართველოში საფინანსო სექტორში. იგი ასევე სთავაზობს არაფინანსურ მომსახურებას TNET-ის მეშვეობით, რომელიც არის ყველაზე დიდი ციფრული ეკოსისტემა საქართველოში. 2019 წლიდან მან გააფართოვა თავისი საქმიანობა უზბეკეთში, სადაც მომხმარებლებს სთავაზობს სწრაფად მზარდ საცალო ციფრულ ფინანსურ სერვისებს. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“ კოტირებულია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე TBCG სიმბოლოთი
თიბისი კაპიტალი	შპს თიბისი კაპიტალი
სს თიბისი	სს თიბისი ბანკი
თიბისი ლიზინგი	სს თიბისი ლიზინგი
TBC PLC	საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“
TBCG	საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“

ჯგუფი იყენებს შესრულების ალტერნატიული მაჩვენებლების (APMs) ფართო სპექტრს ჯგუფის მუშაობის შესაფასებლად. ეს მაჩვენებლები შეიძლება დაჯგუფდეს შემდეგნაირად:

- მომგებიანობა
- აქტივების ხარისხი და პორტფელის კონცენტრაცია
- კაპიტალის და ლიკვიდობის პოზიციები

შესრულების გარკვეული მაჩვენებლები გამოითვლება ცალ-ცალკე მხოლოდ ბანკისთვის იმ მიზნით, რომ ხაზი გაესვას ბანკის საქმიანობას, რომელიც არის ჯგუფის ძირითადი შვილობილი კომპანია, და ასევე გააადვილოს პარტნიორ კომპანიებთან შედარება.

საქმიანობის მარეგულირებელი მაჩვენებლები გამოითვლება ბანკისადმი ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად მხოლოდ ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების საფუძველზე.

ვადა	#	ტიპი	განმარტება
მომგებიანობა			
უკუგება კაპიტალზე (ROE)	1	ფასს-ზე დაფუძნებული	უკუგება კაპიტალზე (ROE) უდრის მოგებას, რომელიც მოდის მფლობელებზე, გაყოფილს საერთო აქციონერების კაპიტალის ყოველთვიურ საშუალო მაჩვენებელზე, რომელიც მოდის მოდის PLC-ის წილის მფლობელებზე იმავე პერიოდისთვის; მოყვანილია წლიურად, საჭიროების შემთხვევაში.
უკუგება აქტივებზე (ROA)	2	ფასს-ზე დაფუძნებული	უკუგება აქტივებზე (ROA) უდრის პერიოდის მოგებას, გაყოფილს იმავე პერიოდის ყოველთვიურ საშუალო ჯამურ აქტივებზე; მოყვანილია წლიურად, საჭიროების შემთხვევაში.
ხარჯების შემოსავლებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი	3	ფასს-ზე დაფუძნებული	ხარჯების შემოსავლებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი უდრის პერიოდის მთლიან საოპერაციო ხარჯებს, გაყოფილს იმავე პერიოდის მთლიან შემოსავალზე. (შემოსავალი წარმოადგენს წმინდა საპროცენტო შემოსავლის, წმინდა საკომისიო შემოსავლის და სხვა არასაპროცენტო შემოსავლის ჯამს).
წმინდა საპროცენტო მარჟა (NIM)	4	ფასს-ზე დაფუძნებული	NIM არის წმინდა საპროცენტო შემოსავალი, გაყოფილი ყოველთვიურ საპროცენტო სარგებლის მიმღებ აქტივებზე; მოყვანილია წლიურად, საჭიროების შემთხვევაში. საპროცენტო სარგებლის მიმღებ აქტივებში შედის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გარდა CIB აქციებისა), წმინდა ინვესტიციები ფინანსურ იჯარაში, წმინდა სესხები და საკრედიტო დაწესებულებებიდან მისაღები თანხები.
სესხების ეფექტური განაკვეთი	5	ფასს-ზე დაფუძნებული	სესხების ეფექტური განაკვეთი უდრის საპროცენტო შემოსავალს სესხებსა და ავანსებზე, გაყოფილს ყოველთვიურ საშუალო მთლიან სესხებსა და ავანსებზე; მოყვანილია წლიურად, საჭიროების შემთხვევაში.
დეპოზიტების ეფექტური განაკვეთი	6	ფასს-ზე დაფუძნებული	დეპოზიტების ეფექტური განაკვეთი უდრის საპროცენტო ხარჯს კლიენტის ანგარიშებზე, გაყოფილს ყოველთვიურ საშუალო ჯამურ ანაბრებზე; მოყვანილია წლიურად, საჭიროების შემთხვევაში.
დაფინანსების ხარჯი	7	ფასს-ზე დაფუძნებული	დაფინანსების ხარჯი უდრის მთლიანი საპროცენტო ხარჯისა და წმინდა საპროცენტო მოგების ჯამს სავალუტო სვოპებზე (შეყვანილია დაფინანსების მართვის მიზნებისთვის), გაყოფილს ყოველთვიურ საშუალო საპროცენტო სარგებლის მქონე ვალდებულებებზე; მოყვანილია წლიურად, საჭიროების შემთხვევაში.

აქტივის ხარისხი და პორტფელის კონცენტრაცია

რისკის ხარჯი	8	ფასს-ზე დაფუძნებული	რისკის ხარჯი უდრის მომხმარებლების საკრედიტო ზარალის რეზერვებს, გაყოფილს ყოველთვიურ საშუალო მთლიან სესხებსა და კლიენტების ავანსებზე; მოყვანილია წლიურად, საჭიროების შემთხვევაში.
PAR 90 მთლიან სესხებთან	9	ფასს-ზე დაფუძნებული	PAR 90-ის მთლიან სესხებთან თანაფარდობა უდრის იმ სესხებს, რომლებისთვისაც ძირი ან პროცენტის დაფარვა ვადაგადაცილებულია 90 დღეზე მეტი ვადით, გაყოფილს იმავე პერიოდის მთლიან საკრედიტო პორტფელზე.
NPL-ები მთლიანი სესხებთან	10	ფასს-ზე დაფუძნებული	უმოქმედო სესხები (NPL) მთლიან სესხებთან უდრის სესხებს ძირითად ან საპროცენტო გადასახდელებზე 90 დღით ვადაგადაცილებულ, და აშკარად გამოხატული სისუსტის მქონე სესხებს, მიუხედავად ნებისმიერი ვადაგადაცილებული თანხის არსებობისა ან ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობისა, გაყოფილს იმავე პერიოდის მთლიან საკრედიტო პორტფელზე.

უმოქმედო სესხის ანარიცხების დაფარვის კოეფიციენტი	11	ფასს-ზე დაფუძნებული	უმოქმედო სესხის ანარიცხების დაფარვის კოეფიციენტი უდრის კლიენტების მთლიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვს გაყოფილს უმოქმედო სესხებზე.
სულ უმოქმედო სესხების დაფარვის კოეფიციენტი	12	ფასს-ზე დაფუძნებული	სულ უმოქმედო სესხების დაფარვის კოეფიციენტი უდრის მთლიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვს და შესაბამისი NPL სესხის უზრუნველყოფის მინიმალურ თანხას (ფულადი სახსრების, ოქროს, უძრავი ქონების და პერსონალური სესხის 0%-50% დიაპაზონში „შეკრეჭის“ შემდეგ) და მის საკრედიტო პორტფელის რისკს გაყოფილს NPL სესხების მთლიან რისკზე.
საკრედიტო ზარალის დონე მთლიან სესხებთან	13	ფასს-ზე დაფუძნებული	საკრედიტო ზარალის დონე მთლიან სესხებთან უდრის მომხმარებლების საკრედიტო ზარალის რეზერვებს, გაყოფილს იმავე პერიოდის მთლიან საკრედიტო პორტფელზე.
დაკავშირებული მხარის სესხები მთლიან სესხებთან	14	ფასს-ზე დაფუძნებული	დაკავშირებული მხარეების მიმართება მთლიან სესხებთან უდრის დაკავშირებულ მხარეების სესხებს, გაყოფილს მთლიან საკრედიტო პორტფელზე.
მთლიანი პორტფელის ტოპ-10 მსესხებელი	15	ფასს-ზე დაფუძნებული	მთლიანი პორტფელის ტოპ-10 მსესხებელი უდრის ტოპ 10 მსესხებლის მთლიან სასესხო თანხას, გაყოფილს მთლიან საკრედიტო პორტფელზე.
მთლიანი პორტფელის ტოპ-20 მსესხებელი	16	ფასს-ზე დაფუძნებული	მთლიანი პორტფელის ტოპ-20 მსესხებელი უდრის ტოპ 20 მსესხებლის მთლიან სასესხო თანხას, გაყოფილს მთლიან საკრედიტო პორტფელზე.

კაპიტალის და ლიკვიდობის პოზიციები

წმინდა სესხები დეპოზიტებთან მიმართებაში და IFI დაფინანსების კოეფიციენტი	17	ფასს-ზე დაფუძნებული	დეპოზიტებთან მიმართებაში წმინდა სესხების და IFI დაფინანსების კოეფიციენტი უდრის წმინდა სესხებს, გაყოფილს მთლიან დეპოზიტებზე და საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღებულ სესხებზე.
ლევერიჯი	18	ფასს-ზე დაფუძნებული	ლევერიჯი უდრის მთლიანი აქტივების მიმართებას მთლიან კაპიტალთან.
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (NSFR)		მარეგულირებელზე დაფუძნებული	NSFR უდრის სტაბილური დაფინანსების ხელმისაწვდომ ოდენობას, გაყოფილს სტაბილური დაფინანსების საჭირო ოდენობაზე, როგორც ეს განსაზღვრულია ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელ III-ის მეთოდური რეკომენდაციების შესაბამისად. გაანგარიშებული კეთდება მხოლოდ თიბისი ბანკისთვის.
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი (LCR)		მარეგულირებელზე დაფუძნებული	ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი უდრის მაღალი ხარისხის ლიკვიდურ აქტივებს, გაყოფილს მთლიანი წმინდა ფულადი სახსრების გადინების თანხაზე, როგორც ეს განსაზღვრულია სებ-ის მიერ. გაანგარიშებული კეთდება მხოლოდ თიბისი ბანკისთვის.
ძირითადი პირველადი კაპიტალის ჯამური მოთხოვნა (Basel III)		მარეგულირებელზე დაფუძნებული	ძირითადი პირველადი კაპიტალის ჯამური მოთხოვნა უდრის ძირითად პირველად კაპიტალს, გაყოფილი მთლიან რისკით შეწონილ აქტივებზე, ორივე გამოითვლება ეროვნული ბანკის Basel III სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად. გაანგარიშებული კეთდება მხოლოდ თიბისი ბანკისთვის.
ძირითადი პირველადი კაპიტალის ჯამური მოთხოვნა (Basel III)		მარეგულირებელზე დაფუძნებული	ძირითადი პირველადი კაპიტალის ჯამური მოთხოვნა უდრის ძირითად პირველად კაპიტალს, გაყოფილი მთლიან რისკით შეწონილ აქტივებზე, ორივე გამოითვლება ეროვნული ბანკის Basel III სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად. გაანგარიშებული კეთდება მხოლოდ თიბისი ბანკისთვის.

13	მიითითება ფინანსურ ანგარიშგებაზე	2024	2023
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის რეზერვი¹	შენიშვნა 9, შენიშვნა 13	343,650	326,921
სულ საკრედიტო პორტფელი¹	შენიშვნა 9, შენიშვნა 13	24,963,655	21,656,248
საკრედიტო ზარალის დონე მთლიან სესხებთან¹		1.4%	1.5%
14	მიითითება ფინანსურ ანგარიშგებაზე	2024	2023
დაკავშირებული მხარეების სესხები	შენიშვნა 42	17,643	27,198
სულ საკრედიტო პორტფელი¹	შენიშვნა 9, შენიშვნა 13	24,963,655	21,656,248
დაკავშირებული მხარის სესხები მთლიან სესხებთან¹		0.1%	0.1%
15	მიითითება ფინანსურ ანგარიშგებაზე	2024	2023
ტოპ-10 მსესხებელი	არ არის ხელმისაწვდომი	1,560,881	1,359,734
სულ საკრედიტო პორტფელი¹	შენიშვნა 9, შენიშვნა 13	24,963,655	21,656,248
ტოპ-10 მსესხებელი¹		6.3%	6.3%
16	მიითითება ფინანსურ ანგარიშგებაზე	2024	2023
ტოპ-20 მსესხებელი	არ არის ხელმისაწვდომი	2,281,050	2,013,974
სულ საკრედიტო პორტფელი¹	შენიშვნა 9, შენიშვნა 13	24,963,655	21,656,248
ტოპ-20 მსესხებელი¹		9.1%	9.3%
17	მიითითება ფინანსურ ანგარიშგებაზე	2024	2023
წმინდა სესხები¹	კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	24,620,005	21,329,327
დეპოზიტები + IFI დაფინანსება	არ არის ხელმისაწვდომი	24,656,696	22,165,127
წმინდა სესხები დეპოზიტებთან + IFI დაფინანსება¹		99.9%	96.2%
18	მიითითება ფინანსურ ანგარიშგებაზე	2024	2023
სულ აქტივები	კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	37,655,290	31,771,136
სულ საკუთარი კაპიტალი	კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5,454,829	4,747,709
ლევერიჯი		6.9x	6.7x

1 მოიცავს ფინანსური იჭარის პორტფელს.

ACCA	სერტიფიცირებულ დიპლომირებულ ბუღალტერთა ასოციაცია	IAS	ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები (ბასს)
AGM	ყოველწლიური საერთო კრება	ICAAP	კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესი
ALCO	აქტივების ვალდებულებების მართვის კომიტეტი	IDR	ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი
APM	შესრულების ალტერნატიული მაჩვენებელი	ILAAP	შიდა ლიკვიდურობის ადეკვატურობის შეფასების პროცესი
ATM	ბანკომატი	IFC	საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია
CAGR	ნაერთი წლიური ზრდის ტემპი	IFI	საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტი
CAR	კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	IFRS	ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები (ფასს)
CEO	გენერალური დირექტორი	IMF	საერთაშორისო სავალუტო ფონდი
CFA	დიპლომირებული ფინანსური ანალიტიკოსი	IPCC	სამთავრობათშორისო ორგანიზაცია კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებით
CFO	ფინანსური დირექტორი	IPO	პირველადი საჯარო შეთავაზება
CGU	ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული	IT	ინფორმაციული ტექნოლოგიები
CIB	კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო მომსახურება	JSC	სააქციო საზოგადოება
CIS	დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობა	KPI	შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები
COR	რისკის ხარჯი	LSE	ლონდონის საფონდო ბირჟა
CRO	რისკების დირექტორი	LTIP	გრძელვადიანი წახალისების გეგმა
CSR	კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა	LTV	სესხი ღირებულების მიმართ
DCF	ფასდაკლებული ფულადი ნაკადები	MBA	ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრი
EBRD	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი	MSME	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები
ECL	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	NBG	საქართველოს ეროვნული ბანკი
EMEA	ევროპა, ახლო აღმოსავლეთი და აფრიკა	NCI	არამაკონტროლებელი წილობრივი მონაწილეობა
EMS	გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა	NIM	წმინდა საპროცენტო მარჟა (NIM)
ENPS	თანამშრომელთა ლოიალობის ინდექსი	NMF	უმნიშვნელო რიცხვი
ERM	საწარმოს რისკების მართვა	NPS	ლოიალობის ინდექსი
ESG	გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი	OCI	სხვა სრული შემოსავალი
ESRM	გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა	OECD	ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაცია
EU	ევროკავშირი	PLC	საჯარო შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
EUR	ევრო	POS	სავაჭრო ობიექტი
FC	უცხოური ვალუტა	P2P	კოლეგიალური
FDI	პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები	ROA	უკუგება აქტივებზე (ROA)
FTSE	Financial Times საფონდო ბირჟა	ROE	უკუგება კაპიტალზე (ROE)
FVTOCI	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	SME	მცირე და საშუალო საწარმოები
GBP	დიდი ბრიტანეთის ფუნტი, დიდი ბრიტანეთის ეროვნული ვალუტა	SPPI	მხოლოდ ძირი თანხის და პროცენტის გადახდა
GDP	მთლიანი შიდა პროდუქტი (მშპ)	TCFD	კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გამჟღავნების სამუშაო ჯგუფი
GEL	ქართული ლარი, საქართველოს ეროვნული ვალუტა	TOM	ყველაზე დასამახსოვრებელი ბრენდი
GHG	სათბურის გაზი	UK	დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფო
NMF	უმნიშვნელო რიცხვი	USD	აშშ დოლარი, ამერიკის შეერთებული შტატების ეროვნული ვალუტა
HNWI	შეძლებული ფიზიკური პირები	VAR	რისკის შემცველი ღირებულება
HR	ადამიანური რესურსები	WM	დაგროვილი კაპიტალის მართვა

მმართველობითი ანგარიში
და ფინანსური
ანგარიშგებაები 2024